

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARY

NOV 10 1982

UNIVERSITY OF MICHIGAN

3 9015 06695 1982

ספר בראשית

הוא

ספר ראשון לחמשה חומשי תורה

LIBER GENESIS.

2

10

ספר בראשית

הוא

81206

ספר ראשון לחמשה חומשי תורה

LIBER GENESIS.

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME
EXPRESSIT, E FONTIBUS MASORAE VARIE ILLUSTRAVIT,
NOTIS CRITICIS CONFIRMAVIT

S. BAER.

PRAEFATUS EST EDENDI OPERIS ADJUTOR

FR. DELITZSCH.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.

LIPSIAE 1869.

PRAEFATIO.

Omnes editiones Veteris Testamenti quae hucusque typis exscriptae prodierunt, non exceptis iis quas Josepho Athiae 1661, Danieli Ernesto Jablonski 1699, Salomoni Jedidja Norzi 1743 debemus, non modo vitiis non immunes sunt, sed etiam a scita et accurata traditionis masoreticae observatione plurimum absunt. Deformata sunt falsis accentibus atque vocalibus, quin etiam falsis consonis et vocabulis. Quod quam late pateat, aliquot exemplis, quibus multo plura addere possumus, comprobabimus. Male positum legimus Gen. 1, 11 דָּשָׂא pro דָּשָׂא; 7, 7 נָח pro נָח; 9, 4 אָהָה pro אָהָה; 14, 4 וּשְׁלֹשׁ pro וּשְׁלֹשׁ; 17, 19 וְאֶבְרָכֶהוּ pro וְאֶבְרָכֶהוּ; 26, 29 תַּעֲשֶׂהָ pro תַּעֲשֶׂהָ; 27, 33 וְאֶבְרָכֶהוּ pro וְאֶבְרָכֶהוּ; 30, 37 בִּהֵן pro בִּהֵן; 31, 36 מָה pro מָה; 34, 5 וְהִחְרִישׁ pro וְהִחְרִישׁ; 41, 12 וְנִסְפָּר pro וְנִסְפָּר; 41, 33 יָרָא pro יָרָא; 47, 14 בְּאֶרֶץ pro בְּאֶרֶץ; Ex. 40, 23 עֶרֶךְ pro עֶרֶךְ; Jos. 9, 4 גִּם־הֶמָּה pro גִּם־הֶמָּה; Jud. 6, 9 וְאֶגְרֹשׁ pro וְאֶגְרֹשׁ; 1 Sam. 6, 31 הָאֵתָם pro הָאֵתָם; 15, 16 חֲמֻרָתִים pro חֲמֻרָתִים; 1 Sam. 3, 10 וְיִתִּיצֵב pro וְיִתִּיצֵב; 6, 7 אֶחָת pro אֶחָת; 10, 5 תָּבוּא pro תָּבוּא; 14, 4 סָנָה pro סָנָה; 19, 17 שְׁלַחְנִי pro שְׁלַחְנִי; 21, 10 בָּזָה pro בָּזָה; 25, 31 וּלְשֹׁפָד pro וּלְשֹׁפָד; 2 Sam. 3, 7 פִּלְגֶשׁ pro פִּלְגֶשׁ; 7, 8 דָּוִד pro דָּוִד; 12, 17 בָּרָה pro בָּרָה; 23, 1 הָקֵם pro הָקֵם; 1 Reg. 5, 4 עֲבָדָיו pro עֲבָדָיו; 2 Reg. 4, 31 קָשָׁב pro קָשָׁב; 7, 6 קוֹל pro קוֹל; Jes. 9, 16 וּמָרַע pro וּמָרַע; 39, 1 מִרְדֹּךְ pro מִרְדֹּךְ; 65, 20 לֹא־יִהְיֶה pro לֹא־יִהְיֶה; Jer. 5, 7 וְאֶשְׁבַּע pro וְאֶשְׁבַּע; 11, 7 עֲדֵיהֶם pro עֲדֵיהֶם; Ez. 44, 25 לְאַחֲזֹת pro לְאַחֲזֹת; 48, 22 מֵאַחֲזֹת pro מֵאַחֲזֹת; Job 22, 5 אֶחֱיָה pro אֶחֱיָה; Neh. 6, 11 הָאִישׁ pro הָאִישׁ; 10, 32 וּמִשָּׂא pro וּמִשָּׂא; 1 Chron. 19, 4 הִרְפָּא pro הִרְפָּא; 21, 23 וְהַמּוֹרִיגִים pro וְהַמּוֹרִיגִים; 2 Chron. 3, 5 עֲצֵי pro עֲצֵי; 4, 6 מִשְׁמָאוֹל pro מִשְׁמָאוֹל; 8, 3 חֲמַת pro חֲמַת; 18, 30 וַיִּפְּשָׂא pro וַיִּפְּשָׂא; 20, 2 הָמוֹן pro הָמוֹן; 32, 23 וַיִּפְּשָׂא pro וַיִּפְּשָׂא; 34, 8 לְטֹהַר אֶת־הָאָרֶץ pro לְטֹהַר אֶת־הָאָרֶץ. — Multi horum errorum non solum ex una editione in alteram, sed etiam

in lexica irrepserunt. Sic ut certe uno exemplo utar in lexicis ad unum omnibus usque ad editionem Geseniani septimam a FRANCISCO DIETRICH curatam (1868) ex 1 Sam. 30, 30 affertur nomen proprium כּוּר עֶשֶׂן, quod fornacem fumantem significare ajunt, at in Codd. et editionibus emendatis (velut in Soncinate 1486 et Veneta 1521) non בכּוּר עֶשֶׂן, sed בבּוּר עֶשֶׂן reperitur, quam lectionem etiam LXX A εν βωρᾶσαν praebet et Masora postulat. Sunt sane qui talia pro minutis habeant, verum omnes qui Scripturae Sacrae investigandae operam navant et veritatem etiam in minimis non parvi ducunt, ingenue profitebuntur, grammaticam, lexicographiam, exegesis Veteris Testamenti ante omnia egere textus authenticis h. e. vere traditi et fideliter prout Masora testatur expressi fundamento. Tanto magis deplorandum est, in Bibliis divulgandis nullam adhuc Societatem id sibi curae habuisse, ut textum Veteris Testamenti non solum hic illic emendatum, sed, adhibitis viris literarum masoreticarum vere peritis, qui sane perpauci sunt, ad unguem castigatum ederet et hac ratione pariter vitae atque doctrinae prospiceret. Etiam Codex ille Veteris Testamenti, quem duce Philippsonio Societas judaica edidit, quamquam textum עַל פִּי הַמִּסְכָּה conformatum se exhibere praedicat, masoreticae diligentiae vix ullum vestigium ostendit et vitiis plurimis scatet.

SELIGMANUS BAERIUS, quocum me ad hunc Genesis textum adornandum conjunxi, per quinque lustra operam et laborem in studiis masoreticis consumpsit multosque antiquissimorum auctorum fontes, ad quos paucis aditus patet, sibi reclusit. Psalterium, quod me praefato ao. MDCCCLXI emisit, mendis quidem non vacuum est, sed tamen omnibus quae adhuc prodierunt perfectius. Hanc Genesis editionem, in qua conficienda non ut in Psalterio subsidiorum typographicorum angustiis impediti eramus, multo perfectiorem esse pro certo credimus et si qui typothetae errores nos fugerint eos postmodum removendos curabimus, nam BERNHARDUS TAUCHENIUS Baro, qui nostrum novae editionis Veteris Testamenti conatum non dedignatus est, hunc Genesis textum non solum recens a typothetis componi, sed etiam in tabulas stereotypas transferri jussit.

Subsidia Codicum et Editionum, quae Baerio praesto sunt, jam in praefatione Psalterii enumeravimus. In hac Genesis editione curanda accesserunt Codex Prophetarum priorum et posteriorum (כְּבִיאִים ראשונים ואחרונים) membranaceus Bibliothecae

civitatis Moguntinae; deinde Codex Ministerii Erfurtensis, qui integram Masoram parvam (מסרה קטנה) continet, a Calonymo Punctatore (קלונימוס הנקדן) exaratam (idem quem J. H. MICHAELIS crebro testem producit); denique opus masoreticum *Meiri Todrosi Levitae*, quod מסרת סיג לתורה inscriptit.

Ex iis quibus haec editio ceteris omnibus generatim atque universe praestat haec fere notatione digna sunt: 1. Accentus *Paschta* ubique extremo vocabulo superpositus est, quo facilius a simili *Kadma* internosci posset, e. c. רחל 1, 18; ולמשל 1, 18; 30, 6; אשר 1, 7; contra אשר 2, 19 (cum *Kadma*). 2. Non solum *Paschta*, sed, praeunte Heidenheimio, etiam *Zarka*, *Segolta* et *Telischa parvum* in vocabulis quae tonum in penultima habent duplicata sunt, itemque *Telischa magnum* in iis vocabulis, quorum ultima cum accentu effertur, ut omnis dubitatio, utrum hoc illudve vocabulum Milel sit an Milra, praecaveretur. Exemplo sit ואם-אתה 31, 52 (cum *Telischa magno*), ubi qui Masorae et grammaticae imperitior est incertus erit, utram syllabam accentuari oporteat. Nunc vero quum אתה scriptum est, omni dubitatione liberatur, dummodo meminerit *Telischa magnum* esse accentum praepositivum h. e. primae vocabuli literae adscribendum: quod quidem si bene teneat illico intelliget, eam syllabam, in qua *Telischa magnum* repetitum videt, esse tonicam. Contra, ubi postpositivorum aliquis accentuum quos supra nominavimus iteratur, ibi eam syllabam cui figura ejus primum appicta est pro tonica habebit, v. hac de re Heidenheimii libellum de accentibus משפטי הטעמים inscriptum f. 38^b et introductionem ad librum precum (סדור), cui nomen שפה ברורה indidit. 3. Ubicunque *Dagesch* errore excidisse suspicari possis, literae dagessandae lineolam *Raphe* superposuimus, velut לקחה 2, 23. 4. In omnibus iis vocabulis, in quibus mediis earundem literarum bis positarum prior *Schebâ* mobile habet, pro *Schebâ* simplici *Chatef pathach* adhibuimus, e. c. כהררם 14, 6; גזי 38, 12; בהתהננו 42, 21., uti a Ben-Ascher, Ben-Bileam aliisque Masorae principibus praecipitur. Ille ipse Ben-Ascher qui textum receptum formavit hoc praeceptum dat, verbi פרה omnes eas formas in quibus accentus cadit in radicalem tertiam cum *Chatef pathach* literae ר pronunciandas esse, quam regulam exempli causa ויברכהו 14, 19 editionis nostrae sequitur. Ne vero mireris quum הני 6, 17 et alias הני scriptum inveneris: namque hoc vocabulum et nonnulla alia in hac regula diserte ex-

cupiuntur, v. quae ea de re in Annalibus ecclesiasticis a Fr. Delitzschio et H. E. F. Guericchio publicatis 1863 p. 411 s. disse-
ruimus ורעמָה 10, 7., יעלָם 36, 5 et similia,
Codices opumos imitati, cum Dagesch emphatico sive ut ap-
pellare malumus orthophonico, quod indicat, non legendum esse
ורעמָה, יעלָם, imo מ et ל post Schebâ quiescens novam sylla-
bam incipere. Eadem ratione לאכלָ-לָחם 31, 54 scripsimus,
item ad accuratissimorum Codicum exemplum et convenienter
regulae masoreticae, quae primam consonam vocabuli cui aliud
in eandem consonam desinens antecedit dagessare jubet, ne hae
duae consonae festinanter in unam confundantur. Hujus quoque
rei aliarumque similium rationem in Annalibus illis nostris 1863
p. 413 s. rationem reddidimus. 6. *Metheg* sive *Gaja*, a cujus
usu nullus hucusque liber grammaticus caliginem satis dispulit,
ubique observatis legibus illis positum est, quas nos primi in
Archivo Merxiano (Adalbert Merx, *Archiv für wissenschaftliche
Erforschung des Alten Testaments*) 1867 p. 55—67. 194—207
subtiliter, ut par est, persecuti sumus.

In extremo libro farraginem Variarum scripturarum sub-
jecimus et rationibus eas quae praeferendae nobis visae sunt
confirmavimus. Postremo sequuntur tabulae masoreticae, quibus
historia textus illustratur et genuina ejus species stabilitur.

Quae quidem omnia si reputaveris, facile concedes, hanc
editionem Genesis Baerianam primam omnium esse, quae prorsus
sui judicii sit et revera nomen criticae mereat. Utinam
grate ac benevole a Veteris Testamenti investigatoribus excipia-
tur! Quod si evenerit, in Codice Veteris Testamenti, in quo vel
לִוְרָא ἐν ἡ μὲν κεφαλα maximi apud nos ponderis esse debet,
hac ratione edendo strenue pergemus.

Lipsiae, idibus Majis 1869.

Franciscus Delitzsch.

בראשית. Genesis.

א 1

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ: א
 וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחָשֶׁה עַל-פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ 2
 אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל-פְּנֵי הַמַּיִם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי-אֹר 3
 וַיְהִי-אֹר: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאֹר כִּי-טוֹב וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים 4
 בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחָשֶׁה: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם וּלַחָשֶׁה 5
 עֶרָא לָיְלָה וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם אֶחָד: פ וַיֹּאמֶר 6
 אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לַמַּיִם: 7
 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-הָרָקִיעַ וַיְבָרֶךְ בֵּין הַמַּיִם אֶשֶׁל מִתַּחַת 8
 לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֶשֶׁל מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי-כֵן: וַיִּקְרָא 9
 אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי: פ 10
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל-מְקוֹם אֶחָד 11
 וַתֵּרָא הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי-כֵן: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ 12
 וּלַמַּקְוֶה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: וַיֹּאמֶר 13
 אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֹשֶׂב מִזֶּרֶע וְרֹעַ עֵץ פָּרִי עֵשֶׂה 14
 פָּרִי לְמִינֹו אֲשֶׁר זָרַע-בּוֹ עַל-הָאָרֶץ. וַיְהִי-כֵן: וַתֵּצֵא 15
 הָאָרֶץ דָּשָׂא עֹשֶׂב מִזֶּרֶע וְרֹעַ לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה-פָּרִי אֲשֶׁר 16
 זָרַע-בּוֹ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר 17
 יוֹם שְׁלִישִׁי: פ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרָקִיעַ 18
 הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וַיְהִי לָאֵת 19
 וּלַמּוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם: וַיְהִי לְמְאֹרֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם 20
 לְהַאִיר עַל-הָאָרֶץ וַיְהִי-כֵן: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-שְׁנֵי הַמְּאֹרֶת 21

PRAEFATIO.

Omnes editiones Veteris Testamenti quae hucusque typis exscriptae prodierunt, non exceptis iis quas Josepho Athiae 1661, Danieli Ernesto Jablonski 1699, Salomoni Jedidja Norzi 1743 debemus, non modo vitiis non immunes sunt, sed etiam a scita et accurata traditionis masoreticae observatione plurimum absunt. Deformata sunt falsis accentibus atque vocalibus, quin etiam falsis consonis et vocabulis. Quod quam late pateat, aliquot exemplis, quibus multo plura addere possumus, comprobabimus. Male positum legimus Gen. 1, 11 דשא pro דשא; 7, 7 דשא pro דשא; 9, 4 אה pro אה; 14, 4 ושלש pro ושלש; 17, 19 ואברכהו pro ואברכהו; 26, 29 תעשה pro תעשה; 27, 33 ואברכהו pro ואברכהו; 30, 37 בהן pro בהן; 31, 36 מה pro מה; 34, 5 ויהי pro ויהי; 41, 12 ונספר pro ונספר; 41, 33 ירא pro ירא; 47, 14 בארץ pro בארץ; Ex. 40, 23 ערך pro ערך; Jos. 9, 4 גסיהם pro גסיהם; Jud. 6, 9 ואגרש pro ואגרש; 6, 31 האתם pro האתם; 15, 16 חמרתים pro חמרתים; 1 Sam. 3, 10 ויניח pro ויניח; 6, 7 אחת pro אחת; 10, 5 שלחני pro שלחני; 14, 4 סנה pro סנה; 19, 17 ולשפוך pro ולשפוך; 21, 10 בזה pro בזה; 25, 31 ולשפוך pro ולשפוך; 2 Sam. 3, 7 פלגש pro פלגש; 7, 8 לדוד pro לדוד; 12, 17 ברה pro ברה; 23, 1 הקם pro הקם; 1 Reg. 5, 4 עבדיו pro עבדיו; 2 Reg. 4, 31 קשב pro קשב; 7, 6 קול pro קול; Jes. 9, 16 ומרע pro ומרע; 39, 1 מראדך pro מראדך; 65, 20 לאייהיה pro לאייהיה; Jer. 5, 7 ואשבע pro ואשבע; 11, 7 עדיהיום pro עדיהיום; Ez. 44, 25 לאחות pro ולאחות; 48, 22 מאחות pro מאחות; Job 22, 5 אחיה pro אחיה; Neh. 6, 11 האיש pro האיש; 10, 32 ומשא pro ומשא; 1 Chron. 19, 4 הרפא pro הרפא; 2 Chron. 3, 5 עצי pro עצי; 4, 6 משמאול pro משמאול; 8, 3 חמת pro חמת; 18, 30 ואת pro ואת; 20, 2 המון pro המון; 32, 23 ויפשא pro ויפשא; 34, 8 לטהר את הארץ pro לטהר את הארץ. — Multi horum errorum non solum ex una editione in alteram, sed etiam

in lexica irrepserunt. Sic ut certe uno exemplo utar in lexicis ad unum omnibus usque ad editionem Geseniani septimam a FRANCISCO DIETRICH curatam (1868) ex 1 Sam. 30, 30 affertur nomen proprium כּוֹר עֶשֶׂן, quod fornacem fumantem significare ajunt, at in Codd. et editionibus emendatis (velut in Soncinate 1486 et Veneta 1521) non בכּוֹר עֶשֶׂן, sed בכּוֹר עֶשֶׂן reperitur, quam lectionem etiam LXX A εν βωσσαν praebebat et Masora postulat. Sunt sane qui talia pro minutis habeant, verum omnes qui Scripturae Sacrae investigandae operam navant et veritatem etiam in minimis non parvi ducunt, ingenue profitebuntur, grammaticam, lexicographiam, exegesis Veteris Testamenti ante omnia egere textus authenticici h. e. vere traditi et fideliter prout Masora testatur expressi fundamento. Tanto magis deplorandum est, in Bibliis divulgandis nullam adhuc Societatem id sibi curae habuisse, ut textum Veteris Testamenti non solum hic illic emendatum, sed, adhibitis viris literarum masoreticarum vere peritis, qui sane perpauca sunt, ad unguem castigatum ederet et hac ratione pariter vitae atque doctrinae prospiceret. Etiam Codex ille Veteris Testamenti, quem duce Philippsonio Societas judaica edidit, quamquam textum עַל פִּי הַמִּסְכָּה conformatum se exhibere praedicat, masoreticae diligentiae vix ullum vestigium ostendit et vitiis plurimis scatet.

SELIGMANUS BAERIUS, quocum me ad hunc Genesis textum adornandum conjunxi, per quinque lustra operam et laborem in studiis masoreticis consumpsit multosque antiquissimorum auctorum fontes, ad quos paucis aditus patet, sibi reclusit. Psalterium, quod me praefato ao. MDCCCLXI emisit, mendis quidem non vacuum est, sed tamen omnibus quae adhuc prodierunt perfectius. Hanc Genesis editionem, in qua conficienda non ut in Psalterio subsidiorum typographicorum angustiis impediti eramus, multo perfectiorem esse pro certo credimus et si qui typothetae errores nos fugerint eos postmodum removendos curabimus, nam BERNHARDUS TAUCHENIUS Baro, qui nostrum novae editionis Veteris Testamenti conatum non dedignatus est, hunc Genesis textum non solum recens a typothetis componi, sed etiam in tabulas stereotypas transferri jussit.

Subsidia Codicum et Editionum, quae Baerio praesto sunt, jam in praefatione Psalterii enumeravimus. In hac Genesis editione curanda accesserunt Codex Prophetarum priorum et posteriorum (נְבִיאִים ראשונים ואחרונים) membranaceus Bibliothecae

civitatis Moguntinae; deinde Codex Ministerii Erfurtensis, qui integram Masoram parvam (מסרה קטנה) continet, a Calonymo Punctatore (קלונימוס הנקדן) exaratam (idem quem J. H. MICHAELIS crebro testem producit); denique opus masoreticum *Meiri Todrosi Levitae*, quod מסרת סיג לתורה inscripsit.

Ex iis quibus haec editio ceteris omnibus generatim atque universe praestat haec fere notatione digna sunt: 1. Accentus *Paschta* ubique extremo vocabulo superpositus est, quo facilius a simili *Kadma* internosci posset, e. c. רחל' 1, 18; ולמשל' 30, 6; אשר' 1, 7; contra אשר 2, 19 (cum *Kadma*). 2. Non solum *Paschta*, sed, praeunte Heidenheimio, etiam *Zarka*, *Segolta* et *Telischa parvum* in vocabulis quae tonum in penultima habent duplicata sunt, itemque *Telischa magnum* in iis vocabulis, quorum ultima cum accentu effertur, ut omnis dubitatio, utrum hoc illudve vocabulum Milel sit an Milra, praecaveretur. Exemplo sit ואם-אתה 31, 52 (cum *Telischa magno*), ubi qui Masorae et grammaticae imperitior est incertus erit, utram syllabam accentuari oporteat. Nunc vero quum אתה scriptum est, omni dubitatione liberatur, dummodo meminerit *Telischa magnum* esse accentum praepositivum h. e. primae vocabuli literae adscribendum: quod quidem si bene teneat illico intelliget, eam syllabam, in qua *Telischa magnum* repetitum videt, esse tonicam. Contra, ubi postpositivorum aliquis accentuum quos supra nominavimus iteratur, ibi eam syllabam cui figura ejus primum appicta est pro tonica habebit, v. hac de re Heidenheimii libellum de accentibus משפטי הטעמים inscriptum f. 38^b et introductionem ad librum precum (סדור), cui nomen שפה ברורה indidit. 3. Ubicunque *Dagesch* errore excidisse suspicari possis, literae dagessandae lineolam *Raphe* superposuimus, velut לקחה 2, 23. 4. In omnibus iis vocabulis, in quibus mediis earundem literarum bis positarum prior *Schebâ* mobile habet, pro *Schebâ* simplici *Chatef pathach* adhibuimus, e. c. כהררם 14, 6; וזי 38, 12; בהתקנני 42, 21., uti a Ben-Ascher, Ben-Bileam aliisque Masorae principibus praecipitur. Ille ipse Ben-Ascher qui textum receptum formavit hoc praeceptum dat, verbi כרן omnes eas formas in quibus accentus cadit in radicalem tertiam cum *Chatef pathach* literae ר pronunciandas esse, quam regulam exempli causa ויכרבהו 14, 19 editionis nostrae sequitur. Ne vero mireris quum ויכרבהו 6, 17 et alias ויכרבהו scriptum inveneris: namque hoc vocabulum et nonnulla alia in hac regula diserte ex-

cupiuntur, v. quae ea de re in Annalibus ecclesiasticis a Fr. Delitzschio et H. E. F. Guericchio publicatis 1863 p. 411 s. disse-
ruimus וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים וַיִּשְׁמַע וַיִּשְׁמַע 10, 7., יַעֲלֶם 36, 5 et similia,
Codices opumos imitati, cum Dagesch emphatico sive ut ap-
pellare malumus orthophonico, quod indicat, non legendum esse
וַיִּשְׁמַע וַיִּשְׁמַע, יַעֲלֶם, imo מ et ל post Schebâ quiescens novam sylla-
bam incipere. Eadem ratione לֹאכֶל-לֶחֶם 31, 54 scripsimus,
item ad accuratissimorum Codicum exemplum et convenienter
regulae masoreticae, quae primam consonam vocabuli cui aliud
in eandem consonam desinens antecedit dagessare jubet, ne hae
duae consonae festinanter in unam confundantur. Hujus quoque
rei aliarumque similium rationem in Annalibus illis nostris 1863
p. 413 s. rationem reddidimus. 6. *Metheg* sive *Gaja*, a cujus
usu nullus hucusque liber grammaticus caliginem satis dispulit,
ubique observatis legibus illis positum est, quas nos primi in
Archivo Merxiano (Adalbert Merx, *Archiv für wissenschaftliche
Erforschung des Alten Testaments*) 1867 p. 55—67. 194—207
subtiliter, ut par est, persecuti sumus.

In extremo libro farraginem Variarum scripturarum sub-
jecimus et rationibus eas quae praeferendae nobis visae sunt
confirmavimus. Postremo sequuntur tabulae masoreticae, quibus
historia textus illustratur et genuina ejus species stabilitur.

Quae quidem omnia si reputaveris, facile concedes, hanc
editionem Genesis Baerianam primam omnium esse, quae prorsus
sui judicii sit et revera nomen criticae mereat. Utinam grate ac
benevole a Veteris Testamenti investigatoribus excipia-
tur! Quod si evenerit, in Codice Veteris Testamenti, in quo vel
לֹאכֶל-לֶחֶם ἐν τῇ μὲν κεφαλῇ maximi apud nos ponderis esse debet,
hac ratione edendo strenue pergemus.

Lipsiae, idibus Majis 1869.

Franciscus Delitzsch.

בראשית. Genesis.

א 1

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ: א
 וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֵהוֹ וְכֵהוּ וְחֹשֶׁה עַל-פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ 2
 אֱלֹהִים מְרַחֶשֶׁת עַל-פְּנֵי הַמַּיִם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי-אֹר 3
 וַיְהִי-אֹר: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאֹר כִּי-טוֹב וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים 4
 בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁה: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים, לְאֹר יוֹם וּלְחֹשֶׁה 5
 עֶרָא לַיְלָה וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם אֶחָד: 6 וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מְבֻדֵּל בֵּין מַיִם לַמַּיִם: 7
 וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-הָרָקִיעַ וַיְבָרֶךְ בֵּין הַמַּיִם אֶשֶׁל מִתַּחַת 8
 לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֶשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי-כֵן: וַיִּקְרָא 9
 אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי: 10
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוֵי הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל-מְקוֹם אֶחָד 11
 וְתֵרָאֶה תִבְשֵׁה וַיְהִי-כֵן: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים, לַיְבֹשָׁה אֶרֶץ י
 וּלַמַּקְוֶה הַמַּיִם קֶרָא יַמִּים וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: וַיֹּאמֶר 12
 אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֹשֶׂב מִזֶּרֶע זָרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה 13
 פְּרִי לְמִינֵו אֲשֶׁר זֶרְעוֹ-בּוֹ עַל-הָאָרֶץ וַיְהִי-כֵן: וַתּוֹצֵא 14
 הָאָרֶץ דָּשָׂא עֹשֶׂב מִזֶּרֶע זָרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה-פְּרִי אֲשֶׁר 15
 זֶרְעוֹ-בּוֹ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר 16
 יוֹם שְׁלִישִׁי: 17 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרָקִיעַ 18
 הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וַיְהִי לָאֵת 19
 וּלַמּוֹעֲדִים וּלְיוֹמִים וּשְׁנָיִם: וַיְהִי לְמֹאֲוֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם 20
 לְהַאִיר עַל-הָאָרֶץ וַיְהִי-כֵן: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת 21

הַגְדִּלִים אֶת-הַמָּאֹר הַגְדִּל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת-הַמָּאֹר
 17 הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֶת הַכּוֹכָבִים: וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים
 18 בַּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל-הָאָרֶץ: וְלַמַּשָּׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה
 19 וְלַהֲבַדִּיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיֵּרָא אֱלֹהִים פִּי-טוֹב: וַיְהִי-
 כ עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם רִבְעִי: פ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים וְיִשְׂרָצוּ
 הַחַיִּים שָׁרֵץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף וְעוֹפֹת עַל-הָאָרֶץ עַל-סָנִי רִקִּיעַ
 21 הַשָּׁמַיִם: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הַתַּנִּינִם הַגְדִּלִים וְאֶת כָּל-נֶפֶשׁ
 הַחַיָּה: הָרֹמֶשֶׁת אֲשֶׁר שָׂרָצוּ הַחַיִּים לְמִינֵהֶם וְאֶת כָּל-עוֹף
 22 כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים פִּי-טוֹב: וַיִּבְרָךְ אֹתָם אֱלֹהִים
 לֵאמֹר פָּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת-הַמַּיִם בַּיָּמִים וְהָעוֹף יִרְבֶּה
 23 בָּאָרֶץ: וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי: פ
 24 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וּרְמֶשׂ
 כה וְחַיֵּית-אָרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי-כֵן: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-חַיֵּית הָאָרֶץ
 לְמִינָהּ וְאֶת-הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֶת כָּל-רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינָהּ
 26 וַיֵּרָא אֱלֹהִים פִּי-טוֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
 בְּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל-
 27 הָאָרֶץ וּבְכָל-הָרֶמֶשׂ הָרֹמֶשׂ עַל-הָאָרֶץ: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
 אֶת-הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא
 28 אֹתָם: וַיִּבְרָךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פָּרוּ וּרְבוּ
 וּמִלְאוּ אֶת-הָאָרֶץ וּכְבִּשְׁתָּהּ וּרְדוּ בְּדִגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
 29 וּבְכָל-חַיֵּית הָרֹמֶשֶׁת עַל-הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי
 לָכֶם אֶת-כָּל-עֵשֶׂב: זֶרַע זָרַע אֲשֶׁר עַל-סָנִי כָל-הָאָרֶץ וְאֶת
 כָּל-הָעֵץ אֲשֶׁר-בּוֹ פְרִי-עֵץ זֶרַע זָרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ:
 ל וּלְכָל-חַיֵּית הָאָרֶץ וּלְכָל-עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל רֹמֶשׂ עַל-
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר-בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת-כָּל-יֵרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיְהִי-
 31 כֵּן: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה-טוֹב מְאֹד וַיְהִי-
 עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם הַשֵּׁשִׁי: פ

ב 2

א וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל-
 3 מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיִּבְרָךְ אֱלֹהִים אֶת-יוֹם הַשְּׁבִיעִי
 וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מִכָּל-מְלֹאכְתּוֹ אֲשֶׁר-בָּרָא אֱלֹהִים

לַעֲשׂוֹת: פ אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּתִכְרָאֵם
 בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וּשְׁמַיִם: וְכָל־שֵׁיט הַשָּׂדֶה
 טָרָם יִהְיֶה בָאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טָרָם וַיִּצְמַח כִּי לֹא
 הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אֵין לַעֲבֹד אֶת־
 הָאָדָמָה: וְאֵד יַעֲלֶה מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת־כָּל־פְּנֵי הָאָדָמָה: 6
 וַיִּצְרֹךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עָפָר מִן־הָאָדָמָה וַיִּפְחֹךְ
 בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה: וַיִּשֹׁטַע יְהוָה
 אֱלֹהִים בֵּן בְּעֵדֶן מִקְדָּם וַיִּשֶׂם שֵׁם אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר יִצְרֹךְ:
 9 וַיִּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאָדָמָה כָּל־עֵץ נִחְמַד לְמַרְאֶה
 וְטוֹב לְמֵאכֹל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הָעֵץ וַיִּצַּח הַדָּעַת טוֹב וְרָע:
 וַיִּכְהֹר יִצְאָ מִעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הָעֵץ וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה
 לְאַרְבָּעָה רִאשִׁים: שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסִּבְבַּ אֶת כָּל־
 אֶרֶץ תְּחִינָלָה אֲשֶׁר־שָׁם הַזֶּהב: וְזֶהב הָאָרֶץ הוּא טוֹב שָׁם
 הַבְּדֹלַח וְאֵבֶן הַשֹּׁהַם: וְשֵׁם־הַנָּהָר הַשֵּׁנִי גִיחוֹן הוּא הַסּוּבִיב
 אֶת כָּל־אֶרֶץ כּוּשׁ: וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי תִדְקֵל הוּא הַהֶלֶךְ
 קִדְמַת אֲשׁוּר וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי הוּא פָּרָת: וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים
 אֶת־הָאָדָם וַיַּנְחֵהוּ בֶּן־עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ: וַיִּצְרֹךְ יְהוָה
 אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לְאֹמֶר מִכָּל עֵץ־הָעֵדֶן אָכַל תֹּאכֹל: וּמִעֵץ
 הַדָּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכֹל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם אָכַלְתָּ מִמֶּנּוּ מוֹת
 תָּמוּת: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא־טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ
 אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ: וַיִּצְרֹךְ יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאָדָמָה כָּל־
 חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לְרִאיוֹת
 מִה־יִּקְרָא־לּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר יִקְרָא־לּוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ:
 וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל־חַיַּת
 הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ: וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים:
 21 וַתְּרַדְמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אֶחָת מִצִּלְעֹתָיו וַיִּסְבֶּר בָּשָׂר
 וַתַּחֲתֶנָּה: וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הַצִּלְעַ אֲשֶׁר־לָקַח מִן־
 הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיָּבֵאָהָ אֶל־הָאָדָם: וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הִפְעַם
 עָצָם מִעֲצָמִי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ
 לָקַחָהּ־זֹאת: עַל־כֵּן יַעֲזֹב־אִישׁ וְאֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק

כח באשתו והיו לבשר אחד: ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבששו:

ג 3

- א והנחש היה ערום מפל חית השדה אשר עשה יהוה
אלהים ויאמר אל-האשה אף פי-אמר אלהים לא
2 תאכלו מפל עץ הגן: ותאמר האשה אל-הנחש מפרי עץ
3 הגן נאכל: ומפרי העץ אשר בתוך-הגן אמר אלהים לא
4 תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן תמתו: ויאמר הנחש אל-
האשה לא-מות תמתו: פי ידע אלהים פי ביום אכלכם
ממנו ונפקחו עיניכם והייתם כאלהים ידעי טוב ורע:
6 ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאוה-הוא לעינים
ונהמד העץ להשפיל ותקח מפריו ותאכל ותתן גם-לאישה
7 עמה ויאכל: ותפקחה עיני שניהם וידעו כי עירום הם
8 ויתכסו עלה תאנה ויעשו להם חגורת: וישמעו את-קול
יהוה אלהים מתהלך בגן לרוח היום ויתחבא האדם ואשתו
9 מפני יהוה אלהים בתוך עץ הגן: ויגרא יהוה אלהים
י אל-האדם ויאמר לו איפה: ויאמר את-קלך שמעתי בגן
11 ואירא כי-עירם אנכי ואחבא: ויאמר מי הגיד לך כי עירם
אתה המן-העץ אשר צויתיה לבלתי אכל-ממנו אכלת:
12 ויאמר האדם האשה אשר נתתה עמדי הוא נתנה-לי מן-
13 העץ ואכל: ויאמר יהוה אלהים לאשה מה-זאת עשית
14 ותאמר האשה הנחש השיאני ואכל: ויאמר יהוה אלהים:
אל-הנחש פי עשית זאת ארור אתה מפל-הבהמה ומפל
חית השדה על-גחונך תלך ועפר תאכל כל-ימי חייך:
טו ואיבה: אשית בינה ובין האשה ובין זרעה ובין זרעה היא
16 ויפסוק ראש ואתה תשופנו עקב: ס אל-האשה
אמר הרבה ארבה בעבונה והרבה בעצב תלדי בנים ואל-
17 אישה תשוקתה והוא ימשל-בה: ס ולאדם אמר
כי שמעת לקול אשתך ותאכל מן-העץ אשר צויתיה לאמר
לא תאכל ממנו ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה
18 כל ימי חייך: וקוץ ודרדר תצמיח לך ואכלת את-עשב

הַפָּדָה: בָּזְעָה אֶפְיָהּ תֹאכַל לֶחֶם עַד שִׁיבָהּ אֶל-הָאֲדָמָה כִּי
 מִנְּהָ לָקַחְתָּ כִּי-עָפָר אֶתָּה וְאֶל-עָפָר תִּשָּׁוֵב: וַיִּקְרָא הָאָדָם
 שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הָיָה הִיטָה אִם כָּל-חַי: וַיַּעַשׂ יְהוָה
 אֱלֹהִים לָאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתֻנּוֹת עֹר וַיִּלְבָּשֵׁם: פ וַיֹּאמְרוּ
 יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לָדַעַת טוֹב וָרָע
 וַעֲתָהוּ פָן-יִשְׁלַח יְדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי
 לְעֹלָם: וַיִּשְׁלַחַהּ יְהוָה אֱלֹהִים מִצֶּן-עֵדֶן לְעֹבֵד אֶת-הָאֲדָמָה
 אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם: וַיִּגְדַּשׁ אֶת-הָאָדָם וַיִּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְבֶן-עֵדֶן
 אֶת-הַכְּרִבִּים וְאֵת לֵהט תְּחַרֵּב הַמִּתְהַפֵּכֶת לְשֹׂמֵר אֶת-דֶּרֶךְ
 עַץ הַחַיִּים:

ס

4 7

וְהָאָדָם יָדַע אֶת-חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת-קַיִן
 וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת-יְהוָה: וַתִּסָּף לָלֶדֶת אֶת-אָחִיו אֶת-
 הָבֶל וְיֵהִי-הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה: וַיְהִי
 מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה: וְהֶבֶל
 הָבִיא גַם-הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמִחֻלְבֵּהֶן וַיַּעַשׂ יְהוָה אֶל-הֶבֶל
 וְאֶל-מִנְחָתוֹ: וְאֶל-קַיִן וְאֶל-מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיַּחַר לְקַיִן
 מְאֹד וַיִּשְׁלֹחַ פָּנָיו: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-קַיִן לָמָּה חָרָה לָךְ
 וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ: הֲלוֹא אִם-תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב
 לַשָּׂטָן חֲשָׁאתָ רַבֵּץ וְאֵלֶיךָ תִּשְׁוֹקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל-בּוֹ:
 וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל-הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקֶּם קַיִן
 אֶל-הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-קַיִן אֵי הֶבֶל
 אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי: וַיֹּאמֶר מַה עָשִׂיתָ
 קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן-הָאֲדָמָה: וַעֲתָה אָרוּר אָתָּה
 מִן-הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת-פִּיהָ לָקַחַת אֶת-דְּמֵי אָחִיךָ
 מִיָּדֶךָ: כִּי תַעֲבֹד אֶת-הָאֲדָמָה לֹא-תִסָּף תֵּת-פִּכּוּחָהּ לָךְ נָע
 וְנָד תִּהְיֶה בָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל-יְהוָה גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשֹׂא:
 הֵן גִּרַּשְׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפָּנֶיךָ אֶסְתָּר וְהָיִיתִי
 נָע וְנָד בָּאָרֶץ וְהָיָה כָל-מֹצְאִי יַהַרְגֵנִי: וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לָכֵן
 כָּל-הֹרֵג קַיִן שְׂדֵדָתִים יִקֶּם וַיִּשֶׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי
 הַכּוֹת-אֹתוֹ כָּל-מֹצְאוֹ: וַיֵּצֵא קַיִן מִלְּפָנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בָּאָרֶץ-
 נֹד קְדֵמַת-עֵדֶן: וַיַּדַּע קַיִן אֶת-אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת-חֲנוֹךְ

18 ויהי בַּנְה עֵיר וַיִּקְרָא שָׁם הָעִיר כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוּךְ: וַיּוֹלֶד
 לְחֲנוּךְ אֶת-עִירָד וְעִירָד יָלַד אֶת-מִחוּיָאֵל וּמִחוּיָאֵל יָלַד אֶת-
 19 מִתּוּשָׁאֵל וּמִתּוּשָׁאֵל יָלַד אֶת-לֶמֶךְ: וַיָּקַח-לּוֹ לֵמָּה שְׁתֵּי
 כְּנָשִׁים שָׁם הָאֶחָת עֵדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית צִלְהָ: וַתֵּלֶד עֵדָה אֶת-
 21 יִבְלָה הַיָּה אֲבִי יִשָּׁב אֱהֵל וּמִקְנֶה: וְשָׁם אָחִיו יִבְלָה הָיָה
 22 הָיָה אֲבִי כָל-תַּפְשׁ כְּפֹזר וְעִיגָב: וְצִלְהָ גַם-הָיָה יִלְדָה אֶת-
 תִּיבֶל לָיו לֵטָשׁ כָּל-חַרָּשׁ נְחָשֶׁת וּבִרְזֶל וְאַחֲזֹת תִּיבֶל-קָיוֹ
 23 נִעְמָה: וַיֹּאמֶר לֶמֶךְ לְנָשָׁיו עֵדָה וְצִלְהָ שְׁמַעְנוּ קוֹלִי וְנָשִׂי לֶמֶךְ
 הָאֲזֻנָּה אֲמַרְתִּי כִּי אִישׁ הִרְגֵּיתִי לַשָּׂדֶה וַיֵּלֶד לְחַבְרָתִי:
 24 כִּי שְׂבָעִתִּים יָקָם-קָיוֹ וּלְמָה שְׂבָעִים וּשְׂבָעָה: וַיַּדַּע אָדָם
 עוֹד אֶת-אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שֵׁת-לִי
 26 אֱלֹהִים זָרַע אַחֲרַי תַּחַת הַבֶּל כִּי הִרְגֵּי קָיוֹ: וּלְשֵׁת גַּם-הָיָה
 יָלַד-בֶּן וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ אֲנוֹשׁ אֵז הַיּוֹחַל לִקְרָא בְּשֵׁם
 יְהוָה:

ס

ה 5

א זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם בְּדִמְיוֹת אֱלֹהִים
 2 עָשָׂה אֹתוֹ: זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָאם וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמָם
 3 אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאָם: וַיְהִי אָדָם שְׁלֵשִׁים וּמֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
 4 בְּדִמְיוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ שֵׁת: וַיְהִיו יְוֹמֵי אָדָם אַחֲרָיו
 ח הוֹלִידוֹ אֶת-שֵׁת שְׁמֹנֶה מֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִיו
 כָּל-יְמֵי אָדָם אֲשֶׁר-חָיָה תִשַּׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה
 6 וַיָּמָת: ס וַיְהִי-שֵׁת חֲמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאָת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
 7 אֶת-אֲנוֹשׁ: וַיְהִי-שֵׁת אַחֲרָיו הוֹלִידוֹ אֶת-אֲנוֹשׁ שְׁבַע שָׁנִים
 8 וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִיו כָּל-יְמֵי-שֵׁת
 שְׁתֵּים עָשָׂר שָׁנָה וּתִשַּׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: ס
 9 וַיְהִי אֲנוֹשׁ הַשָּׁעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-קִינֹן: וַיְהִי אֲנוֹשׁ אַחֲרָיו
 הוֹלִידוֹ אֶת-קִינֹן חֲמֵשׁ עָשָׂר שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
 11 בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִיו כָּל-יְמֵי אֲנוֹשׁ חֲמֵשׁ שָׁנִים וּתִשַּׁע מֵאוֹת
 12 שָׁנָה וַיָּמָת: ס וַיְהִי קִינֹן שְׂבָעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-
 13 מֶהֱלֵלָאֵל: וַיְהִי קִינֹן אַחֲרָיו הוֹלִידוֹ אֶת-מֶהֱלֵלָאֵל אַרְבָּעִים
 14 שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִיו כָּל-יְמֵי
 טו קִינֹן עֶשֶׂר שָׁנִים וּתִשַּׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: ס וַיְהִי

16 מְהִלְלָאֵל חֲמֵשׁ שָׁנִים וְשָׁשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־יִרְדָּ: וַיְהִי 16
 מְהִלְלָאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יִרְדָּ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְשָׁמְנָה מֵאוֹת
 17 שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִי פֶלֶי־יִמִּי מְהִלְלָאֵל חֲמֵשׁ 17
 18 וַתִּשְׁעִים שָׁנָה וְשָׁמְנָה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: ׀ וַיַּחֲיֶיֶרְדָּ 18
 19 שְׁתַּיִם וְשָׁשִׁים שָׁנָה וּמֵאֶת שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־חֲנוּךְ: וַיַּחֲיֶיֶרְדָּ 19
 אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוּךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים
 וּבָנוֹת: וַיְהִי פֶלֶי־יִמִּי־יִרְדָּ שְׁתַּיִם וְשָׁשִׁים שָׁנָה וַתִּשְׁעֵ מֵאוֹת כ
 21 שָׁנָה וַיָּמָת: ׀ וַיְהִי חֲנוּךְ חֲמֵשׁ וְשָׁשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֶד 21
 22 אֶת־מֶתוּשֶׁלַח: וַיִּתְּהַלֶּךְ חֲנוּךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ 22
 23 אֶת־מֶתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִי 23
 24 פֶלֶי־יִמִּי חֲנוּךְ חֲמֵשׁ וְשָׁשִׁים שָׁנָה וְשָׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה: וַיִּתְּהַלֶּךְ 24
 חֲנוּךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וַאֲיָלָמוּ כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים: ׀ וַיְהִי כח
 מֶתוּשֶׁלַח שְׁבַע וְשָׁמְנִים שָׁנָה וּמֵאֶת שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־לֵמֶךְ: 1
 26 וַיְהִי מֶתוּשֶׁלַח אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־לֵמֶךְ שְׁתַּיִם וְשָׁמוֹנִים שָׁנָה 26
 27 וְשָׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: וַיְהִי פֶלֶי־יִמִּי 27
 מֶתוּשֶׁלַח תִּשְׁעֵ וְשָׁשִׁים שָׁנָה וַתִּשְׁעֵ מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: ׀
 28 וַיַּחֲיֶי־לֵמֶךְ שְׁתַּיִם וְשָׁמְנִים שָׁנָה וּמֵאֶת שָׁנָה וַיֹּלֶד בֶּן: 28
 29 וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה וַנַּחֲמֵנוּ מִמַּעַשְׂשָׁנוּ וּמִעֲצָבוֹן 29
 30 יָדֵינוּ מִן־הַתְּאֻדָּמָה אֲשֶׁר אָרְרָה יְהוָה: וַיַּחֲיֶי־לֵמֶךְ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ ל
 31 אֶת־נֹחַ חֲמֵשׁ וַתִּשְׁעִים שָׁנָה וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים
 32 וּבָנוֹת: וַיְהִי פֶלֶי־יִמִּי־לֵמֶךְ שְׁבַע וְשָׁבְעִים שָׁנָה וְשָׁבַע מֵאוֹת 31
 שָׁנָה וַיָּמָת: ׀ וַיַּחֲיֶי־נֹחַ בֶּן־חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד 32
 נֹחַ אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יֶפֶת:

6 1

1 וַיְהִי כִי־הִתַּל הָאָדָם לָרֹב עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וּבָנוֹת יִלְדוּ א
 2 לָהֶם: וַיִּרְאוּ בְנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בָּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הָיָה 2
 3 וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה לֹא־יִדּוֹן 3
 4 רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשָׁגֶם הָיָה כִּשְׁר וְהָיָה יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים
 5 שָׁנָה: הַנִּפְסָלִים הָיוּ כְּאֶרֶץ בְּיָמִים הָהֵם וְגַם אַחֲרֵי־כֵן אֲשֶׁר
 6 יָבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶל־בָּנוֹת הָאָדָם וַיִּלְדוּ לָהֶם הַנֶּפֶת הַגִּבֹּרִים

ה אֲשֶׁר מְעוֹלָם אָנֹכִי הַשָּׁם: ס וַיֵּרָא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת
הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל-לִצְרָיִם מַהֲשֻׁכֹּת לִבּוֹ רָק רָע כָּל-הַיּוֹם:
6 וַיִּנְחָם יְהוָה כִּי-עָשָׂה אֶת-הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְּעַצֵּב אֵל-לִבּוֹ:
7 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲמַלֵּה אֶת-הָאָדָם אֲשֶׁר-בְּרָאתִי מֵעַל סֻנִּי
הָאָדָמָה מֵאָדָם עַד-בְּהֵמָה עַד-רֶמֶשׂ וְעַד-עוֹף הַשָּׁמַיִם כִּי
8 נַחֲמָתִי כִּי עָשִׂיתִם: וְנָח מֵצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה: ס
פרשת נח.

9 אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת-
י האֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ-נֹחַ: וַיּוֹלֵד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת-שָׁם אֶת-
11 חָם וְאֶת-יָפֶת: וַתִּשְׁתַּח וְהָאָרֶץ לִסְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמְלֹא הָאָרֶץ
12 חָמָס: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָרֶץ וְהִנֵּה נַפְשָׁתָהּ כִּי-הִשְׁחִית
13 כָּל-בָּשָׂר אֶת-דֶּרְכָּם עַל-הָאָרֶץ: ס וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ
14 חָץ כָּל-בָּשָׂר בָּא לִפְנֵי כִי-מִלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִסְּפִיָּהֶם
16 וְהִנֵּנִי מַשְׁחִיתָם אֶת-הָאָרֶץ: עָשָׂה לָּךְ תִּבְתָּ עֲצֵי-גֹפֶר קָנִים
17 וַתַּעֲשֶׂה אֶת-הַתֵּבָה וַכַּסְתָּהּ אֹתָהּ מַבְרִית וּמָחוּץ בַּכֹּפֶר: וְזֶה
18 אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אָרְךָ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים
16 אַמָּה רָחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ: צֹהַר וַתַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה
וְאֶל-אַמָּה תַּכְלִיפָהּ מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה בַּצִּדָּה תַּשִּׂים
17 תַּחְתִּימִם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים תַּעֲשֶׂה: וְאֲנִי הִנֵּנִי מֵבִיא אֶת-הַמָּבּוּל
מַיִם עַל-הָאָרֶץ לַשְׁחֹת כָּל-בָּשָׂר אֲשֶׁר-בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת
18 הַשָּׁמַיִם כָּל אֲשֶׁר-בָּאָרֶץ וְגִוָּע: וְהִקְמַתִּי אֶת-בְּרִיתִי אִתְּךָ
וּבֵאתָ אֵל-הַתֵּבָה אִתְּךָ וּבְנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וְנָשֵׁי-בְנֶיךָ אִתְּךָ:
19 וּמִכָּל-הַחַי מִכָּל-בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכָּל תָּבִיא אֵל-הַתֵּבָה לְהַחֲיָה
ב אִתְּךָ זָכָר וּנְקֵבָה יְהִיו: מִהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן-הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ
מִכָּל רֶמֶשׂ הָאָדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכָּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחֲיוֹת:
21 וְאַתָּה קַח-לָּךְ מִכָּל-מֵאֻכָּל אֲשֶׁר יֹאכֵל וְאִסְפַּת אֵלֶיךָ וְהָיָה
22 לָּךְ וּלְהֵם לֶאֱכֹלָה: וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים
כֵּן עָשָׂה:

7 1

א וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא-אַתָּה וְכָל-בֵּיתְךָ אֵל-הַתֵּבָה כִּי-אַתָּה
2 רָאִיתִי צַדִּיק בְּדוֹר הַזֶּה: מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה

תִּקְחָה־לָּהּ שָׂבָעָה שָׂבָעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא
 טָהֳרָה הוּא שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ: גַּם מִעוֹף הַשָּׁמַיִם שָׂבָעָה 3
 שָׂבָעָה זָכָר וּנְקֵבָה לְחַיֹּת זָרַע עַל־פָּנַי כָּל־הָאָרֶץ: כִּי לְיָמַי 4
 עוֹד שָׂבָעָה אֲנֹכִי מִמָּטִיר עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים
 לַיְלָה וּמַחֲיִיתִי אֶת־כָּל־הַיָּקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פָּנַי הָאֲדָמָה:
 וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יְהוָה: וָנֹחַ בֶּן־שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה 5
 וְהַמָּבּוּל הָיָה מַיִם עַל־הָאָרֶץ: וַיָּבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְסֵי־ 7
 בָּנָיו אִתּוֹ אֶל־הַתֵּבָה מִסָּנִי מִי הַמָּבּוּל: מִן־הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה 8
 וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינָנָה טָהֳרָה וּמִן־הָעוֹף וְכָל אֲשֶׁר־רָמַשׁ
 עַל־הָאֲדָמָה: שְׁנַיִם שְׁנַיִם בָּאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה זָכָר וּנְקֵבָה 9
 כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ: וַיְהִי לְשָׂבָעַת הַיָּמִים וּמִי הַמָּבּוּל י
 הָיָה עַל־הָאָרֶץ: בַּשָּׁנָה שֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה לְחַיֵּי־נֹחַ בַּחֹדֶשׁ 11
 הַשְּׁלִישִׁי בַּשָּׂבָעָה־עֶשְׂרִי יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה נִבְקָעוּ כָּל־מַעְיָנוֹת
 הַתְּהוֹם רַבָּה וְאַרְבַּת הַשָּׁמַיִם נִסְתַּחֲחוּ: וַיְהִי הַנֶּפֶשׁ עַל־הָאָרֶץ 12
 אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה: בַּעֲצֹם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם־ 13
 נֹחַם וַיִּשָּׁת בְּנֵי־נֹחַ וְאִשְׁתּוֹ נָח וַיִּשְׁלָשֶׁת גִּשְׁי־בָנָיו אִתָּם אֶל־
 הַתֵּבָה: הָמָּה וְכָל־הַחַיָּה לְמִינָהּ וְכָל־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְכָל־ 14
 הָרֶמֶשׁ הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְכָל־הָעוֹף לְמִינָהּ כָּל־
 צֶפּוֹר כָּל־כָּנָף: וַיָּבֹאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם מִכָּל־ 15
 הַבָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רֵיחַ חַיִּים: וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל־בָּשָׂר 16
 כָּאוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים וַיִּסָּגֵר יְהוָה בַּעֲדָיו: וַיְהִי 17
 הַמָּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם עַל־הָאָרֶץ וַיָּרָבוּ הַמַּיִם וַיִּשְׁאֲפוּ אֶת־
 הַתֵּבָה וַתָּרָם מֵעַל הָאָרֶץ: וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיָּרָבוּ מְאֹד עַל־ 18
 הָאָרֶץ וַתִּלָּךְ הַתֵּבָה עַל־פָּנֵי הַמַּיִם: וְהַמַּיִם גָּבְרוּ מְאֹד מְאֹד 19
 עַל־הָאָרֶץ וַיִּכְסּוּ כָּל־הַהָרִים הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר־תַּחַת כָּל־
 הַשָּׁמַיִם: חָמָשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מִלְּמַעְלָה גָּבְרוּ הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ כ
 הַהָרִים: וַיִּגְוַע כָּל־בָּשָׂר הָרֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ בַּעוֹף וּבַבְּהֵמָה 21
 וּבַחַיָּה וּבְכָל־הַשָּׂרֵץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ וְכָל הָאָדָם: כָּל אֲשֶׁר 22
 נִשְׁמַת־רוּחַ חַיִּים בָּאֲפוֹי מִכָּל אֲשֶׁר בָּחֲרָבָה מִתּוֹ: וַיָּמָח אֶת־ 23
 כָּל־הַיָּקוּם אֲשֶׁר עַל־פָּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׁ
 וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיִּמָּחוּ מִן־הָאָרֶץ וַיִּשְׁאֲרֵ אֶה־נֹּחַ וְאִשְׁרֵ
 אִתּוֹ בַּתֵּבָה: וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־הָאָרֶץ חֲמֵשִׁים וּמֵאוֹת יוֹם: 24

ח 8

א ויזכר אלהים את-נח ואת כל-החיה ואת-כל-הבהמה
אשר אתו בתבה ויעבר אלהים רוח על-הארץ וישכו
2 המים: ויסכרו מעינות תהום וארבת השמים ויכלא העשם
3 מן-השמים: וישכו המים מעל הארץ הלוך ושוב ויסכרו
4 המים מקצה חמשים ומאת יום: ותנח התבה בחדש
ח השביעי בשבעה-עשר יום לחדש על הרי אררט: והמים
היו הלוך וחסור עד החדש העשירי בעשירי באחד לחדש
6 נראו ראשי ההרים: ויהי מקץ ארבעים יום ויפתח נח
7 את-חלון התבה אשר עשה: וישלח את-הערב ויצא וצא
8 ושוב עד-יבשת המים מעל הארץ: וישלח את-היונה
9 מאתו לראות הקלו המים מעל פני האדמה: ולא-מצאה
היונה מנוח לכה-רגלה ותשב אליו אל-התבה כי-מים
על-פני כל-הארץ וישלח ידו ויגחה ויבא אתה אליו
י אל-התבה: ויחל עוד שבעת ימים אחרים ויסף שלח את-
11 היונה מן-התבה: ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה-
12 זית טרף בפייה וידע נח כי-קלו המים מעל הארץ: ויחל
עוד שבעת ימים אחרים וישלח את-היונה ולא-יסקפה
13 שוב-אליו עוד: ויהי באחת ושש-מאות שנה בראשון
באחד לחדש חרבו המים מעל הארץ ויסר נח את-מכסה
14 התבה וירא והנה חרבו פני האדמה: ובחדש השני בשבעה
טו ועשרים יום לחדש יבשה הארץ: ס ויזכר אלהים
16 אל-נח לאמר: צא מן-התבה אתה ואשתך ובניך ונשי-
17 בניך אתך: כל-החיה אשר-אתך מכל-בשר בעוף ובהמה
ובכל-הרמש הרמש על-הארץ הוצא אתך ושרצו בארץ
18 וסרו ורבו על-הארץ: ויצא-נח ובניו ואשתו ונשי-בניו
19 אתו: כל-החיה כל-הרמש וכל-העוף כל רמש על-הארץ
כ למשפחתיהם יצאו מן-התבה: ויבן נח מזבח ליהוה ויגח
מכל הבהמה השלה ומכל העוף השלה ויעל עלת
21 במזבח: וירח יהוה את-ריח הניחח ויאמר יהוה אל-לבו
לא אסם לקלל עוד את-האדמה בעבור האדם כי יצר לב

הָאָדָם רַע מְנַעֲרֵיו וְלֹא־אָכַף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־כָּל־חַי כְּאֲשֶׁר
עָשִׂיתִי אֶדְ לְכָל־יְמֵי הָאָרֶץ זָרַע וְקָצִיר וְקָר וְחָם וְקָיִץ וְחֹרֶף²²
וַיּוֹם וְלַיְלָה לֹא יִשְׁכַּחוּ:

ט ו

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם סֵרוּ וּרְבוּ א
וּמְלֹאוּ אֶת־הָאָרֶץ: וּמִזֶּרְעָכֶם וְהִתְקַבֵּל יְהוָה עַל כָּל־חַיַּת הָאָרֶץ וְעַל כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם כְּכֹל אֲשֶׁר תִּרְמַשׁ הָאָדָמָה
וּבְכָל־דְּגֵי הַיָּם בְּיָדְכֶם נִתְּנוּ: כָּל־רֶמֶשׁ אֲשֶׁר־הוּא חַי לָכֶם³
יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ כִּי־רָק עָשָׂב נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל: אֹהֶ־בָשָׂר⁴
בְּנִפְשׁוֹ דָּמוֹ לֹא תֹאכְלוּ: וְאֹהֶ־אֶת־דְּמָמְכֶם לְנִפְשׁוֹתֵיכֶם אֲדָרְשָׁה
מִיַּד כָּל־חַיָּה אֲדָרְשָׁנָהּ וּמִיַּד הָאָדָם מִיַּד אִישׁ אָחִיו אֲדָרְשָׁה
אֶת־נֶפֶשׁ הָאָדָם: שֵׁשׁ יָמִים הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ וְשֵׁשֶׁהָ פִי בְּצֹלָם⁶
אֱלֹהִים עָשִׂה אֶת־הָאָדָם: וְאַתֶּם סֵרוּ וּרְבוּ שִׂרְצוּ בָאָרֶץ⁷
וּרְבוּ־בָהּ: ס וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בָּנָיו אַתֶּם⁸
לֹא־מֵר: וְאֲנִי הִנְנִי מִקִּים אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זֶרְעְכֶם⁹
אֲחֵרֵיכֶם: וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בְּעוֹף בְּהֵמָה י
וּבְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכָּל הַיָּצִי הַתִּבְּהָ לְכָל חַיַּת הָאָרֶץ:
וְהִקְמַתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־יִכָּרֵת כָּל־בָּשָׂר עוֹד מִמִּי¹¹
הַמִּבּוּל וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד מִבּוּל לְשַׁחַת הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים¹²
זֹאת אֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ
חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם לְדֹרֹת עוֹלָם: אֶת־קִשְׁתִּי נִתַּתִּי בַּעֲנָן וְהַיְתָה¹³
לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ: וְהָיָה בַּעֲנָנִי עָנָן עַל־הָאָרֶץ¹⁴
וְנִרְאָתָה הַקֶּשֶׁת בַּעֲנָן: וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם ט
וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד הַמִּבּוּל לְמִבּוּל
לְשַׁחַת כָּל־בָּשָׂר: וְהָיְתָה הַקֶּשֶׁת בַּעֲנָן וְרֹאשִׁיתָהּ לְזָכָר בְּרִית¹⁶
עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־
הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת אֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר¹⁷
הִקְמַתִי בֵּינִי וּבֵין כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ: פ וַיְהִי¹⁸
כִּנְי־נֹחַ הַיָּצִיאִים מִן־הַתִּבְּהָ שֵׁם וְחָם וְיֹפֶת הוּא אָבִי
כְּנָעַן: שְׁלֹשָׁה אֱלֹהִים כִּנְי־נֹחַ וּמֵאֵלֶּה נִסְפָּה כָּל־הָאָרֶץ:¹⁹
וַיַּחֲלֵל נֹחַ אִישׁ הָאָדָמָה וַיֵּשֶׁב פָּרָם: וַיִּשְׁתֶּה מִן־הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר²¹
וַיִּתְּגַל בְּתוֹךְ אֹהֶלָהּ: וַיֵּרָא חָם אָבִי בְנוֹעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו²²

23 וַיַּגֵּד לְשֵׁנֵי-אָחָיו בְּחוּץ: וַיִּקַּח שָׁם וַיִּסַּח אֶת-הַשְּׂמֵלָה וַיִּשְׂמֹוּ עַל-שָׂכָם שְׂנֵיהֶם וַיִּלְכוּ אַחֲרָיִית וַיִּכְסּוּ אֶת עֲרֹת אֲבִיהֶם וַסְּנֵיהֶם אַחֲרָיִית וְעֲרֹת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ: וַיִּקַּץ נֹחַ כַּח מֵיָּגוֹ וַיֵּדַע אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן: וַיֹּאמֶר אָרוּר 24 כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאָחָיו: וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי 25 שָׁם וַיְהִי כְנָעַן עֶבֶד לַמּוֹ: יִסֹּף אֱלֹהִים לְיִשְׁכָן בְּאֶהֱלִי- 26 שָׁם וַיְהִי כְנָעַן עֶבֶד לַמּוֹ: וַיְחִי-נָח אַחֵר הַמִּבּוּל שְׁלֹשׁ 27 מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה: וַיְהִי כָל-יְמֵי-נֹחַ תָּשַׁע מֵאוֹת 28 שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמָת: 29

פ

10 י

א וַאֲלֵה תּוֹלְדֹת בְּנֵי-נֹחַ שָׁם חָם וַיִּסַּח וַיּוֹלְדוּ לָהֶם בָּנִים אַחֵר 2 הַמִּבּוּל: בְּנֵי לֶמֶח וַיִּמְזֹג וַיְמַד וַיִּנּוּ וַתִּכָּל וַיִּמְשָׁךְ וַתִּירָס: 3 וּבְנֵי גֶם וַיִּשְׁכְּנוּ וַתִּגְרַמָּה: וּבְנֵי יוֹן וַיִּשָּׂא 4 ח וַתִּרְשִׁישׁ פְּתִים וְדָדָיִם: מֵאֵלֶּה נִסְרְדּוּ אֵינִי הַגּוֹיִם בְּאַרְצֹתָם 5 אִישׁ לְלִשְׁנוֹ לְמִשְׁפַּחְתָּם בְּגוֹיֵיהֶם: וּבְנֵי חָם פֹּשֵׁת וּמִצְרַיִם 6 וַיִּסּוּט וַיִּכְנָעוּ: וּבְנֵי שֵׁם סִבָּא וַחֲוִילָה וְסִכְתָּה וַרְעָמָה 7 וְסִכְתָּכָא וּבְנֵי רַעְמָה שָׁבָא וְדָדָן: וְכֹישׁ יֶלֶד אֶת-נִמְרֹד הוּא 8 הַחַל לְהַיּוֹת גִּבּוֹר בְּאַרְצָ: הוּא-הָיָה גִבּוֹר-צֵיד לְפָנָי וַהֲוָה 9 עַל-פָּנָי וַיֹּאמֶר כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר צֵיד לְפָנָי וַהֲוָה: וַתְּהִי רֵאשִׁית 10 מִמֶּלְכֻתוֹ כָּבֵל וְאַרְךָ וְאֶבֶד וּכְלָנָה בְּאַרְצָ שֹׁנֵעַ: מִן-הָאַרְצָ 11 הַהוּא וַצָּא אֲשׁוּר וַיִּכֶן אֶת-נִינּוּה וְאֶת-רֹחֶבֶת עִיר וְאֶת- 12 כַּלְח: וְאֶת-רֶסֶן בֵּין נִינּוּה וּבֵין כַּלְח הוּא הָעִיר הַגְּדֹלָה: 13 וּמִצְרַיִם יֶלֶד אֶת-לִוְיָתָן וְאֶת-עֲנָנִים וְאֶת-לֶהָבִים וְאֶת- 14 נִסְתָּתִים: וְאֶת-פִּתְרָסִים וְאֶת-פִּסְלָחִים אֲשֶׁר יִצְחָק מִשָּׁם 15 סָלַשְׁתִּים וְאֶת-פִּתְרָסִים: ס וּכְנָעַן יֶלֶד אֶת-צִידֹן 16 בְּכֹרֹ וְאֶת-חֹת: וְאֶת-הַיְבוּסִי וְאֶת-הָאֱמֹלִי וְאֶת הַגִּרְזָשִׁי: 17 וְאֶת-קַחְוִי וְאֶת-הָעֶרְקִי וְאֶת-הַסִּינִי: וְאֶת-הָאֲרֹרְתִי וְאֶת- 18 הַצִּמְרִי וְאֶת-הַחֲמָתִי וְאֶת-נִפְצוֹ מִשְׁפַּחֹת הַכְּנַעֲנִי: וַיְהִי 19 גִּבּוֹל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֹן בְּאַכָה גִּרְרָה עַד-עֵזָה בְּאַכָה סִדְמָה 20 כ וְעִמְרָה וְאֲדָמָה וְצִבְיִם עַד-לָשַׁע: אֵלֶּה בְּנֵי-חָם לְמִשְׁפַּחְתָּם 21 לְלִשְׁנָתָם בְּאַרְצֹתָם בְּגוֹיֵיהֶם: ס וְלָשָׁם יֶלֶד גָּם-הוּא

22 אָבִי כָל־בְּנֵי־עֵבֶר אֲחִי יִשָּׁת הַגָּדוֹל: בְּנֵי שָׁם עִילָם וְאַשּׁוּר
 23 וְאַרְפַּכְשָׁד וְלֹד וְאַרְם: וּבְנֵי אָרַם עוּץ וְחוּל וְגִתֵּר וְמֶשׁ:
 24 וְאַרְפַּכְשָׁד יָלַד אֶת־שֵׁלַח וְשֵׁלַח יָלַד אֶת־עֶבֶר: וְעֶבֶר יָלַד
 שְׁנֵי בָנִים שָׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשָׁם אָחִיו
 26 יֶקֶטָן: וַיִּקְטֹן וְלֹד אֶת־אֶלְמוּד וְאֶת־שֵׁלַח וְאֶת־חֲצָרְמָנֹת
 27 וְאֶת־יִרְחָ: וְאֶת־הֲדוּרָם וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה: וְאֶת־עוֹבֶל
 28 וְאֶת־אֲבִימָאֵל וְאֶת־שָׁבֵא: וְאֶת־אִיפֶר וְאֶת־חֻוִּילָה וְאֶת־יֹכָב
 כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יֶקֶטָן: וַיְהִי מוֹשְׁבָם מִמִּשְׁא בְּאֶרֶץ סְפֶרָה הָרַ ל
 31 הַקָּדָם: אֵלֶּה בְּנֵי־שָׁם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְלִשְׁנָתָם בְּאֶרְצֹתָם לְגוֹיֵיהֶם: 31
 32 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־נֹחַ לְתוֹלְדֹתָם בְּגוֹיֵיהֶם וּמֵאֵלֶּה נִסְרְדּוּ
 הַגּוֹיִם בְּאָרֶץ אַחֵר הַמִּבּוּל: פ

י"א 11

וַיְהִי כָל־הָאָרֶץ שְׂפָה אֶחָת וּדְבָרִים אֶחָדִים: וַיְהִי בְנוֹסְעִם
 3 מִקָּדָם וַיִּמָּצְאוּ בְּקֶעֶה בְּאָרֶץ שִׁנְעָר וַיִּשְׁבּוּ שָׁם: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ
 אֶל־רֵעֵהוּ הִבֵּה נִלְבְּנָה לְבָנִים וְנִשְׂרָפָה לְשָׂרָפָה וְתִהְיֶה לָּהֶם
 4 הַלְבֵנָה לְאִבָּן וְהַחֲמֹר הִיָּה לָהֶם לַחֲמֹר: וַיֹּאמְרוּ הִבֵּה
 נִבְנֶה־גִּלְנו עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה־לָּנוּ שָׁם פֶּתַח־
 5 נְפוּץ עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ: וַיֵּרֶד יְהוָה לִרְאוֹת אֶת־הָעִיר וְאֶת־
 6 הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְנֵי הָאָדָם: וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עַם אֶחָד
 וּשְׂפָה אֶחָת לְכָלָם וְנֹחַ הַחֲלָם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא־יִבְצֹר
 7 מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת: הִבֵּה נִרְדָּה וְנִבְלָה שָׁם שְׂפָתָם
 8 אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ אֶת־שִׁפְתֵי רֵעֵהוּ: וַיָּפֶץ יְהוָה אֹתָם מִשָּׁם
 9 עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיַּחֲדְלֵי לִבְנֵת הָעִיר: עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ
 10 בָבֶל כִּי־שָׁם בָּלָל יְהוָה שְׂפַת כָּל־הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הִפְיָצָם
 11 יְהוָה עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ: פ אֵלֶּה תּוֹלְדֹת שָׁם וְשָׁם י
 בֶן־מֵאֵת שָׁנָה וַיּוֹלַד אֶת־אַרְפַּכְשָׁד שְׁנָתִים אַחֵר הַמִּבּוּל:
 12 וַיְחִי־שָׁם אַחֲרָיו הוֹלִידוֹ אֶת־אַרְפַּכְשָׁד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה
 13 וַיּוֹלַד בָּנִים וּבָנוֹת: פ וְאַרְפַּכְשָׁד חָיָה חֲמֵשׁ וּשְׁלֹשִׁים
 14 שָׁנָה וַיּוֹלַד אֶת־שֵׁלַח: וַיְחִי אַרְפַּכְשָׁד אַחֲרָיו הוֹלִידוֹ אֶת־
 שֵׁלַח שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלַד בָּנִים וּבָנוֹת: פ
 וְשֵׁלַח חָיָה שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלַד אֶת־עֶבֶר: וַיְחִי־שֵׁלַח אַחֲרָיו

הוֹלִידוּ אֶת-עֶבֶר שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
 16 וּבָנוֹת: ס וַיְחִי-עֶבֶר אַרְבַּע וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-
 17 שֵׁלֶג: וַיְחִי-עֶבֶר אַחֲרָי הוֹלִידוּ אֶת-שֵׁלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע
 18 מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ס וַיְחִי-שֵׁלֶג שְׁלֹשִׁים
 19 שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-רֵעִי: וַיְחִי-שֵׁלֶג אַחֲרָי הוֹלִידוּ אֶת-רֵעִי תִשַׁע
 כ שָׁנִים וּמֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ס וַיְחִי רֵעִי
 21 שְׁתַּיִם וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-שָׂרוּג: וַיְחִי רֵעִי אַחֲרָי
 הוֹלִידוּ אֶת-שָׂרוּג שְׁבַע שָׁנִים וּמֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
 22 וּבָנוֹת: ס וַיְחִי שָׂרוּג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-נָחוֹר:
 23 וַיְחִי שָׂרוּג אַחֲרָי הוֹלִידוּ אֶת-נָחוֹר מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
 24 בָּנִים וּבָנוֹת: ס וַיְחִי נָחוֹר תִּשַׁע וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד
 כח אֶת-תֵּרַח: וַיְחִי נָחוֹר אַחֲרָי הוֹלִידוּ אֶת-תֵּרַח תִּשַׁע-עֶשְׂרֵה
 26 שָׁנָה וּמֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ס וַיְחִי-תֵרַח
 27 שְׁבַע עֶשְׂרִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת-אַבְרָם אֶת-נָחוֹר וְאֶת-הָרָן: וְאֵלֶּה
 הַזִּקְנָה תֵּרַח תֵּרַח הוֹלִיד אֶת-אַבְרָם אֶת-נָחוֹר וְאֶת-הָרָן
 28 וְהָרָן הוֹלִיד אֶת-לֹוֹט: וַיָּמָת הָרָן עַל-פְּנֵי תֵרַח אָבִיו בְּאֶרֶץ
 29 מוֹלְדָּתוֹ בְּאֶרֶץ כְּשָׁדִים: וַיָּקַח אַבְרָם וְנָחוֹר לָהֶם נָשִׁים שֵׁם
 אִשְׁת־אַבְרָם שָׂרָי וְשֵׁם אִשְׁת־נָחוֹר מִלְכָּה בַת-הָרָן אֲבִי-
 ל מִלְכָּה וְאָבִי יִסְכָּה: וַתְּהִי שָׂרָי עֲקָרָה אֵין לָהּ וָלֶד:
 31 וַיָּקַח תֵּרַח אֶת-אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת-לֹוֹט בֶּן-הָרָן בְּרָבְנוֹ וְאֵת
 שָׂרָי בְּלָתוֹ אִשְׁת־אַבְרָם בְּנוֹ וַיַּצְאוּ אֹתָם מֵאֶרֶץ כְּשָׁדִים לָלֶכֶת
 32 אֶרְצָה כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ עַד-חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: וַיְהִי וַיְמִי-תֵרַח
 חָמֵשׁ שָׁנִים וּמֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת תֵּרַח בְּחָרָן: פ

יב 12

פרשת לך לך

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אַבְרָם לֵךְ-לָךְ מֵאֶרֶצְךָ וּמִמּוֹלְדָתְךָ וּמִבֵּית
 2 אָבִיךָ אֶל-הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אֹמַר אֲנִי: וְאֶשְׁשֶׁךָ לְנָוִי גָדוֹל וְאַבְרָם
 3 וְאַנְדִּילָה שְׂמָךְ וְהָיָה בְּרַכָּה: וְאַבְרָם כַּבְּרִיךָ וּמִקְנֶיךָ
 4 אֶאֱזָר וּנְכַרְכּוּ כָּךְ כָּל מִשְׁפַּחַת הָאֲדָמָה: וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כְּאֲשֶׁר
 דִּבֶּר אֱלֹהֵי יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לֹוֹט וְאַבְרָם בְּרַחֲמָשׁ שָׁנִים
 ח וְשִׁבְעִים שָׁנָה בָּצָאתוֹ מִחָרָן: וַיָּקַח אַבְרָם אֶת-שָׂרָי אִשְׁתּוֹ
 וְאֶת-לֹוֹט בֶּן-אָחִיו וְאֶת-כָּל-רֵכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁ וְאֶת-הַנַּפֶּשׁ

אֲשֶׁר-עָשָׂה בְּחַרְוֹ וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אֶרְצָה כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ אֶרְצָה
 כְּנָעַן: וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שָׂכָם עַד אֵלֹן מוֹרָה
 וַהֲכִנֵּעֲנִי אָז בְּאֶרֶץ: וַיֵּרָא יְהוָה אֶל-אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזָרְעֲךָ
 אֲתָן אֶת-הָאֶרֶץ הַזֹּאת וַיָּבֹן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאָה אֵלָיו:
 וַיַּעֲתֹק מִשָּׁם הַהִירָה מִקְדָּם לְבֵיתֶאֱל וַיֵּט אֶהְלֶה בֵּיתֶאֱל
 מִיָּם וְהָעִי מִקְדָּם וַיָּבֹן-שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה:
 וַיֵּסַע אַבְרָם הַלֹּךְ וְנָסוּעַ הַנִּגְבָּה: פ וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ
 וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרָיִמָה לְגִיר שָׁם פֶּרֶכְכֵּד הָרָעַב בְּאֶרֶץ: וַיְהִי
 כְּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבֹא מִצְרָיִמָה וַיֹּאמֶר אֶל-שָׂרִי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה
 נָא יֹדַעְתִּי כִּי אִשָּׁה וַפֶּת-מִרְאָה אָתָּה: וְהִנֵּה כִּי-יִרְאוּ אֹתָךְ
 הַמִּצְרָיִם וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהִרְגוּ אֹתִי וְאַתָּה יְחִי: אָמַר-
 נָא אֲתַחֲתִי אֲתָּה לְמַעַן יִיטַב-לִי בְּעִבְרֹהָ וְחַיְתִּיהָ נִשְׁפִּי בְּגִלְהָ:
 וַיְהִי כְּבֹא אַבְרָם מִצְרָיִמָה וַיִּרְאוּ הַמִּצְרָיִם אֶת-הָאִשָּׁה
 כִּי-יִפְתָּה הוּא מָאֵד: וַיִּרְאוּ אֹתָהּ שָׂרִי פָרְעָה וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ
 אֶל-פָּרְעָה וַתִּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פָּרְעָה: וְכַאֲבָרָם הַיּוֹסִיב
 בְּעִבְרִיָּה וַיְהִי-לֹז צֶאֱנ-וּבִקְרָ וְחַמְרִים וְעַבְדִּים וַשְּׂפֹחֹת
 וְאַתְנֹת וְגַמְלִים: וַיִּנָּסַע יְהוָה אֶת-פָּרְעָה גִּבְעִים גְּדָלִים
 וְאֶת-בֵּיתוֹ עַל-דֹּבֶר שָׂרִי אִשָּׁת אַבְרָם: וַיִּקְרָא פָּרְעָה לְאַבְרָם
 וַיֹּאמֶר מַה-זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי לָמָּה לֹא-הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אִשְׁתִּי
 הוּא: לָמָּה אָמַרְתָּ אֲתַחֲתִי הוּא וַאֲקַח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה וַעֲתָה
 הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קַח וְלֵךְ: וַיֵּצֵא עָלָיו פָּרְעָה אֲנָשִׁים וַיִּשְׁלַחֻהוּ
 אֹתוֹ וְאֶת-אִשְׁתּוֹ וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לֹז:

יג 13

וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרָיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל-אֲשֶׁר-לֹז וְלֹזַת עִמּוֹ
 הַנִּגְבָּה: וְאַבְרָם פָּכֵד מָאֵד בַּמִּקְנֶה בַּפֶּסֶס וּבַזֶּהָב: וַיֵּלֶךְ
 לְמִסְפָּעָיו מִנִּגְבַּב וְעַד-בֵּיתֶאֱל עַד-הַמְּקוֹם אֲשֶׁר-הָיָה שָׁם אֶהְלֶה
 בְּתַחֲלָה בֵּין בֵּיתֶאֱל וּבֵין הָעִי: אֶל-מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר-
 עָשָׂה שָׁם בְּרִאשֹׁנָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה: וְגַם-לְלֹזַת
 הַהֶלֶךְ אֶת-אַבְרָם הָיָה צֶאֱנ-וּבִקְרָ וְהָאֵלִים: וְכַאֲנִשָּׂא אֹתָם
 הָאֶרֶץ לְשִׁבְתָּ יַחְדָּו כִּי-הָיָה רַב וְכָל אֵל וְכָל לְשִׁבְתָּ
 יַחְדָּו: וַיְהִי-רִיב בֵּין רָעִי מִקְנֵה-אַבְרָם וּבֵין רָעִי מִקְנֵה-לֹזַת
 וַהֲכִנֵּעֲנִי וְהַסְרִי אָז יִשָּׁב בְּאֶרֶץ: וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל-לֹזַת

ו. 8. אהלו קרי

v. 3. אהלו קרי

אל-נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין רֵעִי וּבֵין רֵעִיךָ כִּי-
 9 וְאֲנָשִׁים אַחִים אֲנַחְנוּ; הֲלֹא כָל-הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ תִּפְסָד נָא
 י מַעֲלִי אִם-תִּשְׁמָאֵל וְאִימָנָה וְאִם-הִימִין וְאִשְׁמְאִילָהּ; וַיִּשְׁאֶר-
 לֹוט אֶת-עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת-כָּל-כֶּפֶר הַיִּרְדֵּן כִּי כָלָה מִשְׁקָהָ
 לִפְנֵי; שָׁחַת יְהוָה אֶת-סֹדֶם וְאֶת-עֲמֹרָה כְּגֹן-יְהוָה בְּאֶרֶץ
 11 מִצְרַיִם בְּאֶכָה צָעַר; וַיִּבְחָר-לוֹ לֹוט אֶת כָּל-כֶּפֶר הַיִּרְדֵּן
 12 וַיִּסַּע לֹוט מִקְדֵּם וַיִּפְרְדּוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו; אַבְרָם וְשָׁב
 13 בְּאֶרֶץ-כְּנָעַן וְלֹוט יָשָׁב בְּעָרֵי הַכְּפֹר וַיֵּאֱהֶל עַד-סֹדֶם; וְאֲנָשֵׁי
 14 סֹדֶם רָעִים וְחַשָּׁאִים לַיהוָה מְאֹד; וַיהוָה אָמַר אֶל-אַבְרָם
 אַחְרַי תִּפְסָד-לֹוט מֵעַמּוֹ שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן-הַמָּקוֹם
 טו אֲשֶׁר-אַתָּה שָׁם צֹפֶנָה וְנִגְבָּה וְקִדְמָה וַיִּמָּה; כִּי אֶת-כָּל-
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר-אַתָּה רֹאֶה לָךְ אֶתְנַנֶּה וְלִזְרַעְךָ עַד-עוֹלָם;
 16 וְשִׁמְתִּי אֶת-זִרְעֶךָ בְּעַפְרַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר; אִם-יִוָּכַל אִישׁ לִמְנוֹת
 17 אֶת-עַפְרַר הָאָרֶץ בָּם זִרְעָה וַיִּמָּנֶה; קוֹם הַתְּהַלֵּךְ בְּאֶרֶץ
 18 לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָהּ כִּי לָךְ אֶתְנַנֶּה; וַיֵּאֱהֶל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב
 בְּאֵלָנִי מִמְּרָא אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וּבֵין-שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה; פ

יך 14

א וַיְהִי בַיּוֹם אֲמַרְסָל מֶלֶךְ-שֹׁנָעַר אֲרִיזָה מֶלֶךְ אֶלְסַר בְּדֹרְלֶעֶמֶר
 2 מֶלֶךְ עֵיִלָם וְתֹדַעַל מֶלֶךְ צוּרִים; עָשׂוּ מִלְחָמָה אֶת-בְּרַע מֶלֶךְ
 סֹדֶם וְאֶת-בְּרִשָׁע מֶלֶךְ עֲמֹרָה שְׁנָאֵב; מֶלֶךְ אֲדָמָה וְשִׁמְאָבִר
 3 מֶלֶךְ צִבְיָיִם וּמֶלֶךְ בָּלַע הִיא-צָעַר; כָּל-אַלֶּה חִבְּרוּ אֶל-עַמְּקַם
 4 הַשְּׂדִיִּים הוּא יָם הַמֶּלַח; שְׁתֵּיִם עֲשָׂרָה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת-
 ח בְּדֹרְלֶעֶמֶר וַיִּשְׁלַשׁ-עֲשָׂרָה שָׁנָה מָרְדּוּ; וּבְאַרְבַּע עֲשָׂרָה שָׁנָה
 9 בָּא בְּדֹרְלֶעֶמֶר וְהַמֶּלְכִּים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיִּכּוּ אֶת-רָסָאִים
 6 קְרִיָּתִים; וְאֶת-הַחֲרִי בְּהֶרְרָם שִׁעִיר עַד אֵיל פֶּאֶרֶן אֲשֶׁר עַל-
 7 הַמִּדְבָּר; וַיִּשְׁבּוּ וַיָּבֹאוּ אֶל-עֵין מִשְׁפָּט הוּא קִדְשׁ וַיִּכּוּ אֶת-
 כָּל-שָׂדֵה הַעֲמֻלָּקִי וְגַם אֶת-הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב בְּחֶצְצוֹן תִּמְרָה;
 8 וַיֵּצֵא מֶלֶךְ-סֹדֶם וּמֶלֶךְ עֲמֹרָה וּמֶלֶךְ אֲדָמָה וּמֶלֶךְ צִבְיָיִם
 וּמֶלֶךְ בָּלַע הוּא-צָעַר וַיַּעֲרְכוּ אִתָּם מִלְחָמָה בְּעַמְּקַם הַשְּׂדִיִּים;

אֶת פֶּדֶר־לְעָמֶר מֶלֶךְ עֵיִלָם וְתִדְעַל מֶלֶךְ גִּזִּים וְאַמְרָסַל מֶלֶךְ 9
 שֹׁנָר וְאַרְיוֹן מֶלֶךְ אֶלְסָר אַרְבַּעַת מְלָכִים אֶת־הַחֲמִשָּׁה:
 וַעֲמַק הַשָּׂדִים בְּאַרְתַּ בְּאַרְתַּ חֲמָר וַיִּנָּסוּ מֶלֶךְ־סָדָם וַעֲמָרָה י
 וַיִּסְלֹו־שָׁמָּה וַהֲנַשְׂאָרִים הָרָה נָסִי: וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־דָּבָר לְשׁ סָדָם 11
 וַעֲמָרָה וְאֶת־כָּל־אֲבָלָם וַיִּלְכוּ: וַיִּקְחוּ אֶת־לוֹט וְאֶת־דָּבָרָיו 12
 בֶּן־אָחִי אַבְרָם וַיִּלְכוּ וְהוּא יָשָׁב בְּסָדָם: וַיְבֹא הַפְּלִיט וַיֵּגֶד 13
 לְאַבְרָם הָעֶבְרִי וְהוּא שָׁכֵן בְּאֶלְנֵי מִמְרָא הָאֱמֹרִי אֲחִי אֲשָׁפֶל
 וְאָחִי עֶנְר וְהֵם בְּעַלֵי בְרִית־אַבְרָם: וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה 14
 אָחִיו וַיֵּרָק אֶת־חֲנִיכָיו וְלִידֵי בֵיתוֹ שָׁמָּה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת
 וַיִּרְדּוּ עֲדָן: וַיַּחֲלֶק עֲלֵיהֶם לִילָה הוּא וְעַבְדָּיו וַיִּפְסֹו 15
 וַיִּרְדּוּם עַד־חֹבֶה אֲשֶׁר מִשְׁמָאל לְדִמְשֶׁק: וַיָּשָׁב אֶת כָּל־ 16
 הָרֶכֶשׁ וְגַם אֶת־לוֹט אָחִיו וְרֶכְשׁוֹ הַשָּׂרִיב וְגַם אֶת־הַנָּשִׁים
 וְאֶת־הָעָם: וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סָדָם לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי שִׁיבוֹ מִהַפּוֹת 17
 אֶת־פֶּדֶר־לְעָמֶר וְאֶת־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל־עַמַּק שׁוֹה הוּא
 עַמַּק הַמֶּלֶךְ: וּמִלְכִי־צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֵם הוֹצִיא לָחֶם וַיֵּין וְהוּא 18
 כֹּהֵן לֵאלֹהֵי עֵלְיוֹן: וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ אַבְרָם לֵאלֹהֵי עֵלְיוֹן 19
 קִנְיָה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: וּבְרוּךְ אֵל עֵלְיוֹן אֲשֶׁר־מִגֵּן צָרָתוֹ בְּיָדָהּ כ
 וַיִּתֵּן־לוֹ מַעֲשֶׂה מַלְאָכָה: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־סָדָם אֶל־אַבְרָם תֶּן־לִי 21
 הַנֶּפֶשׁ וְהָרֶכֶשׁ קַח־לָהּ: וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־מֶלֶךְ סָדָם הִרְמַתִּי 22
 יָדִי אֶל־יְהוָה אֵל עֵלְיוֹן קִנְיָה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אִם־מְחוּשׁ יַעַד־ 23
 שָׁרֹךְ נָעַל וְאִם־אֶקַּח מִכָּל־אֲשֶׁר־לָהּ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הִעֲשִׂיתִי
 אֶת־אַבְרָם: בְּלַעֲדֵי רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים וַחֲלָק הָאֲנָשִׁים 24
 אֲשֶׁר הָלַכוּ אִתִּי עֶנְר אֲשָׁפֶל וּמִמְרָא הֵם וַיִּקְחוּ חֶלְקָם: ס

טו 15

אַחֲרָיִם הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֶל־אַבְרָם בְּמַחֲזָה א
 לְאֹמֶר אֶל־תִּירָא אַבְרָם אֲנִכִּי מִגֵּן לָהּ שְׁכָרָה הִרְבֵּה מְאֹד:
 וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָיִי יְהוָה מִה־תִּתֶּן־לִי וְאֲנִכִּי הוּלָה עֲרִירִי 2
 וּבֶן־מִשְׁק בֵּיתִי הוּא דִּמְשֶׁק אֶלְיָעֶזֶר: וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי 3
 לֹא נִתְּתָה זָרַע וְהִנֵּה בֶן־בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי: וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה 4
 אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשֶׁךָ זֶה כִּי־אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמְּעִיָּה הוּא
 יִירָשֶׁךָ: וַיֹּצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַבֶּט־נָא הַשָּׁמַיְמָה ח

ויספר הַפְּזֻכִּים אֶם-תּוּכַל לְסַפֵּר אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה
 7 זְרַעָה: וְהָאֵמֶן בִּיהוָה וַיַּחֲשֹׁבָהּ לוֹ צָדָקָה: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי
 יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת לְךָ אֶת-הָאָרֶץ
 8 הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ: וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יְהוָה בְּמָה אֲדַע כִּי אֵירָשְׁכָה:
 9 וַיֹּאמֶר אֵלָיו קָחָה לִּי עֲגֹלָה מְשֻׁלָּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלָּשֶׁת וְאֵיל
 י מְשֻׁלָּשׁ וְתָר וְגִזְזָל: וַיִּקַּח-לוֹ אֶת-כָּל-אֵלֶּה וַיִּבְתֵּר אֹתָם
 בַּתָּוֶה וַיִּתֵּן אִישׁ-בְּתוֹרוֹ לְקִרְיַת רַעְיוֹ וְאֶת-הַצֹּפֶר לֹא בָתָר:
 11 וַיֵּרֶד הָעֵיט עַל-הַסִּנְיִים וַיֵּשֶׁב אֹתָם אֲבָרָם: וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ
 12 לְבֹא וְתִרְדְּמָה נָפְלָה עַל-אֲבָרָם וַהֲפָה אִמָּהּ חֲשֹׁכָה גְדֹלָה
 13 נִפְלֹת עָלָיו: וַיֹּאמֶר לְאֲבָרָם יָדַע הַדָּע פִּי-יָגֵר: יְהִי־הִנֵּה זְרַעָה
 14 בָּאָרֶץ לֹא לָהֶם וְעַבְדֵּיהֶם וְעַנְיֵי אֹתָם אֲרַבֵּעַ מֵאוֹת שָׁנָה: וְגַם
 אֶת-הַגֹּיִם אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָּן אֲנִי וְאֶחָדֵיכֶם יִצְאֵי בְרַבֵּשׁ גְּדֹל:
 15 וְאִתָּהּ תָּבוֹא אֶל-אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם תִּקָּבֵר בְּשִׁיבָה טוֹבָה:
 16 וְדוֹר רְבִיעִי יִשְׁוִיבֶיךָ תָּנָה כִּי לֹא שָׁלֹם עֵינֵי הָאֲמִרִי עַד-תָּנָה:
 17 וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וְעֹלָטָה הָיָה וַהֲפָה תִנּוֹר עָשָׂן וּלְפִיד אֵשׁ
 18 אֲשֶׁר עָבַר בֵּין הַגְּזֵרִים הָאֵלֶּה: בַּיּוֹם הַהוּא פָּרַת יְהוָה אֶת-
 אֲבָרָם בְּרִית לֵאמֹר לְזְרַעָה נָתַתִּי אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת מִנְּהַר
 19 מִצְרַיִם עַד-הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר-פָּרָת: אֶת-הַקִּינִי וְאֶת-הַקְּנִזִּי
 כ וְאֶת הַקְּדֻמְזִי: וְאֶת-הַחֲתִי וְאֶת-הַסְּרִזִּי וְאֶת-הַרְסָאִים:
 21 וְאֶת-הָאֲמִרִי וְאֶת-הַקְּנִזִּי וְאֶת-הַגְּזֵרִים וְאֶת-הַיְבוּסִי: ס

יו 16

א וּשְׂרֵי אִשְׁתִּי אֲבָרָם לֹא יִלְדָה לוֹ וְלָהּ שְׁפָחָה מִצְרִית וַשָּׁמָה
 2 הָגֵר: וְהָאֲמִר שָׂרִי אֶל-אֲבָרָם הִנֵּה-נָא עֲצָרֵנִי יְהוָה מִלָּדָת
 בִּא-נָא אֶל-שְׁפָחָתִי אוּלָּי אֲפָנָה מִמֶּנָּה וַיִּשְׁמַע אֲבָרָם לְקוֹל
 3 שָׂרִי: וַתִּקַּח שָׂרִי אִשְׁתִּי אֲבָרָם אֶת-הָגֵר הַמִּצְרִית שְׁפָחָתָהּ
 מִקֵּץ עֶשְׂרֵי שָׁנִים לְשִׁבְתִּי אֲבָרָם בָּאָרֶץ כְּנָעַן וַתֵּלֶךְ אִתָּהּ
 4 לְאֲבָרָם אִשְׁתָּהּ לוֹ לְאִשָּׁה: וַיָּבֹא אֶל-הָגֵר וַתַּהַר וַתֵּלֶךְ כִּי
 ח הָרְתָה וַתִּקַּח גְּבֻרָתָהּ בְּעֵינֶיהָ: וְהָאֲמִר שָׂרִי אֶל-אֲבָרָם
 חֲמָסִי עָלֶיךָ אֲנִלִּי נָתַתִּי שְׁפָחָתִי בְּחִיקָךָ וַתֵּלֶךְ כִּי הָרְתָה
 6 וְאֶקַּל בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ: וַיֹּאמֶר אֲבָרָם אֶל-
 שָׂרִי הִנֵּה שְׁפָחָתְךָ בְּיָדְךָ עֲשִׂי-לָהּ הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וַתַּעֲנֶהּ

שְׂרִי וּתְבָרַח מִפְּנֵיהֶּ: וַיִּמְצְאָהּ מִלְאָךְ יְהוָה עַל־עֵין הַמַּיִם 7
 בַּמִּדְבָּר עַל־הָעֵין בְּדֶרֶךְ שׂוּר: וַיֹּאמֶר הֲגֵר שִׁפְחַת שְׂרִי אִי־ 8
 מִזֶּה בָּאתְּ וְאַנְּהָ תִלְכִּי וְתֹאמַר מִפְּנֵי שְׂרִי זָכַרְתִּי אֲנֹכִי
 בְּרָחֹת: וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְאָךְ יְהוָה שׂוּבִי אֶל־זָכַרְתָּךְ וְהִתְעַנִּי 9
 תַּחַת יָדֶיהָ: וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְאָךְ יְהוָה הֲרַבָּה אַרְבָּה אֶת־זֶרְעָךָ
 וְלֹא יִסָּפֵר מִרְבִּי: וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְאָךְ יְהוָה הִנֵּה הָרָה וְיִלְדֶּה 11
 בֶּן וְקָרָאתָ שְׁמוֹ וְשִׁמְעָל כִּי־שָׁמַע יְהוָה אֶל־עֲנִיָּהּ: וְהוּא 12
 יִהְיֶה פָּרָא אָדָם יָדוּ בְּכָל וַיֵּד פֶּלֶא בּוֹ וְעַל־שְׁנֵי כָל־אֶחָיו
 יִשְׁכֹּן: וּתְקַרָּא שֵׁם־יְהוָה הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ אֵתָה אֵל רָאִי כִי 13
 אָמַרְתָּ הִנֵּם הֵלֵם רְאִיתִי אַחֲרָי רָאִי: עַל־כֵּן קָרָא לְבָאָר בָּאָר 14
 לְחַי רָאִי הִנֵּה בֵּין־קֶדֶשׁ וּבֵין פְּרֵד: וּתְלֹד הֲגֵר לְאַבְרָם בֶּן־טו
 וַיִּקְרָא אַבְרָם שֵׁם־בְּנֵוֹ אֶשְׁר־יִלְדֶּה הֲגֵר וְשִׁמְעָל: וְאַבְרָם בֶּן־16
 שְׁמֹנִים שָׁנָה וָשֵׁשׁ שָׁנִים בָּלְדָתָהּ־הֲגֵר אֶת־יִשְׁמְעָל לְאַבְרָם: ס

יז

וַיְהִי אַבְרָם בֶּן־תְּשַׁע־עֶשְׂרִים שָׁנָה וַתֵּשַׁע שָׁנִים וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־א
 אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי־אֵל שְׁדַי הַתְּהִלָּךְ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד: 1
 וְאַתָּה כְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינָךְ וְאַרְבָּה אוֹתָךְ בְּמֵאֵד מֵאֵד: וַיִּפֹּל 2
 אַבְרָם עַל־שְׁנָיו וַיִּדְבֹּר אֵתוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר: אֲנִי הִנֵּה כְּרִיתִי 4
 אִתָּךְ וְהָיִיתָ לְאָב הַמּוֹן גּוֹיִם: וְלֹא־יִקְרָא עוֹד אֶת־שְׁמֹךָ 5
 אַבְרָם וְהָיָה שְׁמֹךְ אַבְרָהָם כִּי אֲב־הַמּוֹן גּוֹיִם נִתְּתִיךָ: 6
 וְהִפְרֵתִי אִתָּךְ בְּמֵאֵד מֵאֵד וְנִתְּתִיךָ לְגוֹיִם וּמְלָכִים מִמֶּנּוּ 7
 יֵצְאוּ: וְהִקְמַתִי אֶת־כְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינָךְ וּבֵין זֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ 8
 לְדֹרֹתָם לְכָרִית עוֹלָם לְהָיוֹת לָהֶּ לְאֱלֹהִים וְלִזְרַעְךָ אַחֲרֶיךָ: 9
 וְנִתְּתִי לָהֶ וְלִזְרַעְךָ אַחֲרֶיךָ אֶת־אֶרֶץ מִגְרִיךָ אֶת־כָּל־אֶרֶץ 10
 כְּנָעַן לְאַחֲזָתָ עוֹלָם וְהָיִיתִי לָהֶם לְאֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים 11
 אֶל־אַבְרָהָם וְאַתָּה אֶת־כְּרִיתִי תִשְׁמֹר אֵתָה וְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ
 לְדֹרֹתָם: זֹאת כְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זֶרְעֶךָ 12
 אַחֲרֶיךָ הַמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר: וְנִמְלְתֶם אֶת־בָּשָׂר עַרְלָתְכֶם 13
 וְהָיָה לְאוֹת כְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם: וּכְךָ־שִׁמְנַת יָמִים וַיְמַלֵּךְ 14
 לָכֶם כָּל־זָכָר לְדֹרֹתֵיכֶם וַיֵּלֶד פָּרִית וּמִקְנֵת־פֶּסֶף מִכָּל כּוֹן־נֶכֶד 15
 אֲשֶׁר לֹא מִזְרַעְךָ הוּא: הַמּוֹל וַיְמַלֵּךְ וַיֵּלֶד בֵּיתָךְ וּמִקְנֵת 16

14 פֶּסֶף וְהִיתָה בְּרִיתִי בִּבְשָׂרְכֶם לְבְרִית עוֹלָם: וְזָכַר
 אֲשֶׁר לֹא-יָמוּל אֶת-בָּשָׂר עֲרֻלָּתוֹ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
 טו מִמַּעֲמִידָה אֶת-בְּרִיתִי הַפֶּר: ס וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-אַבְרָהָם
 שָׂרִי אֲשֶׁתְּךָ לֹא-תִקְרָא אֶת-שְׁמָהּ שָׂרִי כִי שָׂרָה שְׁמָהּ:
 16 וּבְרַכְתִּי אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה לָךְ בֶּן וּבְרַכְתִּיהָ וְהִיתָה
 17 לְגוֹיִם מַלְכֵי עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ: וַיִּשָּׁל אַבְרָהָם עַל-פָּנָיו
 וַיִּצְחַק וַיֹּאמֶר בְּלִבִּי הִלְבֵּן מֵאָה-שָׁנָה יוֹלֵד וְאִם-שָׂרָה
 18 הִבְתִּיתְשָׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהֵי־אֱלֹהִים לֵךְ
 19 וַיִּשְׁמָעֵאל יְחִיָּה לְפָנֶיהָ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲבֹל שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ
 יֵלֵד לָךְ בֶּן וְקִרְאתָ אֶת-שְׁמוֹ וַיִּצְחַק וַתִּקְמָתִי אֶת-בְּרִיתִי
 כ אִתּוֹ לְבְרִית עוֹלָם לְזָרְעוֹ אַחֲרָיו: וְלִישְׁמָעֵאל שְׁמַעְתִּיהָ
 הִנֵּה: בְּרַכְתִּי אֹתוֹ וְהִפְרִיתִי אֹתוֹ וְהִרְבִּיתִי אֹתוֹ בְּמֵאָד מֵאָד
 21 שְׁנַיִם-עָשָׂר נָשִׂיָאֵם יוֹלִיד וְנִתְחַוֵּר לְגוֹי בָּדוֹל: וְאֶת-בְּרִיתִי
 אָקִים אֶת־יִצְחָק אֲשֶׁר תֵּלֵד לָךְ שָׂרָה לְמוֹעֵד הַזֶּה בַּשָּׁנָה
 22 הָאֲחֻרָּה: וַיֵּבֶל לְדַבֵּר אֹתוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם:
 23 וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־יִשְׁמָעֵאל בְּנֵוֹ וְאֵת כָּל־יְלִידָיו בֵּיתוֹ וְאֵת
 כָּל־מִקְנֵת פֶּסֶף כָּל־זָכָר בְּאֲנָשֵׁי בֵּית אַבְרָהָם וַיָּמַל אֶת־בָּשָׂר
 24 עֲרֻלָּתָם בַּעֲצֵם הַיּוֹם הַזֶּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהִים: וְאַבְרָהָם
 כה בֶּן־תִּשְׁעִים וְתִשְׁעֵ שָׁנָה בָּהֵמְלוֹ בָּשָׂר עֲרֻלָּתוֹ: וַיִּשְׁמָעֵאל
 26 בְּנֵוֹ בֶן־שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּהֵמְלוֹ אֵת בָּשָׂר עֲרֻלָּתוֹ: בַּעֲצֵם
 27 הַיּוֹם הַזֶּה נָמוּל אַבְרָהָם וַיִּשְׁמָעֵאל בְּנֵוֹ: וְכָל־אֲנָשֵׁי בֵּיתוֹ
 יָלִיד בָּיִת וּמִקְנֵת־פֶּסֶף מֵאֵת בֶּן־נֹכַח נָמְלוּ אֹתוֹ: פ

יח 18

פרשת וירא

א וַיֵּרָא אֵלָיו וַהֲוָה בָּאֵלָיו מִמָּרָא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח־הָאֵהֶל
 2 כַּחַם הַיּוֹם: וַיֵּשֶׁא עֵינָיו וַיֵּרָא וַהֲוָה שֹׁלֵשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים
 עָלָיו וַיֵּרָא וַיִּרָץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֵהֶל וַיִּשְׁתָּחוּ אַרְצָה:
 3 וַיֹּאמֶר אֶל־נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֶל־נָא תַעֲבֹר מֵעַל
 4 עִבְדֶּךָ: יִקַּח־נָא מַעֲטִיָּם וְרִתְצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֵנִי תַחַת
 ה הָדָע: וְאֶקְחָה פַת־לֶחֶם וְסַעֲדִי לִבְכֶּם אַחֵר תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־
 כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עִבְדֵּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:

וַיִּמְהַר אַבְרָהָם הָאֱלֹהִים אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר מִהֲרִי שְׁלֹשׁ סָאִים
 קָמַח סֹלֶת לִישֵׁי וְעֹשֵׂי עֲזֹת: וְאֶל־הַבֶּקָר רֶעַךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח
 בֶּן־בֶּקָר רֶדֶךְ וְיִתֵּן אֶל־הַנֶּעֱר וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ:
 וַיִּקַּח חֲמֵאָה וְחֹלֶב וּבֶן־הַבֶּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לַסֻּנִּיָּהֶם
 וְהוּא עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכְלוּ: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֵיזָה
 שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְּאֵהָל: וַיֹּאמֶר שׂוֹב אֲשׁוּב אֵלֶיךָ י
 פָּעִת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וְשָׂרָה שֹׂמַעַת פֶּתַח הָאֵהָל
 וְהוּא אַחֲרָיו: וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זָקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים הַזֵּה
 לַהֲיוֹת לְשָׂרָה אֶרֶח פְּנִשִּׁים: וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר
 אַחֲרֵי כֵלְתִי הָיִיתִה־לִּי עֲדֻנָּה וְאֲדֹנִי זָקֵן: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
 אַבְרָהָם לָמָּה זֶה צִחַקְתָּ שָׂרָה לֵאמֹר הֵאֵף אֲמַנְכֶם אֲלֵךְ וְאֲנִי
 זָקֵנָתִי: הִיפֹלָא מִיְהוָה דָּבָר לְמוֹעֵד אֲשׁוּב אֵלֶיךָ פָּעִת חַיָּה
 וְלְשָׂרָה בֵּן: וַתִּכְחַשׁ שָׂרָה לֵאמֹר לֹא צִחַקְתִּי כִּי וַיֵּרָאָה
 וַיֹּאמֶר לֹא כִּי צִחַקְתָּ: וַיִּקְמוּ מִשֹּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקְפוּ עַל־סֻנִּי
 סָדֵם וְאַבְרָהָם הִלִּיךְ עִמָּם לְשִׁלְחָם: וַיְהִיָּה אָמֵר הַמִּכְסָּה
 אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה: וְאַבְרָהָם הִיזָה וְהִיָּה לְגֹזֵי
 דָּוִל וְעֲצֻס וְנִבְרָכִי־בּוֹ כָּל גֹּזֵי הָאָרֶץ: כִּי יִדְעֻתּוּ לְמַעַן
 אֲשֶׁר יִצְוֶה אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשֹׁמְרוֹ דֶּרֶךְ יְהוָה
 לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן תִּבְרָא יְהוָה עַל־אַבְרָהָם אֶת
 אֲשֶׁר־דִּבֶּר עִלָּיו: וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקַת סָדֵם וְעַמָּה פִּי־רִבָּה כ
 וְחָטְאוּתָם כִּי כִבְדָה מָאֹד: אֲבָרְדָה־נָּא וְאֵרָאָה הַפְּצַעֲקָתָהּ
 הַבָּאָה אֵלַי עֲשֵׂה כָלָה וְאִם־לֹא אֲדַעָה: וַיִּסְגְּרוּ מִשֹּׁם הָאֲנָשִׁים
 וַיִּלְכוּ סִדְמָה וְאַבְרָהָם עֹדְנָיו עֹמֵד לִסְנִי יְהוָה: וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם
 וַיֹּאמֶר הֵאֵף תִּסְפֶּה צְדִיק עִם־רָשָׁע: אוֹלֵי יֵשׁ חֲמִשָּׁים צְדִיקִים
 בְּתוֹךְ הָעִיר הֵאֵף תִּסְפֶּה וְלֹא־תִשָּׂא לְמָקוֹם לְמַעַן חֲמִשָּׁים
 הַצְדִּיקִים אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ: חֲלָלָה לָךְ מַעֲשֵׂת וּפְדָבָר הַזֶּה כֹּחַ
 לְהַמִּית צְדִיק עִם־רָשָׁע וְהִיָּה כַצְדִּיק כְּרָשָׁע חֲלָלָה לָךְ
 הַשֹּׁפֵט כֹּל־הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט: וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־
 אֲמַצָּא בְּסָדֵם חֲמִשָּׁים צְדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר וְנִשְׁאָתִי לְכָל־
 הַמָּקוֹם בְּעִבְרוֹם: וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָּא הוֹאֵלְתִּי
 לְדָבָר אֶל־אֲדֹנִי וְאֲנִי עֹסֵר וְאֹסֵר: אוֹלֵי יִחְסְרוּן חֲמִשָּׁים

הצדיקם חמשה התשחית בחרמשה את-פליהעיר ויאמר
 29 לא אשחית אם-אמצא שם ארבעים וחמשה: ויסף עוד
 לדבר אליו ויאמר אוילי ומצאון שם ארבעים ויאמר
 ל לא אעשה בעבור הארבעים: ויאמר אל-נא יחר לאדני
 ואדברה אוילי ומצאון שם שלשים ויאמר לא אעשה אם-
 31 אמצא שם שלשים: ויאמר הנה-נא הואלתי לדבר אל-
 אדני אוילי ומצאון שם עשרים ויאמר לא אשחית בעבור
 32 העשרים: ויאמר אל-נא יחר לאדני ואדברה אה-הפעם
 אוילי ומצאון שם עשרה ויאמר לא אשחית בעבור העשרה:
 33 ויגד יהודה באשר פלה לדבר אל-אברתם ואברתם שב
 למקמו:

יט 19

א ויבאו שני המלאכים סדמה בערב ולוט ישב בשער-סדם
 2 וירא-לוט ויקם לקראתם וישתחוו אפים ארצה: ויאמר
 הנה נא-אדני סורי נא אל-בית עבדכם ולינו ורחצו רגליכם
 והשפמתם והלכתם לדרכם ויאמרו לא פי ברחוב נליו:
 3 ויסער-בם מאד ויסרו אליו ויבאו אל-ביתו ויעש להם
 4 משתה ומצות אפה ויאכלו: טרם וישכבו ואנשי העיר
 אנשי סדם נסבו על-הבית מנער ועד-זקן כלהעם מקצה:
 ח ויקראו אל-לוט ויאמרו לו אינה האנשים אשר-באו אליך
 6 הלילה הוציאם אלינו ונדעה אתם: ויצא אליהם לוט
 7 הסתהה והדלית סגר אחרי: ויאמר אל-נא אחי תרעו:
 8 הנה-נא לי שתי בנות אשר לא-ידעו איש אוציאה-נא
 אתהן אליכם ועשו להן פשוב בעיניכם רק לאנשים האל
 9 אל-תעשו דבר כירעל-כן באו בצל קרתי: ויאמרו ונע
 הלאה ויאמרו האחד בא-לגור וישפט שפוט עתה נרע
 לך מהם ויסערו באיש בלוט מאד ויגשו לשבר הדלת:
 י וישלחו האנשים את-ידם ויביאו את-לוט אליהם חביתה
 11 ואת-הדלת סגרו: ואת-האנשים אשר-פתח הבית הפו
 12 בסנורים מקטן ועד-גדול וילאו למצא הסתח: ויאמרו
 האנשים אל-לוט עד מילת פה חתן ובניה ובנותיה וכל

13 וְאֶשְׂרָלָהּ בָּעִיר הוּצָא מִן־הַמָּקוֹם: כִּי־מִשְׁחָתִים אֲנַחְנוּ אֶת־
 הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־נִדְּלָה צַעֲקָתָם אֶת־פָּנַי יְהוָה וַיִּשְׁלַחְנוּ
 14 יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ: וַיֵּצֵא לוֹט וַיְדַבֵּר וְאֶל־חֲתָנָיו לִקְחֵי בְנֹתָיו
 וַיֹּאמֶר קִימוּ אֲצִיל מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־מִשְׁחָתִית יְהוָה אֶת־
 הָעִיר וַיְהִי כַּמֶּצְחָק בְּעֵינֵי חֲתָנָיו: וַכְּמוֹ הַשָּׁחַר עָלָה וַיֵּאֲצִיט
 הַמִּלֻּאכִים בְּלוֹט לֵאמֹר קוּם קַח אֶת־אִשְׁתְּךָ וְאֶת־שְׁתֵּי
 16 בְנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת שְׁנֵי־תַסְפָּסָה בְּעֵין הָעִיר: וַיַּחְמֶמְהָ וַיַּחְזִיקוּ
 הַנְּאֻשִׁים בְּיָדוֹ וּבִיד־אִשְׁתּוֹ וּבִיד שְׁתֵּי בְנֹתָיו בְּחֻמְלָת יְהוָה
 17 עָלָיו וַיֵּצֵאֵהוּ וַיַּנְחֵהוּ מִחוּץ לָעִיר: וַיְהִי כְּהוּצִיאָם אֹתָם
 הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶט עַל־נִסְפָּהּ אֶל־תְּבוּיֹת אַחֲרֶיהָ וְאֶל־
 18 תַּעֲמִיד בְּכָל־הַכֹּפֶר הִתְרָה הַמֶּלֶט שְׁנֵי־תַסְפָּסָה: וַיֹּאמֶר לוֹט
 19 אֲלֵהֶם אֶל־נָא אֲדֹנָי: הִנֵּה־נָא מֵצָא עֲבָדְךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ
 וַתִּגְדַּל חֲסִדְּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי לְהַחְיֹת אֶת־נַפְשִׁי וְאֲנֹכִי
 20 לֹא אוֹכַל לְהַמְלִיט הַהִרָה שְׁנֵי־תַדְבָּקֵנִי הָרָעָה וּמָתִי: הִנֵּה־
 21 נָא שְׁמָה הַזֹּאת קְרִיבָה לָנוּס שְׁמָה וְהוּא מִצָּעַר אִמְלָטָה
 נָא שְׁמָה הִלָּא מִצָּעַר הוּא וַתְּחִי נַפְשִׁי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה
 22 נִשְׁאֲתִי פָנֶיךָ גַּם לְדַבֵּר הַזֶּה לְבִלְתִּי הִסְכִּי אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר
 23 דִּבַּרְתָּ: מִהֵרָ הַמֶּלֶט שְׁמָה כִּי לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹת דְּבָר עַד־
 24 בִּיאָה שְׁמָה עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הָעִיר צוּעַר: הַשָּׁמַשׁ יָצָא עַל־
 25 הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צָעָרָה: וַיְהִי הַמָּטִיר עַל־סֹדֶם וְעַל־עַמֹּרָה
 26 גְּפָרִית וְאֵשׁ מֵאֵת יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם: וַיַּהֲפֹךְ אֶת־הָעָרִים כַּח־
 27 הָאֵל וְאֵת כָּל־הַכֹּפֶר וְאֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הָעָרִים וְצִמְח הָאֲדָמָה:
 28 וַתִּבָּט אִשְׁתּוֹ מֵאֲחֲרָיו וַתְּהִי נָצִיב מִלַּח: וַיִּשְׁכֶּם אֲבָרָהָם
 29 בְּבֶקֶר אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד שָׁם אֶת־פָּנָי יְהוָה: וַיִּשְׁלַח
 30 עַל־פָּנָי סֹדֶם וְעַמֹּרָה וְעַל כָּל־פָּנָי אֶרֶץ הַכֹּפֶר וַיֵּרָא וַהֲנֵה
 31 עָלָה קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר הַכֶּבֶשֶׂן: וַיְהִי בַשָּׁחַת אֱלֹהִים
 אֶת־עַבְרֵי הַכֹּפֶר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־אֲבָרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת־לוֹט
 מִתּוֹךְ תְּהִפְכָּה בְּהִפָּךְ אֶת־הָעָרִים אֲשֶׁר־יָשָׁב בָּהֶן לוֹט:
 וַיַּעַל לוֹט מִצוּעַר וַיֵּשֶׁב בְּהָר וַשְׁתֵּי בְנֹתָיו עִמּוֹ כִּי יֵרָא
 לַשִּׁבְתָּ בְּצוּעַר וַיֵּשֶׁב בְּעַמֹּרָה הוּא וַשְׁתֵּי בְנֹתָיו: וַתֹּאמֶר
 הַבְּכִירָה אֶל־הַצְעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אֵין בָּאָרֶץ לָבוֹא

32 עָלֵינוּ כְּדָרָה כָּל־הָאָרֶץ: לָכֵן נָשָׂקָה אֶת־אֲבִינוּ יוֹן וְנִשְׁכָּבָה
 33 עִמּוֹ וְנִחַיָּה מֵאֲבִינוּ זָרַע: וַתִּשְׁקֶן אֶת־אֲבִיתָן יוֹן בְּפִלָּה
 הוּא וַתָּבֵא הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת־אֲבִיהָ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ
 34 וּבְקִוְמָהּ: וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְעִירָה
 הֵן־שָׁכַבְתִּי אִמָּשׁ אֶת־אָבִי נִשְׁקָנוּ יוֹן גַּם־הַפִּלָּה וְבֹאִי
 לִחַ שְׁכָבִי עִמּוֹ וְנִחַיָּה מֵאֲבִינוּ זָרַע: וַתִּשְׁקֶן גַּם בְּפִלָּה הִנְהוּא
 אֶת־אֲבִיתָן יוֹן וַתִּקַּם הַצְעִירָה וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ
 36 וּבְקִוְמָהּ: וַתַּהַרֵּן שְׁתֵּי בָנוֹת־לוֹט מֵאֲבִיתָן: וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה
 37 בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הוּא אֲבִי־מוֹאָב עַד־הַיּוֹם: וַהַצְעִירָה
 38 גַם־הוּא יָלְדָה בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בְּנֵעָמִי הוּא אָבִי בְנֵי־עָמֹן
 עַד־הַיּוֹם:

ס

כ 20

א וַיֵּשֶׁע מִשָּׁם אֲבָרָהָם אֲרָצָה הַנֹּגֵב וַיָּשָׁב בֶּן־קָדָשׁ וּבִין שָׂוִיר
 2 וַיָּגֵר בְּגֹרָר: וַיֹּאמֶר אֲבָרָהָם אֶל־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֲחֹתִי הוּא
 3 וַיִּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ כְּנָז וַיִּקַּח אֶת־שָׂרָה: וַיָּבֹא אֱלֹהִים
 אֶל־אֲבִימֶלֶךְ בַּחלֹם הַפִּלָּה וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּנִי מֵת עַל־הָאִשָּׁה
 4 אֲשֶׁר־לָקַחְתָּ וְהוּא בַּעֲלָתָּ בָּעַל: וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ
 ח וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי הִנְנִי גַם־צָדִיק תַּהְרֹג: הֲלֹא הוּא אָמַר־לִי
 אֲחֹתִי הוּא וְהִיא־גַם־הוּא אָמְרָה אֲחִי הוּא בְּתֵם־לִבִּי וּבְנִקְלִי
 6 כִּפְסִי עָשִׂיתִי זֹאת: וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּחֹלֶם גַּם אֲנֹכִי
 יָדַעְתִּי כִּי בְתֵם־לִבְכֶּךָ עָשִׂיתָ זֹאת וְאַחַשְׁשָׁה גַם־אֲנֹכִי אוֹתָךְ
 7 מִחֲטֹ־לִי עַל־כֵּן לֹא־נִתְּתִידָה לְנָשֶׁע אֵלֶיהָ: וְעַתָּה הֲשִׁיב
 אֶשְׁתְּהָאִישׁ כִּי־נָבִיא הוּא וַיִּתְּפֹלֶל בַּעֲדָהּ וַחַיָּה וְאִם־אֵינָהּ
 8 מֵשִׁיב דָּע כִּי־מֹות תָּמוּת אִתָּה וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ: וַיִּשְׁפֹּם
 אֲבִימֶלֶךְ בַּפֶּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל־עַבְדָּיו וַיִּדְבֵּר אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים
 9 הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד: וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ
 לְאֲבָרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־עָשִׂיתָ לָּנוּ וּמַה־חָטָאתִי לָךְ כִּי־
 הִבָּאתָ עָלִי וְעַל־מִמְלַכְתִּי חָטָאתָ גְדֹלָה מֵעַשִׂים אֲשֶׁר לֹא־
 יַעֲשֹׂו עָשִׂיתָ עִמָּדִי: וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־אֲבָרָהָם מַה רְאִיתָ
 11 כִּי עָשִׂיתָ אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה: וַיֹּאמֶר אֲבָרָהָם כִּי אָמַרְתִּי רָק
 אֵין־יִרְאָת אֱלֹהִים בְּמָקוֹם הַזֶּה וַתַּהַרְגֵנִי עַל־דְּבַר אִשְׁתִּי:

12 וְגַם־אִמְנָה אַחֲתִי בֶת־אָבִי הִוא אֵךְ לֹא בֶת־אִמִּי וַתְּהִי־לִי
 13 לְאִשָּׁה: וַיְהִי כִּאֲשֶׁר הִזְעוּ אֱלֹהִים מִבֵּית אָבִי וַאֲמַר
 14 לָהּ זֶה חֲסִידָךְ אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֵל כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָכוּא
 15 שָׁמָּה אִמְרִי־לִי אָחִי הִוא: וַיִּקַּח אַבְיִמֶלֶךְ צֶאֱן וּבָקָר
 16 וְעֶבְדִּים וַשְּׂפֹחוֹת וַיִּתֵּן לְאַבְרָהָם וַיָּשָׁב לוֹ אֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ:
 17 וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ הִנֵּה אֶרְצִי לְפָנֶיךָ בְּשׁוּב בְּעֵינֶיךָ שָׁב: וְ
 18 וְלִשְׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֵלַי כֶּסֶף לְאַחֶיךָ הִנֵּה הִוא־לָךְ
 19 כֶּסֶת עֵינַיִם לְכָל אֲשֶׁר אֶתָּה וְאֶת־כָּל וְנִכְחַת: וַיִּתְּשָׁלֶל
 20 אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּרְשָׂא אֱלֹהִים אֶת־אַבְיִמֶלֶךְ וְאֶת־
 21 אִשְׁתּוֹ וַאֲמַתָּיו וַיִּקְלוּ: כִּי־עָצָר עָצָר יְהוָה בְּעַד כָּל־דָּרָחַם
 22 לְבֵית אַבְיִמֶלֶךְ עַל־דְּבַר שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אַבְרָהָם: ס

כא 21

1 וַיְהִי כִּשְׁנֵי שָׁנִים אַת־שָׂרָה כִּאֲשֶׁר אָמַר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה
 2 כִּאֲשֶׁר דִּבֶּר: וַתַּהַר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֶּן לְזִקְנֹו לְמוֹלֶדֶת
 3 אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵתוֹ אֱלֹהִים: וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־שֵׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלֶד־
 4 לוֹ אֲשֶׁר־יִקְרָאֶהָ־לּוֹ שָׂרָה יִצְחָק: וַיִּמַּל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ
 5 בֶּן־שְׁמֹנֶת יָמִים כִּאֲשֶׁר צִוָּה אֵתוֹ אֱלֹהִים: וַאֲבְרָהָם בֶּן־מֵאָתָה
 6 שָׁנָה בַּהֲוָלֶד לוֹ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ: וַתֹּאמֶר שָׂרָה צִחָק עָשָׂה
 7 לִי אֱלֹהִים כָּל־הַשְּׂמֵעַ יִצְחָק־לִי: וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם
 8 הַיִּנִּיקָהּ בָּנִים שָׂרָה כִּי־יִלְדָתִי בֶן לְזִקְנֹו: וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּמַּל
 9 וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתָּה גָדוֹל בְּיוֹם הַגְּמֹל אֶת־יִצְחָק: וַתֵּרָא
 10 שָׂרָה אֶת־בֶּן־הָגֵר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר־יִלְדָה לְאַבְרָהָם מִצְחָק:
 11 וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גֵּרֶשׁ הָאִמָּה הַזֹּאת וְאֶת־בָּנָהּ כִּי לֹא יִירָשׁ
 12 בֶּן־הָאִמָּה הַזֹּאת עִם־בְּנֵי עַם־יִצְחָק: וַיֵּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי
 13 אַבְרָהָם עַל אוֹדֹת בְּנוֹ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם אֲלֵי־יֵרַע
 14 בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנָּעַר וְעַל־אִמָּתְךָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלַי שָׂרָה
 15 שָׁמַע בְּקוֹלָהּ כִּי בִי־צָחָק יִקְרָא לָהּ זָרַע: וְגַם אֶת־בֶּן־הָאִמָּה
 16 לְנָוִי אֲשִׁימְנִי כִי זָרַעָהּ הִוא: וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר וַיִּקַּח־
 17 לָחֶם וְחֵמֶת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל־הָגֵר שָׁם עַל־שִׁכְמָהּ וְאֶת־הַיֶּלֶד
 18 וַיִּשְׁלַחַהּ וַתֵּלֶךְ וַתֵּחַתַּע בְּמִדְבַּר בָּאֵר שָׁבַע: וַיִּכְלוּ הַמַּיִם
 19 מִן־הַחֲמַת וַתִּשְׁלַח אֶת־הַיֶּלֶד תַּחַת אֶחָד הַשִּׁיחִים: וַתֵּלֶךְ

והשֹׁב לָהּ מִנֶּגֶד הַרְחֵק כַּמֶּטֶחַ חֲמִשָּׁה יָמִים וְהָיָה אֵל-אֲרָאָה
 17 בְּמֹת הַיָּלֵד וְהָשֹׁב מִנֶּגֶד וְהָשֹׁב אֶת-קִלְהָ וְהָכֵן: וַיִּשְׁמַע
 אֱלֹהִים אֶת-קוֹל הַנֶּעֱרָ וַיִּקְרָא מִלְּאֵה אֱלֹהִים: אֶל-הַנָּר מִן
 הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר לָהּ מִה-לָּךְ הָנָר אֶל-תִּירָאִי כִּי-שָׁמַע אֱלֹהִים
 18 אֶל-קוֹל הַנֶּעֱרָ בְּאֶשֶׁר הוּא-שָׁם: קוֹמִי שְׂאִי אֶת-הַנֶּעֱרָ
 19 וְהַחֲזִיקִי אֶת-יָדָהּ בְּךָ כִּי-לִנְיָ דָּוֹל אֲשִׁימְנֶנּוּ: וַיִּפְקַח אֱלֹהִים
 אֶת-עֵינֶיהָ וַתֵּרָא בְּאֵר מַיִם וְהָלָךְ וְהַמְלֵא אֶת-הַחֲמֹת מַיִם
 כ וְהִשָּׁק אֶת-הַנֶּעֱרָ: וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת-הַנֶּעֱרָ וַיַּגְדֵּל וַיִּשָּׁב
 21 בַּמִּדְבָּר וַיְהִי רֵבֶה קָשָׁת: וַיֵּשֶׁב בַּמִּדְבָּר פֶּאֶרָן וְהִתְקַח-לָהּ אִמּוֹ
 22 אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: פ וַיְהִי בָעֵת הַהִיא וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ
 וּפִיכָל שַׂר-צָבָאוֹ אֶל-אֲבִרְהָם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמָּךְ בְּכָל אֲשֶׁר-
 23 אַתָּה עֹשֶׂה: וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה לִּי בְּאֱלֹהִים הַנֶּה אֲסִיתְשָׁקְךָ
 לִי וּלְנִינִי וּלְנָכְדִי בְּחֹסֶד אֲשֶׁר-עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעִם-
 24 הָאָרֶץ אֲשֶׁר-נָתַתָּה בָּהּ: וַיֹּאמֶר אֲבִרְהָם אֲנֹכִי אֲשָׁבֵעַ:
 כ וְהִוָּכַח אֲבִרְהָם אֶת-אַבְיִמֶלֶךְ עַל-אֲדֹתָ בְּאֵר הַמַּיִם אֲשֶׁר גָּזְלוּ
 26 עֲבָדֵי אַבְיִמֶלֶךְ: וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי מִי עָשָׂה אֶת-
 הַדָּבָר הַזֶּה וְגַם-אִתָּה לֹא-הִגַּדְתָּ לִּי וְגַם אֲנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי
 27 בְּלִתִּי הַיּוֹם: וַיִּפְקַח אֲבִרְהָם צֹאן וּבָקָר וַיִּתֵּן לְאַבְיִמֶלֶךְ
 28 וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית: וַיָּצֵב אֲבִרְהָם אֶת-שָׁבַע כְּבָשֶׁת הַצֹּאן
 29 לְכֹדֶהֶן: וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ אֶל-אֲבִרְהָם מִה הָנָה שָׁבַע כְּבָשֶׁת
 ל הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ לְכֹדֶהֶן: וַיֹּאמֶר כִּי אֶת-שָׁבַע כְּבָשֶׁת תִּפְקַח
 מִיָּדִי בְּעֶבֶר תִּהְיֶה-לִּי לְעֹדָה כִּי חֲסֹרְתִי אֶת-הַבָּאָר הַזֹּאת:
 31 עַל-כֵּן קָרָא לְמָקוֹם הַהוּא בְּאֵר שָׁבַע כִּי שָׁם נִשְׁבַּעְנִי שְׁנֵיהֶם:
 32 וַיִּכְרְתוּ בְרִית בְּבָאָר שָׁבַע וַיָּקֻם אַבְיִמֶלֶךְ וּפִיכָל שַׂר-צָבָאוֹ
 33 וַיֵּשְׁבוּ אֶל-אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים: וַיֵּשֶׁע אֲשֶׁל בְּבָאָר שָׁבַע וַיִּקְרָא-
 34 שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל עֹלָם: וַיִּגֵּר אֲבִרְהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים
 יָמִים רַבִּים: פ

כב 22

א וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַהֲאֱלֹהִים נִסָּה אֶת-אֲבִרְהָם
 2 וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲבִרְהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר קַח-נָא אֶת-
 בְּנֶךְ אֶת-יִחִידָהּ אֲשֶׁר-אַהֲבָתָּ אֶת-יִצְחָק וְלֶךְ-לָךְ אֶל-אֶרֶץ
 הַמִּצְרַיִת וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אֶחָד הַהָרִים אֲשֶׁר אָמַר

אֱלֹהִים: וַיִּשְׁלַח אֲבֹרָהִם בְּפֶקֶד וַיַּחֲבֹשׁ אֶת-חֲמֹלָיו וַיִּקַּח אֶת־
 שְׁנֵי נַעֲרָיו אִתּוֹ וְאֶת יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּבְקַע עֲצֵי עֵלֶּה וַיִּקְם וַיֵּלֶךְ
 אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים: בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא
 אֲבֹרָהִם אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־הַמָּקוֹם מֵרָחֵק: וַיֹּאמֶר אֲבֹרָהִם
 אֵל־נַעֲרָיו שְׁבוּ־לָכֶם כֹּה עִם־הַחֲמוֹר וְאֲנִי וְהַנֶּעֱר נִלְכָּה
 עֹד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנִשְׁכּוּכָה אֵלֵינוּ: וַיִּקַּח אֲבֹרָהִם אֶת־עֲצֵי
 הָעֵלֶה וַיִּשֶׂם עַל־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בָּיִדוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־
 הַמֵּאֲכָלֶת וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אֲבֹרָהִם
 אָבִיר וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ
 וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה: וַיֹּאמֶר אֲבֹרָהִם אֱלֹהִים יִרְאֶה־
 לּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה בְנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם
 אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אֲבֹרָהִם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ
 וַיִּעֲרֶה אֶת־הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּשֶׂם אִתּוֹ עַל־
 הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לַעֲצִים: וַיִּשְׁלַח אֲבֹרָהִם אֶת־יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת־
 הַמֵּאֲכָלֶת לִשְׂחֹט אֶת־בְּנוֹ: וַיִּקְרָא אֵלָיו מִלֵּאָה יְהוָה מֶן־
 הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אֲבֹרָהִם: אֲבֹרָהִם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר
 אֶל־הַשְּׁלַח יָדְךָ אֶל־הַנֶּעֱר וְאֶל־תַּעֲשׂ לּוֹ מֵאוֹמֶה כִּי עֲתָה
 יָדַעְתִּי כִּי־יִרְאֶה אֱלֹהִים אֶתֶּה וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת־בְּנוֹךְ אֶת־יְחִידְךָ
 מִמֶּנִּי: וַיִּשָּׂא אֲבֹרָהִם אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה־אֵיל אַחֵר נֶאֱחָז
 בְּסִבָּה בְּקֶרְנוֹ וַיֵּלֶךְ אֲבֹרָהִם וַיִּקַּח אֶת־הָאֵיל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה
 תַּחַת בְּנוֹ: וַיִּקְרָא אֲבֹרָהִם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה: יִרְאֶה
 אֲשֶׁר יֹאמַר הַיּוֹם בְּתֵר יְהוָה יִרְאֶה: וַיִּקְרָא מִלֵּאָה יְהוָה
 אֶל־אֲבֹרָהִם שְׁנֵית מִן־הַשָּׁמַיִם: וַיֹּאמֶר כִּי נִשְׁבַּעְתִּי נָא־
 יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת־
 בְּנוֹךְ אֶת־יְחִידְךָ: כִּי־כִרְךָ אֲבֹרָכְךָ וְהִרְבֵּה אַרְבֶּה אֶת־זֶרְעֶךָ
 כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכָחוֹל אֲשֶׁר עַל־שֹׁפֶת הַיָּם וַיִּרַשׁ זֶרְעֶךָ אֶת־
 שַׁעַר אֵיבָיו: וְהַתְּבַרְכוּ כְּזֶרְעֶךָ כָּל־גּוֹי הָאָרֶץ לְעַבְדְּךָ אֲשֶׁר
 שָׁמַעְתָּ בְּקִלִּי: וַיֵּשֶׁב אֲבֹרָהִם אֶל־נַעֲרָיו וַיִּקְמֵמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו
 אֶל־בְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשֶׁב אֲבֹרָהִם בְּבְאֵר שָׁבַע: כִּי וַיְהִי אַחֲרָיִךְ
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּגֵד לְאֲבֹרָהִם לֵאמֹר הִנֵּה יְלָדָה מִלְּכָה גַם־
 הוּא בְנִים לְנַחֲוֹר אַחִיךָ: אֶת־עֵינְךָ בָּכֵרוֹ וְאֶת־בְּנוֹ אַחֲרָיו וְאֶת־

22 קמואל אבי ארם: ואת־כַּסֵּד ואת־חֹזוֹ ואת־סֹלֶדֶשׁ ואת־
 23 יִדְלָף ואת־בְּתוּאֵל: ובְּתוּאֵל יָלַד אֶת־רִבְקָה שְׁמֹנֶה אֲלֵה
 24 יָלְדָה מִלֵּדָה לְנָחוֹר אָחִי אֲבִרָהָם: וסִילְגָשׁוּ וּשְׁמֹנֶה רְאוּמָה
 וַתֵּלֶד נִסְהוּא אֶת־טַבַּח וְאֶת־גָּחַם וְאֶת־תַּחַשׁ וְאֶת־מַעֲכָה: פ

פרשת חיי שרה

כנ 23

א וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעַת שָׁנִים
 2 שָׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה: וַתָּמָת שָׂרָה בְּקָרִית אַרְבַּע הוּא חֲבֵרוֹן
 3 בְּאֶרֶץ בְּנֵעֵן וַיָּבֹא אֲבִרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וּלְכַפֶּתָהּ: וַיָּקָם
 4 אֲבִרָהָם מֵעַל פָּנָיו מִתּוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־חָתָן לֵאמֹר: בָּרוּךְ־תוֹשֵׁב
 5 אֲנִי עִמָּכֶם תָּנוּ לִי אֲחֻזַּת־קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מִתִּי מִלְפָּנָי:
 6 וַיַּעֲנוּ בְנֵי־חָתָן אֶת־אֲבִרָהָם לֵאמֹר לוֹ: שְׁמַעֲנוּ: אֲדֹנָי נָשִׂיא
 7 אֱלֹהִים אִתָּהּ בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחָר קִבְּרֵנוּ קֶבֶר אֶת־מֵתָהּ אִישׁ
 8 מִמֶּנּוּ אֶת־קֶבְרוֹ לֹא־יִכְלָה מִמֶּנּוּ מִקֶּבֶר מֵתָהּ: וַיָּקָם אֲבִרָהָם
 9 וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לְעַם־הָאָרֶץ לְבְנֵי־חָתָן: וַיְדַבֵּר אִתָּם לֵאמֹר אִם־יֵשׁ
 10 אֶת־נַפְשָׁכֶם לְקַבֵּר אֶת־מִתִּי מִלְפָּנָי שְׁמַעֲלוּנִי וּפְגַעוּ־לִי
 11 בְּעַפְרוֹן בֶּן־צֹחָר: וַיִּתֵּן־לִי אֶת־מַעֲרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־לוֹ
 12 אֲשֶׁר בְּקִצְרָה שְׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מָלֵא וַתִּנָּחַ לִי בְּתוֹכָם לְאֲחֻזַּת־
 13 קֶבֶר: וַעֲפֹרוֹן יָשָׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי־חָתָן וַיַּעַן עַפְרוֹן הַחִתִּי אֶת־
 14 אֲבִרָהָם בְּאָזְנוֹ בְּנֵי־חָתָן לְכֹל בְּאֵי שְׁעַר־עִירוֹ לֵאמֹר: לֹא־אֲדֹנָי
 15 שְׁמַעֲנִי הַשְּׂדֵה נָתַתִּי לָךְ וְהַמַּעֲרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לָךְ נָתַתִּיהָ
 16 לְעֵינִי בְּנֵי־עַמִּי נָתַתִּיהָ לָךְ קֶבֶר מֵתָהּ: וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אֲבִרָהָם
 17 לְפָנָיו עַם־הָאָרֶץ: וַיְדַבֵּר אֶל־עַפְרוֹן בְּאָזְנוֹ עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר
 18 אֵךְ אִם־אִתָּהּ לוֹ שְׁמַעֲנִי נָתַתִּי כֶּסֶף הַשְּׂדֵה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה
 19 אֶת־מִתִּי שְׁמֹנֶה: וַיַּעַן עַפְרוֹן אֶת־אֲבִרָהָם לֵאמֹר לוֹ: אֲדֹנָי
 20 שְׁמַעֲנִי אֶרֶץ אַרְבַּע מֵאָה שְׁקֶל־כֶּסֶף בִּינִי וּבִינָה מִהֶהוּא
 21 וְאֶת־מֵתָהּ קֶבֶר: וַיִּשְׁמַע אֲבִרָהָם אֶל־עַפְרוֹן וַיִּשְׁקַל אֲבִרָהָם
 22 לְעַפְרוֹן אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנוֹ בְּנֵי־חָתָן אַרְבַּע מֵאוֹת
 23 שְׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לִפְחוֹר: וַיָּקָם שְׂדֵה עַפְרוֹן אֲשֶׁר בְּמַכְפֵּלָה
 24 אֲשֶׁר לְפָנָיו מִמֶּרָא הַשְּׂדֵה וְהַמַּעֲרָה אֲשֶׁר־בּוֹ וְכָל־הָעֵץ אֲשֶׁר
 25 בַּשְּׂדֵה אֲשֶׁר בְּכָל־גִּבְלוֹ סָבִיב: לְאֲבִרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי בְנֵי־

הַת בְּכַל בָּאֵי שְׁעַר-עִירָו: וְאַחֲרֵי-כֵן קָבַר אַבְרָהָם אֶת-שָׂרָה 19
 אִשְׁתּוֹ אֶל-מַעְרַת שְׂדֵה הַמְּכַפְלָה עַל-פְּנֵי מִמְרָא הוּא חִבְרוֹן
 בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: וַיָּקָם הַשָּׂדֶה וְהַמַּעְרָה אֲשֶׁר-בּוֹ לְאַבְרָהָם כ
 לְאַחֲזֹת-קָבַר מֵאֵת בְּנֵי-חֵת: ס

כר 24

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיְהִי הַבָּרָךְ אֶת-אַבְרָהָם בְּכָל: א
 וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל-עֲבָדָיו זָקֵן בֵּיתוֹ הַמִּשְׁכָּל בְּכָל-אֲשֶׁר-לוֹ 2
 שָׂיִם-נָא יָדֹעַ תַּחַת יָרְכִי: וְאִשְׁכִּינֶנָּה בִּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם 3
 וְאֱלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא-תַקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי
 אֲשֶׁר אֲנִי יוֹשֵׁב בְּקֶרְבּוֹ: כִּי אֶל-אֶרֶצִי וְאֶל-מוֹלֶדְתִּי תִלָּק 4
 וְלִקְחַתָּ אִשָּׁה לִבְנִי לִי צֹחֵק: וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד אוֹלִי לֹא-ח
 תֵּאבֹה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי אֶל-הָאָרֶץ הַזֹּאת הִשָּׁב אָשִׁיב
 אֶת-בְּנִיךָ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יֵצֵאתָ מִשָּׁם: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם 6
 הַשָּׁמַר לָךְ פֶּן-תָּשִׁיב אֶת-בְּנִי שָׁמָּה: יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם 7
 אֲשֶׁר לָקַחְנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלֶדְתִּי נֶאֱשֶׁר דִּבֶּר-לִי
 וְאֲשֶׁר נִשְׁבַּע-לִי לֵאמֹר לְזָרְעֶךָ אֶתֶּן אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא
 יִשְׁלַח מִלְאָכָו לְפָנֶיךָ וְלִקְחַתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִשָּׁם: וְאִם-לֹא 8
 תֵּאבֹה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי וְנָקִיתָ מִשְׁבַּעְתִּי זֹאת כֵּן אֶת-
 בְּנִי לֹא תִשָּׁב שָׁמָּה: וַיִּשָּׁם הָעֶבֶד אֶת-יָדוֹ תַּחַת יָרֵךְ אַבְרָהָם 9
 אֲדֹנָיו וַיִּשָּׁבַע לוֹ עַל הַדָּבָר הַזֶּה: וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה גִּמְלִים י
 מִגִּמְלֵי אֲדֹנָיו וַיִּלָּךְ וְכָל-טוֹב אֲדֹנָיו בָּיָדוֹ וַיָּקָם וַיִּלָּךְ אֶל-
 אֲרָם נְהֲרִים אֶל-עִיר נְחוּר: וַיְבָרֶךְ הַגִּמְלִים מִחוּץ לְעִיר 11
 אֶל-בְּאֵר הַמַּיִם לַעֵת עָרֵב לַעֵת צָאת הַשָּׁאֲבֹת: וַיֹּאמֶר 12
 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם הַקְּרֵה-נָא לְפָנֵי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה-חֶסֶד
 עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם: הִנֵּה אֲנִי נֹשֵׁב עַל-עֵין הַמַּיִם וּבְנוֹת 13
 אֲנָשֵׁי הָעִיר יֵצֵאת לִשְׁאֹב מַיִם: וְהִי הַנַּעֲרָה אֲשֶׁר אָמַר 14
 אֵלָיָה הִשִּׁי-נָא כַדָּךְ וְאִשְׁתָּה וְאִמְרָה שְׂתָה וְגַם-גִּמְלִיךָ אִשְׁקֶה
 אֹתָהּ הַכֹּחֶת לַעֲבֹדָךְ לִי צֹחֵק וְכֵה אִדַּע כִּי-עֲשִׂיתָ חֶסֶד עִם-
 אֲדֹנִי: וַיְהִי-הוּא טָרֵם כָּלָה לְדַבֵּר וְהָיָה רַבָּמָה יֵצֵאת אֲשֶׁר טו
 יִלָּדָה לְבַת-וַאֲל בֶּן-מִלְכָּה אִשְׁתִּי נְחוּר אֹתִי אַבְרָהָם וְכֹדָה עַל-
 שְׂכָמָה: וְהַנַּעֲרָה טִבַּת מֵרֵאשִׁית מֵאֵד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יָדָעָה 16

17 וַתֵּרֶד הָעֵינָה וּתְמָלֵא כְדֵה וַתַּעַל: וַיֵּרֶץ הָעֶבֶד לִקְרֹאתָהּ
 18 וַיֹּאמֶר הַגְּמִיאֵנִי נָא מַעַט־מַיִם מִפְּקֶה: וַתֹּאמֶר שְׂתֵה אֲדֹנִי
 19 וַתִּמְהַר וַתֵּרֶד פְּקֵה עַל־יְדֶהָ וַתִּשְׁקֶהוּ: וַתִּכַּל לְהִשָּׁקֶתָ
 כ וַתֹּאמֶר גַּם לְגַמְלִיָּה אֲשָׂאב עַד אִם־כֶּלִּי לְשָׂתִת: וַתִּמְהַר
 וַתַּעַר פְּקֵה אֶל־הַשִּׁקָּת וַתֵּרֶץ עוֹד אֶל־הַבְּאֵר לְשָׂאב וַתִּשָּׂאב
 21 לְכָל־גַּמְלָיו: וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲה לָהּ מִחֲרִישׁ לְדַעַת הַהֲצִלִּיחַ
 22 יְהוָה דֶּרֶכָּו אִם־לֹא: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כֶּלִּי הַגַּמְלִים לְשָׂתוֹת וַיִּשָּׁח
 הָאִישׁ נָזֶם זָהָב בָּקַע מִשְׁקָלוֹ וַיִּשְׁנֵי צַמִּידִים עַל־יְדֵיהָ עֲשָׂרָה
 23 זָהָב מִשְׁקָלָם: וַיֹּאמֶר בַּת־מִי אַתְּ הַיְדִידִי נָא לִי הִנֵּה בֵּית־
 24 אֲבִיךָ מְקוֹם לָנוּ לָלִין: וַתֹּאמֶר אֵלָיו בַּת־בְּתוּוֹאֵל אֲנֹכִי בֶן־
 חַ מְלֵכָה אֲשֶׁר יִלְדָה לְנָחוֹר: וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם־תִּכְּנֶן גַּם־מִסְפּוֹא
 26 רֶב עַמִּנוּ גַּם־מְקוֹם לָלוֹן: וַיִּקַּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה:
 27 וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אֲבִרָהָם אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חֲסִדּוֹ
 וְאִמָּתּוֹ מִעַם אֲדֹנִי אֲנֹכִי בְּדֶרֶךְ נַחֲנִי יְהוָה בֵּית אֲחִי אֲדֹנִי:
 28 וַתֵּרֶץ הַנַּעֲרָ וַתֵּצֵד לְבֵית אִמָּהּ פִּדְבָּרִים הֶאֱלָה: וּלְרַבְּקָה
 29 אֹחַ וַיִּשְׁמְוּ לָבֶן וַיֵּרֶץ לָבֶן אֶל־הָאִישׁ הַחֹזֶצֶה אֶל־הָעֵין:
 ל וַיְהִי כִּפְרָאת אֶת־הַנָּזֶם וְאֶת־הַצַּמִּידִים עַל־יְדֵי אֲחִיתּוֹ וַיִּכְשְׁמְעוּ
 אֶת־דְּבָרֵי רַבְּקָה אֲחִיתּוֹ לֵאמֹר כֹּה־דִבֶּר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל־
 31 הָאִישׁ וַהֲנֵה עֹמֵד עַל־הַגַּמְלִים עַל־הָעֵין: וַיֹּאמֶר בּוֹא בְּרִיךְ
 יְהוָה לְמַה תַּעֲמֹד בַּחוּץ וְאֲנֹכִי סִפִּיתִי הַבֵּית וּמְקוֹם לְגַמְלִים:
 32 וַיָּבֹא הָאִישׁ הַבֵּיתָה וַיִּפְתַּח הַגַּמְלִים וַיִּתֵּן תִּכְּנֶן וּמִסְפּוֹא
 לְגַמְלִים וַיִּמֵּם לְרֹחֶץ רִגְלָיו וּרְגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ:
 33 וַיִּשָּׂם לְפָנָיו שֹׂאֵכָל וַיֹּאמֶר לֹא אֲכַל עַד אִסְדִּבְרֹתִי דִבְרֵי
 34 וַיֹּאמֶר דִּבֶּר: וַיֹּאמֶר עֶבֶד אֲבִרָהָם אֲנֹכִי: וַיְהִי בֵּרֶךְ אֶת־
 אֲדֹנִי מֵאֹד וַיִּגְדַּל וַיִּתֵּן־לּוֹ צֹאן וּבָקָר וְכֶסֶף וְזָהָב וְעֶבְדִּים
 36 וְשִׁפּוֹת וּגְמָלִים וַחֲמֹרִים: וַתֵּלֶד שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֲדֹנִי בֶן לֵאדֹנִי
 37 אַחֲרֵי זִקְנָתָהּ וַיִּתֵּן־לָּהּ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָּהּ: וַיִּשְׁבַּעַנִּי אֲדֹנִי
 לֵאמֹר לֹא־תִסַּח אִשָּׁה לְבָנִי מִבְּנוֹת הַפְּנִיעָנִי אֲשֶׁר אֲנֹכִי יֹשֵׁב
 38 בְּאַרְצִי: אִם־לֹא אֶל־בֵּית־אָבִי תִלָּךְ וְאֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְלִקְחָתָהּ
 39 אִשָּׁה לְבָנִי: וַאֲמַר אֶל־אֲדֹנִי אֵלַי לֹא־תִלָּךְ הָאִשָּׁה אַחֲרֵי:
 מ וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו וַיִּשְׁלַח מַלְאָכּוֹ

v. 19. כָּמֶן בּוֹ"ק

v. 28. חֲנִיעָה כ'

v. 33. יְרוּשָׁם כ'

אֶתָּה וְהַצְלִיחַ דִּרְפֶּךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לְבָנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית
 אָבִי: אִזּו תִּנָּקֶה מֵאֻלְתִּי כִּי תָבוֹא אֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְאִם־לֹא
 יִתְּנֻהּ לָךְ וְהָיִיתָ נָקִי מֵאֻלְתִּי: וְאָבָא הַיּוֹם אֶל־הָעֵין וְאָמַר
 יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אֲבָרְהָם אִם־יִשְׁקֶנָּה מִצְלִיחַ דִּרְפִי אֲשֶׁר
 אֲנֹכִי הֵלַךְ עָלֶיהָ: הִנֵּה אֲנֹכִי נֹצֵב עַל־עֵין הַמָּיִם וְהָיָה
 הַעֲלָמָה הַיָּצֵאת לִשְׂאֹב וְאָמַרְתִּי אֵלֶיהָ הִשְׁקִינִי־נָא מֵעֵט־מַיִם
 מִבְּיָדָהּ: וְאָמְרָה אֵלַי גַּם־אֶתָּה שָׂתָה וְגַם לְגַמְלִיךָ אֲשָׂאֵב הוּא
 הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הָכִיחַ יְהוָה לְבֶן־אֲדֹנִי: אֲנִי טָרִם אֲכַלֶּה לְדַבֵּר
 אֶל־לִפְי וְהִנֵּה רִבְקָה יָצְאת וְכֹהֶנָה עַל־שִׂכְמָהּ וַתֵּרֶד הָעֵינָה
 וַתִּשְׂאֹב וְאָמַר אֵלֶיהָ הִשְׁקִינִי נָא: וַתַּמְהֵר וַתּוֹרֵד בְּיָדָהּ
 מֵעֵלֶיהָ וַתֹּאמֶר שָׂתָה וְגַם־גַּמְלִיךָ אֲשָׂקֶה וְאֲשָׁתָּה וְגַם הַגַּמְלִים
 הִשְׁקַתָּה: וְאֲשָׂאֵל אֶתָּה וְאָמַר בַּת־מִי אַתָּה וַתֹּאמֶר בַּת־
 בְּתוּאֵל בֶּן־נָחוֹר אֲשֶׁר יִלְדֶה־לּוֹ מִלְכָּה וְאִשָּׁם הַנֶּזֶם עַל־
 אִשָּׁהּ וְהַצְמִידִים עַל־יָדֶיהָ: וְאָקֵד וְאֲשַׁתְּחֹוּהָ לַיהוָה וְאֲבָרְכָהּ
 אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אֲבָרְהָם אֲשֶׁר הִנֵּחַנִי בְּדֶרֶךְ אֱמֶת לְקַחַת
 אֶת־בַּת־אָחִי אֲדֹנִי לְבָנוֹ: וְעַתָּה אִם־יִשְׁלַם עֲשִׂים חֶסֶד וְאֱמֶת
 אֶת־אֲדֹנִי הַצִּידוֹ לִי וְאִם־לֹא הַצִּידוֹ לִי וְאִפְּנֶה עַל־יָמִין אוֹ
 עַל־שְׂמָאל: וַיַּעַן לָבֵן וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מִי־הָיָה יֵצֵא הַדָּבָר
 לֹא נִיבֵל דָּבָר אֵלֶיךָ רַע אוֹ־טוֹב: הִנֵּה־רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וְלָךְ
 וְתָהִי אִשָּׁה לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
 שָׁמַע עֲבָד אֲבָרְהָם אֶת־דִּבְרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲוּ אֶרְצָה לַיהוָה:
 וַיֵּיצֵא הָעֶבֶד כָּלִי־כֶסֶף וְכָלִי זָהָב וּבְגָדִים וַיִּתֵּן לְרִבְקָה
 וּמַגְדָּנֹת נָתַן לְאֶחָיָהּ וּלְאִמָּהּ: וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׂתּוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים
 אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיֵּלִינוּ וַיִּקְוִמוּ בַּבֹּקֶר וַיֹּאמֶר שְׁלַחְנִי לְאֲדֹנִי:
 וַיֹּאמֶר אֶחָיָהּ וְאִמָּהּ תֵּשֶׁב הַנֶּעֱרָ אֶתְּנֻה יָמִים אוֹ עֲשׂוֹר אַחֵר
 תֵּלֶךְ: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֶל־תֹּאחֲרֵנוּ אֹתִי וְיְהוָה הַצְלִיחַ דִּרְפִי
 שְׁלַחְנוּנִי וְאִלְכָה לְאֲדֹנִי: וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא לְנֶעֱרָ וְנִשְׂאֵלָה אֶת־
 שִׁיהָ: וַיִּקְרְאוּ לְרִבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הִתְלַכִּי עִם־הָאִישׁ
 הַזֶּה וַתֹּאמֶר אֵלָּה: וַיִּשְׁלַחוּ אֶת־רִבְקָה אֶחָתָם וְאֶת־מַנְקַתָּהּ
 וְאֶת־עֲבָד אֲבָרְהָם וְאֶת־אֲנָשָׁיו: וַיִּבְרְכוּ אֶת־רִבְקָה וַיֹּאמְרוּ
 לָהּ אֲחֵיתָנוּ אֶתָּה הָיִי לְאִלְפִי רַבָּה וַיִּירָשׁ זֶרְעֶךָ אֶת שְׂעִיר

61 שְׁנָאֵיו: וְהָקָם רִבְקָה וַנִּעְרָתֶיהָ וַתִּרְפָּכְנָה עַל-הַנְּמָלִים
 62 וַתִּלְכְּנָה אַחֲרֵי הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת־רִבְקָה וַיִּלְךָ: וַיִּצְחָק
 63 בָּא מִבּוֹא בָּאָר לְחַי רָאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאַרְץ הַנֶּגֶב: וַיֵּצֵא
 יִצְחָק לְשׁוֹמֵר בַּשָּׂדֶה לַסָּנוֹת עָרֹב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וַהֲנִה
 64 גַּמְלִים בָּאִים: וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת־עֵנֶיהָ וַתֵּרָא אֶת־יִצְחָק
 65 וַתִּשָּׂא מֵעַל הַגָּמֶל: וַתֹּאמֶר אֶל־הָעֶבֶד מִי־הָאִישׁ הַלָּזֶה
 הַהֵלֶךְ בַּשָּׂדֶה לְקִרְאָתָנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא אֲדֹנִי וַתִּקַּח
 66 הַצִּיעִיף וַתַּתְּכֶם: וַיִּסְפֹּר הָעֶבֶד לְיִצְחָק אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
 67 אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיִּבְאֶה יִצְחָק הָאֱהָלָה שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת־
 רִבְקָה וַתְּהִי־לוֹ לְאִשְׁתּוֹ וַיֵּאֱהָבֶהּ וַיִּנָּחֶם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ: פ

כח 25

א וַיִּסַּף אֲבִרְהָם וַיִּקַּח אִשְׁתּוֹ וַשְׁמָה קְטֹרֶה: וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־
 זִמְרֹן וְאֶת־יִקְשָׁן וְאֶת־מֶדֶן וְאֶת־מִדְיָן וְאֶת־יִשְׂבָּק וְאֶת־שׁוֹיִם:
 3 וַיִּקְשָׁן יָלַד אֶת־שִׁבְאָה וְאֶת־דָּדָן וּבְנֵי דָדָן הֵיוּ אֲשִׁירָם וּלְטוֹשָׁם
 4 וּלְאֲמִים: וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה וְעֶשֶׂר וַחֲנֹךְ וַאֲבִידֵעַ וְאֶלְדֵּעָה
 5 כָּל־אֵלֶּה בְנֵי קְטֹרֶה: וַיִּתֵּן אֲבִרְהָם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ
 6 לְיִצְחָק: וּלְבְנֵי הַפִּילִגְשִׁים אֲשֶׁר לְאֲבִרְהָם נָתַן אֲבִרְהָם
 מִתְּנֹת וַיִּשְׁלַחֵם מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ בְּעֹדָנּוּ חַי קְדֻמָּה אֶל־אַרְץ
 7 קָדֶם: וְאֵלֶּה יְמֵי שְׁנֵי־חַיֵּי אֲבִרְהָם אֲשֶׁר־חַי מֵאֵת שָׁנָה
 8 וְשִׁבְעִים שָׁנָה וַחֲמֵשׁ שָׁנִים: וַיָּגָע וַיָּמָת אֲבִרְהָם בְּשִׁיבָה
 9 טוֹבָה זָקֵן וְשֹׁבֵעַ וַיֵּאֱסֹף אֶל־עַמּוּיוֹ: וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יִצְחָק
 וַיִּשְׁמַעֲאֵל בְּנוֹ אֶל־מַעֲרַת הַמְּכַפְלָה אֶל־שָׂדֶה עֶפְרָן בֶּן־צִחֹר
 י הַחֲתָנִי אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִמְרָא: הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר־קָנָה אֲבִרְהָם
 11 מֵאֵת בְּנֵי־חֵת שְׁמָה קָבָר אֲבִרְהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ: וַיְהִי אַחֲרָיו
 מוֹת אֲבִרְהָם וַיִּבְרָךְ אֱלֹהִים אֶת־יִצְחָק בָּנוֹ וַיִּשָּׁב יִצְחָק עִם־
 12 בָּאָר לְחַי רָאִי: פ וְאֵלֶּה תִּלְדֹת יִשְׁמַעֲאֵל בֶּן־אֲבִרְהָם
 13 אֲשֶׁר יִלְדָה הַגֵּר הַמִּצְרִית שְׁפָחַת שָׂרָה לְאֲבִרְהָם: וְאֵלֶּה
 שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמַעֲאֵל בְּשִׁמְתָם לְתוֹלְדֹתָם בְּכֹר יִשְׁמַעֲאֵל
 14 נָבִית וְקָדָר וְאַדְבָּאֵל וּמִבְשָׁם: וּמִשְׁמַע וְדִימָה וּמִשָּׂא: חֲדָד
 15 וְתִימָא וְטִיֹר נָפִישׁ וְקְדֻמָּה: אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמַעֲאֵל וְאֵלֶּה
 שְׁמֹתָם בְּחִצְרֵיהֶם וּבְטִירְתָם שְׁנֵים־עָשָׂר נָשִׂאִם לְאִמָּתָם:
 17 וְאֵלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמַעֲאֵל מֵאֵת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְשִׁבְעַ

שָׁנִים וַיִּגְנֶה וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל-עַמּוּיוֹ: וַיִּשְׁכְּנוּ מִחוּלָה עַד-
שָׁר אֲשֶׁר עַל-סָנֵי מִצְרַיִם בְּאֶמְתָּה אֲשִׁירָה עַל-סָנֵי כָל-אֶחָיו
נִפְלִ: פ

פרשת תולדת

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בְּרֵאבְרָהֶם אֲבִרָהֶם הוֹלִיד אֶת-יִצְחָק: 19
וַיְהִי יִצְחָק בְּרֵאבְרָעִים שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת-רִבְקָה בַּת-בְּתוּאֵל כ
הָאֲרָמִי מִפְּטָן אָרָם אֲחֻת לָבָן הָאֲרָמִי לוֹ לְאִשָּׁה: וַיַּעֲתָר יִצְחָק 21
לִיהוָה לְנֶכַח אִשְׁתּוֹ כִּי עָקְרָה הוּא וַיַּעֲתָר לוֹ יְהוָה וַתְּהִר
רִבְקָה אִשְׁתּוֹ: וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְפָּה וַתֹּאמֶר אִם-כֵּן לָמָּה 22
זֶה אֲנֹכִי וַתֵּלֶךְ לְדָרֵשׁ אֶת-יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי גִיּוֹם 23
בְּבִטְנָהּ וּשְׁנֵי לְאִמִּים מִמֶּעִיָּהּ יִפְרְדוּ וְלֵאמֹם מִלְּאָם יֵאֱמָץ וְרֵב
יַעֲבֹד צָעִיר: וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לְלֵדָת וַהֲנִה תּוֹמָם בְּבִטְנָהּ: 24
וַיֵּצֵא הָרֹאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי כָלוּ כְּאֶדְרֵת שֶׁעַר וַיִּקְרָאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו: כה
וְאֶחָד-רֵכוֹן יָצָא אַחֲרָיו וַיְדוּ אֲחֻת בְּעֵקֶב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ 26
יַעֲקֹב וַיִּצְחָק בְּרִשְׁתִּים שָׁנָה בְּלֵדָת אֲחָם: וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים 27
וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שִׂדָּה וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהֶלִים:
וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת-עֵשָׂו כִּי-צִיד בָּסִיר וּרִבְקָה אֲהָבָת אֶת- 28
יַעֲקֹב: וַיִּזְד יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֹא עֵשָׂו מִן-הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיֹף: 29
וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל-יַעֲקֹב הֲלָעִיטָנִי נָא מִן-הָאֲדָם הָאָדָם הַזֶּה כִּי ל
עָיֹף אֲנֹכִי עַל-כֵּן קָרָא שְׁמוֹ אָדָם: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִכְרָה כִּיֹּם 31
אֶת-בְּכֻרְתִּי לְךָ: וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אֲנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה- 32
זֶה לִי בְכֻרָה: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הִשָּׁבְעָה לִּי כִּיֹּם וַיִּשָּׁבַע לוֹ 33
וַיִּמְכֹּר אֶת-בְּכֻרְתּוֹ לְיַעֲקֹב: וַיַּעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וְנָזִיד 34
עֲדָשִׁים וַיֵּאָכֵל וַיִּשְׁתַּ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ וַיָּבֹז עֵשָׂו אֶת-הַבְּכֻרָה: פ

כו 26

וַיְהִי רָעַב בָּאָרֶץ מְלָבֹד הָרָעַב הָרֹאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי א
אֲבִרָהֶם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל-אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ-פְּלִשְׁתִּים גָּרָרָה:
וַיָּבֹא אֵלָיו וַיְהִי וַיֹּאמֶר אֶל-יִצְחָק מִצְרִימָה שָׁכֵן בָּאָרֶץ אֲשֶׁר 2
אָמַר אֵלָיָה: גֵּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶהְיֶה עִמָּךְ וְאֲבָרְכְּךָ כִּי-לֹנֶה 3
וְלִזְרַעְךָ אֶתֶּן אֶת-כָּל-הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהִקְמַתִּי אֶת-הַשָּׁבָעָה

4 אשר נשבעתי לאברהם אביה: והרביתי את-זרעך ככוכבי
 השמים ונתתי לזרעך את כל-הארצות האל והתברכו בזרעך
 ח כל גווי הארץ: עקב אשר-שמע אברהם בקלי וישמר
 6 משמירתי מצותי חקותי ותורתי: וישב יצחק בגרר:
 7 וישאלו אנשי המקום לאשתו ויאמר אחתי היא פי ירא
 לאמר אשתי פנייהרגני אנשי המקום על-רבקה פי-טובת
 8 מראה הוא: ויהי פי-ארכי-לו שם הימים וישקף אבימלך
 מלך פלשתים בעד החלון וירא והנה יצחק מצחק את
 9 רבקה אשתו: ויקרא אבימלך ליצחק ויאמר אה הנה
 אשתי הוא ואיה אמרת אחתי הוא ויאמר אליו יצחק פי
 10 אמרתי פן-אמות עליה: ויאמר אבימלך מה-זאת עשית
 לנו פמעט שכל אחד העם את-אשתי והבאת עלינו אשם:
 11 ויצו אבימלך את-כל-העם לאמר הנני באיש הזה ובאשתו
 12 מות יומת: ויזרע יצחק בארץ תהוה וימצא בשנה תהוה
 13 מאה שערים ויברכהו יהוה: ויגדל האיש וגלך תלוך
 14 וגדל עד פייגדל מאד: ויהי-לו מקנה-צאן ומקנה בקר ועבדה
 טו רבה ויקנאו אתו פלשתים: וכל-הבארות אשר חפרו עבדי
 אביו בימי אברהם אביו סתמום פלשתים וימלאום עפר:
 16 ויאמר אבימלך אל-יצחק לך מעמנו פי-עצמת ממנו מאד:
 17 וגלך משם יצחק ויחן בנחל-גרר וישב שם: וישב יצחק
 18 ויחפר את-בארות המים אשר חפרו אביו אברהם אביו
 ויסתמום פלשתים אחרי מות אברהם ויקרא להן שמות
 19 פשמות אשר-קרא להן אביו: ויחפרו עבדי-יצחק בנחל
 כ וימצאו-שם באר מים חיים: ויריבו רעי גרר עם-רעי
 יצחק לאמר לנו המים ויקרא שם-הבאר עשק פי התעשקו
 21 עמו: ויחפרו באר אחרת ויריבו גם-עליה ויקרא שמה
 22 שטנה: ויעתק משם ויחפר באר אחרת ולא רבו עליה
 ויקרא שמה רחבות ויאמר פי-עתה תרחיב יהוה לנו
 23 וסרינו בארץ: ויעל משם באר שבע: וירא אליו יהוה
 24 בפילה תהוה ויאמר אנכי אלתי אברהם אביה אל-תירא
 פי-אתה אנכי וברכתך והרביתי את-זרעך בעבור אברהם
 כז עבדי: ויכן שם מזבח ויקרא בשם יהוה ויש-שם אהל-לו

וַיְכַרְוּ-שָׁם עֲבָדֵי-יִצְחָק בָּאָר: וַאֲבִימֶלֶךְ הִלָּךְ אֵלָיו מִצָּרָר 26
וַאֲחֻזַּת מַרְעָהוּ וּפִיכָל שֵׁר-צָבָאוּ: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִצְחָק 27
מִדּוּעַ בָּאתֶם אֵלַי וְאַתֶּם שָׂנֵאתֶם אֹתִי וְהִשְׁלַחְוִנִי מֵאֶתְכֶם:
וַיֹּאמְרוּ רָאוּ רֹאִינָה כִּי-הִיָּה יְהוָה: עִמָּךְ וַנֹּאמֶר הִנֵּה נָא 28
אֵלֶּה בִּינוֹתֵינוּ בִּיְנֵינוּ וּבִיְנֵךְ וְנִכְרְתָה בְרִית עִמָּךְ: אִם-תִּעַשֶׂה 29
עִמָּנוּ רָעָה כְּאֲשֶׁר לֹא נִגְעָנוּךְ וְכְאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמָּךְ רָק-טוֹב
וְנִשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוֹם אֵתָּה עִתָּה בְּרוּךְ יְהוָה: וַיַּעַשׂ לָהֶם ל 30
מִשְׁתָּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ: וַיִּשְׁכְּמוּ בַבֶּקֶר וַיִּשְׁכְּעוּ אִישׁ 31
לְאָחִיו וַיִּשְׁלַחֻם יִצְחָק וַיִּלְכוּ מֵאֹתוֹ בְּשָׁלוֹם: וַיְהִי בַיּוֹם 32
הַהוּא וַיָּבֹאוּ עֲבָדֵי יִצְחָק וַיַּגִּדוּ לוֹ עַל-אֲדֹת הַבָּאָר אֲשֶׁר
חָפְרוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ מִצָּאנֵי מַיִם: וַיִּקְרָא אֹתָהּ שִׁבְעָה עַל-כֵּן 33
שֵׁם-הָעֵיר בָּאָר שִׁבְעָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה: ס וַיְהִי עֹשֹׂו בָרֶךְ 34
אֲרַבְעִים שָׁנָה וַיָּקַח אִשָּׁה אֶת-יְהוֹדִית בַּת-בְּאָרִי הַחֹתִי
וְאֶת-בְּשִׁמֹּת בַּת-אֵילָן הַחֹתִי: וַתֵּהֱיוּ מֵרַת רֵיחַ לְיִצְחָק לֵא 35
וּלְרַבָּקָה:

כו 27

וַיְהִי כִּי-זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְתְּיוּ עֵינָיו מִרְאֹת וַיִּקְרָא אֶת-עֹשֹׂו א 36
בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר הִנֵּה-ב 37
נָא וְקִנֵּיתִי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי: וְעִתָּה שָׂא-נָא בְלִיָּה תִלְוֶיךָ 38
וְקִשְׁתְּךָ וְצֹא הַשְׁלָה וְצִוְּדָה לִי צִידָה: וַעֲשֵׂה-לִי מִטְעָמִים 39
כְּאֲשֶׁר אֲתַבְּחִי וְהִבִּיאָה לִי וְאֹכְלָה בְּעֶבְרִי תִבְרַכְךָ נִפְשִׁי
בְּטָרֶם אָמוּת: וּרְבֵקָה שָׁמְעַת בְּדִבְרֵי יִצְחָק אֶל-עֹשֹׂו בְּנוֹ 40
וַיֵּלֶךְ עֹשֹׂו הַשְׁלָה לְצֹד צִיד לְהָבִיא: וּרְבֵקָה אָמְרָה אֶל- 41
יַעֲקֹב בְּנָה לֹאמֶר הִנֵּה שָׁמְעָתִי אֶת-אֲבִיךָ מְדַבֵּר אֶל-עֹשֹׂו
אֲחִיךָ לֹאמֶר: הִבִּיאָה לִי צִיד וַעֲשֵׂה-לִי מִטְעָמִים וְאֹכְלָה 42
וְאִבְרַכְכָּה לִפְנֵי יְהוָה לִפְנֵי מוֹתִי: וְעִתָּה בְנִי שָׁמַע בְּקֻלִּי 43
כְּאֲשֶׁר אָנִי מַצְוָה אֹתָךְ: לָךְ-נָא אֶל-הַצֹּאֵן וְקַח-לִי מִשָּׁם 44
שְׁנֵי דָגִי עֲזִים טָבִים וְאֶעֱשֶׂה אֹתָם מִטְעָמִים לְאָבִיךָ כְּאֲשֶׁר
אָהֵב: וְהִבְאֵת לְאָבִיךָ וְאָכַל בְּעֶבֶר אֲשֶׁר יִבְרַכְךָ לִפְנֵי מוֹתוֹ: י 45
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-רַבָּקָה אִמּוֹ הֵן עֹשֹׂו אֲחִי אִישׁ שָׂעִר וְאֹנְכִי 46
אִישׁ חָלָק: אֵילָי וּמִשְׁנִי אָבִי וְהִיִּיתִי בְּעֵינָיו כְּמִתְעַתֶּע 47

13 וְהִבֵּאתִי עָלַי קֶלֶכָה וְלֹא בִרְכָה: וַתֹּאמֶר לוֹ אִמּוֹ עָלַי קֶלֶכָה
 14 בְּנִי אַךְ שָׁמַע בְּקֻלִּי וְלֹךְ קֹחֲלִי: וַיֵּלֶךְ וַיִּקָּח וַיָּבֹא לְאִמּוֹ
 טו וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מִטְעָמִים כְּאֲשֶׁר אָהֵב אָבִיו: וַתִּקַּח רִבְכָּה אֶת־
 בְּנֵי עֵשָׂו בְּנֵה הַגָּדֹל הַחֲמֹדֹת אֲשֶׁר אָתָּה בְּבִית וַתִּלְבֹּשׂ אֹתָם
 16 וַיַּעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן: וְאֵת עֵרָה בְּדִי הָעֲזִים הַלְבִּישָׁה עַל־יָדָיו
 17 וְעַל חֻלְקֹת צִוְּאָרָיו: וַתִּתֵּן אֶת־הַמִּטְעָמִים וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר
 18 עָשָׂתָה בֵּית יַעֲקֹב בְּנֵה: וַיָּבֹא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר
 19 הֲנִי מִי אָתָּה בְּנִי: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אֲנֹכִי עֵשָׂו בְּכֹרֶךָ
 עֲשִׂיתִי כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלַי קוּם־נָא שָׁבָה וְאִכְלָה מִצִּידִי
 כ בַּעֲבוּר תִּבְרַכְנִי נִפְשָׁה: וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־בְּנֵי מַחֲזֵה מִתְרַת
 21 לְמַצָּא בְּנִי וַיֹּאמֶר כִּי הִקְרָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנַי: וַיֹּאמֶר
 יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב בְּשֵׁה־נָא וְאֶמְשֶׁךָ בְּנִי הֲאֵתָה זֶה בְּנִי עֵשָׂו
 22 אִם־לֹא: וַיַּגֵּשׁ יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו וַיְמַשְׁהוּ וַיֹּאמֶר הִקָּל
 23 קוֹל יַעֲקֹב וְהִידִים יָדָי עֵשָׂו: וְלֹא הִפִּיחוּ כִּי־הִנֵּי יָדָיו כִּידֵי
 24 עֵשָׂו אָחִיו שְׁעָרֹת וַיִּבְרַכְהוּ: וַיֹּאמֶר אָתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו וַיֹּאמֶר
 כח אָנֹכִי: וַיֹּאמֶר הַנִּפְשָׁה לִּי וְאִכְלָה מִצִּיד בְּנִי לְמַעַן תִּבְרַכְךָ
 26 נִפְשִׁי וַיַּגֵּשׁ־לוֹ וַיֹּאכֵל וַיָּבֹא לוֹ יוֹן וַיִּשָּׁתִּי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו
 27 יִצְחָק אָבִיו בְּשֵׁה־נָא וְשָׁקֵה־לִּי בְּנִי: וַיַּגֵּשׁ וַיִּשְׁקֻלוּ וַיִּגְרַח
 אֶת־רֵיחַ בְּדָדָיו וַיִּבְרַכְהוּ וַיֹּאמֶר רֵאשִׁית רֵיחַ בְּנִי פְרִיחַ שְׂדֵה
 28 אֲשֶׁר בָּרַכְוּ יְהוָה: וַיִּתֵּן־לָהּ הָאֱלֹהִים מִשַּׁל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי
 29 הָאָרֶץ וְרֵב דָּגַן וְתִירֹשׁ: גַּעֲבֹדָה עֲמִים וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לָהּ לְאִמִּים
 גִּינֵה גְבִיר לְאִחֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לָהּ בְּנִי אִמָּה אֲרִבֶּיהָ אָרוּר
 ל וּמִבְרַכֶּיהָ בְּרוּךְ: וַיְהִי כְּאֲשֶׁר כָּלָה יִצְחָק לְבַרְךָ אֶת־יַעֲקֹב
 וַיְהִי אַךְ יִצָּא יִצָּא יַעֲקֹב מֵאֵת פָּנָי יִצְחָק אָבִיו וַעֲשֹׂו אָחִיו
 31 כָּא מִצִּידוֹ: וַיַּעַשׂ צִס־הוּא מִטְעָמִים וַיָּבֹא לְאָבִיו וַיֹּאמֶר
 לְאָבִיו יָקֹם אָבִי וַיֹּאכֵל מִצִּיד בְּנִי בַּעֲבֹר תִּבְרַכְנִי נִפְשָׁה:
 32 וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי־אָתָּה וַיֹּאמֶר אָנִי בְּנֶךָ בְּכֹרֶךָ עֵשָׂו:
 33 וַיַּחֲדֵל יִצְחָק תְּרֻדָּה גְדֻלָּה עַד־מָאֵד וַיֹּאמֶר מִי־אֶפְּוֹה הוּא
 הַעֲד־צִיד וַיָּבֹא לִי וְאֹכֵל מִכָּל בְּטָרִם תִּבּוֹא וְאִבְרַכְהוּ צִס־
 34 בְּרוּךְ יְהוָה: כְּשָׁמַע עֵשָׂו אֶת־דִּבְרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צָעֲקָה
 גְדֻלָּה וּמָרָה עַד־מָאֵד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בְּרַכְנִי גִם־אֲנִי אָבִי:

וַיֹּאמֶר בָּא אֲחִיךָ בְּמֶרְמָה וַיִּקַּח בְּרִכְתּוֹ; וַיֹּאמֶר הֲכִי קָרָא 36
 שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פְעַמִּים אֶת־בְּרִכְתִּי לָקַח וְהִנֵּה עָתָה
 לָקַח בְּרִכְתִּי וַיֹּאמֶר הֲלֹא־אֵצְלָתָ לִּי בְרִכָּה; וַיֵּעַן יַצְחָק 37
 וַיֹּאמֶר לַעֲשׂוֹ הֵן זָכִיר שְׁמִיתִיו לָךְ וְאֶת־כָּל־אָחָיו נָתַתִּי לָּךְ
 לְעֶבְדִּים וְדָגַן וְתִירָשׁ סִמְכִיתִיו וְלָכֶה אִפְּוֹא מִה אֵעֲשֶׂה בְּנִי;
 וַיֹּאמֶר עֲשׂוֹ אֶל־אֲבִיו הַבְּרִכָּה אַחַת הוּא־לָךְ אֲבִי בְּרִכְנִי נָם־ 38
 אֲנִי אֲבִי וַיֵּשֶׂא עֲשׂוֹ קָלוֹ וַיִּבֶּה; וַיֵּעַן יַצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר 39
 אֲלֵיו הִנֵּה מִשְׁמֵנִי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשְׁכָה וּמִשְׁכָּל הַשָּׁמַיִם מִעַל *
 וְעַל־חֲרִבָּה תִּחְיֶה וְאֶת־אֲחִיךָ תַּעֲבֹד וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תִּלְוֶה 40
 וּפְרִקֶתָּ עָלָיו מִעַל צִוְּיָאָה; וַיִּשְׁטֹם עֲשׂוֹ אֶת־יַעֲקֹב עַל־הַבְּרִכָּה 41
 אֲשֶׁר בָּרְכוּ אָבִיו וַיֹּאמֶר עֲשׂוֹ בְּלָפֹי יִקְרְבוּ יָמַי אֲכַל אֲבִי
 וְאֶהְרֹגָה אֶת־יַעֲקֹב אֲחִי; וַיַּגֵּד לְרַבֵּקָה אֶת־דִּבְרֵי עֲשׂוֹ בְּנֵה 42
 הַגָּדֹל וְתַשְׁלַח וְתִקְרָא לְיַעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן וְתֹאמַר אֲלֵיו הִנֵּה
 עֲשׂוֹ אֲחִיךָ מִתְנַחֵם לָךְ לְהִרְגָה; וְעָתָה בְּנִי שְׁמַע בְּקִלִּי וְקוּם 43
 בְּרַח־לָךְ אֶל־לָבֹן אֲחִי חֲרָכָה; וַיִּשְׁבַּתָּ עִמּוֹ יָמִים אַחֲרִים עַד 44
 אֲשֶׁר־תָּשׁוּב חֲמַת אֲחִיךָ; עַד־שׁוּב אֶת־אֲחִיךָ מִמֶּנּוּ וְשָׁכַח 45
 אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ לָּךְ וְשָׁלַחְתִּי וּלְקַחְתִּיהָ מִשָּׁם לָמָּה אֲשַׁכַּל
 בָּם־שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד; וְתֹאמַר רַבָּקָה אֶל־יַצְחָק קִצְּרִיתִי 46
 כְּחִי מִפְּנֵי בְּנוֹת חַת אִם־לָקַח יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת־חַת כְּאֵלֶּה
 מִבְּנוֹת הָאָרֶץ לָמָּה לִּי חַיִּים:

כח 28

וַיִּקְרָא יַצְחָק אֶל־יַעֲקֹב וַיִּבְרָךְ אֹתוֹ וַיִּצְוֶהוּ וַיֹּאמֶר לֹא־ 1
 תִּקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת פְּנֵעַן; קוּם לָךְ פָּדִינָה אֲרָם בֵּיתָה בְּתוּאֵל 2
 אֲבִי אִמְךָ וְקַח־לָךְ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לָבֹן אֲחִי אִמְךָ; וְאֵל 3
 שְׁדִי וַיִּבְרָךְ אֹתָהּ וַיִּפְרֹדָה וַיִּרְבֶּה וְהָיִיתָ לְקַהֲל עַמִּים; וַיִּתֵּן־ 4
 לָךְ אֶת־בְּרִכְתּוֹ אֲבִרָהֶם לָךְ וּלְזִרְעֶךָ אֵתָּה לְרִשְׁתָּהּ אֶת־הָאָרֶץ
 מִגִּרְיָה אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם; וַיִּשְׁלַח יַצְחָק אֶת־ 5
 יַעֲקֹב וַיִּלְךָ פָּדִינָה אֲרָם אֶל־לָבֹן בֶּן־בְּתוּאֵל הָאֲרָמִי אֲחִי רַבָּקָה 6
 אִם יַעֲקֹב וְעָשָׂו; וַיֵּרָא עֲשׂוֹ כִּי־בָרַךְ יַצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְשָׁלַח 7
 אֹתוֹ פָּדִינָה אֲרָם לְקַחְתָּ לָּךְ מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבָרְכוֹ אֹתוֹ וַיִּצֹּר
 עָלָיו לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת פְּנֵעַן; וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל־

8 אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פָּדְנָה אָרָם׃ וַיֵּרָא עֲשׂוֹ כִּי רָעוּת בָּנוּת
9 בְּנֶעֱנ בְּעֵינָי וַיַּחֲק אָבִיו׃ וַיֵּלֶךְ עֲשׂוֹ אֶל־יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת־
מַחֲלָה׃ בֶּת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אֲבִרְהָם אֲחֻת נָבִיזָה עַל־נָשָׂיו לֹו
לְאִשָּׁה׃ 10

פרשת ויצא

11 וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה׃ וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיֵּלֶךְ
שָׁם כִּי־בָא הַשָּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשָּׂם מִרְאשֵׁיתוֹ
12 וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא׃ וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֹלֶם מַצֵּב אֲרָצָה וּרְאִשׁוֹ
מִצֵּי הַשָּׁמַיְמָה וְהִנֵּה מַלְאָכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וְיֹרְדִים בּוֹ׃
13 וְהִנֵּה יְהוָה נֹצֵב עָלָיו וַיֹּאמֶר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבִרְהָם
אָבִיךָ וְאֵלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתָה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לָנָה אֲתַנְנָה
14 וְלִזְרַעָה׃ וְהִנֵּה זֶרְעֶךָ פָּעֹסֵר הָאָרֶץ וַיִּסְרָצֶת יִסְדָּה וַקְדָּמָה
וַצִּפְנָה וְנִגְבָּה וְנִבְרָכּוּ כִּהְיֶה כָל־מִשְׁפַּחַת הָאָדָמָה וּבִזְרַעָה׃
טו וְהִנֵּה אֲנֹכִי עִמָּךְ וַשְׁמֵרְתִּיךָ בְּכָל אֲשֶׁר־תֵּלֶכָ וְהַשְׁכַּתִּיךָ אֶל־
הָאָדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם־עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־
16 דִּבַּרְתִּי לָךְ׃ וַיִּיקֶץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אֲכֹן גֵּשׁ יְהוָה
17 בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי׃ וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מִה־נִּזְרָא
הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שְׁעַר הַשָּׁמַיִם׃
18 וַיִּשָּׂם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֲבָן אֲשֶׁר־שָׂם מִרְאשֵׁיתוֹ
19 וַיִּשָּׂם אֹתָהּ מִצְבֵּה וַיִּצֹק שָׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ׃ וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־
הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּיתֶאל וְאוּלָם לְיוֹ שֵׁם־הָעִיר לְקִרְאשָׁנָה׃
כ וַיַּהַר יַעֲקֹב בָּדָר וַיֹּאמֶר אִם־יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וַשְׁמֵרְנִי
בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וְבִגְד
21 לְלָבָשׁ׃ וַשְׁכַּתִּי בְּשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהִיְהִי יְהוָה לִי לֵאלֹהִים׃
22 וְהָיָכֵן הַזֹּאת אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי מִצְבֵּה יְהוָה בֵּית אֱלֹהִים וְכָל־
אֲשֶׁר תֵּתֶן־לִי עֲשֵׂר אֶעֱשֶׂרנִי לָךְ׃

כח 29

א וַיֵּשֶׁא יַעֲקֹב רִגְלָיו וַיֵּלֶךְ אֲרָצָה כְּנִי־קָדֶם׃ וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְּאֵר
בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה־שָׁם שְׁלֹשָׁה עֶדְרֵי־צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ כִּי מֶרֶץ
הַבָּאָר הָיָה וַיִּשְׁקוּ הָעֶדְדִים וְהָאֲבָן גְּדֹלָה עַל־פִּי הַבָּאָר׃
ב וַנֹּאסְפוּ־שָׁמָּה כָל־הָעֶדְדִים וַיִּגְלְלוּ אֶת־הָאֲבָן מֵעַל פִּי הַבָּאָר
וַהֲשִׁקּוּ אֶת־הַצֹּאן וְהַשִּׁיבּוּ אֶת־הָאֲבָן עַל־פִּי הַבָּאָר לְמַקְמָה׃

וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב אֲחֵי מֵאִין אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מִחָרָן אֲנַחְנוּ: 4
 וַיֹּאמֶר לָהֶם הִי־דַעְתֶּם אֶת-לָבָן בֶּן-נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדַעְנוּ: 5
 וַיֹּאמֶר לָהֶם הַשְׁלוֹם לּוֹ וַיֹּאמְרוּ שְׁלוֹם וְהִנֵּה רָחֵל בָּתּוֹ בָּאָה: 6
 עַם-הַצֹּאֵן: וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא-עֵת הָאֶסֶף הַמִּקְנֶה: 7
 הַשְׁקִי הַצֹּאֵן וּלְכוּ רְעִי: וַיֹּאמְרוּ לֹא נוּכָל עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ: 8
 כָּל-הַעֲדָרִים וְנִגְלָלוּ אֶת-הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבָּאָר וְהַשְׁקִינוּ הַצֹּאֵן:
 עוֹדְנוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרָחֵל בָּאָה עַם-הַצֹּאֵן אֲשֶׁר לְאִבֶּיהָ פִּי 9
 רְעִיהָ הוּא: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת-רָחֵל בֵּת-לָבָן אֲחֵי 10
 אָמֹן וְאֶת-צֹאֵן לָבָן אֲחֵי אָמֹן וַיָּגֶשׁ יַעֲקֹב וַיִּגַּל אֶת-הָאֶבֶן 11
 מֵעַל פִּי הַבָּאָר וַיִּשָּׁק אֶת-צֹאֵן לָבָן אֲחֵי אָמֹן: וַיִּשָּׁק יַעֲקֹב 12
 לְרָחֵל וַיֵּשֶׂא אֶת-קִלּוֹ וַיִּבְרָךְ: וַיָּגֵד יַעֲקֹב לְרָחֵל כִּי אֲחֵי 13
 אִבֶּיהָ הוּא וְכִי בְּדִרְבָּקָה הוּא וְתָרֵץ וַתֵּגֵד לְאִבֶּיהָ: וַיְהִי 14
 כַּשֹּׁמֵעַ לָבָן אֶת-שֹׁמֵעַ יַעֲקֹב בֶּן-אָחִיו וַיֵּרֶץ לִקְרֹאתוֹ 15
 וַיַּחֲבֹק-לוֹ וַיִּנָּשֶׂק-לוֹ וַיְבִיאוּהוּ אֶל-בֵּיתוֹ וַיֹּסֶפֶר לָלָבָן אֶת 16
 כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן אֵךְ עֲצָמִי וּבָשָׂרִי אֵתָה 17
 וַיָּשָׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים: וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי-אֲחֵי אֵתָה 18
 וַעֲבַדְתָּנִי חֹנָם הַיִּידָה לִּי מִה־מִּשְׁכָּרְתָּהּ: וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת 19
 שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאמֹר וְשֵׁם הַקְּטָנָה רָחֵל: וַעֲיִנִּי לָאָה רַכּוֹת 20
 וְרָחֵל הָיְתָה יֹסֶת-תֹּאֵר וַיִּסֹּת מִרְאָה: וַיִּהְיֶה יַעֲקֹב אֶת-רָחֵל 21
 וַיֹּאמֶר אֶעֱבֹדָה שְׁבַע שָׁנִים בְּרָחֵל בְּתֻלָּה הַקְּטָנָה: וַיֹּאמֶר לָבָן 22
 טוֹב תַּתִּי אֵתָה לָךְ מִתַּתִּי אֵתָה לְאִישׁ אַחֵר שְׁבַע עֲמָדִי: 23
 וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שְׁבַע שָׁנִים וַיְהִי כַּעֲיִנּוֹ כַּיָּמִים אֲחֻדִּים 24
 כַּאֲהָבָתוֹ אֵתָה: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-לָבָן הִבֵּה אֶת-אִשְׁתִּי פִּי 25
 מִלֵּאָה יָמִי וְאִבּוּאָה אֵלֶיָּה: וַיֵּאָסֶף לָבָן אֶת-כָּל-אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם 26
 וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּה: וַיְהִי בַעֲרֵב וַיִּקַּח אֶת-לֵאָה בָּתּוֹ וַיָּבֵא אֵתָה 27
 אֵלָיו וַיָּבֵא אֵלֶיָּה: וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ אֶת-זִלְכָּפָה שִׁפְחָתוֹ לְלֵאָה 28
 בָּתּוֹ שִׁפְחָה: וַיְהִי בַּקָּר וְהִנֵּה-הוּא לֵאָה וַיֹּאמֶר אֶל-לָבָן כֹּה 29
 מִה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי הֲלֹא בְּרָחֵל עֲבַדְתִּי עִמָּךְ וְלָמָּה רַמִּיתָנִי:
 וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא-יָעֲשֶׂה כֵּן בְּמִקְוִמִנִי לְתֵת הַצִּיעִירָה לְסָנִי 30
 הַבְּכִירָה: מִלֵּא שְׁבַע זֹאת וְנִתְּנָה לָךְ גַּם-אֶת-זֹאת בַּעֲבֹדָהּ 31
 אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שְׁבַע-שָׁנִים אַחֲרוֹת: וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן 32
 וַיִּמְלֵא שְׁבַע זֹאת וַיִּתֵּן-לוֹ אֶת-רָחֵל בָּתּוֹ לוֹ לְאִשָּׁה: וַיִּתֵּן 33

1 לְכֹן לְרַחֵל בְּתוֹ אֶת־בְּלָהָה שְׂפָחָתוֹ לָהּ לְשָׂפָחָהּ: וַיָּבֹא גַם
 אֶל־רַחֵל וַיֹּאמֶר גַּם־אֶת־רַחֵל מִלֵּאָה וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ עוֹד שְׁבַע־
 31 שָׁנִים אַחֲרוֹת: וַיֵּרָא יְהוָה כִּי־שָׁנְיָאָה לָאָה וַיִּפְתַּח אֶת־דַּרְבָּמָהּ
 32 וְרַחֵל עָקְרָה: וַתֵּהָרֶה לָאָה וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי
 33 אָמְרָה כִּי־רָאָה יְהוָה בְּעֵבְרִי כִי עָתָה יִרְאֶה־בְּנִי אִישִׁי: וַתֵּהָרֶה
 עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר כִּי־שָׁמַע יְהוָה כִּי־שָׁנְיָאָה אֲנֹכִי וַיִּתֶּן־
 34 לָּהּ גַּם־אֶת־זֶה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן: וַתֵּהָרֶה עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן
 וַתֹּאמֶר עָתָה הִשָּׁעַם וַיִּגְדָּה אִישִׁי אֵלַי כִּי־יִלְדֹתִי לוֹ שְׁלֹשָׁה
 לַחֲבָנִים עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ לֵוִי: וַתֵּהָרֶה עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר
 הִשָּׁעַם אוֹדָה אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרָאָה שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד
 מִקֵּדָת:

ל 30

א וַתֵּרָא רַחֵל כִּי לֹא יִלְדָּה לַיַּעֲקֹב וַתִּקְנֶה רַחֵל בְּאֻחָתָהּ וַתֹּאמֶר
 2 אֶל־יַעֲקֹב הִבֵּה־לִּי בָנִים וְאִם־אֵין מִתָּה אֲנֹכִי: וַיַּחֲרֹ־אָהָּ
 יַעֲקֹב בְּרַחֵל וַיֹּאמֶר הִתַּחַת אֱלֹהִים אֲנֹכִי אֲשֶׁר־מָנַע מִמֶּנּוּ
 3 פְּרִי־בֶטֶן: וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמַתִּי בְלָהָה בָּא אֵלַיָּה וַתֵּלֶד עַל־
 4 בִּרְפִי וְאִבְנָה גַם־אֲנֹכִי מִמֶּנּוּ: וַתִּתֶּן־לוֹ אֶת־בְּלָהָה שְׂפָחָתָהּ
 5 לְאִשְׁתָּהּ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ יַעֲקֹב: וַתֵּהָרֶה בְּלָהָה וַתֵּלֶד לַיַּעֲקֹב בֶּן:
 6 וַתֹּאמֶר רַחֵל דִּנְיָ אֱלֹהִים וְגַם שָׁמַע בְּקֻלִּי וַיִּתֶּן־לִּי בֶן עַל־כֵּן
 7 קָרָאָה שְׁמוֹ דָּן: וַתֵּהָרֶה עוֹד וַתֵּלֶד בְּלָהָה שְׂפָחָת רַחֵל בֶּן
 8 שְׁנֵי לַיַּעֲקֹב: וַתֹּאמֶר רַחֵל נִשְׁתַּוְּלִי אֱלֹהִים וְנִשְׁתַּלְּתִי עִם־
 9 אַחָתִּי גַם־יִלְדֹתִי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ נַשְׁתָּלִי: וַתֵּרָא לָאָה כִּי עָמְדָה
 מִקֵּדָת וַתִּקַּח אֶת־זֶלְפָּה שְׂפָחָתָהּ וַתִּתֶּן אֹתָהּ לַיַּעֲקֹב לְאִשְׁתָּה:
 11 וַתֵּלֶד זֶלְפָּה שְׂפָחָת לָאָה לַיַּעֲקֹב בֶּן: וַתֹּאמֶר לָאָה בְּגֵד
 12 וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גָּד: וַתֵּלֶד זֶלְפָּה שְׂפָחָת לָאָה בֶּן שְׁנֵי
 13 לַיַּעֲקֹב: וַתֹּאמֶר לָאָה בְּאִשְׁרִי כִּי אֲשֶׁרוּנִי בָנוֹת וַתִּקְרָא
 14 אֶת־שְׁמוֹ אֲשֵׁר: וַיִּלְךָ רְאוּבֵן בִּימֵי קִצְי־חַשִׁים וַיִּמָּצֵא
 דִּידָאִים בַּשָּׂדֶה וַיָּבֹא אֹתָם אֶל־לָאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רַחֵל אֶל־
 15 לָאָה הִנֵּי־נָא לִי מִדִּידָאִי בָנָה: וַתֹּאמֶר לָהּ הִמָּעַט קַחְתָּהּ
 אֶת־אִישִׁי וְלָקַחְתָּ גַּם אֶת־דִּידָאִי בְנִי וַתֹּאמֶר רַחֵל לָכֵן יִשָּׁכֵב
 16 עִמָּךְ תִּלְוִלָה תַּחַת דִּידָאִי בָנָה: וַיָּבֹא יַעֲקֹב מִן־חֲשֹׁדָה בַּעֲרֹב

בא גז ק' v. 11.

וַתֵּצֵא לָאָה לְקִרְאָתוֹ וַתֹּאמֶר אֵלַי תָּבוֹא כִּי שָׂכַר שְׂכָרְתִּיךָ
 בְּדוּדָאֵי בְנֵי וַיִּשְׁכַּב עִמָּה בְּכִילָהּ הָיָה׃ וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל-
 17 לָאָה וַתַּהֲרֶה וַתֵּלֶד לְיֶעֱקֹב בֶּן חַמִּישִׁי׃ וַתֹּאמֶר לָאָה נָתַן
 אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר-נָתַתִּי שְׂשׂוֹחָתִי לְאִישִׁי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ
 18 יִשְׁשָׁכָר׃ וַתַּהֲרֶה עוֹד לָאָה וַתֵּלֶד בֶּן-שְׁשִׁי לְיֶעֱקֹב׃ וַתֹּאמֶר
 19 לָאָה זָכַרְנִי אֱלֹהִים׃ אֹתִי זָכַד טוֹב הַפַּעַם יִזְכָּרְנִי אִישִׁי כִּי-
 20 יָלַדְתִּי לוֹ שְׁשָׁה בָנִים וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ זָכָרִיו׃ וְאַחֵר
 21 יָלְדָה בֵּת וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמָהּ דִּינָה׃ וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת-רַחֵל
 22 וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת-רַחֲמָהּ׃ וַתַּהֲרֶה וַתֵּלֶד בֶּן
 23 וַתֹּאמֶר אִסָּה אֱלֹהִים אֶת-חֲרָפָתִי׃ וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ יוֹסֵף
 24 לֵאמֹר יוֹסֵף יִהְיֶה לִּי בֶן אֶחָד׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָלְדָה רַחֵל אֶת-
 25 יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-לָבָן שְׁלַחְנִי וְאֶלְכֶּה אֶל-מְקוֹמִי
 26 וְלֵארוּצִי׃ תָּחֵה אֶת-נָשָׁי וְאֶת-יְלָדֵי אֲשֶׁר עָבַדְתִּי אֹתָךְ בֵּהֶן
 27 וְאֶלְכֶּה כִּי אֶתָּה יוֹדַעְתָּ אֶת-עֲבֹדָתִי אֲשֶׁר עָבַדְתִּיךָ׃ וַיֹּאמֶר
 28 אֵלָיו לָבָן אִם-נָא מַצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ נְתַתִּיךָ וַיִּבְרַכְנִי יְהוָה
 29 בְּגִלְגָּלָה׃ וַיֹּאמֶר נִקְּבָה שְׁכָרְךָ עָלַי וְאֶתְנָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו
 30 אֶתָּה יוֹדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עָבַדְתִּיךָ וְאֵת אֲשֶׁר-הָיָה מִקְנֶךָ אֹתִי׃
 31 כִּי מֵעַם אֲשֶׁר-הָיָה לָךְ לִפְנֵי וַיִּפְרֹץ לָרֹב וַיִּבְרַךְ יְהוָה אֹתָךְ ל-
 32 לְרִגְלֵי וְעֹתָה מְתִי אֶעֱשֶׂה גִם-אֲנֹכִי לְבֵיתִי׃ וַיֹּאמֶר מַה אֶתֶּן-
 33 לָךְ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא-תִתְּנֶנִּי מֵאוֹמְתָה אִם-תַּעֲשֶׂה-לִּי הַדָּבָר
 34 הַזֶּה אֲשׁוּבָה אֲרֵעָה צֹאנֶךָ אֲשֶׁמֶר׃ אֶעֱבֹר בְּכָל-צֹאנֶךָ הַיּוֹם
 35 הַזֶּה מִשָּׁם כָּל-שֶׁה־נָּקַד וְכָל-שֶׁה־חוּם בַּפְּשָׁבִים
 36 וְכָל-שֶׁה־נָּקַד בַּעֲזִים וְהָיָה שְׂכָרִי׃ וְעִנְתָהּ-כִּי צִדְקָתִי בַּיּוֹם
 37 מִחֹר כִּי-תָבוֹא עַל-שְׂכָרִי לִפְנֶיךָ כָּל אֲשֶׁר-אֵינֶנּוּ נָקַד וְכָל-שֶׁה־
 38 בַּעֲזִים וְחוּם בַּפְּשָׁבִים וַיִּתֵּן בְּיַד-בְּנָיו׃ וַיֵּשֶׁם דָּרָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים
 39 בֵּינוֹ וּבֵין יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב רֵעָה אֶת-צֹאן לָבָן הַנּוֹתְרֹת׃ וַיִּקַּח-
 40 לוֹ יַעֲקֹב מִקָּל לִבָּהּ לַח וְלִזֵּי וְעֶרְמוֹן וַיַּפְצֵל בֵּהֶן סָפְלוֹת
 41 לְבָנוֹת מִחֹשֶׁף הַפֶּזֶן אֲשֶׁר עַל-הַמִּקְלוֹת׃ וַיַּצַּג אֶת-הַמִּקְלוֹת

כל יששכר וישכר קרי v. 18.

פתח באתנח v. 21.

אֲשֶׁר פָּצַל בְּרִהְטִים בְּשִׁנְתוֹת הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּבְאֵן הַצֹּאן
 39 לְשִׁתוֹת לְנֹכַח הַצֹּאן וַיַּחֲמֶנָּה בְּבֹאֵן לְשִׁתוֹת: וַיַּחֲמֶנָּה הַצֹּאן
 מ אֶל-הַמִּקְלֹת וַתִּלְדֶּן הַצֹּאן עֲקָדִים נָקָדִים וּסְלָאִים: וְהַפְּשָׁכִים
 הַסָּרִיד יַעֲקֹב וַיִּתֵּן סָנִי הַצֹּאן אֶל-עֶקֶד וְכָל-חַיִּים בְּצֹאן לָבֹן
 41 וַיֵּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבָדוֹ וְלֹא שָׁתם עַל-צֹאן לָבֹן: וַהֲיָה בְּכָל-
 יַחַם הַצֹּאן הַמִּקְשָׁרוֹת וְשָׁם יַעֲקֹב אֶת-הַמִּקְלֹת לְעֵינֵי הַצֹּאן
 42 בְּרִהְטִים לַיַּחֲמֶנָּה בַּמִּקְלֹת: וַיִּבְהַעֲטִיף הַצֹּאן לֹא יִשִּׁים
 43 וַהֲיָה הַעֲטָפִים לְלָבֹן וְהַקְשָׁרִים לַיַּעֲקֹב: וַיִּסְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד
 מְאֹד וַיַּהֲרִלֵהוּ צֹאן רַבּוֹת וּשְׁפָחוֹת וַעֲבָדִים וּגְמָלִים וַחֲמָרִים:

לא 31

א וַיִּשְׁמַע אֶת-דִּבְרֵי בְנֵי-לָבֹן לֵאמֹר לָקַח יַעֲקֹב אֶת כָּל-אֲשֶׁר
 2 לְאֲבִינוּ וּמֵאֲשֶׁר לְאֲבִינוּ עָשָׂה אֶת כָּל-הַפְּכֹד הַזֶּה: וַיֵּרָא
 3 יַעֲקֹב אֶת-סָנִי לָבֹן וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ עִמּוֹ כַּתְמוּל שְׁלָשׁוֹם: וַיֹּאמֶר
 וַהֲיָה אֶל-יַעֲקֹב שׁוֹב אֶל-אֶרֶץ אַבְרָהָה וְלִמְוֹלְדָתָהּ וְאֵהְיָה
 4 עִמָּה: וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרַחֵל וּלְלֵאָה הַשְׂדָּה אֶל-צִמְחוֹ:
 ח וַיֹּאמֶר לָהֶן רֵאּוּהָ אֲנֹכִי אֶת-סָנִי אֲבִיכֶן כִּי-אֵינֶנּוּ אֵלַי כַּתְמוּל
 6 שְׁלָשׁוֹם גְּאֻלְתִּי אֲכִי הִיָּה עִמָּדִי: וְאַתְּנָה יִדְעָתָן כִּי בְּכָל-פְּתוּי
 7 עֲבָדַי אֶת-אֲבִיכֶן: וְאֲבִיכֶן תִּתֵּן לִי וְהִחֲלֹת אֶת-מִשְׁפְּרָתִי
 8 עִשְׂרֵת מְגִים וְלֹא-נִתְּנוּ אֵלֶיהֶם לְהִרַע עִמָּדִי: אִם-כֵּה יֹאמֶר
 נָקָדִים יִהְיֶה שְׂכָרָה וַיִּלְדוּ כָל-הַצֹּאן נָקָדִים וְאִם-כֵּה יֹאמֶר
 9 עֲקָדִים יִהְיֶה שְׂכָרָה וַיִּלְדוּ כָל-הַצֹּאן עֲקָדִים: וַיִּצֹל אֱלֹהִים
 י אֶת-מִקְנֵה אֲבִיכֶם וַיִּתֵּן-לִי: וַיְהִי כַּעַת יָחַם הַצֹּאן וְאִשָּׁא
 עֵינֵי וַאֲרָא בְּחָלוֹם וְהִנֵּה הָעֲתִידִים הָעֹלִים עַל-הַצֹּאן עֲקָדִים
 11 נָקָדִים וּבְרָדִים: וַיֹּאמֶר אֵלַי מִלֵּאָה הָאֵלֶּהִים בְּחָלוֹם יַעֲקֹב
 12 וַיֹּאמֶר הַנִּנִּי: וַיֹּאמֶר שָׂא-נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה כָל-הָעֲתִידִים
 הָעֹלִים עַל-הַצֹּאן עֲקָדִים נָקָדִים וּבְרָדִים כִּי רָאִיתִי אֶת כָּל-אֲשֶׁר
 13 לָבֹן עָשָׂה לָּךְ: אֲנֹכִי הֵאֵל בֵּיתְאֵל אֲשֶׁר מִשְׁחָתָה שָׁם מִצְבֵּה
 אֲשֶׁר נָדַרְתָּ לִּי שָׁם נָדַר עָתָה קוֹם צֵא מִן-הָאָרֶץ הַזֹּאת וְשׁוֹב
 14 אֶל-אֶרֶץ מוֹלְדָתְךָ: וַתַּעַן רַחֵל וְלֵאָה וַתֹּאמְרֶנָּה לוֹ הַעֲדוּ
 טו לָנוּ חֶלֶק וְנַחֲלָה בְּבֵית אֲבִינוּ: הֲלֹא נִכְרִיּוֹת נִחְשָׁבְנוּ לָךְ
 16 כִּי מְכָרְנוּ וַיֵּאכַל גִּבְ-אֲכֹל אֶת-פִּסְסָנוּ: כִּי כָל-הָעֲשֶׂר אֲשֶׁר

הַצִּיל אֱלֹהִים מֵאֲכִינוּ לָנוּ הוּא וּלְבָנֵינוּ וְעֵתָה כָּל אֲשֶׁר אָמַר
אֱלֹהִים אֵלֶיךָ עֲשֵׂה: וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיִּשָּׂא אֶת-בָּנָיו וְאֶת-נָשָׁיו 17
עַל-הַגְּמָלוֹת: וַיָּנִיחַ אֶת-כָּל-מִקְנֵהוּ וְאֶת-כָּל-רֶכֶשׁוֹ אֲשֶׁר 18
רָכַשׁ מִקְנֵה קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפָדוֹן אָרֶם לְבֹא אֶל-יִצְחָק
אָבִיו אֶרְצָה כְּנָעַן: וּלְבָן הָלַךְ לִגְזוֹ אֶת-צֹאֲנוֹ וְהַגְּבִי רָחֵל 19
אֶת-הַתְּרָפִים אֲשֶׁר לְאֵבִיהָ: וַיָּגֵב יַעֲקֹב אֶת-לֵב לְבָן הָאֲרָמִי כ
עַל-כָּלִי הַיֵּד לֹא כִּי בָרַח הוּא: וַיִּבְרַח הוּא וְכָל-אֲשֶׁר-לוֹ 21
וַיָּקָם וַיַּעֲבֹר אֶת-הַנָּהָר וַיֵּשֶׁם אֶת-סָטְנִי הַר הַגִּלְעָד: וַיָּגֵד 22
לְלָבָן בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב: וַיִּקַּח אֶת-אֲחִיו עִמּוֹ 23
וַיֵּרְדּוּ אַחֲרָיו הָרֶדֶךְ שְׂבַעַת יָמִים וַיִּדְבֹּק אֹתוֹ בְּהַר הַגִּלְעָד:
וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל-לָבָן הָאֲרָמִי בְּחֶלֶם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הַשְׁמַר 24
לָךְ סוֹתֵדְבָר עִם-יַעֲקֹב מִשּׁוֹב עֲדָרָע: וַיִּשָּׁג לָבָן אֶת-יַעֲקֹב כ
וַיַּעֲקֹב תָּקַע אֶת-אָהֳלוֹ בְּהַר וּלְבָן תָּקַע אֶת-אֲחִיו בְּהַר
הַגִּלְעָד: וַיֹּאמֶר לָבָן לַיַּעֲקֹב מַה עָשִׂיתָ וְהַגְּבִי אֶת-לִבְכִּי 26
וְהַנִּיחַ אֶת-בְּנֹתַי בְּשַׁבָּיֹת חָרִב: לָמָּה נִחַבְּאֵת לְבָרַח וְהַגְּבִי 27
אֹתִי וְלֹא-הִגַּדְתָּ לִּי וְאֲשַׁלְּחֶךָ בְּשִׁמְחָה וּבִשְׂרִים בְּתוֹךְ וּבְכִפּוֹר:
וְלֹא נִשְׁתַּתֵּנִי לְנַשֵּׁק לְבָנִי וּלְבְנֹתַי עִתָּה הִסְכַּלְתָּ עִשּׂוֹ: 28
יֵשׁ-לֵאֵל יָדַי לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רַע וְאֵלֵהִי אָבִיכֶם אֲמַשׁ: וַאֲמַר 29
אֵלִי לֵאמֹר הַשְׁמַר לָךְ מִדְּבַר עִם-יַעֲקֹב מִשּׁוֹב עֲדָרָע: וְעֵתָה ל
הָלַךְ הַלֵּכֶת כִּי-נִכְסַף נִכְסַּפְתָּה לְבֵית אָבִיךָ לָמָּה גִּנַּבְתָּ אֶת-
אֱלֹהֵי: וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן כִּי יֵרְאֵתִי כִּי אֲמַרְתִּי סוֹ- 31
תָּגֵל אֶת-כְּנוֹתִיךָ מִעֲמִי: עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת-אֱלֹהֶיךָ לֹא 32
יִחַיָּה נֶגַד אֲחִינוּ הַפָּרִי-לָךְ מִה עָשִׂיתִי וְקוֹחַ-לָךְ וְלֹא-יָדַע יַעֲקֹב
כִּי רָחֵל גִּנַּבְתֶּם: וַיָּבֹא לָבָן בְּאֵהֶל-יַעֲקֹב: וּבְאֵהֶל לֵאָה 33
וּבְאֵהֶל שְׁתֵּי הָאִמְהוֹת וְלֹא מִצָּא וַיֵּצֵא מֵאֵהֶל לֵאָה וַיָּבֹא
בְּאֵהֶל רָחֵל: וּרְחֵל לָקְחָה אֶת-הַתְּרָפִים וְהַשִּׁמְשִׁם בְּכֹר הַגְּמָל 34
וַתָּשֶׁב עֲלֵיהֶם וַיִּמָּשֶׁשׁ לָבָן אֶת-כָּל-הָאֵהֶל וְלֹא מִצָּא:
וַתֹּאמֶר אֶל-אָבִיהָ אֵל-יִחָר בְּעֵינֵי אֲדָמִי כִּי לֹא אוֹכַל לָקוֹם לֹח
מִסָּנִיךָ כִּי-יִרְדֶּךָ נָשִׁים לִי וַיִּחַפֵּשׁ וְלֹא מִצָּא אֶת-הַתְּרָפִים:
וַיִּחַר לַיַּעֲקֹב וַיִּרְבַּב בְּלָבָן וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן מִה-שָׁשִׁיעַ 36
מִה חֲסֹאתִי כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי: כִּי-מִשְׁשָׁתָּ אֶת-כָּל-כְּלִי מִה- 37

מִצְאָתָהּ מִכָּל כְּלִי-בִיתָהּ שִׁים כֹּה נָתַן אָחִי וְאָחִיָּה וְיוֹדִיָּהוּ
 38 בֵּין שְׁנֵינוּ: זֶה עֲשָׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי עִמָּךְ רַחֲלִיָּה וְעֵזְרָה לֹא
 39 שָׁכְלוּ וְאֵילִי צֹאנֶךָ לֹא אָכַלְתִּי: סָרַפְהָ לֹא-הִבֵּאתִי אֵלֶיךָ
 אָנֹכִי אֲחֻשָׁנָה מִיָּדִי תִבְקָשָׁנָה גִּנְבָתִי יוֹם וּגְנֻבָתִי לַיְלָה:
 מ הָיִיתִי בַיּוֹם אֲכַלְנִי חֶרֶב וְקָרָח בַּלַּיְלָה וְתָגַד שְׁנָתִי מִעֵינִי:
 41 זֶה-לִּי עֲשָׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתְךָ עֲבַדְתִּיךָ אַרְבַּע-עָשָׂרָה שָׁנָה
 בְּשָׂתִי בְנָתִיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנֶךָ וְתַחֲלֹף אֶת-מִשְׁפָּרְתִּי
 42 עֲשֶׂרֶת מְנִים: לוֹלִי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי אֲבֹרָהִם וּפְסוּד יִצְחָק
 הָיָה לִּי כִּי עָתָה רִיקָם שִׁלַּחְתָּנִי אֶת-עֲנָנִי וְאֶת-יָגִיעַ כַּפִּי רָאָה
 43 אֱלֹהִים וַיִּזְכֹּךְ אִמְשִׁי: וַיֵּעַן לָכֵן וַיֹּאמֶר אֶל-יַעֲקֹב הַבְּנוֹת
 בְּנָתִי וְהַבָּנִים בְּנֵי וְהַצֹּאֵן צֹאנִי וְכָל אֲשֶׁר-אַתָּה רֹאֶה לִּי הוּא
 וּלְבָנָתִי מִה-אֶעֱשֶׂה לְאַלֵּה הַיּוֹם אִוֹ לְבָנִיהֶן אֲשֶׁר יִלְדוּ:
 44 וְעָתָה לֵכָה נִכְרְתָה בְרִית אֲנִי וְאַתָּה וְהָיָה לְעֵד בֵּינִי וּבֵינָךְ:
 46 וַיִּקַּח יַעֲקֹב אֶת־בָּנָיו וְיִרְיָמָה מִצְּבָה: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאַחֲוִי
 לְקַטֹּי אֲבָלִים וַיִּקְחוּ אֲבָנִים וַיַּעֲשׂוּ-גֹל וַיֹּאכְלוּ שָׁם עַל-הַגֹּל:
 47 וַיִּקְרָא-לָוּ לָכֵן יָגֵר שְׁהַדוּתָא וַיַּעֲקֹב קָרָא לוֹ גִּלְעָד: וַיֹּאמֶר
 48 לָכֵן הִגֵּל הָיָה עַד בֵּינִי וּבֵינָךְ הַיּוֹם עַל-כֵּן קָרָא-שְׁמוֹ גִּלְעָד:
 49 וְהַמִּצְפָּה אֲשֶׁר אָמַר יִצָּחַר וְהָיָה בֵּינִי וּבֵינָךְ כִּי נִסְתָּר אִישׁ
 נ מִרְעֵהוּ: אִם-תִּשְׁעָנָה אֶת-בְּנָתִי וְאִם-תִּקַּח נָשִׁים עַל-בְּנָתִי
 51 אֵין אִישׁ עִמָּנוּ רֹאֶה אֱלֹהִים עַד בֵּינִי וּבֵינָךְ: וַיֹּאמֶר לָכֵן
 לַיַּעֲקֹב הִנֵּה הַגֹּל הַזֶּה וְהִנֵּה הַמִּצְבָּה אֲשֶׁר יָרִיתִי בֵּינִי
 52 וּבֵינָךְ: עַד הַגֹּל הַזֶּה וְעַד הַמִּצְבָּה אִם-אֶנִּי לֹא-אֶעֱבֹר
 אֵלֶיךָ אֶת-הַגֹּל הַזֶּה וְאִם-אַתָּה לֹא-תֵעָבֵר אֵלַי אֶת-הַגֹּל הַזֶּה
 53 וְאֶת-הַמִּצְבָּה הַזֹּאת לָרְעָה: אֱלֹהֵי אֲבֹרָהִם וְאֱלֹהֵי נַחֲוֹל
 וַיִּשְׁפֹּטוּ בֵּינֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם וַיִּשָּׁבַע יַעֲקֹב בְּפֶסַח אָבִיו
 54 יִצְחָק: וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בָּהָר וַיִּקְרָא לְאַחֲוִי לְאַכְל־לֶחֶם
 וַיֹּאכְלוּ לֶחֶם וַיְלִינוּ בָּהָר:

לכ 32

א וַיִּשְׁלָם לָכֵן בַּפֶּקֶר וַיִּנָּשֶׁק לְבָנָיו וּלְבָנוֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֶתָּהֶם
 ב וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לָכֵן לְמִקְמוֹ: וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדֶרֶךְו וַיִּסְמְעוּ-בּוֹ
 3 מִלֵּאכֵי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כֹּאֲשֶׁר רָאִם מַחְנֵה אֱלֹהִים
 זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא מַחְנֵים: פ

פרשת וישלח

וישלח יעקב מלאכים לסנניו אל-עשו אחיו ארצה שעיר
 שדה אדום: ויצו אתם לאמר כה תאמרון לאדני לעשו כה
 אמר עבדך יעקב עם-לבן גרתי ואחר עד-עתה: ויהי-לי
 שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לאדני
 למצאתו בעיניו: וישבו המלאכים אל-יעקב לאמר באנו
 אל-אחיו אל-עשו וגם הלך לקראתו וארבע-מאות איש
 עמו: ויירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את-העם אשר-איתו
 ואת-הצאן ואת-הבקר והגמלים לשני מחנות: ויאמר אם-
 יבוא עשו אליהמחנה האחת והפכו והיה המחנה הנשאר
 לפליטה: ויאמר יעקב אליהי אבי אברהם ואליהי אבי
 יצחק יהוה האמר אלי שוב לארצה ולמולדתי ואיטיבה
 עמך: קטנתי מפל החסדים ומפל-האמת אשר עשית את-
 עבדך כי במקלי עברתי את-היבנה הזו ועתה הייתי לשני
 מחנות: הצילני נא מיד אחי מיד עשו כי-ירא אנכי אתו
 פן-יבוא והפני אם על-פני: ואתה אמרת היטב איטיב
 עמך ושמתי את-זרעך כחול הים אשר לא-יספר מרב:
 ויגלן שם בפליהה הוא ויגח מן-הבא בידו מנחה לעשו
 אחיו: עזים מאתים ותיששים עשרים רחלים מאתים ואילים
 עשרים: גמלים מיניקות ובניהם שלשים סרות ארבעים
 וסרים עשרה אתנות עשרים ועזים עשרה: ויתן ביד-עבדיו
 עדר עדר לבדו ויאמר אל-עבדיו עברו לפני ורוח תשימו
 בין עדר ובין עדר: ויצו את-הראשון לאמר כי יפגשך עשו
 אחי ושאלך לאמר למי-אתה ואנה תלך ולמי אלה לסניך:
 ואמרף לעבדך לעקב מנחה הוא שלוחה לאדני לעשו
 והנה גם-הוא אחרינו: ויצו גם את-השני גם את-השלישי
 גם את-כל-התלכים אחרי העדרים לאמר בדבר הזה תדברון
 אל-עשו במצאתם אתו: ואמרףם גם הנה עבדך יעקב
 אחריני כי-אמר אכסרה פניו במנחה להלכת לפני ואחרי-
 כן אראה פניו אולי ישא פני: ותעבר המנחה על-פניו
 והוא לן בפליהה-הוא במחנה: ויגס בפליהה הוא ויגח

אֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי שַׁפְחָתָיו וְאֶת־אֶחָד עָשׂוֹר וְלָדָיו
 24 וַיַּעֲבֹר אֶת מַעְבַּר יַבֵּץ: וַיִּקְרָאם וַיַּעֲבֹרם אֶת־הַנֶּחַל וַיַּעֲבֹר
 כֹּחַ אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ: וַיִּזְרֹק יַעֲקֹב לְבָדּוֹ וַיִּאָּבֶק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת
 26 הַשָּׁחַר: וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיֵּצֵא בִּכְתָּוֶרְכוֹ וַתִּקַּע כַּף־
 27 יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּהֶאָבֶקוֹ עִמּוֹ: וַיֹּאמֶר שְׁלַחְנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר
 28 וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלְּחֶךָ כִּי אִם־בִּרְכָתִנִּי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו מִדֶּ־
 29 שְׁמִי וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב: וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֹאמֶר עוֹל שְׁמִי כִּי
 ל אִם־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׂרִית עִם־אֱלֹהִים וְעִם־אֲנָשִׁים וְתוֹכֹל: וַיִּשְׁאַל
 יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִגִּידָה־נָא שְׁמִי וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה תִּשְׁאַל לְשְׁמִי
 31 וַיִּבְרָךְ אֹתוֹ שָׁם: וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שָׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאל כִּי־רָאִיתִי
 32 אֱלֹהִים פָּנִים אֶל־פָּנִים וַתִּנָּצַל נַפְשִׁי: וַיִּזְרַח־לוֹ הַשָּׁמֶשׁ
 33 בַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנִיאל וְהָיָא צֹלַע עַל־יָרְכוֹ: עַל־כֵּן לֹא־יֵאָכְלוּ
 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־גִּיד הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עַל־כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם
 הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף־יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנֶּפֶשׁ:

לג 33

א וַיֵּשֶׁא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה עָשׂוֹ בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת
 אִישׁ וַיַּחֲזֵק אֶת־הַיָּלָדִים עַל־לֵאָה וְעַל־רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי
 2 הַשָּׁפְחוֹת: וַיֵּשֶׁם אֶת־הַשָּׁפְחוֹת וְאֶת־יְלָדֵיהֶן רֵאשִׁנָּה וְאֶת־
 3 לֵאָה וַיְלָדֶיהָ אַחֲרָנִים וְאֶת־רָחֵל וְאֶת־יוֹסֵף אַחֲרָנִים: וְהָיָא
 עָבַר לַפְּנִינָהּם וַיִּשְׁתַּחֲוּ אַרְצָה שָׁבַע שָׁעִמִּים עַד־בִּשְׁתָּו עַד־
 4 אַחֲיו: וַיִּרְץ עָשׂוֹ לִקְרֹאתוֹ וַיַּחַבְּקֵהוּ וַיִּשָּׁל עַל־צוּאָרָו
 ח וַיִּשְׁקָהוּ וַיִּבְכּוּ: וַיֵּשֶׁא אֶת־עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־
 הַיָּלָדִים וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה לָּךְ וַיֹּאמֶר הַיָּלָדִים אֲשֶׁר־הִנֵּן
 6 אֵלֶּהִים אֶת־עַבְדֶּךָ: וַתִּגָּשׁ הַשָּׁפְחוֹת הַנָּה וַיְלָדֵיהֶן
 7 וַתִּשְׁתַּחֲוּוּ: וַתִּגָּשׁ גַּם־לֵאָה וַיְלָדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ וְאַחֲרֵי כֵן
 8 יוֹסֵף וְרָחֵל וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ: וַיֹּאמֶר מִי לָךְ כָּל־הַמַּחֲנֶה הַזֶּה
 9 אֲשֶׁר פָּגַשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לְמַצְאֵתִי בְּעֵינֵי אֲדָנִי: וַיֹּאמֶר עָשׂוֹ
 י יֵשְׁלִי רֹב אֲחָי וְהִי לָךְ אֲשֶׁר־לָךְ: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־נָא אִם־
 נָא מַצְאֵתִי חַן בְּעֵינֶיךָ וְלִקְחָתָּ מִנִּחָתִי מִיָּדִי כִּי־עַל־כֵּן רָאִיתִי
 11 פָּנֶיךָ כְּרָאֵת פָּנֵי אֱלֹהִים וַתְּרַצְנִי: כֹּחַ־נָא אֶת־בִּרְכָתִי אֲשֶׁר
 הֵבֵאתָ לָּךְ כִּי־חַנְנִי אֱלֹהִים וְכִי יֵשְׁלִי־כָל וַיִּפְצַר־בּוֹ וַיִּקְרָא:

צואריו ק' v. 4.

ibid. כלו נקוד.

וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנִלְכָּה וְנִלְכָּה לְנִגְדָּהּ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנָי יִדְעֵל¹²
 כִּי־הִילָלִים רַבִּים וְהָצֹאן וְהַבָּקָר עֲלֹת עָלַי ודַּסְקוּם יוֹם אֶחָד
 וּמָתוּ כָּל־הָצֹאן׃ יַעֲקֹב־נָא אֲדֹנָי לִסְנֵי עֲבָדְךָ וְאֲנִי אֶתְנַהֲלָה¹⁴
 לְאִשִּׁי לְרִגְלֵי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־לִסְנֵי וְלְרִגְלֵי הַיָּלָדִים עַד אֲשֶׁר־
 אָבָא אֶל־אֲדֹנָי שְׁעִירָה׃ וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ אֲצִיגְהֶנָּא עִמָּךְ מִן־הָעַם כִּי
 אֲשֶׁר אֲתִי וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה אֲמַצְאֶחֶן בְּעֵינֵי אֲדֹנָי׃ וַיֵּשֶׁב¹⁶
 בַּיּוֹם הַהוּא עֲשׂוּ לְדָרְכּוֹ שְׁעִירָה׃ וַיַּעֲקֹב נָסַע סָפְתָה וַיָּבֹן¹⁷
 לֹו גֵּזִית וּלְמִקְנֵהוּ עֲשֶׂה סִפְתָּה עַל־פֶּן קָרָא שְׁם־הַמָּקוֹם
 סִפְתָּה׃ ס וַיִּבֹּא יַעֲקֹב שָׁלֹם עִיר שָׁכֵם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
 כְּנַעַן כְּבֹאֹו מִפְּדֹן אֲרָם וַיַּחֲוֶן אֶת־סְנֵי הָעִיר׃ וַיִּקֶּן אֶת־חֶלְקֶת¹⁹
 הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה־שָׁם אֶהְלֹו מִיַּד בְּנֵי־חֲמוֹר אָבִי שָׁכֵם בְּמֵאָה
 קֶשֶׁטִיטָה׃ וַיַּצֵּב־שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא־לֹו אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ ס כ

לר 34

וַתֵּצֵא דִינָה בַת־לֵאָה אֲשֶׁר יִלְדָה לְיַעֲקֹב לְרֵאוֹת בְּכָנוֹת אֶת
 הָאֶרֶץ׃ וַיֵּרָא אֹתָהּ שָׁכֵם בֶּן־חֲמוֹר הַחִתִּי נָשִׂיא הָאֶרֶץ וַיִּקַּח²
 אֹתָהּ וַיֵּשֶׁב אִתָּהּ וַיַּעֲנֶה׃ וַתִּדְבֹק נַפְשׁוֹ בְּדִינָה בַת־יַעֲקֹב³
 וַיֵּאָהֱבֵה אֶת־הַנַּעַר וַיְדַבֵּר עֲלֶיהָ הַנַּעַר׃ וַיֹּאמֶר שָׁכֵם אֶל־⁴
 חֲמוֹר אָבִיו לֵאמֹר קַח־לִי אֶת־הַיָּלָדָה הַזֹּאת לְאִשְׁתּוֹ׃ וַיַּעֲקֹב ח
 שָׁמַע כִּי טָמֵא אֶת־דִּינָה בָתּוֹ וּבָנָיו הָיוּ אֶת־מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה
 וַהֲחָרַשׁ יַעֲקֹב עַד־בָּאִם׃ וַיֵּצֵא חֲמוֹר אָבִי־שָׁכֵם אֶל־יַעֲקֹב⁶
 לְדַבֵּר אִתּוֹ׃ וּבָנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן־הַשָּׂדֶה בְּשִׂמְעָם וַיַּתְעֲצֹבוּ⁷
 הָאֲנָשִׁים וַיַּחֲזִר לָהֶם מָאֵד כִּי נִבְלָה עֲשֶׂה בְּיִשְׂרָאֵל לַשָּׂבִי
 אֶת־בַּת־יַעֲקֹב וְכֵן לֹא יַעֲשֶׂה׃ וַיְדַבֵּר חֲמוֹר אִתָּם לֵאמֹר⁸
 שָׁכֵם בְּנִי חָשָׁה נַפְשׁוֹ בְּבָתְּלָם תָּלוּ נָא אֹתָהּ לֹו לְאִשְׁתּוֹ׃
 וַהֲתַחַתְנוּ אִתָּנוּ בְּנֵיכֶם תַּתְּנוּ־לָנוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ תִקַּחוּ לָכֶם׃⁹
 וְאִתָּנוּ תֵּשְׁבוּ וְהָאֶרֶץ תְּהִיָּה לְסִנִּיכֶם שְׂבוּ וּסְחָרוּהָ וְהִיאֲחֻזֵּנוּ י
 בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר שָׁכֵם אֶל־אָבִיהָ וְאֶל־אֲחִיהָ אֲמַצְאֶחֶן בְּעֵינֵיכֶם¹¹
 וְאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי אֲתָן׃ הֲרַבִּי עָלַי מָאֵד מִתָּר וּמִתָּן וְאִתְּנָה¹²
 כְּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי וְתִתְּנֵה לִי אֶת־הַנַּעַר לְאִשְׁתּוֹ׃ וַיַּעֲנוּ בְנֵי־¹³
 יַעֲקֹב אֶת־שָׁכֵם וְאֶת־חֲמוֹר אָבִיו בְּמִרְמָה וַיִּדְּבְרוּ אֲשֶׁר טָמֵא
 אֶת דִּינָה אֲחֹתָם׃ וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם לֹא נִיכֵל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר¹⁴

הָיָה לָתֵת אֶת־אֲחֵתְנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־לֹו עָרְלָה כִּי־חָרָפָה הָיָה
 לוֹ: אַךְ־בָּזָאת נָאוֹת לָכֶם אִם תִּהְיוּ כְּמִנִּי לְהַמְלִי לָכֶם כָּל־
 זָכָר: וְנָתַנּוּ אֶת־בָּנֵיהֶנּוּ לָכֶם וְאֶת־בָּנֹתֵיכֶם נָקַח־לָנוּ וַיִּשְׁכְּנוּ
 16 אִתְּכֶם וַהֲיִינוּ לָעַם אֶחָד: וְאִם־לֹא תַשְׁמְעוּ אֲלֵינוּ לְהַמְלִי
 17 וְלִקְחוּ אֶת־בָּתְּנוּ וְהִלְכְּנוּ: וַיִּיטְבוּ דְבָרֵיהֶם בְּעֵינֵי חֲמוֹר
 18 וּבְעֵינֵי שָׁכֶם בֶּן־חֲמוֹר: וְלֹא־אָחֵר הִנְעִיר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר כִּי
 כ חֲפֹץ בָּבֶת־יַעֲקֹב וְהָיָה נִכְבָּד מִכָּל בֵּית אָבִיו: וַיָּבֹא חֲמוֹר
 וּשְׁכֶם בָּנוּ אֶל־שַׁעַר עִירָם וַיִּדְבְּרוּ אֶל־אֲנָשֵׁי עִירָם לֵאמֹר:
 21 הֲאִנָּשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלָמִים הֵם אֲתָנוּ וַיִּשְׁכְּבוּ בָאָרֶץ וַיִּסְחָרוּ אִתָּהּ
 וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה רֹחַב־יָדַיִם לַפְּנֵיהֶם אֶת־בָּנֹתָם נָקַח־לָנוּ לְנָשִׁים
 22 וְאֶת־בָּנֵיהֶנּוּ נָתַן לָהֶם: אַךְ־בָּזָאת יֵאָתֶוּ לָנוּ הָאֲנָשִׁים לְשִׁבְתָּ
 אֲתָנוּ לְהַיּוֹת לָעַם אֶחָד בְּהַמְלִי לָנוּ כָּל־זָכָר פֶּאֶשֶׁר הֵם נִמְלִיִּם:
 23 מִקְּנֵהֶם וּמִקְּנֵיהֶם וְכָל־בְּהֶמְתָּם הֲלֹוא לָנוּ הֵם אִךְ נָאוֹתָהּ לָהֶם
 24 וַיִּשְׁכְּבוּ אֲתָנוּ: וַיִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲמוֹר וְאֶל־שָׁכֶם בָּנוּ כָּל־יִצְחָאִי
 כח שַׁעַר עִירוֹ וַיַּמְלִי כָל־זָכָר כָּל־יִצְחָאִי שַׁעַר עִירוֹ: וַיְהִי בַיּוֹם
 הַשְּׁלִישִׁי בְּהַיּוֹתָם פֶּאֶבִּיִּם וַיִּקְחוּ שְׁנֵי־בְנֵי־יַעֲקֹב שְׁמֹעוֹן וְלֵוִי
 אֲחֵי דִינָה אִישׁ חֲרָבָו וַיָּבֹאוּ עַל־הָעִיר בִּטָּח וַיַּהֲרֹגוּ כָּל־זָכָר:
 26 וְאֶת־חֲמוֹר וְאֶת־שָׁכֶם בָּנוּ הָרָגוּ לְסִי־חָרֵב וַיִּקְחוּ אֶת־דִּינָה
 27 מִבֵּית שָׁכֶם וַיִּצְאוּ: בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל־הַחֲלָלִים וַיִּבְזּוּ הָעִיר
 28 אֲשֶׁר טָמְאוּ אֲחוֹתָם: אֶת־צֹאנָם וְאֶת־בָּקָרָם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם
 29 וְאֶת אֲשֶׁר־בְּעִיר וְאֶת־אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה לָקָחוּ: וְאֶת־כָּל־חַיִּילָם
 וְאֶת־כָּל־טָפָם וְאֶת־נָשֵׁיהֶם שָׁבוּ וַיִּבְזּוּ וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר בַּבָּיִת:
 ל וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־שְׁמֹעוֹן וְאֶל־לֵוִי עֲכַרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישְׁנִי
 בַּיִשָּׁב הָאָרֶץ בְּפָנֵעֵנִי וּבִסְרָגִי וְאֲנִי מֵתִי מִסָּפָר וְנֶאֱסַפּוּ עָלַי
 31 וְהַכּוּנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי: וַיֹּאמְרוּ הַכּוּזָנָה יַעֲשֶׂה אֶת־
 אֲחוֹתָנוּ:

ס

לה 35

א וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב קוּם עֲלֶה כִּיתָאֵל וְשָׁכֵם וַעֲשֶׂה
 שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֵל הַנִּרְאָה אֵלֶיךָ בְּבִרְחָו מִסְּנִי עֲשׂוּ אַחִיךָ:
 ב וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־בֵּיתֹו וְאֵל כָּל־אֲשֶׁר עִמּוֹ הִסְרוּ אֶת־אֶלְתֵּי
 3 הַנֶּכֶר אֲשֶׁר בְּתֻכְכֶם וְהַשְׁתִּירוּ וְהַחֲלִיפוּ שְׁמֹלֵתֵיכֶם: וְנָקוּמָה

וַנֵּעַלָה בֵּיתֶאֱל וְאֶעֱשֶׂה-שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֵל הַלָּנָה אֹתִי בָּנוּם
 אֶרְתִּי וַיְהִי עִמָּדִי בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר הִלַּכְתִּי וַיִּתְּנִי אֵל-יַעֲקֹב אֶת
 כָּל-אֱלֹהֵי הַנִּכְרָ אֲשֶׁר בָּיָדָם וְאֶת-הַנִּזְמִים אֲשֶׁר בְּאֲזִינֵיהֶם
 וַיִּטְמֵן אֹתָם יַעֲקֹב תַּחַת תַּחַת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עִם-שָׁכֶם וַיִּסְעוּ וַיְהִי וַח
 חֲתַת אֱלֹהִים עַל-הָעָרִים אֲשֶׁר סָבִיבוֹתֵיהֶם וְלֹא הָדָפוּ אֲחֵרֵי
 בְנֵי יַעֲקֹב וַיָּבֹא יַעֲקֹב לִיזָהָ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן הוּא בֵּיתֶאֱל
 הוּא וְכָל-הָעָם אֲשֶׁר-עִמּוֹ וַיָּבֹן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם
 אֵל בֵּיתֶאֱל כִּי שָׁם נִגְלוּ אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּבִרְחוֹ מִפְּנֵי אָחִיו
 וַתִּמַּת דְּבָרָה מִיִּנְקַת רִבְקָה וַתִּקְבֹּר מִתַּחַת לְבֵיתֶאֱל תַּחַת
 הָאֱלֹן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אֱלֹן בְּכוֹת: פ וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל-
 יַעֲקֹב עוֹד בָּבֹאוֹ מִפְּדֹן אֲרָם וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיֹּאמְרֵ לוֹ אֱלֹהִים
 שְׁמֶךָ יַעֲקֹב לֹא יִקְרָא שְׁמֶךָ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם-יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה
 שְׁמֶךָ וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל
 שְׁדֵי פָרָה וּרְבֵה גוֹי וַתֵּהֵל גוֹיִם יִהְיֶה מִמֶּךָ וּמִלְכִּים מִחֻלָּצֶיךָ
 יֵצְאוּ וְאֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאֲבֹרֵהֶם וְלִיִּצְחָק לָךְ אֶתְנַנֶּה
 וְלִזְרַעְךָ אַחֲרָיִךָ אֶתֶּן אֶת-הָאָרֶץ וַיַּעַל מֵעֵלְיוֹ אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם
 אֲשֶׁר-דָּבַר אֹתוֹ וַיָּצֵב יַעֲקֹב מִצֵּבָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר-דָּבַר אֹתוֹ
 מִצֵּבָת אָבִן וַיִּסֹּף עָלֶיהָ לֶסֶף וַיִּצֹק עָלֶיהָ שָׁמֶן וַיִּקְרָא יַעֲקֹב
 אֶת-שָׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דָּבַר אֹתוֹ שָׁם אֱלֹהִים בֵּיתֶאֱל
 וַיִּסְעוּ מִבֵּיתֶאֱל וַיְהִי-עוֹד כְּבֵרֶת-הָאָרֶץ לְבֹאֹא אֶפְרָתָה וַתֵּלֶד
 רָחֵל וַתִּקְשֹׁ בִלְדָתָהּ וַיְהִי כִּהְקַשְׁתָּהּ בִּלְדָתָהּ וַתֹּאמֶר לָהּ
 הַמִּלֵּדֹת אֶל-תִּירְאִי כִּי-נִסִּיָּה לָךְ בֶּן וַיְהִי בְּצֵאת נַפְשָׁהּ
 כִּי יָמָהּ וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶן-אוֹנִי וְאָבִיו קָרָא-לוֹ בְּנִימִין וַתִּמַּת
 רָחֵל וַתִּקְבֹּר בְּדֶרֶךְ אֶפְרָתָה הוּא בֵּית לָחֶם וַיָּצֵב יַעֲקֹב
 מִצֵּבָה עַל-קְבֻרָתָהּ הוּא מִצֵּבָת קְבֻרַת-רָחֵל עַד-הַיּוֹם וַיִּסַּע
 יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אֶהְלָה מֵהַלָּאָה לְמַגְדֵּל-עֲדָר וַיְהִי בַשָּׂפֶן
 יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ הַהוּא וַיִּלְךָ רְאוּבֵן וַיִּשְׁפֹּב אֶת-בִּלְהָה פִּילָגֶשׁ
 אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל פ וַיְהִי בְנֵי-יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר
 בְּנֵי לֵאָה בְּכוֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי וַיְהוּדָה וַיִּשְׁשָׁכָר
 וּזְבֻלּוֹן בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף וּבְנִימֵן וּבְנֵי בִלְהָה שְׁפָחַת רָחֵל כ
 הָ וַיִּנְסָתָלִי וּבְנֵי זִלְפָּה שְׁפָחַת לֵאָה גַּד וְאֲשֶׁר אֵלֶּה בְּנֵי

אחלו קרי v. 21.

ספא באמצע ספוס v. 22.

Sefer Bereschith.

27 יַעֲקֹב אֲשֶׁר יָלְדָּלוּ בְּסֻדֵּן אָרָם: וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק אָבִיו
 מִמֶּרָא קְרִית הָאֲרָבָע הַיָּבֵשׁ הַזֶּה אֲשֶׁר־זָר־שָׁם אֲבֵרָתָם וַיִּצְחָק:
 28 וַיְהִי וַיִּמֵּי יִצְחָק מֵאֵת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים שָׁנָה: וַיָּגֹלַע יִצְחָק
 29 וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמּוּי זָקֵן וְשָׁבַע יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עַשּׂוֹ
 וַיַּעֲקֹב בָּנָיו: פ

לו 36

2 וְאֵלֶּה תִּלְדוֹת עַשּׂוֹ הוּא אָדָם: עַשּׂוֹ לָקַח אֶת־נָשָׁיו מִבְּנוֹת
 בְּנֵעַן אֶת־עֵדָה בַּת־אֵילֹון הַחֲתִי וְאֶת־אֵהֲלִיבָמָה בַּת־עֵנָה בַּת־
 3 צִבְעֹן הַחֲתִי: וְאֶת־בְּשֶׁמֶת בַּת־יִשְׁמָעֵאל אֲחֹות נָכוֹת:
 4 וַתֵּלֶד עֵדָה לְעַשּׂוֹ אֶת־אֵלִיפַז וּבְשֶׁמֶת יִלְדָה אֶת־רְעוּאֵל:
 ה וְאֵהֲלִיבָמָה יִלְדָה אֶת־יַעֲיִשׁ וְאֶת־יֶעֱלָם וְאֶת־קָרַח אֵלֶּה בְּנֵי
 6 עַשּׂוֹ אֲשֶׁר יָלְדוּ־לּוֹ בָּאָרֶץ כְּנָעַן: וַיִּפָּח עַשּׂוֹ אֶת־נָשָׁיו וְאֶת־
 בָּנָיו וְאֶת־בָּנָתָיו וְאֶת־כָּל־נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ וְאֶת־מִקְנֵהוּ וְאֶת־
 כָּל־בְּהֶמְתּוֹ וְאֵת כָּל־קְנִיָּתוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בָּאָרֶץ כְּנָעַן וַיֵּלֶךְ
 7 אֶל־אָרֶץ מִסְכִּי יַעֲקֹב אָחִיו: כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רַב מִשִּׁבְתָּ
 יַחֲדָו וְלֹא יָכֹלָה אָרֶץ מִגֹּדְרֵיהֶם לִשְׁמֹר אֹתָם מִסְכִּי מִקְנֵיהֶם:
 8 וַיֵּשֶׁב עַשּׂוֹ בְּהָר שִׁעִיר עַשּׂוֹ הוּא אָדָם: וְאֵלֶּה תִּלְדוֹת עַשּׂוֹ
 9 וַיָּבִי אָדָם בְּהָר שִׁעִיר: אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־עַשּׂוֹ אֵלִיפַז בֶּן־עֵדָה
 11 אֵשֶׁת עַשּׂוֹ רְעוּאֵל בֶּן־בְּשֶׁמֶת אֵשֶׁת עַשּׂוֹ: וַיְהִי בְנֵי אֵלִיפַז
 12 תִּימָן אוֹמֵר צֶפּוֹ וְנֻעָתָם וְקִנֹּז: וְחַמְנֻעִי הָיְתָה סִיִּלְגָּשׁ לְאֵלִיפַז
 בֶּן־עַשּׂוֹ וַתֵּלֶד לְאֵלִיפַז אֶת־עַמְלֵק אֵלֶּה בְּנֵי עֵדָה אֵשֶׁת עַשּׂוֹ:
 13 וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל נָחַת וְזָרַח שְׁמֹה וּמִזָּה אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי בְשֶׁמֶת
 14 אֵשֶׁת עַשּׂוֹ: וְאֵלֶּה הָיוּ בְנֵי אֵהֲלִיבָמָה בַּת־עֵנָה בַּת־צִבְעֹן
 אֵשֶׁת עַשּׂוֹ וַתֵּלֶד לְעַשּׂוֹ אֶת־יַעֲיִשׁ וְאֶת־יֶעֱלָם וְאֶת־קָרַח:
 טו אֵלֶּה אֱלוֹפֵי בְנֵי־עַשּׂוֹ בְנֵי אֵלִיפַז בְּכוֹר עַשּׂוֹ אֱלוֹף תִּימָן אֱלוֹף
 16 אוֹמֵר אֱלוֹף צֶפּוֹ אֱלוֹף קִנֹּז: אֱלוֹף־קָרַח אֱלוֹף נֻעָתָם אֱלוֹף
 17 עַמְלֵק אֵלֶּה אֱלוֹפֵי אֵלִיפַז בָּאָרֶץ אָדָם אֵלֶּה בְּנֵי עֵדָה: וְאֵלֶּה
 בְּנֵי רְעוּאֵל בֶּן־עַשּׂוֹ אֱלוֹף נָחַת אֱלוֹף זָרַח אֱלוֹף שְׁמֹה אֱלוֹף
 מִזָּה אֵלֶּה אֱלוֹפֵי רְעוּאֵל בָּאָרֶץ אָדָם אֵלֶּה בְּנֵי בְשֶׁמֶת אֵשֶׁת
 18 עַשּׂוֹ: וְאֵלֶּה בְּנֵי אֵהֲלִיבָמָה אֵשֶׁת עַשּׂוֹ אֱלוֹף יַעֲיִשׁ אֱלוֹף
 יֶעֱלָם אֱלוֹף קָרַח אֵלֶּה אֱלוֹפֵי אֵהֲלִיבָמָה בַּת־עֵנָה אֵשֶׁת

עֲשׂוֹ: אֵלֶּה בְּנֵי-עֲשׂוֹ וְאֵלֶּה אֱלֹפִיסֵיהֶם הוּא אָדָם: ס אֵלֶּה¹⁹
 בְּנֵי-שְׂעִיר הַחֲרִי וְשְׂבִי הָאָרֶץ לוֹטָן וְשׂוּבָל וְצִבְעוֹן וְעֵנָה:
 וְדִשׁוֹן וְאֶצֶר וְדִישׁוֹן אֵלֶּה אֱלֹפִיסֵי הַחֲרִי בְּנֵי שְׂעִיר בְּאֶרֶץ²¹
 אָדָם: וַיְהִיו בְּנֵי-לוֹטָן חָרִי וְהִימָם וְנַחֲוֹת לוֹטָן תַּמְנֵעַ:²²
 וְאֵלֶּה בְּנֵי שׂוּבָל עֲלֹן וּמִנְחַת וְעִיבָל שְׁסוֹ וְאוּנָם: וְאֵלֶּה²³
 בְּנֵי-צִבְעוֹן וְאִיָּה וְעֵנָה הוּא עֵנָה אֲשֶׁר מָצָא אֶת-הִימָם בַּמִּדְבָּר
 בְּרַעְתּוֹ אֶת-הַחֲמָרִים לְצִבְעוֹן אָבִיו: וְאֵלֶּה בְּנֵי-עֵנָה דִּישׁוֹן²⁴
 וְאֶהֱלִיבָמָה בַּת-עֵנָה: וְאֵלֶּה בְּנֵי דִישׁוֹן חַמְדָּן וְאַשְׁכָּן וַיִּתְּרוּ²⁶
 וַיִּבְרְאוּ: אֵלֶּה בְּנֵי-אֶצֶר בְּלָהוֹן וְזִעְוֹן וְעֶקֶן: אֵלֶּה בְּנֵי-דִישׁוֹן²⁷
 עֵיץ וְנֶאֱרוֹן: אֵלֶּה אֱלֹפִיסֵי הַחֲרִי אֵלֶּה לוֹטָן אֵלֶּה שׂוּבָל אֵלֶּה²⁸
 צִבְעוֹן אֵלֶּה עֵנָה: אֵלֶּה דִּישׁוֹן אֵלֶּה אֶצֶר אֵלֶּה דִּישׁוֹן אֵלֶּה²⁹
 אֱלֹפִיסֵי הַחֲרִי לְאֱלֹפִיסֵיהֶם בְּאֶרֶץ שְׂעִיר: פ וְאֵלֶּה³¹
 הַמִּלְכִּים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אָדָם לִסְנֵי מֶלֶךְ-מֶלֶךְ לִבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל: וַיִּמְלֹךְ בְּאָדָם בֶּלַע בֶּן-בְּעֹזֵר וְשָׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה:³²
 וַיָּמָת בֶּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו יוֹבָב בֶּן-זֹרַח מִבְּצָרָה: וַיָּמָת³³
 יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו חָשָׁם מֵאֶרֶץ הַתִּימָנִי: וַיָּמָת חָשָׁם³⁴
 לַח וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו הִנְדִּי בֶן-בְּנֹדִי הַמִּפְּזָה אֶת-מִדְיָן בַּשָּׂדֶה מוֹאָב
 וְשָׁם עִירוֹ עֵרִית: וַיָּמָת הִנְדִּי וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו שַׁמְלָה מִמִּשְׁרָקָה:³⁶
 וַיָּמָת שַׁמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו שְׂאִיל מִרְחֻבּוֹת הַנֶּהָר: וַיָּמָת³⁷
 שְׂאִיל וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו בַּעַל חֲנוֹן בֶּן-עֶבְכָּזִיר: וַיָּמָת בַּעַל-חֲנוֹן³⁸
 בֶּן-עֶבְכָּזִיר וַיִּמְלֹךְ תַּחֲתָיו הַדָּר וְשָׁם עִירוֹ פֶּעִי וְשָׁם אֲשֶׁתּוֹ
 מְהִיטְבָּאֵל בַּת-מִטְרֵד בַּת מִי זָהָב: וְאֵלֶּה שְׂמֹת אֱלֹפִיסֵי עֲשׂוֹ: ס
 לְמִשְׁפַּחָתָם לְמִקְמָתָם בְּשִׂמְתָם אֵלֶּה תַּמְנֵעַ אֵלֶּה עֲלֹה
 אֵלֶּה יִתָּת: אֵלֶּה אֶהֱלִיבָמָה אֵלֶּה אֵלֶּה פִּינֹן: אֵלֶּה⁴¹
 קִנְזֵי אֵלֶּה תִּימָן אֵלֶּה מִבְּצָר: אֵלֶּה מִגְדִּיאֵל אֵלֶּה עִירָם⁴²
 אֵלֶּה: אֱלֹפִיסֵי אָדָם לְמִשְׁבָּתָם בְּאֶרֶץ אַחֲזָתָם הוּא עֲשׂוֹ אָבִי
 אָדָם: פ

פרשת וישב

לו 37

וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגְרִי אָבִיו בְּאֶרֶץ פְּנֵעַן: אֵלֶּה: תְּלֻדֹת²
 יַעֲקֹב וַיֵּסֶף בֶּן-שָׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רַעֲיָה אֶת-אֲחִיו בְּצָאן
 וְהוּא נָצַר אֶת-בְּנֵי בְלָהָה וְאֶת-בְּנֵי זִלְפָּה וְנָשִׂי אָבִיו וַיָּבֵא⁴

3 יוסף את־דבתם רעה אל־אביהם: וישַׁרְאֵל אָהֵב אֶת־יוֹסֵף
 מִכָּל־בָּנָיו כִּי־בן־זָקֵנִים הוּא לוֹ וַעֲשֶׂה לוֹ כְּתֹנֶת שָׁסִים:
 4 וַיֵּרְאוּ אֲחָיו כִּי־אֵתוֹ אָהֵב אֲבִיהֶם מִכָּל־אֲחָיו וַיִּשְׁנֹאוּ אֹתוֹ
 ה וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלָם: וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלֹם וַיַּגִּד לְאֲחָיו
 6 וַיֹּסְפוּ עוֹד שָׁנָא אֹתוֹ: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁמַעֲנִי־נָא הַחֲלוֹם
 7 הַזֶּה אֲשֶׁר חֲלַמְתִּי: וְהִנֵּה אֲנִי־חֹנֶה מֵאֲלֵמִים אֲלֵמִים בְּתוֹךְ
 הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֵמָתִי וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה תִסְפִּינִה אֲלֵמָתֶיכֶם
 8 וְתִשְׁתַּחֲוּוּ לְאֵלֵמָתִי: וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֲחָיו הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ
 אִם־מִשׁוֹל תִּמְשָׁל בָּנוּ וַיֹּסְפוּ עוֹד שָׁנָא אֹתוֹ עַל־חֲלַמְתּוֹ
 9 וְעַל־דִּבְרָיו: וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיֹּסֶפֶר אֹתוֹ לְאֲחָיו
 וַיֹּאמֶר הִנֵּה חֲלַמְתִּי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד
 י עֶשֶׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוּיִם לִי: וַיֹּסֶפֶר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אֲחָיו
 וַיַּגִּיעֲרֻבוּ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מֶה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חֲלַמְתָּ הַבּוֹא
 11 נִבּוֹא אֲנִי וְאַמֶּנָּה וְאַחִיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לָךְ אֶרְצָה: וַיִּקְלְאוּ־בּוֹ
 12 אֲחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדָּבָר: וַיָּגְלוּ אֲחָיו לְרַעוֹת אֶת־צֹאן
 13 אֲבִיהֶם בְּשָׂכָם: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא אֲחִיךָ רָעִים
 14 בְּשָׂכָם לָכֵה וְאַשְׁלַחְתָּ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הַנֶּנִּי: וַיֹּאמֶר לוֹ
 לֵךְ־נָא רֵאֵה אֶת־שָׂלוֹם אֲחִיךָ וְאֶת־שָׂלוֹם הַצֹּאן וְהַשְׁבֵּנִי דָבָר
 טו וַיִּשְׁלַחְהוּ מַעֲמֵק חֲבֹרֹן וַיָּבֹא שָׂכָמָה: וַיִּמְצְאוּהוּ אִישׁ וְהִנֵּה
 16 תַּעֲנֶה בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מִה־תִּבְקָשׁ: וַיֹּאמֶר
 17 אֶת־אֲחִי אֲנֹכִי מִבְּקָשׁ הַיְדִידָה־נָּא לִי אִיפֹה הֵם רָעִים: וַיֹּאמֶר
 הָאִישׁ נִסְעוּ מִזֶּה כִּי שְׁמַעְתִּי אֲמָרִים נִלְכָּה דַּתְיִנָּה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף
 18 אַחֵר אֲחָיו וַיִּמְצְאוּם בְּדֹתָן: וַיֵּרְאוּ אֹתוֹ מִרְחֹק וּבְטָרֶם יִקְרַב
 19 אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַבְּלוּ אֹתוֹ לְהִמִּיתוֹ: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אֲחָיו הִנֵּה
 כ בָּעַל תַּחֲלֻמוֹת הַלְזָה בָּא: וַעֲתָה לָכֵו וְנִהַרְגֶהוּ וְנִשְׁלַכְהוּ
 בְּאֶחָד הַבְּרוֹת וְאִמָּרְנוּ חָיָה רָעָה אֲכַלְתָּהוּ וְנִבְרָאָה מִה־יְהִיּוֹ
 21 חֲלַמְתּוֹ: וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיַּצִּלְהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לָא נָפְנוּ
 22 נַפְשׁ: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם רְאוּבֵן אֶל־תִּשְׁפְּכוּ־דָם הַשְׁלִיכוּ אֹתוֹ
 אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בְּמִדְבָּר וַיֵּד אֶל־תִּשְׁלַח־בּוֹ לְמַעַן הַצִּיל
 23 אֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשִּׁיבּוֹ אֶל־אָבִיו: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־כָּא יוֹסֵף אֶל־
 אֲחָיו וַיִּפְשְׁטוּ אֶת־יוֹסֵף אֶת־כְּתָנָתוֹ אֶת־כְּתֹנֶת הַפָּסִים אֲשֶׁר

עָלָיו: וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלְכֵהוּ אֶתֹר הַבֶּרֶת וַתִּכּוֹר רָק אֵין בּוֹ מִים: 24
 וַיִּשְׁבֹּה לְאָכֹל-לֶחֶם וַיִּשְׁאֲו עֲיִינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וַהֲנִיחַ אֶרְחַת כֹּחַ
 יִשְׁמַעֲאֵלִים בָּאֵה מִגְלָעַד וּגְמֻלֵיהֶם נִשְׁאִים נִכְאֹת וצָרִי וְלֹט
 הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרַיִמָּה: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל-אֶחָיו מֵה-26
 בָּצַע כִּי נִהְרַג אֶת-אֶחָיו וְכִסִּינוּ אֶת-דָּמּוֹ: לָכֵן וְנִמְכְּרֵנוּ 27
 לַיִּשְׁמַעֲאֵלִים וַיִּדְנוּ אֶל-תְּהִי-כּוֹ כִּי-אֶחָיו בְּשָׂרֵנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ
 אֶחָיו: וַיַּעֲבְרוּ אֲנָשִׁים מְדִינִים סְחָרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת-28
 יוֹסֵף מִן-הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת-יוֹסֵף לַיִּשְׁמַעֲאֵלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף
 וַיָּבִיאוּ אֶת-יוֹסֵף מִצְרַיִמָּה: וַיִּשָּׁב רָאוּבֵן אֶל-הַבּוֹר וַהֲנִיחַ 29
 אֶת-יוֹסֵף בַּבּוֹר וַיִּקְרַע אֶת-בְּגָדָיו: וַיִּשָּׁב אֶל-אֶחָיו וַיֹּאמֶר לִי
 הִילֵד אֵינֶנּוּ וְאֲנִי אֵנָּה אֲנִי-כָּאָ: וַיִּקְחוּ אֶת-כֶּתֶנֶת יוֹסֵף 31
 וַיִּשְׁחָטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּסְבְּלוּ אֶת-הַכֶּתֶנֶת בָּדָם: וַיִּשְׁקְחוּ 32
 אֶת-כֶּתֶנֶת הַפָּסִים וַיָּבִיאוּ אֶל-אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת מִצָּאֵנוּ
 הַכֶּר-נָא הַכֶּתֶנֶת בְּנֶךְ הוּא אִם-לֹא: וַיִּכְרֶה וַיֹּאמֶר כֶּתֶנֶת 33
 בְּנִי חַיָּה רָעָה אֲכַלְתָּהּ טָרַף טָרַף יוֹסֵף: וַיִּקְרַע יַעֲקֹב 34
 שְׁמֹלְתָיו וַיִּשֹּׁם שָׁק בְּמִתְנֵיו וַיִּתְּאֶבֶל עַל-בָּנָיו יָמִים רַבִּים:
 וַיִּקְמוּ כָל-בָּנָיו וְכָל-בָּנֹתָיו לִנְחָמוֹ וַיִּמָּאן לְהַתְנַחֵם וַיֹּאמֶר לֹא
 כִּי-יָאֲרֵד אֶל-בְּנֵי אָבִל שְׂאֵלָה וַיִּבֶךְ אֹתוֹ אָבִיו: וְהַמְדָּלִים 36
 מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל-מִצְרַיִם לְשׁוֹטֵיפֹל סָרִיס פָּרְעֹה שֹׂר הַשְּׂבָחִים: פ

לח 38

וַיְהִי בָעֵת הַהִיא וַיִּרְדַּד יְהוּדָה מֵאֵת אֶחָיו וַיֵּט עַד-אִישׁ עַד־לָמִי א
 וְשָׁמוּ חִירָה: וַיִּרְא-שָׁם יְהוּדָה בַּת-אִישׁ פְּנֵעֲנִי וְשָׁמוֹ-שׁוּעַ 2
 וַיִּקְחָהּ וַיָּבֵא אֵלֶיהָ: וַתֵּהָר וַתֵּלֵד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ עֵר: 3
 וַתֵּהָר עוֹד וַתֵּלֵד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ אוֹנָן: וַתִּסֹּף עוֹד וַתֵּלֵד 4
 בֶּן וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ שִׁלָּה וְהָיָה בְּכֹזִיב בְּלִדְתָּהּ אֹתוֹ: וַיִּקַּח 6
 יְהוּדָה אִשָּׁה לָעַר בְּכוֹרוֹ וְשָׁמָּה תָמַר: וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה 7
 רַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּמָּתֶהוּ יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בָּא 8
 אֶל-אִשְׁתְּ אָחִיךָ וַיְכַסּ אִתָּהּ וְהָקָם זָרַע לְאֶחִיךָ: וַיֵּדַע אוֹנָן 9
 כִּי לֹא-לוֹ יְהִיָּה הַזָּרַע וְהָיָה אִם-כָּאָ אֶל-אִשְׁתְּ אָחִיו וְשָׁחַת
 אֶרְצָה לְבִלְתִּי נָתֹן-זָרַע לְאֶחָיו: וַיֵּרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר־י
 עָשָׂה וַיָּמָת גַּם-אֹתוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר כִּלְחֹזִי שָׁכִי אֶל־מָנָה 11

בֵּית-אָבִיהָ עַד-יִגְדֹּל שָׁלָה בָנִי כִי אָמַר פְּנִימוֹת גַּם-הוּא
 12 בְּאָחִיו וַתֵּלֶךְ הָמָר וַתֵּשֶׁב בֵּית אָבִיהָ: וַיִּרְכְּבֵהּ הַיָּמִים וַתֵּמֶת
 בַּת-שָׂרֵי אִשְׁת־יְהוּדָה וַיִּפְחֶם יְהוּדָה וַיַּעַל עַל-גִּזְזֵי צֹאנוֹ
 13 הוּא וְחִירָה רַעְהוּ הַעֲדָקָמִי תִמְנָתָה: וַיֵּגֶד לְתָמָר לֵאמֹר
 14 הִנֵּה חֲמִיָּה עִלָּה תִמְנָתָה לָלוּ צֹאנוֹ: וַתִּסֹּר בְּגָדֶיהָ אֶלְמְנוּתָהּ
 מֵעַלֶּיהָ וַתִּכְסַּם בַּצֵּעִיהָ וַתַּחַעֲלֶקָהּ וַתֵּשֶׁב בַּפֶּתַח עֵינֹים אֲשֶׁר
 עַל-דֶּרֶךְ תִּמְנָתָה כִּי רָאָתָה כִּי-מָלַל שָׁלָה וְהוּא לֹא-נִתְּנָה לוֹ
 15 לְאִשָּׁה: וַיִּרְאָהּ יְהוּדָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לְזוֹנָה כִּי כִסְתָה פָנֶיהָ:
 16 וַיֵּט אֶלֶיהָ אֶל-הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר הֲבָה נָא אָבוֹא אֵלֶיךָ כִּי לֹא
 17 יָדַע כִּי כִלְתּוֹ הוּא וַתֹּאמֶר מִה-תֵּתֶנְךָ לִי כִּי תָבוֹא אֵלָי: וַיֹּאמֶר
 אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גִּדֵּי-עֵזִים מִן-הַצֹּאן וַתֹּאמֶר אִם-תֵּתֶנְךָ עֲרֹבוֹן
 18 עַד שְׁלָחָהּ: וַיֹּאמֶר מַה הָעֲרֹבוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן-לָךְ וַתֹּאמֶר
 חֲתָמְךָ וּפְתִילֶךָ וּמִשֶּׁהָ אֲשֶׁר בְּיָדְךָ וַיִּתֵּן-לָהּ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר
 19 לוֹ: וַתֵּקֶם וַתֵּלֶךְ וַתִּסֹּר צִעִיסָהּ מֵעַלֶּיהָ וַתִּלְבָּשׁ בְּגָדֶיהָ
 כ אֶלְמְנוּתָהּ: וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת-גִּדֵּי הָעֵזִים בְּיַד רַעְהוּ הַעֲדָקָמִי
 21 לְקַחַת הָעֲרֹבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מָצָאָהּ: וַיִּשְׁאַל אֶת-אֲנָשָׁי
 מִקְמָהּ לֵאמֹר אֵיךְ הִקְדַּשְׁתָּה הוּא בְּעֵינֵינוּ עַל-הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ
 22 לֹא-הָיְתָה בָּזָה קִדְּשָׁהּ: וַיֵּשֶׁב אֶל-יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא
 מָצָאתִיהָ וְגַם אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם אָמְרוּ לֹא-הָיְתָה בָּזָה קִדְּשָׁהּ:
 23 וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּשְׁחֹלֶה שֹׁן נָהִיָּה לָבוֹז הִנֵּה שְׁלַחְתָּלִי הַגִּדִּי
 24 הַזֶּה וְאֶתָּה לֹא מָצָאתָהּ: וַיְהִי כִּמְשָׁלָשׁ חֳדָשִׁים וַיֵּגֶד
 לְיְהוּדָה לֵאמֹר זָנִיתָ תָמָר בְּלִילָהּ וְגַם הִנֵּה הָרָה לְזָנוּנִים וַיֹּאמֶר
 כ הַיְהוּדָה הוֹצִיאֶיהָ וְתִשְׂרָף: הוּא מוֹצֵאתָ וְהוּא שְׁלַחְתָּה אֶל-
 חֲמִיָּה לֵאמֹר לֹאִישׁ אֲשֶׁר-אָלַף לוֹ אֲנֹכִי תָרָה וַתֹּאמֶר הַכֹּרֶ-
 26 נָא לְמִי תַחַתְמַת וְהַפְתִּילִים וְהַמִּשָּׁה הָאֵלֶּה: וַיִּפֹּר יְהוּדָה
 וַיֹּאמֶר צִדְקָה מִמֶּנִּי כִּי-עַלֶּכֶן לֹא-נִתְּתִיהָ לְשָׁלָה בְנִי וְלֹא-
 27 יִסַּף עוֹד לְדַעְתָּהּ: וַיְהִי בַּעַת לְדָתָהּ וְהִנֵּה תְאוֹמִים בְּבֶטְנָהּ:
 28 וַיְהִי בְלִדְתָּהּ וַיִּתֵּן-יָד וַתִּקַּח הַמִּינְפֻדַּת וַתִּקְשֹׁר עַל-יָדָיו
 29 שָׁנִי לֵאמֹר זֶה יָצָא רָאשֶׁנָּה: וַיְהִי כִּמְשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה
 יָצָא אָחִיו וַתֹּאמֶר מִה-סָרָצֶת עָלֶיהָ סָרַץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
 ל סָרָץ: וְאַחֵר יָצָא אָחִיו אֲשֶׁר עַל-יָדוֹ הַשָּׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
 זָרַח:

לט 39

ויֹוסֶפֶס הוֹרִיד מִצְרַיִמָה וַיִּקְנֶהוּ פֹּוֹטִיפַר סָרִיס פַּרְעֹה שָׂרָא
 הַשְּׂפָתִים אִישׁ מִצְרִי מִיַּד הַיִּשְׁמַעְאֵלִים אֲשֶׁר הוֹרְדָהוּ שָׁמָּה:
 2 וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֶפֶס וַיְהִי אִישׁ מְצַלִּיחַ וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו
 3 הַמִּצְרִי: וַיֵּרָא אֲדֹנָיו כִּי יְהוָה אִתּוֹ וְכָל אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה
 4 יְהוָה מְצַלִּיחַ בְּיָדוֹ: וַיִּמָּצֵא יוֹסֶפֶס חֶן בְּעֵינָיו וַיִּשְׁרַת אֹתוֹ
 5 וַיַּסְקֶלְהוּ עַל־בֵּיתוֹ וְכָל־יֹשְׁלָו נָתַן בְּיָדוֹ: וַיְהִי מֵאֵז הַסְּקִידָה
 6 אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל־אֲשֶׁר יֵשׁ־לּוֹ וַיִּבְרָךְ יְהוָה אֶת־בֵּית
 7 הַמִּצְרִי בְּגָלָל יוֹסֶפֶס וַיְהִי בִרְכַּת יְהוָה בְּכָל־אֲשֶׁר יֵשׁ־לּוֹ
 8 בְּבֵית וּבְשָׂדֶה: וַיַּעֲזֹב כָּל־אֲשֶׁר־לּוֹ בְּיַד־יוֹסֶפֶס וְלֹא־יָדַע אֹתוֹ
 9 מֵאֻמָּה כִּי אִם־הִלָּחֵם אֲשֶׁר־הוּא אוֹכֵל וַיְהִי יוֹסֶפֶס וַיִּפְהֶת־אֹר
 10 וַיִּפְהֶת מִרְאָה: וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתֵּשֶׂא אִשְׁת־אֲדֹנָיו
 11 אֶת־עֵינֶיהָ אֶל־יוֹסֶפֶס וַתֹּאמֶר שְׂכָבָה עִמִּי: וַיֹּמַאן וַיֹּאמֶר
 12 אֶל־אִשְׁת־אֲדֹנָיו הֵן אֲדֹלִי לֹא־יָדַע אֵתִי מִהֶ־בְּבֵית וְכָל אֲשֶׁר־
 13 יֵשׁ־לּוֹ נָתַן בְּיָדִי: אֵינֶנּוּ גָדוֹל בְּבֵית הַזֶּה מִמֶּנִּי וְלֹא־חָשָׂה
 14 מִמֶּנִּי מֵאֻמָּה כִּי אִם־אוֹתָהּ בָּאֲשֶׁר אֶת־אִשְׁתּוֹ וְאִיךָ אֶעֱשֶׂה
 15 הָרָעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְחָטָאתִי לְאֱלֹהִים: וַיְהִי כַּדְּבָרָה
 16 אֶל־יוֹסֶפֶס יוֹם יוֹם וְלֹא־שָׁמַע אֵלֶיהָ לְשָׁכַב אִצָּלָהּ לְהִיּוֹת
 17 עִמָּה: וַיְהִי כִּהְיוֹם הַהוּא וַיָּבֹא הַבִּיתָהּ לַעֲשׂוֹת מְלָאכָתָהּ
 18 וְאִין אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבֵּית שָׁם בְּבֵית: וַתִּחַשְׁבָּהּוּ בְּבִגְדוֹ לֵאמֹר
 19 שְׂכָבָה עִמִּי וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה: וַיְהִי
 20 כִּרְאוּתָהּ כִּי־עָזַב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ וַיֵּנֶס הַחוּצָה: וַתִּקְרָא לְאֲנָשֵׁי
 21 בֵּיתָהּ וַתֹּאמֶר לָהֶם לֵאמֹר רְאוּ הֵבִיא לָנוּ אִישׁ עֲבָרִי לְצַחֵק
 22 בָּנוּ בָּא אֵלַי לְשָׁכַב עִמִּי וְאֶקְרָא בְּקוֹל גָּדוֹל: וַיְהִי כִשְׁמֻעוֹ
 23 כִּי־הִרְמִיתִי קוֹלִי וְאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֶצְלִי וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא
 24 הַחוּצָה: וַתִּנָּח בְּגָדוֹ אִצָּלָהּ עַד־כּוּא אֲדֹנָיו אֶל־בֵּיתוֹ:
 25 וַתִּדְּבַר אֵלָיו כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר בָּא אֵלַי הָעֶבֶד הָעֲבָרִי
 26 אֲשֶׁר־הֵבֵאתָ לָנוּ לְצַחֵק בִּי: וַיְהִי כַּתְּרִימִי קוֹלִי וְאֶקְרָא
 27 וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֶצְלִי וַיֵּנֶס הַחוּצָה: וַיְהִי כִשְׁמֻע־אֲדֹנָיו אֶת־
 28 דְּבָרֵי אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר דִּבְרָה אֵלָיו לֵאמֹר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה עֹשֶׂה
 29 לִי עֲבָדְךָ וַיַּחֲרֵ אַפּוֹ: וַיִּמָּחֵ אֲדֹנִי יוֹסֶפֶס אֹתוֹ וַיִּתְּנֶהוּ אֶל־כ

בית הסֹהר מָלוֹם אֲשֶׁר-אֶסְוִר הַמֶּלֶךְ אֲסוּרִים וַיְהִי-שָׁם
 21 בְּבֵית הַסֹּהַר: וַיְהִי יְהוָה אֶת-יוֹסֵף וַיֵּט אֵלָיו חֶסֶד וַיִּתֵּן
 22 חֲלוֹ בְּעֵינָיו שֹׁר בֵּית-הַסֹּהַר: וַיִּתֵּן שֹׁר בֵּית-הַסֹּהַר בְּיַד-יוֹסֵף
 אֵת כָּל-הָאֲסוּרִים אֲשֶׁר בְּבֵית הַסֹּהַר וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר עֲשִׂים שָׁם
 23 הָיָה הָיָה עֹשֶׂה: אֵין שֹׁר בֵּית-הַסֹּהַר רֹאֶה אֶת-כָּל-מְאוּמָה
 בְּיָדוֹ כַּאֲשֶׁר יְהוָה אֱתוֹ וְאֲשֶׁר-הָיָה עֹשֶׂה יְהוָה מִצְלִית: פ

מ 40

א וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטָא מִשְׁקָה מֶלֶךְ-מִצְרַיִם וְהָאִפָּה
 ב לְאֻדְנֵיהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם: וַיִּקְצֹף פַּרְעֹה עַל שְׁנֵי סְרִיסָיו עַל
 ג שֹׁר הַמִּשְׁקִים וְעַל שֹׁר הָאוֹפִים: וַיִּתֵּן אֹתָם בְּמִשְׁמַר בֵּית
 ד שֹׁר הַשִּׁבְחִים אֶל-בֵּית הַסֹּהַר מָלוֹם אֲשֶׁר יוֹסֵף אֶסְוִר שָׁם:
 ה וַיִּסְקֹד שֹׁר הַשִּׁבְחִים אֶת-יוֹסֵף אֹתָם וַיִּשְׁרַת אֹתָם וַיְהִי
 וַיָּמִים בְּמִשְׁמַר: וַיַּחֲלֹמוּ חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלֹמוֹ בְּלַיְלָה
 וְאֶחָד אִישׁ כְּסֹתְרוֹן חֲלֹמוֹ הַמִּשְׁקָה וְהָאִפָּה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ
 6 מִצְרַיִם אֲשֶׁר אֲסוּרִים בְּבֵית הַסֹּהַר: וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף
 7 בְּבֹקֶר וַיְרֹא אֹתָם וְהֵנָּם זֹעֲפִים: וַיִּשְׁאַל אֶת-סְרִיסָיו פַּרְעֹה
 אֲשֶׁר אֱתוֹ בְּמִשְׁמַר בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנִיכֶם רָעִים
 8 הַיּוֹם: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו חֲלוֹם חֲלֹמְנוּ וּפְתָר אֵין אֲתוֹ וַיֹּאמֶר
 9 אֲלֵהֶם יוֹסֵף הֲלֹא לֵאלֹהִים פְּתָרִלִּים סִפְרוּ-נָא לִי: וַיֹּסְפֹר
 שֵׁר-הַמִּשְׁקִים אֶת-חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בְּחֻלּוֹמִי וְהִנֵּה-גִשְׁפֹן
 י לְפָנַי: וּבִגְשֹׁן שְׁלֹשָׁה שָׁרִיגִם וְהוּא כֹסֶרֶחַת עֲלֵתָה נִצָּה
 11 הַבָּשִׂילוֹ אֲשֶׁפְּלִתִּיהָ עֲנָבִים: וְכֹס פַּרְעֹה בְּיָדוֹ וַאֲקַח אֶת-
 12 הָעֲנָבִים וְאֲשַׁחַט אֹתָם אֶל-כּוֹס פַּרְעֹה וְאַתָּן אֶת-הַכּוֹס עַל-
 13 כַּף פַּרְעֹה: וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פְּתָרֹנוֹ שְׁלֹשַׁת הַשָּׁרָגִים
 14 שְׁלֹשַׁת יָמִים הֵם: בְּעוֹד שְׁלֹשַׁת יָמִים יָשָׂא פַרְעֹה אֶת-
 15 רֹאשׁוֹ וְהִשִּׁיבָהּ עַל-כִּנּוֹ וְנָתַתְּ כּוֹס-פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפֹּט
 16 הָרָאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מִשְׁקָהוּ: כִּי אִם-זָכַרְתָּנִי אֲתָהּ כַּאֲשֶׁר
 יֵיטֵב לָךְ וְעֲשִׂיתָ-נָּא עִמָּדִי חֶסֶד וְהִזְכַּרְתָּנִי אֶל-פַּרְעֹה
 טו וְהִוצֵאתָנִי מִן-הַבֵּית הַזֶּה: כִּי-גָנַב גִּנְבֹּתִי מֵאֶרֶץ הָעֶבְרָיִם
 16 וְגַם-פָּה לֹא-עֲשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי-שָׁמְנוֹ אֹתִי בְּבוֹר: וַיְרֹא
 שֵׁר-הָאוֹפִים כִּי טוֹב פְּתָר וַיֹּאמֶר אֶל-יוֹסֵף אַתָּה-אֲנִי בְּחֻלּוֹמִי

וַהֲנִה שְׁלֹשָׁה סָלֵי חֲרִי עַל־רֹאשִׁי׃ וּבִסָּל הֶעֱלִיזוּן מִכָּל מֵאֲכָל־
 פָּרָעָה מִעֲשֵׂה אִסָּה וְהָעוֹף אֲכָל אֹתָם מִן־הַסָּל מִעַל רֹאשִׁי׃
 וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פָּתָרִנִּי שְׁלֹשָׁת הַסָּלִים שְׁלֹשָׁת יָמִים־
 הֵם׃ בַּעֲדוֹ׃ שְׁלֹשָׁת יָמִים וַיֵּשָׂא פָּרָעָה אֶת־רֹאשׁוֹ מִעֲלֵיהֶּ
 וְתָלָה אוֹתָהּ עַל־עֵץ וְאָכַל הָעוֹף אֶת־בְּשָׂרָהּ מִעֲלֶיהָ׃ וַיְהִי כ־
 בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הַלֵּלֶדֶת אֶת־פָּרָעָה וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּה לְכָל־עַבְדָּיו
 וַיֵּשָׂא אֶת־רֹאשׁוֹ שֶׁר הַמִּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שֶׁר הָאִסִּים בְּתוֹךְ
 עַבְדָּיו׃ וַיָּשָׁב אֶת־שֶׁר הַמִּשְׁקִים עַל־מִשְׁקָהוּ וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל־
 כַּף פָּרָעָה׃ וְאֵת שֶׁר הָאִסִּים תָּלָה בְּאֶשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף׃
 וְלֹא־זָכַר שֶׁר־הַמִּשְׁקִים אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכַּחְהוּ׃ פ 23

פרשת מקץ

מא 41

וַיְהִי מִקֵּץ שָׁנָתִים יָמִים וּפָרָעָה חָלַם וַהֲנִה עֹמֵד עַל־הַיָּאָר׃ א
 וַהֲנִה מִן־הַיָּאָר עֹלֹת שְׁבַע פָּרוֹת יְסוֹת מְרֹאֶה וּבְרִיאוֹת בָּשָׂר־
 וּתְרַעֲיָנָה בְּאַחֲוִי׃ וַהֲנִה שְׁבַע פָּרוֹת אַחֲרוֹת עֹלֹת אַחֲרֵיהֶן־
 מִן־הַיָּאָר רָעוֹת מְרֹאֶה וְדַקּוֹת בָּשָׂר וְתַעֲמֻדָּנָה אֲצֹל הַפָּרוֹת
 עַל־שִׁפְתַּת הַיָּאָר׃ וְהָאֲכָלָנָה הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמְרֹאֶה וְדַקּוֹת־
 הַבָּשָׂר אֵת שְׁבַע הַפָּרוֹת יְסוֹת הַמְרֹאֶה וְהַבְּרִיאוֹת וַיִּיקֶץ
 פָּרָעָה׃ וַיִּישָׁן וַיַּחֲלֹם שֵׁנִית וַהֲנִה׃ שְׁבַע שְׁבָלִים עֹלֹת־
 בְּקִנְיָה אֶחָד בְּרִיאוֹת וְטִבּוֹת׃ וַהֲנִה שְׁבַע שְׁבָלִים דַּקּוֹת־
 וּשְׂדֵיפֹת קָדִים צִמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן׃ וְהַבִּלְעָנָה הַשְּׁבָלִים
 הַדַּקּוֹת אֵת שְׁבַע הַשְּׁבָלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְלָאוֹת וַיִּיקֶץ פָּרָעָה
 וַהֲנִה חֲלוֹם׃ וַיְהִי בַּבֹּקֶר וַתַּפְעֵם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת־
 כָּל־חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־חֲכָמֶיהָ וַיֹּסֶפֶר פָּרָעָה לָהֶם אֶת־
 חֲלֹמוֹ וְאֵין־פֹּתֵר אוֹתָם לְפָרָעָה׃ וַיַּדְבֵּר שֶׁר הַמִּשְׁקִים אֶת־
 פָּרָעָה לֵאמֹר אֶת־חֲטָטִי אֲנִי מַזְכִּיר הַיּוֹם׃ פָּרָעָה קָצַף עַל־
 עַבְדָּיו וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר בֵּית שֶׁר הַטְּבָחִים אֹתִי וְאֵת שֶׁר
 הָאִסִּים׃ וּנְחַלְמָה חֲלוֹם בְּלִילָה אֶחָד אֲנִי וְהוּא אִישׁ־
 כְּסָתְרוֹן חֲלֹמוֹ חֲלָמְנוּ׃ וְשֵׁם אֹתָנוּ נָעַר עַבְדִּי עֶבֶד לְשֶׁר
 הַטְּבָחִים וְנֹסֶפֶר־לּוֹ וַיִּסְתָּר־לָנוּ אֶת־חֲלָמֵינוּ אִישׁ בְּחֻלְמוֹ
 פָּתַר׃ וַיְהִי כְּאֲשֶׁר פָּתַר־לָנוּ כֵּן הָיָה אֹתִי הָשִׁיב עַל־כַּפִּי
 וְאֵתוֹ תָּלָה׃ וַיִּשְׁלַח פָּרָעָה וַיִּקְרָא אֶת־יוֹסֵף וַיְרִיצֵהוּ מִן־

טו הבור ויגלח ויחלף שמלתיו ויבא אל-פרעה: ויאמר פרעה
אל-יוסף חלום חלום ופותר אין אתו ואני שמעתי עליך
16 לאמר תשמע חלום לסתר אתו: ויען יוסף את-פרעה לאמר
17 בלעדי אלהים יענה את-שלום פרעה: וידבר פרעה אל-
18 יוסף בחלמי הנני עמד על-שפת הניאר: והנה מן-הניאר
עלת שבע פרות בריאות בשור וישת תאר ותרעינה באחו:
19 והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן דלות ורעות תאר
מאד ורקות בשור לא-ראיתי כהנה בכל-ארץ מצרים לרע:
כ ותאכלנה הפרות הרקות הרקות והרעות את שבע הפרות
21 הראשונות הבריאות: ותבאנה אל-קרפנה ולא נודע כר-באו
22 אל-קרפנה ומראיתו רע כאשר בתחלה ואיך: וארא
בחלמי והנה שבע שבלים עלת בקנה אחד מלאת וטבות:
23 והנה שבע שבלים צנמות דקות שדפות קדים צמחות
24 אחריהם: ותבלען השבלים הדקות את שבע השבלים
כח הטבות ואמר אל-החרטמים ואין מזיד לי: ויאמר יוסף
אל-פרעה חלום פרעה אחד הוא את אשר האלהים עשה
26 הנני לספרה: שבע פרת הטבת שבע שנים הנה ושבע
27 השבלים הטבת שבע שנים הנה חלום אחד הוא: ושבע
הפרות הרקות והרעות העלת אחריהן שבע שנים הנה
ושבע השבלים הרקות שדפות הקדים יהיו שבע שני רעב:
28 הוא הדבר אשר דברתי אל-פרעה אשר האלהים עשה
29 הראה את-פרעה: הנה שבע שנים באות שבע גדול בכל-
ל ארץ מצרים: ולקמו שבע שני רעב אחריהן ונשפח כל-
31 השבע בארץ מצרים וכלה הרעב את-הארץ: ולא-יוודע
השבע בארץ מפני הרעב ההוא אחרי-כן כי-קבד הוא מאד:
32 ועל השנות החלום אל-פרעה פעמים כי-נכון הדבר מעם
33 האלהים וממחר האלהים לעשותו: ועתה ירא פרעה איש
34 נכון ויחכם וישיתוהו על-ארץ מצרים: יעשה פרעה ויפקד
פקדים על-הארץ וחמש את-ארץ מצרים בשבע שני השבע:
לח ויקבצו את-כל-אכל השנים הטבות הבאת האלה ויבכרו-
36 כר תחת יד-פרעה אכל בערים ושמרו: והיה האכל לספקון
לארץ לשבע שני הרעב אשר תהיו בארץ מצרים ולא-

תִּכְרַת הָאָרֶץ בְּרָעַב: וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי פֶרְעָה וּבְעֵינֵי כָל־
 עַבְדָּיו: וַיֹּאמֶר פֶּרְעָה אֶל־עַבְדָּיו הִנֵּמְצָא כֹּהֵן אִישׁ אֲשֶׁר
 יוֹדֵעַ אֱלֹהִים כֹּה: וַיֹּאמֶר פֶּרְעָה אֶל־יוֹסֵף אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים
 אוֹתָהּ אֶת־כָּל־זֹאת אֵין־נִכּוֹן וְחָכָם כְּמוֹהָ: אֵתָהּ תִּהְיֶה עַל־
 בֵּיתִי וְעַל־סִידָה יִשָּׁק כָּל־עַמִּי רַק הַפֶּסֶא אֶגְדֹּל מִמֶּךָ: וַיֹּאמֶר
 פֶּרְעָה אֶל־יוֹסֵף רֵאשֶׁה נִתְתִּי אֶתָהּ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
 וַיֹּסֶר פֶּרְעָה אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ עַל־יַד יוֹסֵף
 וַיִּלְבַּשׁ אֹתוֹ בְּגָדֵי־שֵׁשׁ וַיַּשֶּׂם רֶכֶד הַזָּהָב עַל־צְנָאוֹ: וַיַּרְכֵּב
 אֹתוֹ בַּמָּרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר־לּוֹ וַיִּקְרָאוּ לִפְנֵי אֶבְרָהָ וְנִתְּוֹן
 אֹתוֹ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיֹּאמֶר פֶּרְעָה אֶל־יוֹסֵף אֲנִי פֶרְעָה
 וּבִלְעָדֶיךָ לֹא־יָרִים אִישׁ אֶת־יָדוֹ וְאֶת־רִגְלוֹ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
 וַיִּקְרָא פֶּרְעָה שֵׁם־יוֹסֵף צִפְתָּנָה פַּעֲנָח וַיִּתֵּן־לּוֹ אֶת־אֲסִנַּת בַּת־
 פוֹטִי פֹרַע כֶּהֵן אֵן לְאִשְׁתּוֹ וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
 וַיִּוֹסֶף בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּעָמְדוֹ לִפְנֵי פֶרְעָה מִלֶּךְ־מִצְרָיִם
 וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלִּפְנֵי פֶרְעָה וַיַּעֲבֹר בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַתַּעַשׂ
 הָאָרֶץ בְּשָׁבַע שָׁנֵי הַשָּׁבַע לִקְמָצִים: וַיִּקְבֹּץ אֶת־כָּל־אֶכָּל
 שְׁבַע שָׁנִים אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וַיִּתֵּן־אֶכָּל בְּעָרִים אֶכָּל
 שְׁדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ נָתַן בְּחוֹכָהּ: וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף בָּר
 כְּחוֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי־חִדָּל לְסָפֵר כִּי־אֵין מִסְפָּר:
 וַלְיוֹסֵף יָפֹל שָׁנֵי בָנִים בְּטָרִם חֲבוּא שָׁנַת הָרָעַב אֲשֶׁר יָלְדָהּ
 לוֹ אֲסִנַּת בַּת־פוֹטִי פֹרַע כֶּהֵן אֵוִן: וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת־שֵׁם
 הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי־נִשְׁנִי אֱלֹהִים אֶת־כָּל־עַמְלִי וְאֵת כָּל־בֵּית
 אָבִי: וְאֵת שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרַיִם כִּי־הִפְרִנִי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ
 עֲנִי: וַתִּחַלֶּינָה שְׁבַע שָׁנֵי הַשָּׁבַע אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם:
 וַתִּחַלֶּינָה שְׁבַע שָׁנֵי הָרָעַב לְבוֹא בְּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיְהִי
 רָעַב בְּכָל־הָאֲרָצוֹת וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם הָיָה לָחֶם: וַתִּרְעַב
 כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־פֶּרְעָה לֵלְחֶם וַיֹּאמֶר פֶּרְעָה
 לְכָל־מִצְרָיִם לָכוּ אֶל־יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ: וַהֲרָעַב
 הָיָה עַל כָּל־שְׁנֵי הָאֲרָצִים וַיִּשְׁתַּח וַיִּוֹסֶף אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּהֶם
 וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרָיִם וַיַּחֲזֹק הָרָעַב בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: וְכָל־הָאֲרָץ
 בָּאִי מִצְרָיִמָה לְשֹׁבֵר אֶל־יוֹסֵף כִּי־חָזַק הָרָעַב בְּכָל־הָאֲרָץ:

מב 42

א וַיֵּרָא יַעֲקֹב כִּי יֹשֵׁעַר בְּמִצְרַיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה
2 תִּתְרָאוּ; וַיֹּאמֶר הִנֵּה שְׂמִיעָתִי כִּי יֹשֵׁעַר בְּמִצְרַיִם רְדוּ
3 שָׁמָּה וְשִׁבְרוּ-לָנוּ מִשָּׁם וְנָחִיָּה וְלֹא נָמוּת: וַיָּרְדוּ אֲחֵי-יוֹסֵף
4 עִשְׂרָה לְשָׁכַר בָּר מִמִּצְרַיִם; וְאֶת-בְּנֵימִן אֲחֵי יוֹסֵף לֹא-שָׁלַח
ה יַעֲקֹב אֶת-אֲחָיו כִּי אָמַר פֶּן-יִקְרָאנוּ אֶסּוֹן; וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
6 לְשָׁכַר בְּתוֹךְ הַבָּאִים כִּי-הָיָה הָרָעַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן; וַיּוֹסֶף
הוּא הַשְּׁלִיט עַל-הָאֶרֶץ הוּא הַמַּשְׁפִּיר לְכָל-עַם הָאֶרֶץ
7 וַיָּבֹאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲוּ-לּוֹ אִפְסִים אֶרְצָה; וַיֵּרָא יוֹסֵף
אֶת-אֲחָיו וַיַּבֵּרם וַיַּתְנִיחַ אֲלֵיהֶם וַיִּדְבֹּר אֲתָם קְשׁוֹת וַיֹּאמֶר
8 אֲלֵהֶם מֵאִין בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ מִמִּצְרַיִם כְּנָעַן לְשָׁכַר-אֶבֶל; וַיַּבֵּר
9 יוֹסֵף אֶת-אֲחָיו וְהֵם לֹא הִפְרָהוּ; וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת הַחֲלֻמוֹת
אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מִרְגָּלִים אַתֶּם לְרֹאוֹת אֶת-עֲרֹת
י הָאֶרֶץ בָּאתֶם; וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדֹנִי יַעֲבֹדֶיךָ בָּאוּ לְשָׁכַר-
11 אֶבֶל; כֹּלָנוּ בְּנֵי-אִישׁ אֶחָד נָחֲנוּ בְנִים אֲנַחְנוּ לֹא-הָיוּ עֲבָדֶיךָ
12 מִרְגָּלִים; וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לֹא כִּי-עֲרֹת הָאֶרֶץ בָּאתֶם
13 לְרֹאוֹת; וַיֹּאמְרוּ שְׁנִים עָשָׂר עֲבָדֶיךָ אַחִים וְאֲנַחְנוּ בְּנֵי-
אִישׁ אֶחָד בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנֵּה הַקֶּטֶן אֶת-אֲבִינוּ הַיּוֹם וְהָאֶחָד
14 אֵינָנוּ; וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר
טו מִרְגָּלִים אַתֶּם; בְּזֹאת תִּבְחָנוּ חַי פֶּרַעַה אִם-תִּפְצְאוּ מִזֶּה כִּי
16 אִם-יִבְכּוּ אֲחֵיכֶם הַקֶּטֶן הִנֵּה; שָׁלוּהוּ מִכֶּם אֶחָד וַיִּקַּח אֶת-
אֲחֵיכֶם וְאֲתָם הֶאָסְרוּ וַיִּבְחָנוּ דְּבָרֵיכֶם הָאֵמֶת אֲתָכֶם וְאִם-
17 לֹא חַי פֶּרַעַה כִּי מִרְגָּלִים אַתֶּם; וַיֹּאסֹף אֲתָם אֶל-מִשְׁמַר
18 שְׁלֹשֶׁת יָמִים; וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עָשׂוּ
19 וְחָיוּ אֶת-הָאֱלֹהִים אֲנִי יֵרָא: אִם-כִּנִּים אַתֶּם אֲחֵיכֶם אֶחָד
יֹאסֵר בְּבֵית מִשְׁמָרְכֶם וְאֲתָם לָכוּ הִלְיָאוּ שָׁכַר רָעֲבוֹן בְּתִיכֶם;
כ וְאֶת-אֲחֵיכֶם הַקֶּטֶן תִּבְיָאוּ אֵלַי וַיֹּאמְנוּ דְּבָרֵיכֶם וְלֹא תָמוּתוּ
21 וַיַּעֲשׂוּ-כֵן; וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אָחָיו אֶבֶל אֲשָׁמִים וְאֲנַחְנוּ עַל-
אֲחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְּנוּ אֲלֵינוּ וְלֹא שָׁמַעְנוּ
22 עַל-כֵּן בָּאָה אֲלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת; וַיַּעַן רְאוּבֵן אֲתָם לֵאמֹר
הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם וְלֹא תִשְׁמָעוּ אֲלֵי-תַחֲטָאוּ בִּיגֹד וְלֹא שָׁמַעְתֶּם
23 וְגַם-דָּמְוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ; וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי שָׁמַע יוֹסֵף כִּי רַמְלִין

בִּינָתָם: וַיֵּסֶב מַעֲלֵיהֶם וַיִּבְכּוּ וַיֵּשֶׁב אֲלֵהֶם וַיִּדְבֹּר אֲלֵהֶם: 24
 וַיִּפְחַ מֵאֲהֶם אֶת־שִׁמְעוֹן וַיֹּאכֹל אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם: וַיִּצְרוּ יוֹסֵף כֹּחַ
 וַיִּמְלְאוּ אֶת־כְּלֵיהֶם בָּרָ וּלְהֵשִׁיב פְּסָיִהֶם אִישׁ אֶל־שָׁקוֹ וּלְתַת
 לָהֶם צִדָּה לַדֶּרֶךְ וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן: וַיֵּשְׂאוּ אֶת־שִׁבְרָם עַל־ 26
 הַמְּרִיחָם וַיִּלְכוּ מִשָּׁם: וַיִּסְתַּח הָאֶחָד אֶת־שָׁקוֹ לְתַת מִסְפּוֹא 27
 לְחִמְרוֹ בַּמָּלֶן וַיֵּרָא אֶת־כִּסְפוֹ וַהֲנִיחָהוּא בְּסִי אֲמֻתָּהוּ: 28
 וַיֹּאמֶר אֶל־אֲחִיו הַיֵּשֶׁב כִּסְפִי וְגַם הַנֶּה בְּאֲמֻתָּחַי וַיֵּצֵא 29
 לָבָם וַיַּחֲדְדוּ אִישׁ אֶל־אֲחִיו לֵאמֹר מִה־זֹּאת עָשָׂה אֲלֵהֶם
 לָנוּ: וַיָּבֹאוּ אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֶרֶצָה כְּנָעַן וַיַּגִּידוּ לוֹ אֶת 30
 כָּל־הַקִּרְתֹּת אֲשֶׁר לָאָמַר: וְזָכַר הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ אֲתָנִי קִשּׁוֹת לִ 31
 וַיִּתֵּן אֲתָנִי כְּמִרְגָּלִים אֶת־הָאָרֶץ: וַפֹּאמֶר אֵלָיו כְּנִים אֲנַחֲנִי 32
 לֹא תֵינִי מִרְגָּלִים: שְׁנַיִם־עָשָׂר אֲנַחֲנִי אֲחִים בְּנֵי אֲבִינִי 33
 הָאֶחָד אֵינָנִי וְהַקָּטָן הֵיזֶם אֶת־אֲבִינִי בָּאָרֶץ כְּנָעַן: וַיֹּאמֶר 34
 אֵלָיו הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ בְּזֹאת אֲדַע כִּי כְנִים אַתֶּם אֲחֵיכֶם
 הָאֶחָד הִפְּיחוֹ אֹתִי וְאֶת־רַעְבּוֹן בְּתִיכֶם קָחוּ וּלְכוּ: וְהִבִּיאוּ 35
 אֶת־אֲחֵיכֶם הַקָּטָן אֵלָי וְאֲדַע כִּי לֹא מִרְגָּלִים אַתֶּם כִּי 36
 כְנִים אַתֶּם אֶת־אֲחֵיכֶם אֲתָן לָכֶם וְאֶת־הָאָרֶץ תִּסְחֲרוּ: וַיְהִי כֹחַ
 הַיּוֹם מְרִיקִים שִׁקְיָהֶם וַהֲנִיחָה־אִישׁ צִרּוֹר־כִּסְפוֹ בְּשָׁקוֹ וַיֵּרָא 37
 אֶת־צִרְרוֹת כִּסְפֵיהֶם הַמָּה וַאֲבִיהֶם וַיִּירָאוּ: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם 38
 יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֹתִי שִׁפְלֹתָם יוֹסֵף אֵינָנִי וְשִׁמְעוֹן אֵינָנִי וְאֶת־
 בְּנֵימָן תִּקְחוּ עִלִּי הֵינִי כְּפֹנֶה: וַיֹּאמֶר רְאוּבֵן אֶל־אֲבִיו לֵאמֹר 39
 אֶת־שְׁנֵי בְנֵי תַמָּרִית אִם־לֹא אֲבִיאוּנִי אֵלָיָה תָּנֶה אֹתוֹ עַל־יָדִי
 וְאֲנִי אֲשִׁיבֵנּוּ אֵלָיָה: וַיֹּאמֶר לֹא־יֵרֵד בְּנִי עִמָּכֶם כִּי־אֲחִיו 40
 יָמָת וְהוּא לְבָדֹד נִשְׂאָר וּקְרָאָהוּ אֶסֶן בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ
 וְהוֹרִדְתֶּם אֶת־שִׁיבְתִּי בְּיָגוֹן שְׂאוּלָה:

מג 43

וַהֲרַעֲב כִּבְד בָּאָרֶץ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלוּ לֶאֱכֹל אֶת־הַשֹּׁבֵר 1
 אֲשֶׁר הִבִּיאוּ מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם שְׁבוּ שְׁבִירוֹ־ 2
 לָנוּ מִעַט־אֶכֶל: וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוּדָה לֵאמֹר הֵעֵד הֵעֵד בָּנוּ 3
 הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא־תֵרָאוּ סָנִי בְלָתִי אֲחֵיכֶם אֲתָכֶם: אִם־יִשְׁעָה 4
 מִשְׁלַח אֶת־אֲחִינוּ אֲתָנִי נִרְדָּה וְנִשְׁבַּרְהָ לָּהּ אֶכֶל: וְאִם־אֵינָנִי 5
 מִשְׁלַח לֹא נִרְדָּה כִּי־הָאִישׁ אָמַר אֵלָיו לֹא־תֵרָאוּ סָנִי בְלָתִי

6 אַחֲיֵיכֶם אֶתְכֶם: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָּה הִרְעַתֶּם לִי לְהַגִּיד
 7 לְאִישׁ הָעוֹד לָכֶם אֹחַ: וַיֹּאמְרוּ שָׂאוֹל שְׂאֵל-הָאִישׁ לָנוּ
 וְלָמּוֹלֵדֵהֵנוּ לֵאמֹר הָעוֹד אֲבִיכֶם חַי הָיֵשׁ לָכֶם אֹחַ וַנִּגְדֹּלֹ
 עַל-פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הִיָּדוּעַ נָדַע כִּי יֹאמֶר הוֹרִידוּ אֶת-
 8 אַחֲיֵיכֶם: וַיֹּאמֶר יְהוֹדָה אֶל-יִשְׂרָאֵל אָבִיו שְׁלַחָה הַנָּעַר אֶתִּי
 וְנָקוּמָה וְנִלְכְּה וְנַחֲיָה וְלֹא נָמוּת גַּם-אֲנַחְנוּ גַם-אַתָּה גַּם-
 9 טַפְּנוּ: אָנֹכִי אֶעֱרָבֵנִי מִיָּדִי תִבְקָשׁנוּ אִם-לֹא הִבִּיאֲתִירוּ אֵלַיָּהּ
 י וְהַצַּנְתִּירוּ לִפְנֵיהָ וְחָטְאֲתִי לָךְ כָּל-הַיָּמִים: כִּי לֹיֵלָא
 11 הִתְמַהֲמַהֲנוּ כִּי-עָתָה שָׁבֵנוּ זֶה פַעַמִּים: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
 יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם-כֵּן וְאִשָּׁא נָאֵת עֲשֹׂה קָחוּ מִזִּמְרַת הָאָרֶץ
 בְּכָל־לָכֶם וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְּחָה מֵעַט צָרִי וּמֵעַט דָּבָשׁ נִכְאֵת
 12 וְלֹט בְּטָנִים וּשְׂקָדִים: וְכִסְף מַשְׁנֶה קָחוּ בְיָדְכֶם וְאֶת-הַכֶּסֶף
 הַמֵּוֹשֵׁב בְּפִי אֲמַתְחִיתֶם וְתָשִׁיבוּ בְיָדְכֶם אוֹלֵי מַשְׁנֶה הוּא:
 13 וְאֶת-אַחֲיֵיכֶם קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל-הָאִישׁ: וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן
 14 לָכֶם רִחְמִים לִפְנֵי הָאִישׁ וְשַׁלַּח לָכֶם אֶת-אַחֲיֵיכֶם אַחֵר
 טו וְאֶת-בְּנֵי־יָמִין וְאֵלֵי כָאֲשֶׁר שָׁכַלְתִּי שָׁכַלְתִּי: וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים
 אֶת-הַמִּנְחָה הַזֹּאת וּמַשְׁנֶה-כֶּסֶף לְקָחוּ בְיָדָם וְאֶת-בְּנֵי־יָמִין
 16 וַיָּקֻמוּ וַיֵּרְדּוּ מִצְרָיִם וַיַּעֲמְדוּ לִפְנֵי יוֹסֵף: וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶתָּם
 אֶת-בְּנֵי־יָמִין וַיֹּאמֶר לָאֲשֶׁר עַל-בֵּיתוֹ הִבָּא אֶת-הָאֲנָשִׁים הַבָּיְתָה
 17 וּטְבַח טֶבַח וְהָכֵן כִּי אֶתִּי וְאֶכְלוּ הָאֲנָשִׁים בַּצֹּהֲרָיִם: וַיַּעַשׂ
 הָאִישׁ כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת-הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה
 18 יוֹסֵף: וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי הוּבָאוּ בֵּית יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ עַל-
 דָּבָר הַכֶּסֶף הֵשֵׁב בְּאֲמַתְחֲתֵינוּ בַּתְּחִלָּה אֲנַחְנוּ מוֹכְרֵי
 לְהַתְחַלֵּל עָלֵינוּ וְלַהֲתַנְפֹּל עָלֵינוּ וְלִקְחַת אֶתְנוּ לַעֲבָדִים וְאֶת-
 19 חַמְרֵינוּ: וַיַּגִּשׁוּ אֶל-הָאִישׁ אֲשֶׁר עַל-בֵּית יוֹסֵף וַיִּדְּבְרוּ אֵלָיו
 כ פֶּתַח הַבַּיִת: וַיֹּאמְרוּ כִּי אֲדֹנֵי יָרֵד וַיִּרְדּוּ בַּתְּחִלָּה לְשֹׁפְר-
 21 אֶכֶל: וַיְהִי כִּי-בָאוּ אֶל-חַמְלֹן וְנִפְתָּחָה אֶת-אֲמַתְחֲתֵינוּ
 וְהִנֵּה כֶסֶף-אִישׁ בְּפִי אֲמַתְחָתוֹ כֶּסֶפְנוּ בְּמִשְׁקָלוֹ וְנִשְׁבַּח אֹתוֹ
 22 בְּיָדָנוּ: וְכִסְף אַחֵר הוֹרְדָנוּ בְּיָדָנוּ לְשֹׁפְר-אֶכֶל לֹא יִדְעֵנוּ מִי-
 23 שָׁם כֶּסֶפְנוּ בְּאֲמַתְחֲתֵינוּ: וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם לָכֶם אֶל-תִּירָאוּ
 אֱלֹהֵיכֶם וְאֵלַי אֲבִיכֶם נָתַן לָכֶם מִטָּמוֹן בְּאֲמַתְחֲתֵיכֶם
 24 כֶּסֶפְכֶם בָּא אֵלַי וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם אֶת-שְׂמֹעוֹן: וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת-

הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף וַיִּתֵּן-מִים וַיִּרְחֹצוּ רַגְלֵיהֶם וַיִּתֵּן
 מִסֹּפָא לְחִמְרֵיהֶם: וַיָּכִינוּ אֶת-הַמִּנְחָה עַד-כּוֹא יוֹסֵף כִּי
 בָּצְעוּהֶם כִּי שָׁמְעוּ כִּי-שָׁם יֵאָכְלוּ לֶחֶם: וַיָּבֹא יוֹסֵף הַבֵּיתָה 26
 וַיִּבְיֵאוּ לוֹ אֶת-הַמִּנְחָה אֲשֶׁר-בָּיָדָם הַבֵּיתָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה-לוֹ
 אָרְצָה: וַיִּשְׂאֵל לָהֶם לֶשְׂלֹם וַיֹּאמֶר הֲשָׁלֹם אֲבִיכֶם הַזֶּה 27
 אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם הַעֲדֵנִי חַי: וַיֹּאמְרוּ שְׁלֹם לַעֲבָדְךָ לְאָבִינוּ 28
 עֲדֵנִי חַי וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ: וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת-בְּנֵימִין 29
 אַחִיר בֶּן-אָמֹן וַיֹּאמֶר הִזֶּה אֲחִיכֶם הַקָּטָן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם אֵלַי
 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יְהִנֶּה בְּנִי: וַיִּמָּהֵר יוֹסֵף כִּי-נִכְמְרוּ רַחֲמָיו לֵאמֹר
 אֲלֵ-אֶחָיו וַיִּבְקֹשׁ לִבְכּוֹת וַיָּבֹא הַחֲדָרָה וַיִּבְךְ שָׁמָּה: וַיִּרְחֹץ 31
 פָּנָיו וַיִּצָּא וַיִּתְאַפֵּק וַיֹּאמֶר שִׁימוּ לָחֶם: וַיִּשְׁימוּ לוֹ לִבְדּוֹ 32
 וּלְהֶם לִבְדָּם וּלְמַצְרַיִם הָאֲכָלִים אֹתוֹ לִבְדָּם כִּי לֹא יוּכְלוּן
 הַמִּצְרַיִם לֶאֱכֹל אֶת-הָעֲבָרִים לָחֶם כִּי-חֲזָעָה הוּא לְמַצְרַיִם:
 וַיִּשְׁכּוּ לִפְנָיו הַבָּכָר כְּבִכְרָתוֹ וְהַצָּעִיר כְּצָעִירָתוֹ וַיִּתְמַהֵּוּ 33
 הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ: וַיִּשָּׂא מִשָּׂאת מֵאֵת פָּנָיו אֶל־הֶם 34
 וַתֵּרֶב מִשָּׂאת בְּנֵימִן מִמִּשָּׂאת כָּלֶם חֲמֵשׁ יָדוֹת וַיִּשְׁתּוּ
 וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ:

מִד 44

וַיִּצְוּ אֶת-אַשֶׁר עַל-בֵּיתוֹ לֵאמֹר מִלֵּא אֶת-אֲמֹתַחַת הָאֲנָשִׁים א
 אֲכֹל כֹּאֲשֶׁר יוּכְלוּן שָׂאת וְשִׁים פֶּסֶף-אִישׁ בְּפִי אֲמַתַּחְתּוֹ:
 וְאֶת-גְּבִיעֵי גְבִיעַ הַפֶּסֶף תִּשִּׂים בְּפִי אֲמַתַּחַת הַקָּטָן וְאֶת 2
 פֶּסֶף שִׁבְרֵי וַיַּעַשׂ כַּדְּבַר יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר: הַבֹּקֶר אִיר וְהָאֲנָשִׁים 3
 שָׁלְחוּ הֵמָּה וְחִמְרֵיהֶם: הֵם יִצְאוּ אֶת-הָעִיר לֹא הִרְחִיקוּ 4
 יוֹסֵף אָמַר לְאַשֶׁר עַל-בֵּיתוֹ קוּם רִדָּה אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים
 וְהַשְׁגָּתָם וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לָמָּה שָׁלַמְתֶּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה:
 הֲלֹא זֶה אֲשֶׁר יִשְׁתָּה אֲדֹנִי בֹו וְהוּא נָחֵשׁ וְנָחֵשׁ בֹּו הִרְעַתְתָּ 5
 אֲשֶׁר עָשִׂיתָם: וַיִּשְׁגֹּם וַיִּדְּבַר אֲלֵהֶם אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: 6
 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לָמָּה יִדְּבַר אֲדֹנִי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה חֲלִילָה לַעֲבָדֶיךָ 7
 מַעֲשׂוֹת כַּדְּבַר הַזֶּה: הֵן פֶּסֶף אֲשֶׁר מִצָּאנוּ בְּפִי אֲמַתַּחְתֵּינוּ 8
 הִשִּׁיבֵנוּ אֵלֶיךָ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְאִיךָ נִגְנֹב מִבֵּית אֲדֹנֶיךָ פֶּסֶף אוֹ
 זָהָב: אֲשֶׁר יִמָּצָא אֹתוֹ מִעֲבָדֶיךָ וְמָת וְגַם-אֲנַחְנוּ נָהִיָּה לְאֲדֹנֶיךָ 9

א' בדגש v. 26.

ו' שחחור ק' v. 28.

י לַעֲבָדִים: וַיֹּאמֶר גַּם-עֲתָה כְּדַבְּרִיכֶם כִּן-הוּא אֲשֶׁר יִמְצָא
 11 אֱתוֹ יְהִי־לִי עֶבֶד וְאַתֶּם תְּהִיוּ נָקִים: וַיִּמְהָרוּ וַיּוֹרְדוּ אִישׁ
 12 אֶת-אֲמִתָּתוֹ אַרְצָה וַיִּסְתָּחוּ אִישׁ אֲמִתָּתוֹ: וַיַּחֲפֹשׂ
 בַּגְּדוֹל הַחֹל וּבִקְטָן כֻּלָּה וַיִּמְצָא הַגִּבִּיעַ בְּאֲמִתָּת בְּנִימָן:
 13 וַיִּקְרָעוּ שְׂמֹלֹתָם וַיַּעֲמֹס אִישׁ עַל-חֻמְרוֹ וַיֵּשְׁבוּ הָעִירָה:
 14 וַיָּבֹא יְהוּדָה וְאַחִיר בֵּיתָה יוֹסֵף וְהוּא עוֹדְנָו שָׁם וַיִּסְלְוּ לִפְנֵי
 טו אַרְצָה: וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף מַה הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם
 16 הֲלוֹא יָדַעְתֶּם כִּי-נָחֵשׁ יִנָּחֵשׁ אִישׁ אֲשֶׁר כָּמֶנִי: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה
 מִה־נֹּאמַר לְאֹדְנִי מִה־נִּדְבָר וּמִה־נִּפְצַטְדָּק הָאֱלֹהִים מִצָּא אֶת-
 עֹן עֲבָדֶיךָ הַגִּבִּיעַ עֲבָדִים לְאֹדְנִי גַם-אֲנֹחֲנוּ גַם אֲשֶׁר-נִמְצָא
 17 הַגִּבִּיעַ בִּידּוֹ: וַיֹּאמֶר חֲלִילָה לִּי מַעֲשֵׂוֹת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר
 נִמְצָא הַגִּבִּיעַ בִּידּוֹ הוּא יְהִי־לִי עֶבֶד וְאַתֶּם עֲלוּ לְשָׁלוֹם
 אֶל-אֲבִיכֶם: ס

פרשת ויגש

18 וַיֵּגֶשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֹדְנִי וְדַבֵּר-נָא עִבְדֶּךָ דָּבָר
 19 בְּאָזְנֵי אֹדְנִי וְאֶל-יְחִיר אִפְסָה בְּעִבְדֶּךָ כִּי כְמוֹהָ כִּסְרָעָה: אֹדְנִי
 כ שְׂאֵל אֶת-עֲבָדָיו לֵאמֹר הִישַׁלְכֶם אֵב אוֹ-אֶח: וַיֹּאמֶר אֶל-
 אֹדְנִי יֵשׁ-לָנוּ אֵב זָקֵן וַיֵּלֶד זָקִנים קָטָן וְאַחִיר מִת וַיִּוָּתֵר הוּא
 21 לְבָדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אָהָב: וַתֹּאמֶר אֶל-עֲבָדֶיךָ הוֹרְדוּהוּ אֵלָי
 22 וְאֶשְׁימָה עֵינֵי עָלָיו: וַיֹּאמֶר אֶל-אֹדְנִי לֹא-יִיבָל הַנָּעַר לְעֹזֵב
 23 אֶת-אָבִיו וְעֹזֵב אֶת-אָבִיו וּמָת: וַתֹּאמֶר אֶל-עֲבָדֶיךָ אִם-לֹא
 24 יֵרֵד אֲחִיכֶם הַקָּטָן אִתָּכֶם לֹא תִסָּפֹן לְרָאוֹת פָּנָי: וַיְהִי כִּי
 כח עָלִינוּ אֶל-עֲבָדֶךָ אָבִי וַנַּגִּד-לּוֹ אֶת דְּבָרֵי אֹדְנִי: וַיֹּאמֶר אָבִינוּ
 26 שָׁבוּ שְׁבָרֵנוּ-לָנוּ מַעַשְׂאֵכֶם: וַיֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם-יֵשׁ
 אֲחִינוּ הַקָּטָן אִתָּנוּ וַיִּרְדְּנוּ כִּי-לֹא נוּכַל לְרָאוֹת פָּנָי הָאִישׁ
 27 וְאֲחִינוּ הַקָּטָן אֵינְנוּ אִתָּנוּ: וַיֹּאמֶר עֲבָדֶךָ אָבִי אֵלֵינוּ אִתָּם
 28 יָדַעְתֶּם כִּי שְׁנַיִם יִלְדֵה-לִּי אֲשֶׁתַּי: וַיֵּצֵא הָאֱלֹהִל מֵאִתִּי וַיֹּאמֶר
 29 אֵךְ טָרַף טָרַף וְלֹא רָאִיתִי עַד-הַנֶּה: וּלְקַחְתֶּם גַּם-אֶת-זֶה
 מֵעַם פָּנֵי וְקָרָהוּ אֶסֶן וְהוֹרְדְתֶם אֶת-שִׁיבְתִּי בְרָעָה שְׂאֵלָה:
 ל וְעֲתָה כִּבְלִי אֶל-עֲבָדֶךָ אָבִי וְהַנָּעַר אֵינְנוּ אִתָּנוּ וְנִפְשָׁו קְשׁוּרָה
 31 בְּנִפְשָׁו: וְהָיָה כְּרָאוֹתוֹ כִּי-אֵין הַנָּעַר וּמָת וְהוֹרִידוּ עֲבָדֶיךָ

את-שיבת עבדך אבינו בְּיָגוֹן שָׁאֵלָה: כִּי עַבְדְּךָ עָרַב אֶת-
 הַנֶּעַר מִעַם אָבִי לֵאמֹר אִם-לֹא אָבִיאֵנּוּ אֵלֶיךָ וְחָטָאתִי לְאָבִי
 כֹּל-הַיָּמִים: וְעַתָּה יִשָּׁב-נָא עַבְדְּךָ תַּחַת הַנֶּעַר עָבֵד לְאֹדְנִי
 וְהַנֶּעַר יִשַּׁל עִם-אֲחִיו: כִּי-אֵיךָ אֶעֱלֶה אֶל-אָבִי וְהַנֶּעַר אֵינֶנּוּ
 אִתִּי שֹׁן אֲרָאָה בְּרַע אֲשֶׁר יִמָּצָא אֶת-אָבִי:

מח 45

וְלֹא-יָכֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכָל הַנֶּחָכִים עָלָיו וַיִּקְרָא הוֹצִיאֵנּוּ
 כָּל-אִישׁ מֵעָלָיו וְלֹא-עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהַתְרוּעֵ יוֹסֵף אֶל-אֲחָיו:
 וַיִּתֵּן אֶת-קֻלּוֹ בִּבְכִי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע בֵּית פַּרְעֹה:
 וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אֲחָיו אֲנִי יוֹסֵף הָעוֹד אָבִי חַי וְלֹא-יָכֹלוּ
 אֲחָיו לְעִנּוֹת אֹתוֹ כִּי נִבְהָלוּ מִפָּנָיו: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אֲחָיו
 בְּשֵׁר-נָא אֵלַי וַיִּגָּשׁוּ וַיֹּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף אֲחִיכֶם אֲשֶׁר-מָכַרְתֶּם
 אֹתִי מִצְרַיִמָּה: וְעַתָּה וְאֶל-תַּעֲצְבוּ וְאֶל-יִחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי-
 מָכַרְתֶּם אֹתִי הִנֵּה כִּי לְמַחְיָה שָׁלַחֲנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם: כִּי-
 זֶה שָׁנָתִים הָרָעַב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְעוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין
 הָרִישׁ וְקָצִיר: וַיִּשְׁלַחֲנִי אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם לְשׁוֹם לָכֶם שְׁאִירֵית
 בָּאָרֶץ וּלְהַחְיֹת לָכֶם לְפָלִיטָה גְדֹלָה: וְעַתָּה לֹא-אַתֶּם שָׁלַחְתֶּם
 אֹתִי הִנֵּה כִּי הָאֱלֹהִים וַיְשִׁימֵנִי לְאֵב לְפָרְעָה וּלְאֹדוֹן לְכָל-
 בֵּיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם: מַהֲרֵה יֵשְׁלוּ אֶל-אָבִי
 וְאֶמְרָתֶם אֵלָיו כֹּה אָמַר בְּנֵךְ יוֹסֵף שְׁמֵנִי אֱלֹהִים לְאֹדוֹן לְכָל-
 מִצְרַיִם רְדֵה אֵלַי אֶל-תַּעֲמֹד: וַיִּשְׁבַּח בְּאָרֶץ-גִּשְׁן וְהִיטִי
 קְרוֹב אֵלַי אֹתָהּ וּבִנְיָהּ וּבְנֵי בְנֵיהָ וּצְאֻנָּהּ וּבְקָרָהּ וְכָל-אֲשֶׁר-
 לָהּ: וְכָל-פִּלְתֵי אֹתָהּ שָׁם כִּי-עוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים יָעֵב שֹׁן-תַּוְרֶשׁ
 אֹתָהּ וּבִיתָהּ וְכָל-אֲשֶׁר-לָהּ: וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם רְאוּת וְעֵינֵי אֲחִי
 בְּנִימִין כִּי-סִי הִמְדַּבֵּר אֲלֵיכֶם: וְהִצַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת-כָּל-כְּבוֹדִי
 בְּמִצְרַיִם וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר רָאִיתֶם וּמַהֲרָתֶם וְהוֹרֵדְתֶם אֶת-אָבִי
 הֵנָּה: וַיִּשָּׁל עַל-צִוְּאָרֵי בְנֵימִן-אֲחִיו וַיִּבְּךְ וּבְנֵימִן בָּכָה עַל-
 צִוְּאָרָיו: וַיִּנָּשֶׁק לְכָל-אֲחָיו וַיִּבְּךְ עֲלֵהֶם וְאֲחָרָיו כֹּן דִּבְרוּ
 אֲחָיו אִתּוֹ: וְהָקֹל נִשְׁמַע בֵּית פַּרְעֹה לֵאמֹר בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף
 וַיֵּטֵב בְּעֵינֵי פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עַבְדָּיו: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל-יוֹסֵף
 אָמַר אֶל-אֲחִיךָ זֹאת עָשׂוּ טַעֲנֵנִי אֶת-בְּעִירְכֶם וּלְכוּ-בָאוּ
 אֲרָצָה כְּנָעַן: וּקְחוּ אֶת-אֲבִיכֶם וְאֶת-בְּתִיכֶם וּבָאוּ אֵלַי וְאֶתְנָה

19 לָכֵן אֶת-טוֹב אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאָכְלוּ אֶת-חֶלֶב הָאָרֶץ: וְאַתָּה
 צִוִּיתָהּ זֹאת עָשׂוּ קָחוּ-לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲבָלוֹת לְטַפְּכֶם
 כ וְלִנְשִׂיכֶם וּנְשֹׂאתֶם אֶת-אֲבִיכֶם וּבָאֲתֶם: וְעִינְכֶם אֶל-הַתְּחֹס עַל-
 21 בְּלִיכֶם פִּי-טוֹב כָּל-אֶרֶץ מִצְרַיִם לָכֵם הָיָא: וַיַּעֲשׂוּ-כֵן בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וַיֵּתֶן לָהֶם יוֹסֵף עֲבָלוֹת עַל-פִּי פֶרֶעַה וַיֵּתֶן לָהֶם צֹדָה
 22 לְדֶרֶךְ: לְכֻלָּם נָתַן לְאִישׁ חֲלָפוֹת שְׂמֻלָּתוֹ וּלְבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ
 23 מֵאוֹת פָּסָף וְחֲמֵשׁ חֲלָפֹת שְׂמֻלָּתוֹ: וּלְאֶבְיָר שְׁלֹחַ כִּזְאוֹת
 עֲשָׂרָה חֲמֹלִים וְשָׂאִים מִטּוֹב מִצְרַיִם וַעֲשָׂר אֶתְנֹת נְשֹׂאֹת כָּר
 24 וְלָחֶם וּמִזֹּן לְאֶבְיָר לְדֶרֶךְ: וַיִּשְׁלַח אֶת-אֲחִיו וַיֵּלְכוּ וַיֵּאמֶר
 כח אֱלֹהִים אֶל-הַתְּרַזּוֹ בְּדֶרֶךְ: וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן
 26 אֶל-יַעֲקֹב אֲבִיהֶם: וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי-הָיָא
 מִשָּׁל בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּסַּג לָבֹו פִי לֹא-הָאֲמִין לָהֶם:
 27 וַיַּתְּבֵּרוּ אֵלָיו אֶת כָּל-דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהִים וַיֵּרָא
 אֶת-הָעֲבָלוֹת אֲשֶׁר-שָׁלַח יוֹסֵף לְשֵׂאת אִתּוֹ וַתַּחֲזִי רֵיחַ יַעֲקֹב
 28 אֲבִיהֶם: וַיֵּאמֶר יִשְׂרָאֵל רֹב עוֹד-יוֹסֵף בְּנֵי הָיָא אֶלְכֶּה וְאֶרְאֶנּוּ
 בְּטָרִם אָמִית:

מו 46

א וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל-אֲשֶׁר-לוֹ וַיָּבֹא בִּצְרָה שָׁבַע וַיִּזְכֹּר זָבָחִים
 2 לְאֱלֹהֵי אֲבִיו וַיִּצְחַק: וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמִרְאֵת
 3 הַלַּיְלָה וַיֵּאמֶר יַעֲקֹב וַיַּעֲקֹב וַיֵּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֵּאמֶר אֲנֹכִי
 הָאֵל אֱלֹהֵי אֲבִיךָ אֶל-הַיָּדָא מִרְגָּה מִצְרַיִמָּה פִּי-לָבִי גָדוֹל
 4 אֲשִׁימֶנָּה שָׁם: אֲנֹכִי אֲרִיד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה וְאֲנֹכִי אֲעֲלֶנָּה בָּם-
 ח עִלָּה וַיִּסַּח וְשִׁית יָדָיו עַל-עֵינָיו: וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבָּצָר שָׁבַע
 וַיֵּשְׂאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-יַעֲקֹב אֲבִיהֶם וְאֶת-טַפָּם וְאֶת-נְשֵׂיהֶם
 6 בְּעֲבָלוֹת אֲשֶׁר-שָׁלַח פֶּרֶעַה לְשֵׂאת אִתּוֹ: וַיִּקְחוּ אֶת-מִקְנֵיהֶם
 וְאֶת-רֶכֶשׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ מִצְרַיִמָּה יַעֲקֹב
 7 וְכָל-זֶרְעוֹ אִתּוֹ: בָּלְיוֹ וּבְנֵי בָלְיוֹ אִתּוֹ וּבָנָתָיו וּבָנֹת בָּנָיו וְכָל-
 8 זֶרְעוֹ הָבִיא אִתּוֹ מִצְרַיִמָּה: ס וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
 9 הַבָּאִים מִצְרַיִמָּה יַעֲקֹב וּבְנָיו כָּר וַיַּעֲקֹב רְאוּבֵן: וּבְנֵי רְאוּבֵן
 י חֲנוּךְ וּפְלֹא וְחֲצֹרֹן וְכַרְמִי: וּבְנֵי שְׁמֶעוֹן יְמוּאֵל וַיְמִין וְאֶהֱרָר
 11 וְיִזְבִּין וְאַחֵר וְשָׂאוּל בֶּן-הַכְּנַעֲנִית: וּבְנֵי לֵוִי גֵרְשֹׁן קַחַת

12 וּמְרָרִי: וּבְנֵי יְהוּדָה עַר וְאוֹנָן וְשִׁלָּה וְיִפְרָיִם וְזָרַח וַיָּמָת עַר
 13 וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְהִי בְנֵי־סָרֵךְ חָצֹן וְחָמוּל: וּבְנֵי יִשָּׁשְׁכָר
 14 יִזְבֻּל וְיִשָּׁה וְיִזְבֵּן וְיִשָּׁמְרוֹן: וּבְנֵי זָבֻלֹן סֹרֵד וְאֵלֹן וַיַּחֲלָאֵל:
 15 אֵלֶּה בְנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּסֻדְן אֲרָם וְאֵת דִּינָה טו
 16 בָּתָּהּ כָּל־נַפְשׁ בָּנָיו וּבְנוֹתָיו שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ: וּבְנֵי לֵדָּה צִפְיוֹן
 17 וְחִנִּי שְׁוֵנִי וְאַצְבֵּן עָרִי גְּאוּדִי וְאַרְאֵלִי: וּבְנֵי אֲשֶׁר יָמְנָה
 18 וַיִּשְׁנָה וַיִּשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשִׁרָח אַחֲתָם וּבְנֵי בְרִיעָה חֹכֶר
 19 וּמִלְכֵּי־אֵל: אֵלֶּה בְנֵי זְלָפָה אֲשֶׁר־נָתַן לָבֶן לְלֵאָה בָּתָּהּ וַתֵּלֶד
 20 אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה נַפְשׁ: בְּנֵי רָחֵל אֲשֶׁת יַעֲקֹב
 21 יוֹסֵף וּבְנִימֵן: וַיֵּלֶד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָלְדָה־
 22 לוֹ אֶסְכֵּת בַּת־פּוֹטִי פָּרַע כְּהֵן אֵן אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶסְרָיִם:
 23 וּבְנֵי בְנִימֵן בְּלָע וּבְכֹר וְאַשְׁבֵּל גֵּרָא וְנַעֲמָן אֲחִי וְרָאשׁ מַמְסִים
 24 וְחָפְסִים וְאַרְדִּי: אֵלֶּה בְנֵי רָחֵל אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ
 25 אַרְבָּעָה עָשָׂר: וּבְנֵי־דֵן חַנָּנִים: וּבְנֵי נַפְתָּלִי יִחְזָאֵל וְגִינִי
 26 וַיָּצָר וְשִׁלֹּם: אֵלֶּה בְנֵי בְלָהָה אֲשֶׁר־נָתַן לָבֶן לְרָחֵל בָּתָּהּ כֹּח
 27 וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ שְׁבַע: כָּל־דֹּהֲנָשׁ הַבָּאָה
 28 לְיַעֲקֹב מִצְרַיִמָּה וַיָּצֵא יְרֵכּוֹ מִלִּבָּד נָשִׁי בְנֵי־יַעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ
 29 שְׁשִׁים וְשָׁשׁ: וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר־יָלְדָּה לוֹ בְּמִצְרַיִם נַפְשׁ שְׁנַיִם
 30 כָּל־דֹּהֲנָשׁ לְבֵית־יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרַיִמָּה שְׁבָעִים: ס וְאֶת־
 31 יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל־יוֹסֵף לְהוֹרֹת לְפָנָיו גִּשְׁנָה וַיָּבֹאוּ
 32 אֶרְצָה גִּשֹּׁן: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף מִרְפָּכֶתוֹ וַיַּעַל לְקִרְיַת־יִשְׂרָאֵל
 33 אָבִיו גִּשְׁנָה וַיָּבֹאוּ אֵלָיו וַיִּסַּף עַל־צִוְּאָרָיו וַיִּבֶן עַל־צִוְּאָרָיו
 34 עוֹד: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף אֲמוּתָה הַפַּעַם אֲחֵרִי רְאוּתִי ל
 35 אֶת־פָּנֶיךָ כִּי עוֹדָה חַי: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָחִיו וְאֶל־בֵּית
 36 אָבִיו אָעֲלֶה וְאֶגִּידָה לְפָרְעָה וְאֶמְרָה אֵלָיו אֲחִי וּבֵית־אָבִי
 37 אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־כְּנָעַן בָּאוּ אֵלָי: וְהָאֲנָשִׁים רָעִי צֹאן פִּי־אֲנָשִׁי
 38 מִקְנֵה הָיוּ וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם הִבִּיאוּ: וְהָיָה
 39 פִּי־יִקְרָא לָכֶם פָּרְעָה וְאָמַר מֶה־מַּעֲשִׂיכֶם: וְאֶמְרָתֶם
 40 אֲנָשִׁי מִקְנֵה הָיוּ עֲבָדֶיךָ מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־עַתָּה גַם־אֲנַחְנוּ
 41 גַם־אֲבֹתֵינוּ בְּעֹבֹר תַּשְׁכּוּ בְּאֶרֶץ גִּשֹּׁן פִּי־הוֹעֲבֶת מִצְרַיִם
 42 כָּל־רֵעָה צָאן:

מו 47

א ויבא יוסף ויגד לפרעה ויאמר אבי ואחי וצאנכם ובקרם
 2 וכל־אשר להם באו מארץ כנען והנם בארץ גשן: ומקצה
 3 אחיו לקח חמשה אנשים ויצגם לפני פרעה: ויאמר
 פרעה אל־אחיו מה־מעשיכם ויאמרו אל־פרעה רעה צאן
 4 עבדיך גס־אנחנו גס־אבותינו: ויאמרו אל־פרעה לגור
 בארץ כנען כי־אין מרעה לצאן אשר לעבדיך כי־כבד הרעב
 ח בארץ כנען ועתה ישובי־נא עבדיך בארץ גשן: ויאמר
 6 פרעה אל־יוסף לאמר אביך ואחיו באו אליך: ארץ מצרים
 לפניך הוּא במיטב הארץ הושב את־אביך ואת־אחיו ושובי
 בארץ גשן ואם־יודעת ויש־בם אנשי־חיל ושמעתם שרי
 7 מקנה על־אשר־לי: ויבא יוסף את־יעקב אביו ויעמדהו
 8 לפני פרעה ויברך יעקב את־פרעה: ויאמר פרעה אל־
 9 יעקב כמה ימי שני חיה: ויאמר יעקב אל־פרעה ימי
 שני מגורי שלישים ומאת שנה מעט ורעים היו ימי שני
 חיי ולא השגיגו את־ימי שני חיי אבתי בימי מגוריהם:
 11 ויברך יעקב את־פרעה ויצא מלפני פרעה: וישוב יוסף
 את־אביו ואת־אחיו ויתן להם אחזה בארץ מצרים במיטב
 12 הארץ בארץ רעמסס כאשר צוה פרעה: ויכלכל יוסף
 את־אביו ואת־אחיו ואת כל־בית אביו לחם לפי הטף:
 13 ולחם אין בכל־הארץ כי־כבד הרעב מאד ויתלה ארץ
 14 מצרים וארץ כנען מפני הרעב: וילפט יוסף את־כל־הפסח
 הנמצא בארץ־מצרים ובארץ כנען בשבט אשר־הם שבטים
 טו ויבא יוסף את־הפסח ביתה פרעה: ויתם הפסח מארץ
 מצרים ומארץ כנען ויבאו כל־מצרים אל־יוסף לאמר
 16 הבה־לנו לחם ולקמה נמות נגידה כי אפס פסח: ויאמר יוסף
 17 הרי מקניכם ואתנה לכם במקניכם אם־אפס פסח: ויביאו
 את־מקניהם אל־יוסף ויתן להם יוסף לחם בפסחים ובמקנה
 הצאן ובמקנה הבקר ובחמרים וינהלם בלחם בכל־מקניהם
 18 בשנה ההוא: וחתם השנה ההוא ויבאו אליו בשנה
 השנית ויאמרו לו לא־נכחד מאדני כי אם־תם הפסח
 ובמקנה הבהמה אל־אדני לא נשאר לפני אדני בלתי אם־

19 בְּדִיתָנִי וְאֲדָמְתָנִי: לָמָּה נָמוּת לְעֵינֶיךָ גַּם־אֲנִי־נָה גַּם־אֲדָמְתָנִי 19
 קָנָה־אֶתְנִי וְאֶת־אֲדָמְתִּי בַּלָּחֶם וְנָהִי־הָאֲנִי־נָה וְאֲדָמְתִּי עֲבָדִים
 לְפָרְעָה וְתֹן־זֶרַע וְנָחִיָּה וְלֹא נָמוּת וְהָאֲדָמָה לֹא תִשָּׁם:
 וַיִּקֶּן יוֹסֵף אֶת־כָּל־אֲדָמַת מִצְרַיִם לְפָרְעָה כִּי־מָכְרוּ מִצְרַיִם כ
 אִישׁ שָׂדֵהוּ כִּי־חֹזֶק עָלֵהֶם הָרָעַב וַתְּהִי הָאֶרֶץ לְפָרְעָה: וְאֶת־ 21
 הָעָם הָעִבְרִי אֹתוֹ לְעָרִים מְקָצָה גְבוּל־מִצְרַיִם וְעַד־קָצְהוּ:
 22 רַק אֲדָמַת הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי חֹק לַכֹּהֲנִים מֵאֵת פָּרְעָה
 וְאָכְלוּ אֶת־חֶקֶם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פָּרְעָה עַל־כֵּן לֹא מָכְרוּ אֶת־
 אֲדָמָתָם: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־הָעָם הֵן קָנִיתִי אֶתְכֶם הַיּוֹם 23
 וְאֶת־אֲדָמַתְכֶם לְפָרְעָה הֵאֱלָכְכֶם זֶרַע וּזְרַעְתֶּם אֶת־הָאֲדָמָה:
 24 וְהָיָה בַּתְּבוּאָת וּנְתַתֶּם חֲמִישִׁית לְפָרְעָה וְאַרְבַּע הִיֹּדֶת יִהְיֶה
 לָכֶם לְזֶרַע הַשָּׂדֶה וְלֹאֲכַלְכֶם וְלֹאֲשֶׁר בְּבִתְיֹכֶם וְלֹאֲכָל לְטֹפְכֶם:
 וַיֹּאמְרוּ הַחִיתִּי־נָה נִמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנָי וְהִיֹּנִנוּ עֲבָדִים לְפָרְעָה: כח
 וַיִּשָּׂם אֹתָהּ יוֹסֵף לְחֹק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה עַל־אֲדָמַת מִצְרַיִם 26
 לְפָרְעָה לְחֹמֶשׁ רַק אֲדָמַת הַכֹּהֲנִים לִבְדָּם לֹא הָיְתָה לְפָרְעָה:
 וַיָּשָׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גִּשְׁן וַיֵּאָחֲזוּ בָהּ וַיִּסְרוּ 27
 וַיִּרְבּוּ מְאֹד: ○

פרשת ויחי

וַיְחִי וַיַּעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי יָמֵי־יַעֲקֹב 28
 שְׁנֵי חֲזָיו שְׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמֵאֵת שָׁנָה: וַיִּקְרְבוּ יָמָיו־ 29
 וְיִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא לְבָנָיו לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מְצָאתִי
 חֵן בְּעֵינֶיךָ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וְאֱמֶת
 אֶל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם: וְשָׁכַכְתִּי עִם־אֲבֹתִי וְנִשְׁאֲתָנִי ל
 מִמְצְרַיִם וּקְבַרְתָּנִי בְּקִבְרֹתָם וַיֹּאמֶר אֲנִכִּי אַעֲשֶׂה כְּדַבְּרְךָ:
 וַיֹּאמֶר הַשָּׁכְבָּה לִּי וַיִּשָּׁכֶב לוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוֶה וְיִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ 31
 הַמִּטָּה:
 פ

מח 48

וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חָלָה א
 וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶסָּרִים: וַיָּבֹד 2
 לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בָנְךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ וַיַּתְחִיזְךָ וְיִשְׂרָאֵל

אין כאן פסוק כלל כי אם ריח אוז אחת. v. 28.

3 וישב על-המטה: ויאמר יעקב אלי-יוסף אל פדתי נראה-
 4 אלי בלוי בארץ כנען ויברך אתי: ויאמר אלי הנני
 מסרה והרפיתיה ונתתיה לקהל עמים ונתתי את-הארץ
 ח הנתת לזרעה אחריה אחזת עולם: ועתה פני-בני
 הנולדים לה בארץ מצרים עד-באי אליה מצרימה ליהם
 6 אפרים ומנשה בראובן ושמעון יהודה-לי: ומולדתך אשר-
 הולדת אחריהם לה יהיו על שם אחיהם וקראי בבחלתם:
 7 ואני בבאי משדן מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך בעוד
 פברת-ארץ לבא אפרתה ואקברה שם בדרך אפרת הוא
 8 בית לחם: וירא ישראל את-בני יוסף ויאמר מי-אלה:
 9 ויאמר יוסף אל-אביו בני הם אשר-נתן-לי אלהים בזה
 י ויאמר קחם-נא אלי ואברכם: ועיני ישראל פברו מזון
 לא ויכל לראות ויגש אתם אליו וישק להם ויחבק להם:
 11 ויאמר ישראל אלי-יוסף ראה פניך לא סללתי והפת הראה
 12 אתי אלהים גם את-זרעה: ויוצא יוסף אתם מעם ברקו
 13 וישתחו לאפיו ארצה: ויקח יוסף את-שניהם את-אפרים
 בימינו משמאל וישראל ואת-מנשה בשמאלו מימין וישראל
 14 ויגש אליו: וישלח וישראל את-ימינו וישת על-ראש
 אפרים והוא הצעיר ואת-שמאלו על-ראש מנשה שכל
 ט את-ידיו כי מנשה הבכור: ויברך את-יוסף ויאמר
 האלהים אשר התהלכו אבתי לפניו אברקם ויזדחק
 16 האלהים הרעה אתי מעודי עד-היום הזה: המלאך הגאל
 אתי מקל-רע וברך את-הנערים ויקרא בהם שמי ושם
 17 אבתי אברקם ויזדחק וידגו לרב בקרב הארץ: וירא יוסף
 פי-ישית אביו יד-ימינו על-ראש אפרים וירע פעיניו
 ויתמה יד-אביו להסיר אתה מעל ראש-אפרים על-ראש
 18 מנשה: ויאמר יוסף אל-אביו לא-כן אבי פינה הבכר
 19 שים ימינך על-ראשו: וימאן אביו ויאמר ידעתי בני
 ידעתי גם-הוא יהיה-לעם וגם-הוא יגדל ואולם אחיו הקטן
 כ יגדל ממנו וזרעו יהיה מלא-הגוים: ויברכם ביום ההוא
 לאמור בך וברך וישראל לאמר ושמך אלהים פאפרים

וּבְמִנְשָׁה וַיֵּשֶׁם אֶת־אֶפְרַיִם לְסֻנִּי מִנְשָׁה: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל 21
 אֶל־יוֹסֵף הִנֵּה אֲנִי מֵת וְהָיָה אֱלֹהִים עִמָּכֶם וְהָשִׁיב אֲחֶיךָ
 אֶל־אֶרֶץ אֲבֹתֶיכֶם: וְאֲנִי נָתַתִּי לָךְ שְׁבָעם אָחִיד עַל־אֲחֵיךָ 22
 אֲשֶׁר לְקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹלִי בְּחֶרֶב־יָד וּבְקִשְׁתִּי: ׀

מט 49

וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר הֶאֱסָפוּ וְאֶזְיֶדָה לָכֶם אֶת אֲשֶׁר־א 1
 יִקְרָא אֲתֶכֶם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים: הֶקֱבֹצִי וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב 2
 וְשִׁמְעוּ אֶל־יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם: רְאוּבֵן בְּכֹרִי אַתָּה פָּחִי וְרֵאשִׁית 3
 אוֹנִי יִתָּר שְׂאֵת וַיִּתָּר עָז: שִׁחֲזוּ פָּמִיִם אֶל־תֹּחֶלֶת פִּי עָלֶיךָ 4
 מִשְׁפָּבִי אֲבִיךָ אֵז חֲפֻלָּת יְצוּעֵי עָלֶיךָ: ׀ שְׁמַעוֹן וְלֵוִי 5
 אֲחִים כָּלִי חָמָס מְכַרְתִּיהֶם: בְּסֹדֶם אֶל־תִּבְא נַפְשִׁי בְּקֶהֱלֶם 6
 אֶל־תִּחַד כְּבֹדִי פִּי בְּאֶפֶס הָרָגוּ אִישׁ וּבְרָצֻנָם עָקְרוּ־שׁוֹר: 7
 אֲרוּר אֶפֶס פִּי עָז וְעִבְרָתָם פִּי קִשְׁתָּה אֲחֻלָּקָם בְּיַעֲקֹב 7
 וְאֶסִּיצֵם בְּיִשְׂרָאֵל: ׀ יְהוּדָה אַתָּה יוֹדִיעַ אֲחִיךָ יִדְדֶךָ 8
 בְּעֶרְפֹּת אֲבִיךָ וְשִׁתְּחוּ לָךְ בְּנֵי אֲבִיךָ: צִיר אֲרִיָּה יְהוּדָה 9
 מִטָּרֹף בְּנֵי עָלִית פֶּרַע רֹבֵץ פְּאֲרִיָּה וּבִלְבִיא מִי יִקִּימֶנּוּ: 10
 לֹא־יִסּוּר שֹׁבֵט מִיְּהוּדָה וּמַחֲשֶׁק מִבֵּין רִגְלָיו עַד פִּי־יָבֵא י 11
 שִׁילָה וְלֹא יִקְתַּת עָמִים: אֶסְרִי לְגִפֹּן עִירָה וְלִשְׂרָקָה בְּנֵי 11
 אֲחִינוּ כֹּכַב בַּיּוֹן לְבָשׁוּ וּבְדָם־עֲנָבִים סוּתָה: חֲכִילִי עֵינָיִם 12
 מִיָּין וּלְבֹן־שָׁנִים מִחֻלָּב: ׀ זְבוּלֹן לְחוֹף יָמִים וְשִׁפֹּן 13
 וְהוּא לְחוֹף אֲנִיֹּת וַיִּרְכָּתוּ עַל־צִידוֹן: ׀ יִשָּׁשְׁכַר חֲמֹר 14
 גֵּרָם רֹבֵץ בֵּין הַמִּשְׁפָּחִים: וַיִּרָא מִנְחָה פִּי טוֹב וְאֶת־הָאֶרֶץ 15
 פִּי נַעֲמָה וַיֵּט שִׁכְמוֹ לִסְבֹּל וַיְהִי לְמַס־עֲבָד: ׀ דָּן יָדִין 16
 עִמּוֹ דָּאֲחִיד שְׁבָטִי יִשְׂרָאֵל: יְהוֹיָדָן נָחַשׁ עַל־דֶּלֶתָה שְׁפִיטָן 17
 עַל־יֶאֱרֹחַ הַנֶּשֶׁה עֶקֶב־בִּי־סוּס וַיִּפֹּל רֶכְבּוֹ אַחֲוֹר: לִישׁוּעָתָה 18
 קִנִּיתִי יְהוָה: ׀ גָּד גָּדוֹד וְגִדְדָּנּוּ וְהוּא יִגְדַּע עֲקֵב: ׀ 19
 מֵאֲשֶׁר שָׁמְנָה לַחֲמֹז וְהוּא יִתֵּן מִעֲדֵי־מֶלֶךְ: ׀ נַסְתָּלִי 20
 אִילָת שָׁלְחָה הַנָּתַן אֲמִיר־שָׁפָר: ׀ בֵּן שָׁרָה יוֹסֵף בֵּן 22
 שָׁרָה עַל־יָעִין בָּנוֹת צַעֲדָה עַל־שׁוֹר: וַיִּמְרָדוּ וְרָבּוּ 23
 וַיִּשְׁטָמְהוּ בְּעַלֵּי חֲצִים: וַתֵּשֶׁב בְּאִיתָן קִשְׁתּוֹ וַיִּשְׁפּוּ זָרְעִי 24
 יִדְדֹו מִיַּדִּי אֲבִיר יַעֲקֹב מִשָּׁם רָעָה אֲבֹן יִשְׂרָאֵל: מֵאֵל אֲבִיךָ 25

עִירֹו ק' סוֹדוֹ ק' v. 11. ק' רָגִשָׁח v. 10. et 17. בְּרֹאשׁ עֲמֹד סִטָן בִּלְחָ שִׁמֹּן v. 8.

ויעזרה ואת שדלי ויברכה ברכת שמים מעל ברכת תהום
 26 לבצת תחת ברכת שמים ורחם: ברכת אביה גברו על-
 ברכת הורי עד-תאות גבלת עולם תהלין לראש יוסף
 27 ולקדקד נזיר אחיו: פ בנימין זאב יטרף בפקר נאכל
 28 עד ולערב יחלק שלל: כל-אלה שבטי ישראל שנים עשר
 וזאת אשר-דבר להם אביהם ויברך אותם איש אשר
 29 כבדו ברה אתם: ויצו אותם ויאמר אלהם אני נאסף
 אל-עמי קברו אתי אל-אבותי אל-המערה אשר בשדה עפרון
 ל החתי: במערה אשר בשדה המכפלה אשר-על-פני ממרא
 בארץ פנזן אשר קנה אברהם את-השדה מאת עפרן
 31 החתי לאחיו-קבר: שמה קברו את-אברהם ואת שרה
 אשתו שמה קברו את-יצחק ואת רבקה אשתו ושמה
 32 קברתי את-לאה: מקנה השדה והמערה אשר-בו מאת
 33 בני-חתי: ויכל יעקב לצנות את-בניו ויאסף רגליו אל-
 המטה ויגוע ויאסף אל-עמיו:

נ 50

א ויפל יוסף על-פני אביו ויבך עליו וישק-לו: ויצו יוסף
 את-עבדיו את-הרפאים לחנט את-אביו ויחנטו הרפאים
 3 את-ישראל: וימלאו-לו ארבעים יום פי בן וימלאו ימי
 4 החנטים ויבכו אותו מצרים שבעים יום: ויעברו ימי בכיתו
 וידבר יוסף אל-בית פרעה לאמר אם-נא מצאתי חן
 ה בעיניכם דברו-נא באזני פרעה לאמר: אבי השפיעני
 לאמר הנה אנכי מת בקברי אשר פרייתי לי בארץ פנזן
 שמה תקברני ועתה אעלה-נא ואקברה את-אבי ואשובה:
 6 ויאמר פרעה עלה וקבר את-אביה כאשר השפיעה:
 7 ויעל יוסף לקבר את-אביו ויעלו אתו כל-עבדי פרעה זקני
 8 ביתו וכל זקני ארץ-מצרים: וכל בית יוסף ואחיו ובית
 9 אביו רק טפס וצאנם ובקלם עזבו בארץ גשן: ויעל עמו
 י בסרכב בספרדים ויהי המחתה כבד מאד: ויבאו עד-נרן
 האטד אשר בעבר הירדן ויספדו-שם מספד גדול וכבד
 11 מאד ויעש לאביו אבל שבעת ימים: וירא יושב הארץ

הַכְנַעְנִי אֶת־הָאֵכֶל בְּגֶרֶן הָאֶסֶד וַיֵּאמְרוּ אֶבְל־כָּבֶד זֶה
לַמִּצְרִים עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ אֶבְל מִצְרִים אֲשֶׁר בְּעֶבֶר הִי־רָדוֹן׃
וַיַּעַשׂוּ כִנְיֹו לּוֹ כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוּם׃ וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ כִנְיֹו אֶרֶצָה פִנְעֹן¹²
וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בַּמִּעְרָת שְׂדֵה הַמִּכְשֶׁלָה אֲשֶׁר קָנָה אֲבֹרָהִם
אֶת־הַשְּׂדֵה לְאַחֻזַּת־קֹבֶר מֵאֵת עֶסְרֹן הַחֹתִי עַל־פְּנֵי מִמְרָא׃
וַיָּשֶׁב יוֹסֵף מִצְרֵימָה הוּא וְאָחִיו וְכָל־הָעָלִים אִתּוֹ לְקָבֶר¹⁴
אֶת־אָבִיו אַחֲרֵי קִבְרוֹ אֶת־אָבִיו׃ וַיֵּרְאוּ אֶת־יוֹסֵף כִּי־יָמַת¹⁵
אֲבִיהֶם וַיֵּאמְרוּ לּוֹ יִשְׁטַמְנוּ יוֹסֵף וְהָשֵׁב יוֹסֵף לָנוּ אֶת כָּל־
הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ אֹתוֹ׃ וַיֹּצִיאוּ אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אֲבִיךָ צִוָּה¹⁶
לִפְנֵי מוֹתוֹ לֵאמֹר׃ כִּי־תֵאמְרוּ לְיוֹסֵף אָנָּה שָׂא נָא פָשַׁע¹⁷
אֲחִיךָ וְחַטָּאתָם כִּי־רָעָה גָמְלוֹךָ וַעֲתָה שָׂא נָא לִפְשַׁע עֲבָדֶי
אֱלֹהֵי אֲבִיךָ וַיִּבְרַךְ יוֹסֵף בְּדִבְרָם אֵלָיו׃ וַיָּלְכוּ גַם־אָחִיו¹⁸
וַיִּשָּׁלוּ לִפְנֵי וַיֵּאמְרוּ הֲנֵנוּ לְךָ לַעֲבָדִים׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף¹⁹
אֶל־תִּירְאוּ כִי הִתַּחַת אֱלֹהִים אָנִי׃ וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה כ
אֱלֹהִים חֲשַׁבְהָ לְטוֹבָה לְמַעַן עֲשֶׂה פִּיּוֹם הַזֶּה לְהַחְיִית עַם־רַב׃
וַעֲתָה אֶל־תִּירְאוּ אֲנֹכִי אֲכַלְכֶּל אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְכֶּם וַיְנַחֵם²¹
אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם׃ וַיָּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית²²
אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיֵּרָא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם²³
בְּנֵי שְׁלֹשִׁים גַּם בְּנֵי מִכְיָר בֶּן־מְנַשֶּׁה וַיִּלְדוּ עַל־כִּרְפֵּי יוֹסֵף׃
וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָחִיו אֲנֹכִי מֵת וְאֱלֹהִים פָּקֵד יִפְקֹד אֶתְכֶם²⁴
וְהַעֲלֶה אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לְאֲבֹרָהֶם לֵיזְדָּחַק וְלִיַּעֲקֹב׃ וַיִּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כֹּה
פָּקֵד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהָעֵלְתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה׃ וַיָּמָת²⁶
יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחְנֹטוּ אֹתוֹ וַיִּשֶׂם בָּאָרוֹן בְּמִצְרַיִם׃

ח ז ק

סכום פסוקי ספר בראשית אלף וחמש מאות ושלשים וארבעה, וסמן א' דל' וחצין ועל חרבך תחית (27, 40). וסדריו ארבעים ושלשה, וסמן ג' ופרשיותיו שנים עשר, וסמן ז' ופסוקותיו עשרים וחש, וסמן טו' והחיות הנקודות חמש, וסמן גב' וכחידיו וקרייו שלשים ושנים וסמן לב' מנין חפרשיות חפחות שלשה וארבעים, וחפחותות שמנה וארבעים, הכל חששים ואחת פרשיות, וסמן צא' שנות הספר אלפים ושלש מאות וחשע שנים, מיום שנברא העולם עד שמת יוסף:

I.

Specimen

lectionum in hac editione Genesis receptarum.

- I, 3. יְהִי-אֵרֶר cum Makkef, teste Jekuthiel ha-Nakdan ben-Jehuda (cujus nomen abbreviatum ידנ"ב in opere critico עין דקדוקא inscripto (v. de hoc auctore Zunz, *Zur Geschichte und Literatur* p. 115 a.), quod Heidenheimius editioni suae Pentateuchi מאור עינים inscriptae (1818—21) adjecit, et adstipulantibus plerisque codicibus et antiquis editionibus. Lonzano eoque duce Norzi tuentur lectionem אֵרֶר יְהִי, nixi catalogo manuscripto variarum lectionum quibus Ben-Ascher et Ben-Naftali inter se discrepant (חילופי בן אשר וכן נפתלי), sed non investigatis earum varietatum rationibus. Ben-Naftali, quoad fieri potest, Makkef vitat et passim, ubi Ben-Ascher hanc lineolam ponit, accentum ei praefert (cf. eorum varias lectiones 23, 11; 26, 22; 39, 6; 46, 23; Ex. 32, 25; Lev. 25, 42 et sic porro), quare ab hoc ipso Gen. 1, 3 יְהִי scribitur, a Ben-Ascher contra, quem textus receptus sequitur, יְהִי- (cum Makkef, non Munach).
- I, 11. תָּוֶךְ־שֵׁן Tav cum Gaja (Metheg) convenienter Masorae, quae adnotat: לִית רבמחג (nusquam alias et cum Metheg). Elias Levita (in libri sui Masoreth ha-Masoreth extremo capite) adscriptum se reperisse ait כן דורא במאריך (sic cum lineola producente). Assentiunt librorum manuscriptorum editorumque optimi.
- Ibid. רִבְיָא cum Rebia, auctore Davide Kimchio in accentuologia libri sui inediti ענן סופר, cf. libellum nostrum de accentuatione metrica, quem a siglo אמ"ה = משלי חזקלים = Thorath Emeth appellavimus (Roedelhemii 1852. 8) p. 65.
- I, 29. יָאֵרֶת. Sic in Cod. Francofurt. anni 1294 et Cod. Erfurt. 2. Jekuthiel quoque ita scriptum invenit in uno Codicum suorum hispanicorum. Recte sine dubio, nam makkefationis nulla causa apparet.

- II, 14. קַדְמָה cum Kadma, eadem accentuum consecutione uti 9, 5. 10; 22, 9; 23, 4; 30, 40; 35, 11; 36, 39; Ex. 23, 13; Jos. 14, 15 atque alias. Sic Jekuthiel, faventibus Codd. et edd. antiquis, v. Heidenheimii libellum de accentuatione prosaica, quem משפטי הדגמים appellavit (Roedelhemii 1808. 8).
- III, 14. מֶרְכָּה cum Mercha (non Munach, uti perperam Norzi), nam teste Masora ad Gen. 30, 16 conjunctivus alter, qui Zarka distinctivum praecedat, Mercha esse debet, ubicunque ipsum Pasek sequitur, exceptis tantummodo duobus locis Gen. 37, 22; 2 Reg. 4, 13. Sic Jekuthiel, sic Codices priscaeque edd., quas contulimus, omnes, v. et Heidenheimii librum citatum p. 17.
- IV, 3. רִיבָא cum accentu ultimae, teste Norzi, quocum optima quaeque exemplaria consentiunt.
- IV, 8. גַּיָּה cum Gaja sicut ubicunque haec vox accentum Paschta habet. הָבָה בַּפְּשֻׁטָּה מְרוּגָה, inquit Jekuthiel, כֹּל וִירָהּ, v. et tractatum nostrum *Die Metheg-Setzung nach ihren überlieferten Gesetzen* §. 32 (in Adalberti Merxii *Archiv* 1868. Fasc. I. et II.).
- IV, 16. גַּיָּה cum Gaja literae Alef apposito. Sic Cod. 1294, cf. Num. 17, 23 et *Metheg-Setzung* §. 13.
- V, 29. מִמֶּנֶּשֶׁנִּי cum Gaja syllabae non solum secundae, sed etiam primae secundum regulam *Metheg-Setzung* §. 24. Sic recte Jekuthiel.
- VII, 3. מַכֶּף non cum Makkef, quod ed. Athiana 1667 propagavit, sed cum Metheg, teste Jekuthiel non solum in עֵין הַקֶּרֶת, sed etiam alio in libro דְּרָכֵי הַנֶּקֶד inscripto. Assentiunt vetera exemplaria.
- VII, 7. רִיבָא cum Munach ultimae et רִיבָא cum Rebia. Nam 1. רִיבָא in libris prosaicis ubique habet ultimam accentu notatam. 2. scriptio רִיבָא falsa est propterea quia post Zakef (sine praecedente Paschta) Telischa non licitum est; 3. eam accentuationem, quam nos, praeseunte Jekuthiel, recepimus, etiam versus partitio postulat.
- VII, 23. רִיבָא cum Mem raphato Jekuthielis optimorumque Codd. auctoritate et exemplo, v. Delitzschii Comm. in Genesim p. 263.
- VIII, 9. מַכֶּפֶת makkephatum, teste Jekuthiel, cum Cod. 1294 et duobus Erfurtensibus, v. regulam in *Thorath Emeth* p. 40 et cf. supra ad 1, 3.
- VIII, 18. מַכֶּפֶת makkephatum in *En ha-Kore* et vetustis exem-

plaribus, idque recte, quum accentus prioris vocabuli non sit Tiphcha distinctivum, sed Meajla conjunctivum, quod non aliter adhibetur nisi sequente Athnach in uno eodemque vocabulo vel duobus in unum contractis, cf. Heidenheimii l. c. p. 12.

X, 17. הָעֶרְקִי He cum legitimo Kamez uti et 1 Chr. 1, 15. Sic optimi quique libri. Similiter sonant הָעֶלְמָה 24, 43; הָעֶזְכָּר Lev. 11, 29; הָעֶזְבָּח 2 Sam. 23, 31; הָעֶזְרָר Ps. 102, 18.

XI, 29. שָׁרִי cum Resch kamezato, uti Masora postulat, hoc vocabulum kamezatis quae Zakef habent adnumerans. Etiam Masora parva Codicis 1294 adnotat לִיזָה זָקֵף קָמֵץ.

XII, 8. בִּיתְחָל, בִּיתְחָל. Sic tanquam unum vocabulum scriptum et notatum perhibent Cod. 1294, Erfurtenses tres, unus Bibl. Moguntinae, *En ha-Kore* et ed. Soncin. 1488. Masora diserte ait: כל ביתחל כחוב מלה אחת. Deest haec nota in Masoreth typis expressa, invenitur autem in Cod. prisco Erfurtensi qui Masoram parvam (מסרה קטנה) continet. At etiamsi hac nota careremus, tamen בִּיתְחָל secundum Masoram scribendum esse hisce argumentis probatur: 1. exstat nota masoretica: בִּיתְחָל ג' בְּגִיָּה בטעם שופר ושאר בגי' h. e. בִּיתְחָל ter invenitur cum Munach ante Zakef et reliquis locis omnibus cum Metheg. Inde apparet, בִּיתְחָל unum vocabulum esse ac proinde literam ת Sch'ba requirere; syllabae vero priori utpote productae apponitur Metheg, quod tribus locis transit in Munach. 2. Huic scribendi rationi accentuatio quoque testimonio est, qualem e. c. 35, 6. 7 reperimus: בִּיתְחָל, בְּאֶרֶץ כְּנָעַן הָיָה בִּיתְחָל. Tiphcha ante Athnach poni non potest, nisi syllabam accentu Athnach insignitam syllaba producta et methegata antecedit; itaque illa accentuum ratio scriptione בִּיתְחָל innititur. Si בִּיתְחָל scriberetur, accentuum consecutionem aliam esse oporteret, scilicet בִּיתְחָל, בְּאֶרֶץ כְּנָעַן הָיָה בִּיתְחָל (v. *Thorath Emeth* p. 70). Etiam in paraphrasi chaldaica librorum propheticorum, quae a Jonathane ben-Uzziel nominatur, omnibus iis locis, quos manus posterior emendatrix intactos reliquit, בִּיתְחָל scriptum est, e. c. Jos. 12, 16; 18, 22; 1 S. 7, 16; 10, 3; 13, 2; 1 Reg. 13, 2; Hos. 12, 5; Am. 4, 4; 5, 5; 7, 10.

XIII, 18. תִּבְרָא cum Tebir, testantibus Jekuthiele et Codicibus.

XIV, 4. חֹלֵם cum Cholem, uti in Codd. Masoram sequentibus. Semel modo Ex. 21, 11 חֹלֵם cum Komez (Komez chatuf) occurrit, ubi Masora adnotat: לִיזָה קָמֵץ חֹתָף.

- XIV, 15. אשר משמאל. Sic in Cod. 1294 et Erfurt. 1 idque recte, cum משמאל arctius cum לרמשק quam cum אשר cohaereat.
- XIV, 23. ועד-שָׁרוּךְ. Sic Jekuthiel, Cod. 1294 et Erfurtenses tres.
- XV, 5. כָּה יִהְיֶה. Sic Cod. 1294, Erfurt. 1 et libri veteres velut Venet. 1516; vide quae ad 14, 15 observavimus.
- XVII, 19. אִשְׁתָּה cum Rebia postulantibus Codd., v. *Thorath Emeth* p. 65.
- XVIII, 6. עֲנִית cum Gimel raphato convenienter antiquis exemplaribus tum scriptis tum excusis, quae lineolam Raphe ap-
pingunt. Id ipsum poscit Masora, quae ad עֲנִית Ex. 12, 39 ad-
notat: חסר וי"ו חסר דחסר h. e. sine exemplo, dupliciter defective,
et ad Gen. 18, 6 (in opere Todrosi masoretico): חסר וי"ו קדמאה:
ח. e. in syllaba priore defective, in poste-
riore plene scribendum. Hinc efficitur, Masoram עֲנִית tanquam
a stirpe עֵינ profectum legere, nam notae de plena (מלא) vel
defectiva scriptione (חסר) omnes ad syllabas non dagessatas
spectant, quoniam dagessatae literam producentem nonnisi
abusu assumunt.
- XIX, 21. הַפְּסִי cum Caf dagessato. Sic Jekuthiel, Parchon (in
Lexico 4^b) et Codd. Masora in Cod. 1294 adnotat: לִיָּה ורגש.
Similia sunt בְּנִגְפִי Ex. 12, 27; עֲצָבִי 1 Chr. 4, 10.
- XIX, 34. מִמְחֶרֶת cum Metheg, non Munach, uti recte monet
Lonzano. Nam quia Komez syllabae מְ breve (חטוף) est,
Metheg a tono vocabuli primario non satis remotum est ut in
Munach mutari queat. Idem valet de לִיעֶקֶב 29, 15; אֶחָד Ex.
4, 27; הַיְיָחֵד 33, 7; הַיְיָחֵד Dt. 7, 9.
- XXI, 15. רַתְּשָׁלָה. Recte cum Paschta in Cod. 1294, Erfurten-
sibus 1. 2 et apud Jekuthielem, v. *Thorath Emeth* p. 39. 44.
- XXII, 1. וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי. Sic in Cod. 1294, Erfurtensi 2, Codd.
Almanzii et Luzzatti, Machazor ed. Soncin., v. Luzzatti com-
mentarium in Pentateuchum, quem משחול inscripsit.
- XXIV, 9. עַל הַדָּבָר cum ed. Ven. 1516, Cod. 1294 et tribus
Erfurtensibus.
- XXIV, 22. לַשְׁתּוֹת plene. Non habetur in numero quatuor de-
fective scribendorum.
- XXIV, 33. וַיִּוְשֶׁם cum Sin pathachato, teste Ibn-Esra in comm.
suo. Favent Codd. et edd. veteres.
- XXIV, 40. אֶשֶׁר cum Darga ad normam Codicum, cf. Ex. 5, 21.
- XXV, 15. חֲדָד cum duplice Daleth. Masora testatur: חֲדָד ב'

- (חֲדָרִי bis, scil. Gen. 25, 15; 1 Chr. 1, 30) et Todros definite docet: דָּלָה כְּחַיִּב ב' וְדָלָה עִם ב' (חֲדָרִי per duo Daleth scribendum). Ita bene auctoritate Codicum et versionum antiquarum Biblia Complutensia 1517.
- XXVI, 13. עָד כִּי־בָלָל. Sic Cod. 1294, cf. quae ad 14, 15 diximus.
- XXVI, 29. תַּעֲשֶׂה, unum de quatuor quae juxta praeceptum Masorae Zere habent pro Segol, v. et Dav. Kimchii *Michlol* 125^b ed. Furth.
- XXVII, 33. וְאֶבְרַכְהוּ hoc loco teste Masora kamezatum, Jes. 51, 2 patachatum, v. comm. Ibn-Ezrae.
- XXVIII, 18. וְיִצָּק uti et 35, 14 raphatum, auctore Kimchio in *Michlol* 86^b. 106^a. Sic scriptum praebent libri emendati.
- XXX, 15. גַּם אֶת־דֹּדָאִי. Hos accentus exhibet Cod. 1294, nempe recte, v. ad 14, 15.
- XXX, 37. בָּהֶן cum Zere in libris emendatis, nam Masora nonnisi tria בָּהֶן agnoscit: 18. 30, 7; Jes. 38, 16; Ez. 42, 14.
- XXXI, 27. וְאֶשְׁלַחְךָ. Sic plurimae edd. veteres, approbante Kimchio in *Michlol* 55^a.
- XXXI, 36. מִדָּה ב' דְּסִמְכִין cum Pathach ex decreto Masorae: מִדָּה ב' דְּסִמְכִין h. e. bis reperitur מִדָּה pathachatum ante vocabulum literā ך incipiens (Gen. 31, 36; Iob. 21, 21).
- XXXI, 43. לִי cum Munach. Sic Jekuthiel, cujus testimonium Codd. confirmant.
- XXXI, 47. וַיִּעֲקֹב habet Metheg, non Munach, v. ad 19, 34.
- XXXII, 13. הָיִטָּב. Deest י alterum. Plena scriptio, ut Masora docet, praeter Jer. 7, 5 et 10, 5 non reperitur.
- XXXIV, 5. וְהִחֲרַשׁ defective, teste Masora.
- XXXV, 2. וְהִשְׁתַּהֲרַר cum Metheg (non Munach) in libris accurate scriptis, v. ad 19, 34.
- XXXVI, 15. תִּימָן, non תִּימָן, nam Masora hoc vocabulum non recenset inter ea, in quibus ך scribitur et י legitur. Idem valet de הַאֲסִירִים 39, 22. Ergo Keri recentiorum editionum delendum est. Codd. prisci atque etiam Complut. recte תִּימָן.
- XXXVIII, 13. הִנֵּה cum Rebia, quod exhibent Jekuthiel, Cod. 1294, Erfurt. 1 et 4, ed. Venet. 1516 et 1521.
- XL, 22. כֹּאשֶׁר פֶּתַר. Hunc accentuandi modum suadent Cod. 1294, Erfurt. 1, ed. Venet. 1516.
- XLI, 33. יֵרֵא Resch cum Zere, auctore Ibn-Ezra in libris grammaticis *Monnajim* f. 10. 20 et *Zachoth* f. 6. 23; v. Heidenheimii

- Pentatenchum מאור עינים ad h. l. Libri antiqui hujus scriptionis fidem muniunt.
- XXI, 45. פֶּרְעָה cum Mercha, nam hoc vocabulum est e numero octodecim ante Zarka conjunctivo Mercha notatorum (יה מאיילין מאריכיין).
- XLII, 11. 13. בְּנֵי-אִישׁ. Sic cum Codd. et ed. Soncin. 1488 scripsimus.
- XLIII, 12. הַמִּשְׁבַּח pathachatum uti expresse ait Masora.
- XLIII, 33. וִיתְמֹדֶה הָאֲנָשִׁים אִישׁ. Sic cum Cod. 1294 et Erfurt. 1 scribi oportere leges accentuum evincunt. Nam quum et הָאֲנָשִׁים et אֶל-רָעָה binas syllabas tonum primum praeecedentes contineat, deerat causa transformationis Tifchae et Paschtae, cf. *Thorath Emeth* p. 44. 70 et Delitzschii majorem in Psalmos commentarium t. II. p. 522.
- XLIV, 15. תֵּבִיר cum Tebir, uti habent Cod. 1294 et Erfurt. 1, 2 et 4; item ed. Venet. 1516. Cf. Jos. 4, 6.
- XLVIII, 20. בְּרֵאשִׁית cum Gerschajim, contra 48, 22 וְרֵאשִׁית cum Rebia, teste Jekuthiel et suadente versuum partitione. Ita revera in Codd. et edd. praestantissimis.
- XLIX, 26. עַד-תֵּאֲרֹת lineola Makkef copulatum ad antiquorum testium exemplum.

II.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר בראשית

Loci Genesis vocalem non productam in medio extremove versu retinentes.

ותקח מפריו ותאכל	3, 6.
לאישה עמה ויאכל	<i>ibid.</i>
ואכד וכלנה ¹	10, 10.
וגתר ומש	10, 23.
הוא דמשק אליעזר	15, 2.

¹ Veteres edd., non excepta Soncinata 1488, h. l. sicut Am. 6, 2., habent פִּלְנָה. Lonzano et Norzi postulant וכלנה, quia praeceptum Masorae, a Ben-Bileamo in libro suo מקרא טעמי asservatum, iis non innotuit.

אל הגר וְתֹהֶר	16, 4.
אנכי בְּרַחֵחַ	16, 8.
את בריתי הַפָּר	17, 14.
ואני זָקַנְתִּי	18, 13.
לוֹט הַפֶּתַח	19, 6.
הרעה וּמַתִּי	19, 19.
ויגדל הילד ויגמל	21, 8.
לאברהם מצַחֵק ¹	21, 9.
המים מן הַחֶמֶת ²	21, 15.
את המאֲכָלֶת. וחברו.	22, 6 & 10.
את רבקה ויִלְךָ	24, 61.
וימלאו ימיה לָלֶדֶת	25, 24.
ויקם ויִלְךָ	25, 34.
הנה נא זָקַנְתִּי	27, 2.
ואחר ילדה בָּת	30, 21.
נדרת לי שם נָדָר	31, 13.
ויבאו על העיר בָּטַח	34, 25.
וגעתם וקִנְזוּ	36, 11.
אלוף קִנְזוּ	36, 15.
קחם נא אלי ואברִכֶם ³	48, 9.
בבקר יאכל עֵד	49, 27.
וכל קָדָם דְּכוּוּתָה פֶּתַח ⁴ .	

¹ Etiam Cod. masoreticus Erfurt. ad hoc vocabulum adnotat יִרְחֵף (לית סגול) Ex. 32, 6 (ubi adnotatur פֶּתַח בִּסָּף, cf. לְצַחֵק Dt. 32, 11).

² Sic Codd. et Edd. tantum non omnes. Masora parva, quae huic vocabulo in v. 15 adscribit פֶּתַח לית et in v. 19 לית, priori loco הַחֶמֶת (in pausa), posteriori הַחֶמֶת (extra pausam) scribendum esse docet.

³ Sic Jekuthiel in דְּרָכֵי הַנִּקְדָּר, עֵין הַקּוּרָא, Mose ha-Nakdan in דְּרָכֵי הַנִּקְדָּר, Cod. 1294 et libri emendati. Masora huic vocabulo adjicit notam: לית פֶּתַח וְחֵד קִמָּץ וְאֵי אֲבִרְכֶם h. e. nusquam, ut hic, patachatum, altero loco Num. 6, 27 kamezatum.

⁴ h. e. קָדָם in pausa ubique Pathach (סגול) Masoretæ (קָטָן Masoretæ) retinet.

III.

חלופי ספר בראשית שבין בני מערבאי ובין
בני מרנחאי*Scripturae Genesis inter scholas orientales et occidentales
controversae*¹.

Orientales (Babylonii). Occidentales (Palaestinenses).

- 3, 22. היה כאחד מִמֶּנּוּ, דגש היה כאחד מִמֶּנּוּ, רפי²
 4, 22. תִּבְלָל קֵין, תרין מלין תִּבְלָלְקֵין, מלה חדא כתיב
 וקרי כתיבין וקריין
 23, 6. איש מִמֶּנּוּ את קברו, דגש איש מִמֶּנּוּ, רפי
 26, 16. כי עצמת מִמֶּנּוּ, דגש כי עצמת מִמֶּנּוּ, רפי

IV.

חלופי נקוד של ספר בראשית בין בן אשר
ובין בן נפתלי*Loci Genesis a Ben-Ascher et Ben-Naftali diverse punctis signati.*

Ben-Naftali:

יְהִי אֹר
 וְהָיְתָו אֶרֶץ³

Ben-Ascher:

יְהִי-אֹר 1, 4.
 וְהָיְתָו-אֶרֶץ 1, 24.

¹ Elias Levita in tertia libri *Masoreth ha-Masoreth* praefatione contendit, discrepantiarum Orientalium et Occidentalium ad Pentateuchum pertinere nullam et ubique de literis agi, non de vocalibus et accentibus. At fallitur in utroque. Praeter exempla supra proposita in promptu sunt alia quae eum refellunt: Lev. 16, 33 Orient. עַל הַכְהֲנִים, Occid. עַל הַכֹּהֲנִים; Dt. 16, 3 Orient. כִּי בַחֲפוּז, Occid. כִּי בַחֲפוּז, מצעות פסוק, ראש פסוק עֲצָה, Jer. 6, 6 Orient. עֲשֵׂה, Occid. עֲשֵׂה רפי, מפיק, Occid. עֲשֵׂה רפי, Am. 3, 6 Orient. עֲשֵׂה מפיק, Occid. עֲשֵׂה רפי, Zach. 14, 5 Orient. וְנִסְתָּם, Occid. וְנִסְתָּם.

² Babylonii discreverunt *ab eo* et *a nobis*, cf. Pinsker, *Einleitung in das Babylonisch-Hebräische Punktationssystem* p. 104.

³ Ben-Naftali makkephationem tantumdem spernit, quantum Ben-Ascher eam amat (v. Append. I. ad 1, 3), quare Mercha pro *Sefer Bereschith*.

Ben-Naftali:

- ¹ אֶת-כָּל-פָּנֵי
 מִכָּל-עֵץ הָעֵץ
 הָאֲכָלָהָ²
 אֲשֶׁר-בְּרֵאשִׁי³
 הִתְהַלֵּךְ כֹּחַ⁴
 אֶת-כָּל-הַיְּקוּם⁵
 וּבְכָל-דָּגַי⁶
 וַיִּמְצְאוּ
 וַיֵּאָהֵל⁷

Ben-Ascher:

- אֶת-כָּל-פָּנֵי 2, 6.
 מִכָּל עֵץ-הָעֵץ 2, 16.
 הָאֲכָלָהָ 3, 17.
 אֲשֶׁר-בְּרֵאשִׁי 6, 7.
 הִתְהַלֵּךְ-כֹּחַ 6, 9.
 אֶת-כָּל-הַיְּקוּם 7, 4. 23.
 וּבְכָל-דָּגַי 9, 2.
 וַיִּמְצְאוּ 11, 2.
 וַיֵּאָהֵל 13, 12.

Makkef ponit. Idem facit 6, 9; 23, 4. 11; 26, 22; 27, 28; 28, 4; 30, 32; 33, 10. 17; 36, 16; 38, 9; 39, 6. 23; 41, 45; 44, 19; 46, 23. 27; 48, 19. Pleraeque edd. habent וְיֵאָהֵל cum Metheg sine omni causa.

¹ Etiam Ben-Ascher huic voci convenienter naturae syllabarum Gaja apponeret, si distinctivo, non conjunctivo notatum esset (v. regulam in *Metheg-Setzung* §. 24). Ben-Naphtali contra hoc Gaja, nulla accentuum ratione habita, ubique syllabae antepenultimae, dummodo clausa est, apponit. Sic et 9, 2; 11, 2; 17, 8; 24, 54; 32, 9; 37, 10. 18; 41, 56; 42, 21; 44, 30.

² Ben-Ascher simplici Schebâ praeferit Chatef patach sec. regulam in libro suo וְיֵאָהֵל וְיֵאָהֵל propositam: Ubicunque לַ verbi אוֹכְלִיךָ vocali Segol effertur, כַּ adsciscit a breve excepto uno אוֹכְלִיךָ Eccl. 5, 10; cf. Heidenheimii עֵינִים מאור ad Dt. 12, 15.

³ Ubi syllabarum quae tonicam praecedunt utraque clausa est, Ben-Ascher Gaja respuit (sec. regulam *Metheg-Setzung* §. 28). Ben-Naftali vero Gaja tantopere delectatur, ut sicut accentuum sic syllabarum quoque momenta parum observet.

⁴ Eodem modo differunt 1 Sam. 2, 25; Est. 4, 18; Hos. 12, 5; 1 Chron. 29, 17. Heidenheimius dissensum perperam ad Gaja spectare opinatur. Meliora doceberis tractatu nostro *Metheg-Setzung* §. 28.

⁵ Ben-Naftali Gaja etiam primae clausae syllabae vocabuli quadrisyllabi, quod tonum in ultima habet, apponit (veluti et 21, 9; 24, 30; Ex. 22, 8; 25, 30; 28, 28); Ben-Ascher contra syllabam inde a tonica tertiam Gaja assumere posse negat.

⁶ Vide supra ad 2, 6.

⁷ Ben-Ascher literas gutturales pronunciat mobiles, Ben-Naftali quiescentes. Sic et 27, 13; 30, 42; 34, 3; 42, 21 et crebro.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:
וְלִזְרַעָךְ	וְלִזְרַעָךְ 17, 8.
וַיְהִי כְהוֹצִיאֵם	וַיְהִי כְהוֹצִיאֵם 19, 17.
וְכָל וַיְהִי דִסְמִיד לָהּ כְהוֹצִיאֵם כְּשֹׁמֵעַ כְּרֹאוֹת לָבֵן	
אֲשֶׁר כ"ף רַפִּי לָבֵן נִפְתַּלִּי כ"ף דַּגֵּשׁ ¹	
אֶת־בֶּן־הֶגֶר	אֶת־בֶּן־הֶגֶר 21, 9.
אֲשֶׁר־אֶהְבֶּת ²	אֲשֶׁר־אֶהְבֶּת 22, 2.
וַיֵּאדָה־לּוֹ ³	וַיֵּאדָה־לּוֹ 22, 8.
גֵּר וְתוֹשָׁב אֲנֹכִי ⁴	גֵּר־וְתוֹשָׁב אֲנֹכִי 23, 4.
לֹא אֲדֹנִי	לֹא־אֲדֹנִי 23, 11.
וְאֶת־הַצְּמִידִים ⁵	וְאֶת־הַצְּמִידִים 24, 30.

¹ Hujus differentiae causa inest in valore musico accentus Telischa. Ben-Naftali Telischa parvum, quia eandem cum Telischa magno modulationem habet, huic etiam ratione dagessandae sequentis tenuis aequiparat; Ben-Ascher vero modulationis paritatem nullius momenti esse ait, cf. Dt. 2, 16; Jos. 10, 1; 1 Reg. 13, 4, ubi ut loco supra citato differunt. Regulam, quam textus receptus sequitur, Moses Kimchi in cap. III. grammaticae *Mahalach Schebile Daath* hacce formula exprimit: הַטְרַם אָף עַל פִּי שְׁדוּא מִנְּגִינַת הַחֹלֶשׁ אֵינוֹ מִפְסִיק לִפִּי שְׁדוּא סְמוּךְ (תְּלִישׁא קְטַנָּה = טְרַם). cf. *Michlol* 89^a. Biblia Bomberg. 1516 statum controversiae recte exponunt.

² Vide ad 6, 7 et 22, 8.

³ Ben-Ascher propter conjunctivum accentum Gaja non ponit (*Metheg-Setzung* §. 28), Ben-Naftali valorem accentuum hac in re nihil valere censet. Catalogus diversarum differentiarum excusus vocem supra citatam non continet, sed Lonzano ait, eam in מחזורא רבה habere Gaja. Omnes autem variae lectiones ex hoc „Machazor magno“ notatae (v. *Michlol* 156^a et Pinskeri *Likkute Kadmonioth* p. 29) ad voces inter Ben-Ascher et Ben-Naftali controversas spectant, unde veri simillimum est, hoc Machazor magnum fuisse illum ipsum librum, quo Ben-Naftali textum secundum regulas ipsi comprobatas castigatum exhibuit.

⁴ Sublato Makkef hoc et seq. loco mutatur ordo accentuum. Item 39, 23; 44, 19; 46, 27; 48, 19 et saepenumero. Errat, ut alibi (*Metheg-Setzung* §. 11) ostendimus, Heidenheimius (in מאר עינים), qui diversam accentuationem ex Metheg aut posito aut non posito pendere statuit.

⁵ Vide ad 7, 4.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:
הַנֶּעֱרָה	הַנֶּעֱרָה 24, 55.
כִּי עָתָה	כִּי-עָתָה 26, 22.
קָלָלְתָּהּ ¹	קָלָלְתָּהּ 27, 13.
וַיִּתֵּן לָהּ ²	וַיִּתֵּן-לָהּ 27, 28. 28, 4.
וַיִּשְׁתַּחֲוֶה	וַיִּשְׁתַּחֲוֶה 27, 29.
וַיַּעֲקֹבֵנִי ³	וַיַּעֲקֹבֵנִי 27, 36.
וַעֲלִי-חֲרָבָנָה	וַעֲלִי-חֲרָבָנָה 27, 40.
וַיָּבֹא יַעֲקֹב מִן-הַשָּׂדֶה ⁴	וַיָּבֹא יַעֲקֹב מִן-הַשָּׂדֶה 30, 16.
וַיִּשְׁכָּר ⁵	וַיִּשְׁכָּר 30, 18.
וְכָל-שָׂה חֹהֵם	וְכָל-שָׂה-חֹהֵם 30, 32.

¹ Ben-Naftali, quamquam *kal-lāth-cha* pronuncians, tamen *Me-theg* ponit pro more suo ad 6, 7 exposito.

² Hac in voce dupliciter differunt: 1. Ben-Ascher propter Mak-keph Zere in Segol mutat et sec. regulam *Metheg-Setzung* §. 28 antepenultima *Metheg* dat; 2. Ben-Naftali non solum Zere verbi accentu *Mehuppach* instructi servat, sed etiam in eo discedit, quod consonam י in praecedens *Chirek* dissolvit, sec. regulam peculiarem, pro לִי, כִּי, וְי, כִּי, לִי pronuncians esse בִּי, וְי, כִּי, לִי, cf. 27, 29 וַיִּשְׁתַּחֲוֶה, 46, 17 וַיִּשְׁתַּחֲוֶה, Dt. 14, 23 לִירְאָה eorumque similia. Testis est inter alios Kimchi in *Michtol* 87^b et Lexico sub ילל. Reliquiae hujus punctationis naftaliticae in textu recepto reperiuntur Ps. 45, 10; Prov. 30, 17.

³ Futura verborum primae gutturalis duplici modo formantur et flectuntur: 1. גַּעֲמָדִי, גַּעֲמָדִי; גַּעֲמָדִי, גַּעֲמָדִי; 2. יִחַפֵּץ, יִחַפֵּץ; יִחַפֵּץ, יִחַפֵּץ. Ben-Naftali scribit וַיַּעֲקֹבֵנִי a forma יַעֲקֹב ex nomine patriarchae petita; Ben-Ascher e contrario וַיַּעֲקֹבֵנִי a forma יַעֲקֹב auctoritate Masorae Jer. 9, 3 testatā. Dagesch literae ק injectum orthophonicum est, novam syllabam hac litera incipiendam esse significans.

⁴ Ben-Naftali hic, uti fieri solet, accentui Zarka Munach praemittit, Ben-Ascher, data exceptione (velut 41, 15; Num. 21, 23; Dt. 12, 20), Mercha. Masora enumerat octodecim ejusmodi locos (י"ח מאיילין מאריכין). Biblia Bomberg. 1516 hanc diversam lectionem fideliter tradunt, sed perperam שלח pro השדה scribentes.

⁵ Ex utriusque sententia pronuncians וַיִּשְׁכָּר, sed inter se dissident eo, quod haec lectio sec. Ben-Ascher Keri quod dicitur perpetuum est. Sunt vero qui Ben-Naftali וַיִּשְׁכָּר (*affert praeonium*)

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
¹ וְכִהְיֶה עֵינֶיךָ	וְכִהְיֶה עֵינֶיךָ	30, 42.
אֶל־הַמַּחֲנֶה · הַמַּחֲנֶה ²	אֶל־הַמַּחֲנֶה · הַמַּחֲנֶה	32, 9.
יִפְגַּשְׁךָ ³	יִפְגַּשְׁךָ	32, 17.
אֲשֶׁלְּךָ ⁴	אֲשֶׁלְּךָ	32, 27.
כִּי עַל־כֵּן ⁵	כִּי עַל־כֵּן	33, 10.
קָרָא שָׁם הַמָּקוֹם ⁶	קָרָא שָׁם־הַמָּקוֹם	33, 17.
וַיֵּאָהֵב ⁷	וַיֵּאָהֵב	34, 3.
אֶלְיוֹ קָרַח	אֶלְיוֹ־קָרַח	36, 16.
לְהַשְׁתַּחֲוֹת ⁸	לְהַשְׁתַּחֲוֹת	37, 10.
וַיִּתְּנָכְלוּ	וַיִּתְּנָכְלוּ	37, 18.
כֹּא לֹא ⁹	כֹּא־לֹא	38, 9.
יִשָּׂה תֹאֵר	יִשָּׂה־תֹאֵר	39, 6.
וַיְהִי כְשֶׁמַּע, דָּגַשׁ ¹⁰	וַיְהִי כְשֶׁמַּע, רַפִּי	39, 19.

sicut Mosen ben-Mocha יִשְׁשַׁכָּר (v. Pinsker, *Likkute Kadmonioth* p. 98 et 102) legisse putent. At certe de Ben-Naftali falluntur.

¹ Vide supra 13, 12.

² Ben-Ascher Metheg illud quod Ben-Naftali syllabae הַ subnectit (v. supra 2, 6) non agnoscit.

³ Ben-Ascher legit: *jif-ghā-schacha*, Ben-Naftali: *jif-gosch-cha*, ambo cum Gaja primae syllabae, quam ille leviter, hic arcte claudit, cf. Kimchii *Michlol* 40^a. 41^a et Lex. sub פגש. Similiter differunt 1 S. 24, 11; Cant. 8, 2.

⁴ Ben-Naftali vocabulo propter majorem distinctivum Zakef vocales pausaes impertit; at Ben-Ascher illi Zakef non tantum ponderis concedit.

⁵ Simile discrimen uti 26, 22, v. supra ad 1, 24. Jekuthiel quoque כִּי tuetur, quosdam (scilicet qui cum Ben-Naftali faciunt) כִּי legere tradens.

⁶ Similiter differunt Num. 21, 3; v. de causâ ad 23, 4.

⁷ Vide 13, 12. Michaelis e Cod. Seldenii lectionem וַיֵּאָהֵב tanquam naftaliticam affert. Sane Ben-Naftali Ps. 31, 24 אֶדְבִי pro אֶדְבִי habet.

⁸ E Bibl. Bomberg. 1516, posteriores hunc locum praetermiserunt, v. differentiae explicationem ad 2, 6.

⁹ Pariter Hab. 1, 6; Prov. 26, 17.

¹⁰ Vide supra 19, 17.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
ראה את כל-מאומה ¹	ראה את-כל-מאומה	39, 23.
פרעה שם-יוסף ²	פרעה שם-יוסף	41, 45.
ילד	ילד	41, 50.
את-כל-אשר	את-כל-אשר	41, 56.
בהתחננו	בהתחננו	42, 21.
כמרגלים ³	כמרגלים	42, 30.
היש לכם	היש לכם	44, 19.
אל-עבדך	אל-עבדך	44, 30.
בנימן-אחיו ⁴	בנימן-אחיו	45, 14.
לישראל ⁵	לישראל	46, 2.
ימנה וישנה ⁶	ימנה וישנה	46, 17.
ובני דן	ובני-דן	46, 23.
כל-הנפש לבית יעקב ⁷	כל-הנפש לבית-יעקב	46, 27.
גם-היא יהיה לכם	גם-הוא יהיה-לכם	48, 19.

¹ Hanc discrepantiam non in Gaja (uti h. l. Norzi opinatur), sed in Makkef sitam esse supra 23, 4 observavimus.

² Ben-Naftali duci Zarka servum Munach adjungit, Ben-Ascher vero Mercha. Vide supra 30, 16.

³ Unus vocabulum articulo definit, alter indefinitum relinquit; aequae differunt Jud. 21, 29.

⁴ Ben-Ascher Metheg syllabae מן utpote productae adjicit, quia Metheg illud, quod syllabae productae convenit, de loco moveri non possit. Eodem modo hi duo dissentiunt Ex. 15, 1; 38, 1; Dt. 7, 1; 20, 15; 29, 12; Jos. 11, 12; 1 Chron. 12, 40; Jes. 26, 21; cf. *Metheg-Setzung* §. 11.

⁵ Ad Dt. 14, 23 exstat nota masoretica: בן אשר ליראה ביראה בן נפחלי ליראה ביראה לישראל בישראל, v. supra 27, 28.

⁶ Ben-Naftali Darga cum Mercha commutare debuit, quia, contracto וישנה in וישנה, syllabis accentuatis non nisi una vocalis interjecta est, cf. 1 Chr. 7, 30; 8, 16. Fusius ea de re disseruit Heidenheimius in מאור עינים ad h. l.

⁷ De hac varietate et insequenti v. ad 23, 4.

V.

חלופי קריאה בספר בראשית

Loci Genesis consimiles qui facile confunduntur.

- 1, 11 Primo אשר זרעו בו על־הָאָרֶץ.
 1, 12 Secundo אשר זרעו בו לְמִינֵהוּ. וסמן, הרמש על־הָאָרֶץ
 לְמִינֵהוּ (7, 14).
 4, 26 Primo ולשֹׁת בְּסִדְהוּא וְלֶד.
 10, 21 Secundo ולשֹׁם וְלֶד בְּסִדְהוּא.
 6, 13 Primo ויאמר אֱלֹהִים לֵנַח.
 7, 1 Secundo ויאמר יְיָ לֵנַח.
 8, 10 Primo וַיִּחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים.
 8, 12 Secundo וַיִּיחַל עוֹד שְׁבַעַת יָמִים.
 8, 17 Primo בעוֹף בְּבָהֶמָה וּבְכָל הָרֶמֶשׁ.
 9, 10 Secundo בעוֹף בְּבָהֶמָה וּבְכָל חַיִּית.
 9, 13 Primo וַהֲיִתָּה לְאוֹת בְּרִית.
 17, 1 Secundo וַהֲיִהָ לְאוֹת בְּרִית. וסמן, מילה בזכר.
 10, 20 Primo באֲרֻצְתָם בְּגוֹיָהֶם.
 10, 31 Secundo באֲרֻצְתָם לְגוֹיָהֶם. וסמן ב"ל ידעום (Ps. 147, 20).
 17, 24 Primo בַּהֲמָלוֹ בָשָׂר עֲרֻלָּתוֹ.
 17, 25 Secundo בַּהֲמָלוֹ אֶת בָּשָׂר עֲרֻלָּתוֹ.
 18, 30 Primo אֵל נָא יֵחָר לְאֹדְנִי וּאֲדַבְּרָה
 18, 32 Secundo אֵל נָא יֵחָר לְאֹדְנִי וּאֲדַבְּרָה אֶת־הַפֶּעַם.
 21, 16 Primo אֶת־קוֹל הַנֶּעַר.
ibid. Secundo אֶל־קוֹל הַנֶּעַר.
 22, 12 Primo וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת בִּנְךָ אֶת יַחֲדָה מִמֶּנִּי.
 22, 16 Secundo וְלֹא חֲשַׁכְתָּ אֶת בִּנְךָ אֶת יַחֲדָה: (סוף פסוק)
 22, 17 Primo אֶת שַׁעַר אֵיזְכִּיר.
 24, 60 Secundo אֶת שַׁעַר שִׁנְאָיו. וסמן על איביך ועל שְׁנָאִיךָ
 (Dt. 30, 7).
 23, 4 Primo וּאֲקַבְּרָה מִתִּי מִלִּפְנֵי.

- 23, 13 Secundo ואקברה אַת־מתי שמה.
 23, 10 Primo לְכָל באי שער עירו.
 23, 18 Secundo בְּכָל באי שער עירו. וסמן לְכָל כלי המשכן בכל
 (Ex. 27, 19).
 23, 11 Primo לֹא־אדני שמעני.
 23, 15 Secundo אדני שמעני.
 24, 3 Primo אשר אנכי ישב בְּקֶרְבּוֹ.
 24, 37 Secundo אשר אנכי ישב בְּאֶרְצוֹ. וסמן, כי אני ה' בקרב
 הארץ (Ex. 8, 18).
 24, 4 Primo ולקחת אשה לבני לִי־צֶהָק.
 24, 7 Secundo ולקחת אשה לבני מִשָּׁם.
 24, 37 Tertio ולקחת אשה לבני.
 24, 39 Quarto ולקחת אשה לבני מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִפֵּית אָבִי.
 24, 6 Primo פֶּן תָּשִׁיב את בני שמה.
 24, 8 Secundo את בני לֹא תָשִׁיב שמה. וסמן, וּשְׁפֹאֲתֶיךָ (Ez.)
 (39, 2).
 24, 17 Primo הגמייאני נא.
 24, 43 Secundo השקיני נא.
 24, 18 Primo ותֵּרֵד כֹּדֶה עַל־יָדָה.
 24, 46 Secundo ותֵּרֵד כֹּדֶה מִעֲלֵיהָ.
 24, 23 Primo מקום לְנוּ לָלִין.
 24, 25 Secundo גם מקום לָלוֹן. וסמן הִילִיכּוֹ (Jes. 13, 6).
 24, 27 Primo אֲחֵי אדני
 24, 48 Secundo אֲחֵי אדני. וסמן אֲחֵי וראש (Gen. 46, 21).
 24, 56 Primo שְׁלַחוּנִי ואלכה לאדני.
 36, 25 Secundo שְׁלַחוּנִי ואלכה אל מקומי.
 25, 24 Primo והנה תִּזְמַם בבטנה.
 38, 27 Secundo והנה תִּזְמְּמִים בבטנה.
 27, 21 Primo הִיאָתָה זֶה בני עשו.
 27, 23 Secundo אָתָה זֶה בני עשו.
 30, 10 Primo ותֵּלֵד זֹלֶפָה שִׁפְחַת לֵאָה ליעקב בן.
 30, 12 Secundo ותֵּלֵד זֹלֶפָה שִׁפְחַת לֵאָה בן שני ליעקב.
 31, 24 Primo השמר לך פֶּן־תִּדְּבַר.

- 31, 29 Secundo השמר לך מדבר
 32, 7 Primo ויחץ את־העם
 33, 1 Secundo ויחץ את־הילדים
 32, 30 Primo פניאל.
 32, 31 Secundo פניאל. וסמן, הרנינו (Dt. 32, 43)
 39, 3 Primo וְכָל אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה יִי מַצְלִיחַ בְּיָדוֹ.
 39, 23 Secundo וְאֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה יִי מַצְלִיחַ: סוף פסוק.
 39, 4 Primo וְכָל־יִשְׁלֹו נָתַן בְּיָדוֹ.
 39, 8 Secundo וְכָל אֲשֶׁר־יִשְׁלֹו נָתַן בְּיָדוֹ.
 39, 12 Primo ויעזב בגדו בְּיָדָהּ וינס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.
 39, 13 Secundo כִּי עֹזֵב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ וינס הַחוּצָה.
 39, 15 Tertio ויעזב בגדו אֶצְלִי וינס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.
 39, 18 Quarto ויעזב בגדו אֶצְלִי וינס הַחוּצָה.
 39, 14 Primo לַצַּחֲקָא בְּנִי.
 39, 17 Secundo לַצַּחֲקָא בִּי.
 40, 9 Primo וַיִּסְפֹּר שֶׁר הַמַּשְׁקִים.
 41, 9 Secundo וַיִּדְבֹּר שֶׁר הַמַּשְׁקִים.
 41, 3 Primo רעות מראה ודקות בשר.
 41, 4 Secundo רעות הַמְּרָאָה ודקות הַבֶּשֶׂר.
 41, 4 Primo ויִיקֶץ פֶּרְעָה: (סוף פסוק)
 41, 7 Secundo ויִיקֶץ פֶּרְעָה וְהָנָה חֲלוֹם.
 41, 6 Primo דְּקוֹת וּשְׂדוּפֹת קָדִים.
 41, 23 Secundo דְּקוֹת שְׂדוּפֹת קָדִים.
 41, 27 Tertio הַדְּקוֹת שְׂדוּפֹת הַקָּדִים.
 41, 6 Primo צַמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן
 41, 23 Secundo צַמְחוֹת אַחֲרֵיהֶם
 41, 25 Primo יָאֵת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה הַגִּיד לְפֶרְעָה.
 41, 28 Secundo אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה הָרָאָה אֶת־פֶּרְעָה. וסמן
 מהגיד את המראה (1 Sam. 3, 15).
 41, 48 Primo אֲשֶׁר הָיָה בָּאָרֶץ מִצְרַיִם.
 41, 53 Secundo אֲשֶׁר הָיָה בָּאָרֶץ מִצְרַיִם. וסמן, הִיוּ הָיָה דָּבָר הִ'
 (Ez. 1, 3).

- 42, 6 Primo וישתחוו לו אֲפִים ארצה.
 43, 26 Secundo וישתחוו לו ארצה. וסמן השלים האריך אפים
 42, 38 Primo וקָרָאָהוּ אֶסוֹן.
 44, 29 Secundo וְקָרָהוּ אֶסוֹן.
 42, 38 Primo והורדתם את שיבתי בְּיָגוֹן שאולה.
 44, 29 Secundo והורדתם את שיבתי בְּרָעָה שאולה.
 43, 9 Primo וחטאתי לָהּ כל הימים.
 44, 32 Secundo וחטאתי לְאָבִי כל הימים.
 44, 30 Primo והנער איננו אָתָנוּ.
 44, 34 Secundo והנער איננו אִתִּי.
 45, 18 Primo טוב ארץ מצרים.
 45, 20 Secundo טוב כָּל-אֶרֶץ מצרים.
 45, 27 Primo אשר שלח יוֹסֵף לשאת אתו.
 46, 5 Secundo אשר שלח פָּרְעָה לשאת אתו. וסמן, ויען יוסף
 את פֶּרְעָה (41, 16). סמן אחר, סָף.
 47, 15 Primo וְלָמָּה נִמּוּת נִגְדָה
 47, 19 Secundo לָמָּה נִמּוּת לְעִינֶיךָ. וסמן, כברי לנגד עיניו (28,
 22, 25).
 47, 15 Primo כִּי אִפֹּס כֶּסֶף.
 47, 16 Secundo אִם אִפֹּס כֶּסֶף. וסמן, כי אם.
 49, 30 Primo אשר קנה אברהם את השדה מאת עֶפְרָן הַחֲתִי
 לַאֲחֻזַּת קֶבֶר.
 50, 13 Secundo אשר קנה אברהם את השדה לַאֲחֻזַּת קֶבֶר מאת
 עֶפְרָן הַחֲתִי.
 50, 17 Primo שֶׁא נָא פֶשַׁע.
ibid. Secundo שֶׁא נָא לְפֶשַׁע.

VI.

פסקתא דספר בראשית

*Loci Genesis lineola Pasek notati*¹.

אלהים לאור	1, 5.
אלהים ליבשה	1, 10.
החיה הרמשת	1, 21.
אלהים את האדם	1, 27.
אלהים תרדמה	2, 21.
אלהים את הצלע	2, 22.
אלהים אל הנחש	3, 14.
י את פרעה	12, 17.
עליהם לילה	14, 15.
המול ימול	17, 13.
שרה לאמר	18, 15.
כי יראה	<i>ibid.</i>
ויאמר לא	<i>ibid.</i>
עשו כלה	18, 21.
אברהם בבקר, תנינא דספרא	21, 14.
אלהים אל הגר	21, 17.
אברהם אברהם	22, 11.
ההוא י יראה	22, 14.
ראו ראינו כי היה י עמד	26, 28.
אלהים נפתלתי	30, 8.
זבדני אלהים אתי	30, 20.
ויאמר אלהם ראובן	37, 22.
יום יום	39, 10.

¹ Masora omnium librorum V. T. locos eos singulatim enumerat, in quibus *Pasek* (פֶּסֶק, sic, non פִּסֵּק scribendum ac pronuncian- dum) h. e. signum intercapedinis legendi reperitur, hoc modo prae- cavens, ne cum *Legarme* (quod male *Pesik munachatus* nominatur), accentu distinctivo, cujus figura eadem est, confundatur. En hic est index locorum undetriginta libri Genesis, qui *Pasek* requirunt, e Co- dicibus probatae fidei nunc primum emendatus atque in integrum redditus.

- אחים | אנחנו בני איש 42, 13.
 אשמים | אנחנו 42, 21.
 אליכם | לאמר 42, 22.
 אם כן | אפוא זאת 43, 11.
 אלהים | לישראל 46, 2.
 יעקב | יעקב *ibid.*

VII.

סדרים בספר בראשית

*Sectiones libri Genesis masoreticae*¹.

- בראשית 1, 1.
 אלה תולדות השמים 2, 4.
 ויאמר יי אלהים הן האדם 3, 22.
 זה ספר תולדת 5, 1.
 אלה תולדת נח 6, 9.
 ויזכר אלהים את נח 8, 1.
 וידבר אלהים אל נח 8, 15.
 ויהיו בני נח 9, 18.
 ויאמר יי אל אברהם לך מארץ 12, 1.
 ויהי רעב בארץ 12, 10.
 ויהי כימי אמרפל 14, 1.

¹ Inter omnes constat, librorum biblicorum in capita divisionem, quae nunc percerebuit, versus medium seculum XIII. vel a Hugone de St. Caro Cardinali Hispanico vel a Stephano Langthon Archiepiscopo Cantabrigiensi ad arbitrium factum esse sine omni auctoritate masoretica. Primus eam Isaacus Nathan ao. 1437—48 in Corcordantiis suis מאיר נחייב inscriptis, quae ao. 1523 prodierunt, deinde Daniel Bomberg in altera sua Bibliorum Rabbincorum editione 1521 ad textum hebraicum adhibuit. Antiqua Masoretarum capita, quae סדרים vocantur, prorsus diversa sunt. Numerantur per totam Scripturam V. T. quadringenta quadraginta sex. Catalogus exstat in introductione Bibliorum Rabbincorum Bombergianorum ai. 1526. Nos eum ex Codicibus emendavimus, cf. quae Heidenheimius in Pentateucho עינים מאיר inscripto ad calcem Genesis p. 85 adnotavit.

- 15, 1. אחר הדברים האלה היה דבר
 16, 1. ושרי אשת אכרם
 17, 1. ויהי אכרם בן תשעים
 18, 1. וירא אליו יי
 19, 1. ויבאו שני המלאכים
 20, 1. ויסע משם אברהם
 21, 1. ויי פקד את שרה
 22, 1. ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה
 24, 1. ואברהם זקן בא
 24, 42. ואבא היום אל העין
 25, 1. ויסף אברהם ויקח
 25, 19. ואלה תולדת יצחק
 27, 1. ויהי כי זקן יצחק
 27, 28. ויתן לך האלהים
 28, 10. ויצא יעקב מבאר שבע
 29, 31. וירא יי כי שנואה
 30, 22. ויזכר אלהים את רחל
 31, 3. ויאמר יי אל יעקב שוב
 32, 4. וישלח יעקב מלאכים
 33, 18. ויבא יעקב שלם
 35, 9. וירא אלהים אל יעקב עוד
 37, 1. וישב יעקב בארץ
 38, 1. ויהי בעת ההוא וירד
 39, 1. ויוסף הורד מצרימה
 41, 1. ויהי מקץ שנתים
 41, 38. ויאמר פרעה אל עבדיו
 42, 18. ויאמר אלחם יוסף ביום
 43, 14. ואל שדי יתן לכם רחמים
 44, 18. ויגש אליו יהודה
 46, 28. ואת יהודה שלח
 48, 1. ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף
 49, 1. ויקרא יעקב אל בניו.

VIII.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. *Varietas scriptiois et lectionis* (פְּתִיב וְקֶרִי).

Scriptum. פְּתִיב	Legendam. קֶרִי
4, 18 מְחִיֵּאֵל (h. e. מְחִיֵּאֵל)	מְחִיֵּאֵל
8, 17 הוֹצֵא (h. e. הוֹצֵא)	הוֹצֵא
9, 21. 12, 8. 13, 3. 35, 21 אֶהְלֶה	אֶהְלֶה
14, 2. 8 צְבִיִּים (h. e. צְבִיִּים)	צְבִיִּים
8, 6 מִחֲטֹי	מִחֲטֹא
24, 14. 28. 55. 34, 3. 12 הַנֶּעַר (h. e. הַנֶּעַר)	הַנֶּעֱרָה
24, 16 וְהַנֶּעַר (h. e. וְהַנֶּעַר)	וְהַנֶּעֱרָה
24, 57 לִנְעַר (h. e. לִנְעַר)	לִנְעֶרָה
24, 33 וַיֵּשֶׁם (h. e. וַיֵּשֶׁם cf. 50, 26)	וַיֵּשֶׁם
25, 23 גִּיִּים (h. e. גִּיִּים)	גִּוִּים
27, 3 צִידָה (h. e. צִידָה)	צִיד
27, 29 וַיִּשְׁתַּחֲוֶה (h. e. וַיִּשְׁתַּחֲוֶה)	וַיִּשְׁתַּחֲוֶה
30, 11 בָּגַד (h. e. בָּגַד)	בָּא גַד
30, 18. 35, 23. 46, 13. 49, 14 וַיִּשְׁתַּכֵּר (h. e. וַיִּשְׁתַּכֵּר)	וַיִּשְׁכֵּר
33, 4 צֹארוֹ (h. e. צֹארוֹ)	צֹאֲרִיו
36, 5. 14 יַעִישׁ (h. e. יַעִישׁ)	יַעִישׁ
39, 20 אֲסוּרִי (h. e. אֲסוּרִי)	אֲסִירִי
43, 28 וַיִּשְׁתַּחֲוֶה (h. e. וַיִּשְׁתַּחֲוֶה)	וַיִּשְׁתַּחֲוֶה
49, 11 עִירָה	עִירֹו
<i>ibid.</i> סוֹתָה	סוֹתֹו

Lectiones (קֶרִי) perpetuae sunt voces הוֹא, יְהוֹה, יְהוֹה, הוֹא, quae ubique legendae sunt וְהִיא, אֶלְכִי, אֶלְכִי, e. c. 2, 4. 20; 15, 8.

B. *Adnotationes masoreticae.*

בְּדָגֶשׁ Aleph cum Dagesch (43, 26).

אֵין פֶּאן פֶּסְקָא כָּלָל כִּי אִם רִנָּה אוֹת אֶחָת Non hic intervallum nisi literae unius (47, 28).

בֵּת רַבְתִּי Beth magnum (1, 1).

בְּרֹאשׁ עֲמוּד, סִמֶּן בְּ"ה פֶּסֶם „In capite columnae; signum: בְּיָה שְׁמוֹ (Ps. 68, 5)“. Haec est vox memorialis, qua significantur voces in principio columnae (paginae) scribendae (בְּרֹאשִׁית Gen. 1, 1; יְהוּדָה 49, 8; הַבָּאִים Ex. 14, 28; שְׁנֵי Lev. 16, 8; מֵה Num. 24, 5; וְאֶעֱיֶדָה Dt. 31, 28).

הֶּ זְעִירָא He parvum (2, 4).

כֶּ זְעִירָא Caf parvum (23, 2).

לֶּ דְּגוּשָׁה Lamed cum Dagesch (19, 2).

לֶּ קָמֻצָה Lamed cum Kamez (41, 50).

מֶ בְּדָגֶשׁ Mem cum Dagesch (2, 25).

וֶ מְלֵא plene cum Vav (48, 20).

עֶ מְלֵא cum tono in ultima (40, 15).

נֶ הִפּוּכָה Nun inversum, ita ut caput literae magis sinistrorsum, quam omnino dextrorsum inclinatum sit (11, 32). Liber de coronulis (ס' חֲזָאנִי) enumerat sedecim Nun inversa Pentateuchi, at Masora tantummodo hoc unum agnoscit.

יֶ נִקּוּד עַל יֶ בְּתָרָא Puncta super Jod posteriori (16, 5).

יֶ נִקּוּד עַל אֶ יֶ וֶ Puncta super Aleph, Jod et Vav (18, 9).

וֶ נִקּוּד עַל וֶ חֲנִינָא Puncta super Vav secundo (19, 33).

נֶ נִקּוּד כָּלּוּ מְלֵמְעָה Totum punctis supernis insignitum (33, 4).

אֶ נִקּוּד עַל אֶ Puncta super voce אֶ (37, 12).

עֶ בְּצִירֵי Ajin cum Zere (46, 34).

פֶּסְקָא בְּאִמְצַע פֶּסוּק Intervallum in medio versus (35, 22).

צֶ דְּגוּשָׁה Zade cum Dagesch (19, 14).

קֶ דְּגוּשָׁה Koph cum Dagesch (49, 10. 17).

קֶ זְעִירָא Koph parvum (27, 46).

קֹדֶשׁ Sanctum (de Deo) 18, 3; 19, 18.

קָמֶזֶץ קָמֶזֶץ קָמֶזֶץ Kamez cum accentu Zakef parvo (11, 3. 11; 24, 19; 25, 23; 27, 36; 31, 18; 32, 21; 44, 10. 17; 49, 25. 27).
 דּוּאָ טַעַמִּי, וְהַקּוֹרֵא יִטְעֵם הַגֶּרֶשׁ קֶדֶם הַתֵּלִישָׁא Duo accentus, et lector cantet accentum Geresch ante accentum Telischa (5, 29).

C. Clausula libri.

חֲזָק: כְּכֹחַ פְּסוּקֵי סֵפֶר בְּרֵאשִׁית
 אֶלֶף וַחֲמִשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים
 וְאַרְבָּעִים, וְסָמָן א' וְד' ל'; וְחֲזָקוֹ
 וְצֶל-חֲרָבָה תַּחֲתָיו: וְסָמָן
 אֲרָבַעִים וּשְׁלֹשָׁה, וְסָמָן ג'
 וּפְרָשִׁיחוֹתֵי שְׁתֵּים עָשָׂרָה, וְסָמָן
 ז': וְסִקְּחוֹתֵי עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ,
 וְסָמָן טו"ב הו"א: וְהַתִּיבוֹת
 הַנִּקְדוּחַ חֲמִשָּׁה, וְסָמָן ג"ב:
 וְכַתִּיבֵי וְקָרִי וְשְׁלֹשִׁים וְשִׁנִּים,
 וְסָמָן ל'ב: מִכֵּן הַפְּרָשִׁיּוֹת
 הַפְּתוּחוֹת שְׁלֹשָׁה וְאַרְבָּעִים,
 וְהַסְתּוּמוֹת שְׁמֹנֶה וְאַרְבָּעִים, הַכֹּל
 חֲמִשָּׁים וְאַחַת פְּרָשִׁיּוֹת, וְסָמָן
 צ"א: שְׁנֹחַ הַסֵּפֶר אֲלֻפִּים וּשְׁלֹשׁ
 מֵאוֹת וְחָמֵשׁ שָׁנִים, מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא
 הָעוֹלָם עַד שְׁמַח יוֹסֵף:

Fortis esto! Summa versuum libri
 Geneseos mille et quingenti et tri-
 ginta et quatuor, signum קל א' א'
 (vox memorialis: א' 1000, ק' 500,
 'ר 4, 'ב 30); et medium eorum ver-
 sus 27, 40. Et sectiones ejus qua-
 draginta et tres, signum ג' (ג' 3,
 'ב 40) et Pericopae ejus duodecim,
 signum ז' (ז' 7, 'ד' 5). Et loci pa-
 sekati ejus novem et viginti, signum
 'ר 6, 'ר 5, 'ב 2, 'ר 6, 'ר 9, טו"ב
 א' 1). Et voces punctatae quinque,
 signum ג'ב (ג' 3, ב' 2). Et scripta
 et legenda ejus triginta et duo,
 signum ל'ב (ל' 30, ב' 2). Numerus
 pericoparum apertarum tres et qua-
 draginta, et clausarum octo et qua-
 draginta, in universum nonaginta
 et una, signum צ"א (צ' 90, א' 1).
 Anni libri duo milia et trecenti et
 novem anni, a die creationis mundi
 usque ad mortem Josephi.

ספר ישעיה

LIBER JESAIAE.

נביאים אחרונים

ספר ישעיה

81207

LIBER JESAIAE.

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME
EXPRESSIT, E FONTIBUS MASORAE VARIE ILLUSTRAVIT,
NOTIS CRITICIS CONFIRMAVIT

S. BAER.

PRAEFATUS EST EDENDI OPERIS ADJUTOR

FR. DELITZSCH.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.

LIPSIAE 1872.

PRAEFATIO.

Abhinc prope triennium est, quum S. BAERIUS conso-
ciata mecum opera Genesin edidit, ut specimen exhiberet textus
masoretici ad ipsius Masorae praescripta et priscorum testimonium
fidem exacti¹. Non multi sunt qui his studiis faveant et criticam
editionem huic aut illi omni auctoritate destitutae praeferant.
Tanto majori honori est BERNHARDO TAUCHNIZIO Baroni,
quod eum operis liberaliter incepti non piguit.

En habes librum Jesaiae omnibus editionibus quae adhuc prodierunt multo perfectiorem. Jesaias multo magis emendatione egebat quam Genesis. Nam liber Thorae quinquepartitus, utpote usu synagogali ceteros omnes antecedens, jam pridem criticos nactus est experientissimos, qui separatis libris, velut **אור תורה** Menahemi di Lonzano, **מכתב מאליהו** Eliae b. Azriel Vilnensis, **מאור עינים** Salomonis Dubno, **תקון סופרים** Wolfi Heidenheim, genuinam textus speciem eruere et a vitiiis vindicare studuerunt. At ceteri libri sacri, quos solus Jedidja Norzi (Nursinus) in suo **מנחת שני** aequabili diligentia complexus est, etiam nunc innumeris mendis scatent. Libri Josuae ne una quidem pagina exstat, in qua non aliquid vitiosum occurrat. In praefatione Genesis multis exemplis comprobavimus, qualibus quantisque vitiiis omnes omnino libri in usitatis editionibus laborent. Facile est hunc indicem augere. Falsae sunt, ut certe aliquot exempla addamus, haec scripturae:

מֶן-כִּנִּי 11, 10 Jud. עַד אֲשֶׁר-עַד 14, 17. וְדוֹמָה 52, 15 Jos.
 וְאַחֲרָהּ 7, 11 I Sam. עַל-הַגִּבְעָה 36, 20. וְאֶנְתַּחֲזָה וְאֶשְׁלַחָהּ 6, 20.
 וְאֶת-כָּל 1, 8. וְאֶעֱד 42, 2 Reg. I. עַד-אֲזֹר 22, 25. נָגַשׁ 24, 14.
 אֶל-הַדֶּרֶךְ 38, 20. מִן-בְּהֵמָה 5, 18. לֹא הָיָה 20, 12. וּנְשָׂא 31, 8.
 רֹאת כָּל-בֵּית 13, 20. יָאֵת דְּבָרִי 31, 18. נִבְחֹן 31, 17 Reg. II.
 מִשָּׁל 46, 51. מִשְׁפִּיל 9, 50. בָּחֹמֶר 4, 18 Jer. אֶת-יְבוֹק 5, 22.
 חֲטָאֲתָהּ 9, 10 Hos. עַל-שֵׁשֶׁת 6, 47. מִגִּדְּשׁוֹת 28, 27 Ezech.
 לְעֶבְדֵיהֶם 13, 2 Sach. תִּרְאִי 15, 3 Zeph. בְּתַבּוּנָם 2, 13.
 לְהֵרֵג 11, 8 Est. בָּם-זֹה 6, 7 Koh. מֵאֵת טוֹבִיהֶוּ 10, 6. אֶל-רַעְהוּ
 12, 10 Neh. 6, 16. בָּעֲרִינוּ 14, 10. וּמָדָה 20, 4 Ezr.
 אֶת-כֶּסֶּא 10, 22 I Chron. וְאֶקְבָּצָם 11, 13. וְאֶלִּישִׁיב הַזֹּלִיד

¹ Successit, ut confidimus, nam nonnisi tria sphalmata hucusque deprehendimus: XVIII, 6 leg. הָאֵלֶּלֶה pro הָאֵלֶּלֶה XIX, 23 צִיְרָה pro צִיְרָה XXXV, 2 וְהִשְׁהִירוּ pro וְהִשְׁהִירוּ.

Subsidia Codicum et Editionum, quibus BAERIUS in textu Jesaiae stabiliendo usus est, ea sunt, de quibus pridem in praefationibus Psalterii (Lipsiae, Doerffling & Franke 1861) et Genesis (1869) disserui. Sed accesserunt quaedam peculiariora et recens parata. Haud negligendas existimavit Editiones Heinemanni (Berolini 1842) et Luzzatti (Patavii 1855 sqq.). Praesto ipsi erant inter alios Masorae fontes etiam *Ochla we-ochla* a Sal. Frensdorffio publicatum (Hanoverae 1864. 4) et exemplar commentarii critici Norziani מנחת שי inscripti (Mantuae 1742-44), in cujus margine Wolfius Heidenheim varias duorum antiquorum Codicum lectiones adnotavit. Atque adeo contigit potiri duorum Codicum, qui nuper ex oriente advecti sunt. Horum duorum Codicum, quos in adnotationibus criticis saepenumero citavimus, primum *Hierosolymitanum* nuncupavimus, nam SCHAPIRA Hierosolymitanus, sedulus ille Codicum conquisitor, eum Joanni Altio Francofurtensi vendendum tradidit, qui quidem BAERIUM rogavit, ut exploratum breviter describeret. Est membranaceus et quod dolendum non integer (Jud. 20, 8 usque ad Ez. 5, 8; 2 Chr. 4, 16 — c. 18; Dan. c. 3 — 11, 40; Ezr. 4, 4 — Neh. 3, 17), ad familiam Hispanicam pertinens (ספר תשמיא), Masora tum parva tum magna instructus a Punctatore rei grammaticae et masoreticae peritissimo, sec. fere XIV, uti inde apparet, quod saepius David Kimchi tanquam testis profertur. Hujus Codicis textus saepissime a vulgato discedit, plerumque non sine justa causa. Adscriptae sunt multae variae lectiones, quas celeberrimus iste Codex Hilleli (ספר הללי) exhibebat¹.

Alterum Codicem, quem *Jamanensem* nominare consuevi-
mus, Jacobus SAPPİR, auctor itinerarii אבן ספיר (Lyck 1866),²

[illegible]

² V. de eo *Journal Asiatique* t. XVI no. 61. 1870, ubi M. J. Derenbourg librum grammaticum e Pentateucho, quem Sappir Bodlejanæ vendiderat, descriptum edidit atque illustravit. Est unum

in Arabia australi (يَمَن) acquisivit et raros quosdam libros sibi commutando Baerio concessit. Hic Codex a במקום Jes. 22, 25 incipit et deinceps omnes ceteros libros continet, exceptis ultimis capitibus Chronicorum (inde a 2 Chr. 22, 25) et toto Psalterio. Membranaceus est et hierosolymitano antiquior, caractere Raschiano sive Provinciali (פְּרוֹבִינְצִי) scriptus¹, binis in utraque pagina columnis, sine Masora, sed passim adpersis notis criticis. Etiam hic Codex bono nobis usui erat, nam in punctis et vocalibus fideliter praescripta masoretica custodit².

Praeterea nonnunquam Codicem tertium membranaceum eumque pervetustum, integrum et omnino eximium commemoravimus, quem ao. 1868 de Jacobo SAPPİR Bibliotheca Publica Parisiensis emit. Hujus Codicis varias lectiones ab ipso excerptas benigne nobiscum communicavit, quare eum ut gratiam referremus Codicem *Sappir* appellavimus³.

Talibus subsidiis⁴ usi labori non pepercimus, ut textum Jesaiae multis locis depravatum aut vacillantem ad Masorae normam et optimorum testium exemplar revocarem. Accentus

de opusculis illis, quae alias *Horajoth ha-Kore* (Institutiones lectoris s. anagnostae) inscribuntur (cf. comm. nostrum in Psalmos t. II. p. 518). Auctor vetustiores libros compilavit et paene nihil supplet quod non aliunde noverimus. Attamen non pauca congescit quae Masorae Ben-Ascheri melius cognoscendae inserviunt et peculiares ei sunt quidam termini technici velut פִּסְוֹק pro פִּסְוֹק et אוֹגִירָה (de בְּגֵד כֹּהֵן contra regulam dagessatis). Ad Jesaiae textum castigandum quod faceret nihil invenimus.

¹ v. Zunz, *Zur Geschichte und Literatur* p. 206 a.

² Exempla sunt Jer. 2, 31 אֶם אֶרֶץ מִצְרָיִם מִדּוֹעַ ibid. המדבר 20, 15 וְאֵתָהּ בְּקֶרְבֵּנוּ 14, 9 שְׂכַחְתָּ 13, 25 מִסְפָּכֹו 4, 7 וְשִׁלַּחְתִּי Ez. 19, 9 בְּמִצְדּוֹת 25, 8 אָמַרְי 28, 13 מִסְכָּחֶךָ Hos. 2, 18 שְׂרָאצֵּר 14, 10 Sach. 7, 2 קְמוּשׁ 9, 6 בְּעָלִי Am. 6, 14 רִזְכֹּכִית 28, 17 הִשְׁמַח לְבָבְךָ עַל-עֲבֹדֶי אֱלֹהִים Iob. 1, 8 וְלֹחֲצֵי אֹתָכֶם

³ Hierolymitanus noster ad רִיחְלִטֵי הַמִּנְחָה 1 Reg. 20, 33 adnotat: כֵּן בִּסְפָר בְּבִלָּה, וְיִסְחָא מִעֲרִבָא וְיִחְלֹטֵר הַמִּנְחָה כְּחֵיב וְיִחְלֹטֵרָה מִמֶּנּוּ קרי, unde cognoscimus, lectionem quam editiones exhibent babilonicam esse, non palaestinensem, quae exhibenda erat. Et revera Cod. ille Sappir Parisiensis in textu habet Chethib הַמִּנְחָה et in margine Keri רִיחְלִטֵי הַמִּנְחָה. Etiam Cod. 1294 Goldschmidtii Francfurtensis (v. Praef. ad Librum Psalm. p. VI) hujus varietatis mentionem facit, cf. et Raschium ad h. l.

⁴ Inter Codd. quos Baerius consuluit est etiam Mendelssohnianus quidam, nunc Geigerianus, quem Abrahamus GEIGER passim in Baerii usum liberaliter contulit. Hunc Codicem non adeo antiquum — exaratus est enim ao. 1489 — inter testes non recepimus. Attamen lectiones 3, 23., וְשִׁלַּחְתִּי 31, 1., וְשִׁרָאצֵּר 37, 38 quas exhibet documento sunt, eum emendationibus libris adnumerandum esse.

velut *Paschta Telischa* etc. uti fieri oportet collocavimus; in ponendo *Metheg-Gaja*, cujus leges celeberrimi grammatici non satis noverunt¹, maximam curam adhibuimus; *Schebâ* ubicunque earundem literarum concurrentium prior plena vocali caret cum *Chatef* commutavimus (e. c. וְלֵלֹךְ, וְהֵלֵךְ, סְרַרִים, וְלֵנִים); *Kamez-chatûf* ubi legens errare possit praeuntibus Codicibus pariter ut *Kamez-chatef* scripsimus (velut וְחִרְבוֹת, כְּדָבָר, וְשִׁבְעָה); in vocalibus, accentibus, plena vel defectiva scriptione ubique sedulo religioseque Masoram consulimus. Et omnium editionum haec prima est, in qua singulae textus sectiones, quas traditio sancivit, literis ס (h. e. סְתוּמָה) et פ (h. e. פְּתוּחָה) designatae sunt. Editores hucusque earum sectionum in solo Pentateucho rationem habuerunt Pentateucho rationem habuerunt idque duce Maimonide (סֵפֶר תּוֹרָה cap. VIII.); in ceteris libris certis praeceptis destituti suum arbitrium sequuntur ideoque nimirum longe inter sese dissentiunt. Merito autem HUPFELDUS in §. 19 Grammaticae suae observavit, etiam in Prophetis et Hagiographis similem textus partitionem a maioribus traditam videri, id quod Mischna cum Gemara *Megilla* 24^a postulat et Codices confirmant². Has Paraschas sive clausas sive apertas redintegrare studuimus.

Accessionum criticarum et historicarum, quibus hanc Jesaiae editionem locupletavimus, commendatione supersedemus. Grato eas animo excipient qui talium studiorum sensu non vacant. Plerisque et inter hos etiam nostratibus grammatodidascalis frustra, ut videtur, in textu biblico ad regulas et praecepta Masorae exigendo desudamus. At fortasse quod praesens non postera respuet aetas et gratias mihi habebit, quod alienae laudis cupidior quam propriae enixus sum, ut rara BAERII eruditio atque indefessa industria in lucem protrahantur et quantum possint ad studiorum biblicorum fructum redundant.

Lipsiae, XIII ante Calendas Apriles MDCCCLXXII.

Franciscus Delitzsch.

¹ Roedigerus in ed. XXII. (1872) Grammaticae Gesenianae ait, et copulativum nunquam *Metheg* assumere, at Jes. 9, 6 scribendum וְלֵסְכֵרָה 49, 18 וְתַקְשִׁירִים 65, 3 וְתַקְשִׁירִים, v. legem *Metheg-Setzung* § 24.

² Cod. Moguntinus pone Jos. 1, 18. 12, 24. 1 Reg. 1, 53. Jer. 8, 12 et alias habet פ, pone Jud. 4, 24. 5, 31. 2 Sam. 21, 22. 22, 51 lineam vacuum relinquit eique פְּתוּחָה inscribit. Cod. Hierosolymitanus post Jud. 20, 14. 1 Sam. 18, 6. 2 Chr. 12, 12. 15, 7. 9 al. adnotat פְּתוּחָה. Codex Heidenheim. post Psalm. 114, 8. Koh. 4, 17 exhibet סְתוּמָה. Jamanensis פְּתוּחָה adscribit post Prov. 6, 19. Hierosolymitanus post Jer. 13, 15 habet notam רל"ם h. e. רל"ם ראש et post Jer. 36, 11. 62, 6. Jer. 12, 10 et saepius רל"ם ראש לסְתוּמָה. h. e.

ישעיה Liber Jesaiae.

א 1

חֲזוֹן יִשְׁעִיָּהוּ בֶן-אֲמוּץ אֲשֶׁר חָזָה עַל-יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם א
בַּיָּמִי עֲזִיָּהוּ יוֹתָם אָחִיו יַחֲזָקִיָּהוּ מֶלֶכִי יְהוּדָה: שָׁמְעוּ שְׁמַיִם 2
וְהִאֲזִינִי אָרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֶּר בְּנִים גִּדְּלָתִי וְרוֹמַמְתִּי וְהֵם
שָׁמְעוּ כִּי: יָדַע שׁוֹר קִנְהוֹ נַחֲמֹר אָבוֹס בְּעַלְיוֹ יִשְׂרָאֵל לֹא 3
יָדַע עָמִי לֹא הִתְבּוֹנֵן: הִוִּי וְהִי חִטָּא עִם פֶּכֶד עוֹן זֶרַע מְרַעִים 4
בְּנִים מִשְׁחִיתִים עֲזָבוּ אֶת-יְהוָה נֶאֱצְוּ אֶת-קִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נָזְרוּ
אֲחֹזֵר: עַל-מָה תָּכֹן עוֹד תוֹסִיפוּ סִרְהָ כֹל-רָאשׁ לַחֲלִי וְכֹל-ח 5
לִכְבֹּ דְוָי: מִכַּפ־רִגְלֹ וְעַד-רֹאשׁ אֵין-כּוֹ מֵתָם שָׁפַע וְחַבּוּרָה 6
וּמִפְּהַ סְרִיָּה לֹא-זָרוּ וְלֹא חִבְּשׁוּ וְלֹא רִכְּבוּ בַשָּׁמֶן: אֲרַצְכֶם 7
שָׁמְמָה עָרֵיכֶם שָׁרְפוֹת אֵשׁ אֲדַמְתֶּכֶם לִנְגֻדְכֶם זָרִים אֲכָלִים
אֲתָה וּשְׁמָמָה כְּמִהַפֶּכֶת זָרִים: וְנִוְתָרָה בַת-צִיּוֹן כִּסֵּהָ 8
בְּכֶרֶם כְּמִלוּנָה בְּמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה: לֹוִלִי יְהוָה צְבָאוֹת 9
הַזֹּתִיר לָנוּ שְׂרִיד כְּמַעֲט כִסֵּדֶם הָיִינוּ לְעַמָּה דְמִינוּ: פ
שָׁמְעוּ דְבַר-יְהוָה קְצִינֵי סֹדֶם הִאֲזִינוּ תוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עַם-י 10
עַמָּה: לָמָּה פִּי רִב־זִכְרֵיכֶם יֹאמַר יְהוָה שָׁבַעְתִּי עַלְוֹת 11
אֵילִים וְחִלָּב מְרִיאִים וְדָם פָּרִים וּכְבָּשִׁים וְעֵתוּדִים לֹא
חִפְצָתִי: כִּי תִבְאוּ לָרְאוֹת פָּנַי מִי-בִקֵּשׁ זֹאת מִיָּדְכֶם רָמַס 12
חֲצָרִי: לֹא תוֹסִיפוּ הִבִּיא מִנְחַת-שָׁוָא קִטְרֹת תוֹעֵבָה הִיא 13
לִי תוֹדֵשׁ וּשְׁבַת קָרָא מִקְרָא לֹא-אוּכַל אֹון וְעֲצָרָה: חֲדָשֵׁיכֶם 14
וּמוֹעֲדֵיכֶם שָׁנָא נִפְשִׁי הָיוּ עָלַי לְטָרַח נִלְאִיתִי נִשְׂא:
וּבִפְרָשְׁכֶם כְּפִיכֶם אֲעֲלִים עֵינִי מִכֶּם גַּם כִּי-תִרְבוּ תִסְלַה 15
אֵינֶנִּי שָׁמַע יְדֵיכֶם דְּמִים מִלֹּא: רַחֲצוּ הַזְכוֹ הִסִּירוּ רַע 16
מִעַלְלֵיכֶם מִנְּגֵד עֵינֵי חֲדָלוּ הֲרַע: לִמְדוּ הֵיטֵב דִּרְשׁוּ מִשְׁפָּט 17

18 אֲשֶׁר־יִחְמוֹץ שִׁשְׁטֹו יִתּוֹם רִיבוֹ אֶלְמָנָה׃ לְכוּ־נָא וְנוֹכַחְתָּה
יֹאמֶר יְהוָה אִם־יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם פְּשָׁנִים פֶּשֶׁלֶג וְלִפְנֵינוּ אִם־
19 יֵאָדְמוּ כַתּוּלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ׃ אִם־תֹּאבֹו וּשְׁמַעְתֶּם טוֹב
כִּהֲאָרֶץ תֹּאכְלוּ׃ וְאִם־תִּמְאָנוּ וּמְרִיתֶם חָרֵב תֵּאָכְלוּ כִּי פִי
21 יִהְיֶה דָּבָר׃ פֹּ אֵיכָה הִיִּתְּהָ לְזוֹנָה קְרִיָּה נֶאֱמָנָה מְלֹאֲתִי
22 מִשְׁפָּט צָדֵק וְלֵין בָּהּ וַעֲתָה מְרַצָּחִים׃ בַּסֶּפֶד הָיָה לְסִיגִים
23 סִבְאָה מְהוּל בָּמִים׃ שָׁרִיף סָרְרִים וְחִבְרִי גִבְנִים כָּלֹו אֶת־ב
שָׁחַד וְרָדַף שְׁלֹמֹנִים יִתּוֹם לֹא יִשְׁפֹּטוּ וְרִיב אֶלְמָנָה לֹא־יָבֹוא
24 אֲלֵיהֶם׃ פֹּ לָכֵן נָאִם הָאֱדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל
כֹּה־הָיָה אֶנְחֹם מִצְרִי וְאַנְקָמָה מֵאוֹיְבִי׃ וְאַשְׁיִבָה יָדִי עָלֶיךָ
26 וְאַצְרֹף בְּכֶר סִגִּיָּה וְאַסִּירָה כָל־בְּדִילֶיךָ׃ וְאַשְׁיִבָה שִׁשְׁטֹיךָ
כְּבִרְאשְׁכָּה וְיִעֲצִיף כְּבִתְחֻלָּה אַחֲרֵי־כֵן יִפְרָא לָךְ עִיר חֲצֹדֵק
27 קְרִיָּה נֶאֱמָנָה׃ צִיּוֹן בְּמִשְׁפָּט תִּפְסָדָה וְשָׁבִיָּה בַצִּדְקָה׃ וְשָׁבֶר
28 שְׁפָעִים וְחֲטָאִים יִחָדּוּ וְעִזְבִּי יְהוָה יִכְלוּ׃ כִּי יִבְשׁוּ
לִ מַאֲיָלִים אֲשֶׁר חֲמַדְתֶּם וְתִחַסְרוּ מִהַגְּבוּרֹת אֲשֶׁר בְּחִרְתֶּם׃ כִּי
31 תִּתְּהוּ כָאֵלָה נִבְלָת עֲלֶיהָ וְכִנְפָּהּ אֲשֶׁר־רַמִּים אֵין לָהּ׃ וְהָיָה
הַחֶסֶן לְנִעֲרֹת וּפְעָלוֹ לְנִיצוֹץ וּבִעְרֹו שְׁנִיָּהֶם יִחָדּוּ וְאֵין
מִכְבָּה׃ פֹּ

ב 2

א הַדְּבָר אֲשֶׁר חָזָה יִשְׁעִיָּהוּ בֶן־אֲמוּץ עַל־יְהוָה וַיְרֹא־שָׁלֹם׃
2 וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים נָכוֹן יִהְיֶה תֵר בֵּית־יְהוָה בְּרָאשׁ
3 הַהָרִים וְנִשְׂא מִגְבָּעוֹת וְנִהְרֹו אֵלָיו כָּל־הַגּוֹיִם׃ וְהָלְכוּ
עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לָכֵו וְנַעֲלָה אֶל־הַר־יְהוָה אֶל־בֵּית אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב וַיִּרְנוּ מִדְּרָכֹו וְנָלְכָה בְּאַרְחֻתָּיו כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא
4 תּוֹרָה וְדִבְר־יְהוָה מִיְּרוּשָׁלַּם׃ וְשָׁפַט בֵּין הַגּוֹיִם וְהוֹכִיחַ
לְעַמִּים רַבִּים וְכִתְּתֹו חֲרֻבוֹתֶם לְאֹתִים וַחֲנִיתוֹתֵיהֶם לְמִזְמֹרוֹת
לֹא־יִשָּׂא גֹי אֶל־גֹּי חָרֵב וְלֹא־יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה׃ ס
5 בֵּית יַעֲקֹב לָכֵו וְנָלְכָה בְּאוֹר יְהוָה׃ כִּי נִטְשָׁתָה עַמָּהּ בֵּית
יַעֲקֹב כִּי מָלְאוּ מִקְדָּם וַעֲנָנִים פָּסַלְשָׁתִים וּבִיגְדֵי נָבָרִים
7 יִשְׁפִּיקוּ׃ וְתַמְלָא אֲרָצוֹ בַּסֶּפֶד וְזָהָב וְאֵין קֶצֶה לְאַצְרֵתּוֹ
8 וְתַמְלָא אֲרָצוֹ כּוֹסִים וְאֵין קֶצֶה לְמִרְכָּבָתּוֹ׃ וְתַמְלָא אֲרָצוֹ
אֱלִילִים לְמַעֲשֵׂה יָדָיו וְשִׁתְּחָדּוֹ לְאֲשֶׁר עָשָׂו אֲצַבְעָתּוֹ׃

וישח אדם וישפל איש ואל תשא להם: בוא בצור והשמך
 בעפר מפני פחד יהוה ומהדר גאון: עיני גבהות אדם
 תפול ושח רום אנשים ונשגב יהוה לבדו ביום ההוא:
 כי יום ליהוה צבאות על כל-גוה ורם ועל כל-נשא
 ושפל: ועל כל-ארצי הפכוון הרמים והנשאים ועל כל-
 אלוני הפסון: ועל כל-ההרים הרמים ועל כל-הגבעות
 הנשאות: ועל כל-מגדל גבה ועל כל-חומה בצורה: ועל
 כל-אניות תרשים ועל כל-שכיות החמה: ושח גבהות
 האדם ושפל רום אנשים ונשגב יהוה לבדו ביום ההוא:
 והאלילים כלי יחלף: ובאו במערות צרים ובמחלות
 עפר מפני פחד יהוה ומהדר גאון בקימו לערץ הארץ:
 ביום ההוא ישליך האדם את אליו כספו ואת אליו כ
 זהב אשר עשו-לו להשתחוות לחפר פרות ולעטפים:
 לבוא בנקרות הצרים ובסעפי הסלעים מפני פחד יהוה
 ומהדר גאון בקימו לערץ הארץ: חדלו לכם מן-האדם
 אשר נשמה באפו כי במה נחשב הוא:

3 א

כי הנה האדון יהוה צבאות מסיר מירושלם ומיהודה
 משען ומשענה כל משען-לחם וכל משען-מים: גבור
 איש מלחמה שופט ונביא וקסם וזקן: שר-חמשים ונשוא
 פנים ויועץ וחכם הרשעים ונכון לחש: ונתתי נערים
 שריהם ותעלילים ומשלו-בם: ונש העם איש באיש ואיש
 ברעהו ירהבו הנער בזמן והנקלה בנכבד: כי-יתפס איש
 באחיו בית אביו שמלה לכה קצין תהיה-לנו והמכשלה
 תזאת תחת ידך: ושא ביום ההוא לאמר לא-אתיה חבש
 ובביתי אין לחם ואין שמלה לא תשימני קצין עם: כי
 כשלה וירושלם ויהודה נפל כי-לשונם ומעלליהם אל-
 יהוה למרות עני כבודו: הפרת פניהם ענתה בם וחשאתם
 פסדם הגידו לא כחדו אוי לנפשים כי-גמלו להם רעה:
 אמרו צדיק כי-טוב כי-פרי מעלליהם יאכלו: אוי לרשע
 רע כי-גמול ידיו יעשה לו: עמי נגשו מעולל ונשים

מִשְׁלֹי בֹו עֲמִי מֵאֲשִׁירָהּ מִתְעִים וְדָרָה אֶרְחֻתֶּיהָ בְּלָעוּ:
 13 נֶצֶב לָרִיב יִהְיֶה וְעַמְּד לְדִין עַמִּים: יִהְיֶה בְּמִשְׁפָּט יָבוֹא
 14 עִם־זִקְנֵי עַמּוֹ וְשָׁרֵיו וְאַתָּם בְּעֶרְתָּם הַפָּרָם בְּזָזָת הָעֲנִי
 טו בְּבִתְיָכֶם: מִלְּכֶם תִּדְבָּאוּ עֲמִי וּפְנֵי עֲנִיִּים תִּטַּחֲנוּ נֹאס־אֲדָנִי
 16 יִהְיֶה צָבָאוֹת: פ וַיֹּאמֶר יִהְיֶה יָעַן פִּי גִבְהֵה בְּנוֹת צִיּוֹן
 וְתִלְכְּנָה נִטְוֹת צִיּוֹן וּמִשְׁקֵרוֹת עֵינַיִם הָלוֹךְ וְטָפֹף תִּלְכְּנָה
 17 וּבִרְגִלֵיהֶם תִּעֲפֹכְנָה: וְשִׁפְח אֲדֹנָי קִדְּדָה בְּנוֹת צִיּוֹן וַיִּהְיֶה
 18 פִּתְחָן וְעֶרְהָ: בַּיּוֹם הַהוּא יִסִּיר אֲדֹנָי אֶת תְּפֹאֶרֶת הַעֲבָסִים
 19 וְהַשְׂבִּיכִים וְהַשְׂהֲרָקִים: הַנְּטָפוֹת וְהַשָּׁרוֹת וְהַרְקָלוֹת:
 כ הַפֹּאֲרִים וְהַצְּעוֹת וְהַקְּשָׁלִים וּבִתְּי הַנִּפְשׁ וְהַלְחָשִׁים:
 21 הַטְּפָעוֹת וְנִזְמֵי הָאָף: הַמַּחְלָצוֹת וְהַמַּעֲטָפוֹת וְהַמַּטְפָּחוֹת
 22 וְהַחֲרִיטִים: וְהַגִּילָנִים וְהַסְדִּילִים וְהַצְּנִיפוֹת וְהַרְדִּידִים:
 24 וְהָיָה תַחַת בָּשָׂם מִקִּי יִהְיֶה וְתַחַת חֲגוּרָה נִקְשָׁה וְתַחַת
 מַעֲשָׂה מִקְשָׁה קָרְחָה וְתַחַת פְּתִיגִל מַחֲלָת שֶׁק פִּי תַחַת
 כח וְסִי: מִתִּיהָ בְּתָרֵב יִפְּלוּ וּגְבוּרָתָהּ בְּמַלְחָמָה: וְאָנֹכִי וְאֲבָלִי
 26 פִּתְחֶיהָ וְנִקְתָּה לְאַרְץ תָּשֹׁב:

ד 4

א וְהִזְדַּקְוּ שְׁבַע נָשִׁים בְּאִישׁ אֶחָד בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר לְחַמְנוּ
 נֹאכָל וְשִׁמְלָתָנוּ נִלְכַּשׁ רֶק יִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֵינוּ אִכְסָף חֲרָפְתָּנוּ:
 2 ס בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה צָמַח יִהְיֶה לְצָבִי וּלְכָבוֹד וּפְרִי
 3 הָאָרֶץ לְגִאֹן וּלְתִפְאֶרֶת לְסִלִּיטָה יִשְׂרָאֵל: וְהָיָה הַנִּשְׁאָר
 בְּצִיּוֹן וּבְהִנּוֹתָיִם בִּירוּשָׁלַם קְדוֹשׁ יֹאמֶר לֹו כָּל־הַפְּתוּיָב לְחַיִּים
 4 בִּירוּשָׁלַם: אִם רִחֵץ אֲדֹנָי אֶת צִאֲת בְּנוֹת־צִיּוֹן וְאֶת־דְּמֵי
 ה יְרוּשָׁלַם יִדְּיָה מִקְרָבָהּ בְּרוּיָה מִשְׁפָּט וּבְרוּיָה בָּעַר: וּבְרָא
 יִהְיֶה עַל כָּל־מְכוֹן חֲרָצִיּוֹן וְעַל־מִקְרָאֶיהָ עֲנָן יוֹמֵם וְעָשָׁן
 6 וְנֶגֶה אֵשׁ לְהַבָּה לִילָה כִּי עַל־כָּל־כְּבוֹד חֲפָזָה: וְסִפָּה תִהְיֶה
 לְצִל־יוֹמָם מִחֶרֶב וּלְמַחֲסָה וּלְמִסְתָּוֶר מִזֶּרֶם וּמִמְּמָטָר: פ

ה 5

א אֲשִׁירָה נָא לִידֵידי שִׁירַת דּוֹדִי לְכַרְמִי פָּרָם הָיָה לִידֵידי
 2 בְּקֶרֶן בּוֹשָׁמֹן: וַיַּעֲזֹקֶהוּ וַיִּסְקָלֶהוּ וַיִּשְׁעֶהוּ שִׁרְק וַיִּבֶן מִגְדָּל
 בְּתוֹכֹו וְגַם־יִקַּב הָצֵב בּוֹ וַיִּקְוֵי לַעֲשׂוֹת עֲנָכִים וַיַּעַשׂ בְּאֲשָׁמִים:

פסח בס"פ. ibid. נטיות ק'. v. 16. מזה לָכֶם ק'. v. 15.

ועתה יושב ירושלים ואיש יהודה שפטרלא ביני ובין 3
 פרמי: מה לעשות עוד לכרמי ולא עשיתי בו מדוע קניתי 4
 לעשות ענבים ויעש באשמים: ועתה אודיעהנא אתכם אתה
 אשר אני עשה לכרמי הסר משופתו והיה לבער פרך
 גדלו והיה למרמס: ואשיתהו בנה לא יזמר ולא יעדר 6
 ועלה שמיר ושית ועל העבים אצלה מהמטיר עליו מטר:
 כי כרם יהיה צבאות בית ישראל ואיש יהודה נטע 7
 שעשועיו וינו למשפט והנה משפח לצדקה והנה צדקה:
 ס הוי מגיעי בית בבית שדה בשדה יקריבו עד אפס 8
 מקום והושבתם לבדכם בקרב הארץ: באזני יהודה צבאות 9
 אמלא בתים רבים לשמה יהיו גדלים וטובים מאין יושב:
 כי עשרת צמדי-כרם יעשו בת אחת וזרע חמר יעשה י
 איפה: פ הוי משפיעי בכקר שכר ירדפו מאחרי בלשח 11
 יין ידליקם: והיה כנור ונבל תף וחליל ויון משתיהם 12
 ואת פל יהיה לא יביטו ומעשה ידיו לא ראו: לכן צלה 13
 עמי מבלי-דעת וכבודו מתי רעב והמונו צחה צמא:
 לכן הרחיבה שאל נפשה וסערה סיה לבלי-חשק וירד 14
 הדרה והמונה ושאונה ועלו בה: וישח אדם וישפל-איש טו
 ועיני גבהים תשפלנה: ויגבה יהודה צבאות במשפט 16
 והאל הקדוש נקדש בצדקה: ורעו כבשים פדכרם וחרבות 17
 מחים גרים יאכלו: ס הוי משכי העון בחבלי השוא 18
 וכעבות העגלה חטאה: האמרים ימהר יחיש מעשהו 19
 למען נראה וחקרב ותבואה עצת קדוש ישראל ונדעה:
 ס הוי האמרים לרע טוב ולשוב רע שמים חשך לאור כ
 ואור לחשך שמים מר למתוק ומתוק למר: ס הוי 21
 חכמים בעיניהם ונגד פניהם נבנים: ס הוי גבורים 22
 לשמות יין ואנשי חיל למסך שכר: מצדיקי רשע עקב 23
 אחד וצדקת צדיקים יסירו ממנו: לכן פאכל קש לשון 24
 אש וחשש להבה ירפה שרשם פמק יהיה ופחרם
 פאבק יעלה כי מאסו את תורת יהודה צבאות ואת אמרת
 קדוש-ישראל נאצו: על-כן חרה את-יהודה בעמיו ונט ידו כח

עָלַי וַיִּבְהוּ גִירָצוֹ הַהָרִים וַתְּהִי נִבְלָתָם פְּסִיחָת בְּקֶרֶב
 26 חוֹצוֹת בְּכִלְזֹאת לֹא־שָׁב אִפֹּי וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָה: וַנִּשְׁאַנְט
 לַגּוֹיִם מִרְחוֹק וְשָׂרָק לוֹ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְהִנֵּה מִהֲרָה קָל
 27 יָבוֹא: אֵין־עֵינָה וְאֵין־כּוֹשֵׁל בּוֹ לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן וְלֹא נִסְתַּח
 28 אֲזוּר חֲלָצִיר וְלֹא נִתַּק שָׁרוֹךְ נַעֲלָיו: אֲשֶׁר חֲצִיר טְנוּנִים
 וְכָל־קִשְׁתָּתָיו דְּרָכוֹת פָּרָסוֹת סוֹסִיד בָּצָר נִחְשְׁבוּ וַיִּגְלָגְלוּ
 29 בְּסוּפָה: שְׁאֵנָה לוֹ בְּלָבִיא וְשֹׁאֵג בְּכַפִּירִים וַיִּנְהֵם וַיֵּאָחֵז
 בַּטָּרָה וַיִּפְלִיט וַאֲיִן מְצִיל: וַיִּנְהֵם עָלָיו בַּיּוֹם הַהוּא בְּנֶהֱמַת
 יָם וַיִּבֶט לָאָרֶץ וְהִנֵּה־חֹשֶׁךְ צָר וְאֹר חֹשֶׁךְ בְּעִרְפִּיהָ: פ

6 1

א בְּשֵׁנֶת־מוֹת הַמֶּלֶךְ עָזָהוּ וַאֲרָאָה אֶת־אֲדֹנָי יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא
 2 רָם וְנִשְׁאָ וּשְׁוֹלָיו מַלְאִים אֶת־הַהִיכָל: שְׁרָפִים עֹמְדִים
 מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ בְּנָפִים שֵׁשׁ בְּנָפִים לְאֶחָד בְּשָׁתִּים: וַיִּכְסֶּה
 3 סָבִיו וּבְשָׁתִּים וַיִּכְסֶּה רִגְלָיו וּבְשָׁתִּים יַעֲוֹשָׁה: וְקָרָא זֶה אֵל־
 זֶה וַאֲמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מֶלֶךְ כָּל־הָאָרֶץ
 4 בְּבוֹדוֹ: וַיִּנְעַל אֲמוֹת הַסָּפִים מִקּוֹל הַקּוֹרָא וְהַבִּיט וַיִּמָּלֵא
 ח עָשָׁן: וַאֲמַר אוֹי־לִי כִי־נִדְמִיתִי כִי אִישׁ טִמְא־שָׁפְתִים אֲנִכִּי
 וּבִתְוֹךְ עִם־טִמְא שָׁפְתִים אֲנִכִּי יֹשֵׁב כִּי אֶת־הַמֶּלֶךְ יְהוָה
 6 צְבָאוֹת רָאוּ עֵינַי: וַיַּעַף אֵלָי אֶתֹל מִן־הַשְּׁרָפִים וּבִידּוֹ
 7 רָצְפָה בְּמִלְקָתָיִם לָקַח מִעַל הַמִּזְבֵּחַ: וַיִּנְעַע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר
 הִנֵּה נִנְעַע זֶה עַל־שָׁפְתֶיךָ וְסָר עֵינְךָ וַתִּשְׁאֲתֶךָ תִּכְפֹּר:
 8 וַאֲשַׁמֵּעַ אֶת־קוֹל אֲדֹנָי אֲמַר אֶת־מִי אֲשַׁלַּח וּמִי יִלְהֶ־לִּנִּי
 9 וַאֲמַר הִנְנִי שְׁלָחְנִי: וַיֹּאמֶר לֵךְ וַאֲמַרְתָּ לָּעַם הַזֶּה שְׁמַעוּ
 י שְׁמוֹעַ וְאַל־תִּבְיִנוּ וּרְאוּ רְאוּ וְאַל־תִּדְעוּ: הַשָּׁמַן לִב־הָעַם
 הַזֶּה וַאֲנִנִּי הַכֶּבֶד וְעֵינָיו הַשֹּׁעַ שֹׁן־רָאָה בְּעֵינָיו וּבְאָזְנוֹ
 11 יִשְׁמַע וּלְכָבוֹ יָבִין וְשָׁב וּרְפָא לוֹ: וַאֲמַר עַד־מָתִי אֲדַגִּי
 וַיֹּאמֶר עַד אֲשֶׁר אִם־שָׂאוּ עָרִים מֵאִין יוֹשֵׁב וּבִתִּים מֵאִין
 12 אָדָם וְהִיאֲדָמָה תִּשְׁאָה שְׁמָמָה: וְחֹק יְהוָה אֶת־הָאָדָם וּרְכָה
 13 הָעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: וְעוֹד בָּהּ עֲשִׂירֶיהָ וְשָׁבָה וְהִיָּתָה
 לְבָעַר כְּאֵלֶּה וְכֵאלֶּזֶן אֲשֶׁר בְּשַׁלְכָת מַצְבַּת בָּם [זָרַע קָדֵשׁ
 מַצְבָּתָה: פ

ז ו

ויהי בימי אחז בן-יוחם בן-עזיהו מלך יהודה עלה רצין
מלך-אֲרָם ופָּקַח בן-רמליהו מלך-ישראל וירושלם למלחמה
עליה ולא תל להלחם עליה: ויצד לבית דוד לאמר נחזה
אֲרָם על-אֲפָרַיִם ויגע לבבו ולבב עמו כנוע עצי-יער מפני
רוח: פ ויאמר יהוה אל-ישעיהו צא-נא לקראת אחז
אתה ושאר ישוב בנה אל-קצה העלת הברכה העליונה
אל-מסלת שדה כוכם: ואמרת אליו השמיר והשקט אל-
תירא ולבבה אל-יהוה משני זנבות האתים העשנים האלה
בחר-יאת רצין נאֲרָם ובן-רמליהו: יען פי-דעך עליה אֲרָם
רעה אֲפָרַיִם ובן-רמליהו לאמר: נעלה ביהודה ונקיצנה
ונבקענה אלינו ונמליה מלך בתוכה את בן-טבאל: ס
פה אמר אדני יהוה לא תקום ולא תהיה: כי ראש
אֲרָם דמשק וראש דמשק רצין ובעוד ששים וחמש שנה
יחת אֲפָרַיִם מעם וראש אֲפָרַיִם שמרון וראש שמרון בן-
רמליהו אם לא תאמינו כי לא תאמנו: ס ויוסף יהוה
דבר אל-אחז לאמר: שאל-פֶּהְךָ אות מעם יהוה אליה
העמק שאלה או הגבה למעלה: ויאמר אחז לא-אשאל
ולא-אנסה את-יהוה: ויאמר שמע-נא בית דוד המעט
מכם הלאות אנשים כי תלאו גם את-אלהי: לכן יתן אדני
הוא לכם אות הנח העלמה הרה וילדת בן וקראת שמו
עמנואל: חמאה ודבש יאכל לדעתו מאוס ברע ובהור
בשוב: כי בטרם ידע הנער מאוס ברע ובהור בשוב העזב
האדמה אשר אתה קץ מפני שני מלכיה: יביא יהוה
עליה ועל-עמך ועל-בית אביה ימים אשר לא-באו למיום סור-
אֲפָרַיִם מעל יהודה את מלך אשור: ס והיה ביום ההוא
ישלך יהוה לזיבוב אשר בקצה יארי מצרים ולדבורה
אשר בארץ אשור: ובאו ונחו כלם בנחלי הבתות ובנקיני
הסלעים ובכל הנעצוצים ובכל הנחלקים: ס ביום ההוא כ
יגלח אדני בתער השכירה בעברי נהר במלך אשור את-
הראש ושער הרגלים וגם את-הזקן תססה: ס והיה 21

22 ביום ההוא יהיה איש עגלת בקר ושתים-און: והיה מרב
עשות חלב יאכל חמאה כחמאה ודבש יאכל כל-הנותר.
23 בקרב הארץ: ס והיה ביום ההוא יהיה כל-מקום אשר
יהיה-שם אלה גשן באלה פסח לשמיר ולשית יהיה:
24 בנחלים ובקשת יבוא שמה כח-שמיר ושית תהיה כל-
בהארץ: וכל ההרים אשר במדבר יערוך לא-תבוא שמה
יראת שמיר ושית והיה למשלח שור ולמרמס שם: ס

ח 8

א ויאמר יהוה אלי קח-לך גלגל וכתב עליו בקרס
2 אנוש למחר שכל חש בן: ואעידה לי עדים נאמנים את
3 אוריה הפלן ואת-זכריהו בן יברכיהו: ואקרב אליהנביאה
ותהר ותלד בן ויאמר יהוה אלי קרא שמו מחר שכל
4 חש בן: כי בטרם ידע הנער קרא אבי ואמי ושא את-חיל
ח דמשק ואת שכל שמרון לפני מלך אשור: ס וינסח
6 יהוה דבר אלי עוד לאמר: וכן פי מאס העם הזה את מי
7 השלח להחלבים לאט ומשוש את-רצון ובן-דמליהו: ולכן
הנה אנכי מעלה עליהם את-מי הנחר העצומים והרבים
את-מלך אשור ואת-כל-פבדו ועלה על-כל-אשקיו והלך
8 על-כל-גדותיו: וחלף ביהודה שטח ועבר עד-צואר גבע
9 והיה משות פנפיר מלא-רחב ארצה עמנו אל: פ רעו
עמים וחתו והאזינו כל מרתקי-ארץ התאזרו וחתו התאזרו
י וחתו: עשו צרה ותפר דברו דבר ולא יקום כי עמנו אל: ס
11 פי כה אמר יהוה אלי בחזקת היד ויפירני מלכת
12 בדרך העם-הזה לאמר: לא-תאמרון קשר לכל אשר-יאמר
13 העם הזה קשר ואת-מוראו לא-תיראו ולא תעריצו: את-
יהוה צבאות אתו תקדישו והוא מוראכם והוא מעריצכם:
14 והיה (למקדש) וגלגל נגף ויצור מכשול לשני בתי ישראל
טלפח ו/למולש/ ליושב ירושלים: וכשלו בם רבים ונפלו
16 ונשברו ונקשו ונלכדו: ס צור תעודה חתום תורה
מ בלמדי: ונפיתי ליהוה המסתיר פניו מפית יעקב
18 ונקיית-לו: הנה אנכי והילדים אשר נתן-לי יהוה לאתות

וּלְמוֹסָפֹתַיִם בְּיִשְׂרָאֵל מִעַם־יְהוָה צְבָאוֹת הַשָּׁכֵן בְּהָר צִיּוֹן: 8
 וְכִי־יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם דְּרָשׁוּ אֶל־הָאֲבוֹת וְאֶל־הַיִּדְעָלִים 19
 הַמְצַצִּצִּים וְהַמְהַגְּגִים הַלֹּא־עִם אֶל־אֲלֹהֵי יוֹדֵשׁ בְּעַד הַחַיִּים
 אֲלֵהֶם מִתִּים: לְתוֹרָה וּלְתוֹעֵנֶה אִם־לֹא יֹאמְרוּ כְּדָבָר וְהָיָה אֲשֶׁר כ
 אֵין־לּוֹ שָׁחַר: וְעָבַר בָּהּ נִקְשָׁה וְרָעַב וְהָיָה כִּי־יִרְעַב 21
 וְהִתְקַצֵּף וְקָלַל בְּמַלְכוֹ וּבְאֱלֹהֵי וּפְגָה לְמַעַלָּה: וְאֶל־אַרְץ 22
 יִבִּיט וְהָיָה צָרָה וְחֻשְׁכָּה מֵעוֹף צִוְיָה וְאִפְסָה מִנְּחָח: כִּי 23
 לֹא מוֹעֵף לֹא־אֲשֶׁר מוֹצֵק לָהּ כַּעַת הָרֹאשׁוֹן הַקָּל אֶרֶץ זָבִלִין
 וְאֶרֶץ נִפְתָּלִי וְהָאֲחֵרוֹן הַכְּבִיד גִּרָּה הַיָּם עָבַר הַיַּרְדֵּן
 לְכִל הַגּוֹיִם:

9 ט

הָעַם הַזֶּה לָכֵן בְּחֹשֶׁךְ רָאוּ אֹר וְשָׁבִי בְּאַרְץ צִלְמוֹת א
 אֹר נִבְּהָ עֲלֵיהֶם: הַרְבִּית [הַגּוֹי לֹא] הִגְדִּילָהּ הַשְׁמַחָה שְׁמֵחוּ 2
 (לְפָנֶיהָ) בְּשִׂמְחָת בְּקִצִּיר כְּאֲשֶׁר יִגִּילוּ בְּחִלְקֶם שָׂלָל: כִּי ו 3
 אֶת־עַל סִבְלוֹ וְאֵת מִטָּה שְׂכָמוֹ שְׂכַבְתָּ הַנֶּגֶשׁ בּוֹ הַחֲתָת כְּרוֹם
 מִדִּין: כִּי כָל־סֶאֱוֹן סֶאֱוֹן בְּרָעַשׁ וְשִׁמְלָה מְגוֹלָלָה בְּדָמִים 4
 וְהָיְתָה לְשֹׁרֶפֶת מֵאֲכֹלֶת אֵשׁ: כִּי־יִלְד יִלְד־לָנוּ בֶן נִתְּן לָנוּ ו
 וְהָיָה הַמִּטָּה עַל־שְׂכָמוֹ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּלֶא יוֹעֵץ אֶל גִּבּוֹר
 אֲבִי־עַד שֶׁר־שָׁלוֹם: לֹם רִבָּה הַמִּטָּה וּלְשָׁלוֹם אֵין־קֵץ עַל־ 6
 פֶּסֶא דָּוִד וְעַל־מַמְלַכְתּוֹ לְהַכִּין אֶתֶּה וּלְסַעֲדָהּ בְּמִשְׁפָּט
 וּבְצִדְקָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם קִנְיָת יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־זֹאת:
 דִּבֶּר שָׁלַח אֲדֹנִי בְּרָעָקֶב וּנְפֹל בְּיִשְׂרָאֵל: וַיִּדְעוּ הָעַם 7
 כֹּלֹּ אֲפָרִים וַיִּשָּׁב שְׁמֵרוֹן בְּגֵאוֹה וּבְגִדֵל לִבָּב לֵאמֹר: לִבְנִים 9
 נִשְׁלֹו וְנִזְיֹת נִבְנָה שְׂקָמִים גִּדְעוּ וְאֶרְצִים נִחְלִיף: וַיִּשְׁגְּבוּ
 יְהוָה אֶת־צָרֵי רָצִין עָלָיו וְאֶת־אֵיכָיו יִסְכְּסֶה: אַרְם מִקֵּדָם 11
 וּפְלִשְׁתִּים מֵאֲחֹר וַיִּאֲכָלוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־פֶּה בְּכָל־זֹאת
 לֹא־שָׁב אִפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נִטְוִיָּה: וְהָעַם לֹא־שָׁב עַד־הַמִּכָּהוּ 12
 וְאֶת־יְהוָה צְבָאוֹת לֹא דָרָשׁוּ: ס וַיִּכְרַת יְהוָה מִיִּשְׂרָאֵל 13
 רֹאשׁ וְזִנְב פֶּסֶה וְאֶגְמוֹן יוֹם אֶחָד: זָקֵן וְנִשְׁוֹא־פָנִים הָיָה 14
 הָרֹאשׁ וְנִבְיָא מוֹרָה־שֹׁקֵר הָיָה הַזָּנָב: וַיִּהְיוּ מֵאֲשָׁרֵי הָעַם־טו
 הָיָה מִתְעִים וּמֵאֲשָׁרֵי מְבֻלָּעִים: עַל־כֵּן עַל־בְּחוּרָיו לֹא־ 16

מ' סחומה באמצע תיבה וקרי למרבה v. 6. לו ק' v. 2.

יִשְׁמַח אֲדֹנָי וְאֶת־יִתְמָיו וְאֶת־אֲלֻמְנָתָיו לֹא יִרְחֹם כִּי כָלֹ
חֲנֹף וּמִרְעַ וְכֹל־שָׁה דֹכָר נִבְלָה בְּכֹל־זֹאת לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד
17 יָדוֹ נְטוּיָהּ: כִּי־בָעֲרָה כָּאֵשׁ רִשְׁעָה שְׁמִיר וְשִׁית תֹּאכֵל
18 וְתִצֵּת בְּסִבְכֵי הַיַּעַר וַיִּתְאַבְּכוּ גִּזְיוֹת עֲשָׂן: בַּעֲבֹרָת
יְהוָה צָבָאוֹת נִעְתָּם אֶרֶץ וַיְהִי הָעָם כַּמֵּאֲכֹלֶת אִישׁ אִישׁ
19 אֶל־אֲחִיו לֹא יִחַמְּלוּ: וַיִּגְזֹר עַל־יָמִין וְרָעַב וַיֹּאכֵל עַל־
כ שְׂמָאוֹל וְלֹא שָׁבְעוּ אִישׁ בְּשֹׁר־זֵרְעוֹ יֹאכְלוּ: מִנִּשְׁחָה אֶת־
אֶפְרַיִם וְאֶסְרָיִם אֶת־מִנִּשְׁחָה יַחְדָּו הִמָּה עַל־יְהוּדָה בְּכֹל־זֹאת
לֹא־שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָהּ: ס

10 י

א הוּא הַחֲקָקִים חֲקִי־אֲנֹן וּמִכְתָּבִים עָמַל כְּתָבוּ: לְהַטּוֹת
מִדִּין דָּלִים וְלִגְזֹל מִשְׁפָּט עֲנִי עָמִי לְהַיּוֹת אֲלֻמְנוֹת שְׁלָלָם
3 וְאֶת־יְתוּסִיִּם יָבִיאוּ: וּמִה־תַּעֲשֹׂה לָנוּם שִׁקְרָה וּלְשׁוֹאֵה
מִמֶּרְחֶק תִּבְּוֹא עַל־מִי תִנּוּסוֹ לַעֲזֹרָה וְאָנָּה תַעֲזֹבוּ כְּבוֹדָכֶם:
4 בְּלִתי כֹּרֶעַ תַּחַת אֲסִיר וְתַחַת הַרוּגִים יִפְּלוּ בְּכֹל־זֹאת לֹא־
ח שָׁב אַפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נְטוּיָהּ: ס הוּא אֲשׁוּר שִׁבְט אַפִּי וּמִשְׁהַ-
6 הוּא בִידֵם זַעֲמִי: בְּגוֹי חֲנֹף אֲשַׁלְחֵנּוּ וְעַל־עַם עֲבָרְתִי אֲצַוֶּנּוּ
7 לְשָׁלַל שְׁלָל וְלִכְזֹז בְּזוֹ וּלְשַׁמְּמוֹ מִרְמָס כְּחֹמֶר חוּצוֹת: וְהוּא
לֹא־כֵן יִדְמָה וּלְכַבּוֹ לֹא־כֵן יִחַשֵׁב כִּי לְהַשְׁמִיד בְּלִבְכוֹ
8 וּלְהַכְרִית גּוֹיִם לֹא מַעֵט: כִּי יֹאמֶר הָלֹא שָׂרִי יַחְדָּו מְלָכִים:
9 הָלֹא כְּכֹרֶפְמִישׁ כָּלְנוּ אִם־לֹא כְּאַרְפָּל הִמָּת אִם־לֹא כְּדַמְשֶׁק
י שְׁמֶרֶן: כַּאֲשֶׁר מִצָּאָה יָדִי לְמַמְלַכַת הָאֱלִיל וּסְסִילִיהֶם
11 מִירוּשָׁלַם וּמִשְׁמֶרֶן: הָלֹא כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשְׁמֶרֶן וּלְאֵלִילִיהָ
12 כֵּן אַעֲשֶׂה לִירוּשָׁלַם וְלַעֲצָבֶיהָ: ס וְהָיָה כִּי־יִכְבַּע אֲדֹנָי
אֶת־כָּל־מַעֲשָׂהּ בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם אֶשְׁקֵד עַל־סְרִי־גֹל
13 לְכַב מִלֶּה־אֲשׁוּר וְעַל־תַּפְסָאֲרַת רוּם עֵינָיו: כִּי אֹמַר בְּכַח
יָדִי עָשִׂיתִי וּבְחִכְמָתִי כִּי נִבְנוֹתִי וְאֲסִיר: וְגִבּוֹלֹת עַמִּים
14 נִעַתְּדִיתִיהֶם שׁוֹשִׁתִי וְאוֹרִיד פֶּאֶבִיר יוֹשְׁבִים: וְתִמְצָא כֶּן י
יָדִי לְחִיל הָעַמִּים וּכְאִסָּף בִּיצִים עֲזֹבוֹת כֹּל־הָאֶרֶץ אָנִי
טו אֲסַפְתִּי וְלֹא הָיָה נֶגֶד כְּנָת וּפִצָּה שֶׁתּ וּמִצָּפְצָף: הִיִּתְפָּאֵר
הַיָּרֵן עַל הַחֲצֹב בּוֹ אִם־יִתְגַּדֵּל הַמִּשׁוֹר עַל־מִנְיָפוֹ כְּהִנֹּף

כַּבִּיר ק' ib. ועתה ירחיקם ק' v. 13. ולשומו ק' v. 6.

16 שֶׁבֶט וְאֶת־מְרִימֹי בְּהָרִים מִשָּׁה לֹא־עָץ: ס לָכֵן יִשְׁלַח
 הָאֲדֹנָי יְהוֹה צְבָאוֹת בְּמִשְׁמָנֵי רֶזֶן וְתַחַת כְּבֹדוֹ יָקֹד יָקֹד
 בִּיקוֹד אֵשׁ: וְהָיָה אֹר־יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ וּקְדוּשׁוֹ לְלִהְבֵּה וּבַעֲרָה
 17 וְאָכְלָה אֶת־הָיָה וּשְׂמִירוֹ בַּיּוֹם אֶחָד: וּכְבוֹד יַעֲרֹ וּכְרֵמָיו
 18 מִנֶּפֶשׁ וְעַד־בָּשָׂר וְכֻלָּה וְהָיָה כַּמָּסַס נָסַס: וּשְׂאֵר עֵץ יַעֲרֹ
 19 מִסָּפֶר יִהְיֶה וְנָעַר וּבְתָבָם: ס וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא לֹא־
 יוֹסִיף עוֹד שְׂאֵר יִשְׂרָאֵל וּפְלִיטַת בֵּית־יַעֲקֹב לְהִשָּׁעַן עַל־
 20 מִכְּהוֹ וְנִשְׁעַן עַל־יְהוֹה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּאַמַּת: שְׂאֵר יִשְׂרָאֵל
 21 שְׂאֵר יַעֲקֹב אֶל־אֵל גָּבוֹר: כִּי אִם־יִהְיֶה עִמָּהּ יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל
 22 הַיָּם שְׂאֵר יִשְׂרָאֵל בּוֹ כְּחוֹל הַיָּם שְׂאֵר עֲדָקָה: כִּי כֻלָּה
 23 וְנִחְרָצָה אֲדֹנֵי יְהוֹה צְבָאוֹת עֲשֵׂה בְּקֶרֶב פְּלִי־אֶרֶץ: ס לָכֵן
 24 כֹּה־אָמַר אֲדֹנֵי יְהוֹה צְבָאוֹת אֶל־תִּירָא עַמִּי יִשָּׁב צִיּוֹן
 25 מֵאֲשׁוּר בַּשֶּׁבֶט וּבַכֶּה וּמִטָּהוּ וְשָׂא עֲלֶיהָ בְּדֶרֶךְ מִצְרַיִם:
 26 כִּי־עוֹד מֵעַתָּה מִזְעַר וְכֻלָּה זָעַם וְאִפְסִי עַל־תִּבְלִיתָם: וְעוֹרֶר
 27 עֲלֵיו יְהוֹה צְבָאוֹת שׁוֹט כַּמֶּכֶת מִדֵּין בָּצוּר עוֹרֵב וּמִטָּהוּ
 28 עַל־הַיָּם וּנְשָׂאוֹ בְּדֶרֶךְ מִצְרַיִם: פ וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
 29 יִסּוּר סִבְלוֹ מֵעַל שִׁכְטָהּ וְעָלָה מֵעַל צִוְּאָרָהּ וְחָבַל עַל מַסְפֵּי־
 30 שָׁמֶן: בָּא עַל־עֵצִית עָבַר בְּמִגְדָּן לְמַכְמֶשׁ יִפְקִיד כְּלָיו: 28
 31 עָבְרוּ מִעֲבָרָה גָּבַע מְלוֹן לָנוּ חֲרֻדָּה הֲרָמָה גִּבְעַת שְׂאוֹל
 32 נָסָה: צִהְיִי קוֹלָהּ בַּת־גִּלְיָם הַקָּשִׁיבִי לַיִּשָּׁה עֲנִיָּה עֲנֻתוֹת: 29
 33 נִדְּדָה מִדְּמִנָּה וְשָׁבִי הַגָּבִים הַעִיזוּ: עוֹד הַיּוֹם בָּנֹב לַעֲמֹד
 34 יִנָּפֶס יְדוֹ הָרַ בֵּית־צִיּוֹן גִּבְעַת יְרוּשָׁלַם: ס הִנֵּה הָאֲדֹנָי
 35 יְהוֹה צְבָאוֹת מִסְעָה פֶּאֶרָה בְּמַעֲרָצָה וְרַמֵּי הַקּוֹמָה גִּדְּעִים
 36 וְהַגְבִּהִים יִשְׁפְּלוּ: וְנִקַּח סִבְכֵי הַיַּעַר בַּבְּרֹזַל וְהַלְכִנּוּן
 37 בְּאֵדִיר יִפּוֹל: ס

יא 11

1 וַיֵּצֵא חֹטֵר מִגִּזְעֵי יִשְׂרָאֵל וְנָחָה עָלָיו
 2 רִיחַ יְהוֹה רִיחַ חֲכָמָה וּבִינָה רִיחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רִיחַ דָּעַת
 3 וַיִּרְאֵת יְהוֹה: וְהִרְיָחוּ בִירְאֵת יְהוֹה וְלֹא־לִמְרָאָה עֵינָיו
 4 יִשְׁפּוֹט וְלֹא־לִמְשָׁמַע אָזָיו יוֹכִיחַ: וְשִׁפְטָהּ בְּצִדֵּק דְּלִים
 5 וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לַעֲנִי־אֶרֶץ וְהִפָּה אֶרֶץ בַּשֶּׁבֶט שְׁוִי וּבְרִיחַ

ח שִׁשְׁתֵּי יָמִית רָשָׁע: וְהָיָה צָדֵק אֲנֹר מִתְנִי וְהָאֱמוּנָה אֲנֹר
 6 חֲלָצִי: וְגַר זֶאֱב עַם-פֶּכֶשׁ וְנָמַר עַם-גִּדִּי יִרְבֵּץ וְעָגַל וּכְפִיר
 7 וּמִרְיָא יִחַדּוּ וְנָעַר קֶטָן נָהַג בָּם: וּפְרָה וְדֹל תִּרְעִינָה יִחַדּוּ
 8 יִרְבְּצוּ יִלְדִּיהֶן וְאַרְיֵה בִּפְקָר יֹאכַל-תֶּבֶן: וְשֹׁעֵשׂ יוֹנֵק עַל-
 9 תֵּר שֶׁתֵּן וְעַל מְאוּרַת צָפְעוֹנִי גָמוּל יָדוֹ הָדָה: לֹא-יִהְיֶה
 וְלֹא-יִשְׁתַּחֲוֶה בְּכָל-תֵּר קִדְשִׁי בִּי-מִלֵּאָה הָאָרֶץ יִדְעָה אֶת-
 י יְהוָה בַּיָּמִים לַיָּם מְכַסִּים: ס וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא שָׁרֵשׁ יִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁר עִמָּד לָכֶס עַמִּים אֵלָיו גּוֹיִם יִדְרָשׁוּ וְהָיְתָה מִנְחָתוֹ
 11 כְּבוֹד: ס וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדֹנָי וּשְׁנִית יָדוֹ לִקְנוֹת
 אֶת-שָׂאֵר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׁאַל מֵאֲשׁוּר וּמִמִּצְרַיִם וּמִפְתָּרוֹס
 12 וּמִפּוֹשׁ וּמִעֵיִלָם וּמִשֹּׁנָעַר וּמִמַּחְמַת וּמִמֵּאֵי הַיָּם: וְנָשָׂא נֹס
 לְגוֹיִם וְאָסַף נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל וּנְפֻצוֹת יְהוּדָה וְקִבֵּץ מֵאֶרֶב
 13 כְּנָפּוֹת הָאָרֶץ: וְסָרָה קִנְיַת אֶפְרַיִם וְצִרְיִי יְהוּדָה וּכְרָתוֹ
 אֶפְרַיִם לֹא-יִקְנָה אֶת-יְהוּדָה וְיְהוּדָה לֹא-יִצֹר אֶת-אֶפְרַיִם:
 14 וְעָשׂוּ בְּכִתְּףָם פְּלִשְׁתִּים וְיָמָה יִחַדּוּ יָבֹאוּ אֶת-בְּנֵי-קֶדֶם אֱדוֹם
 טו וּמוֹאָב מִשְׁלוֹחַ יָדָם וּבְנֵי עַמּוֹן מִשְׁמַעְתָּם: וְהַחֲרִים יְהוָה
 אֶת לְשׁוֹן יִם-מִצְרַיִם וְהִנִּיף יָדוֹ עַל-הַנְּהָר בַּעֲרִים רוּחוֹ
 16 וְהִפְּהֶה לְשִׁבְעָה נְחָלִים תְּהַדְרִיךְ בְּנַעֲלִים: וְהָיְתָה מִסְלָה
 לְשָׂאֵר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׁאַר מֵאֲשׁוּר כֹּאֲשֶׁר הָיְתָה לְיִשְׂרָאֵל
 בַּיּוֹם עָלְתוֹ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

יב 12

א וְאִמְרַת בַּיּוֹם הַהוּא אֹדֹנָה יְהוָה כִּי אֲנִפְתָּ בִּי וְשָׁב אִפְתָּ
 2 וַתִּנְחַמְנִי: הִנֵּה אֵל יִשׁוּעָתִי אֲבָטָח וְלֹא אֶפְחָד כִּי עָצִי
 3 וְזִמְרַת יְהוָה יִהְיֶה-לִּי לִישׁוּעָה: וְשֹׁאֲבֵתֶם-מִיָּם בְּשִׁשְׁוֹן
 4 מִמִּעֵינֵי הַיִּשׁוּעָה: וְאִמְרַתֶם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדִינוּ לַיהוָה קִרְאוּ
 ח בְּשִׁמּוֹ הוֹדִיעוּ בַּעֲמִים עָלֵילֵתִיו הוֹצִירוּ כִּי נִשְׁכַּב שִׁמּוֹ: וְזָמְרוּ
 6 יְהוָה כִּי גָאוֹת עָשָׂה מִיַּדְעַת זֹאת בְּכָל-הָאָרֶץ: צִהְלִי וְרַפִּי
 יוֹשִׁבֶת צִיּוֹן כִּי-גָדוֹל בְּקִרְבָּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: ס

יג 13

א מִשָּׂא כָּבֵד אֲשֶׁר חָזָה יִשְׁעִיהוּ בֶן-אֲמוּץ: עַל הַר-נִשְׁפָּה שְׂאִיר

3 לֹס הָרִימוּ קוֹל לָהֶם הִנֵּיפּוּ יָד וַיִּבְאוּ סִתְחֵי נְדִיבִים: אָנֹכִי
 4 צְוִיתִי לְמַקְדָּשִׁי גַם קָרָאתִי גְבוּרִי לְאַפִּי עַל־יָדִי גְאוּתִי: קוֹל
 הַמֶּזֶן בְּהָרִים דְּמוּת עַם־רַב קוֹל שְׁאוֹן מִמְּלָכוֹת גּוֹיִם נְאֻסָּפִים
 יִהְיֶה צָבָאוֹת מִסְפָּד צָבָא מְלָחָמָה: בָּאִים מֵאֶרֶץ מִרְחָק
 6 מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם יִהְיֶה וּכְלִי זַעֲמֹו לַחֲבֹל פֶּלֶא־הָאָרֶץ: הִילִילוּ
 7 כִּי קָרוֹב יוֹם יִהְיֶה כִּשָּׁד מִשְׁדֵּי יָבוֹא: עַל־פֶּן פְּלִי־יָדַיִם
 8 תִּרְפִּינָה וְכָל־לֵבָב אָנוּשׁ יִמָּס: וְנִבְהִלִי צִירִים וְחֻבְלִים
 יִאֲחֻזּוּן פִּיּוּלָדָה יִחִילּוּן אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ יִתְמָהוּ סָנִי לְהָבִים
 9 פְּנִיָּהֶם: הִנֵּה יוֹם־יִהְיֶה בָּא אֲנֹרִי וְעִבְרָה נְחִרֹן אֶף לְשׁוֹם
 הָאָרֶץ לְשִׁמָּה וְחִטָּאִיהָ יִשְׁמִיד מִמֶּנָּה: פִּי־כֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם י
 וְכִסְיָלֵיהֶם לֹא יִהְיוּ אוֹרָם חֲשֵׁךְ הַשָּׁמַשׁ בְּצִאתוֹ וַיִּרַח לֹא־
 11 יִבְיָה אוֹרוֹ: וּפְקֻדָּתִי עַל־תִּבְלִי רָלָה וְעַל־רָשָׁעִים עֹנֵם וְהַשְׁבִּתִּי
 12 גְאוֹן זִדִּים וְגִאוּת עֲרִיצִים אֲשָׁסִיל: אוֹקִיר אָנוּשׁ מִפֶּן וְאָדָם
 13 מִכֶּתֶם אוֹסִיר: עַל־פֶּן שָׁמַיִם אֲרִיז וְתִרְעַשׁ הָאָרֶץ מִמְּקוֹמָהּ
 14 בְּעִבְרַת יִהְיֶה צָבָאוֹת וּבָיוֹם חִרֹן אֶפֶס: וְהִיָּה בְּצִבְרִי מִדָּח
 וּכְצֹאֵן וְאִין מִקְבֵּץ אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִסְנוּ וְאִישׁ אֶל־אֲרָצוֹ
 15 יִנוּסוּ: פֶּלֶא־הַנִּמְצָא יִדְקָר וְכָל־הַנְּסָפָה יִפּוֹל בְּחֻרְבוֹ וְעַל־לֵיהֶם
 16 יִרְשָׁשׁוּ לְעִינֵיהֶם יִשְׁסֹו בְּתִיהֶם וּנְשֵׁיהֶם תִּשְׁגָּלְנָה: הִנֵּנִי
 17 מַעִיר עַל־יָהֶם אֶת־מִדֵּי אֲשֶׁר־כָּסַף לֹא יִחַשְׁבוּ וְזָהָב לֹא
 18 יִחַפְּצוּ־בוֹ: וּקְשָׁתוֹת נִעָרִים תִּרְשָׁשְׁנָה וּפְרִי־כֶטֶן לֹא יִרְחֲמוּ
 19 עַל־בָּנִים לֹא־תַחֲוִים עֵינָם: וְהִיתָה כָּכָל צְבִי מִמְּלָכוֹת תִּסְאָרַת
 20 גְאוֹן כְּשָׂדִים כְּמַהֲפֶכֶת אֱלֹהִים אֶת־סֹדֶם וְאֶת־עֲמֹרָה: לֹא־
 תִשָּׁב לְנֶצַח וְלֹא תִשָּׁפֵן עַד־דָּוָר וְדָוָר וְלֹא־יִהְיֶה לָּהֶם עֲרָבִי
 21 וְרָעִים לֹא־יִרְבְּצוּ שָׁם: וְרִבְצוּ־שָׁם צִיִּים וּמִלָּאוּ בְּתִיהֶם אֲחִים
 22 וְשִׁכְנוּ שָׁם בָּנוֹת יַעֲנָה וּשְׁעִירִים יִרְקְדוּ־שָׁם: וְעִנָּה אֵיִים
 דְּאֶלְמִנּוּתֵיהֶם וְתַנִּים בְּתִיכְלִי עָגָ וְקָרוֹב לָבוֹא עֲתָה וְנִטְיָה
 לֹא יִמָּשְׁכוּ:

יך 14

כִּי יִרְחֹם יִהְיֶה אֶת־יַעֲקֹב וּבָחַר עוֹל בְּיִשְׂרָאֵל וְהִנֵּיהֶם עַל־א
 אֲדָמָתָם וְנִלְוֶה הַזֶּה עַל־יָהֶם וְנִסְפָּחוּ עַל־בֵּית יַעֲקֹב: וְלִקְחוּם
 עַמִּים וְהִכְיָאוּם אֶל־מְקוֹמָם וְהִתְנַחֲלוּם בֵּית־יִשְׂרָאֵל עַל

ב

תִּשְׁכַּכְנָה ק' v. 16.

סוּחָ בִּאתְנַח v. 18.

אָדַמְתָּ יְהוָה לַעֲבָדִים וְלַשְׁפָּחוֹת וְהָיוּ שָׂבִים לְשִׁבְיָהֶם וְרָדוּ
3 בְּנִשְׁיָהֶם: • וְהָיוּ בָּיוֹם הַנִּיחַ יְהוָה לָךְ מַעֲצָבָה וּמִרְגָּזָה
4 וּמִן־הַעֲבֹדָה הַקָּשָׁה אֲשֶׁר עָבַדְכָּה: וְנִשְׁאַתְּ הַמֶּשֶׁל הַזֶּה עַל־
ה מֶלֶךְ כָּבֵל וְאָמַרְתָּ אֵיךְ שָׁכַחְתָּ נֹלֵשׁ שְׁכֻתָּה מִלְּהַכָּה: שָׁכַר
6 יְהוָה מִטָּה רַשָּׁעִים שָׁכַב מִשָּׁלִים: מִבֵּה עַמִּים בַּעֲבֹרָה מִכָּת
7 בְּלַתִּי סָרָה רִדָּה בְּאֶפֶס גִּזְיִים מִרְדָּתָּ בְּלִי הַשָּׁה: נָחָה שָׁקֵטָה
8 פֶּלֶא־הָאָרֶץ סָצְחוּ רָנָה: גִּם־בְּרוּשִׁים שָׁמְחוּ לָךְ אֶרֶץ לִבְנוֹן
9 מֵאִז שְׁכַבְתָּ לֹא־יִעֲלֶה הַפֶּרֶת עֲלֵינוּ: שְׂאוּל מִתַּחַת רִגְזָה לָךְ
לְקַרְאֵת בּוֹאֵה עֹרֵר לָךְ רַפְּאִים פֶּלֶא־עֲתוּדֵי אֶרֶץ הַקִּים
י מִכִּסְאוֹתֶם כָּל מַלְכֵי גִזִּים: כָּלֶם יַעֲזֹב וְיֹאמְרוּ אֵלֶיךָ גִּם־אַתָּה
11 חֲלִיתָ כְּמוֹנוֹ אֲלֵינוּ נִמְשַׁלְתָּ: הִירַד שְׂאוּל גְּאוּנָה הַמִּית
12 וּבָלִיָּה תַחֲתֶיךָ יֵצֵעַ רִמָּה וּמִכִּסִּיָּה תִזְלַעָה: אֵיךְ נִסְלַחַת
מִשָּׁמַיִם הֵילָל בְּרִשְׁשָׁחַר נִתְּנָה לְאֶרֶץ הוֹלֵשׁ עַל־גִּזִּים:
13 וְאַתָּה אָמַרְתָּ כִּלְכַבְּךָ הַשָּׁמַיִם אֲעֲלֶה מִמֶּעַל לְכוֹכְבֵי־אֵל
14 אֲרִים כִּסְאִי וְאֲשַׁב בְּהֶרֶם־מוֹעֵד בִּירְפָתִי צָפוֹן: אֲעֲלֶה עַל־
טו בְּמִתִּי עַב אֲדַמָּה לְעֵלְיוֹן: אֵךְ אֶל־שְׂאוּל תִּוְרַד אֶל־יִרְפָּתִי
16 כּוֹר: רֹאִיךָ אֵלֶיךָ יִשְׁלִיחוּ אֵלֶיךָ יִתְבּוֹנְנוּ הַזֶּה הָאִישׁ מִרְצִי
17 הָאָרֶץ מִרְעִישׁ מִמְּלָכוֹת: שָׁם תִּבָּל פֶּמֶדָּבָר וְעִרְרֵי הָרֶם
18 אֲסִירֵי לֹא־פֶתַח בֵּיתָה: כָּל־מַלְכֵי גִזִּים כָּלֶם שָׁכְבוּ בְּכָבוֹד
19 אִישׁ בְּבֵיתוֹ: וְאַתָּה הַשְׁלַכְתָּ מִקְבְּרָךְ פֶּנָצָר נִתְעַב לִבָּשׁ
כ הָרָגִים מִטְעֲנֵי חֶרֶב יוֹרְדֵי אֶל־אֲבֵנֵי־כּוֹר כִּסֵּנָר מוֹבֵס: לֹא־
תִּחַד אֶתֶם בְּקִבּוּרָה פִּי־אֶרֶץ שְׁחַת עֲמָה הִרְגַתָּ לֹא־יִקְרָא
21 לְעוֹלָם זֶרַע מִרְעִים: הִכִּינוּ לִבְנוֹי מִטְבָּח בַּעֲנוֹן אֲבוֹתָם כֹּל־
22 יִקְמוּ וְיִרְשׁוּ אֶרֶץ וּמִלְּאוּ סִנְיַתְכֵל עָרִים: וְקִמְתִּי עֲלֵיהֶם
נָאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְהִכְרַתִּי לְכָבֵל שָׁם וּשְׂאָר וְנִין וְנָכַד נָאֻם־
23 יְהוָה: וְשִׁמְתִּיהָ לְמוֹרֶשׁ קֶשֶׁד וְאֲגַמִּי־מִים וְטֹאטְאֲתִיהָ
24 בְּמִטְאֲטָא הַשָּׁמַד נָאֻם יְהוָה צְבָאוֹת: פ ✓ נִשְׁכַּע יְהוָה
צְבָאוֹת לֵאמֹר אִם־לֹא פֶאֶשֶׁר דְּמִיתִי כֵּן הִיָּתָה וְכֹאֲשֶׁר
כז יִצְעָתִי הִיא תִקּוּם: לְשָׁפַר אֲשׁוּר בְּאַרְצִי וְעַל־הָרֵי אֲבוֹכְנוֹ
26 וְסִר מַעֲלֵיהֶם עֲלֹו וְסִפְלוּ מֵעַל שְׁכֻמוֹ יִסּוּר: זֹאת הָעֵצָה
הַיְעִיזָה עַל־כָּל־הָאָרֶץ וְזֹאת הַיָּד הַנְּטוּיָה עַל־כָּל־הַגִּזִּים:

כִּי־יִהְיֶה צָבָאוֹת יַעַץ וְיָם יִפָּר וַיִּדּוּ הַנְּטוּיָהּ וְיָם יִשְׁכָּנָה: ס 27
בְּשָׁנֹת־מָוֶת הַמֶּלֶךְ אֲחָז הָיָה הַמַּשָּׂא הַזֶּה: אֶל־תִּשְׁמָחִי 28
פִּלְשֹׁת פֶּלֶךְ כִּי נִשְׁפָּר טָבַט מִקֶּדֶּי פִּי־מִשְׁרָשׁ נָחַשׁ יֵצֵא צָפֹעַ 29
וּפְרִי שָׂרָף מְעוֹפֹף: וְרָעוּ בְכוֹרֵי דָלִים וְאֲבִיוֹנִים לְבִטָּח ל
יִרְבְּצוּ וְהִמְתִּי בְרָעַל שָׂרִישׁ וּשְׂאֲרֵיתָהּ צִהְרָג: הִלִּילִי שְׂעִר 31
זַעֲק־לִיר נְמוֹג פִּלְשֹׁת פֶּלֶךְ כִּי מִצְפּוֹן עֵשֶׂן בָּא וְאִין בּוֹדֵד
בְּמוֹעֲדָיו: וּמִה־יַּעֲנֶה מִלֵּא־כִי־גֹי כִּי יִהְיֶה יִפָּד צִיּוֹן וּבָהּ 32
יַחֲסוּ עֲנִי עֲמוֹ: ס 7

טו 15

מַשָּׂא מוֹאֵב כִּי בָלִיל שָׂדֵד עַר מוֹאֵב נִדְמָה כִּי בָלִיל שָׂדֵד א
קִיר־מוֹאֵב נִדְמָה: עָלָה "הַבֵּית" וְדִיכָן" הַכְּמוֹת לִבְכִּי עַל־נְבוֹ 2
וְעַל מִידְבָּא מוֹאֵב וַיִּלְלִל בְּכָל־רֹאשֵׁי קָרְחָה פֶלֶזְקוֹן גְּרוּעָה: 3
בְּחֻצֹתָיו חָגְרוּ שֶׁק עַל גְּבוּתֶיהָ וּבְרֹחְבֶיהָ פֶּלֶה וַיִּלְלִל יִרְדּוּ 3
בְּכִי: וְהִזְעַק חֲשֹׁבוֹן וְאֶל־עָלָה עַד־יִהֵן נִשְׁמַע קוֹלָם עַל־כֵּן 4
חֲלָצִי מוֹאֵב יִרְעוּ נִפְשׁוֹ יִרְעָה לוֹ: לִבִּי לְמוֹאֵב יִזְעַק 5
בְּרִיחָה עַד־צֶעַר עֲגָלָת שְׁלֹשִׁיהָ כִּי מַעֲלָה הַלּוֹחֲזִית בְּכִי 6
יַעֲלֶה־בּוֹ כִּי חָרָה הָרוּנִים זַעֲקַת־שֹׁכֵר יַעֲרֹ: כִּי־יָם נִמְרִים 6
מִשְׁמֹת יִהְיוּ פִּי־יָבֵשׁ חֲצִיר פֶּלֶה דָּשָׁא יִרַק לֹא הָיָה: עַל־כֵּן 7
יִתְרָה עָשָׂה וּפִקְדָתָם עַל נַחַל הָעַרְבִים יִשְׁאוּם: פִּי־הַקִּיפּוֹת 8
הִזְעַקָה אֶת־גְּבוּל מוֹאֵב עַד־אֲגָלִים וּלְלָתָהּ וּבְאֵר אֵילִים
לְלָתָהּ: כִּי מִי דִימוֹן מִלֹּאז דָּם כִּי־אִשִּׁית עַל־דִּימוֹן נֹסֶפּוֹת 9
לְפָלִיטָת מוֹאֵב אֲרִיהָ וּלְשֹׂאֲרֵית אֲדָמָה:

ין 16

שְׁלַח־יִכָּר מִשְׁל־אַרְץ מִסְלַע מִדְבָּרָה אֶל־הָר בֶּת־צִיּוֹן: א
וְהָיָה כְּעוֹף־נֹדֵד קֵן מִשְׁלַח תְּהִיָּיָה בְּנוֹת מוֹאֵב מַעֲבְרוֹת 2
לְאַרְנוֹן: הִבְיֹאוּ עֲצָה עֲשֵׂי פִלִּיָה שִׁיתִי כְּלִיל צֶלֶךְ בְּתוֹךְ 3
צִהְרִים סִתְרִי נִדְחִים נֹדֵד אֶל־תִּגְלִי: יִגְדִּירוּ בֶהּ נִדְחֵי מוֹאֵב 4
הַיִּסְתֵּר לָמוֹ מִפְּנֵי שׂוֹדֵד כִּי־אִפְסָ הַיִּמֶן פֶּלֶה שָׂדֵד תָּמוֹ
יָמָס מִן־הָאָרֶץ: ס 5 וְהוֹכֵן בְּחֶסֶד פִּסָּא וַיִּשָּׁב עָלָיו בְּאִמְתָּח
בְּאֶהֱל דָּוִד שֹׁפֵט וְדָרָשׁ מִשְׁפָּט וּמִהָר צֶדֶק: שְׁמַעְנוּ גְּאוּן־ 6

הביאי ק' v. 3. קמץ בזקף v. 5. פלו קרי v. 3. קמץ בטרחא v. 27.
ib. עשו ק'

7 מוֹאֵב גַּם מֵאֵד גְּאוֹתָיו וְנִאֲוִנוּ וְעִבְרָתוֹ לֹא-כֵן בִּדְיוֹ: לָכֵן
וַיִּלֵּל מוֹאֵב לְמוֹאֵב בְּלֵיל וַיִּלֵּל לְאַשִּׁישִׁי קִיר-חֲרָשֶׁת תְּהַוֶּה
8 אֵה וְנָאִים: כִּי שְׂדֵמוֹת חֲשֹׁבֹן אִמְלָל גִּסְוֹן שְׂכֻמָּה בְּעֵלִי
גוֹיִם הִלְמֹו שְׁרוּקֶיהָ עֲדִי-עֶזֶר נִגְעֹו תִּעֲוֹ מִדְּבַר שְׁלוּחֹתֶיהָ
9 נִשְׁשֹׁו עָבְרוּ יָם: עַל-כֵּן אֲבָלָה בִּבְכִי יַעֲרֹ גִסְוֹן שְׂכֻמָּה
אֲרִי־נֹה דִמְעָתִי חֲשֹׁבֹן וְאֶלְעָלָה כִּי עַל-קִיֶּצֶה וְעַל-קִצְיָה
י הִיגֵד נָסֹל: וְנִאֲסֹף שְׂמֻחָה וְגִיל מִן-הַפְּרִמָּל וּבִכְרָמִים לֹא-
יִרְנֹן לֹא יִרְעֶה יִין בִּיקָבִים לֹא-יִזְרָה הַחֶרֶף הִיגֵד הַשִּׁפְתִּי:
11 עַל-כֵּן מֵעַי לְמוֹאֵב כַּפְנוֹר יִהְיֶוּ וְקַרְפִּי לְקִיר חֲרָשׁ: וְהָיָה
12 כִּי-נִרְאָה כִּי-נִלְאָה מוֹאֵב עַל-הַבְּמָה וּבָא אֶל-מִקְדָּשׁוֹ
13 לְהִתְפַּלֵּל וְלֹא יוּכַל: ס זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל-
14 מוֹאֵב מֵאֲזִ: וְעַתָּה דִּבֶּר יְהוָה לְאִמֹּר בְּשָׁלֹשׁ שָׁנִים בְּשָׁנִי
שְׁכִיר וְנִקְלָה כְּבוֹד מוֹאֵב בְּכָל הַהֲמוֹן הָרֹב וְשָׂאֵר מֵעַט
מִזֶּעַר לֹא כַּבִּיר: ס

יו 17

א מִשָּׂא דַמְשֶׁק הִנֵּה דַמְשֶׁק מוֹסֵר מֵעִיר וְהָיְתָה מְעִי מִסָּלָה:
2 עֲזֹבוֹת עָרֵי עֲרֵעַר לְעִדְרִים תִּהְיֶינָה וְרִבְצֹו וְאִין מִחֲרִיד: ס
3 וְנִשְׁבַּת מִבְּצֹר מֵאֲשָׁרִים וּמִמְלָכָה מִדַּמְשֶׁק וְשָׂאֵר אֲרָם כְּשֶׁבוֹד
4 בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ נָאִם יְהוָה צָבָאוֹת: פ וְהָיָה בַּיּוֹם
ה הַהוּא יִהְיֶה כְּבוֹד יַעֲקֹב וּמִשְׁמֹן בְּשָׂרוֹ יִרְצֶה: וְהָיָה כְּאִסֹּף
קִצְיָר קָמָה וְזִרְעוֹ שְׂבָלִים יִקְצֹר וְהָיָה כְּמִלְקֵט שְׂבָלִים
6 בְּעֵמֶק רַפְּאִים: וְנִשְׁאֲרֻ-בּוֹ עֲלָלוֹת כְּנָקָה זֵית שָׁנִים שְׁלֹשָׁה
בְּרִנָּרִים בְּרֹאשׁ אֲמִיר אַרְבַּעַת חֲמִשָּׁה בִּסְעָפֶיהָ פִּרְיָה נָאִם
7 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁעָה הָאָדָם עַל-עֲשָׂהוּ
8 וַיֵּינִיו אֶל-קִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּרְאֶינָה: וְלֹא יִשְׁעָה אֶל-הַמִּזְבְּחוֹת
מֵעֲשָׂה יָדָיו וְאֲשֶׁר עָשָׂו אֲצִבְעֹתָיו לֹא יִרְאָה וְהָאֲשָׁרִים
9 וְהַחֲמֻנִים: בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ עָרֵי מַעֲזֹו כְּעֹזֻבֹת הַחֹרֶשׁ
וְהָאֲמִיר אֲשֶׁר עֲזָבוּ מִפְּנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיְתָה שְׂמֻמָּה:
י כִּי שְׁלַחַת אֱלֹהֵי יִשְׁעָה וְצוּר מֵעֵדָה לֹא זָכַרְתָּ עַל-כֵּן תִּשְׁעִי
11 נִטְעִי נִעְמָלִים וְזִמְרַת זֹר תִּזְרַעְנֹו: בַּיּוֹם נִטְעָה תִּשְׁבְּשָׁנִי

פתח בס"פ v. 10. מלעיל v. 9. ib. et v. 8. דגש אחר שורק v. 7. קרי v. 7.

חצי הנביאים בפסוקים v. 3.

דגש אחר שורק v. 9.

וּבְפֶקֶר זֶרַעַךָ תִּסְרִיתִי נֶדָה קָצִיר בְּיוֹם נִחְלָה וּבְכֹאֵב אָנוּשׁ: פ
 הוּא הַמֶּזֶן עַמִּים רַבִּים בְּהִמּוֹת יָמִים יִהְיֶינָה וּשְׂאוֹן 12
 לְאֻמִּים כְּשֹׂאוֹן מַיִם בְּבִירִים וּשְׂאוֹן: לְאֻמִּים כְּשֹׂאוֹן מַיִם 13
 דְּבִים וּשְׂאוֹן וְגַעַר בּוֹ וְנָס מִמֶּרְחֶק וְרוּחַ פָּמֶץ הָרִים לִפְנֵי- 14
 רִיחַ וּבְמִגְלָל לִפְנֵי סוּפָה: לָעֵת עָרֵב וְהִנֵּה בִלְהֹה בְּטָרָם
 בְּקָר אֵינָנּוּ זֶה חֶלֶק שׁוֹסִינֵנוּ וְגִזְרֵל לְבָזִינוּ: ס

יח 18

הוּא אֶרֶץ צִלְצֹל כְּנָסִים אֲשֶׁר מַעֲבֵר לְנַהֲרֵי-קוֹשׁ: הַשְּׁלַח 2
 בָּיָם צִירִים וּבְכָל־יָגְמָא עַל-סְנֵי-מַיִם לָבוֹ, מְלֹאכִים קָלִים
 אֶל-צוּי מִמֶּשֶׁה וּמִזְרֵט אֶל-עַם נוֹרָא מִן-הָאָה צוּי 3
 קִרְקוֹ וּמִבּוֹסָה אֲשֶׁר-בָּזָאוּ נְהָרִים אֶרְצוֹ: כָּל-יִשְׁכְּבֵי תִבְלָה 3
 וּשְׁכֵנֵי אֶרֶץ כְּנַשְׂא־נָס הָרִים תִּרְאֻ וּכְתֹקֵעַ שׁוֹפֵר תִּשְׁמָעוּ: 4
 ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲשַׁקּוּסָה וְאִפְיֹסָה בְּמִכּוֹנֵי 4
 כְּתֹם צֹחַ עַל-יָאוֹר כְּעַב טַל בְּחֹם קָצִיר: כִּי-לִפְנֵי קָצִירָה 5
 כְּתֹם-פָּרַח וּבָסָר גָּמַל יִהְיֶה נֶצֶד וְכִרְתַּת הַזֹּלְזֹלִים בְּמִזְמֹרוֹת 6
 וְאֶת-הַנְּטִישׁוֹת הַסִּיר תִּתֵּן: יִעֲזָבוּ יַחְדָּו לָעִיט הָרִים 6
 וּלְבִהֶמֶת הָאֶרֶץ וְקֶץ עָלֶיךָ הָעִיט וְכָל-בִּהֶמֶת הָאֶרֶץ עָלֶיךָ 7
 תִּתְחַרֵּף: בָּעֵת הַהִיא יִבְלִי-שָׁמַי לִיהוָה צְבָאוֹת עִם מִמֶּשֶׁה 7
 וּמִזְרֵט וּמִעַם נוֹרָא מִן-הָאָה צוּי: קִרְקוֹ וּמִבּוֹסָה 8
 אֲשֶׁר בָּזָאוּ נְהָרִים אֶרְצוֹ אֶל-מְקוֹם שָׁם-יִהְיֶה צְבָאוֹת 9
 הֶרֶץ-צִיּוֹן: ס

יט 19

מִשָּׂא מִצְרַיִם הִנֵּה יִהְיֶה רֹכֵב עַל-עֵב כָּל יִבְא מִצְרַיִם וְנָעוּ 1
 אֲלֵילֵי מִצְרַיִם מִשְׁנֵי וּלְכָב מִצְרַיִם יִמָּס בְּקִרְבּוֹ: וְסִסְכֵּתִי 2
 מִצְרַיִם בְּמִצְרַיִם וְנִלְחֲמוּ אִישׁ בְּאֹחִיו וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ עִיר 3
 בְּעִיר מִמְלָכָה בְּמִמְלָכָה: וְנִבְקָה רֵיחַ-מִצְרַיִם בְּקִרְבּוֹ 3
 וְעֲצָתוֹ אֲבָלַע וְדָרְשׁוּ אֶל-הָאֲלִילִים וְאֶל-הָאֲשִׁיִּם וְאֶל-הָאֲבוֹת 4
 וְאֶל-הַיְדֻעָנִים: וְסִפְרָתִי אֶת-מִצְרַיִם בְּיַד אֲדָנִים קִשָּׁה וּמִלָּה 4
 עַיִן מִשְׁלָכָם נָאִם הָאָדוֹן יִהְיֶה צְבָאוֹת: וְנִשְׁתַּחֲוִי מִהֵימָּה 5
 וְנִהָר יִחַרֵּב וְיִקָּשׁ: וְהָאֲזִינוּהוּ נְהָרוֹת דָּלְלוּ וְחִרְבוּ יִאֲרִי 6
 מִצְוֹר קִנְהָ וְסוּף קִמְלִי: עָרוֹת עַל-יָאוֹר עַל-פִּי יָאוֹר וְכָל 7

פתיח ב'ס' ib. ה' רמח v. 5. יחיר v. 4.

8 מִזְרַע יֵאוֹר יִבְשׁ נָהָה וְאֵינֶנּוּ: וְאֵטֵל הַדִּינִים וְאֶכְלוּ כָל־
 מִשְׁלִיכֵי בִיאוֹר חֲפָה וּפְרָשֵׁי מִכְמֹרֹת עַל־סִנְיָמִים אֲמַלְלוּ:
 9 וּבָשׂוּ עֲבָדֵי סִשְׁתָּיִם שְׂרִיקוֹת (וְאֲרָנִים חוֹרִי) וְהָיוּ שְׂתִיתִיהָ
 11 מִדְּכָאִים כָּל־עַשִׂי שֹׁכֵר אֲנִי־נַפְשׁ: אֶדְאֹלִים שְׂרֵי צֶעַן
 חֲכָמִי וְעַצִּי פֹרְעָה עֲצָה נִבְעָרָה אֵיךְ תֵּאמְרוּ אֶל־פֹּרְעָה
 12 בְּרִחְכְּמִים אֲנִי בְּרִמְלֵכִי־קָדָם: אֵימָּה אֲפֹאֵל חֲכָמִיָּה וַיִּגִּידוּ
 13 נָא לָךְ וַיִּדְעוּ מִה־יִּעֶץ יִהְיֶה צְבָאוֹת עַל־מִצְרָיִם: נִזְאָלוּ
 שְׂרֵי צֶעַן נִשְׂאוּ שְׂרֵי לָהֶם הִתְעִו אֶת־מִצְרָיִם סָפֹת שִׁבְטִיהָ:
 14 יִהְיֶה מִסָּה בְּקִרְבָּהּ רִוּחַ עֹשִׂים וְהִתְעִו אֶת־מִצְרָיִם בְּכָל־
 טו מַעֲשֵׂהוּ כִּהִתְעֹזֹת שֹׁכֹר בְּקִיאוֹ: וְלֹא־יִהְיֶה לְמִצְרָיִם מַעֲשֵׂה
 16 אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה רֹאשׁ וְנֹכַח כֹּסֶה וְאֲמֹון: ס בַּיּוֹם הַהוּא
 יִהְיֶה מִצְרָיִם כְּנִשִּׁים וְחֶרֶד וּפְחָד מִפְּנֵי הַנוֹפֶטֶת יַד־יְהוָה
 17 צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא מִנִּיף עֲלֵיו: יְהִי־תָה אֲדָמַת יְהוּדָה
 לְמִצְרָיִם לְחֻזָּא כָּל־אֲשֶׁר יִזְכִּיר אֹתָהּ אֵלָיו יִסְחָד מִפְּנֵי עֲצָה
 18 יִהְיֶה צְבָאוֹת אֲשֶׁר־הוּא יוֹעֵץ עֲלָיו: ס בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיוּ
 חֲמֵשׁ עָרִים בְּאַרְץ מִצְרָיִם מְדִבְרוֹת שֹׁפֶת כְּנָעַן וְנִשְׁבָּעוֹת
 19 לִיהוָה צְבָאוֹת עִיר הַהֶרֶס יֹאמֶר לְאַחַת: ס בַּיּוֹם הַהוּא
 יִהְיֶה מִזִּבְחַ לִיהוָה כְּתוּךְ אֶרֶץ מִצְרָיִם וּמִצְבָּה אֶצֶל־צְבֹוֹלָה
 כ לִיהוָה: וְהָיָה לְאוֹת וּלְעֵד לִיהוָה צְבָאוֹת בְּאַרְץ מִצְרָיִם
 כִּי־יִצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה מִפְּנֵי לְחָצִים וַיִּשְׁלַח לָהֶם מוֹשִׁיעַ וְרֹב
 21 וְהִצִּילָם: וְנוֹדַע יִהְיֶה לְמִצְרָיִם וַיִּדְעוּ מִצְרָיִם אֶת־יְהוָה
 בַּיּוֹם הַהוּא וְעָבְדוּ זִבַח וּמִנְחָה וְנִדְרוֹ־נֶדֶר לִיהוָה וְשִׁלְמוּ:
 22 וְנָגַהּ יְהוָה אֶת־מִצְרָיִם נָגַהּ וְרִפּוּא וְשָׁבוּ עַד־יְהוָה וְנִעְתָּר
 23 לָהֶם וּרִפּוּאם: בַּיּוֹם הַהוּא תִּהְיֶה מִסְּלָה מִמִּצְרָיִם אֲשִׁירָה
 וְכָא אֲשִׁיר בְּמִצְרָיִם וּמִצְרָיִם בְּאֲשִׁיר וְעָבְדוּ מִצְרָיִם אֶת־
 24 אֲשִׁיר: ס בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁית לְמִצְרָיִם
 כה וְלֹא־אֲשִׁיר בְּרִכָּה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ: אֲשֶׁר בְּרִכּוֹ יְהוָה צְבָאוֹת
 לְאֹמֶר בְּרִיךְ עַמִּי מִצְרָיִם וּמַעֲשֵׂה יְדֵי אֲשִׁיר וְתִתְּלִי
 יִשְׂרָאֵל: ס

כ 20

א בְּשָׁנֹת בָּא תִרְחֹן אֲשִׁדּוּדָה בְּשִׁלְחָתָהּ אֹתוֹ סָרְגֹון מֶלֶךְ אֲשִׁיר
 2 גִּילְחָם בְּאֲשִׁדּוּד גִּילְפָדָה: בָּעֵת הַהִיא דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד

יִשְׁעִיהִי כִן־אֲמוּץ לְאֹמֶר לֵךְ וּפְתַחְתָּהּ הַפֶּלַע מֵעַל מַחְזִיקָהּ
וְנִשְׁלַחַתָּהּ תַּחֲלֹץ מֵעַל רִגְלָהּ וַיַּעַשׂ כֵּן הָלַךְ עָרוֹם וַיִּחַף: ס
וַיֹּאמֶר יְהוָה כֹּאֲשֶׁר הָלַךְ עֲבָדֵי יִשְׁעִיהִי עָרוֹם וַיִּחַף: 3
אֲלֵשׁ שָׁנִים אוֹת וּמוֹפֶת עַל־מִצְרַיִם וְעַל־כּוּשׁ: כֵּן יִהְיֶה 4
מֶלֶךְ־אֲשׁוּר אֶת־שָׂבִי מִצְרַיִם וְאֶת־נָפְלוֹת כּוּשׁ וְעָרִים וְזִקְנִים
עָרוֹם וַיִּחַף וַיַּחֲשׂוּפֵי שֵׁת עָרֹת מִצְרַיִם: וְחֹתָו וְכִשּׁוֹ מִכּוּשׁ 5
מִכּוּשׁ וּמִן־מִצְרַיִם תִּפְאֶרְתָּם: וְאָמַר יֵשֶׁב הָאִי הַזֶּה בְּיָוִם 6
הַהוּא הִנֵּה־כֹה מִכּוּשׁוֹ אֲשֶׁר נִסְנוּ שָׁם לַעֲזָרָה לְהַנְצִיל מִסָּנִי
מֶלֶךְ אֲשׁוּר וְאִיהָ נִמְלֹט אֶנְחִנוּ: פ

כא 21

מִשָּׂא מִדְּבָרִים כְּסוּפֹת בְּנֹגֵב לְחִלּוֹף מִמִּדְבָּר כָּאֵל מִאֲרָץ א
כּוּרָאָה: חֲזוֹת קִשָּׁה הַגִּד־לִי הַבּוֹט: בּוֹטָל וְהַשּׁוֹדָד: שׁוֹדָד 2
עָלַי עֵילָם צִירֵי מִדֵּי כָל־אֲנַחְתָּהּ הַשְׁפִּיתִי * עַל־כֵּן מִלְּאֵי 3
מַתְנֵי חֲלָחֵלָה צִירִים אֶחְזוּנִי כְּצִירֵי יוֹלָדָה נַעֲרִיתִי מִשָּׂמֶעַ
נִבְהַלְתִּי מִרְאֹת: תַּעֲדָה לְכָבִי פִלְצוֹת בַּעֲתָתִי אֵת נִשְׁפָּה 4
חֲשִׁלִּי שָׁם לִי לְחֻרְדָּהּ עָרָה הַשְׁלִיחַן צָפָה הַצָּפִית אֲכֹלָה 5
שֶׁתָּה קוֹמֹו הַשָּׂרִים מִשָּׁחֹו מָגֵן: פ כִּי כֹה אָמַר אֱלֹהֵי אֲדָנִי 6
לֵךְ הַעֲמֵד הַמִּצְפָּה אֲשֶׁר יִרְאֶה וַיִּיד: וַרְאֵה רֶכֶב צֶמֶד 7
פָּרָשִׁים רֶכֶב חֲמֹור רֶכֶב גָּמָל וְהַקָּשִׁיב קָשָׁב רֶב־קָשָׁב:
וַיִּקְרָא אֲרִיָּה עַל־מִצְפָּה: אֲדָנִי אֲנֹכִי עֹמֵד תָּמִיד יוֹמָם וְעַל־ 8
מִשְׁמֶרֶתִי אֲנֹכִי נֹצֵב כָּל־הַלִּילוֹת: וְהִנֵּה־הִנֵּה בָא רֶכֶב אִישׁ 9
צֶמֶד פָּרָשִׁים וַיַּעַן וַיֹּאמֶר נִשְׁלָה נִשְׁלָה בָּבֶל וְכָל־סִסְלִי
אֶל־הִיא שֶׁבֶר לְאֲרָץ: מִדְּשֵׁתִי וּכְו־צִירֵי אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מֵאֵת י
יְהוָה צָבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַגִּדְתִּי לָכֶם: ס מִשָּׂא הַיּוֹמָה 11
אֵלֶי קְרָא מִשְׁעִיר שֹׁמֵר מִה־מְלִילָה שֹׁמֵר מִה־מְלִיל: אָמַר 12
שֹׁמֵר אֲתָא בָּקָר וְכֶסֶל־לִילָה אִם־תִּבְעִיוֹן בְּעִיר שָׁבוּ אֲתִיר: פ
מִשָּׂא בַּעֲרָב בַּעֲרָב בַּעֲרָב תִּלְיִנוּ אֲרָחוֹת דָּדָנִים: לְקִרְאָת 13
צֶמֶד הַתִּיר מִיָּם וְשָׂבִי אֲרָץ תִּימָא בְּלַחְמוֹ קִדְמוֹ נָדָה: 14
כִּי־מִסָּנִי חֲרָבוֹת גִּדְּדוּ מִסָּנִי: חֲרָב נְטוּשָׁה וּמִסָּנִי קָשְׁתָּה 15
דְּרוּכָה וּמִסָּנִי פָּדָה מִלְחָמָה: פ כִּי כֹה אָמַר אֱלֹהֵי אֲדָנִי 16
בַּעֲדֹ שָׁנָה בְּשָׁנִי שִׁבִּיר וְכָלָה כָּל־כְּבוֹד קִדְר: וְשָׂאֵר מִסְפָּר־ 17

קִשְׁתָּ בְּבוֹרֵי בְּנֵי-קֶדֶר וּמַעֲטוֹ פִּי יִהְיֶה אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל
וְדָבָר: ס

כב 22

א מִשָּׂא נִיָּא חֲזִיוֹן מִה-לֵּךְ אֲפֹא קִיר-עֲלִיתָ בְּלֵךְ לַצִּנּוֹת:
ב תִּשְׁאֹת • מְלָאָה עִיר הַזִּמְיָה קִרְיָה עֲלִיזָה חֲלָלִיָּה לֹא
ג חֲלָלִי-חֲרֹב וְלֹא מִתִּי מִלְחָמָה: כָּל-קִצְיִנֶיךָ בְּנִדְדוֹ יִחַד
ד מִקִּשְׁתָּ אֲסֹרוּ כָּל-נִמְצָאֶיהָ אֲסֹרוּ יִחְזְרוּ מִדְּחוֹק בְּרָחוּ: עֲלֶכֶן
ה אִמְרָתִי שָׁעוּ מִפִּי אֲמַרְר בְּבָכִי אֶל-תִּאֲוִצוּ לִנְחֹמֵנִי עַל-שֹׁד
ו בַּת-עַמִּי: כִּי יוֹם מִהוֹמָה וּמְבוֹסָה וּמְבוֹכָה לְאֲדֹנִי יִהְיֶה
ז צְבָאוֹת בְּנֵי חֲזִיוֹן מִקְרָקֶר קָר וְשׁוֹעַ אֶל-הֶהָר: וְעִילָם נִשָּׂא
ח אֲשֶׁפָּה בְּרֹכֵב אָדָם פָּרָשִׁים וְקִיר עֲרָה מָגֵן: וַיְהִי מִבְּחָר-
ט עֲמֻקָּה מְלֹאוֹ רֶכֶב וְהַפָּרָשִׁים שָׁת שָׁתוּ הַשָּׁעֲרָה: וַיִּגַּל אֶת
י מִסָּה יִהְיֶה וַתִּפֹּט בַּיּוֹם הַהוּא אֶל-נֶשֶׁק בֵּית הַיַּעַר: וְאֶת
יב קִיָּעִי עִיר-דָּוִד רְאִיתָם פִּירְבּוֹ וַתִּקְבְּצוּ אֶת-עַמִּי הַבִּרְכָּה
יג הַתְּחַתּוֹנָה: וְאֶת-בָּתִּי יְרוּשָׁלַם סִפְרָתָם וַתִּתְּצוּ הַבָּתִּים
יד לְבָצָר הַחוֹמָה: וּמִקְנֶה עֲשִׂיתָם בֵּין הַחוֹמֹתִים לְמִי הַבִּרְכָּה
טו הַיִּשְׁנָה וְלֹא הַפִּטְתָם אֶל-עֲשִׂיָּה וַיִּצְרָה מִדְּחוֹק לֹא רְאִיתָם:
טז וַיִּקְרָא אֲדֹנִי יִהְיֶה צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לְבָכִי וּלְמִסְפָּד
יז וּלְקִרְחָה וּלְחֹתֵר שָׁק: וְהִנֵּה • שָׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה תִּרְגַּב • בָּקָר
יח וְשִׂחַט צֹאן אָכַל בָּשָׂר וְשִׂתוֹת יֵין אָכַל וְשָׁתוּ כִּי מִחַר
יט נָמוּת: וְנִגְלָה בְּאֲזִנִּי יִהְיֶה צְבָאוֹת אִם-יִכָּפֵר הָעוֹן הַזֶּה
כ לָכֶם עֲדֵת־מִתּוֹן אֲמַר אֲדֹנִי יִהְיֶה צְבָאוֹת: ס כֹּה אָמַר
כא אֲדֹנִי יִהְיֶה צְבָאוֹת לֵה-בֹא אֶל-הַסֶּכֶן הַזֶּה עַל-שִׁבְכָא אֲשֶׁר
כב עַל-הַבָּיִת: מִה-לֵּךְ פֹּה וּמִי-לֵךְ פֹּה כִּי-תִצְבֹּת לָךְ פֹּה קָבֵר
כג חֲצָבִי מְרוֹם קִבְּרוֹ חֲסָקִי בְּסֹלַע מִשְׁכָּן לִי: הִנֵּה יִהְיֶה
כד מִטְּלִטְלָה טְלִטְלָה גָּבֵר וְעֵטָה עֵטָה: צִנּוֹף וְצִנְפוֹף צִנְפוֹה
כה בְּהֹר אֶל-אֶרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם שָׁמָּה תָמוּת וְשָׁמָּה מִדְּבָכּוֹת
כו בְּבוֹרָה קָלוֹן בֵּית אֲדֹנִיָּה: וְהַדְּפִסְיָה מִמִּצְבֵּה וּמִמְעֻמָּה
כז הַדְּרִסָּה: וְהִנֵּה בַּיּוֹם הַהוּא וּקְרָאתִי לְעַבְדִּי לְאֱלֹקִים בֶּן
כח חֲלָקִיהוּ: וְהִלְבַּשְׁתִּיו כְּתֹנֶתָהּ וְאֶבְנֵתָהּ אֶחָז־לָנָף וּמִמְשַׁלְתָּהּ
כט אֶתֶן בְּיָדוֹ וְהָיָה לְאֵב לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וּלְבֵית יִהְיֶה:

וַיִּנְתְּתִי מִפֶּתַח בֵּית־דָּדְךָ עַל־שֹׁכְמֹךָ וַפֶּתַח וְאֵין סִגְרָךְ 22
וְאֵין פֶּתַח: וַתִּקְעֵתִיו יָתֵד בְּמָקוֹם נֶאֱמָן וַהֲיָה לְכֶסֶּא כְבוֹד 23
לְבֵית אָבִיו: וְתָלוּ עָלָיו כָּל 1 כְּבוֹד בֵּית־אָבִיו הַצִּאֲצָאִים 24
וַהֲצַפְעוֹת כָּל כָּלִי תִקְטֹן מִכָּלִי הָאֲנָלוֹת וְעַד כָּל־כָּלִי
הַקְּבָלִים: בַּיּוֹם הַהוּא נֶאֱמָן יִהְיֶה צָבָאוֹת הַמּוֹשֵׁל הַיְתָד 25
הַתִּקְוִיעָה בְּמָקוֹם נֶאֱמָן וְנִגְדָּעָה וְנִסְלָה וְנִכְרַת הַמִּשְׁאֵל אֲשֶׁר־
עָלֶיהָ כִּי יִהְיֶה דָּבָר: פ

כג 23

מִשְׁאֵל צָר הַיִּלְלוּ 1 אֲנִינוֹת תִּרְשִׁישׁ כִּי־שָׁדַד מִבֵּית מְבוֹאֵא
מֵאֶרֶץ כְּתִים נִגְלָה־לָמוֹ: דָּמוֹ יִשְׁבִּי אִי סָחָר צִידוֹן עֲבָר יֹם 2
מִלְּאֹהָ: וּבָמִים רַבִּים זָרַע שָׁחַר קָצִיר יֹאזֵר תִּבְוֹאָתָהּ וַתְּהִי 3
סָחָר גּוֹזִים: כִּי־שִׁי צִידוֹן כִּי־אָמַר יֹם מַעֲזוֹ הַיּוֹם לֵאמֹר לֹא־ 4
חָלָתִי וְלֹא־יָלַדְתִּי וְלֹא גִדְּלָתִי בַּחוּרִים רוֹמְמָתִי בַּתּוֹלֹת:
בְּאֲשֶׁר־שָׁמַע לְמַצְרַיִם יַחֲלִיו כְּשָׁמַע צָר: עֲבָרוּ תִרְשִׁישָׁה 5
הַיִּלְלוּ יִשְׁבִּי אִי: הַזֹּאת לָכֶם עֲלִיזָה מִימֵי־קֶדֶם קִדְמָתָהּ 7
וּבְלִיָּה רַגְלֶיהָ מִרְחוֹק לָגוּר: מִי יַעַץ זֹאת עַל־צָר הַמַּעֲטִינָהּ 8
אֲשֶׁר סָחַרְיָה שָׂרִים כְּנַעֲנִיָּה נִכְבְּדֵי־אֶרֶץ: יִהְיֶה צָבָאוֹת 9
יַעֲצָה לְחַלֵּל גִּבּוֹן כִּלְצָבִי לְהַקֵּל כָּל־נִכְבְּדֵי־אֶרֶץ: עֲבָרִי
אֶרֶץ אֶרֶץ פִּיגְמָא בַּת־תִּרְשִׁישׁ אֵין מִזַּח עוֹד: יָדוֹ נִטָּה עַל־הַיָּם 11
הַרְבִּיז מִמְּלָכוֹת יִהְיֶה צִיָּה אֶל־כְּנָעַן לְשֹׁמֵד מַעֲזִינִיָּה: וַיֹּאמֶר 12
לֹא־תוֹסִיפִי עוֹד לַעֲלוֹז הַמַּעֲשָׂקָה בַּתּוֹלֵת בַּת־צִידוֹן כְּתִיִּים
קוֹמִי עֲבָרִי גַם־שָׁם לֹא־יִנָּח לָהּ: הֵן 1 אֶרֶץ כְּשִׁדִּים זֶה 13
הָעַם לֹא הָיָה אֲשֶׁר יִסְדָּה לְצִיִּים הַקִּימוּ בְּחִינֵיו עוֹרָרוּ
אֶרְמֹנֹתֶיהָ שָׁמָּה לְמַסְלָה: הַיִּלְלוּ אֲנִינוֹת תִּרְשִׁישׁ כִּי שָׁדַד 14
מַעֲזוֹן: פ וַהֲיָה בַּיּוֹם הַהוּא וְנִשְׁכַּחַת צָר שְׂבָעִים שָׁנָה 15
כִּימִי מָלָה אֶחָד מִלֶּךְ שְׂבָעִים שָׁנָה יִהְיֶה לְצָר כְּשִׁיחַת
הַזֹּנָה: קָחִי כְּזֹר כִּסִּי עִיר זֹנָה נִשְׁכַּחַת הַיִּטִּיבִי נֶגֶן הַרְבִּי־ 16
שִׁיר לְמִצְרַיִם תִּזְכְּרִי: וַהֲיָה מִקֶּץ 1 שְׂבָעִים שָׁנָה יִסְקַד יִהְיֶה 17
אֶת־צָר וְשָׁבָה לְאַתְנָנָה וְזִנְתָה אֶת־כָּל־מִמְּלָכוֹת הָאֶרֶץ
עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: וַהֲיָה סָחַרָה וְאַתְנָנָה קָדַשׁ לִיהוָה לֹא 18

יֵאָדָר וְלֹא יִחְסֹן כִּי לַיָּשָׁבִים לִפְנֵי יְהוָה יִהְיֶה סִחָתָה
לְאָכַל לְשָׂעָה וְלִמְכֹּסָה עֲתִיק: פ

כד 24

א הִנֵּה יְהוָה בּוֹקֵק הָאָרֶץ וְיִבְלָקָהּ וְעָנָה פְּלִיָּה וְהִסִּיץ וַיִּשְׁבִּיָּהּ:
ב וְהִנֵּה כַעַם פֹּכֶחַן כַּעֲבֹד כְּאֵלֹהִי כַשְׁפָּחָה כְּגִבְרָתָהּ כְּקוֹנָה
ג כְּמוֹכָר כְּמִלְוֶה כְּלִוֶּה כַּנְשֵׂה כַּאֲשֶׁר נָשָׂא בּוֹ: הַבּוֹק: הַבּוֹק:
ד הָאָרֶץ וְהַבּוֹז: תְּבוֹז כִּי יְהוָה דָּבָר אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה: אֲכָלָה
ה נִבְלָה הָאָרֶץ אֲמִלְכָה נִבְלָה תִּבְלֵה אֲמִלְכִי מְרוֹם עַם־הָאָרֶץ:
ו וְהָאָרֶץ חֲנוּסָה תַּחַת וַיִּשְׁבִּיָּהּ כִּי־עָבְרוּ תוֹרֹת תִּלְשׁוּ חֹק
ז הַסּוּר בְּרִית עִוִּלָּם: עַל־כֵּן אֶלֶּה אֲכָלָה אֶרֶץ וַיִּאֲשָׁמוּ וַיִּשְׁבִּי
ח בָּהּ עַל־כֵּן חָרִי וַיִּשְׁבִּי אֶרֶץ וַיִּנְשָׂא אֲנוֹשׁ מִזֶּעַר: אֲכָל
ט תִּירוֹשׁ אֲמִלְכָה־גֶּשֶׁן נֶאֱנָחוּ כָּל־שְׂמֹחֵי־לֵב: שָׁבַת מִשְׁוֹשׁ
י הַפִּים חֹדֶל שָׁאוֹן עֲלִיָּזִים שָׁבַת מִשְׁוֹשׁ כְּפֹר: בִּשְׂרִיר לֹא
י וַיִּשְׁתַּוְּיִין יָמָר שֹׁכֵר לִשְׁתִּיּוֹ: נִשְׁבְּרָה קְרִיַת־תֵּהוֹ סֶגֶר כָּל־
יא בָּיִת מִבּוֹא: צֻחָה עַל־הַיִּין כְּחוֹצוֹת עֲרֵבָה כָּל־שְׂמֹחָה
יב בָּלָה מִשְׁוֹשׁ הָאָרֶץ: נִשָּׂאָר בְּעִיר שְׁמָה וּשְׂאִיָּה יִכְתֹּשְׁעָר:
יג כִּי־יִלָּה יִהְיֶה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ בְּתוֹךְ הָעַמִּים בְּנִקְחָ זֹאת כְּעִלְלֹת
יד אִם־כָּלָה כְּצִיר: הִמָּה וַיִּשָּׂא קוֹלָם יִרְאוּ בְּגִאוֹן יְהוָה צָהֳלוּ
טו מַיִם: עַל־כֵּן בְּאָרִים כִּכְדוּ יְהוָה בְּאֵי הַיָּם שָׁם יְהוָה אֱלֹהֵי
יז וַיִּשְׂרָאֵל: פ מִכְּנֶס הָאָרֶץ זְמַרְתָּ שְׁמַעְנוּ צְבִי לְצִדִּיק וַאֲמַר
יח רִזִּי־לִי רִזִּי־לִי אוֹי לִי בְּגִדִים בְּגָדוֹ וּבְגַד בּוֹגִדִים בְּגָדוֹ: פֶּחָד
יט וַיִּסְחַת וַיִּפֹּחַ עָלֶיהָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ: וְהִנֵּה הֵנֶס מִקּוֹל הַפֶּחָד
כ יִפֹּל אֶל־הַפֶּחָת וְהַעֲזִלָּה מִתּוֹךְ הַפֶּחָת וְלִכְד בִּפְחַת כִּי־אֲרָבּוֹת
כא מִמְרוֹם נִפְתָּחוּ וַיִּרְעֲשׂוּ מוֹסְדֵי אֶרֶץ: רָעָה הַתְּרַעְעָה הָאָרֶץ
כב פֶּחָד הַתְּסוּבְּרָה אֶרֶץ מוֹט הַתְּמוֹטָטָה אֶרֶץ: נֹעַ תְּנוּעַ אֶרֶץ
כג כַּשְׂכּוֹר וְהַתְּנוּדָה כְּמִלּוֹנָה וְכַבֵּד עָלֶיהָ שִׁשְׁלָה וְנִשְׁלָה
כד וְלֹא־תִסִּיף קוֹם: ס וְהִנֵּה בַיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה עַל־צָבָא
כה הַמְרוֹם בְּמְרוֹם וְעַל־מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל־הָאֲדָמָה: וַאֲסַפּוּ
כז אֲסַפּוּ אֲסִיר עַל־כּוֹר וְסָגְרוּ עַל־מִסְגֵּר וַיִּמְרָב יָמִים יִפְקְדוּ:
כח וְחִסְרָה הַלְכָנָה וּבוֹשָׁה תַחֲמָה כִּי־מָלָה יְהוָה צְבָאוֹת בְּתֹר
כט צִיּוֹן וּבִירֹשָׁלַם וַיִּגְד זַקְנֵי כְבוֹד: ס

Amor
hinc
Trap.

Amor 5

כה 25

יהוה אלהי אתה ארוממך אודה שמך פי עשית פלא
 עצות מרחק אמונה אמן: פי שמך מעיול לגל קריה
 בצורה למפלה ארמון זרים מעיר לעולם לא ופנה: על-כן
 יכבדו עם-עז קרית גוים עריצים ייראוה: כרת-יית מעוז
 להל מעוז לאביון בצר-לו מחסה מזרם צל מחרב-פי רית
 עריצים פזרם קור: פתרכ בציון שאון זרים תכניע דורב
 בצל עב זמיר עריצים יענה: ועשה יהוה צבאות
 לכל-העמים בחר הנה משתה שמנים משתה שמרים
 שמנים ממתיים שמרים מזקקים: ובלע בחר הנה פני-
 הלום: הלום על-פל-העמים והמפכה הנסוכה על-פל-
 הזוים: (בלע הפנות לנצח) ומחה אדני יהוה דמעה מעל
 כל-פנים וחרפת עמו יסיר מעל כל-הארץ פי יהוה דבר: ס
 ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קנינו לו ויושיענו
 זה יהוה קנינו לו נגילה ונשמחה בישועתו: כרת-נוחי
 יד-יהוה בחר הנה ונדוש מואל תחתיו בהדוש מתבן במי
 מדמנה: ופרש ידיו בקרבו באשר ופרש השקות לשקות
 והשפיל גאותו עם ארבות ידיו: ומבצר משגב חמיתו
 השח השפיל הנגיע לארץ עד-עפר: פ

כו 26

ביום ההוא יושר השיר-הנה בארץ יהודה עיר עד-לנו
 ישועה ישית חומות וחל: פתחו שערים ויבא גיר-צדיק
 שומר אמונים: יצר סמוך תצר שלום: שלום פי כה בטוח:
 בטוח כיהוה עדי-עד פי (בינה) יהוה צור עולמים: פי השח
 ישבי מיום קריה נשגבה וישפילנה (ישפילה) עד-ארץ
 יגיעה עד-עפר: תרמסנה רגל רגלי עני פעמי דלים:
 ארח לצדיק מישרים (אשר) מעגל צדיק תפלים: אף ארח
 משפטיה יהוה קניניה לשמה ולזכרה תאות-נפש: נשאי
 איותה בלילה אחריותי בקרבי אשתרה פי באשר משפטיה
 לארץ צדק למדו ושב חבל: יחו רשע כל-למד צדק בארץ
 נכחות יעול ובל-יראת גאות יהוה: ס יהוה רמה ידה

כַּל־יִחְזָקוּ וְיִחַזְקוּ וַיִּבְשּׁוּ קִנְיָתָם אֶת־אֵשׁ צָרָתָהּ תֹאכְלֵם׃
 12 יִהְיֶה תִשְׁפֹּת שָׁלוֹם לָנוּ כִּי גַם כָּל־מַעֲשֵׂינוּ שָׁעֲלָתָהּ
 13 לָנוּ׃ יִהְיֶה אֱלֹהֵינוּ בְּעֲלֹנוּ אֲדָנִים וּלְתַתָּה לְבַד־בָּהּ
 14 נִזְכִּיר שְׁמָהּ׃ מֵתִים כַּל־יִחַזְקוּ רַפָּאִים כַּל־יִקְמוּ לָכֵן שָׁקֵדָתָהּ
 15 וַתִּשְׁמִידֵם וַתֹּאכֶד כָּל־זָכָר לָמוֹ׃ יִסְפָּתָה לָנוּ יִהְיֶה יִסְפָּתָה
 16 לָנוּ נִבְבְּדָתָה רַחֲמָתָה כַּל־צָרֵי־אָרֶץ׃ ס יִהְיֶה בָצָר שָׁקֵדָתָהּ
 17 צָקוֹן לַחֹשׁ מוֹסְרָתָה לָמוֹ׃ כִּמּוֹ הָרָחַל תִּקְרִיב לִלְדֹת תַּחֲוִיל
 18 תִּזְעַק בְּחִבְלֶיהָ כֹּן הֵינִי מִסְּנִיָּה יִהְיֶה׃ הֲרִינוּ חֲלָנוּ (כִּמּוֹ)
 4 יִלְדֵנוּ רִיחַ וְשׁוֹעֵת כַּל־נַעֲשֶׂה אֶרֶץ וּכְלִי־פֶלֶא וְשָׁבִי תִבֵּל׃
 19 יִחַזְקוּ מִתִּיָּה נִבְלָתִי יְקוּמֹן הִקְיָצוּ וְרִנְנוּ שִׁכְנֵי עֶשֶׂר כִּי טַל
 20 אֲוִירָת טֶלֶה וְאֶרֶץ רַפָּאִים תִּפְּסִיל׃ פ כֹּה עָמִי בֵּא בְּחִזְרֶיהָ
 21 וְסֹסֶר דִּלְתֶּיהָ בְּעֵדָה חֲבִי כַּמַּעֲטָרֵג עַד־יַעֲבֹר־רַעַם׃ כִּי־הִנֵּה
 יִהְיֶה יֵצֵא מִמִּקְוָמוֹ לִשְׁקֹד עָוֹן יִשְׁבֵּה־אֶרֶץ עָלָיו וּגְלָתָהּ
 הָאָרֶץ אֶת־דְּמִיָּתָהּ וְלֹא־תִכְסֶּה עוֹד עַל־הַרוּגֶיהָ׃ ס

27 כו. Keil u. Delitzsch v. 6.

א בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁקֹד יִהְיֶה בְּחִרְבּוֹ הַקָּשָׁה וְהַגְדוֹלָה וְהַחֲזָקָה
 עַל לְוִיתָן נָחֹשׁ בָּרָח וְעַל לְוִיתָן נָחֹשׁ עֲקֻלָּתוֹן וְהִרְגָה אֶת־
 2 הַתַּנִּין אֲשֶׁר בֵּינָם׃ ס בַּיּוֹם הַהוּא כָּרַם חֲמֹשׁ עֲנֹה־לָהּ׃
 3 אָנִי יִהְיֶה נִצְרָה לְרֹגְעִים אֲשֶׁקְנֶה שֹׁן יִשְׁקֹד עָלֶיהָ לְיִלְהָה
 4 וַיּוֹם אֲצַרְנָה׃ חֲמָה אֵין לִי מִי יִתְנִנִי שְׁמִיר שֵׁית בְּמִלְחָמָהּ
 ח אֲפַשְׁעָה כֹּה אֲצִיתְנֶה יָחַד׃ אִו יִחַזֵּק בְּמַעְזֵי יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
 6 לִי שָׁלוֹם יַעֲשֶׂה־לִּי׃ הַבָּאִים יִשְׁרָשׁ יַעֲקֹב יִצְיָן וְסָרַח
 7 וְיִשְׂרָאֵל וּמִלְאֵי פְנֵי־תֵבֶל תְּנוּבָה׃ ס הַכִּמְפָּת מִפְּהוֹ
 8 הַכְּהוֹ אִם־כְּהִרְג הַרוּגִי הִרְג׃ בְּסִאֲסָאָה בְּשִׁלְחָה תִרְיִבְנָה
 9 הִגָּה בְּרוּחוֹ הַקָּשָׁה בַּיּוֹם קָדִים׃ לָכֵן בָּזֹאת יִכְפֹּר עוֹן־יַעֲקֹב
 י תַּחֲ כַל־פְּרִי הַסֵּר חֲטָאתוֹ בְּשׂוֹמוֹ׃ כַּל־אֲבִנִי מִזְבֵּחַ כְּאֲבִי־גֹר
 י מְנַפְצוֹת לֹא־יִקְמוּ אֲשֶׁרִים וְחַמְנִים׃ כִּי עִיר בְּצִוְרָה בְּדָד
 נָה מְשֻׁלָּח וְנַעֲזֹב כַּמְדָּבָר שֶׁם יִרְעָה עֵגֶל וְשֶׁם יִרְבֹּץ וְכִלְהָה
 11 יִסְעִפֶיהָ׃ בִּיבֶשׁ קִצִּירָהּ תִּשְׁבְּרָנָה נִשְׁיִם בָּאוֹת מְאִירוֹת
 אֲוִירָה כִּי לֹא עִם־בִּינוֹת הוּא עַל־כֵּן לֹא־יִרְחַמְנוּ עֲשֶׂהוּ וְיִצְרוּ

לֹא יִחַנְפוּ: ס וְהָיָה בֵּינוֹם תְּהוּא יִחַבֵּט יְהוָה מִשְׁפָּלֶת 12
הַנֶּהָר עַד־נַחַל מִצְרַיִם וְאַתֶּם תִּלְקֻטוּ לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: ס וְהָיָה בֵּינוֹם תְּהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וְכָאִי 13
הַאֲבָדִים בְּאַרְץ אַשּׁוּר וְהַנְדָּחִים בְּאַרְץ מִצְרַיִם וְהַשְׁתַּחֲוּוּ
לַיהוָה בְּהַר הַקָּדֹשׁ בִּירוּשָׁלַם: ס

כח 28

הוּי עֲטַרְתָּ גִּאוּת שְׁכָרִי אֶפְרַיִם וְצִיץ נָבֵל צָבִי תִפְאֶרְתּוֹ א
אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ צִיא־שְׁמָנִים הַלְוִמִּי יִיו: הִנֵּה חֲזַק וְאַמֶּלֶךְ 2
לְאֵלֹהֵי כְזָרִם בְּרֹד שָׁעַר קָטָב פְּזָרִם מֵיִם כְּפִירִים שְׁטָפִים
הַנִּיחַ לְאַרְץ בֵּיד: בְּרַגְלִים תִּרְמָסְנָה עֲטַרְתָּ גִּאוּת שְׁכָרִי 3
אֶפְרַיִם: וְהָיְתָה צִיצֶת נָבֵל צָבִי תִפְאֶרְתּוֹ אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ 4
צִיא שְׁמָנִים כְּכַפּוּרָה בְּטָרִם קִיץ אֲשֶׁר יִרְאֶה הָרֹאֶה אוֹתָהּ
בַּעֲדֶיהָ בְּכַפּוּרָה יִבְלַעְנָה: ס בֵּינוֹם תְּהוּא יְהִיֶּה יְהוָה צְבָאוֹת 5
לְעֲטַרְתָּ צָבִי וְלְצִפּוּרֶת תִּפְאֶרְתָּ לְשָׁאֵר עֲמֹ: וְלָרוּחַ מִשְׁפָּט 6
לִי־שֹׁב עַל־הַמִּשְׁפָּט וְלִגְבוּרָה מְשִׁיבֵי מַלְחָמָה שְׁעָרָה: וְגַם־ 7
אֵלֶּה בִּיָּין שָׁגוּ וּבִשְׁכָר תָּעוּ כִּתְּנוּ וְנָכִיא שָׁגוּ בַשֹּׁכֵר נִבְלָעוּ
מִן־הַיָּין תָּעוּ מִן־הַשֹּׁכֵר שָׁגוּ בְּרֹאֶה סָקוּ פְּלִילִיָּה: כִּי כָל־ 8
שְׁלַחְנוֹת מִלֵּאֵי קִיא צִאָה בְּלֵי מְקוֹם: ס אֲתִמְלִי יוֹרָה 9
דָּעָה וְאַת־מִי יִבִּין שְׁמוּעָה גְּמוּלִי מִחֻלָּב עֲתִיקִי מִשְׁדִּידִים:
כִּי צֹר לָצוּ צֹר לָצוּ קוֹ לָקוּ קוֹ לָקוּ זַעִיר שָׁם זַעִיר שָׁם: כִּי 11
בְּלַעְגִּי שָׁפָה וּבִלְשׁוֹן אַחֲרֵת יִדְבֹר אֶל־הָעָם הַזֶּה: אֲשֶׁר 12
אָמַר אֱלֹהִים זֹאת הַמְּנוּחָה הַנִּיחֹו לְעִיָּה וְזֹאת הַמְּרֻצָּה וְלֹא
אָבֹא שְׁמוּעָה: וְהָיָה לָהֶם דְּבַר־יְהוָה צֹר לָצוּ צֹר לָצוּ קוֹ 13
לָקוּ קוֹ לָקוּ זַעִיר שָׁם זַעִיר שָׁם לְמַעַן יִלְכוּ וְכַשְׁלֹו אַחֲוֹר
וְנִשְׁכְּרוּ וְנוֹקְשׁוּ וְנִלְכְּדוּ: ס לָכֵן שְׁמַעוּ דְּבַר־יְהוָה אֲנֹשִׁי 14
לָצוֹן מִשְׁלֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם: כִּי אָמַרְתֶּם כִּרְתֵּנוּ 15
בְּרִית אֶת־מִוֹת וְעַם־שְׂאוֹל עֲשִׂינוּ חֲזָה שְׁוִטָה שְׁוִטָה כִּי־עֲבַר 16
לֹא יִבְאֲנוּ כִּי שְׁמָנוּ כְּזָב מִחֲסָנוּ וּבִשְׁכָר נִסְתַּרְנוּ: ס לָכֵן 17
כֹּה אָמַר אֱלֹהֵי הַנְּנִי יֹסֵד בְּצִיּוֹן אֲכֹן אֲכֹן בָּחוּן שִׁנֵּת
יָקָרַת מוֹסֵד מוֹסֵד הַמֶּאֱמִין לֹא יִחַיֶּשׁ: וְשִׁמְתִּי מִשְׁפָּט לָקוּ 17
וְצִדְקָה לְמִשְׁפָּלֶת וְיָגֵה בְּרֹל מִהֲסָה כְּזָב וְסִתַּר מֵיִם יִשְׁטָפוּ:

דגש אזור שורק. v. 16. יעבר ק. ib. שוט ק. v. 15. פתח באהנח. v. 3.

18 וְכִסֵּר בְּרִיתְכֶם אֶת־מִנּוֹת וְחֻזִּיתְכֶם אֶת־שְׂאוֹל לֹא תָקִים שׁוֹט
 19 שׁוֹטָה כִּי יַעֲבֹר וְהִייתֶם לוֹ לְמַרְמָס׃ מִדִּי עָבְרוּ יִקַּח אֶתְכֶם
 כִּי־בִפְקֹד בִּפְקֹד יַעֲבֹר בֵּינֹם וּבְלִילָה וְהָיָה רִקְזֹנָהּ הַבֵּין
 כ שְׂמוּעָה׃ כִּי־קָצֵר הַמִּצֵּעַ מִהַשְׁתָּרֵעַ וְהַמִּסְכָּה צָרָה כְּהַתְכַּנֵּס׃
 21 כִּי כָהֵר פָּרְצִים יָקִים יְהוָה פְּעֻמָּה בְּגִבְעוֹן יִרְגֹז לַעֲשׂוֹת
 22 מַעֲשָׂהּ זֶר מַעֲשָׂהּ וְלַעֲבֹל עֲבָדָיו נִכְרִיָּה עֲבָדָיו׃ וְעַתָּה
 אֶל־תִּתְּלוּצְצוּ סוֹי־חֻזְקוֹ מִזִּסְרֵיכֶם כִּי־כָלָה וְנִחְרָצָה שְׂמֻעָתִי
 23 מֵאֵת אֲדֹנָי יְהוָה צְבָאוֹת עַל־כָּל־הָאָרֶץ׃ פ האַזְיִינוּ
 24 וְשִׁמְעוּ קוֹלִי הַקְּשִׁיבוּ וְשִׁמְעוּ אִמְרָתִי׃ הֲכֹל הַיּוֹם יַחְרֹשׁ
 כח הַחֶרֶשׁ לִזְרַע יִפְתַּח וַיִּשְׁגֹּד אֲדָמָתוֹ׃ הֲלוֹא אִם־שָׁנָה פְּלִיָּה
 וְהַסִּיף קָצַח וּכְמֹן יִזְרַק וְשֵׁם חֲשָׁה שׂוֹרָה וְשַׁעֲרָה נִסְמָן
 26 וְכִסְמַת גִּבְלָתוֹ׃ וַיִּסְרוּ לְמַשְׁפָּט אֱלֹהֵי יוֹרְנֹו׃ כִּי לֹא
 27 בְּחֶרֶץ נִדְּשׁ קָצַח וְאוֹפֶן עֲגָלָה עַל־כַּמֶּן יוֹסֵב כִּי בַמַּטָּה
 28 יִחַבֵּט קָצַח וּכְמֹן בַּשֵּׁבֶט׃ לָחֶם יִדָּק כִּי לֹא לְנֹצַח אֱדוֹשׁ
 29 יִדְוֹשְׁנוּ וְהַמֶּם גִּלְגַּל עֲגָלָתוֹ וּפָרְשָׁיו לֹא יִדְקֶנּוּ׃ גַּם־זֹאת
 מַעַם יְהוָה צְבָאוֹת יִצְאָה הַפֹּלָא עֲצָה הַגְּדִיל הַיּוֹשִׁיָּה׃ כ

כט 29

א הוּא אֲרִיאֵל אֲרִיאֵל קִרְיַת חֲנָה דָּוִד סֶפֶר שָׁנָה עַל־שָׁנָה חֲגִים
 2 יִנְקֹפוּ׃ וְהַצִּיקוֹתִי לְאֲרִיאֵל וְהִיִּיתָה תְּאֵנִיָּה וְאֵנִיָּה וְהִיִּיתָה
 3 כִּי כְּאֲרִיאֵל׃ וְחִנִּיתִי כְדוֹר עֲלֶיךָ וְצָרָתִי עֲלֶיךָ מִצָּב
 4 וְהַקִּימָתִי עֲלֶיךָ מִצָּרָתִי׃ וְשִׁפְלֹת מֵאָרֶץ תִּדְבְּרִי וּמַעֲפָר
 תִּשָּׁח אֶמְרָתָה וְהָיָה כְּאוֹב מֵאָרֶץ קוֹלָהּ וּמַעֲפָר אֶמְרָתָה
 ה תִּצְפָּצֵף׃ וְהָיָה כְּאֶבֶק דֶּק הַמּוֹן זָרִיה וּכְמֹץ עֵבֶר הַמּוֹן
 6 עֲרִיצִים וְהָיָה לִפְתַּע פְּתָאִם׃ מַעַם יְהוָה צְבָאוֹת תִּשְׁקֹד
 בָּרַעַם וּבְרַעַשׁ וְקוֹל גְּדוֹל סוּפָה וְסַעֲרָה וְלֶהֱבֹא אֵשׁ אוֹכְלָה׃
 7 וְהָיָה כְּחֹלֶם חֲזוֹן לִילָה הַמּוֹן כָּל־הַגּוֹיִם הַצְּבָאִים עַל־
 8 אֲרִיאֵל וְכָל־צְבִיָּה וּמִצְדָּתָהּ וְהַמְצִיקִים לָהּ׃ וְהָיָה סֹאסֵר
 יִחַלֵּם הָרָעַב וְהַנֶּפֶשׁ אוֹכֵל וְהַקִּיץ וְהַקָּה נִשְׁשֹׁר וְכֹאשֵׁר יִחַלֵּם
 הַצִּמָּא וְהַנֶּפֶשׁ שֹׁתֵה וְהַקִּיץ וְהַנֶּפֶשׁ עֲלֹה וְנִשְׁשֹׁר שׁוֹקֶקָה כֹּן
 9 יְהִי־הַמּוֹן כָּל־הַגּוֹיִם הַצְּבָאִים עַל־הָרִצְיוֹן׃ ס הַתְּמַהֲמָתִי
 וְתִמָּהוּ הַשְׁתַּעֲשֻׁעַ וְשִׁעוֹ שִׁכְרוֹ וְלֹא־יִין נָעוּ וְלֹא שִׁכְרוּ׃

פִּי־נִסְךָ עֲלֵיכֶם יְהוָה רִוּחַ תִּרְדְּמָה וַיַּעֲצֶם אֶת־עֵינֵיכֶם אֶת־י
 הַנְּבִיאִים וְאֶת־רֹאשֵׁיכֶם הַחֲזִים כָּסָה׃ וַתְּהִי לָכֶם חֲזוֹת 11
 הַכֹּל כַּדְּבָרִי הַסֵּפֶר הַחֲתוּם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ אֹתוֹ אֶל־יְדֵי הַסֵּפֶר
 לֵאמֹר קְרֹא־נָא זֶה וְאָמַר לֹא אוֹכֵל כִּי חֲתוּם הוּא׃ וְנָתַן 12
 הַסֵּפֶר עַל־אֲשֶׁר לֹא־יָדַע סֵפֶר לֵאמֹר קְרֹא־נָא זֶה וְאָמַר לֹא
 יָדַעְתִּי סֵפֶר׃ ס וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יִעֲן כִּי נִגַּשׁ הָעָם הַזֶּה בְּפִי 13
 וּבִשְׁפָתָי כַּבְּדוּנִי וְלִבִּי רָחַק מִמֶּנִּי וַתְּהִי יְרֵאָתָם אֹתִי מִצָּוֹת
 אֲנָשִׁים מִלְּמִדָּה׃ לָכֵן הִנְנִי יוֹסֵף לְהַסְלִיא אֶת־הָעַם־הַזֶּה 14
 הַסֵּלָא וּפְלֹא וְאֶבְדֶּה חֻכְמָת חֻכְמָיו וּבִינָת נְבִלּוֹ תִסְתָּתֵר׃ פ
 הוּא הַמַּעֲמִיקִים מִיְּהוָה לִסְתֵּר עֲצָה וְהָיָה בְּמַחְשָׁה 15
 מַעֲשֵׂיהֶם וַיֹּאמְרוּ מִי רֹאֵנוּ וּמִי יִדְעֵנוּ׃ הַסִּפְכֶם אִם־קָחֶמָּה 16
 הַיֵּצֵר יִחַשֵׁב כִּי־יֹאמֶר מַעֲשֵׂה לַעֲשֵׂהוּ לֹא עָשִׂנוּ וַיֵּצֵר אָמַר
 לְיֹצְרוֹ לֹא הִבִּין׃ הֲלֹא־עוֹל מַעַם מִזֵּר וְשָׁב לִבָּנוֹן לַפְּרִמָּל 17
 וְהַפְּרִמָּל לַיֵּצֵר יִחַשֵׁב׃ וְשִׁמְעוּ בְיוֹם־הַהוּא הַחֲרָשִׁים דְּבַר־י 18
 סֵפֶר וּמִאֲפֶל וּמַחְשָׁה עֵינֵי עוֹרִים תִּרְאֶינָה׃ וַיִּסְפוּ עֲנָנִים 19
 בִּיהוָה שִׁמְחָה וְאֶבְיוֹנֵי אָדָם בְּקִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וַיְגִילוּ׃ כ־כ פִּי־אֶפֶס כ
 עָרִיץ וְכֹלָה לֵץ וּנְכַרְתִּי כָל־שֹׁקְדֵי אָנוֹן׃ מַחֲטִיאֵי אָדָם 21
 בְּדָבָר וּלְמוֹכִית בַּשֵּׁעַר יִקְשֹׁן וַיִּטֹּף בַּתְּהוֹ צִדִּיק׃ ס לָכֵן 22
 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב אֲשֶׁר שָׁדָה אֶת־אֲבֹתָהֶם לֹא־
 עָתָה יָבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עָתָה שָׁנִיו יַחֲרוּ׃ כִּי בְרָאתוֹ וַיִּלְדֵּיו 23
 מַעֲשֵׂה יָדַי בְּקִרְבּוֹ יִקְדִּישׁוּ שָׁמַי וְהַקְדִּישׁוּ אֶת־קִדּוֹשׁ יַעֲקֹב
 וְאֶת־אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעֲרִיצוּ׃ וַיִּדְעוּ תַעֲרִירוֹת בִּינָה וְרוֹגְנִים 24
 וְלִמְדוּ־לָקַח׃ ס

ל 30

הוּא בָנִים סוֹבְרִים נֹאס־יְהוָה לַעֲשׂוֹת עֲצָה וְלֹא מִנִּי וְלִנְסָה א
 מִסִּכָּה וְלֹא רוּחִי לִמְעַן סִפּוֹת חֲטָאת עַל־חֲטָאת׃ הַהֲלָכִים 2
 לִירֹד מִצָּרִים וְסִי לֹא שָׁאֲלוּ לַעֲוֹ בְּמַעֲזוֹ פִּרְעֹה וְלַחֲסוֹת
 בְּצַל מִצְרַיִם׃ וְהָיָה לָכֶם מַעֲזוֹ פִּרְעֹה לְבַשֶּׁת וְהַחֲסוֹת 3
 בְּצַל־מִצְרַיִם לְכַלְמָה׃ כִּי־הָיוּ בָּעֵץ שָׁרְיוֹ וּמִלְאָכְיוֹ חָנָס 4
 יָצִיעוּ׃ כָּל הַבָּאִישׁ עַל־עַם לֹא־יִזְעִילוּ לָמוּ לֹא לַעֲזֹר וְלֹא־ח
 גְּחוּלִיל כִּי לְבַשֶּׁת וְגַם־לַחֲרָסָה׃ ס מִשָּׂא בְּחַמּוֹת נִגְבַּ 6

הַבִּישׁ קָרִי v. 5. סֵפֶר ק' v. 11.

בְּאַרְץ צָרָה וְצוּקָה לָבִיא וְלִישׁ מֵהֶם אִשְׁעָה וְשָׂרָה מְעוֹפֹף
וְשֹׂאֵה עַל־פֶּתַח עוֹרִים חִלְיָהֶם וְעַל־דַּבָּשֶׁת גְּמָלִים אֹצְרֹתָם
7 עַל־עַם לֹא יוֹעִילוּ; וּמִצָּרִים הֶבֶל וְרִיק יַעֲזָרוּ לָכֵן קִרְאתִי
8 לְזֹאת רֵחַב הֵם שָׁכְתוּ: עֲתָה בּוֹא בְּתַבְּרָה עַל־פִּיֹת אֶתֶם וְעַל־
9 סֹפֶר חֲקָה וַתְּהִי לַיּוֹם אַחֲרֹון לְעַד עַד־עוֹלָם: כִּי עַם מְרִי
י הוּא בָּנִים בְּחָשִׁים בָּלִים לֹא־אָבוּ שְׁמוֹעַ תּוֹרַת יְהוָה: אֲשֶׁר
אָמְרוּ לְרֹאשִׁים לֹא תֵרְאוּ וְלַחֲזִים לֹא־תַחֲזוּ לָנוּ בַּחֲזוֹת וּבְרִירֵי
11 לָנוּ חֲלָקוֹת חָזוּ מִהַתְּלֹוֹת: סוּרוּ מִפִּי־דֶרֶךְ הַשּׁוֹר מִפִּי־אֹרֶחַ
12 הַשְּׁבִיתוּ מִפָּנֵינוּ אֶת־קִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: ס לָכֵן כֹּה אָמַר קְדוֹשׁ
יִשְׂרָאֵל יַעַן מֵאִסְכֶּם בְּדָבָר הַזֶּה וַתִּבְטְחוּ בַּעֲשָׁק וְנָלוּ
13 וַתִּשְׁעֲנוּ עָלָיו: לָכֵן יִהְיֶה לָכֶם הָעֵן הַזֶּה כַּפָּרֶץ נָפֹל נִבְעָה
14 בַּחוּמָה נִשְׁבָּה אֲשֶׁר־פָּתְאָם לִשְׁתֵּעַ יָבוֹא שְׁבָרָה: וְשְׁבָרָה
כְּשֹׁכֵר נֹכַל יוֹצְרִים כְּתוּב לֹא יַחְמֹל וְלֹא־יִמָּצֵא בִּמְכַתָּהוּ
טו חָרַשׁ לַחֲתוֹת אִשׁ מִיָּקִיד וְלַחֲשָׁף מַיִם מִגֶּבֶא: ס כִּי כֹה־
אָמַר אֲדֹנִי יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹבָה וְנִחַת תִּשְׁשַׁעוּן
16 בַּהֲשָׁקֶט וּבִבְטָחוֹהָ תִּהְיֶה גְבוּרַתְכֶם וְלֹא אֲבִיתֶם: וְהִתְאַמְרוּ
לֹא־כִי עַל־סוֹס נָנוּס עַל־כֵּן תִּנּוּסוּן וְעַל־קַל נִרְכָּב עַל־כֵּן
17 יִקְלּוּ רִדְסֵיכֶם: אֵלֶּה אֵלֶּה מִפָּנֵי גַעֲרַת אֶחָד מִפָּנֵי גַעֲרַת
חֲמִשָּׁה תִּנּוּסוּ עַד אִם־נֹוֹתְרֹתֶם כְּתוּרֵן עַל־רֹאשׁ הַהָר וּכְפֹס
18 עַל־הַגִּבְעָה: וְלָכֵן יִחַדָּה יְהוָה לַחֲנֹנִכֶם וְלָכֵן יָרוּם לְרַחֲמֵכֶם
19 כִּי־אֱלֹהֵי מִשְׁפָּט יְהוָה אֲשֶׁר־י פֶל־חוּכֵי לוֹ: פ כִּי־עַם
בְּצִיּוֹן יֹשֵׁב בִּירוּשָׁלַם בָּכוּ לֹא־תִבְּרָה חֲנוּן יִחַנְּנָה לְקוֹל
כ זַעֲקָהּ בְּשִׁמְעָתָהּ עֲנָה: וְנָתַן לָכֶם אֲדֹנִי לֶחֶם צָר וַיִּמָּץ לַחֵץ
21 וְלֹא־יִבְנֶה עוֹל מוֹרֶיהָ תִּהְיֶה עֵינֶיהָ רְאוּת אֶת־מוֹרֶיהָ: וְאֲזַנֶּיהָ
תִּשְׁמָעֶנָה דָּבָר מֵאֲחֵרֶיהָ לֵאמֹר זֶה הַדֶּרֶךְ לְכוּ־כוּ כִּי תֵאֱמִינוּ
22 וְכִי תִשְׁמְאִילוּ: וְטִמְאֹתֶם אֶת־צִפּוּרִי פְסִילֵי כִסֵּף וְאֶת־
23 אִסְדַּת מִסְכַּת זִהְבָה תִּזְרֹם כִּמּוֹ דָּוָה צֵא תֵאֱמַר־לוֹ: וְנָתַן
מִטֵּר זֶרַעַךְ אֲשֶׁר־תִּזְרַע אֶת־הָאֲדָמָה וְלָחֶם תִּבּוֹיֵאת הָאֲדָמָה
וְהִגִּה דָשֵׁן וְשֶׁמֶן יִרְעָה מִקְנֶיהָ בַּיּוֹם הַהוּא כִּר נִרְחַב:
24 וְהָאֱלֹפִים וְהַעֲזִירִים עֲבָדֵי הָאֲדָמָה בְּלִיל חֲמִיץ יֹאכְלוּ אֲשֶׁר־
בַּחֲזָה כְּרַחַת וּבִמְזָרָה: וְהִגִּה עַל־כָּל־הָר גִּבְהָ וְעַל־כָּל־גִּבְעָה

קמץ בזקח v. 10. ב' נננין בצרי v. 11. עזרים ק' v. 6.

נשאה פלגים יבלי-מים ביום הרג רב בנפל מגדלים: והיה
 אור-הלכה לאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים
 כאור שבעת הימים ביום חבש יהיה את-שכר עמו ומחץ
 מכרו ירפא: הנה שם-יהוה בא ממרחק בער אפו
 וכבד משאה שפתיו מלא זעם ולשונו פאש אכלת: ורוחו
 כנחל שוטף עד-צינאר יחצה להנפה גוים בנפת שוא ורסן
 מתעה על לחיי עמים: הנשיר יהיה לכם כליל החקדש-חג
 ושמחת ללב פהולך בליל לבוא בהר-יהוה אל-צור
 ישאל: והשמיע יהוה את-הוד קולו ונחת זרועו יראה ל
 בועף אף ולהב אש אוכלה נשף זרם ואבן ברד: כירמקול
 יהוה יחת אשור בשבט יפה: והיה כל מעבר משה מוסדה
 אשר יניח יהוה עליו בתשים ובכנרות ובמלחמות תנוסה
 נלחם-בה: כירעיה מאתמול תפסה נסיהוא למלך הוץ
 העמיק הרחב מדרתה אש ועצים הרבה נשמת יהוה כנחל
 גפרית בערה בה:

לא 31

הוי הירדים מצרים לעזרה על-סוסים ישענו ויבטחו על-
 רכב פי רב ועל פרחים כירעמו מאד ולא שעו על-קדוש
 ישראל ואת-יהוה לא דרשו: וגם-הוא חכם ויבא רע ואת-
 דבריו לא הסיר וקם על-בית מרעים ועל-עזרת פגלי און:
 ומצרים אדם ולא-אל וסוסיהם פשר ולא-רוח גיהוה יטה
 ידו וכשל עוזר ונפל עזר ויחזו כלם יכליון: פ כי זה
 אמר-יהוה: אלי פאשר יהנה הארץ והפסיר על-טרפו
 אשר יקרא עליו מלא רעים מקולם לא יחת ומהמונם לא
 יענה פן ירד יהנה צבאות לצבא על-הר-ציון ועל-גבעתה:
 בצפרים עפות פן יגן יחנה צבאות על-ירושלם גנון והצילה
 פסוח והמלים: שובו לאשר העמיקו סדה בני ישראל: פי
 ביום ההוא ימאסון איש אליכי כספו ואליכי זקבו אשר
 עשו לכם ידיכם חטא: ונפל אשור בחרב לא-איש וחרב לא-
 אדם תאכלנו וגם לו מפני-חרב ובחוריו למס יהיו: וסלעו

מִמָּגוּר יַעֲבֹר וְחִתּוֹ מִנֶּסֶס שָׁרִיר נֶאֱסִי-הָיָה אֲשֶׁר אִוֵּר לוֹ
בְּצִיּוֹן וְחִנּוּר לוֹ בִּירוּשָׁלַם: ס

לב 32

א הֵן לִצְדָק יִמְלֹךְ-מֶלֶךְ וּלְשָׁרִים לְמִשְׁפָּט יִשְׁרֹ: וְהָיָה-אִישׁ
ב מִמְּחֻבָּאֵרוֹת וְסֹתֵר זָרִם כְּפִלְגֵי-מִים בְּצִיּוֹן כָּצֹל סֶלֶעַפְכֹּד
ג בְּאַרְץ עֵינָה: וְלֹא תִשְׁעֶנָּה עֵינֵי רָאִים וְאֶזְנֵי שְׁמַעִים
ד תִּקְשָׁכְנָה: וְלִבָּב נִמְתָּרִים יָבִין לְדַעַת וּלְשׁוֹן עֲלָגִים תִּמְהַר
ה לְדַבֵּר צָחוֹת: לֹא-יִקְרָא עוֹד לְנֹכַח נְדִיב וּלְכִילִי לֹא יֵאמַר
ו שׁוֹעִ: כִּי נֹכַח נִכְלָה יִדְבֹר וּלְבָבוֹ יַעֲשֶׂה-אֲנוֹן לַעֲשׂוֹת חֲנֹף
ז וּלְדַבֵּר אֶל-יְהוָה הַזֶּה לְהַרְיֵק נֶפֶשׁ רָעָב וּמִשְׁקָה צָמָא
ח יִחְסִיר: וְכִלֵּי כִלְיוֹ רָעִים הֵוא זְמוּת יַעֲץ לְחֹבֶל עֲנֻוִים
ט בְּאִמְרֵי-שָׁקֵר וּבְדַבָּר אֲבִיוֹן מִשְׁפָּט: וְנְדִיב נְדִיבוֹת יַעֲץ
י וְהֵוא עַל-נְדִיבוֹת יָקוֹם: ס נָשִׁים שְׂאֲנַנּוֹת קָמְנָה שְׂמַעְנָה
י קוֹלֵי בָנוֹת בְּטָחוֹת הַאֲזִנָּה אִמְרָתִי: יָמִים עַל-שָׁנָה תִרְבֶּזְנָה
יא בְּטָחוֹת כִּי כָלָה בְּצִיר אֶסֶף כָּלִי יָבוֹא: חֲדָדוֹ שְׂאֲנַנּוֹת רָגְזָה
יב בְּטָחוֹת שְׁשֻׁטָה וְעָרָה וְחִגְרָה עַל-חֲלָצִים: עַל-שָׂדִים סִפְדִּים
יג עַל-שְׂדֵי-חֶמֶד עַל-גִּסּוֹן פְּרִיָּה: עַל אֲדָמַת עֲמִי קוֹץ שְׂמִיר
יד תַּעֲלֶה כִּי עַל-כָּל-בִּתְּתִי מִשׁוֹשׁ קָרִיָּה עֲלִיָּה: כִּי-אֲרַמּוֹן נָשֹׁשׁ
הַמּוֹן עִיר עֲזָב עָשָׂל וּבָחֹן הָיָה בְּעַד מַעְרוֹת עַד-עוֹלָם מִשׁוֹשׁ
טו סְפָרָאִים מְרַעֶה עֲדָרִים: עַד-יַעֲרָה עֲלֵינוּ רֹחַ מִמָּרוֹם וְהָיָה
טז מְדַבֵּר לְפָרְמֶל וְלִפְרֶמֶל לִיעֵר וְחֹשֶׁב: וְשָׁקֵן בַּמִּדְבָּר מִשְׁפָּט
יז וּצְדָקָה בַּפְּרָמֶל תִּשָּׁב: וְהָיָה מַעֲשֵׂה הַצְדָּקָה שָׁלוֹם וְעֵבֶרֶת
יח הַצְדָּקָה הַשָּׁקֵט וְכִטַּח עַד-עוֹלָם: וְיִשָּׁב עֲמִי בְּנוֹת שָׁלוֹם
יט וְכַמִּשְׁכָּנוֹת מִכֻּסִּים וּבִמְנוּחֹת שְׂאֲנַנּוֹת: וּבְרֹד בְּרֹדֶת הַיַּעַר
כ וּבִשְׁפָלָה תִשָּׁפֵל הָעִיר: אֲשֶׁרִיכֶם זָרְעִי עַל-כָּל-מִים מִשְׁלָחִי
רַגְלֵי-הַשּׁוֹר וְהַחֲמֹר:

לג 33

א הֵוא שׁוֹדֵד וְאִתָּהּ לֹא שׁוֹדֵד וּבֹגֵד וְלֹא-בִגְדוֹ בָּהּ כִּהֵן תִּתְּמֶנָּה
ב שׁוֹדֵד תִּשְׁכַּח פִּקְלִתָּהּ לִכְבֹּד וּבִגְדֵי-כָהֵן: פ וְהָיָה חֲפָנִי לָהּ
ג קִינִי הָיָה זֶרַעַם לְבָקָרִים אֶת-יִשְׁוֹעָתָנִי בַעַת צָרָה: מְקוֹל

מלציר v. 11. עניים ק' ib. קמץ בזקף v. 7. פתח בס"פ v. 3.
דגש אחר שורק v. 1. וְהַפְּרָמֶל ק' v. 15. קמץ בזקף v. 14.

הַמִּוֶּן נִדְדוּ עַמִּים מִרְוּמֵתָהּ נִסְצוּ גוֹיִם: וְאַתָּה שָׁלַלְתָּם אֶסְתָּה
הַחֲסִיל כַּמִּשְׁק גִּבִּים שָׁקַק בּוֹ: נִשְׁגָּב יְהוָה כִּי שָׁכַן מְרוֹם
מִלֵּא צִיּוֹן מִשְׁפָּט וְצִדְקָה: וְהָיָה אֱמוּנַת עַתִּידָהּ חֶסֶן וְשׁוֹעֵת
חֲבֻמַּת תְּדַעַת יִרְאֵת יְהוָה תִּיּא אוֹצְרוֹ: ס הֵן אֲרָאֲלֶם
צָעָקוֹ חֲצָה מִלֵּאכֵי שָׁלוֹם מֵר יִבְכְּיוּן: נִשְׁמָו מִסְּלוֹת שָׁכַת
עֵבֶר אֶרֶץ הַפֶּר בְּרִית מֵאֵס עָרִים לֹא חָשַׁב אָנוּשׁ: אֲבָל
אֲמַלְלָהּ אֶרֶץ הַחֲפִיר לְכַנוֹן קִמְלָה הָיָה הַשְׂרוֹן בַּעֲרָבָה וְנֶעַר
בְּשֹׁן וּכְרַמִּל: עֲתָה אֲקוּם יֹאמֶר יְהוָה עֲתָה אֲרוּמָם עֲתָה־
אֲנַשָּׂא: תַּהֲרֹו תִשָּׁש תִּלְדוּ קֵשׁ רֹוֹתְכֶם אֲשׁ תִּאֲכַלְכֶּם: וְהָיָה
עַמִּים מִשְׂרָפוֹת שִׂיד קוֹצִים כְּסִיחִים בְּאֵשׁ יִצְתּוּ: פ
שָׁמְעוּ רְחוֹקִים אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְדַעוּ קְרוֹבִים גְּבֻרָתִי: פִּחְדוֹ בְּצִיּוֹן
חֲפָאִים אֲחֻזָּה רַעְדָה חֲנָפִים מִי: יִגְוֹר לָנוּ אֲשׁ אוֹכְלָה מִי־
יִגְוֹר לָנוּ מוֹקְדֵי עוֹלָם: הִלְקָה צִדְקוֹת וְדָבַר מִישְׁגִּים מֵאֵס
בְּבָצַע מַעֲשָׂקוֹת נֶעַר בְּפִיּוֹ מִתְמַךְ בַּשְּׂחָד אֲטֵם אֲזַנּוֹ מִשְׁמַע
דְּמִים וְנֶעֱצֵם עֵינָיו מִרְאֹות בָּרַע: הוּא מְרוּמִים וְשָׁכַן מַצְדּוֹת
סִלְעִים מִשְׁגָּבוֹ לְחֻמוֹ נִתָּן מִימָיו נִאֲמָנִים: מֶלֶךְ בְּיִסְיֹו
תַּחֲזִינָה עֵינֶיהָ תִּרְאִינָה אֶרֶץ מִרְחָקִים: לְבָנָה יִהְיֶה אִימָה
אִיָּה סֹפֶר אִיָּה שָׁקֵל אִיָּה סֹפֶר אֶת־הַמִּגְדָּלִים: אֶת־עַם נוֹעַז
לֹא תִרְאֶה עִם עַמְּקֵי שָׁפָה מִשְׁמוֹעַ וְלֹעַג לָשׁוֹן אֵין בִּינָה:
נִזְנָה צִיּוֹן קָרִית מוֹעֲדֵנוּ עֵינֶיהָ תִּרְאִינָה יְרוּשָׁלַם נִזְנָה שְׁאֲנָן
אֶהֱל בְּלִיצְעֹן בְּלִי־סַע יִתְדֻתִּיו לְנֹצַח וְכָל־חֲבָלָיו בְּלִי־נִתְקוּ: פ
כִּי אִם־שָׁם אֲדִיר יְהוָה לָנוּ מְקוֹם־נְהָרִים יֹאדִים רַחֲבֵי יָדַים
בְּלִי־תִלְקָה בּוֹ אֲנִי־שֵׁיט וְצִי אֲדִיר לֹא יַעֲבֹרֵנוּ: כִּי יְהוָה
שָׁפִטֵנוּ יְהוָה מַחֲסֵנֵנוּ יְהוָה מִלְכֵנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ: נִשְׁשׁוּ
חֲבָלֶיהָ בְּלִי־חֲזָקוֹ כִּן־תִּרְגַּם בְּלִי־פֶרְשׁוֹ נָם אֲזַ חֲלַק עַד־שָׁלָל
מִרְבֵּה פִסְחִים בְּזוּזוֹ בָּזוּ: וּבְלִי־אִמֶר שָׁכַן חֲלִיתִי הָעַם הַיָּשֵׁב
בָּה נִשָּׂא עֵין: פ

לר 34

קִרְבֵּי גוֹיִם לְשָׁמַע וּלְאֲמִים תִּקְשִׁיבוּ תִשְׁמַע הָאֶרֶץ וּמִלֵּאָהָּ
תִּבֵּל וְכָל־צִאֲצָאֶיהָ: כִּי קִצְצָה לִיהוָה עַל־כָּל־הַגּוֹיִם וְחֻמָּה

v. 9. כמץ בזקה ib. פתח באחנה
v. 12. פתח בס"פ v. 20. צ' בקמץ

v. 10. כמץ בזקה v. 11. פתח באחנה
v. 21. תצז חספז v. 23. פתח בס"פ

3 על-פל-צבאם החרימם נתנם לטבח; וחלליהם ישלכו
 4 וסגריהם יעלה באשם ונמסו הרים מדמם; ונמקו פל-צבא
 השמים ונגפו כספר השמים וכל-צבאם יבול פגבל עלה
 ח מנפון וינבטל מתאנה; פיידותה בשמים חרבי הנה על-
 6 אדום תרד ועל-עם חרמי למשפט; חרב ליהוה מלאה דם
 התשנה מחלב מדם פרים ועתודים מחלב פליות אילים
 7 פי גבח ליהוה בבצרה וטבח גדול בארץ אדום; וירדו
 ראמים עמם וסרים עם-אבירים ורותה ארצם מדם ועפרם
 8 מחלב ידשן; פי יום נקם ליהוה שנת שלומים לריב ציון;
 9 ונהפכו נחליה לזפת ועפרה לגפרית והיתה ארצה לזפת
 י פצרה; לילה ויומם לא תכבה לעולם יעלה עשנה מדור
 11 לדור תחרב לגצח נצחים אין עבר בה; וירשדה קצח
 וקפד וינשוף וערב ישפנו-בה ונטה עליה קרתהו ואבני-
 12 בהו; חריה ואין-שם מלוכה וקראו וכל-שעריה יהיו אפס;
 13 ועלתה ארמנותיה סירים קמוש וחורח במבצריה והיתה
 14 נה תלים תציר לבנות יענה; וסגשו ציזים את-איים ושעיר
 על-דעהו וקרא אה-שם הרגיעה לילית ומצאה לה מנוח;
 טו שמה קננה קפוז ותמלט ויבקעת ודגרה בצלה אה-שם
 16 נקבצו דיות אשה רעותה; דרשו מעל-ספר יהודה וקראו
 אחת מהנה לא נעדרה אשה רעותה לא פקדו פי-פי הוא
 17 ציה ורחו הוא קבצן; והוא-הפיל להן דורל וידו חלקתה
 להם פקו עד-עולם יירשדה לדור ודור וישפנו-בה; ס

לה 35

א ויששום מדבר וציגה ותגל ערכה ותפרח פחבצלת; פרת
 תפרח ותגל את גילת ורפן פכוד תלבנון נתן-לה הדר
 הברטל והשרון תמה יראי כבוד-יהוה הדר אליהו; ס
 3 חזקי ידים רעות וברכים פשלות אמצו; אמרו
 4 לנמהרי-לב חזקו אלי-תיראו הנה אליהיכם נקם יבוא גמול
 ח אליהם הוא יבוא וישעכם; אז תפסקנה עיני עורים ואזני
 6 חרשים תפתחנה; אז ידפג פאיל פסח ותרון לשון אלם
 7 פי-נבקעו במדבר מים וינחלים בערכה; והיה השרב

לְאֵלֶם וְצִמְאוֹן לְמִכְּוֵיעֵי מַיִם בְּנוֹה תַנִּים רִבְצָה חֲצִיר לָקְנָה
וְלִבְמָא: וְהָיָה־שָׁם מִסְּלִיל וְזֶרֶךְ וְזֶרֶךְ הַקֶּדֶשׁ יִקְרָא לָהּ לֹא-8
יַעֲבֹרֶנּוּ טָמֵא וְהוּא־לָמוֹ הַלֵּךְ זֶרֶךְ וְאוֹיְלִים לֹא יִתְעוּ: לֹא-9
יִהְיֶה שָׁם אֲרִיָּה וּסְרִיץ חַיּוֹת בְּלִי־עֲלֹנָה לֹא תִמְצָא שָׁם
וְהִלְכּוּ גְּאוּלִּים: וּסְדוּיֵי יְהוָה יִשְׁכּוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה י
וְשִׁמְחַת עוֹלָם עַל־דֹּאשָׁם שָׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִשְׁיִגוּ וְנָסוּ יִגְוֹן
וְאִנְחָה: פ

לו. 36

וַיְהִי בְּאַרְבַּע עָשָׂרָה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ חֲזַקְיָהוּ עָלָה סַנְחֵרִיב
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר עַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבְּצֻרוֹת וַיִּתְּשֵׁם: וַיִּשְׁלַח 2
מֶלֶךְ־אַשּׁוּר אֶת־רַב־שָׁקָה מִלְכִּישׁ וַיּוֹשְׁלֶמָה אֶל־הַמֶּלֶךְ
חֲזַקְיָהוּ בְּחִיל כָּבֵד וַיַּעֲמֵד בַּתְּעֹלָת הַבֵּרֶכֶה הָעֲלִיזָה
בְּמִסְלַת שָׂדֶה כּוֹכֵס: וַיֵּצֵא אֵלָיו אֱלִיקִים בֶּן־חֲלִקְיָהוּ אֲשֶׁר 3
עַל־הַבַּיִת וְשִׁבְנָא הַסֹּפֵר וַיּוֹאֲח בֶן־אַסָּף הַמְּזַכֵּר: וַיֹּאמֶר 4
אֲלֵיהֶם רַב־שָׁקָה אֲמַרְוּ־נָא אֶל־חֲזַקְיָהוּ כֹה־אָמַר הַמֶּלֶךְ
הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר מֶה הַבְּשָׁחוֹן הַזֶּה אֲשֶׁר בְּטַחָת: אֲמַרְתִּי 5
אֶךְ־דְּבַר־שְׁפָתַיִם עָצָה וּגְבוּרָה לַמֶּלֶכְמָה עָתָה עַל־מִי בְּטַחָת
כִּי מִרְדָּתָ כִּי: הִנֵּה בְּטַחָת עַל־מַשְׁלַנֹּת הַקִּנָּה הַרְצִוִן הַזֶּה 6
עַל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִסְמָךְ אִישׁ עָלָיו וּבָא בַכֶּסֶף וּנְקֵבְתָּ בֶן
שָׂרָעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְכָל־הַבְּטָחִים עָלָיו: וְכִי־תֹאמַר אֵלָי 7
אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּטַחָנוּ הִלּוּא הוּא אֲשֶׁר הִסִּיר חֲזַקְיָהוּ
אֶת־כְּמִתִּיו וְאֶת־מִזְבְּחֹתָיו וַיֹּאמֶר לִיהוּדָה וְלִירוּשָׁלַם לִסְנִי
הַמְּזִבֵּחַ הַזֶּה תִּשְׁתַּחֲוֶי: וְעַתָּה הִתְעַרַב נָא אֶת־אֲדָנִי הַמֶּלֶךְ 8
אֲשֶׁר וְאֶתְּנָה לָהּ אֲלָפִים סוּסִים אִם־תּוּכַל לָתֵת לָהּ רִכְבִּים
עָלֵיהֶם: וְאִיךָ תִּשְׁיֵב אֹת פָּנָי פַּחַת אֶחָד עַבְדִּי אֲדָנִי 9
הַקִּטְנִים וְתִבְטַח לָהּ עַל־מִצְרַיִם לָרֶכֶב וּלְפָרָשִׁים: וְעַתָּה י
הַמְּבַלְעָדִי יְהוָה עָלִיתִי עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְהַשְׁחִיתָהּ יְהוָה אָמַר
אֵלֵי עָלָה אֶל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ: ס וַיֹּאמֶר אֱלִיקִים 11
וְשִׁבְנָא וַיּוֹאֲח אֶל־רַב־שָׁקָה דְּבַר־נָא אֶל־עַבְדֶּיךָ אֲרָמִית כִּי
שָׁמְעִים אֲנַחְנוּ וְאֶל־תְּדַבֵּר אֲלֵינוּ יְהוּדִית בְּאָזְנֵי הָעָם אֲשֶׁר
עַל־הַחוּמָה: וַיֹּאמֶר רַב־שָׁקָה הֵאֱל אֲדָנִיךָ וְאֵלֶיךָ שָׁלַחֲנִי 12

וַיִּשְׁלַחֲנָה ק' v. 2.

3

אדלי לדבר את־הדברים האלה הלא על־האנשים הישבים על
 החומה לאכל את־חרמיהם ולשתות את־... שִׁינִיהֶם עִמָּם;
 13 וַיַּעֲמֵל רַב־שָׁקָה וַיִּקְרָא בְּקוֹל־גָּדוֹל יְהוּדִית וַיֹּאמֶר שְׁמַעוּ
 14 אֶת־דִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ כֹּה אָמַר הַמֶּלֶךְ אֶל־
 כו וַיֵּשֶׁא לָבָם חֲזָקִיהוּ כִּי לֹא־יִוָּכַל לְהַצִּיל אֶתְכֶם׃ וְאֶל־יִבְטַח
 אֶתְכֶם חֲזָקִיהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַצֵּל וַיִּצְּלֵנוּ יְהוָה לֹא תִפְתָּן
 16 הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ אֶל־הַשְׁמָעוּ אֶל־חֲזָקִיהוּ כִּי
 כה אָמַר הַמֶּלֶךְ אַשּׁוּר עָשׂוּ אֵתִי בָרָכָה וַצֹּאֵהוּ אֵלַי וְאִכְלוּ
 17 אִישׁ־צִפְּנֹה וְאִישׁ תִּפְתָּנוּ וְשָׂתוּ אִישׁ מִי־בֹרֹוֹ׃ עַד־בָּאִי
 וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ פְּאַרְצְכֶם אֶרֶץ דָּגָן וְתִירֹשׁ אֶרֶץ
 18 לָחֶם וּבְרָמִים׃ פֶּן־יִסִּית אֶתְכֶם חֲזָקִיהוּ לֵאמֹר יְהוָה וַיִּצְּלֵנוּ
 הַהֲצִילֵנוּ אֱלֹהֵי הַנְּזִים אִישׁ אֶת־אֶרְצוֹ מִיַּד מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃
 19 אִיֶּה אֱלֹהֵי חֲמַת וְאַרְפָּד אִיֶּה אֱלֹהֵי סִפְרוּיִם וְכִי־הַצִּילֵנוּ
 כ אֶת־שִׁמְרוֹן מִיָּדִי׃ מִי בְּכָל־אֱלֹהֵי הָאָרְצוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־
 הַצִּילֵנוּ אֶת־אֶרְצֵם מִיָּדִי כִּי־יִצְּלֵנוּ יְהוָה אֶת־יְרוּשָׁלַם מִיָּדִי׃
 21 וַיַּחְדְּרִישׁוּ וְלֹא־עָנוּ אֹתוֹ דָּבָר כִּי־מִצְוֹת הַמֶּלֶךְ הִיא לֵאמֹר
 22 לֹא תַעֲנֶהוּ׃ וַיָּבֹא אֱלֹקִים בֶּן־חִלְקִיָּהוּ אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת
 וַשְּׁבָנָה הַסֹּפֵר וַיֹּאחַז בְּרֹאסָה הַמְּצֹפֵר אֶל־חֲזָקִיהוּ קְרוּעֵי
 בְּגָדִים וַיַּגִּידוּ לוֹ אֵת דִּבְרֵי רַב־שָׁקָה׃

לו 37

א וַיְהִי כְּשָׁמַע הַמֶּלֶךְ חֲזָקִיהוּ וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו וַיִּתְפַּס בְּשָׁק
 2 וַיָּבֹא בֵּית יְהוָה׃ וַיִּשְׁלַח אֶת־אֱלֹקִים אֲשֶׁר־עַל־הַבַּיִת וְאֵת
 שְׁבָנָה הַסֹּפֵר וְאֵת זִקְנֵי הַזִּהְלִים מִתְפָּסִים בְּשָׁקִים אֶל־
 3 וַשְׁעֵיהוּ בְּרֹאמוֹץ הַנִּבְיָא׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה אָמַר חֲזָקִיהוּ
 יוֹם צָרָה וְתוֹכַחַתָּה וּנְאֻצָּה הַיּוֹם הַזֶּה כִּי בָאוּ בָנִים עַד־
 4 מִשְׁפָּר וְלֹחַ אֵין לָגֵה׃ אוֹלֵי יִשְׁמַע יְהוָה אֱלֹהֵיהָ אֵת
 דִּבְרֵי רַב־שָׁקָה אֲשֶׁר שָׁלַחוּ מֶלֶךְ־אַשּׁוּר׃ וַאֲזַנְיוֹ לְחֶרֶף
 אֱלֹהִים חַי וְהוֹכִיחַ בְּדִבְרֵים אֲשֶׁר שָׁמַע יְהוָה אֱלֹהֵיהָ
 ח וְנִשְׁאָתָה תִפְלָה בְּעַד הַשְּׂאִרִית הַנִּמְצָאָה׃ וַיָּבֹאוּ עֲבָדֵי הַמֶּלֶךְ
 6 חֲזָקִיהוּ אֶל־יִשְׁעֵיהוּ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם וַשְׁעֵיהוּ כֹּה תֹאמְרוּן
 אֶל־אֲדֹנֵיכֶם כֹּה׃ אָמַר יְהוָה אֶל־תִּירָא מִפְּנֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־

מִיָּמֵי בְּרָלִיָּהֶם ק' ib. צוֹאֲתָם ק' v. 12.

שְׂמִיעָה אֲשֶׁר גִּדְּשׁוּ נַעֲרֵי מֶלֶךְ־אֲשׁוּר אוֹתִי: הִנְנִי נֹתֵן בּוֹ
 רוּחַ וְשִׁמְעֵה שְׁמוֹעָה וְשָׁב אֶל־אֲרָצוֹ וְהִפְלִיתִי בְּחֶרֶב בְּאֲרָצוֹ:
 וַיָּשָׁב רַב־שָׁקָה וַיִּמָּצֵא אֶת־מֶלֶךְ אֲשׁוּר נִלְחָם עַל־לִבְנָה
 כִּי שָׁמַע כִּי נָסַע מִלְכִּישׁ: וַיִּשְׁמַע עַל־תַּרְהֻקָה מֶלֶךְ־כַּשְׂשֵׁ
 לֵאמֹר יָצָא לְהִלָּחֵם אִתָּהּ וַיִּשְׁמַע וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־
 חֲזַקְיָהוּ לֵאמֹר: כֹּה תֹאמְרוּן אֶל־חֲזַקְיָהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר י
 אֶל־יִשְׁאָאֵה אֶלְהֵיָהּ אֲשֶׁר אִתָּה בּוֹטָח בּוֹ לֵאמֹר לֹא תִפְתָּן
 יְרוּשָׁלַם בְּיַד מֶלֶךְ אֲשׁוּר: הִנֵּה אִתָּה שְׁמִיעָה אֲשֶׁר עָשׂוּ
 מַלְכֵי אֲשׁוּר לְכֹל־הָאֲרָצוֹת לְהַחֲרִימָם וְאִתָּה תִנְצֹל: הִהְצִילוּ
 אוֹתָם אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִשְׁתִּיחוּ אֲבוֹתֵי אֲתֹנִיּוֹן וְאֲתֹנִיּוֹן
 וְרַצָּף וּבְנֵי־עֲדֹן אֲשֶׁר בְּתַלְשָׁר: אִי־הָ מֶלֶךְ־חֲמַת וּמֶלֶךְ אַרְשָׁד
 וּמֶלֶךְ לַעִיר סַפְחִים הֵנַע וְעֵנָה: וַיָּקַח חֲזַקְיָהוּ אֶת־הַסְּפָרִים
 מִיַּד הַמַּלְאָכִים וַיִּקְרָאֵהוּ וַיַּעַל בֵּית יְהוָה וַיִּסְרְשֵׁהוּ חֲזַקְיָהוּ
 לִפְנֵי יְהוָה: ס וַיִּתְּפֹל חֲזַקְיָהוּ אֶל־יְהוָה לֵאמֹר: יְהוָה
 צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב הַכְּרִים אִתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים
 לְבִדְּךָ לְכֹל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ אִתָּה עֲשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־
 הָאָרֶץ: הִשָּׁה יְהוָה אֲזַנְךָ וְשָׁמַע פִּקְחַת יְהוָה עֵינֶיךָ וַיֵּרָאֵה
 וַיִּשְׁמַע אֶת פְּלִידְבְּרֵי סִנְחָרִיב אֲשֶׁר שָׁלַח לְחַרֹּף אֱלֹהִים חַי:
 אָמֵנָם יְהוָה תַּחֲלִיבוּ מַלְכֵי אֲשׁוּר אֶת־כֹּל־הָאֲרָצוֹת וְאֶת־
 אֲרָצָם: וְנָתַן אֶת־אֱלֹהֵיהֶם בְּאֵשׁ כִּי לֹא אֱלֹהִים הֵמָּה כִּי
 אִם־מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם עֵץ וָאֶבֶן וַיִּאֲפְדּוּם: וְעַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 הוֹשִׁיעֵנו מִיַּד וַיַּדְעוּ כָּל־מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ כִּי־אִתָּה יְהוָה
 לְבִדְּךָ: ס וַיִּשְׁלַח יִשְׁעִיהוּ בֶן־אֲמוּץ אֶל־חֲזַקְיָהוּ לֵאמֹר
 כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִתְפַּלַּלְתָּ אֵלַי אֶל־סִנְחָרִיב
 מֶלֶךְ אֲשׁוּר: זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה עָלָיו בָּזָה לָךְ
 לַעֲנֵה לָךְ בְּתוֹלַת בֶּת־צִיּוֹן אֲחֵרִיָּה רֹאשׁ הַלְוֵעָה בֶּת יְרוּשָׁלַם:
 אֶת־מִי חֲרַפְתָּ וְגִדְּשְׁתָּ וְעַל־מִי הִרִימוּתָה קוֹל וַתִּשָּׂא מְרוֹם
 עֵינֶיךָ אֶל־קִדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בְּיַד עֲבַדְיָה חֲרַפְתָּ אֲדֹנָי וַתֹּאמֶר
 קִרְב רַבְּכִי אֲנִי עָלִיתִי מְרוֹם הָרִים יִרְבְּתִי לְבָנוֹן וְאֲכֹרִת
 קוֹמַת אֲרָזִיו מִבְּחַר בְּרוֹשָׁיו וְאֲבֹא מְרוֹם קִצּוֹ יַעַר כְּרַמְלוֹ:
 אֲנִי קָרָתִי וְשָׁתִיתִי מַיִם וְאֲחֹרֶב בְּכַת־סַעֲמִי כָּל יֹאֲרֵי מִצְרָיִם:

26 הָלֹא־שָׁמַעְתָּ לְמַרְחוֹק אוֹתָהּ עָשִׂיתִי מִימֵי קֶדֶם וַיִּצְרֹתֶיהָ
עֲתָה הִבְאֵתֶיהָ וַתְּהִי לְהַשְׁאֹת בָּלִים נֹצִים עָרִים בְּצֻרוֹת:
27 וַיִּשְׁבִּינָהּ קֶצֶר־יָד חֲתוּי וְכֹשֵׁי הָיוּ עָשָׂב שָׂדֶה נִירָק לֹשֵׁא
28 חֲצִיר גִּזְזוֹת וַשְׂדֵמָה לְסֹנֵי קֶמֶה: וַשְׁבִּתָּהּ וַצֵּאתָהּ וּבִזְזָתָהּ
29 יָדַעְתִּי וְאֵת הַתְרַגְּזוֹתָ אֵלָי: יַעַן הַתְרַגְּזוֹת אֵלַי וַשְׁאֲנֶנָה עֲלֶיהָ
בְּאֻזֵּי וּשְׁמַתֵּי חֲתוּי בְּאַפָּהּ וּמִתְּגִי בְּשִׁסְתֶּיהָ וַתִּשְׁיִבְתֶּיהָ בְּתֶרֶהּ
ל אֲשֶׁר־כָּבֹאת בָּהּ: וְזֶה־עֲלֶיהָ הָאוֹת אֲכֹל הַשָּׂדֶה סְפִיחַ וּבִשְׁנֵה
הַשָּׁנִית שָׁחִים וּבִשְׁנֵה הַשְּׁלִישִׁית זֶרַע וְקֶצֶר וְנֹסְעוֹ כְּרָמִים
31 וְאֲכֹל פְּרִיָם: וַיִּסְפֹּה שְׁלִיטַת בֵּית־יְהוֹנָדָה הַנֶּשְׂאָרָה שָׂרֵשׁ
32 לְמִשָּׁה וְעָשָׂה סָרִי לְמַעְלָה: כִּי מִירוּשָׁלַם תֵּצֵא שְׂאֵרֵית
וּשְׁלִיטָה מִדֶּר צִיּוֹן קִנְיַת יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה־זֹאת: ס

33 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱל־מֶלֶךְ אֲשׁוּר לֹא יָבֹא אֶל־
הָעִיר הַזֹּאת וְלֹא־יִהְיֶה שָׁם חָיִץ וְלֹא־יִקְדַּמְנָה מִגֶּן וְלֹא־יִשְׁפֹּךְ
34 עָלֶיהָ סִלְלָה: בְּתֶרֶהּ אֲשֶׁר־כָּבֹא בָּהּ יִשָּׁב וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת
לֹא לֹא יָבֹא נֹאם־יְהוָה: וְגִפּוֹתַי עַל־הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ
36 לְמַעַנִי וּלְמַעַן דָּוֵד עַבְדִּי: ס וַיֵּצֵא מֶלֶךְהָ יְהוָה וַיִּפֹּה
בְּמַחְבֶּה אֲשׁוּר מֵאֵה וּשְׁמַנִּים וַחֲמִשָּׁה אֲלָפִים וַיִּשְׁפִּימוּ בַּבֶּקֶר
37 וַהֲגִה כָּלֶם סָגְרִים מִתִּים: וַיִּסַּע וַיֵּלֶךְ וַיִּשָּׁב סִנְחָרִיב מֶלֶךְ־
38 אֲשׁוּר וַיִּשָּׁב בְּנִינָתָהּ: וַיְהִי הוּא מִשְׁתַּחֲוֶה בֵּית: נִסְתָּה
אֵלָהִיו וַאֲדַרְמֶלֶךְ וּשְׂרָאֲצַר בְּנֵי הַכְּהֹנִים בַּחֲרִב וְתִמָּה נִמְלָטוּ
אֶרֶץ אֲרָרָט וַיִּמְלֹךְ אֶסְרַחְדֹן בֶּן־תַּחֲתִיר: ס

לח 38

א בְּיָמִים הֵהֵם חָלָה חֲזַקִּיהוּ לָמוֹת וַיָּבֹא אֵלָיו וַיִּשְׁעִיהוּ בָרֶךְ
אֲמוּץ הַנְּכִיָא וַיֹּאמֶר אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה צִוּ לְבֵיתָהּ כִּי
2 מֵת אֶתָּה וְלֹא תַחֲיָה: וַיִּסָּב חֲזַקִּיהוּ סָבִיב אֶל־הַקִּיר וַיִּתְּפֹלֵל
3 אֶל־יְהוָה: וַיֹּאמֶר אֲנִי יְהוָה זָכַר־נָא אֵת אֲשֶׁר הִתַּהֲלַכְתִּי
לְפָנֶיהָ בְּאֵמַת וּבְכָל־שָׁלֵם וְהַטּוֹב בְּעֵינֶיהָ עָשִׂיתִי וַיִּבֶךְ
4 חֲזַקִּיהוּ בְּכִי גָדוֹל: פ וַיְהִי דִבְרֵי־יְהוָה אֶל־יִשְׁעִיהוּ לֵאמֹר:
ח הִלֹּךְ וְאִמְרַת אֶל־חֲזַקִּיהוּ כֹה־אָמַר יְהוָה אֵלָהִי דָוִד אָבִיךָ
שָׁמַעְתִּי אֶת־תְּפִלָּתָהּ רָאִיתִי אֶת־דַּמְעָתָהּ הִנְנִי יוֹסֵף עַל־זִמְיָה
6 חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה: וּמִכָּפָה מֶלֶךְ־אֲשׁוּר אֲצִילָהּ וְאֵת הָעִיר

וַאֲכֹלוּ ק' v. 30.

הָזֵאת וְנִנֹּתִי עַל־הָעִיר הַזֹּאת: זֶה־לָּךְ הָאֵת מֵאֵת יְהוָה 7
 אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבֶּר: הִנְנִי מַשְׁיֵב 8
 אֶת־צֶלֶק הַמַּעֲלֹת אֲשֶׁר יִרְדֶּה בַּמַּעֲלֹת אִתּוֹ בַּשָּׁמַשׁ אַחֲרָנִית
 עֹשֶׂר מַעֲלֹת וַתָּשֵׁב הַשָּׁמַשׁ עֹשֶׂר מַעֲלֹת בַּמַּעֲלֹת אֲשֶׁר 9
 יִרְדֶּה: פ מִכְתָּב לְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּחֻלָּתוֹ וַיְחִי 9
 מִחֻלּוֹ: אֲנִי אֲמַרְתִּי בְדַמִּי יָמִי אֵלֶכָה בַּשָּׁעַר שְׂאוֹל פְּקֻדָּתִי י 10
 יִתֵּר שְׁנוֹתַי: אֲמַרְתִּי לֹא־אֶרְאֶה יְהוָה בְּאֶרֶץ הַחַיִּים לֹא־ 11
 אֶבִּיט אָדָם עוֹד עִם־יוֹשְׁבֵי הָדָל: דוֹרִי נָפַע וְנִגְלָה מִנִּי כְּאֵהָל 12
 רֵעִי קִפְדָּתִי כְּאֶרֶג חַיִּי מִדִּלְגָּה וּבִצְעֵנִי מִיּוֹם עַד־לַיְלָה
 תִּשְׁלִימֵנִי: שְׁנִיתִי עַד־בֶּקֶר כְּאֹרִי כֵּן יִשְׁכַּר כָּל־עַצְמוֹתַי 13
 מִיּוֹם עַד־לַיְלָה תִּשְׁלִימֵנִי: כִּסּוּס עֲגוּר כֵּן אֲצַפְצֹף אֶהְגֶּה 14
 בַּיּוֹנָה דָּלוּ עֵינַי לְמַרּוֹם אֲדֹנִי עֲשָׂקֶה־לִּי עֲרֹכְנִי: מִה־אֲדַבֵּר טו 15
 וְאֲמַר־לִי וְהוּא עֹשֶׂה אֲדַהֶה כָּל־שְׁנוֹתִי עַל־מֵר נִפְשִׁי: אֲדַלֵּי 16
 עַל־יָהִם יָחִיד וּלְכָל־בָּהֶן חַיִּי רוּחִי וְתַחֲלִימֵנִי וְהַחֲיִינִי: הִנֵּה 17
 לְשָׁלוֹם מֵר־לִי מֵר וְאִתָּה חֲשָׁקָה נִפְשִׁי מִשְׁחַת בְּלִי כִּי־ 18
 הִשְׁלַכְתָּ אַחֲרַי גֵּוָה כָּל־חֲטָאִי: כִּי לֹא שְׂאוֹל תִּזְדַּק מוֹת 18
 יִהְיֶה־לָּךְ לֹא־יִשְׁפָּרוּ וַיִּרְדֵּי־בֹר אֶל־אֲמַתָּה: חֵי חֵי הוּא יוֹדֶה 19
 כְּמוֹנֵי הַיּוֹם אֵב לְבָנִים יוֹדִיעַ אֶל־אֲמַתָּה: יְהוָה לְהוֹשִׁיעַנִי כ 20
 וְנִגְיַנְתִּי נִנְנָן כָּל־יָמֵי חַיֵּינוּ עַל־בֵּית יְהוָה: וַיֹּאמֶר יִשְׁעִיהוּ 21
 יִשְׂאוּ דְבָלֶת תֹּאנִים וַיִּמְרָחוּ עַל־הַשָּׁחִין וַיְחִי: וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ 22
 מִה אֹת כִּי אֶעֱלֶה בֵּית יְהוָה: פ

לט 39

בַּעֲת הַהִיא שָׁלַח מֶלֶךְ מִדְּבָר בְּלֹאדָן בֶּן־בִּלְאָדָן מֶלֶךְ־כַּבְבַּל א
 סָפְרִים וּמִנְחָה אֶל־חִזְקִיָּהוּ וַיִּשְׁמַע כִּי חָלָה וַיַּחֲזֹק: וַיִּשְׁמַח 2
 עַל־יָהִם חִזְקִיָּהוּ וַיִּרְאֵם אֶת־בֵּית נְכֹתָה אֶת־הַפֶּסֶף וְאֶת־הַזֵּהָב
 וְאֶת־הַבָּשָׂמִים וְאֵת הַשָּׁמֶן הַשּׁוֹב וְאֵת כָּל־בֵּית כָּלָיו וְאֵת
 כָּל־אֲשֶׁר נִמְצָא בְּאוֹצְרוֹתָיו לֹא־הָיָה דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־הָרָאם
 חִזְקִיָּהוּ בְּבֵיתוֹ וּבְכָל־מִמְשָׁלָתוֹ: וַיָּבֹא וַיִּשְׁעִיָּהוּ הַנְּבִיא אֶל־ 3
 הַמֶּלֶךְ חִזְקִיָּהוּ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מִה אָמְרוּ הַגִּנָּשִׁים הָאֵלֶּה
 וּמֵאִין יָבֹאוּ אֵלֶיָּה וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה בָּאוּ אֵלַי
 מִכַּבְבַּל: וַיֹּאמֶר מִה רָאוּ בְּבֵיתָה וַיֹּאמֶר חִזְקִיָּהוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר 4

נִכְחוּ קרי. 2. v.

בביתִי ראִי לֹא־הָיָה דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־הָרָאִיתִים בְּאֹצְרוֹתִי:
 6 וַיֹּאמֶר וַיִּשְׁעֶהוּ אֶל־חֲזָקֵיהוּ שָׁמַע דְּבַר־יְהוָה צְבָאוֹת: הִנֵּה
 יָמִים בָּאִים וְנִפְאֵר פֶּל־אֲשֶׁר בְּבִיתֶךָ נֶאֱשֶׁר אֲצִירָא אֲבִיתָךָ
 7 עַד־הַיּוֹם הַזֶּה בְּכָל לֹא־יִוָּתֵר דָּבָר אֲמַר יְהוָה: וּמִבְּנֵיךָ אֲשֶׁר
 יֵצְאוּ מִמֶּנּוּ אֲשֶׁר תוֹלִיד יִקְחוּ וְהָיוּ סְרִיסִים בְּהִיכַל מַלְךָ
 8 בְּכָל: וַיֹּאמֶר חֲזָקֵיהוּ אֶל־יִשְׁעֵיהוּ טוֹב דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר
 דִּבֶּרְתָּ וַיֹּאמֶר כִּי יִהְיֶה שָׁלוֹם וְאַמֻּת בְּיָמָי: פ

מ 40

א נַחֲמֵה נַחֲמֵה עַמִּי יֹאמֶר אֱלֹהֵיכֶם: דִּבְרוּ עַל־כָּל יְרוּשָׁלַם
 וְקִרְאוּ אֵלֶיהָ כִּי מִלֵּאָה צְבָאוֹהָ כִּי נִרְצָה עֲוֹנָהּ כִּי לָקְחָה מִיַּד
 3 יְהוָה כַּסָּפִים בְּכָל־חַטֹּאתֶיהָ: ס קוֹל קוֹרָא בַּמִּדְבָּר שָׁמוֹ
 4 הִרָה יְהוָה וַיִּשְׁרֹ בְּעֶרְבָה מִסְפָּה לֵאלֹהֵינוּ: פֶּל־גִּיָּא וְנִפְאֵר
 וְכִלְהִיר וַיִּבְבְּעָה וַיִּשְׁפְּלוּ וְהָיָה הָעֵקֶב לְמִישׁוֹר וְהַרְקָסִים
 ח לְבִקְעָה: וְנִגְלָה כְבוֹד יְהוָה וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יִתְדּוּ כִּי פִי
 6 יְהוָה דִּבֶּר: קוֹל אֲמַר קָרָא וַאֲמַר מָה אֲקִרָא כָל־הַבָּשָׂר
 7 חֲצִיר וְכִלְחֹסֶדוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה: יָבֵשׁ חֲצִיר נִבֵּל צִיץ כִּי
 8 רֵיחַ יְהוָה נִשְׁכַּח בּוֹ אֲכֹן חֲצִיר הָעֵס: יָבֵשׁ חֲצִיר נִבֵּל צִיץ
 9 וּדְבַר אֱלֹהֵינוּ יָקוֹם לְעוֹלָם: ס עַל הַר־גִּבְעָה עַל־לִיכָה
 מִבִּשְׂרַת צִיּוֹן הָרִימִי בִכְתָּ קוֹלְךָ מִבִּשְׂרַת יְרוּשָׁלַם הָרִימִי
 י אֶל־תִּירָאִי אִמְרִי לְעַרְי יְהוּדָה הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם: הִנֵּה אֲדֹנִי
 יְהוָה בְּחֹזֶק יָבוֹא וְזָרְעוּ מִשְׁלָה לּוֹ הִנֵּה שֹׁכְרוֹ אֲתָו וּפְעֻלָּתוֹ
 11 לְפָנָיו: בָּרַעַה עֲדָרוֹ יִרְעָה בְּזָרְעוֹ יִקְבֹּץ טְלָאִים וּבְחִיקוֹ
 12 יִשְׂאֵר עֲלֹת וְנָחַל: ס מִי־מִדָּד בִּשְׁעָלוֹ מַיִם וְשָׁמַיִם בִּזְרֹת
 תִּפֹּן וְכָל בִּשְׁלֵשׁ עֶפֶר הָאָרֶץ וְשָׁקֵל בִּשְׁלֹס הָרִים וּגְבָעוֹת
 13 בְּמֵאזְנִים: מִי־תִפֹּן אֶת־רֵיחַ יְהוָה וְאִישׁ עֲצָתוֹ יוֹדִיעֵנּוּ:
 14 אֶת־מִי נוֹעֵץ וּבִינָהוּ וְיִלְמְדֵהוּ בְּאַרְחַ מִשְׁפָּט וְיִלְמְדֵהוּ
 מוֹדַעַת וְהִרָה תְּבוּנוֹת יוֹדִיעֵנּוּ: הֵן גּוֹיִם כָּמֶר מִדְּלִי וּבִשְׂחָק
 16 מֵאֲזִנִּים נִחְשְׁבוּ הֵן אִיִּים בְּדַק יִשׁוּל: וְלִכְבֹּנוֹ אֵין דִּי בְּעַר
 17 וְחִיתוֹ אֵין דִּי עוֹלָה: כָּל־הַגּוֹיִם כְּאֵין נִגְדּוּ מֵאַפִּס וְתָהוּ
 18 נִחְשְׁבוּ־לּוֹ: וְאֶל־מִי תִדְּמִינוּ אֵל נִמְחַד־מִוֹת תַּעֲרֹכּוּ לּוֹ:
 19 תִּשְׁפֹּל נֶסֶךְ חֲרָשׁ וְצִרְהָ בִּזְהָב יִרְקַעֲנּוּ וְרַחֲקוֹת כֶּסֶף צוֹרֶה:

הַמִּסְכֵּן תְּרוּמָה עַן לֹא־יִרְקַב יִבְחַר חֲרָשׁ חֶכֶם וַיִּבְשֹׁלֵנוּ כ
 לְהַבִּין פֶּסֶל לֹא יִמּוֹט׃ הֵלֹא תִדְעוּ הֵלֹא תִשְׁמְעוּ הֵלֹא א
 תִּגְדּוּ מֶרֶאשׁ לָכֵם הֵלֹא הִבִּינוּתֶם מוֹסְדוֹת הָאָרֶץ׃ הַיֵּשֶׁב
 עַל־חוּג הָאָרֶץ וַיִּשְׁכְּתֶה בְּהַגְבִּים הַנוֹטָה כְּדֹלֵק שָׁמַיִם וַיִּמְתַּחַם
 בְּאַהֲלֵי לְשָׁכֶת׃ הַנּוֹתֵן רוּזִיִּים לְאִין שִׁשְׁטֵי אֶרֶץ פֶּתְהוּ עֲשֵׂה׃
 אֲתָּה בַל־נִשְׁעוּ אֲתָּה בַל־זָרְעוּ אֲתָּה בַל־שָׂרַשׁ בְּאֶרֶץ גְּזֵעַם וְגַם
 בְּשֹׁף בָּתֵּם וַיִּבְשּׁוּ וַיִּסְעָה בְּקֶשֶׁת תִּשְׁאָם׃ ס וְאַל־מִי תִדְמִינִי כֹחַ
 וְאַשְׁוֶה יֹאמֵר קָדוֹשׁ׃ שְׂאֵי־מָרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי־בָרָא אֱלֹהִים
 הַמּוֹצִיא בַּמִּסְפָּר צְבָאָם לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא מֶלֶךְ אֲוִינִם
 וְאִמְרִיץ פֶּתַח אִישׁ לֹא נִעְדָּר׃ פ לָמָּה תֹאמַר יַעֲקֹב וַתְּדַבֵּר
 יִשְׂרָאֵל נִסְתָּרָה דְרָכֵי מִיָּהוָה וּמֵאַלְהֵי מִשְׁפָּטֵי יַעֲבֹר׃ הֵלֹא
 יִדְעָה אִם־לֹא שְׁמַעְתָּ אֱלֹהֵי עוֹלָם׃ יִהְיֶה בּוֹרֵא קְצוֹת הָאָרֶץ
 לֹא יֵינַע וְלֹא יִיגַע אִין חֶסֶד לְהַבְינָהוּ׃ נָתַן לֵיעָקֹב פֶּתַח וּלְאִין
 אֲוִינִים עֲצָמָה יִרְבֶּה׃ וַיַּעֲשׂוּ נִעְרִים וַיִּגְדְּעוּ וּבַחֲוָרִים כְּשׂוֹל
 יִפְשְׁלוּ׃ וְקוֹי יִהְיֶה יַחֲלִישׁוּ כֹחַ יַעֲלֻ אֲבָר בְּנִשְׁגָּרִים יִרְוּצוּ
 וְלֹא יִיגְדְּעוּ וְלֹא יִיַּעֲשׂוּ׃ ס

41 מא

הַתְּחַרִּישׁוּ אֱלֵי אִיִּים וּלְאִפִּים יַחֲלִישׁוּ כֹחַ יִגְשּׁוּ אִין יִדְבְּרוּ יַחֲדוּ
 לִמְשָׁפֶט נִקְרְבָה׃ מִי תַעֲיִר מִמְּזִיחַ צֶדֶק יִקְרָאָהוּ לְרַגְלוֹ יִתֵּן
 לְפָנָיו גּוֹיִם וּמַלְכִּים יִרְדּוּ יִתֵּן פֶּעֶסֶל חֲרָפּוֹ פֶּקֶשׁ נִדָּף קִשְׁתּוֹ׃
 יִרְדָּסֻם יַעֲבֹר שָׁלוֹם אֶרֶץ בְּרַגְלָיו לֹא יָבוֹא׃ מִי־סָעַל וְעֲשֵׂה
 קָרָא הַדְּרוֹת מֶרֶאשׁ אֲנִי יִהְיֶה רֹאשׁוֹן וְאַתָּה חֲרָנִים אֲנִי הוּא׃
 רְאוּ אִיִּים וַיִּירָאוּ קְצוֹת הָאָרֶץ יַחֲדוּ קִרְבּוֹ וַיִּאֲתִיּוּ׃ אִישׁ
 אֲתִירְעָהוּ יַעֲזֹרוּ וּלְאֲחָיו יֹאמֵר חֲזֹק׃ וַיַּחֲזֵק חֲרָשׁ אֲתִירְעָה
 מִחֲלִיק פִּשְׁיֵשׁ אֲתִירְעָה לָכֵם אֲמַר לְדַבֵּק טוֹב הוּא וַיַּחֲזָקֵהוּ
 בַּמִּסְמָרִים לֹא יִמּוֹט׃ ס וְאַתָּה יִשְׂרָאֵל עֲבָדִי יַעֲקֹב אֲשֶׁר
 בְּחִרְתִּיךָ זָרַע אֲבָרָהֶם אֲהַבִּי׃ אֲשֶׁר הִחְזַקְתִּיךָ מִקְצוֹת הָאָרֶץ
 וּמֵאַצִּילִיתָ קִרְאתִיךָ וְאֹמַר לָךְ עֲבָדִי־אֲתָּה בְּחִרְתִּיךָ וְלֹא
 מֵאַסְתִּיךָ׃ אֲלִיתִירָא כִּי־עֲמַתְּ אֲנִי אֲלִיתְשַׁתָּע כִּי־אֲנִי אֲלִיתִיךָ
 אֲמַצְתִּיךָ אֲתִירְעָתִיךָ אֲתִירְעָתִיךָ בִּימִין צִדְקִי׃ הֵן יִבְשּׁוּ

וַיִּכְלְמוּ כָל הַנִּחְרִים בָּהּ יִהְיֶה כְּאִין וַיֹּאבְדוּ אֲנָשֵׁי רִיבָה׃
 12 תִּבְקָשׁם וְלֹא תִמְצְאֵם אֲנָשֵׁי מִצְתִּיהָ יִהְיֶה כְּאִין וּבְאֶפֶס אֲנָשֵׁי
 13 מִלְחַמָּתָהּ׃ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיהָ מְחַזֵּק יְמִינָהּ הָאָמַר לָהּ
 14 אֶל־תִּירָא אֲנִי עֲזָרְתִּיהָ׃ ס אֶל־תִּירָאִי תוֹלַעַת יַעֲקֹב מְתִי
 15 כִּי יִשְׂרָאֵל אֲנִי עֲזָרְתִּיהָ נֹאס־יְהוָה וְגֹאֲלָהּ קָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה
 16 שְׂמִתִּיהָ לְמוֹרָג חֲרוּץ חָדָשׁ בְּעַל פִּיטוֹת תְּדוּשׁ הָרִים וְחֹק
 17 וּגְבָעוֹת כַּמָּץ תִּשָּׂים׃ תִּזְרַם וְרוּחַ תִּשָּׂאם וְסֶעֱרָה תִּפְּיֵץ אֹתָם
 17 וְאֹתָהּ תִּגְלֹל בִּיהוָה בְּקָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלֵּל׃ ס הָעֲנִיִּים
 18 וְהַאֲבִיּוֹנִים מִבְּקָשִׁים מִים וְאִין לְשׁוֹנָם בְּצִמָּא נִשְׁתָּה אֲנִי
 18 יְהוָה אֲעֲלֵם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא אֶעֱזָבָם׃ אֶפְתָּח עַל־שְׂפֵיִם
 19 נְהִלּוֹת וּבִתְוֹה בְּקָעוֹת מַעֲיָנוֹת אֲשִׁים מִדְּבַר לְאַגְסִימִים וְאַרְץ
 19 צִיָּה לְמוֹצְאֵי מִים׃ אֶתֵּן בַּמִּדְבָּר אֲרוֹז שָׁשָׁה וְחֹדֶס וְעַץ שָׁמָן
 כ אֲשִׁים בְּעֶרְבָה בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וּתְאֲשִׁיר יַחְדָּו׃ לְמַעַן יֵרְאוּ
 וַיִּדְעוּ וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּשְׁפִּילוּ יַחְדָּו כִּי יִדְיֶהוָה עֲשָׂתָה זֹאת וּקְדוֹשׁ
 21 יִשְׂרָאֵל בְּרָאָה׃ ס קִרְבוּ רִיבְכֶם יֹאמֶר יְהוָה הִגִּישׁוּ
 22 עֲצֵמוֹתֵיכֶם יֹאמֶר מֶלֶךְ יַעֲקֹב׃ יִגִּישׁוּ וַיִּגִּידוּ לָנוּ אֵת אֲשֶׁר
 תִּקְרִינָה הִרְאֵשְׁנוּ׃ מֶה הִנֵּה הִגִּידוּ וְנִשְׁמִיעָה לִבֵּנוּ וְנִדְעָה
 23 אַחֲרֵיתָן אוֹ הַבָּאוֹת הַשְׁמִיעֵנוּ׃ הִגִּידוּ הָאֲתִיּוֹת לְאַחֹר
 וְנִדְעָה כִּי אֱלֹהִים אַתֶּם אֶת־תִּיטִיבוּ וְתִרְעוּ וְנִשְׁתַּעֲבֶה וְנִרְאָ
 24 יַחְדָּו׃ הִקְרַאתֶם מֵאִין וּפְעַלְכֶם מֵאִפֶּס הוֹעֵבָה יִבְחֹר בְּכֶם׃ ס
 כז הַעֲרִירֹתִי מִצִּפּוֹן וַיֵּאָת מִמִּזְרַח־שָׁמֶשׁ יִקְרָא בְּשִׁמִּי וַיָּבֹא
 26 סִגְנִים כְּמוֹחֹמֶר וַיִּכְמוּ יוֹצֵר יֶרֶם־סִיט׃ מִי־הִגִּיד מֵרֹאשׁ
 וְנִדְעָה וּמִלְפָּנִים וְנֹאמַר צִדִּיק אֵת אֵין־מִגִּיד אֵת אֵין מִשְׁמִיעַ
 27 אֵת אֵין־שֹׁמֵעַ אֲמַרְיָכֶם׃ רֹאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנֵּם וְלִירוּשָׁלַם
 28 מִבְּשָׂר אֶתֵּן׃ וְאֵרָא וְאֵין אִישׁ וּמֵאֲלֶה וְאֵין יוֹעֵץ וְאֵשְׁאֲלֵם
 29 וַיִּשְׁיבוּ דָבָר׃ הֵן כָּלָם אֲוֹן אֶפֶס מַעֲשֵׂיהֶם רִוּחַ וְתִהְיֶה נִסְפִיתָם׃

מב. 42

א הֵן עֲבָדִי אֶתְמַדְּבֹו בְּחִירֵי רִצְתָה נִפְשָׁי נִתְתִּי רוּחִי עָלָיו
 2 מִשְׁפָּט לְצוּרִים יוֹצִיא׃ לֹא יוֹעֵץ וְלֹא יֹשֵׁא וְלֹא־יִשְׁמִיעַ
 3 בְּחִיץ קוֹלִי׃ קָנָה רִצְיוֹן לֹא יִשְׁבֹּר וּפִשְׁתָּה כִּהְיֶה לֹא יִכְבֹּדָה
 4 לְאַמֵּת יוֹצִיא מִשְׁפָּט׃ לֹא יִכְהֶה וְלֹא יוֹיֵץ עַד־יִשְׁיִים בְּאַרְץ

משפט ולתורתו איים ויחלו: פ כה-אמר האל: יהוה ח
 בורא השמים ונוטתם רקע הארץ וצאצאיה נתן נשמה
 לעם עליה ורחל להלכים בה: אני יהוה קראתיה בצדק 6
 ואחזק בידה ואצרה ואחנה לברית עם לאור גוים: לספק 7
 עינים עזרות להוציא ממסגר אסיר מבית כלא ישבי חשך:
 אני יהוה הוא שמי וכבודי לאחזר לא-אתן ותהלתי 8
 לפסילים: הראשנות הנה-באו וחדשות אני מזיד בטרם 9
 תצמחנה אשמיע אתכם: ס שירו ליהוה שיר חדש
 תהלתו מקצה הארץ יורדי הים ומלאו איים וישביהם:
 ישאו מדבר ועריו חצרים תשב קדר ירנו ישבי סלע מראש 11
 הרים וצוחו: ושימו ליהוה כבוד ותהלתו באימם וידו: 12
 הנה פגזר יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה יריע אף- 13
 יצריח על-איביו ותגבר: ס החשיתי מעולם אחריש 14
 אתאפק פיולדה אסעה אשם ואשאף יחד: אחריב הרים טו
 יגבעות וכל-עשבם אוביש ושמתי נהרות לאימם ואגמם
 אוביש: והולכתי עררים בדרך לא ידעו בנתיבות לא-ידעו 16
 אדריכם אשים מחשך לפניהם לאור ומעקשים למישור
 אלה הדברים עשיתם ולא עזבתים: נסגו אחור יבשו 17
 בשת הבטחים בפסל האמרים למסכה אתם אלהינו: ס
 החרשים שמעו והעררים הביטו לראות: מי עור 18
 פי אם-עבדי וחרש כמלאכי אשלח מי עור כמשלם ועור 19
 כעבד יהוה: ראית רבות ולא תשמר פקודת אונים ולא-
 ישמע: יהוה חפץ למען צדקו וגדיל תורה ויאדיר: 21
 והוא עס-בזו ושסוי הפח בחורים כלם ובבתי כלאים 22
 החבאו היו לבז ואין מציל משפה ואין-אמר השב: מי 23
 בכם יאזין זאת יקשב וישמע לאחור: מי-נתן למשופה 24
 יעקב וישראל לבזים הלוא יהוה זו חטאנו לו ולא-אבו
 בדרךיו הלוא ולא שמעו בתורתו: וישפך עליו חמה כח
 אפו ועזוז מלחמה ותלהטהו מסביב ולא ידע ותבער-בו
 ולא-ישם על-לב: ס

מנ 43

א ועתה כהאמר יהוה בראתך יעקב ישראל אלתיא
 ב כי גאלתיך קראתי בשמך לראתה: פיתעבור בפנים אתך
 אני ובנהרות לא יסמיהו פיתלך במואש לא תפנה
 ג ולתבה לא תבטח: כי אני יהוה אלתיך קדוש ישראל
 ד מושיעך נתתי כפרך מצרים פוש וסבא תחתיה: מאשר
 ה יקרת בעיני נכבדת ואני אהבתיך ואתן אדם תחתיה
 ו ולאמים תחת נפשך: אלתיא קראתך אני ממזרח אביא
 ז זרעך וממערב אקבצך: אמר לצפון תני ולתימן אל-
 ח תכלאי הביאי בני מרחוק ובנותי מקצה הארץ: כל
 ט הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אהבשיתיו: הוציא
 י עם-עור ועינים יש וחרשים ואזנים למז: פלגזים נקבצו
 יחזו ויאספו לאמים מי בהם יציד זאת וראשנות ישמיענו
 י יתני עייהם ויזדקו וישמעו ויאמרו אמת: אתם עדי נאם-
 יחזו ועבדי אשר בחרתי למען תדעו ותאמינו כי ותבינו
 יא קראני הוא לשני לא-נוצר אל ואחרי לא יהיה: ס אנכי
 יב אנכי יהוה ואין מפלעדי מושיע: אנכי הודתי והושעתני
 יג ותשמעתני ואין פכם זר ואתם עדי נאם-יהוה ואני-אל:
 יד גם-מיום אני הוא ואין מידי מציל אסעל ומי ישיבנה: ס
 טו כהאמר יהוה גאלכם קדוש ישראל למענכם שלחותי
 טז בבלה והורדתי בריחים כלם וכשדים באניות ופתם: אני
 יז יהוה קדושכם בורא ישראל מלכם: ס כה אמר יהוה
 יח הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה: תמוציא רכבי-סוס
 יט חיל ועאז יחדו ישכבו בל-יקומו דעכו פששתה כבו: אל-
 כ תזכרו ראשנות וקדמניות אל-תתבוננו: הנני עשה חדשה
 כא עתה תצמח הלוא תדעיה אף אשים במדבר דרך בישמון
 כב גתרות: תכבדני חית חשדה תנים ובנות יענה פיתתתי
 כג במדבר מים נהרות בישמון להשקות עמי בחירי: ס
 כד עם-זו יצאתי לי תתלתי יספרי: ולאיתי קראת יעקב כי
 כה יגעת בי ישראל: לא-תביאת לי שם עלתיך וזבחתיך לא
 כז כדתי לא העבדתיה במנחה ולא הוגעתיה בלכונה:

לֹא־קִלְיָתָהּ לִי בַכֶּסֶף כִּנְהָ וְחִלְכָּהּ זִבְחֶיהָ לֹא הִרְוִיתָנִי אֲהִי
הַעֲבֹדְתָנִי בַחֲשֹׁמֶתֶיהָ הוֹנֵעַתָנִי בַעֲוֹנוֹתֶיהָ: אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא כֹחַ
מִחָה שִׁשְׁעֶיהָ לְמַעַנִי וְחֲשֹׁמֶתֶיהָ לֹא אֶזְכֹּר: הַזְכִּירָנִי נִשְׁפָּטָהּ
יַחַד סֵפֶר אֲתָהּ לְמַעַן תִּצְדָּק: אֲבִיָּה הִרְאֵשׁוֹן חֲטָא וּמְלִיצֶיהָ
שִׁשְׁעֶיהָ בִּי: וְאַתְּלֵל שְׁבִי קֹדֶשׁ וְאַתְּנֶה לְחֹרֶם יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל
לְגִדּוּפִים:

מג. מד. 44

וַעֲתָה שְׁמַע יַעֲקֹב עֲבָדֵי וְיִשְׂרָאֵל בְּחִרְתִּי בּוֹ: ס כֹּה־אָמַר
יְהוָה עֲשֵׂה וְיִצְרֶה מִבְּטֶן וַעֲזֹרָה אֶל־תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל
בְּחִרְתִּי בּוֹ: כִּי אֶצְקֶמֶס עַל־צִמָּא וְנוֹזְלִים עַל־יִבְשָׁה אֶצְקֶם
רוּחִי עַל־זֹרְעֶהָ וּבִרְכָתִי עַל־צֹאצְאֶיהָ: וְצִמְחוּ בְּגֵן חֲצִיר
בְּעֶרְבִים עַל־יִבְלֵי־מַיִם: זֶה יֵאמַר לַיהוָה אֲנִי וְזֶה יִקְרָא
בְּשֵׁם־יַעֲקֹב זֶה יִכְתֹּב יְדּוֹ לַיהוָה וּבְשֵׁם יִשְׂרָאֵל וְכֵנָה: ס
כֹּה־אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל וְגִאֲלוֹ יְהוָה צָבָאוֹת אֲנִי
רֹאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים: וּמִי־כִמּוֹנִי יִקְרָא
וַיַּיְדֵּה וַיַּעֲרֹכֶה לִי מִשּׁוּמֵי עַם־עוֹלָם וְאַתִּיזוֹת וְאֲשֶׁר תִּבְאֶנָּה
וַיַּיְדֵּי לָמוֹ: אֶל־תִּסְפְּחוּ וְאֶל־תִּרְהוּ הֵלֵא מֵאֵז הַשְׁמַעְתִּיהָ
וְהַנְּדָתִי וְאַתֶּם עַדִּי הִנֵּשׂ אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדֵי וְאֵין צוּר כֹּל־יַדְעָתִי:
יִצְרִי־פֶסֶל כָּלֵם תִּהְיֶה רַחֲמוּנֵיהֶם כִּלְי־עֵילוֹ וַעֲדִיהֶם הִמָּוֶה
כִּלְי־רֹאֵי וּבִלְי־דַעַר לְמַעַן יִבְשׁוּ: מִי־יִצְרֶה אֵל וּפֶסֶל נֹסֶה
לְבַלְתִּי הוֹעִיל: הֵן כָּל־חֲבִירֹי יִבְשׁוּ וְחֲרָשִׁים הִמָּה מֵאֲדָם
יִתְקַצְצוּ כָלֵם יַעֲמְדוּ יִסְפְּחוּ וַיִּבְשׁוּ יַחַד: חֲרָשׁ כִּרְזֹל מַעֲצֵד
וַיִּסְעַל בַּסּוֹחַם וּבַמִּקְכוֹת יִצְרֶהוּ וַיִּסְעֲלֶהוּ בַזְרוּעַ כַּחוֹ בַּס־רַעֲב
וְאֵין כֹּחַ לֹא־תִשָּׁתֶּה מַיִם וַיַּעַף: חֲרָשׁ עֲצִים נָטָה קֹר וַתִּתְאַרְהוּ
בַשֹּׁרֵד יַעֲשֶׂהוּ בַּמִּקְצָעוֹת וּבַמְּחוּגָה וַתִּתְאַרְהוּ וַיַּעֲשֶׂהוּ
כַתְּבָנִית אִישׁ כַּתְּפֹאֶרֶת אָדָם לְשִׁבְתַּת בָּיִת: לְכֶרֶת־לוֹ אֲרָזִים
וַיִּקַּח תִּרְזוֹל וְאֱלוֹן וַיִּאֲמַרְלוֹ בַּעֲצֵי־יֶעֶר נָטַע אֲרוֹן וְגִשֵּׁם
יִתֵּל: וְהִיָּה לְאָדָם לְכֶעֶר וַיִּקַּח מֵהֶם וַיַּחֲסֵם אֶת־יִשְׁרָאֵל וְאִשָּׁה
לְחָם אֶת־יִסְעַל־אֵל וַיִּשְׁתָּחֶה עֲשֶׂהוּ פֶסֶל וַיִּסְגֹּד־לָמוֹ: חֲצִיז
שָׁרָה בְּמוֹ־אֵשׁ עַל־חֲצִיז בַּשֹּׁר יֵאָכֵל וַיִּצְלָה צָלִי וַיִּשְׁבַּע אֶת־
יַחֲסֵם וַיֹּאמֶר הָאֵת חַמּוֹתִי רָאִיתִי אֹדֶר: וַשְּׁאֲרִיתוֹ לֵאמֹל

סמך בזק. 15. v. נון זעירא. 14. v. נקוד עליו. 9. v. חסר ו'. 4. v.

עָשָׂה לְסַכְּלוֹ וּסְגוֹד-לּוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוֶה וַיִּתְפַּלֵּל אֵלָיו וַיֹּאמֶר
 18 הַצִּילֵנִי כִּי אֵלֵי אָתָּה: לֹא יִדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ כִּי טַח מִרְאוֹת
 19 עֵינֵיהֶם מִהַשְׁכִּיל לְבָתָם: וְלֹא-יָשִׁיב אֶל-לִבּוֹ וְלֹא יָדַע
 וְלֹא-תִבְוֶנָה לֵאמֹר חֲצִיו שָׁרְפָתִי בְּמוֹאֵשׁ וְיֹאֵף אִפְּיָתִי עַל-
 נֶחְלָיו לֶחֶם אֲצַלֶּה בָשָׂר וְאֹכַל וַיִּתְּרוּ לְתוֹעֵבָה אֲעֲשֶׂה לְבוֹל
 כ עֵץ אֲסָגוֹד: רֵעָה אֲסַר לָב הַיִּתְּלֵה הַשָּׂהוּ וְלֹא-יִצִּיל אֶת
 21 נַפְשׁוֹ וְלֹא יֹאמֶר הֲלוֹא-שָׁקַר בְּיָמֵינִי: ס זָכַר-אֶלֶּה יַעֲקֹב
 וַיִּשְׂרָאֵל כִּי עֲבָדִי-אָתָּה וַצִּרְתִּיךָ עֲבַד-לִי אָתָּה וַיִּשְׂרָאֵל לֹא
 22 תִּשְׁכַּחנִי: מִחִיתִי כָעַב שְׁעִיךָ וְכַעֲנֵן חֲשֹׁאוֹתֶיךָ שׁוֹבָה אֵלַי
 23 כִּי גִאלְתִּיךָ: רָפוּ שָׁמַיִם כִּי-עָשָׂה יְהוָה הִרְעֵל תַּחֲתֵינוּת
 אֶרֶץ שָׁפְחוּ הָרִים רָפָה יַעַר וְכָל-עֵץ בּוֹ כִּי-גִאֵל יְהוָה יַעֲקֹב
 24 וַיְבַשְׂרָאֵל יִתְפָּאֵר: ס כֹּה-אָמַר יְהוָה גִּאֲלֶךָ וַיִּצְרֶךָ
 מִבֶּטֶן אִמִּי יְהוָה עָשָׂה כָּל נֹטָה שָׁמַיִם לְבָדִי רַקַּע הָאָרֶץ
 כה מי אִתִּי: מִשָּׁר אֲתוֹת בָּדִים וְקַסְמִים יְהוֹלֵל מַשִּׁיב חַכְמִים
 26 אַחֲזֹר וְדַעֲתָם וְסִפֵּל: מְקִיָּם דָּבָר עֲבָדוֹ וַעֲצַת מַלְאָכָיו וַיִּשְׁלֵם
 הָאֱמִיר לִירוּשָׁלַם תּוֹשֵׁב וּלְעָרֵי יְהוּדָה תִּבְנִינָה וְחֻרְבוֹתֶיהָ
 27 אֲקוּמָם: הָאֱמִיר לְצוֹלָה חֲרָבִי וְנִהְרַתִּיהָ אוֹכִישׁ: הָאֱמִיר
 28 לְכוֹרֶשׁ רֵעִי וְכָל-חֲסָפָי יִשְׁלֵם וְלֵאמֹר לִירוּשָׁלַם תִּבְנֶנָּה
 וְהִיכַל הַתֹּסֵד: ס

מה 45

א כֹּה-אָמַר יְהוָה לְמַשִּׁיחוֹ לְכוֹרֶשׁ: אֲשֶׁר-הִחְזַקְתִּי בְּיָמֵינוּ
 לְרַד־לְפָנָיו גּוֹיִם וּמַתְּנִי מַלְכִּים אֲפַתַח לְפָתַח לְסָנָיו דִּלְתֵּי־ם
 2 וַשְׁעָרִים לֹא יִסְגְּרוּ: אֲנִי לְסָנֶיהָ אֶלֶּה וְהַדּוּרִים אֲוֹשֶׁר דִּלְתוֹת
 3 נְחוּשָׁה אֲשַׁבֵּר וּבְרִיתִי בְרוֹזל אֲגַדֵּעַ: וְנָתַתִּי לָהּ אוֹצְרוֹת
 חֹשֶׁה וּמִטְמְנֵי מִסְתָּרִים לְמַעַן תִּדַּע כִּי אֲנִי יְהוָה הַקּוֹרֵא
 4 בְּשִׁמְךָ אֶלְתִּי יִשְׂרָאֵל: לְמַעַן עֲבָדִי יַעֲקֹב וַיִּשְׂרָאֵל בְּחִירִי
 ח וְאֶקְרָא לָהּ בְּשִׁמְךָ אֲכַנָּה וְלֹא יִדְעָתָנִי: אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד
 6 זִלְתִּי אֵין אֱלֹהִים אֲאֻזְרֶה וְלֹא יִדְעָתָנִי: לְמַעַן יִדְעוּ מִמְּזִרְחַת
 7 שָׁמַשׁ וּמִמַּעֲרֵבָה כִּי-אֵשֶׁסּ בְּלִעְדִּי אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד: יוֹצֵר
 אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁה עֲשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא רָע אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה

מֵאִתִּי ק' v. 24. קִמְץ בִּזְקָה. v. 23. מַלְעִיל v. 21. יִתִּיר ר' v. 17.
 אֲשִׁשׁ ק' v. 2. קִמְץ בְּרִיבָה. v. 26.

כָּל-אֱלֹהִים: פ' הָרַעִיפוּ שָׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁהָקִים יוֹלֹ-צָדָק
 תִּשְׁתַּח-אֲרָץ וַיִּסְרוּ-יָשָׁע וּצְדָקָה תִּצְמִיחַ יָחִיד אֲנִי יְהוָה
 בְּרֹאֲתִיו: פ' הוּא רַב אֶת-יִצְרוֹ חָרַשׁ אֶת-חֲרָשָׁי אֲדָמָה
 הַיָּאֵמֶר חָמַר לִי יִצְרוֹ מִה-תַּעֲשֶׂה וַיַּעֲלֶנָּה אֵין-יָדַיִם לוֹ: ס
 הוּא אָמַר לָטֹב מִה-תּוֹלִיד וּלְאִשָּׁה מִה-תְּחַלִּין: ס כֹּה-
 אָמַר יְהוָה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וַיּוֹצְרוּ הָאֲתִיּוֹת שְׁאֵלוּנִי עַל-בְּנֵי
 וְעַל-פֶּעַל יָדִי תִצְוֶנִי: אֲנֹכִי עָשִׂיתִי אֲרָץ וָאָדָם עָלֶיהָ בְּרֹאֲתִי
 אֲנִי יָדִי נָטוּי שָׁמַיִם וְכָל-צָבָאָם צִוִּיתִי: אֲנֹכִי הִקִּירְתִּהוּ
 בְּצָדָק וְכָל-דִּרְכָיו אֲנִישָׁר הוּא-יִבְנֶה עִירִי וְגִלּוֹתִי יִשְׁלַח לֹא
 בַמַּחִיר וְלֹא בַשְּׁחָד אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: פ' כֹּה אָמַר יְהוָה
 יִגִּיעַ מִצְרַיִם וְסַחֲרֵי כֹשֶׁשׁ וְסִבָּאִים אֲנָשֵׁי מִדָּה עָלֶיהָ וַיַּעֲבֹרוּ
 וְלֹהֵ יִהְיוּ אַחֲרֶיהָ יִלְכוּ בַזְּקִים וַיַּעֲבְרוּ וְאֵלֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲוּ אֲלֶיהָ
 יִתְפַּלְלוּ אֵךְ בָּהּ אֵל וְאֵין עוֹד אִפְסֵי אֱלֹהִים: אֲכֹן אֶתָּה אֵל טו
 מִסִּתְּתָר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעַ: בּוֹשׁוּ וְגַם-נִכְלָמוּ כָּל־יְהוּדֵי
 הַלְכוּ בַכְּלָמָה חֲרָשֵׁי צִירִים: יִשְׂרָאֵל נֹשֵׁעַ בִּיהוָה תִּשְׁוֹעַת
 עוֹלָמִים לֹא-תִבְשׁוּ וְלֹא-תִכְלָמוּ עַד-עוֹלָמִי עוֹד: ס כִּי כֹה
 אָמַר-יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם הוּא הָאֱלֹהִים יִצֵּר הָאָרֶץ וַעֲשֶׂה
 הוּא כּוֹנֵנָהּ לֹא-תִהְיֶה בְּרָאָה לְשִׁבְתָּ יִצְרָה אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד:
 לֹא בִסִּתְּרָ דִּבְרָתִי בַמָּקוֹם אֲרָץ חֹשֶׁךְ לֹא אֲמַרְתִּי לְגֹרֶע
 יַעֲקֹב תִּהְיֶה בַקְּשׁוֹנִי אֲנִי יְהוָה דִּבֵּר צָדָק מִגִּיד מִיִּשְׂרָאֵל:
 הִקְבֹּצוּ וְבֹאוּ הַתִּנְגְּשׁוּ יַחְדָּו פְּלִיטֵי הַגּוֹיִם לֹא יִדְעוּ הַנְּשָׂאִים כ
 אֶת-עֵץ פֶּסֶלָם וּמִתְפַּלְלִים אֶל-אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ: הַגִּידוּ וְהַגִּישׁוּ
 אֵךְ יוֹעֲצוּ יַחְדָּו מִי הַשָּׁמַיִל זֹאת מִקֶּדֶם מֵאֵז הַגִּידָה הַלּוֹא
 אֲנִי יְהוָה וְאֵין-עוֹד אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדִי אֶל-צִדִּיק וּמוֹשִׁיעַ אֵין
 זוֹלָתִי: פְּנוּ-אֵלַי וְהוֹשָׁעוּ כָּל-אִפְסֵי-אֲרָץ כִּי אֲנִי-אֵל וְאֵין
 עוֹד: כִּי נִשְׁבַּעְתִּי יִצְאָ מִפִּי צְדָקָה דִּבֵּר וְלֹא יָשׁוּב כִּי-לִי
 תִּקְרַע כָּל-בֶּרֶךְ תִּשְׁבַּע כָּל-לָשׁוֹן: אֵךְ בִּיהוָה לִי אָמַר צְדָקוֹת
 וְעַז עֲדִיו יָבוֹא וַיִּבְשׁוּ כָּל הַנְּחָרִים בּוֹ: בִּיהוָה יִצְדָּקוּ כח
 וַיִּתְהַלְלוּ כָּל-גֹּרֶע יִשְׂרָאֵל:

46 מו

כָּרַע כָּל קָרְס נָבוֹ הִיוּ עֲצֵבֵיהֶם לַחֲיָה וְלִבְהִמָּה נִשְׁאָתִיכֶם א

2 עֲמוּלוֹת מִשָּׂא לְעִיפָה: קָרְסוּ כָרְעוּ יַחֲדוּ וְלֹא יִקְלּוּ מַלְט
 3 מִשָּׂא וְנִשְׁטַם בְּשָׁבִי הִלְכָה: ס שָׁמְעוּ אֵלַי בֵּית יַעֲקֹב
 וְכָל־שְׂאֵרֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הַעֲמִסִּים מִן־בֶּטֶן הַנְּשָׂאִים מִן־
 4 רֶחֶם: וְעַד־זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד־שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֵּל אֲנִי עֲשִׂיתִי
 ח וְאֲנִי אֲשָׂא וְאֲנִי אֶסְבֵּל וְאִמָּלֵט: ס לְמִי תִדְּמִינִי וְתִשְׁוֶה
 6 וְתִמְשְׁלוּנִי וְנִדְמָה: הֲזֵלִים זֶהֱב מַפִּים וְכֶסֶף בַּקָּנָה יִשְׁקָלוּ
 7 יִשְׁכַּרְוּ צוּרָה וְיַעֲשֶׂהוּ אֵל יִסְכְּדוּ אֶפֶס־יִשְׁתַּחֲוּוּ: יִשְׁאַהֲרֵ עַל־
 פָּתָה יִסְבְּלוּהוּ וַיִּנְיחֻהוּ תַּחְתָּיו וַיַּעֲמֵד מִמְּקוֹמוֹ לֹא יִמָּשׁ
 8 אֶפֶס־יִצְעַק אֵלָיו וְלֹא יַעֲנֶה מִצָּרָתוֹ לֹא יוֹשִׁיעֵנּוּ: פ זָכְרוּ־
 9 זֹאת וְהִתְאֲשִׁשׁוּ הַשִּׁיבֹו פֹּשְׁעִים כָּל־לֵב: זָכְרוּ רֵאשִׁית
 י מַעֲלָמְכֶם כִּי אָנֹכִי אֵל וְאִין עוֹד אֱלֹהִים וְאֶפֶס כְּמוֹנִי: מִצִּיד
 מִרְאשִׁית אַחֲרִית וּמִקֶּדֶם אֲשֶׁר לֹא־נִעֲשִׂי אֲמַר עֲצָתִי תִקִּים
 11 וְכָל־חֲסָפִי אֲעֲשֶׂה: קָרָא מִמִּזְרַח עֵיט מֵאֲרֶץ מִרְחָק אִישׁ
 12 עֲצָתוֹ אֶפְדִּיבְרָתִי אֶפְדִּיבִיאָנָה יִצְרָתִי אֶפְדִּיבִעֲשֶׂנָה: ס שָׁמְעוּ
 13 אֵלַי אֲבִירִי לֵב הִרְחוּקִים מִצְדָּקָה: קִרְבָּתִי צְדָקָתִי לֹא
 תִרְחָק וְתִשְׁוֶעֲתִי לֹא תֵאָחֵר וְנִתְתִּי בְצִיּוֹן תִּשְׁוֶעָה לְיִשְׂרָאֵל
 תִּשְׁאֲרָתִי:

מז 47

א רִדִּי וּשְׁבִי עַל־עָפָר בְּתוֹלַת בֵּת־כָּבֵד שְׁבִי־לָאָרֶץ אֵין־כֶּסֶף
 2 בֵּת־כַּשְׂדִּים כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־לָךְ רַבָּה וְעֲנֶנָּה: קָחִי
 רֶחִים וְטַחֲנִי קִמַּח גְּלִי צִמְתָּהּ חֲשָׁפִי־שָׁבֵל גְּלִי־שׁוֹק עֲבְרִי
 3 נְהִירוֹת: תִּגְלֵ עֲרוֹתָהּ גִּם־תִּרְאֶה חֲרָפְתָּהּ נָקִם אֶקָּח וְלֹא
 4 אֶסְנֶע אָדָם: פ גְּאֻלְנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שָׁמוּ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:
 ח שְׁבִי דוּמָם וּבֹאִי בַחֲשֶׁה בֵּת־כַּשְׂדִּים כִּי לֹא תוֹסִיפִי יִקְרְאוּ־
 6 לָךְ גְּבֵרַת מַמְלָכוֹת: קֶצְפִּיתִי עַל־עַמִּי חִלְלֹתִי נִחַלְתִּי
 וְאֶתְנֶם בַּיָּדָה לֹא־שָׁמַתְ לָהֶם רַחֲמִים עַל־זִקְן הַכְּבֹדָה עָלָהּ
 7 מְאֹד: וְתֹאמְרִי לְעוֹלָם אֶהְיֶה גְבֵרַת עַד לֹא־שָׁמַתְ אֵלֶּה
 8 עַל־לִבִּי לֹא זָכַרְתְּ אַחֲרִיתָהּ: פ וְעַתָּה שָׁמְעִי־זֹאת עַד־יָנָה
 הִישַׁבְתְּ לְבָטָח הָאֲמָרָה בִּלְבָבָהּ אֲנִי וְאֶפֶסִי עוֹד לֹא אֲשַׁב
 9 אֶלְמָנָה וְלֹא אֲדַע שָׂכוֹל: וְתִבְאֲנָה לָךְ שְׁתִּי־אֵלֶּה רַגַע בְּיוֹם

קמץ בזקת v. 3. קמץ בזקת v. 13. עצתי ק. v. 11.

אֶחָד שְׂכֹל וְאֶלְמָן פָּתַחְם בָּאוּ עָלֶיהָ בְּרַב פְּשָׁיִהּ בְּעֶצְמָתָהּ
 וְחִבְרִיהָ מָאֵד: וְחִבְטִתִּי בְּרַעְתָּהּ אֶמְלֶתָהּ אֵין רֹאֲגִי חִקְמָתָהּ יִדְעָתָהּ
 הִיא שׁוֹבְבָתָהּ וְחֹאמְרִי בְּלִפְנֵי אֲנִי וְאַפְסִי עוֹד: וּבָא 11
 עָלֶיהָ רָעָה לֹא תִדְעִי שְׁחָרָהּ וְתִפֹּל עָלֶיהָ הָיָה לֹא תוֹכְלִי
 בְּפִסְרָהּ וְתִבָּא עָלֶיהָ פִּתְאֹם שְׂאָה לֹא תִדְעִי: עֲמִידִי-נָא 12
 בְּחִבְרִיהָ וּבְרַב פְּשָׁיִהּ בְּאֶשֶׁר יִגְעַת מְנַעֲרִיהָ אוֹלִי תוֹכְלִי
 הוֹעִיל אוֹלִי תַעֲרֹצִי: נִלְאִיתָ בְּרַב עֲצָתֶיהָ יַעֲמִידִי-נָא 13
 וְיוֹשִׁיעָהּ הִבְרָו שָׁמַיִם הַחֲזִים בְּפוֹכְכִים מוֹדְעִים לְחֻדָּשִׁים
 מֵאֶשֶׁר יָבֹאוּ עָלֶיהָ: הִנֵּה הִיוּ כְקֶשֶׁל אֵשׁ שָׂרְפָתָם לֹא-יִצְלוּ 14
 אֶת-נַפְשָׁם מִיַּד לְהִבָּה אֵין-צִחְלָת לְחַפָּם אוֹר לְשִׁבְת נִגְדֹו:
 כֵּן הִירְלָה אֶשֶׁר יִגְעַת סִחְרִיהָ מְנַעֲרִיהָ אִישׁ לְעֶבְרוֹ תִּעְלוּ 15
 אֵין מוֹשִׁיעָה: ס

מח 48

שְׁמַעֲרֹנָתָה בֵּית-יַעֲקֹב הַנִּקְרָאִים בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל וּמִמֶּי יִהְיֶה אֶ
 יִצְחָק הַנִּשְׁבָּעִים: בְּשֵׁם יְהוָה וּבִאֲלֵהִי יִשְׂרָאֵל יִזְכִּירוּ לֹא
 בְּאֵמֶת וְלֹא בַדָּקָה: כִּי-מַעִיר הִקְדָּשׁ נִקְרָאוּ וְעַל-אֲלֵהִי 2
 יִשְׂרָאֵל נִסְמְכוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ: ס הִרְאִשְׁנוֹת מֵאֲזֵ
 הַגִּדְתִּי וּמִפִּי יִצְחָק וְאַשְׁמִיעֶם פִּתְאֹם עֲשִׂיתִי וְתִבְאֲנָה:
 מִדַּעְתִּי כִּי קָשָׁה אֶתָּה וְגִיד בְּרָזֶל עָרְפָּהּ וּמִצְחָהּ נְחוּשָׁה: 4
 וְאֶגִּיד לָהּ מֵאֲזֵ בְטָרָם תִּבְּוֹא הַשְׁמַעְתִּיהָ פֶּן-תֵּאמַר עֲצָבִי עָשָׂה
 וּפִסְלִי וְנִסְכֵּי צִוּם: שְׁמַעַתָּה חֲזֹה בְּלֵה וְאַתָּם הִלּוּא תִגִּידוּ 6
 הַשְׁמַעְתִּיהָ חֻדָּשׁוֹת מַעֲתָה וּנְצִרוֹת וְלֹא יִדְעֶתֶם: עֲתָה נִבְרָאוּ 7
 וְלֹא מֵאֲזֵ וְלִנְפִי-יוֹם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם פֶּן-תֵּאמַר הִנֵּה יִדְעִיתִין:
 גַּם לֹא-שְׁמַעַתָּה גַּם לֹא יִדְעַתָּ גַּם מֵאֲזֵ לֹא-פִתְחָה אֲזִנָּה כִּי 8
 יִדְעִתִּי בְּגוֹד תִּבְגְּדוּ וּשְׁמַעַתָּה מִבֶּטֶן קָרָא לָהּ: לְמַעַן שְׁמִי אֶאֱרִי 9
 אִפִּי וְתִהְיֶה לִּי אֶחָסֶם-לָהּ לְבִלְתִּי תִכְרִיתָהּ: הִנֵּה צִרְפָּתִיהָ יִ
 וְלֹא בִכְסֹף בְּחִרְתִּיהָ בְּכוֹר עָנִי: לְמַעַן לְמַעַן אֶעֱשֶׂה כִּי אֵיךְ 11
 יִחַל וּכְבוֹדִי לֹא-אֶחָד: ס שְׁמַע אֵלֵי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל 12
 מִקְרָאִי אֲנִי הוּא אֲנִי רֹאשׁוֹן אֶת אֲנִי אֶחָד: אֶת-יְדִי יִסְדֶּה 13
 אֶרֶץ וְיִמִּינִי סִפְחָה שָׁמַיִם קָרָא אֲנִי אֲלֵיהֶם יַעֲמִידוּ יַחְדָּו:
 הִקְבִּצוּ כָלֶכֶם וּשְׁמַעוּ מִי כֹהֵם הַגִּיד אֶת-אֱלֹהֵי יְהוָה אֲהַבֹו 14

טו יַעֲשֶׂה חֲפָצוֹ בְּכָבֵד וְזָרְעוֹ פְּסָדִים: אֲנִי אֲנִי דִּבַּרְתִּי אֶחָד
 16 קָרָאתִי תְּבִיאֹתָיו וְהִצַּלְתִּי דַרְכּוֹ: קָרְבֵּי אֵלַי שְׁמַעְזֹאת לֹא
 מֵרָאשׁ בִּפְתָר דִּבְרָתִי מַעַת הָיִיתָה שָׁם אֲנִי וַעֲתָה אֲדֹנִי יְהוָה
 17 שְׁלַחְנִי וְרוּחוֹ: ס כֹּה־אָמַר יְהוָה גְּאֻלָּה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֵלַי
 18 יְהוָה אֱלֹהֶיהָ מִלְּפָנֶיהָ לְהוֹצִיל מִדְּרִיכָהּ בְּדֶרֶךְ תַּלְהָ: לֹא
 הִקְשַׁבְתָּ לְמִצְוֹתַי וַיְהִי כִפְהָר שְׁלוֹמָה וַצְדֻקְתָּהּ פְּגַלִּי הַיּוֹם:
 19 וַיְהִי כְחוֹל זֶרַעַה וַצֹּאצְאֵי מַעִיָּה כְּמַעֲתָיו לֹא־יִכְרַת וְלֹא־
 כ יִשְׁמַד שְׁמוֹ מִלְּפָנַי: ס צִאוּ מִכָּבֵד בְּרָחוּ מִפְּסָדִים בְּקוֹל
 רִנָּה הַגִּידוּ הַשְׁמִיעוּ זֹאת הוֹצִיאוּהָ עַד־קֶצֶה הָאָרֶץ אֲמָרוּ
 21 גֹּאֵל יְהוָה עֲבָדָיו יַעֲקֹב: וְלֹא צָמְאוּ בַּחֲרֻבוֹת הוֹלִיכֶם מֵיִם
 22 מִצֹּר הָיִל לָמוֹ הִבְקַע־צוּר וַיִּזְבּוּ מֵיִם: אֵין שְׁלֹום אָמַר
 יְהוָה לְרָשָׁעִים: ס

מט 49

א שְׁמַעו אֵיִים אֵלַי וְהִקְשִׁיבוּ לְאָמִים מִרְחוֹק יְהוָה מִבְּטֶן
 2 קָרָאֲנִי מִמַּעַי אֲמִי הַזְכִּיר שְׁמִי: וַיִּשָּׁם פִּי כְּחֹרֵב חֲדָה בְּצֹל
 יָדוֹ הִחְבִּיאֲנִי וַיְשִׁימֵנִי לַחֵץ בְּרוּר בְּאִשְׁפָּתָיו הִסְתִּירֵנִי:
 3 וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי־אֲתָה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּהּ אֶתְפָּאֵר: וְאֲנִי
 4 אֲמַרְתִּי לְרִיק יִגְעַתִּי לְתַהוֹ וְהִבֵּל פָּתִי כִלְיִתִּי אֲכֹן מִשְׁפָּטִי
 ח אֲחִידָהּ וּפְעַלְתִּי אֲתֵאלֶהִי: ס וַעֲתָה אֲמַר יְהוָה וַצִּירִי
 מִבְּטֶן לְעַבְדִּי לֹא לְשׁוֹבֵב יַעֲקֹב אֵלָיו וַיִּשְׂרָאֵל לֹא יֵאָסֶה וְאֶפְכֹּל
 6 בְּעֵינֵי יְהוָה וְאֵלֶהִי הִנֵּה עָנִי: וַיֹּאמֶר נָקֵל מִהָיִיתָה לִּי עַבְדִּי
 לְהַקִּים אֶת־שִׁבְטִי יַעֲקֹב וַנְּצִירִי יִשְׂרָאֵל לְהַשִּׁיב וּנְתַתִּיָּהּ
 7 לְאֹזֵר גּוֹיִם לְהַיּוֹת וַשְׁוֹעַתִּי עַד־קֶצֶה הָאָרֶץ: ס כֹּה אָמַר־
 יְהוָה גֹּאֵל יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁ לְבֹזֵה־נַפְשׁ לְמַתְעֵב גּוֹי לְעַבְדִּי
 מִשְׁלִים מְלָכִים יִרְאוּ וְקָמוּ שָׂרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְמַעַן יְהוָה
 8 אֲשֶׁר נֶאֱמַן קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל וַיִּבְחָרֶהָ: ס כֹּה אֲמַר יְהוָה
 בָּעֵת רָצוֹן עֲנִיתִיָּהּ וּבָיוֹם וַשְׁוֹעָה עֲזַרְתִּיָּהּ וְאֶצְרֶהּ וְאֶתְנַחֵּהּ
 9 לְבָרִית עִם לְהַקִּים אֶרֶץ לְהַנְחִיל נַחֲלוֹת שְׁמִמּוֹת: לֹא־אֲמַר
 לְאִסְרִים צִאוּ לֹאֲשֶׁר בַּחֲשָׁה הִנָּלוּ עַל־דַּרְכֵּי־יָרְעוּ וּבְכָל־
 י שְׁפִיִּים מְרַעִיתֶם: לֹא יִרְעֻבוּ וְלֹא יִצְמְאוּ וְלֹא־יִכָּסֶּם שָׁרֵב
 11 וַשְּׁמֵשׁ כִּי־מִרְחָמָם יִנְהַגֵּם וְעַל־מִבּוּעֵי מַיִם יִנְהַלֵּם: וַשְּׁמִתִּי

וַנְּצִירִי ק' v. 6. לֹא פ' v. 5.

כָּל־הָרִי לְגֵרָה וּמִסְלָתִי יִרְמֹן׃ הִנֵּה־אֵלֶּה מִרְחֹק יָבֹאוּ
 וְהִנֵּה־אֵלֶּה מִצָּפוֹן וּמֵיָם וְאֵלֶּה מֵאֲרֶץ סִינַיִם׃ רַבּוֹ שְׂמִימִם
 וְגִבְלֵי אֲרֶץ יִפְצְחוּ הָרִים רַבָּה פִּירְנָתָם יִהְיֶה עִמּוֹ יַעֲנֶנּוּ
 יִרְחֹם׃ ס וַתֹּאמֶר צִיּוֹן עֲזָבֵנִי יְהוָה וְאִדְּנִי שָׁכַחֲנִי׃
 יָהִתְשַׁפַּח אֲשֶׁה עוֹלָה מִרְחֹם בֶּן־בִּטְנָה גִם־אֵלֶּה תִשְׁפָּחֶנָּה טו
 וְאֲנֹכִי לֹא אֲשַׁפְּחָה׃ הֵן עַל־פָּסִים חֲסִיתִיָּה חוֹמַתִּיָּה נִגְדִי
 תִּנְמִיד׃ מִהָרִי בָנִיָּה מִהֶרְסִיָּה וּמִחֲרִיבָיָה מִמָּה וַיֵּצֵאוּ׃ שְׂאִי
 סָבִיב עֵינֶיךָ וּרְאִי כָּל־מִן נִקְבְּצוּ בְּאוֹרֶלְךָ חֲרִי־אֲנִי נֹאס־יְהוָה
 כִּי כָּל־מִן כְּעָדִי תִלְכָּשִׁי וְתִקְשְׁרִים כַּפְלָה׃ כִּי חֲרַבְתִּיךָ
 וְשִׁמְמַתִּיךָ וְאֲרֶץ הֶרְסָתָה כִּי עָתִיד תִּצְרִי מִיֹּשְׁבֵי וְרִחְקוּ
 מִבְּלָעֶיךָ׃ עוֹד יֹאמְרוּ בְּאֲזִנֶּיךָ בְּנֵי שְׂפָלֶיךָ צֶר־לִי הַמָּקוֹם כ
 גִּשְׁה־לִּי וְאֲשַׁכֶּה׃ וְאָמַרְתָּ בְּלִבְכָּה מִי יִלְדֶּלִי אֶת־אֵלֶּה וְאֲנִי כ
 שְׂכוּלָה וְגִלְמוּדָה גִּלְהִי וְסוּרָה וְאֵלֶּה מִי גִדֹּל הֵן אֲנִי נֹשְׂאֲרֵתִי
 לְבָדִי אֵלֶּה אֵיפֹה הֵם׃ ס כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה הִנֵּה אֲשָׂא
 אֶל־גִּזְוִים יָדַי וְאֶל־עַמִּים אֲרִים נָסִי וְהִבִּיאוּ בְּנֵיךָ בְּרֹחֶץ
 וּבִנְתֶיךָ עַל־כַּתָּת תִּנְשָׂאנָה׃ וְהָיוּ מַלְכִּים אֲמֹנִיָּה וְשָׁרוּתִיהֶם
 מִיִּנְיַקְתֶּיךָ אֲפִים אֲרֶץ יִשְׁתַּחֲוֶי־לָךְ וַעֲשֶׂר רִגְלֶיךָ יִלְחָכוּ
 וְיִדְעֹת כִּי־אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־יִבָּשׂוּ קִנִּי׃ הִיָּקַח מִגְּבוּר
 מַלְקוּחַ וְאִם־שָׂבִי צִדִּיק וּמַלֵּט׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה גִּם־שָׂבִי כח
 גְּבוּר וְקָח וּמַלְקוּחַ עֲרִיץ וּמַלֵּט וְאֶת־יִרְיָבָה אֲנֹכִי אֲרִיב וְאֶת־
 בָּנֶיךָ אֲנֹכִי אוֹשִׁיעַ׃ וְהִאֲכַלְתִּי אֶת־מוֹנִיָּה אֶת־בָּשָׂרָם וְכַעֲסִים
 דָּמָם יִשְׁפְּרוּ וְיִדְעוּ כָּל־בָּשָׂר כִּי אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֶיךָ וְגֹאֲלֶךָ
 אֲבִיר וַעֲקָב׃ פ

נ 50

כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אִי זֶה סֹפֵר כְּרִיתוֹת אֲמַכֶּם אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּיךָ א
 אוֹ מִי מִנוֹשִׁי אֲשֶׁר־מִכְרָתִי אֲתָכֶם לוֹ הֵן בְּעֹנֵתֵיכֶם נִמְכַּרְתֶּם
 וּבִשְׂשֻׁעֵיכֶם שָׁלַחְה אֲמַכֶּם׃ מִדּוּעַ בָּאתִי וְאֵין אִישׁ קָרָאתִי
 וְאֵין עוֹנָה הֶקְצוֹר קִצְרָה יָדִי מִסּוּדוֹת וְאִם־אֵין־כִּי כָח לְהַצִּיל
 הֵן בְּגַעֲרָתִי אֲחֲרִיב יָם אֲשִׁים נְהֹרוֹת מְדָבָר תִּבְאֵשׁ דִּנְתֶּם
 מֵאֵין מֵיִם וְתִמַּת בַּצִּמָּא׃ אֲלֹכֵי־שׁ שְׂמִים קְדָרוֹת וְשֹׁק אֲשִׁים 3

v. 13. סמץ בוקה lb. יפצחו כ' v. 25. סמץ בוקה

4 כִּסְיָתָם: ס אֲדַגִּי יִהְיֶה גִּתָּן לִי לְשֹׁן לְמוֹדִים לְדַעַת לְעֵת
 אֲתִיעָת דְּבַר יַעִיר, בְּבִקֵּר בְּבִקֵּר יַעִיר לִי אֲזֶן לְשִׁמְעַ
 ח פְּלִמְדִּים: אֲדַגִּי יִהְיֶה פֶתַח-לִי אֲזֶן וְאֹנְכִי לֹא מְרִיתִי אַחֲזֹר
 6 לֹא נְסֻחָתִי: צִיר גִּתָּתִי לְמַפִּים וּלְחָתִי לְמַרְטִים פָּנִי לֹא
 7 הִסְתַּרְתִּי מִכְלָמוֹת וְרָק: וְאֲדַגִּי יִהְיֶה יַעְזֹר-לִי עַל-כֵּן לֹא
 נִכְלַמְתִּי עַל-כֵּן שָׁמַתִּי פָנִי בְּחִלְמִישׁ וְאָדַע כִּי-לֹא אֲבוֹשׁ:
 8 קְרוֹב מַצְדִּיקִי מִי־יָרִיב אִתִּי נַעֲמֶדָה יַחַד מִי־בַעַל מַשְׁפָּטִי
 9 יִגֹּשׁ אֵלָי: תָּן-אֲדַגִּי יִהְיֶה יַעְזֹר-לִי מִי־הוּא יִרְשִׁיעֵנִי הֵן
 י כָּלֶם כִּפְגַּד וּבְלֹו עֵשׂ וְאֲכָלֶם: ס מִי בָכֶם יִרָא יִהְיֶה שִׁמְעַ
 בְּקוֹל עַבְדּוֹ אֲשֶׁר, הִלְךָ חֲשָׁכִים וְאֵין נֹהֵל לוֹ וּבִטָּח בְּשֵׁם
 11 יִהְיֶה וְיִשָּׁעַן בְּאַלְהֵיו: הֵן כָּלֶם קָדְחִי אֵשׁ מֵאֲזִרִי זִיקוֹת
 לְכִי, בְּאִוִּיר אֲשַׁכֶּם וּבְזִיקוֹת בְּעֶרְתֶּם מִיָּדִי הִיתְהוּ-נָאֹת לָכֶם
 לְמַעַצְבָּה תִּשְׁכָּבוּן: ס

נא 51

א שָׁמְעוּ אֵלָי רְדִפִּי צֹדֵק מִבְּקָשִׁי יִהְיֶה הַפִּיטוֹ אֶל-צִוִּיר חֲצַבְתָּם
 2 וְאֶל-מַקְבַּת בּוֹר גְּקֻרָתָם: הַפִּיטוֹ אֶל-אֲבָרָהָם אֲבִיכֶם וְאֶל-
 3 שָׂרָה תְּחוּלָלְכֶם כִּי-אֶחָד קִרְאתִי וְאֶבְרָכְהוּ וְאֶרְבֶּהוּ: כִּי-
 נָחֵם יִהְיֶה צִוִּין נָחֵם כָּל-חֲרִיבָתֶיהָ וַיִּשֶׁם מִדְּבָרָה כַּעֲזֹן
 וְעֶרְבָתָהּ כְּגוֹ-יִהְיֶה שִׁשּׁוֹן וְשִׁמְחָה יִמָּצֵא בָּהּ תּוֹדָה וְקוֹל
 4 זִמְרָה: ס הַקְשִׁיבוּ אֵלָי עַמִּי וְלֹא-וֹמְרִי אֵלָי הָאֲזִינוּ כִּי תּוֹדָה
 ח מֵאִתִּי תֵצֵא וּמַשְׁפָּטִי לְאוֹר עַמִּים אֲרָבִיעַ: קְרוֹב צִדְקִי יֵצֵא
 וְשָׁעִי וְזִרְעִי עַמִּים יִשְׁפָּטוּ אֵלָי אֵימִם יִקְוּ וְאֶל-זִרְעִי יִיחַלְלוּ:
 6 שָׂאוּ לְשִׁמְיָם עֵינֵיכֶם וְהַפִּיטוּ אֶל-הָאָרֶץ מִתַּחַת כִּי שָׁמַיִם
 כַּעֲשָׂן נִמְלְחוּ וְהָאָרֶץ כִּפְגַּד תִּבְלֶה וְיִשְׁכְּבֶה כְּמוֹ-כֵן יִמּוּתוּן
 7 וְיִשְׁוּעָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וְצִדְקָתִי לֹא תִחַת: ס שָׁמְעוּ
 אֵלָי יְדַעִי צֹדֵק עִם תּוֹרָתִי בְּלִבָּם אֶל-תִּירְאוּ חֲרַפַּת אֲנֹשׁ
 8 וּמַגְדִּיפְתָּם אֶל-תַּחֲתוֹ: כִּי כִפְגַּד יִאֲכָלֶם עֵשׂ וְכֶצֶמֶר יִאֲכָלֶם
 9 סֵם וְצִדְקָתִי לְעוֹלָם תִּהְיֶה וְיִשְׁוּעָתִי לְדוֹר דּוֹרִים: ס עוֹרִי
 עוֹרִי לִבְשִׁי-עוֹ זָרוֹעַ יִהְיֶה עוֹרִי כִימִי קֹדֶם דּוֹרוֹת עוֹלָמִים
 י הִלּוֹא אֶת־הִיא הַמַּחְצֶבֶת רִהַב מְחוֹלָלֶת תִּקְוִין: הִלּוֹא אֶת־
 הִיא הַמַּחְרַבֶּת יֹם מִי תִהְיוּם רַבָּה הַשְׁמָה מַעֲמִקִּי-יֹם דִּקְוֶה

לְעֹבֵר וְאֹלִים: וּפְדוּיֵי יְהוָה יִשְׁכְּנוּ וְיָבֹאוּ צִיּוֹן בְּרָנָה 11
 וְשִׁמְחַת עוֹלָם עַל־דֹּאשָׁם שָׁשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִשְׁלָחוּ נְסֹו יָמָן
 וְאַבְנָה: ס אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא מִקְדָּמְכֶם מִי־אֶת וּתִירָאֵי 12
 מֵאֲנֹשׁ יָמוֹת וּמִבְּנֵי־אָדָם חָצִיר יִנָּתֵן: וְתִשְׁכַּח יְהוָה עֲשֶׂה 13
 נֹטָה שְׁמַיִם וְיִסַּד אָרֶץ וְתִפְחַד תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם מִפְּנֵי חֲמַת
 הַמִּצִּיק בְּאֶשׁ כּוֹנֵן לְהַשְׁחִית וְאִיהָ חֲמַת הַמִּצִּיק: מִהֵרָא 14
 צִעָה לְהַפְתָּח וְלֹא־יָמוֹת לִשְׁחַת וְלֹא יִחָסֵר לַחֲמוֹ: וְאֲנֹכִי טו
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ רִנֵּעַ הֵלֶם וַיְהִי־מִי בָּלִי יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ: 15
 וְאִשָּׁם דָּבָרִי בְּפִיךָ וּבִגְדְּךָ יָדִי כִּפְתִּיךָ לְנֹטָע שְׁמַיִם וְלִי־סֹד 16
 אָרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי־אֶתָּה: ס הַתְּעוֹרְרִי הַתְּעוֹרְרִי 17
 קוֹמִי יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר שְׁתִּיתָ מִיָּד יְהוָה אֶת־כּוֹס חֲמָתוֹ אֶת־
 קִבְעַת כּוֹס הַתְּרַעֲלָה שְׁתִּיתָ מִצִּית: אִין־מִנְהַל לָהּ מִכָּל־ 18
 בָּנִים יִלְדָה וְאִין מִחוּץ בִּיָּדָה מִכָּל־בָּנִים גְּדֻלָּה: שְׁתִּים הִנֵּה 19
 קָרְאֲתֶיךָ מִי יִנָּד לָךְ הַשֹּׁד וְהַשָּׁבֵר וְהָרָעַב וְהַחֲרֹב מִי
 אֲנַחֲמָה: בְּנִיךָ עֲלָפוֹ שָׁכְבוֹ בְּרָאשׁ כָּל־חַוְצוֹת כְּתוּבָה מִכְמָר כ
 הַמִּלֵּאִים חֲמַת־יְהוָה צִעֲרַת אֱלֹהֶיךָ: לָכֵן שְׁמַע־נָא זֹאת 21
 עֲנִיָּה וּשְׁכַחַת וְלֹא מִיָּיו: ס כֹּה־אָמַר אֲדֹנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ 22
 יָרִיב עִמּוֹ הִנֵּה לְקַחְתִּי מִיָּדָה אֶת־כּוֹס הַתְּרַעֲלָה אֶת־קִבְעַת
 כּוֹס חֲמָתִי לֹא־תוֹסִיפִי לְשִׁתּוֹתָה עוֹד: וְשִׁמְחִיךָ בִּיד מוֹלִיךָ 23
 אֲשֶׁר־אָמַרְוּ לְנִפְשָׁךְ שְׁתִּי וְנִעְבְּרָה וְתִשְׁמִי כְּאֶרֶץ גִּוָּה
 וּכְחוּץ לְעֹבְרִים: ס

נב 52

עוֹרֵי עִירִי לְכֹשֵׁי עֲזָה צִיּוֹן לְכֹשֵׁי א בְּגָדֵי תַפְאֲרֶתָהּ יְרוּשָׁלַם א
 עִיר הַקָּדֹשׁ כִּי לֹא יוֹסִיף יִבְאֲרֶכָה עוֹד עָרָל וְטָמֵא: הַתְּנַעֲרִי 2
 מִעֲפָר קוֹמִי שְׁבִי יְרוּשָׁלַם הַתְּפַתְחִי מוֹסְרֵי צִוְּאֶתָה שְׁכִינָה
 בַּת־צִיּוֹן: ס כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה חֲנֹם נִמְפְרָתָם וְלֹא בְּכֹסֶת 3
 תִּנָּאֲלוּ: ס כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנֶי יְהוָה מִצִּירִים יִרְדֻּעֲמִי 4
 כְּרֹאשְׁנָה לְגִיּוֹר שָׁם וְאֲשׁוּר בְּאֶפֶס עֲשָׂקוֹ: ס וְעִתָּה מִה־לִּי ה
 פֹּה נֹאם־יְהוָה כִּי־לִקַּח עִמִּי חֲנֹם מִשְׁכְּלִי וְהִילִילֹו נֹאם־יְהוָה
 וְתָמִיד כָּל־הַיּוֹם שְׁמִי מְנַאֵץ: לָכֵן יִדַּע עַמִּי שְׁמִי לָכֵן בְּיוֹם 6

מִשְׁלֹו ק' v. 5. הַחֲפֹתָי ק' v. 2. קִמְץ בֹּזֶקֶת v. 16.

7 הִהוּא קִרְאֵנִיהוּא הַמְדַּבֵּר הַנִּנִּי: ס מִהֲנִפְאוֹ עַל־הָרִים
 רִגְלֵי מִבְּשָׁר מִשְׁמִיעַ שָׁלוֹם מִבְּשָׁר טוֹב מִשְׁמִיעַ וְשׁוֹמֵר
 8 אָמַר לְצִיּוֹן מִלֵּךְ אֱלֹהֶיהָ: קוֹל צִפּוֹר נָשָׂא קוֹל יִחְדּוּ וְרִנְנוּ
 9 כִּי עֵין בְּעֵין יֵרָאֶה בְּשׁוֹב יְהוָה צִיּוֹן: פִּצְחוּ רִנְנוּ יִחְדּוּ
 י חֲרֻבוֹת יְרוּשָׁלַם כִּי־נִחַם יְהוָה עָמּוֹ גָּאֹל יְרוּשָׁלַם: חֲשֹׁת
 יְהוָה אֶת־זִרְוֹעַ קִדְשׁוֹ לְעֵינֵי כָל־תְּהוֹמִים וְרָאוּ כָל־אֲפֹסִי־אֶרֶץ
 11 אֶת וְשׁוֹמֵת אֱלֹהֵינוּ: סוּרוּ סוּרוּ צִנּוּ מִשָּׁם טָמֵא אֶל־
 12 תִּגְעוּ צִנּוּ מֵהוֹכֶה הַפָּרוּ נָשָׂא כָּלִי יְהוָה: כִּי לֹא בְחַפְזוֹן
 תִּצָּאֻ וּבְמִנְסָה לֹא תִלְכּוּן כִּי־חֻלְקָה לְפָנֵיכֶם יְהוָה וּמֵאֲפֹסְכֶם
 13 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ס הִנֵּה יִשְׁבִּיל עֲבָדֵי יְרוֹם וְנָשָׂא וְגִבָּה
 14 מֵאֹד: כָּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עֲלֶיהָ רַבִּים כִּן־מִשְׁחַת מֵאִישׁ מֵרָאֵהוּ
 טו וְחָאֲרוּ מִבְּנֵי אָדָם: כִּן יִזָּה גִוִּים רַבִּים עָלָיו יִקְפְּצוּ
 מַלְכִּים שִׁיהֶם כִּי אֲשֶׁר לֹא־סִפֵּר לָהֶם רָאוּ וְאֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ
 הִתְבֹּנְנוּ:

נג 53

א מִי הָאֵמִין לְשִׁמְעַתּוֹ וּזְרוּעַ יְהוָה עַל־מִי נִגְלָתָה: וַיַּעַל
 2 כִּיּוֹנָק לְחִנּוֹי וּכְשֶׁרֶשׁ מֵאֶרֶץ צִיָּה לֹא־תָאֵר לוֹ וְלֹא דָהָר
 3 וְנִרְאָהוּ וְלֹא־מִרְאָה וְנִחְמְדָהוּ: נִבְזָה וְחָדַל אִישִׁים אִישׁ
 מִכְּאֻבוֹת וַיִּדּוּעַ חֲלִי וּכְמִסְתָּר פָּנִים מִלִּפְנֵי נִבְזָה וְלֹא
 4 חֲשַׁבְנָהוּ: אָבֵן חֲלִילֹהּ תּוֹא נָשָׂא וּמִכְּאֻבֵּיהּ סִבְלָם וְאֶנְחָנוּ
 ח חֲשַׁבְנָהוּ נְגִיעַ מִכָּה אֱלֹהִים וּמַעֲנֶה: וְהוּא מִחֻלָּל מִפְּשָׁעֵינוּ
 מִדָּפָא מַעֲוֹנֵתֵינוּ מוֹכֵר שְׁלוֹמֵנוּ עָלָיו וּבִחְבֻרָתוֹ נִרְפָּא־לָנוּ:
 6 כְּלָנוּ כִּצָּאֻן תַּעֲנִינוּ אִישׁ לְדַרְכּוֹ פָּנֵינוּ וַיְהוָה הַפְּגִיעַ בּוֹ אֶת
 7 עֵזוֹן כְּלָנוּ: נָגַשׁ וְהוּא נִעְנָה וְלֹא יִפְתַּח־פִּיו כְּשֶׁלַּח
 8 יוֹבֵל וּכְרִחֵל לִפְנֵי גִזְזִיהָ נֶאֱלָמָה וְלֹא יִפְתַּח פִּיו: מַעֲצָר
 וּמִמְשָׁפֶט לָקַח וְאֶת־דִּוְרוֹ מִי וְשׁוֹחַח כִּי נִגְזַר מֵאֶרֶץ חַיִּים
 9 מִפְּשָׁע עַמִּי נָגַע לָמוֹ: וַיִּתֵּן אֶת־רִשְׁעִים קִבְּרוֹ וְאֶת־עֲשִׂיר
 י בְּמִתּוֹ עַל לֹא־חַמֵּס עָשָׂה וְלֹא מִרְמָה בָּפִיו: וַיְהוָה חָפֵץ
 דָּבָאוֹ הִחֲלִי אִם־תִּשְׁתִּים אֲשֶׁם נִפְשׁוֹ יִרְאָה זָרַע יִאֲרִיָּה וְיָמִים
 11 וְחִסֵּץ יְהוָה בְּיָדוֹ וְצָלַח: מַעֲמַל נִפְשׁוֹ יִרְאָה יִשְׁפָּע בְּדַעְתּוֹ

סמך בוקח. 7. 8. 11. סמך בוקח. 10. 11.

יִצְדִּיק צְדִיק עֲבָדִי לְרַבִּים וַעֲוֹנָתָם הוּא יִסְבֹּל: לָכֵן אֶחָלֶק-
לוֹ בְּרַבִּים וְאֶת-עֲצוּמִים יַחַלֶּק שְׁלָל תַּחַת אֲשֶׁר הֶעֱרָה
לַמָּוֶת נַפְשׁוֹ וְאֶת-פְּשָׁעִים נִמְנָה וְהוּא חֲטָאֵי־רַבִּים נָשָׂא
וְלַפְשָׁעִים יִסְבֹּעַ: ס

נר 54

רַחֵם עַקְרָה לֹא יִלְדָה פֶּשַׁחִי רַחֵם וְצַהֲלִי לֹא-חֲלָה כִּי-רַבִּים א
כִּנְי־שׁוֹמֵמָה מִבְּנֵי כְּעוֹלָה אָמַר יְהוָה: הִרְחִיבִי מְקוֹם א
אֶהְלֶךְ יִירֵיעוֹת מִשְׁכְּנוֹתֶיהָ וְיִשׁוּ אֶל-תַּחֲשֻׁכִּי הָאֲרִיכִל מִיתְרֶיהָ
וְיִתְחַדֶּה חֲזָקִי: כִּי-יִמִּין וּשְׂמֹאל תִּפְרָצִי וְזֶרַעַךְ גּוֹיִם יִירָשׁ
וְעָרִים נִשְׁמֹות יוֹשְׁבֵיהֶן: אֶל-תִּירָאִי כִּי-לֹא תִבּוֹשִׁי וְאֶל-
תִּפְלָמִי כִּי לֹא תִתְפַּיֵּרִי כִּי בִשֵּׁת עֲלוּמֶיהָ תִשְׁפָּחִי וְחִרְפָּת
אֶלְמִנִיתֶיהָ לֹא תִזְכְּרִי-עוֹד: כִּי בְּעֲלֶיהָ עֲשִׂיהָ יְהוָה צָבָאוֹת ה
שָׁמוּ וְגֵאֲלָהּ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי כְלֵהָאָרֶץ יִקְרָא: כִּי-קִיאָשָׁה
עֲזוּבָה וַעֲצוּבַת רִיחַ קָרָאָהּ יְהוָה וְאִשֶּׁת גְּעוּרִים כִּי תִמָּאֵס
אָמַר אֱלֹהֶיהָ: בְּרַגַע קָטָן עֲזוּבָתֶיהָ וּבְרַחֲמִים גְּדוֹלִים אֶקְבָּצֶהָ: 7
בִּשְׂצָפָה קָצַף הִסְתַּרְתִּי פָנַי רַגַע מִמֶּנָּה וּבְחִסְדִּי עוֹלָם רַחֲמֶתֶיהָ
אָמַר גֵּאֲלָהּ יְהוָה: ס כִּי-יִמִּי נָחָז זֹאת לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
מִעֲבָר מִי־נָח עוֹד עַל-הָאָרֶץ כֹּן נִשְׁבַּעְתִּי מִקָּצֶה עָלֶיהָ
וּמִגֶּר-עָרָהּ: כִּי הִהָרִים יִמּוּשׁוּ וְהַגְּבָעוֹת תִּמוּטְיִנָה וְחִסְדֵּי
מֵאֲתָהּ לֹא-יִמּוּשׁ וּבְרִית שְׁלוֹמִי לֹא תִמּוּט אָמַר מִרְחֻמָּהּ
יְהוָה: ס עֲנִיָּה סָעֲרָה לֹא נִחַמָה הִנֵּה אֲנֹכִי מִרְבִּיעַ 11
בַּשּׁוּל אֶבְלִיָּה וְיִסְדַּתֶּיהָ בַּפְּסִירִים: וְשִׁמְתִּי כְּדָל שְׁמֵשִׁתֶּיהָ 12
וְשִׁעֲרֶיהָ לְאִבְנֵי אֶהְדָּח וְכָל-צְבוֹלָהּ לְאִבְנֵי-חֶסֶן: וְכָל-בְּנֵיהָ 13
לַמּוֹתֵי יְהוָה וְרַב שָׁלוֹם בְּנֵיהָ: בִּצְדָקָה תִּפְוֹנְנִי רַחֲמֵי מַעֲשֶׂךְ 14
כִּי-לֹא תִירָאִי וּמִמְחַתָּה כִּי לֹא-תִקְרַב אֵלֶיהָ: הֵן גֹּזֵר יִגְוֵר ט
אֶפֶס מֵאוֹתֵי מִי־גֵר אֶתָּה עָלֶיהָ יִפּוֹל: הֵן אֲנֹכִי בִּרְאִיתִי 16
חָרָשׁ נִפְחָה בְּאֵשׁ פָּחָם וּמוֹצִיא כָּלִי לְמַעֲשֶׂהָ וְאֲנֹכִי בִּרְאִיתִי
מִשְׁחִית לַחֲבֹל: כָּל-כָּלִי יוֹצֵר עָלֶיהָ לֹא יִצְלָח וְכָל-לְשׁוֹן 17
תִּקּוּם-אֶתָּה לְמַשְׁפָּט תִּרְשָׁעִי זֹאת נִחַלַת עֲבָדֵי יְהוָה
וְצִדְקָתָם מֵאֲתִי נֹאם-יְהוָה: ס

קמץ בזקף v. 17. הנה ק' v. 16. קמץ בזקף v. 3.

נה 55

א הוֹי כֹל־צִמָּא לְכוּ לַמַּיִם וְאַשֶׁר אֵין־לוֹ כֶּסֶף לְכוּ שִׁבְרוּ
 2 וְאָכְלוּ וּלְכוּ שִׁבְרוּ בְּלוֹא־כֶסֶף וּבְלוֹא מַחִיר יֵין וְחֶלֶב: לָמָּה
 תִּשְׁקְלוּ־כֶסֶף בְּלוֹא־לֶחֶם וַיִּגְעַכְם בְּלוֹא לְשַׁבְּעָה שְׂמֵנוּ
 3 שְׂמֹנֶה אֵלַי וְאָכְלוּ־טוֹב וְתַחֲעַנְג בְּדַשָּׁן נִשְׁשָׁכֶם: הֲשֵׁי אֲזַנְכֶם
 וּלְכוּ אֵלַי שְׂמֵנוּ וְתַחֲי נִשְׁשָׁכֶם וְאִכְרַתְהוּ לָכֶם בְּרִית עוֹלָם
 4 חֲסִדֵי דוֹד הַנְּאֻמָּנִים: הֵן עַד לְאוּפִיִּים נִתְּתִיו נְגִיד וּמִצָּה
 ח לְאֻמִּים: הֵן גְּזִי לֹא־תִדַּע תִּקְרָא וְגִזִּי לֹא־יִדְעֶה אֵלֶיהָ יִרְאֶה
 6 לְמַעַן יִהְיֶה אֱלֹהֶיהָ וּלְקַדּוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פִאֲרָה: ס דְּרָשׁוּ
 7 יְהוָה בְּהַמְצֵאוֹ קְרָאָהּ בְּהִיּוֹתוֹ קְרוֹב: יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ
 וְאִישׁ אָנוֹן מִחֲשַׁבְתּוֹ וְיָשָׁב אֶל־יְהוָה וִירַחֲמֶהּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ
 8 כִּי־יִרְבֶּה לְסֻלּוֹחַ: כִּי לֹא מִחֲשַׁבּוֹתַי מִחֲשַׁבּוֹתֵיכֶם וְלֹא
 9 דַּרְכֵיכֶם דַּרְכֵי נְאֻם יְהוָה: כִּי־נִבְּרָהּ שְׂמִים מֵאֶרֶץ כִּן גִּבְרָהּ
 י דַּרְכֵי מִדְּרֵיכֶם וּמִחֲשַׁבְתִּי מִמִּחֲשַׁבְתֵּיכֶם: כִּי כֹאשֶׁר יִרְדֹּ
 הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג מִן־הַשָּׁמַיִם וְשִׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־הִרְוָה
 אֶת־הָאָרֶץ וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן זֶרַע זֶרַע וְלָחֶם
 11 לְאָכֹל: כִּן יִהְיֶה דְבָרִי אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא־יָשׁוּב אֵלַי רֵיקָם
 כִּי אִם־עָשָׂה אֶת־אֲשֶׁר חָפְצְתִּי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּיו:
 12 כִּי־בִשְׂמֹחַת תִּצְאוּ וּבִשְׁלוֹם תִּויַּכְלוּ הַהָרִים וְהַגְּבֻעוֹת יִפְצְחוּ
 13 לְשִׁנֵּיכֶם רָקָה וְכֹל־עֵצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כָף: תַּחַת הַנֶּעְצוּץ
 יַעֲלֶה בְרוֹשׁ תַּחַת הַסְּרֹפֹד יַעֲלֶה הַגָּם וְהִגֵּה לִיהוָה לְשֵׁם
 לְאוֹת עוֹלָם לֹא יִכָּרֵת: ס

נו 56

א כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי־קְרוֹבָה
 2 יִשְׁוּעָתִי לָבוֹא וְצְדָקָתִי לְהַגָּלוֹת: אֲשֶׁרִי אֲנוֹשׁ יַעֲשֶׂה־זֹאת
 וּבְכֹאדָם יִחְזִיק בָּהֶם שְׁמֵר שִׁבְתָּ מִחֲלָלוֹ וְשִׁמְר יָדוֹ מִעֲשׂוֹת
 3 כְּלִירֵעַ: וְאֶל־יֹאמַר בֶּן־הַנֶּכֶר הַנִּלְוָה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר הַבְּגָל
 יִבְדִּילֵנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ וְאֶל־יֹאמְרֵי הַסֵּרִיס הֵן אֲנִי עַץ
 4 יָבֵשׁ: ס כִּי־כֵן אָמַר יְהוָה לְסֵרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת־
 ח שְׁבֻתוֹתַי וּבִחְרוּ כֹאשֶׁר חָפְצְתִּי וּמִחְזִיקִים בְּבְרִיתִי: וְנִתְּתִי

לָהֶם בְּכִיתִי וּבְחֹמֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב מִבְּנִים וּמִבָּנוֹת שָׁם
 עוֹלָם אֶתֶּן-לָו אֲשֶׁר לֹא יִפְרֹת: ס וּבְנֵי הַנְּזָרִים
 עַל-יְהוָה לְשָׁרְתָו וּלְאַהֲבָה אֶת-שָׁם יְהוָה לְהוֹיֹת לוֹ לְעֲבָדִים
 כָּל-שֹׁמֵר שֹׁבֵת מִחֻלּוֹ וּמִחֻזְקִים בְּבִרְיָתִי: וְהִבִּיאוּתִים
 אֶל-הָר קֹדְשִׁי וּשְׂמֻחָתִים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֵתִיהֶם וּזְבַחֵיהֶם
 לְרָצוֹן עַל-מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית-תְּפִלָּה יִקְרָא לְכָל-הָעַמִּים:
 נֹאם אֲדֹנָי יְהוָה מִקִּבֶּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד אֶקְבֹּץ עָלָיו
 לְנִקְבְּצָיו: כָּל חֵיתוֹ שָׂדֵי אֶתִּיו לֶאֱכֹל כָּל-חֵיתוֹ בִּיעֵר: ס
 צִפּוֹ עוֹרִים כָּלם לֹא יִדְעוּ כָּלם כָּלכִּים אֱלֹמִים לֹא י
 וּיִכְלּוּ לִנְבֹחַ הַזִּים שֹׁכְכִים אֲהִי לָנוּם: וְהַפְּלִכִים עֲזִי-נִפְשׁ
 לֹא יִדְעוּ שֹׁכְעָה וְהִמָּה רַעִים לֹא יִדְעוּ הַבִּין כָּלם לְדַרְכָּם
 סִנֹּה אִישׁ לְבַצֵּרוֹ מִקְצָהוּ: אֶתִּיו אֶקְחָה-יֵינן וְנִסְבָּאתָ שֹׁכֵר
 וְהָיָה כְּזֶה יוֹם מָחָר גָּדוֹל יֵתֵר מְאֹד:

נו 57

הַצִּדִּיק אֶכְדֹּר וְאִין אִישׁ שָׁם עַל-לֵב וְאִנְשֵׁי-חֹסֵד נֶאֱסָפִים
 בְּאִין מִבִּין כִּי-מִסְגֵּי הָרָעָה נֶאֱסָף הַצִּדִּיק: יְבוֹא שְׁלוֹם
 יִנְוָחוּ עַל-מִשְׁפּוֹתָם חֶלֶק נִכְחוֹ: וְאַתָּם קִרְבֵּי-הַנֶּהַח בְּנֵי
 עֲגֻנָה זָרַע מִנְּאֻף וְתִזְנוּה: עַל-מִי תִתְעַפְּגוּ עַל-מִי תִרְחִיבוּ
 כֹּה תִּתְרִיכוּ לְשׁוֹן הַלֹּא-אַתָּם יִלְדֵי-שֹׁשֶׁע זָרַע שֹׁקֵר: הַנְּחָמִים
 בְּאֵלִים תַּחַת כָּל-עֵץ הָעֵץ שִׁחֲטִי הַיִּלְדִּים בְּנִחָלִים תַּחַת
 סְעִיפֵי הַסְּלָעִים: בְּחֻלְקֵי-נֶחֱל חֶלֶקָה הֵם הֵם גְּזֻלָּה גַם-
 לָהֶם שִׁפְכֹת נֶסֶף הַעֲלִיתָ מִנְחָה הָעַל אֵלֶּה אֲנַחֵם: עַל
 הַר-צִבְיָה וְנִשְׂאָ שִׁמְתָּ מִשְׁפָּכָה גַם-שָׁם עָלִיתָ לְזַבַּח זֹבַח:
 וְאַחֵר הִדְלַת וְהַמְזִיזָה שִׁמְתָּ זָכְרוֹנָה כִּי מֵאֵתִי גָלִיתָ וְהַעֲלִי
 הִרְחַבְתָּ מִשְׁפָּכָה וְתִכְרַת-לָהּ מֵהֶם אֲהַבְתָּ מִשְׁפָּכָם יָד
 חֲזִיתִי: וְהַשָּׂרִי לְמֶלֶךְ בִּשְׁמֹן וְתִרְכָּי רִקְחִיָה וְהַשְׁלַחֲתִי צִירִיָּה
 עַד-מִרְחֹק וְהַשְׁפִּילִי עַד-שְׂאוֹל: בָּרֵכַב דִּרְכָּךְ יִגְעַת לֹא י
 אִמְרָתָּ נֹאשׁ חַיִּת יִדָּה מִצָּאתָ עַל-כֵּן לֹא חָלִיתָ: וְאַת-מִי
 דִּאֲנָה וְתִירָאִי כִּי תִכְזְּבִי וְאוֹתִי לֹא זָכַרְתָּ לֹא-שִׁמְתָּ עַל-
 לְבָבְךָ הִלֵּא אֲנִי מִחֲשָׁה וּמַעֲלָם וְאוֹתִי לֹא תִירָאִי: אֲנִי אֲנִיד
 צִדְקָתָהּ וְאַת-מַעֲשֶׂיהָ וְלֹא יוֹעִילָהּ: בּוֹעֶשֶׂקָה יִצִּילָהּ קִבּוּצִיָּה

וַאֲחֻפְּלָם יִשְׁאֲדוּ וַיַּחֲהֹבֵל וַתַּחֲסֹסָה בִּי יִנְחַל־לֶאֱרֶץ וַיִּירָשׁ
 14 הָרָקָדָשִׁי: וְאָמַר סֶלֶו־סֶלֶו פְּנוּ־דֶרֶךְ הָרִימוּ מִקְשׁוֹל
 טו מִדֶּרֶךְ עָמִי: ס פִּי כֹה אָמַר רָם וְנָשָׂא שִׁכּוֹן עַל וְקִדּוֹשׁ
 שְׁמֹ מְרוֹם וְקִדּוֹשׁ אֲשֶׁכּוֹן וְאֶת־דִּפְאָ וּשְׁס־לִרְיָה לְהִהְיוֹת
 16 רִיחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְפָּאִים: פִּי לֹא לַעֲוֹלָם אֲרִיב
 וְלֹא לְנֹצַח אֲקַצּוֹף כִּי־רִיחַ מִלֶּסְנִי יַעֲטוֹף וּנְשָׁמוֹת אָנִי
 17 עָשִׂיתִי: בָּעֵן בָּצַעוּ קַצְסָתִי וְאַכְהִי הַסֶּתֶר וְאֲקַצּוֹף וַיִּלְךָ
 18 שׁוֹכֵב בְּדֶרֶךְ לְבוֹ: דְּרָכָיו רְאִיתִי וְאַרְפָּאֶהוּ וְאַנְחֶהוּ וְאַשְׁלֵם
 19 נַחֲמִים לוֹ וְלֹא־בְלִי: בּוֹרָא נָרִב שְׁפָתַיִם שָׁלוֹם וְשָׁלוֹם
 כ לְרִחוֹק וּלְקֶרֶב אָמַר יְהוָה וַיִּרְשָׁתִיו: וְהָרָשָׁעִים בָּיִם נִגְרָשׁ
 21 פִּי הַשָּׁקֵט לֹא יוֹכֵל וַיִּגְרָשׁוּ מִיָּמָיו רֶשֶׁת וָטִיט: אֵין שָׁלוֹם
 אָמַר אֱלֹהֵי לְרָשָׁעִים: ס

נח 58

א קָרָא בְּגִוּוֹן אֶל־תַּחֲשֹׁף פֶּשׁוּפֶר הָרָם קוֹלָךְ וְהִגַּד לְעַמִּי שְׁשֹׁעַם
 2 וּלְבֵית יַעֲקֹב חֲשֹׂאֲתָם: וְאוֹתֵי יוֹם וַיֹּם יִדְרָשׁוּן וַדַּעַת דְּרָכֵי
 יְהוֹשָׁעוֹן כְּגוֹי אֲשֶׁר צָדָקָה עָשָׂה וּמִשְׁפָּט אֱלֹהִיו לֹא עֲזָב
 3 וַיִּשְׁאֲלוּנִי מִשְׁפָּטֵי־צֶדֶק קִרְבַּת אֱלֹהִים יִתְפָּצוּן: לָמָּה צִמְנוּ
 וְלֹא רְאִיתָ עֲפִינוּ נִשְׁשָׁנוּ וְלֹא תִדַּע הֵן בָּיִם צִמְכֶם תִּמְצָאוּ
 4 חֹסֶץ וְכֹל־עֲצָבִיכֶם תִּנְשָׂו: הֵן לָרִיב וּמִצָּה תִצְוִמוּ וּלְהַפּוֹת
 בְּאִגְרָף רָשָׁע לֹא־תִצְוִמוּ בָיִם לְהַשְׁמִיעַ בְּמִרוֹם קוֹלְכֶם:
 ח הִכְזֶּה יִהְיֶה צוֹם אֲבַחְלֶהוּ יוֹם עֲנוֹת אָדָם נִשְׁשָׁו הִלְכָה פֶּאֱגָמָן
 רֹאשׁוֹ וְשָׁק וְאַפֶּל יִצִּיעַ הִלְזָה תִקְרָא־צוֹם וַיּוֹם רָצוֹן לִיהוָה:
 6 הֲלֹא זֶה צוֹם אֲבַחְלֶהוּ שִׁתַּח חֲרָצְבוֹת רָשָׁע הַתֵּר אֲגִנּוֹת
 7 מוֹטָה וְשִׁלַּח רְצוּצִים חֲשָׁשִׁים וְכִלְמוּטָה תִנְתַּקּוּ: הֲלֹא סָרַם
 לָרַעַל לַחֲמֹה וַעֲנִיִּים מְרוֹדִים תִּבְיֹא בֵית פִּי־תִרְאָה עֵרֶם
 8 וּכְסִיתוֹ וּמִבְשָׁרָךְ לֹא תִתְעַלֵּם: אִזּוּ יִבְקַע פֶּשַׁחֹל אוֹרָךְ
 וְאַרְכָּתָךְ מִתֵּרָה תִצְמַח וְהִלְךְ לִפְנֵיהֶ צֶדֶקָה כְּבוֹד יְהוָה
 9 יִאֲסָפָה: אִזּוּ תִקְרָא נִיהוָה יַעֲלֶה תִשְׁוַע וַיֹּאמֶר הִפְנִי אִם־
 י תִּסִּיר מִתּוֹכָה מוֹטָה שְׁלַח אֲצַבַּע וְדָבֶר־אָנוּ: וְתִשָּׁק לָרַעַב
 נִשְׁשָׁה וְנִשְׁשָׁ נַעֲנָה תִשְׁפִּיעַ וְזָרַח בַּחֲשֹׁךְ אוֹרָךְ וְאַשְׁלֹתָה

סמך בוקה v. 2. סמך בוקה v. 20. יב כ' v. 19.

- בַּצְהָרִים: וְנָחַז יְהוָה תָּמִיד וְהַשְׁבִּיעַ בְּצִחְצֻחוֹת נִפְשָׁהּ 11
 וַעֲצֻמְתֶּיהָ יִחַלֵּץ וְהָיִיתָ כְּגֹן רוּחַ וּכְמוֹצָא מַיִם אֲשֶׁר לֹא-
 יִבְזְבוּ מִיָּמָיו: וּבְנִי מִמֶּנָּה חֲרִבוֹת עוֹלָם מוֹסְרֵי דוֹר־דּוֹר 12
 תִּקְוָמָם וְקָרָא לָהּ גִּדְר פֶּרֶץ מְשׁוֹכֵב וְתִיבוֹת לִשְׁכֶּת: אִם- 13
 תָּשִׁיב מִשְׁכֶּת רִגְלָהּ עֲשׂוֹת הַפֶּסַח בְּיוֹם קִדְשִׁי וְקָרָאתָ לִשְׁכֶּת
 עֲנָנִי לְקִדּוֹשׁ יְהוָה מְכַבֵּד וּכְבוֹדוֹ מְעֲשׂוֹת דְּרָכֶיהָ מִמְצֹא 14
 חֲפֻצָּהּ וְדַבֵּר דְּבָר: אֲזִי תִתְעַנֵּג עַל־יְהוָה וְהִרְפַּכְתִּיהָ עַל־כַּמּוֹתַי
 אֶרֶץ וְהֶאֱכַלְתִּיהָ נִחְלֵת יַעֲקֹב אֲבִיהָ כִּי פִי יְהוָה דִּבֶּר: ס

נט 59

- הֵן לֹא־קָצְרָה יַד־יְהוָה מִהוֹשִׁיעַ וְלֹא־כִבְּדָה אֲזִנּוֹ מִשְׁמוֹעַ: א 1
 כִּי אִם־עֲוֹנוֹתֵיכֶם הֵיוּ מְבַדְּלִים בֵּינְכֶם לְבֵין אֱלֹהֵיכֶם 2
 וְחֲטֹאוֹתֵיכֶם הִסְתִּירוּ פָנִים מִפָּנֶיךָ מִשְׁמוֹעַ: כִּי כַּפִּיתֶם נִגְזָלוּ 3
 בְּדָם וְאַצְבְּעוֹתֵיכֶם בַּעֲוֹן שִׁשְׁתּוֹתֵיכֶם דְּבַר־שֹׁקֶר לְשׁוֹנֵכֶם
 עוֹלָה תִהְיֶה: אֵין־קָרָא בְצֹדֵק וְאֵין נִשְׁפָּט בְּאִמּוּנָה בְטוֹחַ 4
 עַל־תֵּהוֹ וְדַבֵּר־שׁוֹא הָרוּ עֵמֶל וְהוֹלִיד אָנוּ: בִּיצִי צַפְעוֹנִי 5
 בַּגֶּעַי וְקוֹרֵי עֲבָשׁ יֶאֱרָגוּ הָאֲכָל מִבִּיצִיָּהֶם יָמוּת וְהוֹדִיָּה
 תִּבְקַע אִפְסָה: קוֹרִיָּהֶם לֹא־יִתְּנוּ לִבָּד וְלֹא יִתְּפוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם 6
 מַעֲשֵׂיהֶם מַעֲשֵׂי־אָנוּ וַיַּעַל חֲמַס בְּכַפֵּיהֶם: רִגְלֵיהֶם לְרַע 7
 יִרְצוּ וַיִּמְהָרוּ לִשְׁפֹּךְ דָּם נָקִי מִחֲשָׁבְתֵיהֶם מִהֲשָׁבוֹת אָנוּ
 שָׂד וְשֹׁכֵר בְּמַסְלוֹתָם: דֶּרֶךְ שָׁלוֹם לֹא יָדְעוּ וְאֵין מִשְׁפָּט 8
 בְּמַעֲלָתָם וְתִיבוֹתֵיהֶם עָקְשׁוּ לָהֶם כָּל דֶּרֶךְ בָּהּ לֹא יָדַע
 שָׁלוֹם: עַל־כֵּן רָחַק מִשְׁפָּט מִפָּנָיו וְלֹא תִשְׁיָגְנוּ צִדְקָה נִקְוָה 9
 לְאוֹר וְהִנֵּה חֹשֶׁךְ לְנִגְהוֹת בְּאִפְלוֹת נִהְלָה: נִגְשָׁה כַּעֲוִירִים י 1
 קִיר וּכְאֵין עֵינַיִם נִגְשָׁה כְּשִׁלְנוּ בַּצְהָרִים כְּנִשְׁתָּה בְּאִשְׁמָנִים
 כַּמֵּתִים: נִהְיָה כְּדָבָיִם כְּלָנוּ וְכִיּוֹנִים הִנֵּה נִהְיָה נִקְוָה 11
 לְמִשְׁפָּט וְאֵין לִישׁוּעָה רַחֲמָה מִמֶּנּוּ: פִּירְבוּ פִּשְׁעֵינוּ נִגְדָה 12
 וְחֲטֹאוֹתֵינוּ עֲנָתָה בָּנוּ כִּי־פִשְׁעֵינוּ אֲתָנוּ וְעֲוֹנוֹתֵינוּ יִדְעוּם:
 פִּשְׁעַ וְכֹחַשׁ בִּיהוָה וְנִסּוֹג מֵאַחַר אֱלֹהֵינוּ דְּבַר־עֶשֶׂק וְסָרָה 13
 הָרוּ וְהִגּוּ מֶלֶכְ דְּבַר־שֹׁקֶר: וְהִסֵּג אַחֲזֵל מִשְׁפָּט וּצִדְקָה 14
 מִרְחוֹק תַּעֲמֹד כִּי־כִשְׁלָה בְּרַחוּב אֱמֶת וַיִּנְחָה לֹא־תִוָּכַל
 לָבוֹא: וְתִהְיֶה הָאֱמֶת נִעְדָּרָת וְסָר מִרַע מִשְׁתוֹלָל וַיֵּרָא יְהוָה

16 וַיֵּרַע בְּעֵינָיו כִּי־אֵין מִשְׁפָּט׃ וַיֵּרָא כִּי־אֵין אִישׁ וַיִּשְׁתַּחֲוֶה
כִּי אֵין מִסְגִּיעַ וַתֹּשַׁע לוֹ זַרְעוֹ וַצְדָקָתוֹ הִיא סִמְכָתָהּ׃
17 וַיִּלְכֹּשׂ צָדָקָה פֶּשְׁרוֹ וְכוֹכַב וַשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ וַיִּלְכֹּשׂ בְּמִדֵּי נֶקֶם
18 תִּלְכָּשֶׁת וַיַּעַט כְּמַעֲסֵל קְנָאָה׃ כָּעַל גְּמֻלוֹת כָּעַל יִשְׁלָם חֲמָה
19 לְצָרָיו גְּמוּלָה לְאֵיבָיו לְאֵיִם גְּמוּלָה וְיִשְׁלָם׃ וַיִּירָאוּ מִמַּעֲרֹב
אֶת־שֵׁם יְהוָה וּמִמְזֻרַח־שָׁמֶשׁ אֶת־כְּבוֹדוֹ כִּי־יָבוֹא בְּנֶהָר צָר
כ רִיחַ יְהוָה נִסְסָה בּוֹ׃ וַבָּא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשִׁבְיָי שָׁשַׁע בְּיַעֲקֹב
21 נָאֵם יְהוָה׃ רָאִי נָא זֹאת בְּרִיתִי אִתְּםָם אָמַר יְהוָה רִיחִי אֲשֶׁר
עָלֶיךָ וּדְבָרִי אֲשֶׁר־שָׁמַעְתִּי בְּפִיךָ לֹא יִמְאֹשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זָרַעַךָ
וּמִפִּי זֶרַע זָרַעַךָ אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ ס

60 D

א קוֹמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרְךָ וַיְכַבֹּד יְהוָה עָלֶיךָ זָרַח׃ כִּי־הִנֵּה
2 החֹשֶׁךְ וּכְסֶה־אֶרֶץ וְעָרָסָל לְאֻמִּים וְעַלְיוֹהִי יִזְרַח יְהוָה וַיְכַבֹּדוּ
3 עָלֶיךָ יִרְאָה׃ וְהִלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרְךָ וּמַלְכִּים לְנֹגֶה זִרְחָה׃ שְׂאִי
4 סִבִּיב עֵינֶיךָ וּרְאִי כָּל־ם נִקְבְּצוּ בְּאוֹלָהָ בְּנֵיךָ מִרְחוֹק יָבֹאוּ
ח וּבִנְתֵיךָ עַל־צֵד תִּאֲמָנָה׃ אֲזִי תִרְאִי וְנִהְיֶינָה וּפְתַח וְרֹחַב
6 לְבָבְךָ כִּי־יִהְיֶה עָלֶיךָ חֶמְדִּין וְסָ תִּיל גוֹיִם יָבֹאוּ לָךְ׃ שִׁשְׁעַת
גְּמֻלִים תִּכְסֶּה בְּכָרִי מִדִּין וְעֵינֶיךָ כָּל־ם מִשְׁבָּא יָבֹאוּ זָהָב
7 וּלְבוֹנָה יִשְׂאוּ וְתִהְיֶה לְוֵה וַיִּבְשָׁרוּ׃ כָּל־צֶאֱן קִדָּר יִקְבְּצוּ
לָךְ אֵילֵי נְכוֹת וַיִּשְׁתַּנֶּה יַעֲלֶה עַל־רָצוֹן מִזִּבְחֵי וּבֵית
8 תִּסְאֲרֵתִי אֲפָאֵר׃ מִי־אֵלֶּה כָּעַב תַּעֲוִיפִינָה וְכִיּוֹנִים אֵל־
9 אֲרַבְתִּיהֶם׃ כִּי־לִי ׀ אֵיִם יָקוּוּ וְאֲנִיּוֹת תִּרְשִׁישׁ בְּרֹאשָׁנָה
לְהִבִּיא בְּנֵיךָ מִרְחוֹק כְּסָפָם וְזָהָבָם אִתְּםָם לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
י וְלִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי סִאֲרָה׃ וּבְנֵי בְנֵי־נֶכֶד חֲמִיתֶיךָ וּמַלְכֵיהֶם
11 וַיִּשְׁתַּנֶּה כִּי בִקְצָפִי הִפִּיתֶיךָ וּבִרְצוֹנִי רַחֲמִיתֶיךָ׃ וּפִתְחוּ
שְׁעֵיךָ תִּמְדִּי יוֹמָם וְלַיְלָה לֹא יִסְגְּרוּ לְהִבִּיא אֱלֹהֶיךָ חֵיל גוֹיִם
12 וּמַלְכֵיהֶם נְהוֹגִים׃ כִּי הִנֵּה וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעֲבֹדֶיךָ
13 יִאֲבֹדוּ וְהַגּוֹיִם חֹרֵב יִחַרְבוּ׃ כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן אֵלֶיךָ יָבֹא בְרוֹשׁ
תִּדְהָר וּתְאֲשׁוּר יִהְיֶה לְפָאֵר מְקוֹם מְקוֹדָשִׁי וּמְקוֹם רִגְלִי
14 אֲכַבֵּד׃ וְהִלְכוּ אֱלֹהֶיךָ שְׂחוֹת בְּנֵי מַעֲרִיךָ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ עַל־כַּפְּוֹת
רִגְלֶיךָ כָּל־מְנַאֲצֶיךָ וְקִרְאוּ לָךְ עִיר יְהוָה צִיּוֹן קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃

תחת היותך עזובה ושנואה ואין עובר ושמתיה לגאון
 עולם משוש דור ודור: וינקת חלב גוים ושד מלכים תינקי
 וידעת כי אני יהוה מושיעך וגאלך אביר יעקב: תחת
 הנחשת אביא זהב ותחת הכסף אביא כסף ותחת העצים
 נחשת ותחת האבנים ברזל ושמי פקדתך שלום וגושיך
 צדקה: לא יושמע עוד חמס בארצך שד ושבר בגבוליה
 וקראת ישועה חולתיה ושערה תהלה: לא יהיה לך עוד
 השמש לאור יומם ולונה הירח לא יאיר לך והיה לך יהוה
 לאור עולם וגלהיה לתפארתך: לא יבוא עוד שמשך וירדה
 לא יאסף כי יהוה יהיה לך לאור עולם ושלמו ימי אבך:
 ועמה כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצח משעו מעשה ידי
 להתפאר: הקטן יהיה לגאלו והצעיר לגוי עצום אני יהוה
 בעתה אחישנה: פ

61 NO

רוח אדני יהוה עלי וען משח יהוה אחי לבשר עניים
 שלחני לחפש לנשכרי לב לקרא לשבויים דור ודור ולאסורים
 פקח-קוץ: לקרא שנת-רצון ליהוה ויום נקם לאלהינו
 לנחם כל-אבלים: לשום לבבלי ציון לתת להם פאר
 תחת אפר שמן ששון תחת אכל מעטה תהלה תחת ריח
 פנה וקרא להם אילי הצדק משע יהוה להתפאר: ובני
 חרבות עולם שוממות ראשנים יקוממו וחדשו ערי חרב
 שוממות דור ודור: ועמדו זרים ורעו צאנכם ובני נכר
 אבריכם וקרמיכם: ואתם פהני יהוה תפראו משרתי
 אלהינו יאמר לכם חיל גוים ובכבודם תתימרו:
 תחת בשתכם משנה וכלמה ירנו חלקם לכן בארצם
 משנה יירשו שמתת עולם תהיה להם: כי אני יהוה
 אהב משפט שנה גל בעולה ונתתי פעלתם באמת וברית
 עולם אכרות להם: ונדע בגוים זרעם וצאצאיהם בתוך
 העמים פלדאיהם יפירום כי הם זרע ברך יהוה: ס
 שוש אשיר ביהוה חגל נפשי באלהי כי הלבישני בגדי-י
 ושע מעיל צדקה יעטני כחתן וכהן פאר וכפלה חנה

11 כְּלִיָּהּ: כִּי כְאֶרֶץ תּוֹצִיא צְמִיחָהּ וּבְנִיָּהּ זְרוּעֶיהָ תִּצְמִיחַ
כֵּן וְאֵלֶי יְהוָה יִצְמִיחַ צְדָקָהּ וְתִהְיֶה נִגְדָּה כָּל-הַגּוֹיִם:

סב 62

א לְמַעַן צִיּוֹן לֹא אֲחֻשָּׁה וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַם לֹא אֲשַׁקּוּט עַד-יֵצֵא
2 כְּפִמָּה צְדָקָהּ וַיִּשְׁדַּעְתָּהּ כָּל-פֶּסֶד יִכְעַר: וְרָאוּ גוֹיִם צְדָקָהּ
וְכָל-מַלְכִים כְּבוֹדָהּ וְקָרָא לָהּ שֵׁם חֲדָשׁ אֲשֶׁר פִּי יְהוָה
3 יִקְרָנוּ: וְהָיִיתָ עֲטֹרַת תְּפָאֶרֶת בֵּית-יְהוָה וּצְנוּף מְלוּכָה
4 בְּכֶתֶת-אֱלֹהֶיהָ: לֹא-יֵאמֹר לָהּ עוֹד עֲזוּבָה וּלְאֶרֶץ לֹא-יֵאמֹר
עוֹד שְׁמָמָה כִּי לָהּ יִקְרָא חֶסֶד-יְבָרָה וּלְאֶרֶץ בְּעִילָה כִּי-
ה חֶסֶץ יְהוָה בָּהּ וְאֶרֶץ תִּפְעַל: כִּי-יִבְעַל בַּחוּר בְּתוּלָה
וּבְעָלוּהָ בְּנִיָּהּ וּמִשׁוֹשׁ חֶתֶן עַל-כֶּלֶה וְשִׁישׁ עָלֶיהָ אֱלֹהֶיהָ: ס
6 עַל-חֻמּוֹתֶיהָ יְרוּשָׁלַם הִפְקִדְתִּי שְׁמָרִים כָּל-הַיּוֹם וְכָל-
חֲלִילָה תִּמְיד לֹא יִחָשׂוּ הַמְּזוֹכְרִים אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵי דָמִי לָכֵם:
7 וְאֶל-תִּתְּנוּ דָּמִי לוֹ עַד-יִכּוֹנֵן וְעַד-יֵשִׁים אֶת-יְרוּשָׁלַם תִּהְיֶה
8 בְּאֶרֶץ: נִשְׁבַּע יְהוָה בְּיָמֵינוּ וּבְזֵרוּעַ עוֹד אִם-אֵתֶן אֶת-דִּגְלָנָהּ
עוֹד מֵאֵכֶל לְאִיכָּיָהּ וְאִם-יִשְׁתַּחֲוּ בְּנֵי-נֹכַח תִּירוּשָׁהּ אֲשֶׁר יִגְעַת
9 בּוֹ: כִּי מֵאֲסִיר וְאֵכָלָהּ וְהִלָּלוּ אֶת-יְהוָה וּמִקַּבְּצֵי יִשְׁתַּחֲוּ
י בְּחֻצְרוֹת קִדְשֵׁי: ס עֲבְרוּ עֲבְרוּ בְּשַׁעְרִים שְׁנֵי דָרָה הָעַם
סָלְוּ סָלְוּ הַמְּסֻלָּה סָלְוּ מֵאֲכֹן הָרִימוּ נֶס עַל-הָעַמִּים:
11 הִנֵּה יְהוָה הַשָּׁמַיִל אֶל-קֶצֶה הָאָרֶץ אִמְרוּ לְבַת-צִיּוֹן הִנֵּה
12 יִשְׁעָהּ פָּתָה הִנֵּה שְׁעָרָהּ אֲתוֹ וְסֻעְלָתוֹ לְפָנָיו: וְקָרָאוּ לָהֶם עַם
הַקֹּדֶשׁ גְּאוּלֵּי יְהוָה וְלָהּ יִקְרָא דְרוּשָׁה עִיר לֹא נִעְזָבָה: ס

סג 63

א מִיָּזָה: פֶּה מֵאֲדָוִם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבְּצָרָה זֶה הַדּוֹר בְּלִבּוֹשׁ
2 צִנֵּה בְּרִב כְּהוּ אֲנִי מְדַבֵּר בְּצִדְקָה רַב לְהוֹשִׁיעַ: מְדוּעַ אָדָם
3 לְלִבּוֹשֶׁהּ וּבְגָדֶיהָ כְּדָרָה בְּגָת: שׁוּרָה וְדִרְכָתִי לִבְדִּי וּמַעֲמִים
אֵינִי אִישׁ אֲתִי וְאֶדְרֹכֶם בְּאִפִּי וְאֶרְמָסֶם בְּחִמְתִּי וְיֵז נִצְחָם עַל-
4 בְּגָדִי וְכָל-מְלִבּוֹשֵׁי אֲגַאֲלָתִי: כִּי יוֹם נָקָם בְּלִבִּי וְשִׁנְתָּ גְּאוּלֵּי
ה בָּאָה: וְאֶבִּישׁ וְאֵין עוֹד וְאִשְׁתּוֹמֵם וְאֵין סוּמָה וְתוֹשֵׁעַ לִי
6 זִלְעִי וְחִמְתִּי הִיא סִמְכָתִנִּי: וְאֶבִּישׁ עַמִּים בְּאִפִּי וְאִשְׁכָּרֶם
7 בְּחִמְתִּי וְאֶזְרִיד לְאָרֶץ נִצְחָם: ס חֲסִדֵּי יְהוָה וְאֶזְרִיד

פֶּתַח בֵּס"ס v. 2. וְצִיּוֹן ק' v. 3.

תהלוות יהוה פעל כל אשר-גמלנו יהוה ורב-טוב לבית
 ישראל אשר-גמלם ברחמי וברב חסדיו: ויאמר אלה-עמי
 יהוה בנים לא ישקרו ויהי להם למושיע: בכל-צרתם
 לא צר ומלאה פניו הושיעם באהבתו ובחמלתו הוא גאלם
 וינצלם וינשואם בלי-ימי עולם: והמה מרו ועצבו את-י
 רוח קדשו ויהפך להם לאויב הוא נלחם-בם: ויזכר ימי-
 עולם משה עמו איה: המעלים מים את רעי צאנו איה
 השם בקרב את-רוח קדשו: מזליה לימין משה זרוע
 תפארתו בוקע מים מפניהם לעשות לו שם עולם: מזליכם
 בתהמות פסוס במדבר לא יפסלו: בפניהם בבקעה תרד
 רוח יהוה תניחנו בן נהגת עמה לעשות לה שם תפארת:
 הבט משמים וראה מזבל קדשך ותפארתך איה קנאתך טו
 וגבורתך המון מעיה ורחמיה אלי התאסף: כיראתה
 אבינו פי אבריהם לא ידענו וישראל לא יפירו אתה יהוה
 אבינו גאלנו מעולם שמה: למה תתענו יהוה מדרכיה
 תקשיח לבנו מיראתך טוב למען עבדיה שבטי נחלתה:
 למצער יראו עם-קדשך צרינו בוססו מקדשך: הוינו¹⁸
 מעולם לא-משלת בם לא-נקרא שמה עליהם לוא-קרבת
 שמים ירדת מפניה הרים נזלו:

סד 64

פקדת את המסים מים תבעה-אש להודיע שמה לצריה א
 מפניה גוים ירגזו: בעשותה נראות לא נקנה ירדת מפניה
 הרים נזלו: ומעולם לא-שמעו לא האזינו עין לא-ראתה
 אלהים זולתה יעשה למחפה-לו: סגעת את-שש ועשה
 צדק בדרכיה יזכרה הן-אתה קצפת ונחטא בהם עולם
 ונפש: ונהי כשמא פלנו וכבד עדים כל-צדקתינו ונבלח
 פעלה פלנו ועוננו פרוח ישאנו: ואין-קורא בשמה
 מתעורר להחזיק בך כיראתך פניה מפניו ותמוגנו
 ביד-עוננו: ועתה יהוה אבינו אתה אנחנו תחמר ואתה
 יצרינו ומעשה ידך פלנו: אל-תקצר יהוה עד-מאד ואל-
 לצד תזכר עון הן הבט-נא עמה כלנו: ערי קדשך הנו⁹

ט בצרי v. 9. לו ק v. 9.

י מדבר ציון מדבר היתה ירושלים שממה: בית קדשני
ותפארתינו אשר הללוה אבותינו היתה לשפסות אש וקב-
11 מתמדתו היתה לחרפה: העל-אלה תתאספ יהודה ותחשה
ותעננו עד-מאד: ס

סח 65

א נדלשתי ללוא שאלו נמצאתי ללא בקשני אמרתי הנני
2 הנני אלצוי לא-קרא בשמי: פרשתי ידי כל-היום אל-עם
3 סודר החלכים הנדדה לא-טוב אחר מחשבתיהם: העם
המבקשים אתי על-פני תמיד זבחים בגפות ומקשרים על-
4 העלבים: הישבים בקברים ובנצורים ילינו האכלים בשר
ה החזיר ופרק פגלים פליהם: האמרים קרב אליה אל-
הגש פי פי קדשתיך אלה עשן באפי אש יקדת כל-היום:
6 הגה כתובה לפני לא אחשה פי אם-שפמתי ושפמתי על-
7 חיקם: עונתיכם ועונת אבותיכם יחדו אמר יהודה אשר
קשרו על-ההרים ועל-הנבעות תרפוני ומדתי פעלתם
8 ראשונה על-חיקם: ס כה אמר יהודה כאשר ימצא
התירוש באשכול ואמר אל-תשחיתוהו פי ברכה בו פן
9 אעשה למען עבדי לבלתי השחית הכל: והוצאתי מעקב
זרע ומיהודה יורש הרי ירשוה בחירי ועבדי ושפני-
י שמה: והנה השרון לנוה-צאן ועמק עכור לרבע בקר
11 לעמי אשר דרשוני: ואתם עזבי יהודה השכחים את-הר
12 קדשי הערכים לפד שלחן והממלאים למני ממסד: ומניתי
אתכם לחרב וכלכם לשבח תכרעו יען קראתי ולא עניתם
דברתי ולא שמעתם ותעשו הרע בעיני ובאשר לא-חפצתי
13 בחרתם: ס לכן כה-אמר אדני יהודה הנה עבדי
יאכלו ואתם תרעבו הנה עבדי ישאו ואתם תצמאו הנה
14 עבדי ישמחו ואתם תבשו: הנה עבדי ירפו משוב לב
ט ואתם תצעקו מבאב לב ומשבר רות תילילו: והנחתם
שמכם לשבועה לבחירי והמיתה אדני יהודה ולעבדיו יקרא
16 שם אחר: אשר תמתנה בארץ יתפרה באלתי אמן
והנשבע בארץ ישבע באלתי אמן פי נשפחו הנצרות

17 הֲרֹאשְׁנוֹת וְכִי נִסְתָּרוּ מֵעֵינַי: כִּי־הִנְנִי בּוֹרֵא שָׁמַיִם חֲדָשִׁים
 וְאֶרֶץ חֲדָשָׁה וְלֹא תִזְכְּרֶנָּה הֲרֹאשְׁנוֹת וְלֹא תִשְׁלִיכֶנָּה עַל־פֶּלֶא:
 18 כִּי אִם־שִׁישׁוּ וְגִילּוֹ עֲדִיד־עַד אֲשֶׁר אֲנִי בּוֹרֵא פִי הִנְנִי בּוֹרֵא
 19 אֶת־יְרוּשָׁלַם גִּילָה וְעִמָּה מְשׁוֹשׁ: וְגִלְתִּי בִירוּשָׁלַם וְשִׁשְׁתִּי
 בְעַמִּי וְלֹא־יִשְׁמַע בָּהּ עוֹד קוֹל בְּכִי וְקוֹל זַעֲקָה: וְלֹא־יִהְיֶה כ־
 מִשָּׁם עוֹד עוֹל יָמִים וְזָמַן אֲשֶׁר לֹא־יִמָּלֵא אֶת־יָמָיו כִּי הַפֶּעַר
 בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יָמוּת וְהַחוּטָא בֶּן־מֵאָה שָׁנָה יִקָּלֵל: וּבְכֹנֵי
 21 בָתָּיִם וַיִּשְׁכְּבוּ וַיִּנָּשְׁעוּ כְרָמִים וְאֲכָלֵי פִרְיָם: לֹא יִבְנוּ וְאֲחֵר
 יִשָּׁב לֹא יִשְׁעוּ וְאֲחֵר יֵאָכֵל כִּי כִימֵי הָעֵלְ יָמִי עֲמִי וּמַעֲשֵׂה
 יְדֵיָהֶם יִבְלֶה בַחֲיָרִי: לֹא יִגְעוּ לְרוֹק וְלֹא יִלְדוּ לִבְהֵלָה כִּי
 23 זָרַע בְּרוּכִי יִהְיֶה הַמָּה וַצֹּאצְאֵיהֶם אֲתָם: וְהָיָה טָרֶם יִקְרָאוּ
 24 וְאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֲשַׁמֵּעַ: זָאֵב וְטֹלָה יִרְעוּ כ־
 כְּאַחַד וְאַרְיֵה כְּפֶקֶר וְאֲכַל־תֶּבֶן וְנִחַשׁ עֶפֶר לַחֲמוֹ לֹא־יִרְעוּ
 וְלֹא־יִשְׁחִיתוּ בְּכָל־הָר קִדָּשִׁי אָמַר יְהוָה: פ

סו 66

כֹּה אָמַר יְהוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאֶרֶץ הִדָּם רִגְלֵי אִי־זָה בֵּיתִי
 אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאִי־זָה מָקוֹם מְנוּחָתִי: וְאֶת־פֶּל־אֱלֹהֵי יְדִי
 2 עֲשֻׁתָּה וַיִּהְיוּ כָל־אֱלֹהֵי נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־זָה אֵפִיט אֶל־עֵינִי
 וְנִבְהִירוּחַ וְחָרַד עַל־דְּבָרֵי: שׁוֹחֹט הַשּׁוֹר מִכֶּה־אִישׁ זֹבֶחַ
 3 הַשֶּׁה עֹרָה פֶּלֶא מַעֲלָה מְנַחֶה דָּם־חֲזִיר מִזְפִּיר לִבְנֵה מִבְרָה
 אֲנִי וְסִי־הַמָּה בָּחֲרוּ בְּדַרְכֵיהֶם וּבִשְׁקֻצֵיהֶם נִפְשָׁם חִסְפָּה:
 4 גִּם־אֲנִי אֶבְחַר בְּתַעֲלָלֵיהֶם וּמְגִירָתָם אֶבִּיא לָהֶם יָעַן קְרָאתִי
 וְאִין עֹנָה דְּבַרְתִּי וְלֹא שָׁמְעוּ וַיַּעֲשׂוּ הָרַע בְּעֵינִי וּבְאֲשֶׁר לֹא־
 חִסְפָּתִי בָּחֲרוּ: פ שָׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה הַחֲרָדִים אֶל־דְּבָרֵי ח־
 אָמְרוּ אֲחֵיכֶם שְׁנֵאִיכֶם מְנַדִּיכֶם לְמַעַן שָׁמִי יִכְבֹּד יְהוָה
 וְנִרְאָה כְּשִׁמְחַתְכֶם וְהֵם יִכְשׂוּ: קוֹל שְׁאוֹן מַעִיר קוֹל מִהִיכַל
 6 קוֹל יְהוָה מִשָּׁלֶם גְּמוּל לְאִיכְיוֹ: בְּטָרֶם תַּחֲלִיל יִלְדָה בְּטָרֶם
 7 יָבֹא חֶבֶל לָהּ וְהַמְלִישָׁה זָכַר: מִי־שָׁמַע פְּזֹאת מִי רָאָה
 8 כְּאֵלֶּה הַיּוֹחַל אֶרֶץ בְּנוֹם אֶחָד אִם־יִוָּלָד גּוֹי פֶּעַם אַחַת כִּי־
 חָלָה גִּם־יִלְדָה צִיּוֹן אֶת־בְּנֵיהָ: הֲאֲנִי אֲשַׁבֵּיר וְלֹא אוֹלִיד
 9 יֹאמַר יְהוָה אִם־אֲנִי הַמּוֹלִיד וְעַצְרָתִי אָמַר אֱלֹהִיהָ: ס
 שָׁמְחוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם וְגִילּוּ בָּהּ פֶּל־אֱלֹהֵיהָ שִׁישׁוּ אֶת־הָי

11 מִשׁוּשׁ כָּל־הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ: לְמַעַן תִּתְקַר וּשְׂבַעְתָּם מִשֹּׁד
12 תִּנְחַמְיָה לְמַעַן תִּמְצֹר וְהִתְעַנְּגְתָּם מִזֵּיז כְּבוֹדָהּ: כִּי־כֵה ׀ אָמַר
יְהוָה הִנְנִי נֹטֶה אֶלֶיהָ כְּנֹהֵר שָׁלוֹם וּכְנֹחַל שׁוֹטֵף כְּבוֹד
13 גִּזְיִם וַיִּנְקֹתָם עַל־צֵד תִּנְשְׂאוּ וְעַל־כַּרְפִּים תִּשְׁעֲשְׂעוּ: כִּי־אִישׁ
אֲשֶׁר אָמַר תִּנְחַמְנוּ כֵּן אֲנֹכִי אֲנַחֲמָכֶם וּבִירוּשָׁלַם תִּנְחַמּוּ:
14 וּרְאִיתֶם וְשָׂשׁ לְפָנֶיכֶם וְעֲצֻמוֹתֵיכֶם כִּדְשָׁא תִסְרַחְנָה וְנוֹדַעַת
טו יִדְיֶיהָ וְהָאֵת עֲבָדָיו וְזַעַם אֶת־אֵיבָיו: כִּי־הִנֵּה יְהוָה בָּאֵשׁ
יָבוֹא וְכִסּוּסָה מְרַכֵּבְתִּיו לְהַשִּׁיב בְּחֵמָה אָפוֹ וַיַּגְעֲרָתוּ בְּלֹהֲבֵי־
16 אֵשׁ: כִּי בָאֵשׁ יְהוָה נִשְׂפָט וּבְחֵרָפוֹ אֶת־כָּל־בָּשָׂר וּרְבוֹ חֲלָלֵי
17 יְהוָה: הַמִּתְקַדְּשִׁים וְהַמְשַׁהֲרִים אֶל־הַנְּצוֹת אַחֵר אַחֵר בַּתְּרוֹךְ
אֲכָלֵי בָשָׂר הַחֲזִיר וְהַשֶּׁקֶץ וְהַעֲכָבֵר יַחַד יִסְפוּ נֹאסֵי־יְהוָה:
18 וְאֲנֹכִי מַעֲשִׂיהֶם וּמִתְשַׁכְּתֵיהֶם בָּאָה לְקַבֵּץ אֶת־כָּל־הַגִּזְיִם
19 וְהַלְשִׁנּוֹת וּבָאוּ וְרָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי: וְשִׁמְתִּי בָהֶם אוֹת וְשִׁלַּחְתִּי
מִמֶּהם ׀ פְּלִיטִים אֶל־הַגִּזְיִם תִּרְשִׁישׁ פּוֹל וְלֹוד מִשְׁכֵּי קִשְׁת
תוֹכֵל וַיּוֹן הָאִיִּים הִרְחִקִים אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעִי וְלֹא־
כ רָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי וְהִצִּידוּ אֶת־כְּבוֹדִי בַּגִּזְיִם: וְהִבִּיאוּ אֶת־כָּל־
אֲחֵיכֶם ׀ מְכַל־הַגִּזְיִם ׀ מִנְחָה לַיהוָה בְּסוּסִים וּבָרָכָב וּבַצִּבִּיִּם
וּבַסָּרָדִים וּבַכַּרְפָּרוֹת עַל הַר קָדְשִׁי יִרְוִשְׁלָם אָמַר יְהוָה
כֹּאֲשֶׁר יָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְחָה בְּכָלִי טְהוֹר בֵּית
21 יְהוָה: וְגַם־מִמֶּהם אֶקַּח לְכֹהֲנִים לְלוֹיִם אָמַר יְהוָה: כִּי כֹאֲשֶׁר
22 הַשָּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עֲמָדִים
23 לְפָנַי נֹאסֵי־יְהוָה כֵּן יַעֲמִד זָרַעְכֶם וְשִׁמְכֶם: וְהָיָה מִדִּי־חֲדָשׁ
בְּחֲדָשׁוֹ וּמִדֵּי שָׁבַת בְּשַׁבָּתוֹ יָבוֹא כָל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנַי
24 אָמַר יְהוָה: וַיֵּצְאוּ וְרָאוּ בַּסָּבִירִי הָאֲנָשִׁים הַשֹּׁשְׁעִים בֵּי כִי
תוֹלַעְתָּם לֹא תָמוּת וְאֲשֶׁם לֹא תִכָּפֶה וְהָיָה דְרָאוֹן לְכָל־בָּשָׂר:

והיה מדי חדש

ח ז ק

סכום פסוקי ספר ישעיה אלה ומאתים וחשעים ושנים, וסמן א"ר ב"ן, וחצק
כי אם שם אדיר יד לנו (33, 21) וסדריו ששח ועשרים, וסמן וד"ה" ופסוקותיו
שבע ועשרים, וסמן זכר"י וכתביו וקרייו חמשים וחשעה, וסמן נבר"א וכתב אחז
נקודה: שנות הספר מן עזיהו עד שנת אחז למנשה, מאה וארבע עשרה שנה:

אחת ק. v. 17. פתח באחת v. 14.

Additamenta critica et masoretica.

I.

Lectionum quarundam in hac editione receptarum argumenta ac rationes.

- 1, 10. עַם-עֲמֹרָה interposito Makkef secundum editiones veteres. Sic convenienter regulae, cf. 44, 7. Gen. 23, 12. Ex. 32, 9. Deut. 4, 6. Esr. 2, 2. et Heidenheimii *Mischpete ha-teamim* p. 65.
- 1, 18. לְכֹרֶנָּה Sic cum Tebir in Codice hierosolymitano itemque cod. Sappir, etiam in Bibliis magnis Venetis 1520 et apud Norzium.
- 1, 21. מִשְׁפָּט cum Rebia in Codd. emendatis omnibus et edd. veteribus (Bomberg. Buxtorf. Plantin., etiam Nissel. et J. H. Michaelis). Editiones recentiores exhibent Sakef, quod rejiciendum jam Sam. Dav. Luzzatto docuit in *Kerem Chemed* IX p. 10.¹, vide Delitzschii Commentarium ad h. l.
- 1, 22. לְסִיגִיָּם plene cum Jod et Gimel raphato in Codd. et edd. veteribus, idque recte, testante Masorâ: בְּלִישְׁנָא מְלֵאכִין בְּלִישְׁנָא סִיגִים ג' מְלֵאכִין בְּלִישְׁנָא (Prov. 25, 4) סִיגִים (h. l.) סִיגִים (ibid. 26, 23) סִיגִים. Sic Masora manuscripta, ad cujus exemplar nota masor. ad Prov. 25, 4 corrigenda est. Reliquae formae carent litera Jod, at Gimel raphatum commune est omnium.
- 1, 23. סְרָרִים sine Vav utpote una trium formarum defective scribendarum, vide *Masoram finalem* p. 48 col. 5.
- 1, 25. סְגִיָּה Gimel raphatum est in Codd., cf. v. 22.

¹ Ibi Luzzatto magna cum eruditione et sagacitate occupavit emendare accentuationem viginti duorum locorum libri Jesaiae, quas emendationes Abramsohn in editionem mandatu Anglorum curatam (1869 formae 8^{ae} majoris) omnes recepit et quae nobis quoque prope omnes sese probaverunt.

- 1, 26. אָחִי מִרְחִיק Schin dagessatum sec. regulam.
- 2, 3. דִּין חֶסֶד deficiente Vav in Bibliis magnis, Cod. hieros., Cod. 1294 et Erf. No. 1. Masora manuscripta adnotat חֶסֶד.
- 2, 6. חֶסֶד cum Chatef-Patach sicut 57, 3., vide regulam in nostra Genesis ed. p. VII.
- 2, 7. קָצָה cum Segol prioris quoque syllabae in Bibl. complut. (1516), sicuti etiam Parchon s. v. קָצָה atque Kimchi in *Michlol* p. 198 et in Libro Radicum s. v. קָצָה testantur. Etiam Nah. 2, 10. 3, 3. 9 Segol duplicatur in Cod. jaman.
- 2, 12. מֶרְחָה et Tiphcha in Cod. 1294, pariter ut מֶרְחָה.
- 2, 22. כִּי בְמֶה נִהְיָה Sic recta accentuum consecutio in Cod. hieros., vide et Luzzatti Commentarium ad h. l.
- 3, 11. אָחִי מִרְחֵה cum Mercha et Tiphcha in edd. antiquioribus velut Venet. 1515 et 1521.
- 3, 16. חֶסֶד His punctis signandum est כְּחֵיב, etenim קָרִי legi jubet חֶסֶד.
- 3, 16. חֶסֶד deficiente Vav in Bibl. complut. et in Codd., adjecta nota masor.: לִיחַ כְּוֹחַח וְחֶסֶד. Etiam Mas. parva manuscripta hanc notam exhibet.
- 3, 22. הֶחָרִיטִים He cum Kamez in Cod. hieros., Cod. Sappir, Bibl. complut., edd. Venet. 1525 et Nisselii 1662 adstipulante *Michlol* 53^b. In Cod. hieros. addita est nota masoretica: כֹּל סִימָן, כֹּל בְּכַהֲלִי דַעַל חֵית פֶּתַח בֵּר מִן ג' קִמָּץ, (Gen. 6, 19) וְהַמְשַׁפְחוֹת וְהַחֲרִיטִים וּמִכָּל דָּחִי מִכָּל בָּשָׂר (h. l.)
- 3, 23. וְהַגְלִינִים cum Vav copulativo. Sic in Cod. 1294, Cod. hieros., ed. Soncin. 1486. Venet. 1515. 1521. Basil. 1531. Nissel. 1662. Hoc ו diserte postulat Mas. parva ms. legeruntque Targum, Abenesra et Kimchi.
- 3, 24. כִּי תִחַת Haec est recta accentuum ratio in Cod. 1294 et Codd. Erf. 1. 2. 3.
- 4, 5. מִקְרָאִיהָ cum Jod plurali in edd. Soncin. 1486. Venet. 1521. 1615. Basil. 1531. Paris. 1544. Plantin. 1582. Genuensi 1618. Nissel. 1662. Norzi 1743. Vide et Luzzatti Commentarium ad h. l.
- 5, 9. אֶם-לֹא cum Rebia (non Gerschajim) in Venet. 1515. 1521 et codd. congruenter sententiae.
- 5, 14. אָחִי מִרְחִיק Schin dagessatum propter אָחִי, cf. 1, 26.

- 5, 16. נָקֶדֶשׁ Daleth pathachatum in Bibl. compl. Venet. 1521 aliisque edd., et sic scribi oportet, nam ad Ex. 29, 43 exstat in Codd. nota Masorae: לִיָּד קִמֵּץ, unde apparet, illo uno loco vocabulum kamezandum esse; etiam in *Michlol* 61^a illud unum Ex. 29, 43 ut kamezatum adducitur.
- 5, 20. הָאֲמָרִים cum Mercha (non Darga), praeuntibus Buxtorfio et Jablonski.
- 5, 21. נִבְנִים sec. Masoram deficiente Vav (uti in Basil. 1531). Nusquam nisi Jer. 4, 22 hoc vocabulum plene scribendum.
- 5, 22. גְּבוּרִים plene cum Vav, neque enim refertur ad septem quae Masora defective scribere jubet.
- 5, 24. אֵת cum distinctivo Jethib. Est unus illorum undecim locorum, ubi accentum Jethib, nullo interjecto, sequitur Paschta (*Mischpete ha-teamim* p. 20).
- 5, 25. גַּיְרָגוֹר cum Gaja ut regula postulat.
- Ibid. הַיִּצְרִית plene cum Vav penultimae et Zade raphato, sicuti sec. Masoram habent Bibl. magna 1619 et optimi quique Codd.
- 5, 28. קִשְׁתִּיתִי Schin dagessatum et Thav raphatum in Cod. 1294, Cod. hieros., Cod. Sappir et Erf. No. 3. Bibl. complut.; itidem Jablonski, Michaelis et Norzi, approbante Abulwalido in *Sefer ha-rikma* p. 144 atque Kimchio in *Michlol* 171^a et Libro Radicum s. v. קִשָּׁר (cf. *Michlal Jofi* ad h. l.).
- 6, 2. עֲמִדִּיהֶו sequente Pasek.
- 6, 7. נָגַע cum accentu penultimae et Gaja ultimae in Cod. 1294. Eodem modo יִצָּא (14, 29). Vide *Thorath Emeth* p. 21. *Metheg-Setzung* (in Merxii *Archiv* 1867) §. 42.
- 7, 3. וְשֹׁאֵר יִשְׂרָאֵל Sic (Mercha Tiphcha) interpungendum est, vide Luzzatti Commentarium ad h. l.
- 7, 9. שְׁמֵרוֹן cum Metheg penultimae, non Munach.
- 7, 10. הָעֵמֶק Ajin cum Schebâ simplice quiescente in Cod. 1294, Cod. hieros., Cod. Sappir, Cod. Erf. 1 et 2, Bibl. compl. Similiter הָעֵמֶק (30, 33), הָעֵמֶק (31, 6), הָעֵמֶק (Lev. 20, 4). Cf. *Michlol* 70^b.
- 7, 14. עֲמִנְיָאֵל unum vocabulum cum Metheg (non Mercha) antepenultimae. Sic in Codd. et edd. veteribus. At 8, 8 et 10 in duo vocabula dividendum. Regulam exhibet tractatus *Sofrim* sect. 4 § 8: עֲמִנְיָאֵל וְהַשְׁנִי קִדָּשׁ

נחלק הדראשון אינו נחלק ודאשני נחלק (cf. commentarium *Nachalath Jacob* ad hunc ipsum locum).

7, 16. מִנְחָה cum Munach in Codd. et edd. veteribus.

7, 19. רִבְיָא cum Rebia testantibus optimis quibusque Codd. et edd. velut Venet. 1521.

Ibid. לִית מְלִירֵי cum accentu ultimae. Masora adnotat: לִית מְלִירֵי.

7, 24. יְבוּא plene in Codd. et edd. veteribus (etiam Norzii), et sic in libro Jesaiae, teste Masora, ubique plene excepto uno loco 52, 1. Munach penultimam occupat secundum regulam ב' בַּעֲמֵל לֵעֵל, uti Deut. 1, 38. Masora adnotat: ב' בַּעֲמֵל לֵעֵל.

7, 25. רִגְלִי cum Legarme uti in Codd.

8, 2. בֵּן cum Mercha (sine Makkef) in Codd. et castigatis edd. Est unum illorum sex בֵּן quae Segol et accentum habent, non sequente Makkef, vide Masoram ad Gen. 30, 19 et Heidenheimii *Meor enajim* ad Lev. 1, 38.

8, 6. הַשִּׁלָּח Lamed dagessatum in Bibl. complut. aliisque edd. antiquis.

8, 11. הַמֶּתֶּג הַזֶּה cum Metheg syllabae productae sicut 9, 15., vide *Metheg-Setzung* §. 11.

8, 17. וְקָרְיָתִי-לִי makkefatum in Codd., quod jure suum fecerunt Jablonski et Michaelis, nam hic locus est unus de illis quinque, ubi in eodem vocabulo Silluk et servus Meajla concurrunt, vide Masoram ad Lev. 21, 4 et *Mischpote ha-teamim* 30^b. Cod. hieros. Meajlae adjicit Metheg (וְקָרְיָתִי-לִי) et adscribit „כן“.

8, 23. זָבָלִין absque Vav prioris syllabae utpote unum de novem hoc modo defective scriptis (v. Masoram ad Gen. 46, 16).

9, 5. פֶּלֶא Pe cum Zere et uno Telischa penultimae. Sic in Cod. hieros., addita nota: כֹּה, וְכָל דְּקָרִי בַחֲרֵי טַעְמֵי טַעֲרֵי, sic etiam Venet. 1639. Hanc scriptionem confirmat Kimchi in *Michlol* 202^a et in Libro Radicum s. v. פֶּלֶא (ubi Codex qui quondam Heidenheimii fuit haec exhibebat: וְכָל דְּקָרִי בַחֲרֵי טַעְמֵי טַעֲרֵי, cf. Norzi).

9, 6. וְלִסְעֻדָּה cum Gaja sub Vav copul. sicut 49, 18. 65, 3., de regula vide *Metheg-Setzung* §. 24.

9, 16. אֶלְמִנְתִּירִי absque Vav in edd. veteribus itemque Mas. parva. quae adnotat ב' הִסֵּר (scil. h. l. et Ps. 78, 64).

Ibid. רֶשֶׁךְ Resch pathachatum in Codd. atque edd. Plantin. 1582. Genuensi 1618, aliis, postulante Masora, quae illam vocem

- h. l. et Prov. 17, 4 pathachari jubet, quod Kimchius quoque in *Michlol* 116^b testatur. Cf. Delitzschii Commentarium ad h. l.
- 9, 19. *שְׁמֹאֵל* plene cum Vav pone literam Aleph in Codd. et Bibl. complut. Non est unum de quattuor sine Vav scribendis.
- 10, 1. *עֲמָל* Sic cum Tiphcha et Mercha recte Cod. hieros.
- 10, 8. *הָלָא* cum Mercha, non Darga.
- 10, 13. *זְבוּלָת* defective sine Vav ultimae in Codd. et edd. accuratis. Cod. 1294 et Cod. hieros. adscriptam habent notam masoreticam: לִית כּוּוּחָה כְּחִיב כֵּן. Adnotatio ad Ps. 74, 17 typis exscripta eget correctione.
- Ibid. *וְאֹרִיד כְּאִבִּיר* Haec est vera accentuum collocatio, vide Luzzatti Commentarium ad h. l.
- 10, 15. *וְאֶת־מְרִימִי* cum Vav copulativo in Cod. 1294, Cod. Sappir, Cod. hieros. et edd. antiquis (velut Bibl. complut. Venet. 1515. 1521). Cf. Norzium.
- 10, 16. *יְהוָה* (non *אֲדֹנָי*) in Codd. et edd. veteribus. Hic locus non adnumeratur CXXXIV illis, qui *אֲדֹנָי* scriptum offerunt (קַלֵּד וּדְאִין).
- 10, 17. *רִבְעִיָּה* cum Rebia in Cod. 1294, Cod. hieros. itaque recte apud Nisselium et Michaelis.
- 10, 24. *וּמִטְהוּ יִשָּׂא* Sic se habent accentus in edd. veteribus idque ad regulam.
- 10, 28. *לְמַכְמֶשׁ* cum Sin (non *שׁ* dextero) in Cod. hieros., assentiente translatione targumica (לְמַכְמֶשׁ). Cf. Norzi.
- 11, 11. *אֲדֹנָי* pone sequente Pasek cum Masora et Codd.
- Ibid. *אֲשֶׁר* apposito Munach (sine Makkef) cum Codd. et edd. vet.
- 12, 1. *כִּי אֲנַפֵּת* cum Tiphcha et deinceps Munach, ita ut *כִּי* secundum regulam *אֲנַי* dagessetur (*Michlol* 89^b).
- 12, 4. *וְאִמְרָתָם* superscripto Gerschajim in Codd. et accuratis edd.
- 12, 6. *יֹשֶׁבֶת* plene. Non pertinet ad novem defective scripta.
- 13, 6. *הִילִילוּ* cum Jod radicali.
- 13, 20. *תִּשְׁכֵּן* defective in Codd., Bibl. complut., Bibliis magnis. Non pertinet ad tria plene scripta.
- 14, 3. *מַעֲצָבָךְ* Mem ad regulam cum Zere in Codd. et antiquis edd. Solum *וּמִקְדֹּזֶךְ* habet anomalum Chirek, vide Kimchium in Commentario ad h. l., in *Michlol* 24^a et Libro Rad. s. v. רִבּוֹ.
- 14, 15. *רֶשֶׁךְ* Resch pathachatum in Venet. 1521 aliisque edd. antiquis, itemque teste Kimchio *Michlol* 97^b.

- 14, 21. אבותם plene in Bibl. complut. et Cod. hieros., et revera non pertinet ad quinque defective scripta.
- 14, 23. וְזֶרֶת אֶתְרִיהָ cum Zere prioris quoque Teth in Codd. et ed. veteribus itemque teste Kimchio in *Michlol* 10^a et libro Rad.
- 15, 2. ודיבן absque Vav. Non pertinet ad tria plene scripta.
- Ibid. גרועה cum Resch in Cod. 1294, Cod. hieros., Cod. Sappir, Bibl. complut. convenienter Masorae ms., quae ad Jer. 48, 37 adnotat: לית כוונה חסר וחברו דישעיה מלא, unde apparet, hoc vocabulum idem esse apud Jesaiam atque apud Jeremiam et nonnisi scriptione apud hunc defectiva, apud illum plena differre. Falso in Soncin. 1486 Venet. 1521, Paris 1454. Plantin 1582 editum est גרעה. Vide et Norzium.
- 15, 5. הורנים cum Vav secundae syllabae, postulante Masora, uti et Jer. 48, 3 et 5. At Jer. 48, 34 bis defective הורנים scribendum est.
- 15, 8. אילים cum Jod prioris syllabae in Bibl. complut., ut a Masora praecipitur.
- 15, 9. מלאר cum Munach priori syllabae adscripto (sec. regulam כסג אחר) in Codd. et edd. praestantioribus.
- 16, 1. משל- cum Metheg utriusque syllabae, ut mos est Ben-Ascheri. Prius syllabam cum accentu primario efferendam indicat, posterius, quod העמדה nominatur, productionem secundae syllabae munit. Idem fit 40, 7a. 49, 7. 63, 5. 12. 66, 3. 8 et saepius (cf. Norzi ad Num. 17, 23 et Delitzsch ad h. l.). Ipsum vocabulum teste Masora absque Vav scribendum.
- 16, 3. עשי Itaque כתיב קרי עשי. Sic in Venet. 1521 aliisque veteribus edd., adstipulante Cod. 1294. In Cod. hieros. prima manu scriptum est עשו, secunda manu עשי. Cf. et Norzium.
- 16, 7. אנה cum Mercha (sine Makkef) in Cod. 1294, Cod. hieros. et omnibus edd. antiquioribus. Similiter Deut. 16, 15.
- 16, 8. עבמה cum Gaja ad fidem Codicum.
- 17, 10. רפתי In Cod. 1294 Teth raphatum est, in Cod. hieros. dagessatum, uti praecipit Jekuthiël Punctator in *Darcho hanik-kud* (cap. de dagessatione). Cf. Norzium.
- 17, 11. רשגשגי Gimel raphatum in Codd. et edd. antiquis.
- 18, 2. קרקר utrumque pathachatum in Codd. et bonis edd. Itidem v. 7. Textus Kimchii in *Michlol* p. 201^a. sic corrigatur necesse est: ודחורית קר קמרון, קרה המדה, את קר שמרון, קר תהו, פתוחים, ננה קר, משפט לקר קמוצים, צר לצר וכו'

- 19, 2. וְנִלְחָמוּ אִישׁ Hos accentus habent edd. antiquae.
- 19, 13. הִתְעַי sine Vav copulativo sec. codd. et edd. antiquiores. At in sequente versu וְהָיָה cum Vav ibique Masora adnotat: לִיח.
- 20, 1. כָּרְגֹן cum Gaja literae Samech et Gimel raphato in Cod. hieros. et Cod. 1294, itemque in Mas. parva ms.
- 21, 10. מְדַשְׁתִּי cum Schin raphato in Cod. 1294 et hieros., et sic ediderunt Jablonski et Michaelis postulante Masora quae adnotat: לִיח וְהָיָה In Cod. hieros. expressius adscriptum est: „כן בלא דגש השין“
- 21, 13. בְּעֶרְבִי, בְּעֶרְבִי utrumque cum Schebâ simplice literae Ajin sine Metheg in Cod. Sappir et hieros., vide Norzium.
- 21, 16. כִּי כֹה אָמַר Sic bene interpungit Cod. 1294, pariter atque v. 6.
- 22, 3. נִדְדִי cum Mercha penultima in edd. veteribus.
- 22, 7. מֶרְכָּה תִּפְחָה Mercha Tiphcha sec. Codd.
- 22, 8. נֹשֶׁק Nun segolatum in Codd., Bibl. complut., Venet. 1521 aliisque edd. antiquis, uti Masora postulat, quae tantummodo tria tanquam vocali Zere insignita enumerat, scil. 1 Reg. 10, 25. Job 20, 24. et 2 Chron. 9, 24., vide et Kimchii Librum Radicum s. v. נֹשֶׁק.
- 22, 9. אֶת־מִי הַבְּרָכָה Tiphcha Mercha uti reperitur in Codd., cf. v. 11.
- 22, 10. הַבְּרָכָה cum Munach ante Sakef. Sic recte Codd., nam hoc vocabulum est unum de tribus hoc duplici accentu insigniendis (vide *Mas. fn.* p. 17 et *Metheg-Setzung* §. 16).
- 22, 11. הַחֹמֹתִים cum Vav post Cheth in edd. veteribus. Perperam in Bibliis magnis לִיח וְהָיָה pro מִלָּא adscriptum.
- 23, 4. כִּי־אָמַר makkefatum in Codd., etiam jamanensi, ed. Venet. 1525 et Norziana, cum accentu penultima (utpote אֲחֹרִי).
- 23, 10. מֶרְכָּה תִּפְחָה Mercha Tiphcha in Cod. jaman., cf. Luzzatto l. l.
- 23, 18. וְאִתְּנָה He mappicatum in Codd. et edd. veteribus, et jure quidem, namque Masora expresse dicit, hoc vocabulum in v. 18 mappicatum esse (לִיח מִפִּיק דָּא), contra in v. 17 raphatum (לִיח לֹא מִפִּיק דָּא). Vide et *Mas. fn.* p. 21. col. 5.
- 24, 2. נִשָּׂא בִר cum Aleph sec. Masoram et Kimchium s. v. נִשָּׂא. Litera Schin h. l. in Codd. et ed. Norzii habet Zere, at 1 Sam. 22, 2 segolata est teste *Michlol* 124^b. Masora ms. adnotat: ב' כּוֹרֵב א' לֶף. Accentus manet in ultima; de retractione h. l. nil traditum.

- 24, 12. נשֹׂא Aleph pathachatum in Codd. et edd. veteribus. Semel modo Gen. 42, 38 auctoritas Masorae Kamez tuetur.
- 24, 20. תִּסִּיף absque Vav. Sic sec. Masoram Codd.
- 25, 7. והמסכה הנסוכה Tiphcha Mercha, uti praebent Cod. 1294 et edd. antiquiores.
- 25, 12. חֲמִיתִךְ bis defective in Codd. et edd. veteribus sicuti Deut. 28, 52. Masora ms. adnotat: ב' וחֲסִי.
- 26, 4. צִוֶּר plene sicut ubique; contra pluralis צִוְּרִים ubique defective.
- 26, 9. רִבִּי cum Rebia in Codd. et edd. veteribus.
- 26, 12. מִן cum Mercha, testibus iisdem.
- 26, 14. וְתִזְכֹּר ותאכֹּד Tiphcha Mercha in Cod. jaman. idque recte.
- 26, 18. בְּלִנְעָשָׂה cum Munach penultima (sine Makkef) in Codd. et Venet. 1525. Mas. parva typis exscripta adnotat: בְּנִעַם at legendum est בְּנִעַם ר' secundum Mas. fin. p. 51. col. 4.
- 27, 7. הִרְוִינִי plene cum Vav in ed. Soncin. 1486. Venet. 1521 aliis. Sic et Cod. jaman., addita nota גִּיחַ וּמִלָּא
- 28, 2. כְּבִירִים cum Mercha in Codd. et accuratis edd., vide *Thorath Emeth* p. 10.
- 28, 10. לְצִו cum duplici Kamez in Codd. et editionibus emendatis.
- 28, 17. וְסִתֵּר מִים Tiphcha Mercha cum Codd. convenienter sententiae.
- 28, 18. וְהִיִּיתָם cum accentu penultima in Codd., uti Masora ad Lev. 20, 26 expresse praecipit.
- 28, 21. מִן מְהֻפָּח Munach Mehuppach et כֹּהֵר Mercha Tiphcha. Sic jure interpungunt Codd.
- 29, 2. וְהִתְהַלֵּךְ makkefatum in Cod. tum hieros. tum jaman. et edd. vet. idque recte.
- 29, 4. וּמַעֲסֵר אֶמְרָתְךָ Tiphcha Mercha in Codd., ut textus postulat.
- 29, 6. וְלֵהֵב אֵשׁ Tiphcha Mercha in Cod. 1294, jaman. et hieros., cf. 30, 30.
- 29, 11. קָרָא־נָא Sic interpungunt Cod. 1294 et edd. veteres. Item v. 12.
- 29, 15. מִהֲשֵׁךְ pariterque בְּמַחֲשֵׁךְ 42, 16., Schin cum Pathach in Venet. 1521. Basil. 1531 et apud Norzium. Sic et Cod.

- jaman., et recte quidem auctore Kimchio in *Michlol* 184^b et Libro Radicum.
- 29, 16. **הַפַּחַת** pathachatum in Codd. 1294, hieros. et jaman., item in Bibl. magnis 1525. 1619. Paris. 1544, edd. Plantin. et Nissel., etiam Norzii. Ergo est substantivum formae **הַבַּל**. Sic et Kimchi, a quo in Libro Radicum s. v. **הַבַּל** inter Nomina ponitur (dummodo ne cum edd. ibi **הַפַּחַת** legas, sed **הַפַּחַת**).
- 30, 6. **אֲוִירָתָם** defective in secunda syllaba, uti reperitur in Bibl. complut. aliisque edd. veteribus atque etiam in Cod. et hieros. et jaman.
- 30, 10. **לְאַתְחֹזֵז** cum Mercha sec. optimos testes, etiam Cod. jaman.
- 30, 14. **כְּתוּבָה** cum Schurek in Codd., etiam Paris. 1544, et recte quidem auctoritate Masorae, quae hanc vocem cum **נְכֻחִיהָ** (Lev. 22, 24) componit (*Mas. fin.* p. 38 col. 4. *Ochla veochla* p. 4. col. 1).
- Ibid. **וְלִחְפֹּף** sine Vav, ut Masora testificatur: **לִיָּה וְחֹפֶר**. Cheth habet Scheba simplex, quapropter Sin aequae ac Hagg. 2, 16 dagessatur.
- 30, 18. **וּלְכֹן** cum Rebia in emendatis exemplaribus.
- 30, 19. **אֵינָהּ** Ajin cum Schebâ simplice quiescente, uti et **בְּזִעְקָהּ** 57, 13. Sic invenit Norzi in Codd., sic etiam noster jamanensis. Est igitur nomen ad formam **אֵינָהּ** (Ps. 38, 4). **בְּזִעְקָהּ** (1 Sam. 25, 33).
- 30, 21. **מַכְּכֵתוֹ** makkefatum in Cod. jaman., cf. Gen. 45, 17. Jer. 6, 16.
- 30, 22. **מַכְּכֵתוֹ** makkefandum sec. Codd.
- 30, 30. **אֵלֶּה**, non **אֵלֶּךְ**, uti falso edidit van der Hooght.
- 30, 32. **כָּל** cum distinctivo Jethib, v. ad 5, 24.
- 30, 33. **הוֹכֵן** Caph kamezatum in Codd., assentiente *Michlol* 117^b.
- 31, 1. **עַל־סוּסִים** sine Vav copulativo in Cod. 1294 et tum hieros. tum jaman. itemque Soncin. 1486. Masora hunc locum octo illis adnumerat, in quibus vocabulum quater repetitum paululo diverse tertiat (Ochla veochla p. 155. No. 296).
- 31, 9. **אֶשֶׁר** cum Kadma (non Makkef) teste Cod. jaman.
- 32, 4. **צְחוּרִית** kamezatum sec. bonos testes, uti et Abramsohn edidit.
- 32, 7. **בְּאַמְרֵי** makkefatum in Codd.

- 32, 11. וְחִנּוּרָה plene et cum accentu penultima, uti postulat Masora.
- 32, 15. עַד־יַעֲרָה Sic recte in Cod. 1294, hieros., jaman. cum Asla Mercha, sicut וְאַחֲמָרִי 30, 16 cf. Job. 1, 15. 2 Chr. 17, 8. Neh. 11, 7 al., ubi item ad servum distinctivi Tebîr in uno eodemque vocabulo accedit Asla.
- 33, 1. כְּהִתְחַמֶּה defective teste Masora וְחֶסֶר Kimchi in *Michlol* 145^b et in Libro Radicum.
- 33, 3. מִרוּמְמָתָה cum Vav post Resch in Codd. jaman. et hieros., uti consentaneum est Masorae: לִית כוּחָה וְחֶסֶר ו"ו בְּחָרָה
- 33, 9. פְּעֵרְבָה Caph pathachatum in Cod. 1294, jaman., Bibliis complut., testibus aliis. Itidem Sach. 14, 10, assentiente Kimchio in Libro Radicum. Cf. Delitzschii Commentarium.
- 34, 6. לִיהוּדָה מְלָאָה Sic recte Cod. jaman.: לִיהוּדָה cum Rebia et מְלָאָה cum Mehuppach in priore syllaba, in quam sec. regulam וְחֶסֶר tonus retrocessit. Cf. *Thorath Emeth* p. 30 not.
- Ibid. מַחֲלָב Cheth hic et ubique habet Zere.
- 34, 9. וְהִיתָה אֶרְצָה Munach Sakef in Cod. 1294 et tum hieros. tum jaman.
- 34, 11. קָמָזָה Etiam Aleph kamezatum in Cod. 1294, hieros. atque edd. antiquis. Aequè Zeph. 2, 14. Etiam Kimchi in Libro Radicum s. v. קָמָז hoc vocabulum ad paradigma דָּבָר refert.
- Ibid. וְקָפָד absque Vav in optimis quibusque Codd. et edd. sicuti 14, 23 et Zeph. 2, 14.
- 34, 13. קָמוּשׁ cum Sin (non Schin) in Codd. hieros. et jaman. (uti et Hos. 9, 6), quam scriptionem Duran in operis sui *Magen Aboth* parte III. f. 58^b veram esse perhibet.
- 35, 1. יִשְׁפָּחֵם מִדְּבָר Tiphcha Munach, uti habent Codd.
- 35, 7. לֶאֱנָם Gimel pathachatum, teste Masora et *Michlol* 163^a
- 36, 1. עַל cum Munach sicut 2 Reg. 18, 13 sec. emendata exemplaria.
- 36, 2. וְיִשְׁלַח cum Mercha in Codd., siquidem accentus qui sequitur, auctore Ben-Bil'am, est Legarme.
- Ibid. רַב־שָׁקָה duo vocabula eaque makkefata. Ita in Codd., edd. Soncin. 1486 et Venet. 1515. 1521, convenienter Masorae parvae ms. et translationi Chaldaicae. Est igitur idem quod hebraice שִׁיר הַמִּשְׁקָיִם (cf. Luzzatti Commentarium).
- 36, 6. פָּרַעַה מְלָךְ Sic recte et h. l. et 2 Reg. 18, 21 Codd. et edd. antiquae.

- 36, 9. אָלְלָא cum Telischa parvo, e contrario אָלְלָא v. 11. cum Telischa magno.
- 36, 12. הַדּוּמָה plene in Codd. et edd. antiquioribus. Haec vox ubique, ut Masora ait, in prophetis et hagiographis (excepto libro Regum) plene scripta est.
- Ibid. שִׁינִיָּהּ Hanc speciem habet כַּחַב in Codd.
- 37, 3. יָוֶם cum Munach in Codd. et edd. veteribus, pariter ac יָוֶי.
- 37, 6. אֶל־תִּירָא cum distinctivo Paschta in Codd. sicut 2 Reg. 19, 6.
- 37, 17. וְשִׁמֶּעַ Schin cum Chateph-Pathach in omnibus frugibus Codd., idemque postulat Jekuthiel Punctator in opere suo *En hakore* ad Num. 23, 18. Cf. *Michlol* 55^b.
- 37, 25. יֹאֲרִי defective. Non pertinet ad sex plene scribenda (*Mas. magna* ad Gen. 41, 1).
- 37, 29. וְשֶׁאֲנִיֶּנָּה Nun pathachatum sine Metheg in Cod. 1294 et hieros. non solum h. l., sed etiam 2 Reg. 19, 28. Jure sic ediderunt Leusden, Clodius et van-der Hooght. In Cod. hieros. adscriptum: כֵּן בְּמוֹגָה בַּפֶּחַח בְּנוֹן.
- Ibid. וְהַשִּׁיבִיתִיךָ cum Jod post Schin, ut postulatur a Masora ad Gen. 28, 15.
- 37, 36. וְשִׁמְנִים absque Vav in Cod. 1294 et tum hieros. tum jaman. Non est e numero sex plene scribendorum.
- 37, 38. וְשִׁרְאֲצָר cum Sin in Cod. 1294, hieros., jaman. Erfurt. 2. 3. 5., Geigeriano (v. Praefationem), Bibl. complut. Hierosolymitanus adnotat: כֵּן בְּמוֹגָה בַּסְּבֹלֶת¹. Cf. Norzi ad Jer. 39, 3.
- Ibid. אֶסְרֶחֱקֶיךָ Sic uno vocabulo Codd. ceterique antiqui testes.
- 38, 10. אֶמְרָתִי recte cum Sakef in Codd. hieros. et jaman.
- 38, 14. אֶדְנִי Sic in Bibl. complut. Soncin. 1486, Venet. 1521 et Codd. ut Masora praecipit. Sed in Cod. hieros. adnotatur: דֶּה־לֵּלִי et Heidenheim in prisco suo Cod. invenit notam quae lectionem יְדוּדָה babylonicam esse arguit. In 14^a פְּסֻסִים sine *Keri* est lectio palaestinensis. Aliter res se habet Jer. 8, 7.
- 38, 18. כִּי לֹא Sic cum optimis testibus accentuari debet, cf. Jud. 3, 22. 21, 22. 2 Chron. 20, 15.
- 38, 19. פְּמוֹנִי plene, sicut teste Masora ubique in prophetis et hagiographis; solo in Pentateucho defective scribitur.

¹ Hoc nomine ex Jud. 12, 6 desumto Masora ש sinistrum (שין שמאלית) appellat.

- 38, 20. רגנינתי deficiente Vav, uti exhibent Soncin. 1486, Venet. 1521 aliaque edd., quibuscum faciunt Codd.
- 39, 1. מרודך sine Aleph post Resch quemadmodum Jer. 50, 2. 52, 31. 2 Reg. 25, 27. Sic recte Nisselius Masoram sequens, quae iis vocabulis, quorum Aleph quiescit, מרודך (2 Reg. 20, 12), neque vero מרודך adnumerat.
- 39, 4. חזקיהו cum Rebia (non Sakef) in Codd. et edd. antiquis sicuti 2 Reg. 20, 15.
- 40, 5. כבוד יהוה cum Athnach sec. optimos quosque testes. Sakef recentiorum editionum nil est nisi sphalma haereditarium.
- 40, 6. כללהבשר cum conjunctivo Munach, uti habent emendatiora exemplaria.
- 40, 7. אכן הציר Tiphcha Mercha testantibus et Codd. et antiquis edd.
- 40, 18. תערכו לו cum Mercha antipenultima, v. infra Differentias punctationis.
- 40, 19. ורתקוהו sec. Masoram quae adnotat ליה, non וחסר ליה
- 40, 31. וקני cum Zere literae Jod subjecto in Codd. Contra in Ps. 37, 9 Zere literae Vav (וקני) subjectum est, teste Kimchio in *Michlol* 12^a, Libro Radicum s. v. קנה et Commentario. Masora utrique ליה adscribit ac proinde ea diverse legit. Hanc descriptionem tuentur etiam Parchon s. v. קנה et Abenesra ad Ex. 9, 3. (In commentario Abenesrae ad Ps. 37, 9 per errorem דויד pro דציר excusum est.)
- 41, 2. כעפר Caph vocali Zere instructum in Codd. antiquis adjecta nota masoretica ליה. Idem testificatur Mas. parva ms.: כעפר ליה קמץ, atque etiam Mose Punctator in opere suo *Darcho hanikkud* p. 13 ed. Frensdorff.
- 41, 10. תשפע Tav cum Kamez in Codd. et bonis edd. confirmante *Michlol* 131^a Cod. hieros. adnotat: קן.
- 41, 12. מצחיק sine Vav et cum Jod plurali in Codd. et edd. antiquis, ut testatur Masora ליה וכתוב כן
- 41, 15. למורג Resch kamezatum in libris emendatis.
- 41, 21. עצמותיכם Ajin cum Chateph-Pathach efferendum et Zade non dagessandum.
- 41, 22. הגידה cum Geresch in Cod. 1294 et tum hieros. tum jaman. et edd. antiquis.
- 42, 18. והעורים He pathachatum in Codd. et alibi sec. regulam masoreticam: סמיא פוחין עברייא קמצין (v. etiam *Michlol*

- 53^a). In Cod. hieros. haecce adscripta sunt: ד' האין דעל
עין פתח ושאר קמין.
- 42, 20. לית ומלא פקוח plene in Codd. addita nota.
- 42, 23. לית חסר יקשב defective in Codd. addita nota. Accedit
quod a Masora magna ad Lev. 20, 26 in catalogum vocabu-
lorum defective sine Jod scribendorum refertur.
- 42, 24. הלא plene, contra 44, 8 הלא defective, teste Masora.
- 43, 2. תעבור plene, namque ad decem plene scribenda pertinet
- 43, 18. וקדמנית Sic in Cod. hieros. adjecta nota masoretica:
לית כותה חסר דחסר
- 44, 4. בִּבֶן In hac voce scribenda discrepant Codd. et edd. Pleraeque
edd. exhibent בִּבֶן, quod tuentur Abulwalîd (in *Sefer harikma*
p. 33) et Kimchi (in *Michlol* p. 215^a et Libro Radicum). Non-
nulli Codices editionesque ב pro ב scribentes habent בִּבֶן sive
בִּבֶן. At in plurimis Codd. invenitur בִּבֶן sine Jod et cum Beth
praefixo (24 Codd. Kennicot et 33 Codd. de Rossi). Ita etiam
edd. Paris. 1546 (Stephani), Venet. 1544 (Adelkind), 1566
(J. de Gara) aliae. Quam quidem scriptionem comprobant
Cod. jaman. itemque Cod. hieros. adjecta nota masoretica: לית
כן במורה, ad quam inculcandam repetitur: חסר יוד
Etiam in Cod. de Rossi No. 674 (Pentateuchum
et Haftaroth cum Masora continens et exaratus ao. 5234 =
1474) eadem exstat adnotatio: כן במורה חסר יוד. Itaque
scriptio בִּבֶן pro genuina habenda est. Fulcitur insuper testi-
moniiis Parchonis in Lexico suo *Aruch* (s. v. חצר et צמה
atque inter Literas serviles lit. ב) et Isaaci Nathani in Con-
cordantiis *Meir nathib* ao. 1445 conscriptis et Venetiae 1523
editis (s. v. בנה et חצר), quorum uterque בִּבֶן scribit. Etiam
Chaldaeus vocabulum sic defective scriptum ante oculos habuit.
- 44, 13. בשרד cum Rebia in Codd. et edd. antiquioribus.
- 44, 21. יעקב Jod dagessatum in Codd. sec. regulam אחי מרחיק.
- Ibid. יצרתיה עבדלי Sic recte accentus ponunt Codd. Erf. 1. 3.
- 44, 22. השאותיק cum Vav post Aleph sicut supra 43, 24 et
Jer. 15, 13, quos tres locos Masora comprehendit. Cod. hieros.
continet notam ב' מלאין בספר, et supra 43, 24: ב' מלאין דמלאין
בספר, וכענן השאותיק ודין.
- 44, 24. מִי אָתִי sec. Masoram in ipso textu duo disjuncta voca-
bula.
- 45, 1. לְכוּרְשׁוֹ cum accentu Legarme in omnibus emendatis exem-

plaribus. Etenim hic est unus ille locus, ubi pone Sarka non Segolta sequitur, sed Legarme. Masora parva ms. adnotat: ליה זרקא בלא סגול (cf. *Mischpete ha-teamim* 7^b et 32^b, etiam Raschi ad *Megilla* 12^a).

- 45, 14. וְכֹהֵר־ Samech cum Chateph-Pathach, quemadmodum וְזָהָב (Gen. 2, 12), וְשִׁקָּה (Gen. 27, 25), וְשִׁמֵּעַ (Num. 23, 18. Jes. 37, 17), quo melius sibilus audiatur.
- 45, 19. בְּקִשּׁוֹנִי Kuph raphatum sicut in omnibus formis hujus Piél, excepto imperativo בְּקָשִׁי, auctore Jekuthiele ha-Nakdan in *Darche hanikkud*.
- 45, 20. וּמִתְפַּלְלִים His vocalibus et accentibus instructum in bonis Codd., v. Differentias punctationis.
- 46, 2. וְלֹא cum Vav copulativo in libris praestantissimis, assentientibus Chaldaeo et Syro.
- 46, 5. וּרְמִשְׁלוֹנִי sine Jod in secunda et cum Vav in tertia syllaba. Sic in Cod. hieros., ut postulat Masora parva ms.
- 47, 1. תּוֹסִיפִי cum accentu ultimae, sicut et v. 5 teste Masora et *Michlol* 97^a.
- 47, 3. גַּם-תִּרְאֶה Sic reperitur in Codd. et edd. antiquis.
- 48, 11. כִּי אֵיךְ utrumque cum Munach, sine Makkef, testante Cod. hieros. Itidem כִּי לֹא (54, 4), כִּי אֵין (59, 16), כִּי בָּא (60, 1). Cf. *Mischpete ha-teamim* p. 12^b.
- 48, 12. אֲנִי הוּא cum Mercha (non Makkef) in Codd. et edd. antiquis. Aequè 41, 4 אֲנִי הוּא.
- 48, 15. הִבְיֹאתִיו sec. Masoram omnino plene sicut 1 Sam. 1, 22.
- 48, 19. כַּמַּעֲתִיו absque Vav in Cod. 1294, Cod. hieros., Venet. 1515 1521. Masora parva ms. adnotat: ליה וחסר ו'.
- 50, 4. יעיר cum Mercha in Codd. et edd. emendatis.
- 50, 7. עַל-כֵּן cum Rebia sec. locupletissimos testes.
- 50, 8. יָהֹד Jod dagessatum ex regula אחי מרחוק.
- 50, 9. מַכְּכֶיךָ makkefatum in Codd.
- 51, 5. זָרְעִי defective in Cod. hieros. et ed. Venet. 1515. 1521. Solummodo Jer. 27, 5 et Ps. 89, 22 hoc vocabulum teste Masora plene scribendum.
- 51, 7. יָדְעִי defective. Sic recte Cod. 1294 et hieros., neque enim refertur ad quattuor plene scribenda (Am. 5, 16. 1 Chron. 12, 32. 2 Chron. 8, 18. Ps. 9, 1).
- 51, 16. עֲמִי-אֶתָּה makkefandum cum Codd. sicut Hos. 2, 25. Sach. 13, 9.

- 51, 18. אֵין־מְנַהֵל לָהּ Sic cum plerisque testibus. De dagessato לָהּ vide Genesin p. VIII. Heidenheim praefert אֵין מְנַהֵל et Luzatto אֵין מְנַהֵל, quod Abramsohn recepit. At scriptio nostra est testatior, v. Differentias punctationis.
- 51, 22. הִנֵּה Mercha habet in omnibus libris fide dignis.
- 51, 23. לַעֲבָרִים Lamed pathachatum in Codd. et edd. emendatis.
- 52, 5. וְעֵתָה Ante hunc versum spatium vacuum (ריח כחומה) relinquendum est, ut in Talmude *Megilla* 24^a postulatur.
- 53, 4. וּמִכַּאֲבִינוּ כָּבֵלָם In nonnullis libris impressis his duobus vocabulis interpositus est annulus, adjecta nota marginali: הוּא קָרִי ולא כחב, at Masora silet et optimi Codd. nihil tale exhibent.
- 53, 5. מְעוֹנְתֵינוּ Deficit Vav sicut in omnibus locis, ubi haec vox legitur.
- 54, 4. כִּי לֹא Hos accentus ponit Cod. 1294 et hieros. Similiter כִּי אֵין (59, 16). Cf. quae Ben Bil'am praecipit in *Mischpete ha-teamim* 12^b.
- 54, 7. גְּדָלִים Deficit Vav, nam hic locus non pertinet ad illos sex, ubi Masora גְּדוּלִים scribendum esse dicit.
- 54, 12. כְּדָבָר Ita habent Codd. et ut ita scribatur Masora magna statuit ad Dan. 5, 11, idemque testantur Parchon in Prolegomenis 4^a, Kimchi in *Michlol* 90^a, Ben Bil'am in *Taame ha-mikra* et Jekuthiel in *Darche hanikkud*, cf. *Mischpete ha-teamim* 41^a.
- 54, 13. יְהוֹה cum Athnach sec. testes probatae fidei.
- 54, 17. תִּקְוֶה cum Metheg ultimae, sicut ediderunt Jablonski et Michaelis, vide *Metheg-Setzung* § 11.
- 55, 3. חֶסֶדִי Daleth raphatum, et Cheth habet Gaja uti et 63, 7. Sic in Codd. hieros. et jaman., adstipulante Punctatore Jekuthiel.
- 55, 9. מִמֶּהֱשִׁתִּיכֶם cum duplici Gaja, vide *Metheg-Setzung* § 25.
- 55, 13. הַכֶּרֶסֶד Pe pathachatum in Bibl. magnis, Paris 1546, Norziana aliis, quod confirmant Cod. 1294 et hieros.
- 56, 9. לֹאֲכֹל כְּלִי־חֵיתוֹ בִּיעַר Tiphcha Mercha auctoribus Cod. tum hieros. tum jaman.
- 56, 12. יֹדֶר Jod habet Zere, vide *Michlol* 167^b et Librum Radi-cum s. v. יֹדֶר.
- 57, 5. סְעִיפֵי plene sec. Masoram.
- 57, 9. מִרְחָק absque Vav in Cod. hieros. Bibl. complut. Bibl. magnis 1525. 1619. Paris 1544. Est e numero quinque defective scribendorum (I Sam. 26, 13. Jes. 25, 1. 57, 9. Jer. 23, 23. Ps. 38, 12). Mas. parva adnotat ה' חֶסֶר

- 57, 13. יִקְחֵהֶבֶל makkefatum cum duplice Gaja in Codd., vide *Metheg-Setzung* § 44.
- 58, 2. יִזְכּוּ cum Mehuppach sequente Pasek, ut vult Masora (cf. *Mischpete ha-teamim* 24^b).
- 58, 4. באגרה defective sicut Ec. 21, 18, quos duos locos Masora complectitur.
- 59, 2. עֲוֹנֵיכֶם absque Vav, nam plene teste Masora tantummodo Jer. 5, 25. Ez. 36, 33 scriptum est.
- Ibid. מְבַדְלִים absque Jod medio, ut tradit Masora.
- 59, 6. מְעַשִּׂי־אֵין cum Gaja, non Munach.
- 59, 7. וַיִּמְדֵּרוּ itidem cum Gaja, non Munach.
- 59, 19. וַיִּירָאֵר cum Jod radicali in Codd. et edd. antiquioribus velut Venet. 1515, 1521 ex praescripto Masorae. In Cod. hieros. adscripta est nota critica: בקרמון נמצא בשני יודין, et in Cod. jamanensi nota masoretica וְהָר' מְלֵאִין וְחָדָר חֹסֵר Cf. Norzium.
- Ibid. נִסְסָה בֵּן Samech habet Chateph-Pathach et Beth vocalae בֵּן dagessatum. Vide *Thorath Emeth* p. 30.
- 59, 21. אָתָם defective in Codd. et edd. Soncin. Venet. 1521 aliis, et recte quidem, nam ubique in libro Jesaiae hoc vocabulum defective scribendum. (Nota in Bibl. magnis h. l. adjecta: בספר ג' מלא error librarii est, quoniam non אָתָם sed אִתָּה ter plene in libro Jesaiae reperitur.)
- Ibid. בְּפִיךָ Beth dagessatum in Codd. et edd. optimis sec. regulam, qua duobus tenuibus vocem ordientibus בֶּס et similiter scribi et pronunciari oportet.
- Ibid. לֵא cum Munach in Codd.
- 60, 5. הִרְאִי Resch habet Schebâ simplex quiescens, nam Masora hoc vocabulum expresse ad verbum רָאָה refert (*Masora fin.* p. 1. col. 6), cf. Kimchii Commentarium. In edd. recentioribus הִרְאִי cum Chateph-Pathach editum est, quod nititur male intellecta Masora parva ad hoc vocabulum adnotante: לִיּוֹת כּוֹרוֹתָה חֲטָף. At חֲטָף in sermone masoretico Schebâ simplex quiescens denotat.
- 60, 10. חֲמִתִּיךָ bis defective in libris accuratis, nam Masora tradit: לִיּוֹת חֹסֵר דְּחֹסֵר.
- 60, 12. כִּי cum Munach in Codd. Itidem v. 16 כִּי־אֵי cf. 49, 26. 61, 8.
- 61, 6. וְאַתָּם cum Rebia in Codd. 1294. hieros. et jaman., Bibl. magnis 1525. 1619. ed. Paris. 1544. Norzii et Michaelis.

- 62, 5. Post hunc verſum in Codd. nova linea incipit.
- 62, 9. מִאֲסָפִיר Sic puncta ſe habent in Codd. atque edd. Venet. 1515. 1521. In Cod. hieros. adnotatum eſt: בְּהַלְלִי מִאֲסָפִיר. Itaque triplex exſtat hujus vocis punctatio: מִאֲסָפִיר, מִאֲסָפִיר, et מִאֲסָפִיר (cf. *Michlol* 64^a). At מִאֲסָפִיר cum Pathach ſimulque Metheg in libris impreſſis erronea eſt.
- Ibid. וְהִלְלֵה Lamed raphatum et cum Chatef-Pathach efferendum, teſtantibus Codd. 1294 et hieros.
- 63, 4. גְּבֻרֵי Salomo ha-Babli, poeta ſynagogalis (פִּירֵיטֵן), in Seli-cha מקוֹה אֵךְ בֶּךְ מְקוֹה גְּבֻרֵי, quam Raſchi citat ad Thren. 1, 6, defectivum, eſſe ait. Sic Heidenheim invenit in codice priſco. At Maſora ſilet ac proinde repugnat.
- 63, 6. וְהָאֵלֹהִים מְלִשׁוֹן In Cod. hieros. adſcriptum: כֵּן בִּכְף וְהוּא מְלִשׁוֹן וְהָאֵלֹהִים מְלִשׁוֹן, שְׂכֻרָה, וּמֵאֵן דְּקָרִי בְּבֵית טַי — Cf. Differentias Occidentalium et Orientalium.
- 63, 7. תְּהִלּוֹת plene ſicut Ps. 22, 4. Nullibi niſi Ex. 15, 11 hoc vocabulum defective ſcribendum. Cf. *Masoram magnam* editam ad h. l. (*Masora parva* h. l. depravata eſt.) De raphato וְהָאֵלֹהִים vide ad 55, 3.
- 63, 11. וְהָאֵלֹהִים cum Jod (non וְהָאֵלֹהִים) in Cod. hieros., Cod. jaman., Cod. Sappir, Bibl. complut., Soncin. 1486, Plantini 1582, Hartmanni 1595. Hanc lectionem etiam Kimchi exhibet eſtque maſoretica, nam hic locus non recensetur inter quatuor וְהָאֵלֹהִים in He exeuntia.
- 63, 15. מִזְבֵּל defective et ſic quoties haec vox occurrit.
- Ibid. וּגְבֻרֵי־תָדֵךְ ſine Vav poſt Reſch et ſine Jod poſt Tav in Venet. 1521 aliisque edd. antiquis convenienter Maſorae ad Deut. 3, 24 et Ps. 145, 4.
- 64, 3. יְעִשָּׂה Sin cum Zere, vide *Michlol* 125^b.
- 64, 6. עֵינֶיךָ ſine Jod ſicut v. 5; nonniſi Jer. 14, 7 plene, ubi notatur: לִי מֵלָא.
- 64, 10. מִדְּמִינֵךְ ſine Jod plurali in Cod. hieros., addita nota: כֵּן חֶסֶד. Sic et in ed. Soncin. 1486 et apud Kimchium.
- 65, 5. אֶל־הַצֶּשׁ cum Mercha in Cod. 1294.
- 65, 11. הֶעֱרִיכִים He pathachatum in Bibl. magnis addita nota לִי חֶסֶד. Sic et in Cod. hieros., ubi obſervatur: כָּל הָאֵל דַּעַל עֵין וְפִתּוּחַ. Sic et in Cod. hieros., ubi obſervatur: כָּל הָאֵל דַּעַל עֵין וְפִתּוּחַ (cf. ſupra ad 42, 18, et *Michlol* 53^b).
- Ibid. וְהַמְּלָאִים לְמִנִּי Mercha Tiphcha, ut edidit Michaelis ex Codd. Erf. 2. 3.
- 65, 18. כִּי cum Munach (non Makkef) in Codd. et edd. antiquis,

- et recte quidem, nam אָז tribus locis exceptis nusquam makkefari traditum est (vide Masoram ad Num. 35, 33).
- 55, 20. וְלֹא־יִהְיֶה cum Vav copulativo in Cod. 1294, id quod confirmat Masora, quae hunc locum inter decem יִהְיֶה וְלֹא versum inchoantia enumerat. Etiam Targum וְלֹא reddit.
- 55, 22. יִטָּר dagessatum cum plerisque Codd., confirmantibus Kimchio et Jekuthiële in *Darche ha-nikkud*. Cod. 1294 exhibet יִטָּר, quod spernendum duximus. Cf. supra ad 17, 10.
- 66, 2. אָבִיט cum Rebia in Cod. 1294, hieros. et edd. antiquis.
- 66, 3. מִכָּה Caph habet Zere, namque hoc vocabulum non est e numero quinque in Segol exeuntium (vide Masoram ad Ex. 2, 11 et *Michlol* 128^b).
- Ibid. עֹרֶף plene in Cod. 1294 et hieros. uti שֹׁרֶף quoque et זֹרֶף teste Masora ad Gen. 41, 8. Vocali Zere, ne corripiatur, Metheg ut העמדה adscriptum. Eodem modo praeuentibus antiquis testibus scribendum יִזְכֹּר, יִזְכֹּר (v. 8).
- 66, 4. בתעלכיהם sine Vav in Codd. et edd. castigatis.
- 66, 7. חֶבֶל Cheth habet Zere consensu optimorum testium. Masora adnotat לִיח et inseruit hoc vocabulum indici viginti quinque vocali Zere instructorum (*Masora fin.* p. 54 col. 4). Sic et Kimchi in *Michlol* 167^b et in Libro Radicum s. v. חבל.
- 66, 12. נָטָה defective, in Cod. 1294 sine nota marginali, neque enim refertur ad quattuor plene scribenda. Munach (non Makkef) edidimus cum Cod. jaman. aliis.
- 66, 24. וַיִּצְאָה cum Munach in Codd. et sic recte Bibl. magna, Paris. 1544, Nisselius, Opitius. Cf. *Thorath Emet* p. 39.

II.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר ישעיה

Loci Jesaiae vocalem non productam in pausa retinentes.

וברגליהם תעבסנה	3, 16.
ועיני גבהים תשפילנה	5, 15.
ועיניו השע	6, 10.
את בן טבאל	7, 6.
שלל חש בן. וחברו	8, 1 & 3.
דהלכים לאט	8, 6.

כי יאמר הלא שרי	10, 8.
בבקר יאכל תבן	11, 7.
את בני קדם	11, 14.
ונשיהם תשכבנה	13, 16.
וקשתות נערים תרששנה	13, 18.
ומהר צדק	16, 5.
הידד השכתי	16, 10.
הסיר התז	18, 5.
בן מלכי קדם	19, 11.
כל אנחתה השכתי	21, 2.
עשית פלא	25, 1.
בטחו ביי עדי עד	26, 4.
ברגלים תרמסנה	28, 3.
העם הזה הפלא ופלא	29, 14.
משא בהמות נגב	30, 6.
ולחשף מים מצבא	30, 14.
לצדק ימלך מלך	32, 1.
ואזני שמעים תקשכנה	32, 3.
לבנון קמל	33, 9.
תלדו קש	33, 11.
באש יצתו	33, 12.
בזזו בז	33, 23.
ואזני חרשים תפתחנה	35, 5.
דבר יי אשר דברת	39, 8.
ואין אמר השב	42, 22.
ושחקים יזלו צדק	45, 8.
עד עולמי עד	45, 17.
ותחת הסרפד יעלה הדס	55, 13.
באגרת רשע	58, 4.
על צד תאמנה	60, 4.
ובגדיך כדרך בגת	63, 2.
כדשא תפרחנה	66, 14.

III.

פסקתא דספר ישעיה כ"ז, וסמנהון

Loci Jesaiæ lineola Pasek notati.¹

ישא ביום ההוא לאמר	3, 7.
ענן יומם ועשן	4, 5.
ימהר יחישה	5, 18.
שרפים עמדים ממעל	6, 2.
קדוש קדוש קדוש	6, 3.
בקן ידי	10, 14.
כמכת מדין בצור	10, 26.
יוסיף אדני שנית	11, 11.
הבוגד בוגד והשודד שודד	21, 2.
על מצפה אדני	21, 8.
הרג בקר	22, 13.
הבוק תבוק הארץ והבז תבז	24, 3.
הלוט הלוט	25, 7.
תצר שלום שלום	26, 3.
אמר יי אלי כאשר יהגה	31, 4.
מלך אשור אדניו	37, 4.
הטה יי אזנך	37, 17.
ביד עבדיך חרפת אדני	37, 24.
אלהי עולם יי	40, 28.
שלום שלום לרחוק	57, 19.
חסדי יי אזכיר	63, 7.
הנה עבדי יאכלו	65, 13.
מהם פליטים	66, 19.
אחיכם מכל הגוים מנחה	66, 20.

¹ Vide quae ad Genesin p. 91 adnotavimus.

IV.

סדרים בספר ישעיה כ"ו, וסמנהון

*Sectiones libri Jesaias masoreticae*¹.

חזון ישעיהו	1, 1.
אם רחץ אדני את צאת בנות ציון	4, 4.
וינעו אמות הספים	6, 4.
דבר שלח יי ביעקב	9, 7.
ויצא חטר מגזע ישי	11, 1.
והיה ביום הניח יי לך	14, 3.
והוכן בחסד כסא	16, 5.
בשנת בא תרתן אשדודה	20, 1.
משא צר הילילו אניות	23, 1.
יי אלהי אתה ארוממך	25, 1.
הוי עטרת גאות	28, 1.
הוי בנים סוררים	30, 1.
וישב עמי בנוה שלום	32, 18.
ויהי בארבע עשרה שנה	36, 1.
וישלח ישעיהו בן אמוץ	37, 21.
נחמו נחמו עמי	40, 1.
ראשון לציון הנה הנם	41, 27.
כה אמר יי מלך ישראל	44, 6.
כי כה, דבחר ישראל נושע	45, 18.
הראשנות מאז הגדתי	48, 3.
כה אמר יי אי זה ספר כריתות	50, 1.
מה נאוו על ההרים	52, 7.
כה אמר יי שמרו משפט	56, 1.
הן לא קצרה יד יי	59, 1.
שוש אשיש ביי	61, 10.
כה אמר יי כאשר ימצא התיירוש	65, 8.

¹ Cf. quae ad Genesin p. 92 de his capitibus Masoretarum diximus.

V.

הלופי קריאה בספר ישעיה

Loci Jesaiae consimiles qui facile confunduntur.

- 1, 1 Primo חזון ישעיהו בן אמוץ אשר חזה על יהודה וירושלם.
- 2, 1 Secundo הדבר אשר חזה ישעיהו בן אמוץ על יהודה וירושלם.
- 2, 2 Jesaia נכון יהיה הר בית יי.
- 4, 1 Micha יהיה הר בית יי נכון.
- 2, 2 Jesaia ונשא מגבעות.
- 4, 1 Micha ונשא הוא מגבעות.
- 2, 2 Jesaia ונהרו אֱלֹיו כָּל הַגּוֹיִם.
- 4, 1 Micha ונהרו עָלֵיו עַמִּים.
- 2, 3 Jesaia והלכו עַמִּים רבים.
- 4, 2 Micha והלכו גּוֹיִם רבים.
- 2, 3 Jesaia אל הר יי אֶל־בית.
- 4, 2 Micha אל הר יי וְאֶל־בית
- 2, 4 Jesaia ושפט בין הגוים והוכיח לעמים רבים.
- 4, 3 Micha ושפט בין עמים רבים והוכיח לגוים עצמים עד רחוק.
- 2, 4 Jesaia וכתתו חרבותם.
- 4, 3 Micha וכתתו חרבותיהם.
- 2, 4 Jesaia לֹא יִשָּׂא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו.
- 4, 3 Micha לֹא יִשָּׂא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו.
- 2, 10 Primo מפני פחד יי ומהדר גאנו (סוף פסוק).
- 2, 19 Secundo מפני פחד יי ומהדר גאונו בקומו לערץ הארץ.
- 2, 21 et tertio
- 2, 11 Primo עיני גבהות האדם שפל ושח רום אנשים.
- 2, 17 Secundo ושח גבהות האדם ושפל רום אנשים.
- 6, 1 Primo בשנת מות המלך עזיהו.
- 14, 28 Secundo בשנת מות המלך אחז.

- 13, 20 Jesaia לֹא תִשָּׁב לִנְצַח וְלֹא תִשָּׁכַח עַד דּוֹר וָדוֹר.
 50, 39 Jeremia וְלֹא תִשָּׁב עוֹד לִנְצַח וְלֹא תִשָּׁכַח עַד דּוֹר וָדוֹר.
 15, 2 Jesaia בְּכָל רֵאשִׁי קִרְחָה כָּל זָקֵן גְּרוּעָה.
 48, 37 Jeremia בְּי כָּל רֹאשׁ קִרְחָה וְכָל זָקֵן גְּרוּעָה.
 15, 4 Jesaia עַד יֵהֵץ נִשְׁמַע קוֹלָם.
 48, 34 Jeremia עַד יֵהֵץ נִתְּנוּ קוֹלָם.
 15, 5 Jesaia כִּי מַעֲלָה הַלּוּחִית בְּכִי יַעֲלֶה בּוֹ.
 48, 5 Jeremia כִּי מַעֲלָה הַלּוּחִית בְּכִי יַעֲלֶה בּוֹ.
 15, 5 Jesaia כִּי יִהְיֶה חֲרוֹנִים זַעֲקַת שֹׁכֵר יִעָרֵר.
 48, 5 Jeremia כִּי בְּמוֹרֵד חֲרוֹנִים צָרִי צַעֲקַת שֹׁכֵר שָׁמְעוּ.
 18, 2 Primo אֶל גּוֹי מִמֶּשֶׁךְ וּמוֹרֵט.
 18, 7 Secundo עִם מִמֶּשֶׁךְ וּמוֹרֵט.
 19, 13 Primo הִתְּעוּ אֶת מִצְרַיִם.
 19, 14 Secundo וְהִתְּעוּ אֶת מִצְרַיִם.
 33, 15 Jesaia מִרְאוֹת בָּרַע.
 1, 13 Habakuk מִרְאוֹת רַע. וְחַד פִּסּוֹק סִמֵּן טוֹב בָּרַע אוֹ רַע
 (Levit. 27, 10).
 35, 10 Primo וּשְׂמַחָה יִשְׁיִגּוּ וְנִסּוּ.
 51, 11 Secundo וּשְׂמַחָה יִשְׁיִגּוּ נִסּוּ. וְסִמֵּן ו'ו' נ"ן.
 36, 10 Primo עֲלִיתִי עַל הָאָרֶץ הַזֹּאת לְהַשְׁחִיתָהּ.
 ibid. Secundo עֲלֶה אֶל הָאָרֶץ הַזֹּאת וְהַשְׁחִיתָהּ.
 40, 3 Primo פָּנוּ דֶרֶךְ יִי.
 62, 10 Secundo פָּנוּ דֶרֶךְ הָעָם.
 41, 10 Primo אֵל תִּירָא כִּי עֲמָהּ אֲנִי.
 43, 5 Secundo אֵל תִּירָא כִּי אֲתָהּ אֲנִי.
 42, 10 Jesaia שִׁירוּ לִי שִׁיר חֹדֶשׁ תִּהְלְתוּ בְּמִקְצֵה הָאָרֶץ.
 149, 1 Psalm. הַלְלוּיָהּ שִׁירוּ לִי שִׁיר חֹדֶשׁ תִּהְלְתוּ בְּקֶהֱל
 חֲסִידִים.
 44, 1 Primo וַיִּשְׁרָאֵל בַּחֲרָתִי בּוֹ.
 42, 2 Secundo וַיִּשְׁרוֹן בַּחֲרָתִי בּוֹ.
 44, 2 Primo כֹּה אָמַר יְיָ עֲשֵׂה וַיִּצְרַךְ מִבְּטָן.
 44, 24 Secundo כֹּה אָמַר יְיָ גָּאֻלָּהּ וַיִּצְרַךְ מִבְּטָן.

- 48, 22 Primo אין שלום אמר יי לרשעים.
 57, 21 Secundo אין שלום אמר אלהי לרשעים. וחד פסוק סמן
 יי אלהי אם עשיתי זאת (Ps. 7, 4).
 49, 26 Primo וידעו כל־בשר כי אני יי מושיעך.
 60, 16 Secundo וידעת כי אני יי מושיעך.
 51, 9 Primo עורי עורי לבשי עז.
 52, 1 Secundo עורי עורי לבשי צנה.
 56, 3 Primo בן הנכר הנלוה אל יי.
 56, 6 Secundo ובני הנכר הנלוים על יי.
 58, 5 Primo הכזה יהיה צום אבחרהו.
 58, 6 Secundo הלא זה צום אבחרהו.

VI.

חלופי ספר ישעיה שבין בני מערבאי ובין בני מרנחאי

*Scripturae libri Jesaiae inter scholas orientales et occidentales
 controversae.*

Orientalis (Babylonii).

Occidentales (Palaestinenses).

פתהן, פא פתח	3, 17. פתהן יערה, פ"א קמץ
עשירה, חסר יו"ד	6, 13. בה עשירה, מלא יו"ד
על אבני בור	14, 19. אל אבני בור
לאמר, בסלוק. לך ופתחת,	20, 2. לאמר לך ופתחת, חד
ראש פסוק ¹	פסוק
היתיו מלא יוד	21, 14. היתיו מים, חסר יו"ד
תוסיפו כתיב, תוסיפי קרי	23, 12. ויאמר לא תוסיפי,
	כתיב וקרי
פתים בב' יודין כתיב וקרי	23, 12. בת צידון פתים כתיב,
	פתים קרי
קומו כתיב, קומי קרי	23, 12. קומי עברי, כתיב וקרי
יציץ יפרח כתיב, ופרח קרי	27, 6. יציץ ופרח כתיב וקרי
וישמע אל תרהקה	37, 9. וישמע על תרהקה

¹ Priscus Cod. Heidenheim. adnotat: פסוקין ב' מרנחאי

Orientalia (Babylonii).	Occidentales (Palaestinienses).
כסִיס כתיב, כסִיס קרי	38, 14. כסִיס עגור, כתיב וקרי
יהֲזֶה עשקה ¹	<i>ibid.</i> אֲדֹנִי עשקה
ונהרֹחִיד, מלא ו"ו	44, 27. ונהרֹחִיד אוביש, חסר
	ו"ו
יצר חסר ו"ו	45, 7. יוצר אור ובורא, מלא
	ו"ו
וְהָשִׁיבו כתיב וקרי	46, 8. הָשִׁיבו פושעים
יוצֵרִי, מלא ו"ו	49, 5. יוצֵרִי מבטן לעבד, חסר
	ו"ו
יוֹדְעִי, מלא ו"ו	51, 7. יודְעִי צדק, חסר ו"ו
ומכאובינו, מלא ו"ו	53, 4. ומכאובינו סבלם, חסר
	ו"ו
הנלויים אֵל יי	56, 6. ובני הנכר הנלויים עַל יי
עַל הַר	56, 7. והביאותים אֵל הַר
אֲמַרְתִּי כתיב, אֲמַרְתָּ קרי	57, 10. לֹא אֲמַרְתָּ נואש
והולֵד חסר יו"ד	59, 4. והולֵיד און, מלא יו"ד
מִמֶּנּוּ, רפה	59, 9. רחַק משפט מִמֶּנּוּ, דגש
מִמֶּנּוּ, רפה	59, 11. רחקה מִמֶּנּוּ, דגש
ואשְׁכָּרם ²	63, 6. ואשְׁכָּרם
מִמֶּנּוּ, רפה	64, 6. הסתרת פניך מִמֶּנּוּ, דגש
	דגש
וחרד אֵל דברי	66, 2. וחרד עַל דברי

¹ כן, בבבלי Heidenheim in prisco suo Cod. hanc invenit notam: „sic (אדני) scribendum, in babylonico aliisque Codd. exstat יהודה". Vice versa Orientales Thren. 5, 21 legunt אדני.

² v. Geiger, *Urschrift und Uebersetzungen der Bibel* S. 414.

VII.

חלופי נקוד של ספר ישעיה בין בן אשר ובין
בן נפתלי*Loci Jesaiae a Ben-Ascher et Ben-Naftali diverse punctis signati.*

Ben-Naftali:

וּבְפָרְשֵׁכֶם
וְנִכְחָה
וְאֵם תִּמְאֲנֶה
וְאִנְקָמָה
וּבְרִגְלֵיהֶם¹
וַיַּעֲזֹקוּהוּ
וְלִבְבָהּ
אֶת־כָּל־מַעֲשָׂהוּ²
כִּי־אֵם יִהְיֶה³
וְהִתְנַחֲלִים
יִלְלִיל⁴
מִשַּׁל־אֶרֶץ¹

Ben-Ascher:

1, 15. וּבְפָרְשֵׁכֶם
1, 18. וְנִכְחָה
1, 20. וְאֵם־תִּמְאֲנֶה
1, 24. וְאִנְקָמָה
3, 16. וּבְרִגְלֵיהֶם
5, 2. וַיַּעֲזֹקוּהוּ
7, 4. וְלִבְבָהּ
10, 12. אֶת־כָּל־מַעֲשָׂהוּ
10, 22. כִּי־אֵם־יִהְיֶה
14, 2. וְהִתְנַחֲלִים
15, 2. יִלְלִיל
16, 1. מִשַּׁל־אֶרֶץ

¹ De his vocabulis dissentiunt, non de וּמִשְׁקֶרֶת et וּמִשְׁקֶלֶת, uti exhibet index hucusque editus. Ben-Naftali Gaja ponit ubi a Ben-Ascher non admittitur, velut in istis vocabulis, quae accentu conjunctivo instructa sunt et syllabarum structuram habent Gajae non aptam. Ben-Naftali aliter sentit. Gaja, nulla accentuum ratione habita, antepenultima atque etiam prima syllabae quadrisyllabi iisque clausis apponit, v. notas ad Gen. 2, 6. 6, 7. 7, 4 p. 82.

² Ben-Naftali pronunciationem gutturalium cum Chatef aspernatur, cf. 37, 19. 51, 15. Gen. 13, 12.

³ Ben-Naftali וְאֵם־כִּי per Makkef conjungit uti et 37, 19. Num. 24, 22. Jer. 2, 22. 37, 10. Hos. 9, 12. Ps. 1, 2. Masora quae nonnisi tres locos agnoscit ubi וְאֵם־כִּי makkefatum est (Gen. 15, 4. Num. 35, 33. Neh. 2, 2) stat a partibus Ben-Ascheri.

⁴ Eodem modo discedunt 16, 7. Hos. 7, 14., cf. notam ad Gen. 27, 28 et *Michlol* 104^b.

¹ Ben-Ascher vocali Zere ne corripiatur Metheg (הַעֲמִידָה h. e. ad sistendam vocalem) adjicit.

Ben-Naftali:

יִלְיִל
וּבְכִלִּי גִמָּא
לְבַד פֶּה
וּשְׁבִי-הָאָרֶץ¹
וְהִיתָה²
יֹסֵב, רַפָּה³
וְהִיא אֹר הַלְבָנָה
בְּלִי-יְחֻזְקוֹ כֵּן תִּרְנָם
קֹר תִּהְיֶה
חֲרִיָּה וְאִין שָׁם
אֲדִי-דְבַר שְׁפָתַיִם⁴
הַמְבַלְעָדִי
אֲשֶׁר-עַל-הַפִּיִת
אֲשֶׁר-עַל-הַפִּיִת
פִּי-אִם מַעֲשֶׂה
אֶל-יִשְׁעֶיהָ
אֶל-יִשְׁעֶיהָ

Ben-Ascher:

יִלְיִל 16, 7.
וּבְכִלִּי-גִמָּא 18, 2.
לְבַד-פֶּה 26, 13.
וּשְׁבִי-הָאָרֶץ 26, 21.
וְהִיתָה 28, 4.
יֹסֵב דַּגֵּשׁ 28, 27.
וְהִיא אֹר-הַלְבָנָה 30, 26.
בְּלִי-יְחֻזְקוֹ כֵּן-תִּרְנָם 33, 23.
קֹר-תִּהְיֶה 34, 11.
חֲרִיָּה וְאִין-שָׁם 34, 12.
אֲדִי-דְבַר-שְׁפָתַיִם 36, 5.
הַמְבַלְעָדִי 36, 10.
אֲשֶׁר-עַל-הַפִּיִת 36, 22.
אֲשֶׁר-עַל-הַפִּיִת 37, 2.
פִּי אִם-מַעֲשֶׂה 37, 19.
אֶל-יִשְׁעֶיהָ 38, 4.
אֶל-יִשְׁעֶיהָ 39, 8.

¹ Ben-Ascher scribit יִשְׁבִּי cum Metheg posterioris syllabae utpote productae (משוכה), a qua Metheg firmum (רמוך) removeri nequit. At Ben-Naftali Metheg retrahit ad primam syllabam eamque apertam, vide de hac differentia notam ad Gen. 45, 15 et *Metheg-Setzung* § 11.

² Ben-Naftali apponit Gaja ad Schebâ in vocabuli initio uti et Lev. 25, 6. Praeterea quia accentuum duplicationem aspernatur, pro Kadma veasla accentum simplicem Gerschajim ponit quemadmodum Num. 27, 11. Jer. 7, 33. Ezech. 5, 15. Masora consentit cum Ben-Ascher.

³ Ben-Ascher literam Samech dagessat, cf. Kimchium in *Michlol* 146^a et in Libro Radicum s. v. סבב. Index typis excusus hunc locum praetermittit.

⁴ Etiam hic locus et deinceps v. 10. et 22. 37, 2. et 19 ab indice excuso absunt.

Ben-Naftali:

תַּעֲרֹכוּ לֹו¹
כִּי אֶתֶּנָּה אֲנִי
הִלֹּא שֶׁקֶר
וּמִתְפַּלְלִים²
וַיִּהְיוּ³
אֵין מִנְהֵל לָהּ
וְאֶת-עֲצוּמִים
וּבְרַחֲמִים
תִּשְׁקֹל-לִי כֶסֶף
בְּלֹא לָחֶם
וַיִּגְרָשׁוּ
אֲשֶׁר-זָמְנוּ⁴
וַיִּנְטְלוּ
הַמִּתְקַדְּשִׁים

Ben-Ascher:

תַּעֲרֹכוּ לֹו 40, 18.
כִּי-אֶתֶּנָּה אֲנִי 43, 5.
הִלֹּא-שֶׁקֶר 44, 20.
וּמִתְפַּלְלִים 45, 20.
וַיִּהְיוּ 51, 15.
אֵין-מִנְהֵל לָהּ 51, 18.
וְאֶת-עֲצוּמִים 53, 12.
וּבְרַחֲמִים 54, 7.
תִּשְׁקֹל-לִי כֶסֶף 55, 2.
בְּלֹא-לָחֶם *ibid.*
וַיִּגְרָשׁוּ 57, 20.
אֲשֶׁר-זָמְנוּ 63, 7.
וַיִּנְטְלוּ 63, 9.
הַמִּתְקַדְּשִׁים 66, 17.

¹ Secundum Ben-Ascher accentus retro cedit (נָסוג אחור) et quidem ad antepenultimam, quia penultima clausa est (cf. Delitzsch ad h. l.). Idem fit eadem de causa in נַעֲמָדָה (50, 8) נַעֲרָמָה (Ex. 15, 8) וַיִּתְחַרְקוּ (Thren. 2, 16) et alias. Ben-Naftali relinquit accentum in ultima, cf. *Thorath Emeth* p. 13.

² Ben-Ascher syllabae secundae ante Sakef conjunctivum Kadma impertit. At Ben-Naftali aegre fert in eodem vocabulo duplicationem accentuum et idcirco Gaja pro Kadma ponit. Similiter Lev. 25, 7. 37. 27, 25. Deut. 3, 24. Eccl. 9, 12., vide Heidenheimium in Pentateuchi editione *Me'or Enajim* inscripta ad Ex. 21, 2. Praeterea in illo ל discrepant, quod Ben-Ascher quia eadem litera sequitur non dagessat et cum Chatef-Pathach effert, uti et Jer. 29, 7. 2 Chron. 7, 14. Ps. 69, 35. 90, 14. 105, 3.

³ Ben-Naftali ut supra 10, 12 gutturalem pronunciat quiescentem, Ben-Ascher mobilem.

⁴ Ben-Naftali primae syllabae (אֲשֶׁר-) Gaja dat, quod praeeptis Ben-Ascheri excluditur. Similiter Deut. 9, 7. 21, 8. 2 Reg. 23, 27. Ruth 4, 15., cf. de dissensu Gen. 6, 7. Clodius in sua Bibliorum editione hanc differentiam per errorem ad 58, 2 refert.

VIII.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. Varietas scriptiois et lectionis (פְּתִיב וּקְרִי)

Scriptum. פְּתִיב	Legendum. קְרִי
3, 15. מִלְכֶם (h. e. מִלְכֶם)	מִה־לְכֶם
3, 16. נִטְוֹת (h. e. נִטְוֹת)	נִטְוֹת
5, 29. וּשְׂאֵג (h. e. וּשְׂאֵג)	יִשְׂאֵג
9, 2. לֹא Itidem 49, 5. 63, 9.	לֹא
9, 6. לֶם רְבָה (h. e. לֶם רְבָה) ¹	לְמֶרְבָּה
10, 6. וּלְשִׁימוֹ (h. e. וּלְשִׁימוֹ)	וּלְשִׁימוֹ
10, 13. וַעֲתִידֵיהֶם (h. e. וַעֲתִידֵיהֶם)	וַעֲתִידֵיהֶם
<i>ibid.</i> כֹּאבִיר (h. e. כֹּאבִיר)	כֹּבִיר
10, 32. בֵּית (h. e. בֵּית)	בֵּת
12, 5. מִידַעַת (h. e. מִידַעַת)	מִידַעַת
13, 16. תִּשְׁכַּנָּה	תִּשְׁכַּנָּה
15, 3. כִּלָּה (h. e. כִּלָּה) Itidem 16, 7.	כָּלֹ
16, 3. הִבִּיאוּ (h. e. הִבִּיאוּ)	הִבִּיאוּ
<i>ibid.</i> עֲשִׂי (h. e. עֲשִׂי)	עֲשִׂו
18, 4. אֲשַׁקּוּטָה (h. e. אֲשַׁקּוּטָה)	אֲשַׁקּוּטָה
23, 12. כִּתִּיִּים (h. e. כִּתִּיִּים)	כִּתִּיִּים
23, 13. בַּחֲיִנִּי (h. e. בַּחֲיִנִּי)	בַּחֲיִנִּי
25, 10. כְּמִי (h. e. כְּמִי)	כְּמוֹ
26, 20. דִּלְתִּיךָ (h. e. דִּלְתִּיךָ)	דִּלְתִּדָּ
<i>ibid.</i> יַעֲבֹר (h. e. יַעֲבֹר)	יַעֲבֹר
28, 15. שִׁיט (h. e. שִׁיט)	שִׁוט
<i>ibid.</i> עֵבֶר (h. e. עֵבֶר)	יַעֲבֹר
29, 11. הִסְפֹּר (h. e. הִסְפֹּר)	סִפֹּר
30, 5. הִבִּאִישׁ (h. e. הִבִּאִישׁ)	הִבִּישׁ
30, 6. עֹרִים (h. e. עֹרִים)	עֹרִים

¹ לֶם item quod לָהֶם, forma antiqua adhuc in poetico לָמוּ conservata.

Scriptum. כְּתִיב	Legendum. קְרִי
30, 32. בַּה (h. e. בָּה)	בָּם
30, 33. הוּא (h. e. הוּא)	הֵיא
32, 7. עֲנוּיִם (h. e. עֲנוּיִם)	עֲנוּיִם
32, 15. וְכַרְמֶל (h. e. וְכַרְמֶל)	וְהַכְרֶמֶל
36, 2. יְרוּשָׁלַיִם (h. e. יְרוּשָׁלַיִם)	יְרוּשָׁלַיִם
36, 12. הֲרָאִיָּהֶם (h. e. הֲרָאִיָּהֶם)	צוֹאֲתָם
<i>ibid.</i> שִׁינִיָּהֶם (h. e. שִׁינִיָּהֶם)	מִיָּמִי רִגְלֵיהֶם
37, 30. וְאָכֹל (h. e. וְאָכֹל)	וְאָכֹלוּ
39, 2. נִכְתָּה (h. e. נִכְתָּה)	נִכְתָּה
41, 23. וְנִרְאָה (h. e. וְנִרְאָה)	וְנִרְאָה
42, 20. רָאִיתָ (h. e. רָאִיתָ)	רָאִיתָ
42, 24. לְמַשׁוּסָה (h. e. לְמַשׁוּסָה)	לְמַשְׁפָּה
44, 17. יִסְגֹּד (h. e. יִסְגֹּד)	יִסְגֹּד
44, 24. מִי אֶתִי (h. e. מִי אֶתִי)	מִאֶתִי
45, 2. אֹשֶׁר (h. e. אֹשֶׁר)	אֹשֶׁר
46, 11. עֲצָתוֹ (h. e. עֲצָתוֹ)	עֲצָתִי
47, 13. הִכְרִיז (h. e. הִכְרִיז)	הִכְרִיז
49, 6. וְנִצְרִי (h. e. וְנִצְרִי)	וְנִצְרִי
49, 13. יִפְצְחוּ (h. e. יִפְצְחוּ)	וְיִפְצְחוּ
52, 2. הִתְפַּתְּחוּ (h. e. הִתְפַּתְּחוּ)	הִתְפַּתְּחוּ
52, 5. מִשְׁלֹ (h. e. מִשְׁלֹ)	מִשְׁלֹ
54, 16. הֵן (h. e. הֵן)	הֵנָּה
55, 13. תַּחַת (h. e. תַּחַת)	וְתַחַת
56, 10. צָפוֹ (h. e. צָפוֹ)	צָפוֹ
57, 19. נוֹב (h. e. נוֹב)	נוֹב
58, 14. בְּמוֹתִי (h. e. בְּמוֹתִי)	בְּמוֹתִי
60, 21. מִטְעֹ (h. e. מִטְעֹ)	מִטְעִי
62, 3. וְצִנּוֹף (h. e. וְצִנּוֹף)	וְצִנּוֹף
65, 4. וּפְרָק (h. e. וּפְרָק)	וּפְרָק
65, 7. עַל (h. e. עַל)	אֶל
66, 17. אַחַד (h. e. אַחַד)	אַחַת

B. Adnotationes masoreticae.

- בְּסִגּוֹל Gimel cum Segol 40, 4.
 דָּגֶשׁ אַחֲרֵי שְׁוֹרֶק Dagesch post Schurek 16, 8. 17, 9. 28, 16. 27.
 33, 1. 51, 4. 55, 4.
 הֶ' רֶפֶה He sine Mappik 18, 5. 21, 2. 23, 17.
 וְ בְּצִירֵי Vav cum Zere 55, 4.
 וְ חֶסֶר יֶ' sine Jod 3, 8. 44, 4.
 הַצִּי הַנְּבִיאִים Medium Prophetarum 17, 3.¹
 הַצִּי הַסֵּפֶר Medium libri 33, 21.
 וְ יִתִּירֵי Abundans Vav 18, 4. 26, 20. 44, 17. 58, 14.
 וְ יִתִּירֵי Abundans Jod 26, 20.
 בְּדָגֶשׁ כ' Caph dagessatum 5, 5.
 בְּצִירֵי כ' Caph cum Zere 41, 2.
 בְּחִירֶק מ' Mem cum Chirek 14, 3.
 מ' סְתוּמָה בְּאֶמְצַע תְּבִיחָה Mem clausum in medio vocabulo 9, 6.
 מִלְּעִיל Cum tono in penultima 7, 2. 16, 8. 9. 32, 11.
 נֹון זַעִירָא Nun parvum 44, 14.
 נֹון בְּצִירֵי ב' Utrumque Nun cum Zere 30, 11.
 נִקְדָּה עָלֶיךָ Punctis supernis notatum 44, 9.
 ע' בְּקָמֶץ Ajin kamezatum 33, 20.
 פ' בְּפֶתַח Pe pathachatum 20, 4.
 פֶּתַח בְּאַתְנַח Pathach apud Athnach 6, 10. 8, 6 etc.
 פֶּתַח בְּסוֹף פְּסוּק Pathach apud Soph-pasuk 3, 16. 5, 15 etc.
 צ' רֶבֶתִי Zade majusculum 56, 10.
 קָמֶץ בְּזָקָה Kamez cum accentu Sakeph 14, 9. 21. 15, 5. 28, 28.
 30, 16. 31, 4. 32, 7. 14. 33, 9. 10. 34, 10. 37, 17. 42,
 25. 43, 19. 44, 15. 23. 46, 13. 47, 3. 49, 13. 25. 51, 16.
 52, 10. 53, 7. 8. 11. 54, 3. 17. 57, 1. 20. 58, 2.
 קָמֶץ בְּטַרְחָא Kamez cum accentu Tarcha (h. e. Tiphcha) 5, 9.
 14, 27. 22, 14. 27, 10. 30, 33.

¹ Scilicet sec. ordinem masoreticum, quo Jeremiae et Ezechieli Jesaias antecedit, non uti sec. talmudicum sequitur.

קָמֶץ בְּרִיַע Kamez cum accentu Rebia 6, 10. 44, 26.

שׁ בְּצִירִי Sin cum Zere 64, 3.

ת' בְּקָמֶץ Tav kamezatum 41, 10.

ת' רְפָה Tav sine Dagesch 34, 11.

C. Clausula libri.

חֹזֶק: סְכּוּם פְּסוּקֵי סֵפֶר יִשְׁעִיהָ אֵלֶּה
וּמֵאַחֲרֵיהֶם וְהַשְׁעִים וְשִׁנָּה, וְסִמּוֹן
אֶ"ר בֶּץ, וְהַצֵּן כִּי אִם שָׁם אֲדִיר
יְיָ לָנוּ: וְסִדְרֵי שְׁשָׁה וְעֶשְׂרִים,
וְסִמּוֹן וְהֵי"ה: וּפְסֻקוֹתָיו שְׁבַע
וְעֶשְׂרִים, וְסִמּוֹן זָבַח"י: וּכְתִיבֵי
וּמִרְיֵי חֲמִשִּׁים וְהַשְׁעָה, וְסִמּוֹן
נְבו"א: וְחִבָּה אַחַת נְקִידָה (44, 9):
שְׁנוֹת הַסֵּפֶר, מִן עֲזִידָה עַד שְׁנֵי
אַחַת לְמִנְשָׁה, מֵאָה וְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה
שָׁנָה:

Macte esto! Summa versuum libri
Jesaiæ mille et nonaginta et duo,
signum (vox memorialis) אֶ"ר בֶּץ
(א' 1000, ר' 200, ב' 2, פ' 90), et
medium eorum versus 23, 21. Et
sectiones ejus viginti et sex, si-
gnum וְהֵי"ה (ו' 6, ה' 5, י' 10, ד' 5).
Et loci pasekati ejus viginti et
septem, signum זָבַח"י (ז' 7, ב' 2,
ח' 8, י' 10). Et scripta et legenda
ejus quinquaginta et novem,
signum נְבו"א (נ' 50, ב' 2, ר' 6, א' 1).
Et vox una punctata (44, 9). —
Anni libri ab Uzia usque ad an-
num primum Manassis centum et
quattuordecim anni.

36.1. 2. וְמִסָּה אֲלִיהוּא וַיֵּאמֶר : פֶּתַר-לִי זַעִיר

3. אֲחֹרָיְכִי עוֹד לֹא־לוֹ מַלְאִים : אִשָּׁה

דַּע : לַמַּרְחֹק וּלְפַעֲלִי אֶתָּן - צָדִיק :

4. כִּי-אֱמַנָם לֹא-שָׁקַר מַלְאִי תַמִּים דַּעוֹת

5. עֲמָךְ : הֵן-אֵל כָּבִיר וְלֹא יִמָּאֵס כָּבִיר —

6. כִּחַ לֵב : לֹא-יִחַיֶּה רָשָׁע וּמִשְׁפָּט עֲנִיִּים

7. יִתָּן : לֹא-יִגְרַע מַעֲדִיק עֲנִיוֹ וְאֶת —

מַלְאִים לַכֹּסֶא וַיִּשְׁיֲבֵם לְנֹצַח וַיִּגְבְּהוּ :

8. וְאֵם-אִסּוּרִים בָּזְקִים יִלְכְּדוּן בַּהֲבִלִי —

9. עֲנִי : וַיֵּגֶד לָהֶם פְּעֻלָּם וּפִשְׁעֵיהֶם כִּי

10. יִתְגַּבְּרוּ : וַיִּגַּל אֶזְנָם לַמּוֹסֵר וַיֵּאמֶר —

11. כִּי יִשׁוּבֹן מֵאֵן : אִם-יִשְׁמְעוּ וַיַּעֲבִדוּ

יִכָּלֹו יַמְיָהֶם בְּטוֹב וּשְׁנֵיהֶם בְּנַעֲמִים :

ספר איוב

81208

LIBER IOBI.

TEXTUM MASORETICUM
COLLATIS PRAESTANTISSIMIS CODICIBUS INSTAURAVIT
ATQUE EX FONTIBUS MASORAE ILLUSTRAVIT

S. BAER.

PRAEFATUS EST EDENDI OPERIS ADJUTOR

FRANCISCUS DELITZSCH.

CUM EFFIGIE FRAGMENTI BABYLONICO MORE INTERPUNCTI.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.

LIPSIAE 1875.

PRAEFATIO.

Quamquam omnino omnium Veteris Testamenti librorum textus redintegratae indiget recensiois, ut pro vere masoretico haberi possit, tamen prae ceteris libri qui dicuntur metrici (ספרי א"ת¹ sive ספרי א"ת¹) accuratissimam castigationem poscunt; namque his in libris ad falsas vel consonas vel vocales multa contra leges accentuum commissa accedunt, quia accentuationis ratio eorum propria² plerisque librariorum atque etiam editorum non satis cognita erat, quo factum est, ut etiam in editionibus tam eximiis ut van der Hooghtii et Norzii ne unum quidem caput errorum immune reperiatur. Propterea editis Genesis (1869) Jesaiae (1872) et bis Psalterii (1861. 74) emendationibus textibus ad Iobum e sterquilinio evehendum nos accinximus, rursus aucti adjutique majori quam adhuc usi eramus auxiliorum gravissimorum copia.

Praeter editionum veterrimarum optimarumque supellectilem, quam in prima Psalterii editione (1861) enumeravimus, ad Iobum recensendum adhibuimus editionem Neapolitanam 1486/7 a Raphaele Kirchheimio Francofurtensi commodatam, quae Proverbia cum commentario Immanuelis Romani³ et Iobum cum commentario Gersonidis (Levi b. Gersom) continet; desunt accentus atque etiam puncta literae ם diacritica, attamen ubicunque de ipsius vocabuli scriptione addubatur magno hic testis momento est. Codicum qui pridem nobis maximo usui fuerunt, duo librum Iobi exhibebant, Francofurtensis ille anno 1294 exaratus, quem identidem descripsimus, et Jamanensis a Jacobo Sappir Hierosolymitano ex Arabia allatus, quem Baerio raros quosdam libros sibi commutando concessit. Eidem Baerius acceptos refert aliquot indices masoreticos (differentiarum inter Occidentales et Orientales, inter Ben-Ascher et Ben-Naftali etc.), quos ille ex codice pretiosissimo, nunc Bibliothecae Nationalis

¹ Vide Comm. in Psalmos (1873) p. 3.

² Subtilius quam adhuc factum erat exposita est a S. Baerio in t. II. (p. 477—512) commentarii mei majoris in Psalterium (1860), compendiose in Libro Psalmorum Hebraico (Lips., Dörffling & Franke 1861) et Libro Psalmorum Hebraico atque Latino ab Hieronymo ex Hebraeo converso (Lips., F. A. Brockhaus 1874).

³ Cf. praefationem commentarii mei in Proverbia.

Parisiensis, anno 1002 exarato exscripserat¹, perinde ac Theophilo Abramsohn, qui editiones V. T. Berolinenses 1866. 69 Societatis Britannicae mandatu correxit, indicem vocum in pausa pathachatarum (פְּתַח־יָיִן בְּאֵס"ף), quem ex codice *Ochla ve-Ochla*² Halensi excerptum officiose cum ipso communicavit.

Verum maximo nobis adjumento fuit HERMANNUS STRACKIUS, auctor Prolegomenon criticorum in V. T. Hebraicum (1873) eruditissimus, qui nunc Petropoli in edenda accuratissima codicis Prophetarum anno 916 exarati atque more antiquo babylonico interpuncti imitatione occupatus est³. Is codicem Petropolitano anno 1010 exaratum, de quo in praefatione Psalterii bilinguis diximus, in usum nostrum tam dextere quam religiose cum textu Iobi Hooghtiano contulit itemque transscribendis multis Masorae huic codici additae partibus sedulo studiis nostris inserviit. Ac postquam ei contigit, ut jussu Supremi Senatus literarum artiumque studio prospicientis cum A. Harkavio, viro antiquitatis semiticae peritissimo, in Chersonesum Crimaeam ad explorandos codices ab Abrahamo Firko-witsch Karaita relictos delegaretur⁴, ibi quoque Iobi nostri memor indefesse elaboravit, ut quantum posset rebus nostris consuleret. Inter illos codices in oppido Tschufutkale coacervatos inveniebat duo fragmenta Iobi suo in genere singularia. Cod. membranaceus No. 8^a, formae maximae, 10 folia Iobi, 5 Proverbiorum, 12 quinque Voluminum (Megilloth) exhibet, grandibus pulchrisque literis scriptus et more tiberiensi interpunctus idque adeo speciose ut vocales et accentus plerumque figuras concavas, velut Pathach parallelogrammon, Segol tres circulos, referant, exceptis Iobeis, quae a XXXV, 10 usque ad finem libri pertinentia primum minoribus simplicibusque signis babylonice, deinde passim oblitis vel erasis babylonice signis vulgari more, quamquam insolita ut modo diximus specie, interpuncta sunt. Haec decem folia amicus noster ad fidem archetypi diligentissime descripsit, addita interpunctione babylonica et adnotata tiberiensi ubicunque varietatem lectionis repraesentat. Hunc

¹ Est קִינְטֶרֶס h. e. commentarius qui a Sappiro in t. II. Itinerarii sui אֲבֵן סִפּוּר inscripti (1874) commemoratur, ubi codicem istum p. 175 ss. describit, cf. etiam praefatio nostrae editionis Jesaiae p. VII.

² Hoc opus masoreticum ex cod. Parisiensi 1864 edidit S. Frensdorff Hanoveranus, nesciens, codicem non minoris pretii in bibliotheca Universitatis Halensi asservari.

³ Est ipse ille codex quem Odessâ nondum Petropolin translatus Pinnerus (1845) descripsit adjecto e libro Habacuci scripturae specimine.

⁴ Vide ejus de hoc itinere relationem: *Die biblischen und die massoretischen Handschriften zu Tschufutkale in der Krim* in *Luth. Zeitschrift* 1875 p. 585—624.

ipsum codicem qui primum locum obtinet non solum apparatus nostro critico attribuimus, sed etiam libri nostri frontem babylonici hujus Iobi specimine ornavimus; facile inde conspicias, Babylonios ad metricos libros interpungendos iisdem quibus alias signis usos esse¹. Alius codex Firkowicianus (Tschuf. No. 3) quattuor folia Iobi continet, unde Strackius nobis varias lectiones ad cap. II—VII enotavit; interpunctio est babylonica, sed ab usitata ratione multifariam remota multoque imperfectior, desunt enim Dagesch et signa vocalium composita: כֹּאֲשֶׁר, כֹּאֲנִי et similia sic scribuntur, ut primae litterae Pathach tiberiense, alteri Pathach babylonicum imponatur et, quod adhuc inauditum, ׁ superne appicto pusillo ׁ, ׁ appicto pusillo ס insignitur.

Neque vero hoc uno, sed omni modo Strackius inter bimestria sua codicum Tschufutcalensium studia curae habuit, ut Baerio in masoretico Iobi textu indagando opem ferret. Manifestum est, quantum valeat ad origines textus masoretici ejusque recepti cognoscendas crebra scholarum orientalium (babylonicarum) et occidentalium (palaestinensium) de quibusdam vocibus scribendis legendisque dissensio. At quantum absit, ut quae ad hoc usque tempus de illa sententiarum diversitate comperta habebamus explorata atque integra sint, Strackii operâ, quam pro nobis ea in re posuit, certiores facti sumus. Codices enim Tschufutcalenses excutiens octo deprehendit qui ad notitiam differentiarum inter Orientales et Occidentales sive locupletandam sive emendandam conferre possent², quae quidem omnia nostrum in usum fideliter exscripsit³.

¹ Memoratu dignum est, nomen יְהוָה hoc in codice sic scribi ut litterae ם babylonicum Chatef-Pathach, litterae ך extremæ Kamez superscribatur; Cholem omittitur. Ad calcem Threnorum librarius subsignavit: כָּתַב אֶבְרָהָם בֶּן שְׁמוּאֵל יִשְׁרָאֵל יִבְרָחֵם. Vocales tiberienses concavæ pictæ sunt; כָּתַב supra habet Kamez et Pathach babylonica; subscriptum Segol ostendit librarium non bene perspectum habuisse quænam vocalis tiberiensis hoc loco babylonicae respondeat. Alioqui Pathach babylonicum idem est quod Segol tiberiense.

² Codices ab eo excerpti sunt No. 7 Collectanea masoretica et grammatica, in his f. 14—23 חֲלוּסִים inter Orientales et Occidentales; No. 18* folia tria formæ maximæ, quæ חֲלוּסִים continent; No. 42* et 51 Pentateuchi veteres cum Masora; No. 118 Fragmenta Hagiographorum vetusta cum Masora; No. 94 Prophetæe priores, No. 2 Fragmenta Hagiographorum chartacea, No. 4 Libri V. T. cum notis et additamentis masoreticis.

³ Codicibus quibus Baerius usus est quodammodo adnumerare licet opus illud grammaticum אֲבֵלֶּסְטוֹס, לְבִנָּה דְּסַפֵּיר inscriptum, ejus ad 20, 2 mentio fit, auctore Messer Leon (יְהוֹרֵדָה לֵיאֹן), Rabbino Mantuano c. 1470, 138 capitibus etymologiam linguae hebraicae tractans, quemadmodum ejusdem גִּרְסַת צִרְפִּים, Mantuae editum sine

Non praeterit nos, multos esse qui nos irrideant, quasi in quisquiliis nimium minutae subtilitatis insumamus. Nimirum ut quaevis ars sic masoretica quoque non habet osorem nisi ignorantem. Ignorant enim, quantum faciant istae minutiae, quos nullius momenti esse putant, ad res gravissimas et grammaticas et historicas partim illustrandas, partim etiam patefaciendas. Ars grammatica paullatim ex Masora librorum sacrorum emer-sit¹ atque etiam nunc, nisi vana sibi fingere velit, ei inniti debet ad eamque se recipere, ne inveteratos errores incaute propaget. Falsum est, ut exempla aliquot afferamus, tonum vocabuli primarium nunquam in antepenultimam cadere; וַיִּהְיֶה־כֵּן 12, 11 habet Tarcha sicut וַיִּהְיֶה־נֶחֱמֵךְ Ex. 15, 8 Munach in antepenultima et similiter ante monosyllabum vel Milel tonus praecedentis vocabuli, sprete makkefatione, non raro si penultima clausa est ad antepenultimam usque retro graditur². Porro falsum est quod grammatici nostri uno ore docent, formas פִּעֲלֵי, קִדְּשִׁים, קִדְּשֵׁךְ, קִדְּשֵׁךְ legendas esse po'lo, kodaśim, dor'bân; Kamez illud methegatum non est ō, nam Kamez chatûf nec Metheg et ne Gaja quidem patitur³, quamobrem in codd. qui ut Chatef Kamez sic etiam Kamez chatûf – scribere solent (vide ad 17, 9) nusquam – reperitur et Babylonii אֶחָדְךָ e. c. Hab. 3, 7 sic scribunt, ut posteriori Kamez lineolam quae signum correptionis est addant, priori non item⁴. Falso Roedigerus in ed. Grammaticae Gesenianae vicesima prima contendit, ו copulativum nunquam Metheg assumere; scribitur sane וְכַמֵּן וְשִׁתִּי, et similiter, sed וְשִׁבְעֵי 14, 1. וְהָיָה־ 17, 9. Idem inscius est, quibus ex regulis modo וְהָיָה sine Gaja, modo וְהָיָה scribatur, quamquam si Baerii tractatum de legibus Methegi et Gajae consuluisse, de his multisque aliis meliora edoceri poterat. Neque adhuc ullus grammaticus liber exstat, excepto solo quodammodo Luzzattiano, in quo leges toni

anno (*Catalogus Bibl. Oppenheim.* p. 443. Zunz, *Zur Geschichte und Literatur* p. 250) rhetoricam linguae hebraicae tractat. Hunc librum ex cod. mscr. Bibliothecae Nat. Parisiensis Jacobus Sappir usque ad c. 51 descripsit eoque Baerium donavit.

¹ Id quod in commentatione *Physiologie und Musik in ihrer Bedeutung für die Grammatik, bes. die hebräische* 1868 demonstravimus.

² Sic ex praecepto Ben-Ascheri, vide Comm. ad Jes. 40, 18 et Jesaiam Baerianum p. 92. Contra, si penultima aperta est, haec ipsa accentum accipit et Metheg cessat, velut מוֹצֵאִי בָקָר Ps. 68, 9., vide adnotationem ad h. l. in Psalterio nostro bilingui.

³ Ipse Baerius hoc sero intellexit, quare corrigenda sunt quae ad Gen. 19, 34 מִקְחָרָה adnotavit.

⁴ Cf. Pinskeri *Einleitung in das Hebräisch-Babylonische Punctationssystem* p. 17, quamquam hic quoque ejus punctationis rationem non perspexit.

retrocedentis (נָסוּג אַחֲרָיִם), Dagesch fortis conjunctivi post Milel (אֲתִי מְרַחֵק) ejusdemque post Milra (דְּחִיק) recte ac sufficienter exponantur, ut inde penitus pernoscere possis, cur לֹא עָשָׂה et contra וְעָשִׂיתָ לָּךְ scribendum sit et quibus de causis in עָנָה בָּךְ (2 S. 1, 16) atque הִיטָה לְהָיִי (Gen. 1, 2) accentus non recedant. Ita pergere possem quaestiones quæstionibus cumulans, ad quarum nullam e libris quibus utimur grammaticis quid respondendum sit hauriri queat et quae omnino dissolvi non possunt, nisi legibus e textu ad fidem Masorae castigati collectis. Certo igitur speramus, labores nostros criticos usui fore ad grammaticam Hebraicam et emendandam et excolendam¹. Haec textus sacri interpunctio, cujus testis ac custos Masora est, non potest non pro ingenti miraculo haberi. Nam haec ipsa praesens aetas, quae a miraculis abhorret omnique traditioni summe diffidere solet, tam plenam, ne dicam, immensam et interminatam huic interpunctioni fidem habet, ut ejus fundamento totam disciplinae grammaticae compagem superstruat. Neque indigna profecto tanta fiducia est, siquidem etiam in nominibus exteris scribendis mirum quantum subtilitate excellit. Nomen regis Assyriae, qui Salmanassare mortuo regnum capessivit, סַרְרֻקִּין (Jes. 20, 1) scribitur, et scite quidem, nam assyriace *Sarrukin* nominatur, itaque Schebâ illud mobile indicium est vocalis paene nec tamen prorsus absorptae². Neque sine causa, ut exemplum aegyptiacum addamus, nomen תְּרִיקָה (Jes. 37, 9. 2 Reg. 19, 9) cum accentu penultimae effertur: haec accentuatio

¹ Hac mente editionibus nostris usus est Ed. Koenig in libro eximio *Gedanke, Laut und Accent als die drei Factoren der Sprachbildung comparativ und physiologisch am Hebräischen dargestellt* 1874. Operam nostram vel ad poesis hebraicae naturam cognoscendam aliquid valere bene intellexit Julius Ley in libro *Grundzüge des Rhythmus, des Vers- und Strophenbaues in der hebräischen Poesie* 1875. Ibi vero p. 24 Baerio exprobrat, regulis de makkefatione in *Accentuationssystem* cap. XX propositis ipsius editiones repugnare. Sane ita videtur, verum omnes exceptiones et ipsae certis quibusdam rationibus continentur, e. c. Ps. 92, 7 לֹא יִרְעָה, non לא־יִרְעָה scriptum propter sequens Athnach quod Mercha requirit, et לא־יִבִּין, non לא־יבִין quia inter Rebia mugrasch et Silluk nonnisi unus conjunctivus admittitur (*Accentuationssystem* XVII § 5). Eisdem de causis Ps. 1, 1 לא־עֲמֹד ante Athnach et לא־ישָׁב ante Silluk non makkefantur ibidemque consulto לא־הִלָּךְ, אשר לא־הִלָּךְ, non אשר לא־הִלָּךְ scribitur propter Zinnor, quo sequente etiam in prosaica accentuatione makkefatio monosyllaborum omitti solet velut Ex. 4, 11. Jes. 8, 23.

² Cf. de illa scriptione a Baerio restituta Bern. Stade, *De Isaias vaticiniis aethiopicis* (1873) p. 38.

ipius aegyptiacae formae *Taharka* (assy. *Tarku*) exemplar imitatur¹.

Quam vero difficile sit, textum sacrum Veteris Testamenti omnibus signis pronuntiationis et recitationis instructum eumque typis exscriptum talem exhibere, qui omni vitio ac labe immunis sit, nos abhinc triennio in Jesaia edendo experti sumus; ingenue enim fateamur, in Genesi edenda rem nobis multo prosperius successisse². Tanto majori virium contentione concertavimus, ut quem nostris in editionibus nobis proposuimus finem in lobo assequeremur, praesertim cum ad hujus libri textum ad fidem Masorae recensendum multo major quam in Genesi et Jesaia suppeteret nobis subsidiorum copia. Etiamsi fieri non potuit quin hoc quoque in negotio hic illic humani quid nobis acciderit, tamen confidimus non defore qui nos non vano conatu Norzium, Heidenheimium atque alia criticae sacrae exempla aemulatos esse judicent.

Scribebam Lipsiae VI ante Calendas Julias MDCCCLXXV.

Franciscus Delitzsch.

¹ Vide Schrader, *Keilinschriften und das A. T.* p. 203.

² In Genesi praeter tria ista quae in praefatione Jesaiae indicavimus nihil corrigendum deprehendimus, nisi quod inter locos consimiles p. 89 recipiendi sunt 31, 38 וְזֶה עֲשִׂירִים שָׁנָה et 31, 41 וְזֶה לִי עֲשִׂירִים שָׁנָה. In ipso autem Jesaia legi oportet p. VI not. 1. lin. 2: 6, 7 אָחָה — VII not. 3 lin. 1 Hierosolymitanus — VIII l. 13 nescimus quo casu verba „Pentateucho rationem habuerunt“ bis posita sint. In textu hebr. sero duas falsas consonas animadvertimus: הָ pro חָ in וְחִתְיוֹקִיר 4, 1 et טָ pro מָ in שְׂכֻמָּךְ 10, 27; in additamentis p. 88 lin. extr. lege פִּסְוִקִין et p. 96 mille et ducenti et nonaginta et duo. Differentiis Occidentalium et Orientalium inseratur necesse est 47, 10 ubi Occidentales אֲמָרָה, Orientales אֲמָרָתִי נֹדֶד קָרִי כְּחִיב אֲמָרָה קָרִי, cf. Pinskeri *Einleitung* p. 74. Praeterea 16, 3 נֹדֶד pro נֹדֶד scribere debebamus et si denuo edere Jesaiam nobis contingat scribemus 3, 19 וְכָתִיב 8, 14 וְכָתִיב itemque alias (quamquam etiam optimi codd. passim legentibus committant ut hoc Metheg mente suppleant); 11, 2 רִיחַ et illico post רִיחַ (cum Metheg orthophonico propter gutturales quibus vocabula insequentia ordiuntur); 11, 15 יָם (quamquam hoc *jām* makkefatum plerumque sine Metheg scribitur atque editur, vide de hac re contra Heidenheimium qui Metheg consulto omittit *Metheg-Setzung* § 11).

Liber Iobi. איוב

1 א

אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ-עֹזִיז אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה׃ הָאִישׁ הַהוּא תָם א
וְיָשָׁר וִירָא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃ וַיִּוָּלְדּוּ לּוֹ שִׁבְעָה בָנִים וּשְׁלֹשׁ
בָּנוֹת׃ וַיְהִי מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת אֲלֵפֵי-צֹאן וּשְׁלֹשַׁת אֲלָפֵי גָמְלִים
וְחֲמִשׁ מֵאוֹת צֹמֶד-בָּקָר וְחֲמִשׁ מֵאוֹת אֲתוֹנוֹת וְעֶבְדָּה רַבָּה
מְאֹד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גָדוֹל מִכָּל-בְּנֵי-קָדָם׃ וְהָלְכוּ בָנָיו
וְעָשׂוּ מִשְׁתָּה בֵּית אִישׁ יוֹמוֹ וּשְׁלָחוּ וַקְרָאוּ לְשִׁלְשֹׁת
אֲחֵיתֵיהֶם לֶאֱכֹל וּלְשִׁתּוֹת עִמָּהֶם׃ וַיְהִי כִּי הִסִּיפוּ יָמָיו
הַמִּשְׁתָּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיְקַדְּשֵׁם וַהֲפֹכִים בַּבֶּקֶר וְהָעֶלֶה
עֲלוֹת מִסֹּפֶר פָּלֶם כִּי אָמַר אִיּוֹב אוֹלִי חֲטָאוּ בָנִי וּבִרְכוּ
אֱלֹהִים בְּלִבְכֶּם כֹּכָה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל-הַיָּמִים׃ ס וַיְהִי
הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל-יְהוָה וַיָּבֹאוּ גַם-
הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-הַשָּׁטָן מֵאֵין תָּבֹא וַיַּעַן
הַשָּׁטָן אֶת-יְהוָה וַיֹּאמֶר מִשִּׁיט בְּאֶרֶץ וּמִהִתְהַלֵּךְ בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל-הַשָּׁטָן הֲשִׁמְתָּ לְפָהּ עַל-עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹחַ
בְּאֶרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יִירָא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃ וַיַּעַן הַשָּׁטָן
אֶת-יְהוָה וַיֹּאמֶר הֲרֵפִים יִירָא אִיּוֹב אֱלֹהִים׃ הֲלֹא אֲנִי שֹׂכֵת י
בְּעָדוֹ וּבְעַד-בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ מִסָּבִיב מַעֲשֶׂה יָדָיו
בִּרְכָתָהּ וּמִקְנֵהוּ שָׂרֵץ בְּאֶרֶץ׃ וְאוֹלָם שָׁלַח-נָא יָדְךָ וַיַּעַן בְּכָל-
אֲשֶׁר-לוֹ אִם-לֹא עַל-סִנִּיךָ וּבִרְכָּךָ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-הַשָּׁטָן
הִנֵּה כָל-אֲשֶׁר-לוֹ בְּיָדְךָ רַק אֵלָיו אֶל-תִּשְׁלַח יָדְךָ וַיִּצָּא
הַשָּׁטָן מִעַם סָנֵי יְהוָה׃ ס וַיְהִי הַיּוֹם וּבָנָיו וּבְנֹתָיו אֲכָלִים
וְשֹׂתִים יַיִן בְּבֵית אֲחֵיתֵיהֶם הַבְּכוֹר׃ וּמִלְאָהּ בָּא אֶל-אִיּוֹב 14

ויאמר הבקר היום חרשות והאנתנות רעות עלידיהם:
 טו ותפל שכם ותקחם ואת־הנערים הכו לסי־הרב ואמלטה
 16 רק־אני לבדי להגיד לך: עוד זה מדבר וזה בא ויאמר
 אש אלהים נפלה מן־השמים ותבער בצאן ובנערים
 17 ותאכלם ואמלטה רק־אני לבדי להגיד לך: עוד זה מדבר
 וזה בא ויאמר בשמים שמו, שלשה ראשים ויפשוטו על־
 הגמלים ויקחום ואת־הנערים הכו לסי־הרב ואמלטה
 18 רק־אני לבדי להגיד לך: עד זה מדבר וזה בא ויאמר
 בליה ובנותיה אכלים ושתיים יין בבית אחיהם הבכור:
 19 והנה ריח גדולה באה, מעבר המדבר ויגע בארבע פנות
 הבית ויפל על־הנערים וימותו ואמלטה רק־אני לבדי
 כ להגיד לך: ויגס איוב ויקרע את־מעלו ויגז את־ראשו
 21 ויפל ארצה וישתחו: ויאמר ערים יצתי מבטן אמי וערם
 אשוב שמה יהיה נתן ויהיה לקח יהי שם יהוה מברך:
 22 בכל־זאת לא־חטא איוב ולא־נתן תפלה לאלהים: ס

ב 2

א ויהי היום ויבאו בני האלהים לתניצב על־יהוה ויבוא
 2 גם־השטן בתכם להתניצב על־יהוה: ויאמר יהוה אל־
 השטן אי מזה תבא ויען השטן את־יהוה ויאמר משט
 3 בארץ ומהתהלך בה: ויאמר יהוה אל־השטן השמח לבך
 אל־עבדי איוב כי אין כמותו בארץ איש תם וישר ירא
 אלהים וסר מרע ועלפו מחזיק בתמיתו ותסיתני בו לבלעו
 4 חנם: ויען השטן את־יהוה ויאמר עור בעד־עור וכל אשר
 ח לאיש יתן בעד נפשו: אוכלם שלח־נא ידך וגע אל־עצמו
 6 ואל־בשרו אס־לא אל־פניה יברכה: ויאמר יהוה אל־השטן
 7 הנו בידך אך את־נפשו שמו: ויצא השטן מאת פני יהוה
 8 ויהי את־איוב בשחין רע מכת רגלו עד קדקדו: וישת־לו
 9 חרש להתגרד בו והוא ישב בתוך האפר: ותאמר לו אשתו
 י עדן מחזיק בתמיתה ברה אלהים ומת: ויאמר אליה פדבר
 אחת הנבלות תדברי גם את־הטוב נקבל מאת האלהים
 ואת־הרע לא נקבל בכל־זאת לא־חטא איוב בשחיתו: פ

וַיִּשְׁמְעוּ שְׁלֹשָׁתָּה רֵעֵי אִיּוֹב אֶת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת 11
 תִּבְּאָה עָלָיו וַיָּבֹאוּ אִישׁ מִמָּקוֹמוֹ אֶל־יֹסֵף הַתִּימָנִי וּבְלִדָּה
 הַשּׁוֹחִי וְצוֹפֵר הַנֶּעֱמָתִי וַיִּזְעְדוּ יַחְדָּו לְבֹא לְנִידָלוֹ וּלְנַחֲמוֹ 12
 וַיֹּשְׁאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם מִרְחוֹק וְלֹא הִכִּירוּהוּ וַיִּשְׁאוּ קוֹלָם 13
 וַיִּבְכוּ וַיִּקְרְעוּ אִישׁ מֵעַלּוֹ וַיִּזְרְקוּ עֹפֶר עַל־רֹאשֵׁיהֶם 14
 הַשְּׁמִימָה: וַיֵּשְׁבוּ אִתּוֹ לְאַרְץ שֹׁכֶעֶת יָמִים וְשֹׁכֶעֶת 15
 לַיְלֹת וַאֲיֹן־דִּבֶּר אֵלָיו דָּבָר כִּי רָאוּ כִּי־גָדַל תִּבְּאָה מְאֹד:

3 ג

אחרי־כן פתח איוב את־פִּיהוּ וַיִּקְלַל אֶת־יוֹמֹ: פ
 וַיֵּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר: יָאֵבֶד יוֹם אֲוִלְדִּי בּוֹ וְהַלֵּילָה אָמַר הָרָה 2
 גִּבְרִי: הַיּוֹם הַהוּא יְהִי חֹשֶׁךְ אֶל־יִדְרָשָׁהוּ אֶלְלוּהָ מִמַּעַל וְאֶל־ 3
 חוֹשֶׁעַ עָלָיו נִהְרָה: וַיִּגְאֹלְהוּ חֹשֶׁךְ וַצִּלְמוֹת תִּשְׁכֹּן־עָלָיו עֲנָנָהּ 4
 וְהַעֲתָהּ כַּמְרִירִי יוֹם: הַלֵּילָה הַהוּא יִקְחָהּ אָפֶל אֶל־יָחַד 5
 בְּיָמֵי שָׁנָה בְּמִסְפָּר יָרֵחִים אֶל־יָבֹא: הִנֵּה הַלֵּילָה הַהוּא 6
 יְהִי גִלְמוֹד אֶל־תִּבְּוֹא רִנָּה בּוֹ: וַיִּקְבְּהוּ אַרְרִי־יוֹם הָעֲתִידִים 7
 עָרַר לְוִיתָן: וַיַּחֲשֹׁכֶה כּוֹכָבֵי נִשְׁפּוֹ וַיִּקְרַלְאוּר וַאֲיוֹן וְאֶל־יִרְאָה 8
 בְּעַפְעַפ־שֹׁחַר: כִּי לֹא סָגַר דִּלְתִּי בִטְנִי וַיִּסְתֵּר עֲמָל מֵעֵינַי 9
 לִמָּה לֹא מִרְחֹם אֲמוֹת מִבְּטֹן יִצְאָתִי וְאֲגֻעַ: מִדּוּעַ קִדְמוֹנִי 10
 בְּרָפִים וּמִדֵּה־שָׂדִים כִּי אֵינֶנּוּ: כִּי־עָתָה שֹׁכְבָתִי וְאֲשָׁקוּט 11
 וְשִׁנְתִּי אֲנִי: יָנוּחַ לִי: עַם־מַלְכִּים וַיַּעֲצִי אֶרֶץ הַבָּנִים חֲרִבוֹת 12
 לָמוֹ: אֲנִי עַם־שָׂרִים זָהָב לָהֶם הַמַּמְלָאִים בְּתִיתָם כֶּסֶף: אֲנִי 13
 כְּנָסֶל טָמוֹן לֹא אֶהְיֶה כָּעֶלְלִים לֹא רָאוּ אֹזֶר: שָׁם רָשָׁעִים 14
 חָדְלוּ רָגַז וְשָׁם יָנֻחוּ וַיִּגְיעִי כָח: יָחַד אֲסִירִים שָׁאֲנֹנִי לֹא 15
 שָׁמְעוּ קוֹל נִגְשׁ: קָטָן וְגָדוֹל שָׁם הוּא וְעֶבֶד חֹשֶׁשִׁי מֵאֲדָנָיו: 16
 לִמָּה יִתֵּן לְעַמָּל אֹזֶר וְחַיִּים לְמָרִי נִפְשׁ: הַמַּחֲפִּים לִמּוֹת 17
 וַאֲיִנְנִי וַיִּתְּפָרְהוּ מִמַּטְמוֹנִים: הַשְּׁמִחִים אֶל־גִּיל יִשְׁיֶשׁוּ כִּי 18
 יִמְצְאוּ־קִבְרִי: לְגִבְרִי אֲשֶׁר־דָּרְכּוֹ נִסְתָּרָה וַיִּסְתֵּר אֶלְלוּהָ בַּעֲדוֹ: 19
 כִּי־לִסְנִי לְחַמִּי אֲנֻחֲתִי תִבָּא וַיִּתְּכּוּ כַּמִּים שְׁאֲנִיתִי: כִּי פָחַד 20
 פָּחַדְתִּי וַאֲתִינִי וְאֲשֶׁר יִזְרְתִּי יָבֹא לִי: לֹא שָׁלוֹתִי וְלֹא־ 21
 שְׁקֻטִּי וְלֹא־נַחֲתִי וַיָּבֹא רָגַז: ס

ד 4

2 וַיַּעַן אֱלִיפָז הַתִּימְנִי וַיֹּאמֶר: תִּנָּסָה דְבַר אֱלֹהֵי תִלְוָה וַעֲצֹר
 3 כְּמַלְיָן מִי יוּכַל: חֲנָה יִסְרָף רַבִּים וַיְהִים רַפּוֹת תַּחֲנוּן:
 4 כּוֹשֵׁל וְקִימוֹן מִלֵּיהּ וּבְרָכִים פָּרְעוֹת תֵּאֱמָן: כִּי עֲתָה וַתָּבוֹא
 6 אֱלֹהֵי וַתֵּלֶא חֲנָע עֲדִידָה וַתִּבְהַל: הֲלֹא-יִרְאַתָּה פֶסֶל־תִּהְיֶה
 7 תִּקְוָתָהּ וְתָם דִּרְכֶיהָ: זָכַר-נָא מִי הוּא נָקִי אֲבָד וְאִיפָה
 8 וַיִּשְׁרִים נִכְחָדוּ: פֶּאֶשֶׁר רָאִיתִי חֲרָשֵׁי אֲנוֹן וְחֲרָשֵׁי עַמֵּל
 9 יִקְצְרוּהוּ: מִנִּשְׁמַת אֱלֹהֵי יֹאבָדוּ וּמְרוֹת אִפּוֹ יִכָּלוּ: שְׁאֵנָת
 11 אֲרִיָּה וְקוֹל שֹׁחַל וְשֹׁפֵי כְּפִירִים נִתְּעוּ: לֵישׁ אֲבָד מִכְּלִי-טָרֶף
 12 וּבִנִּי לָבִיא יִתְפָּרְדּוּ: וְאֵלֵי דְבַר יִגְנֹב וַתִּקַּח אֲזוּלִי שִׁמְעָן
 13 מִנְּהוּ: בְּשֹׁעֲפִים מַחֲזִיזִית לִילָה בְּנֹכַח תִּרְדָּמָה עַל-אֲנָשִׁים:
 14 פֶּחַד קָרְאֵנִי וְרָעֵדָה וְרֹב עֲצָמָתִי תִפְחָד: וְרוּחַ עַל-פָּנַי
 16 יִתְלַף תִּסְמַר שְׁעָרָת כְּשָׂרִי: יַעֲמֵד וְלֹא-אֲפִיר מִרְאֵהוּ
 17 תִּמְוֹנָה לִנְגֵד עֵינַי דְּמָמָה וְקוֹל אֲשַׁמֶּע: הֲאֵנֹכֶשׁ מֵאֲלֹהֵי
 18 יִצְדָק אִם-מֵעֲשָׂהוּ יִטְהַר-גִּבּוֹר: הֵן בַּעֲבָדִיו לֹא יֵאֱמִין
 19 וְכִמְלָאֲכִיו וְאִים תִּהְיֶה: אֵף שִׁכְנִי כְּתִיחַמֵּר אֲשֶׁר-כָּעָפָר
 כ יִסֹּדֶם וְדִכְאוּם לִפְנֵי-עֵשׂ: מִבֶּקֶר לַעֲרֹב יִפְתּוּ מִכְּלֵי מִשִּׁים
 21 לִנְצַח יֹאבָדוּ: הֲלֹא-יִנָּסֵעַ יִתְרָם בָּם וְמוֹתוֹ וְלֹא בְּחֻכְמָהּ:

ה 5

2 קָרָא-נָא הֵישׁ עֲתָה וְאֵל-מִי מִקְדָּשִׁים תִּפְנֹת: כִּי-לֹא-וִיֵּל
 3 יִהְיֶה-כָּעֵשׂ וְשִׁתָּה תִמְיִת קִנְאָת: אֲנִי רָאִיתִי אֲוִיל מִשְׁרִישׁ
 4 וְאֶקוֹב נוֹהוּ סִתְּאִם: יִרְחֲקוּ בְנָיו מִיֶּשֶׁע וַיִּדְכְּאוּ בְּשֹׁעַר
 6 וְאִין מִצִּיל: אֲשֶׁר קָצִירוֹ רָעַב יֹאכַל וְאֵל-מִצְנִים יִקְחֵהוּ
 6 וְשִׁתָּה צָמִים חִילָם: כִּי לֹא-יֵצֵא מִעֶשֶׂר אֲנוֹן וּמֵאֲדָמָה
 7 לֹא-יֵצֵא עַמֵּל: כִּי-אָדָם לְעַמֵּל יוֹלֵד וּבְנֵי-רָשָׁף יִגְבִּיהוּ
 8 עוֹף: אוֹלָם אֲנִי אֲדַרְשׁ אֵל-אֵל וְאֵל-אֱלֹהִים אֲשִׁים
 9 וְדִבְרָתִי: עֲשֵׂה גְדֻלוֹת וְאִין חֶקֶר נִסְלָאוֹת עַד-אִין מִסְפָּר:
 י הִנָּתַן מָטָר עַל-פָּנַי אֶרֶץ וְשִׁלַּח מַיִם עַל-פָּנַי חֲוֹצוֹת:
 11 לְשׁוֹם שְׂפָלִים לְמָרוֹם וְקִדְרִים שָׁגְבוּ יֵשֶׁע: מִסָּר מִחֲשָׁבוֹת
 12 עֲרוּמִים וְלֹא-תַעֲשִׂינָה יְדֵיהֶם תִּשְׁיָה: לְכֵד חֻכְמִים בְּעֶרְמָם
 14 וַעֲצָת נִסְתָּלִים נִמְהָרָת: יוֹמָם יִפְגְּשׁוּ-חֲשָׁךְ וְכָל-לַיְלָה

יִמְשְׁשׁוּ בַּצְהָרִים: וַיֵּשֶׁע מִחֶרֶב מִסִּינָה וּמִיַּד חֶזֶק אֲבִיוֹן: טו
 וְהָיָה לְדָל תִּקְוָה וְעֶלְתָה קִפְצָה סִינָה: הִנֵּה אֲשֶׁרִי אֲבֹשׁ¹⁶
 וְיִכְתְּנוּ אֵלֹהֵי וַמּוֹסֵר שְׂדֵי אֶל־תִּמְאָס: כִּי הוּא יִכְאִיב¹⁷
 וַיִּחַבֵּשׁ יִמְחֹץ וַיִּדּוּ תְרַסִּינָה: בָּשָׂשׁ צָרוֹת יִצְיִלָּהּ וּבְשָׁכַע¹⁸
 לֹא־יִצֵּעַ בְּזֶד רַע: בָּרָעַב פָּדָה מַמּוֹת וּבְמִלְחָמָה מִיַּד חֶרֶב: כ
 בְּשׁוֹט לָשׁוֹן תִּחַבֵּא וּלֹא־תִירָא מִשֹּׂד כִּי יָבוֹא: לָשׁוֹד²¹
 וּלְכַסֹּף תִּשְׁחַק וּמִחַיִת הָאָרֶץ אֶל־תִּירָא: כִּי עַם־אֲבֹנֵי הַשָּׂדֶה²²
 בְּרִיתָהּ וַחַיִּית הַשָּׂדֶה הִשְׁלֵמָה־לָּהּ: וַיִּדְעָתָּ כִּי־שָׁלוֹם אֶהְיֶה²³
 וּשְׁמִדָּתָּ נֹרָה וְלֹא תִחַסֵּא: וַיִּדְעָתָּ כִּי־רַב זִרְעָה וְתִצְאָצְאֶיהָ²⁴
 בְּעֶשֶׂב הָאָרֶץ: תָּבוֹא כִּכְלָח אֶל־קֶבֶר כַּעֲלוֹת גְּדִישׁ בְּעֵתוֹ:²⁵
 הִנֵּה־זֹאת חֲקֶרְנֶיהָ כִּדְהִיא שְׂמֵעָנָה וְאֵתָה דַע־לָהּ: ס

6

וַיַּעַן אֱיֹזֵב וַיֹּאמֶר: לוֹ שָׁקוֹל וְשָׁקַל בְּעֶשֶׂי וְהִי־תִי בְּמֵאזְנוֹיִם²
 וּשְׂאֵר־יָחֹד: כִּי־עָתָה מִחוּל יָמַי יִכָּבֵד עַל־כֵּן דִּבְרִי לָעוֹ:³
 כִּי חָצִי שְׂדֵי עַמְדֵי אֲשֶׁר חֲמַתָּם שָׂתָה רִיחִי בַעֲוֹתִי אֵלֹהֵי⁴
 יַעֲרֹכוּנִי: הִינֵהקִסְפָּא עָלִידָשָׂא אִם יִגְעַה־שֹׁזֹר עַל־ה
 בְּלִיקוֹ: הִיאָבֵל תִּסָּל מִכָּל־מֶלֶח אִם־יֵשׁ־טָעַם בְּרִיר⁶
 חֲלָמוֹת: מֵאֲנֶה לִנְנוֹעַ נִפְשִׁי הִמָּה פְדוּי לַחֲמִי: מִי־יִתֵּן⁷
 תָּבוֹא שְׂאֵלָתִי וְתִקְוָתִי יִתֵּן אֵלֹהֵי: וַיֹּאֵל אֵלֹהֵי וַיִּדְבָּאֵנִי⁸
 נִתַּר וַיִּדּוּ וַיִּכְבְּעֵנִי: וְהָיָה עוֹד: נִתְחַמְתִּי וְאִם־לָדָה בְּחִילָה י
 לֹא יִחַמּוֹל כִּי לֹא כִחַדְתִּי אֶמְרֵי קְדוֹשׁ: מִה־בָּחִי כִּי¹¹
 אֵיחָל וּמִה־קָּצִי כִּי־אֶאֱרִיךְ נִפְשִׁי: אִם־כָּפַח אֲבָנִים כָּחִי¹²
 אִם־בְּשָׂרִי נִחַשׁ: הֵאֵם אֵין עֲזָרְתִּי כִּי וְתִשְׁיָה נִחָה¹³
 מִמֶּנִּי: לִמָּס מַרְעֵהוּ חֹסֵד וַיִּרְאֵת שְׂדֵי יַעֲזוֹב: אֲחִי בְּמִדּוֹ¹⁴
 כְּמוֹ־נֶחֱל כְּאֶסֶק נֶחֱלִים יַעֲבֹר: תִּקְדְּרִים מִנִּי־קֶרַח עָלִימוֹ¹⁵
 וְתַעֲלִם־שָׁלֵג: בַּעַת יִזְרְכוּ בְצִמְתוֹ בְּחַמּוֹ נִדְעָכוּ מִמְּקוֹמָם:¹⁶
 יִלְפָתוּ אֲרָחוֹת דִּרְכָם יַעֲלוּ בַתְּהוֹ וַיֹּאבְדוּ: הִבְסִיטוּ אֲרָחוֹת¹⁷
 תִּמְאָ תִּלְיִסֹת שָׁבֵא קוֹד־לָמוֹ: בָּשָׂו כִּי־כִטָּח בָּאוּ עֲדִיָה כ
 וַיִּחַסְרוּ: כִּי־עָתָה הִיִּיתָם לֹא תִירָאוּ חַתָּת וְתִירָאוּ: הִכִּי־²¹
 אֶמְרָתִי הִבֵּי לִי וּמִפְחָכֶם שִׁחֲדוּ בַעֲדִי: וּמִלְטוֹנִי מִי־צָר²²
 וּמִיַּד עֲרִיצִים תִּפְדּוּנִי: הוֹרִוּנִי וְאֲנִי אֶחְרִישׁ וּמִה־שְׂגִי־תִי²³
 וְיִדּוּ וְיִרְוּ ק' v. 27 כ' דְּגוּשָׁה v. 2 וְהָיָה ק'

כח תִּבְנֶנּוּ לִי: מִה־נִּמְרָצוֹ אִמְרֵי־יֵשׁוּר וּמִה־יִזְכִּיחַ הוֹכַח מִכֶּם:
 26 תִּלְהוֹכַח מִלִּים תִּחְשָׁבוּ וְלִרְיוֹחַ אִמְרֵי נֹאֲשׁ: אֵת עַל־
 27 יָתוֹם תִּפְסִילוּ וְתִכְרוּ עַל־רֵעֵכֶם: וְעַתָּה הוֹאִילוּ בְּנוֹכְחִי
 28 וְעַל־פְּנֵיכֶם אִם־אֶכְזָּב: שׁוּבוּ נָא אֶל־תַּחֲתִי עוֹלָה וְשָׁבִי עוֹד
 29 לְצִדִּיקִי־בָהּ: הִנֵּשׁ בְּלִשׁוֹנִי עוֹלָה אִם־חִפִּי לֹא־זָבִין תְּהוֹת:

7 ז

א הֲלֹא־צָבֵא לְאִנּוֹשׁ עַל־אָרֶץ וְכִימִי שָׁכִיר יָמָיו: בַּעֲבַד יִשְׁאָף
 8 צֶל וְכַשְׁכִּיר יִקְוֶה שֶׁעָלָו: כֹּן חֲנֻחַלְתִּי לִי יִרְחִי־שָׂוֵא וְלִילֻחַ
 4 עָמַל מִנוֹ־לִי: אִם־שָׁכַבְתִּי וְאִמְרֵתִי מִתִּי אֲקוּם וּמִדֹּד־עָרֵב
 ח וְשָׁכַעְתִּי חֲדָדִים עַד־יִנָּשֵׁף: לָבַשׁ בְּשָׂרִי רִמָּה וְנִיֵּשׁ עֶפֶר עוֹרִי
 6 רָגַע וּבִמָּאִס: יָמִי קָלוּ מִבְּנֵי־אָרֶג וַיִּכְלוּ בְּאִסַּס תִּקְוָה: זָכַר
 7 בִּי־רִיחַ חַיִּי לֹא־תָשׁוּב עֵינִי לְרָאוֹת טוֹב: לֹא־תִשְׁוֹרְנִי עֵין
 9 רְאִי עֵינִיהָ בִּי וְאִינֶנִּי: כָּלָה עָנָן וַיִּלָּךְ כֹּן יוֹרֵד שָׁאוֹל לֹא
 11 יַעֲלֶה: לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ וְלֹא־יִפְרֹנוּ עוֹד מְקוֹמוֹ: בִּס־אֲנִי
 12 לֹא אֲחֻשֶׁהָ פִּי אֲדַבְּרָה בְּצָר רִיחִי אֲשִׁיחָה בְּמַר נַפְשִׁי: הָיִם
 18 אֲנִי אִם־תִּפְנִין בִּי־תִשָּׁם עָלַי מִשָּׁמֶר: כִּי־אִמְרֵתִי תִנְחַמְנִי
 14 עֲרֹשִׁי יִשָּׂא כְּשִׁיחִי מִשָּׁפְכִי: וְחַתְתֵּנִי בְּחִלְמוֹת וּמַחֲזִינוֹת
 טו תִּבְעֵתֵנִי: וְתִבְחָר מִחֻנֵּק נַפְשִׁי מוֹת מַעֲצָמוֹתִי: מֵאִסִּיתִי
 16 לֹא־לַעֲלֹם אֲחִיתָ חֲדָל מִמֶּנִּי כִּי הִבֵּל יָמִי: מִה־אִנּוֹשׁ כִּי
 17 תִגְדֹּלְנוּ וְכִי־תִשָּׂית אֲלֵיוֹ לִבִּי: וְתִסְקַדְנוּ לְבָקָרִים לְרִגְעִים
 18 תִּבְחָנְנוּ: כִּמָּה לֹא־תִשָּׁעַה מִמֶּנִּי לֹא־תִרְפָּנִי עַד־בְּלָעִי רִקִּי:
 19 חֲטָאתִי מִה אֶפְעַל לֹךְ נָצַר הָאָדָם לָמָּה שִׁמַּתִּנִּי לְמִסְפָּע
 21 לֹךְ וְאֶהְיֶה עָלַי לְמִשָּׂא: וּמָה לֹא־תִשָּׂא פִשְׁעִי וְתַעֲבִיר אֶת־
 עוֹנִי כִּי־עַתָּה לַעֲפָר אֶשְׁכַּב וְשִׁחַרְתִּנִּי וְאִינֶנִּי: ס

8 ח

א וַיַּעַן בְּלִידַת הַשּׁוֹחִי וַיֹּאמֶר: עַד־אֵן תִּמְלֹל־אֵלֶּה וְרוּחַ כָּפִיר
 3 אִמְרֵי־סִיָּה: הָאֵל יַעֲנֵת מִשָּׁפֵט וְאִם־שָׁדִי יַעֲנֵת־צָדֵק: אִם־
 4 חֲבִיָּה חֲטָאוּ־לוֹ וַיִּשְׁלַחֵם בְּיַד־פִּשְׁעָם: אִם־אֶתָּה תִשְׁחָר אֶל־
 6 אֵל וְאֶל־שָׁדִי תִתְחַנֵּן: אִם־זֶה וַיִּשָּׂר אֶתָּה כִּי־עַתָּה יַעֲר
 ז עֲלֶיךָ וְשִׁלָּם נָתַתְּ צִדְקָה: וְהִנֵּה רִאשִׁיתֶךָ מִצָּעַר וְאַחֲרִיתֶךָ

. v. 5 ג' זעירא ib. רגוש ק.

v. 1 עלי ק

v. 29 ושב: ק

v. 20 רפה ומלעיל

v. 14 פתח בס"פ

יִשְׁנָה מֵאֵד: כִּי שָׁאֵל-נָא לְדָר רִישׁוֹן וְכוּנֶן לְחֶקֶר אֲבוֹתָם: 8
 כִּי-תִמְוֹל אֲנַחֲנוּ וְלֹא נִדְעַע כִּי צֶל יְמִינוּ עַל־אֶרֶץ: הֲלֹא־הֵם 9
 יִזְרוּהָ וְאָמְרוּ לָהּ וּמַלְבָּם יוֹצֵאוּ מַלְּיָם: הֲיִגָּאֶה-גִּמְמָא בְּלֹא 11
 בִּצְהָ יִשְׁנָא אַחֲוֵי בְלִי-מִיָּם: עֲדָנוּ בָּאֲבוֹ לֹא יִקְטֹף וּלְפָנָי כָּל- 12
 חֲצִיר יִיבֹשׁ: בֶּן אֲרָחוֹת כָּל-שָׂכָחִי אֵל וְתִקְוַת חֲנָף תֵּאָבֵד: 18
 אֲשֶׁר־יִקְוֹט בִּסְלוֹ וּבִית עֶפְכִּישׁ מִבֶּטְחוֹ: יִשְׁעֵן עַל-בֵּיתוֹ 14
 וְלֹא יַעֲמֵד יַחְזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם: רָטֹב הוּא לִפְנֵי-שֹׁמֵשׁ וְעַל- 16
 גִּפְתּוֹ יוֹנִקְתּוֹ תִּצָּא: עַל-גֹּל שָׂרָשָׁיו יִסְבְּכוּ בֵּית אֲבָנִים 17
 יִחָזֶה: אִם־יִבְלַעְנוּ מִמָּקְמוֹ וְכִתֹּשׁ בּוֹ לֹא רֵאִיתִיהָ: הֵךְ־הוּא 18
 מִשּׁוֹשׁ דְּרָכּוֹ וּמִעֶפֶר אַחֵר יִצְמָחוּ: הֲיֶאֱל לֹא יִמָּאֶסְתָּם כ 19
 וְלֹא יַחְזִיק בִּיד־מָרְעִים: עַד־יִמְלֹךְ שָׁחוֹק פִּיהָ וּשְׂפָתֶיהָ 21
 תִּרְוַעֶה: שִׁנָּאֶיהָ יִלְבָּשׁ-בִּשְׂת וְאֵהֵל רְשָׁעִים אֵינָנוּ: 22

ט 9

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמֶר: אָמֵנָם יִדְעָתִי כִּי־כֵן וּמִה־יִצְדָּק אֲנוֹשׁ עַם־ 2
 אֵל: אִם־יִחַפֵּץ לָרִיב עִמּוֹ לֹא יַעֲנֵנוּ אֶחָת מִנִּי־אֱלֹהִם: חֲכָם 3
 לֵבָב וְאִמְיֵן כַּחַם מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם: הַמַּעֲתִיק הָרִים כ 4
 וְלֹא יִדְעוּ אֲשֶׁר הִסָּכֶם בְּאִפּוֹ: הַמְרַגֵּז אֶרֶץ מִמְקוֹמָהּ 6
 וְעִמּוּדֶיהָ יִתְפַּלְצוּן: הָאֹמֶר לַחֶרֶס וְלֹא יִזְרַח וּבָעַד פּוֹכְבִּים 7
 יַחֲתֹם: נֹטָה שָׁמַיִם לִבְדּוֹ וְדוֹרָה עַל־בִּמְתֵּי יָם: עֲשֵׂה עֲשֵׂה 8
 פְּסִיל וְכִימָה וְחֲדָרֵי תַמּוֹן: עֲשֵׂה מְלֹחַת עַד־אֵין חֶקֶר י
 וְנִסְפְּלוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר: הֵן יַעֲבֹר עָלַי וְלֹא אֶרְאֶה וַיַּחֲלֹף 11
 וְלֹא־אֶבִּין לֹא: הֵן יַחֲתֹף וּמִי יִשִּׁיבֵנוּ מִי־יֹאמֶר אֵלָיו מִה־ 12
 תַּעֲשֶׂה: אֱלֹהִים לֹא־יִשָּׁיב אִפּוֹ תַחֲתָיו שָׁחֲחוּ עֲזָרֵי רֶהֱב: אִם 18
 כִּי־אֲנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ אֲבַחֲרֶה דְּבָרֵי עִמּוֹ: אֲשֶׁר אִם־צִדְקָתִי לֹא טו 14
 אֶעֱנֶה לְמַשְׁפָּטִי אֶתְחַנֵּן: אִם־קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי לֹא אֲאִמִּין כִּי־ 16
 יִצְאוֹן קוֹלִי: אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרָה יִשׁוּפָנִי וְהִרְבָּה סָצְעֵי חֲנָם: לֹא־ 17
 יִתְנַנֵּי הַשֵּׁב רוּחִי כִּי יִשְׁבַּעֲנִי מִמְרוֹרִים: אִם־לָכֶת אִמְיֵן הִנֵּה 18
 וְאִם־לְמַשְׁפָּט מִי וְעַד־נִי: אִם־אֶצְדָּק פִּי יִרְשָׁעֵנִי תִם־אֲנִי כ 19
 וַיַּעֲקֹשְׁנִי: תִם אֲנִי לֹא־אֲדַע נִפְשִׁי אִמָּאֵס חַיִּי: אֶחָת־הִיא 21
 עַל־כֵּן אֲמַרְתִּי תִם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה: אִם־שׁוֹט יָמִית פֶּתֶאֱס 22
 לְמִסַּת נִקְיָם יִלְעַג: אֶרֶץ נִתְנָה בִּיד־רָשָׁע פְּנִי־שֹׁמְטִיהָ וְכִסָּהּ 23

v. 8 'י תחת א' v. 21 'ה' תחת א' v. 18 'י תחתיו ק' v. 22 פתח באחת

כה אס-לא אפוא מיהוא: וימי קלו מני-רץ פרחו לא-ראו
 26 טובה: תלפו עמ-אניות אבה פנשר יטוש עלי-אכל:
 27 אס-אמרי אש-קחה שיחי אעזבה פני ואכל-נה:
 28 וינחתי כל-עצבתי וידעתי כי לא תנפני: אנכי ארשע
 29 ללמה זה תכל איגע: אס-התרתצתי במי-שכלג ויה-אזותי
 81 כבד פשי: אז בשחת תטבלני ותעבוני שלמותי: כי לא
 82 איש כמוני אעננו כבוא יחדו במשפט: לא יש-בינינו
 84 מוכיח ושת ידו על-שנינו: יסר מעלי שכלי ואמתו
 לא-לתבעתי: אדברה ולא איראנו כי לא-כן אנכי עמדי:

10

א נקטה נפשי בחיי אעזבה עלי שיחי אדברה במר נפשי:
 2 אמר אל-אלוה אל-תרשיעני הודיעני על-מה-תריבני:
 3 הטוב לך: פיתעשק פי-תמאס יגיע בפיה ועל-עצת
 4 רשעים הופעת: תציני בשר לך אס-בראות אנוש תראה:
 5 הדימי אנוש וימיה אס-שנותיה פימי גבר: פי-תבפש
 7 לעיני וילחשאתי תדרוש: על-דעתה פי-לא ארשע ואין
 8 מידה מציל: ידיה עצבוני ויעשוני יחד סביב ותבלעני:
 9 זכר-נא פיתמר עשיתני ואל-עפר תשיבני: הלא בחלב
 11 תתיבני וברבינה תקפיאני: עור ובשר תלבישני ובעצמות
 12 וגידים תשכבני: חיים וחסד עשית עמדי וספקתה
 13 שמרה רוחי: ואלה צפנת בלבבך וידעתי כי זאת עמך:
 14 אס-חטאתי ושמרתני ומעוני לא תנפני: אס-דשעתי
 15 אללי כי רצדקתי לא-אשא ראשי שבע קלון וראה עיני:
 16 ויגאה בשחל תצידני ותשב תתפלל כי: תחדש עיני:
 17 נגדי ותרב בעשך עמדי חליפות וצבא עמי: ולמה
 19 מרחם הצאתני אגוע ועין לא-תראני: פאשר לא
 כ הייתי אהיה מפסן לכבד אוכל: הלא-מעט ימי ויחל
 21 ושת ממני ואכלינה מעט: בשרם אלה ולא אשוב אל-
 22 ארץ חשך וצלמות: ארץ עיפתה: כמו אפל צלמות ולא
 סודרים ותופע כמו-אפל:

יא 11

וַיַּעַן אֶפְרַיִם הַנֶּעֱמָתִי וַיֹּאמֶר׃ הֲרַב אֲדָרִים לֹא יָעֲנֶה וְאִם־
 אִישׁ שְׂפָתַיִם וְצִדְקָה בְּיָדָהּ מִתִּים יִחְיֶינָהוּ וְחִלְעַג וְאִין־
 מִכֶּלֶם׃ וַתֹּאמֶר זָה לִּמְחִי וְזֶה הָיִיתִי בְּעֵינֶיךָ׃ וְאִוְלָם מִי־
 יִתֵּן אֱלֹהֵי הַדָּבָר וַיִּסְתַּחֵף שְׂפָתָיו עֲמָהּ׃ וַיַּגֵּד־לָהּ׃ תַּעֲלֹמֹת
 חֲכָמָה כִּי־כַסְלִים לְחַשְׁבִּיהָ וְדַע׃ כִּי־יִשָּׂה לָהּ אֱלֹהֵי מַעֲוָה׃
 הַחֲקֹר אֱלֹהֵי תַמְצָא אִם עַד־תִּכְלִית שְׂדֵי תַמְצָא׃ וְגִבְתִּי
 שָׁמַיִם מִה־תַּפְעֵל עֲמָהּ מִשְׁאוֹל מִה־תִּדְעֶ׃ אֲרָפָה מֵאֶרֶץ
 מִדָּה וְיִרְחֹכָה מִנִּידִים׃ אִם־יִחַלֶּף וַיִּסְגֵּר וַיִּקְהִיל וַיִּמִּי
 וַיִּשְׁכַּח׃ כִּי־הוּא יָדַע מִתִּי־שָׂוֵא וַיִּרְא־אָנוּ וְלֹא יִתְבּוֹנֵן׃
 וְאִישׁ גָּבוֹחַ וְלִבָּב וְעִיר פָּרָא אָדָם וְיָכֹד׃ אִם־אֲתָה
 תִּכְנִינֹת לִבָּהּ וּפְרַשְׁתָּ אֵלָיו כְּפִיךָ׃ אִם־אָנוּ בִּידֶךָ תִּרְחִיקָהוּ
 וְאֵל־תִּשְׁכַּחן כְּאֵהָלֶיךָ עוֹלָה׃ כִּי אֵז׃ תִּשָּׂא שִׁנֶּיךָ מִמּוֹם
 וְהָיִית׃ מִצֶּק וְלֹא תִירָא׃ כִּי־אֲתָה עָמַל תִּשְׁכַּח כְּמִים
 עֲבָרוֹ תִּזְכָּר׃ וּמִצְהָרִים יָקוּם חֶלֶד תִּלְעֹסָה בְּכַמָּר תִּהְיֶה׃
 וְכִטְחַתָּ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְחִסְרָתָ לְכִטְחַת תִּשְׁכַּח׃ וְרִכְבָּתָ
 וְאִין מִחְרִיד וְחָלוּ שִׁנֶּיךָ רַבִּים׃ וְעֵינֶיךָ רָשָׁעִים תִּכְלִינָה
 וּמְנוּס אֶבֶד מִדָּמָם וְחִקּוֹתָם מִפֶּח־נַפֶּשׁ׃ ס

יב 12

וַיַּעַן אֱלִיזָב וַיֹּאמֶר׃ אֲמַנִם כִּי־אֲתֵם עִם וְעַמְכֶם תִּמְנוֹתָ
 חֲכָמָה׃ גִּם־לִי לִבָּב׃ כְּמוֹכֶם לֹא־נִפְל אֲנֹכִי מִכֶּם וְאֲת־מִי
 אִין כְּמוֹ־אֵלֶה׃ שָׁחַק לִרְעֵהוּ׃ אֲתִיהָ קָרָא לְאֵלֹהֵי וַיַּעֲנֶהוּ
 שָׁחֹק צִדִּיק תִּמִּים׃ לִפִּיד בִּיזוּ לַעֲשָׂתוֹת שְׂאָנוּ נִכּוֹחַ
 לְמוֹעֲדֵי הָגֵל׃ וַיִּשְׁלִי אֱהָלִים׃ לְשִׁדְדִים וּבִשְׁחוֹת לְמִדְּגִיזִי
 אֵל לֹא־אֲשֶׁר תִּבְיֵא אֱלֹהֵי בִידּוֹ׃ וְאִוְלָם שְׂאֵל־נָא בְּהִמּוֹת
 וְחִרְךָ וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וַיַּגֵּד־לָהּ׃ אִזּוּ שִׁיחַ לְאֶרֶץ וְחִרְךָ
 וַיִּסְפְּרוּ לָהּ דְּגֵי הַיָּם׃ מִי לֹא־יָדַע בְּכָל־אֵלֶה כִּי יִד־יִהְיֶה
 עֲשָׂתָה־זֹאת׃ אֲשֶׁר בִּידּוֹ נָפֶשׁ כָּל־חַי וְרוּחַ כָּל־בֶּשֶׂר־אִישׁ׃
 הֲלֹא אָנוּ מִלִּין תִּבְחֹן וְחִךְ אֲכָל וַיִּטְעִם־לוֹ׃ בִּישִׁי־שִׁים
 חֲכָמָה וְאֶרֶץ יָמִים תִּבּוֹנָה׃ עֲמוּ חֲכָמָה וּגְבוּרָה לֹו עֲצָה
 וְתִבּוֹנָה׃ הֵן יִתְרוֹס וְלֹא יִפְנֶה וְסָגֵר עַל־אִישׁ וְלֹא יִפְתַּח׃ 14:

16 הֵן יַעֲצֹר בְּמִים וַיִּבְשּׁוּ וַיִּשְׁלַחם וַיַּהֲפֹכוּ אֶרֶץ: עֲמֹ
 17 לֵז וַתּוֹשֶׁהָ לֹא שָׁנָה וּמִשְׁנָה: מוֹלִיד וּדְעִים שׁוֹלֵל
 18 וְשֹׁפְטִים יְהוֹלֵל: מוֹסֵר מְלָכִים פֹּתַח וַיֹּאסֵר אֶזְרוֹ
 19 בְּמִתְנִיָּהם: מוֹלִיד פְּתָנִים שׁוֹלֵל וְאִיתָנִים יִסְלַף: מִסִּיר
 20 שָׁפָה לְנֶאֱמָנִים וְטַעַם זָקִנִים יָקַח: שׁוֹפֵד בְּזֹז עַל־
 22 נְדִיבִים וּמִזִּית אֲפִיקִים רָפָה: מְגִלָּה עֲמוּקוֹת מְנִיחָשָׁה
 23 וַיֵּצֵא לְאֹר צִלְמוֹת: מִשְׁנֵי לָבוֹים וַיֵּאבְדֵם שֶׁחַח
 24 לָבוֹים וַיִּנָּחֶם: מִסִּיר לֵב רֹאשִׁי עַם־הָאָרֶץ וַיִּתְּנֵם
 כַּחֲתָהוּ לְאִדְרָה: וַיִּמְשְׁחֵהָשָׁךְ וְלֹא־אֹר וַיִּתְּנֵם כַּשְׂבֹּר:

יג 13

2 הַדָּל רֵאשִׁית עֵינֵי שְׁמֵעָה אֲזִנִּי וַתִּבֶּן לָהּ: פִּדְעָתְכֶם
 8 יַדְעִיתִי גַם־אֲנִי לֹא־נִשְׁלַח אֲנִי מִכֶּם: אֹיֶלֶם אֲנִי אֶל־שְׂדֵי
 4 אֲדָבָר וְהוֹכַחְתִּי אֶל־אֵל אֶתְפִּיעַ: וְאֹיֶלֶם אַתֶּם טָפְלֵי־שֶׁקֶר
 ח רִפְאִי אֵלֶּל בְּלָכֶם: מִי־יִתֶּן הַחֲרֹשׁ תַּחֲרִישׁוֹן וַתְּהִי לָכֶם
 6 לְחֻכְמָה: שְׁמַעֲרֹנָה תוֹכַחְתִּי וְרִבּוֹת שְׁפָתַי הִקְשִׁיבוּ: הִלְאֵל
 8 תִּדְבְּרוּ עוֹלָה וְלֹא תִדְבְּרוּ רִמְיָה: תִּפְגְּיוּ תִשְׁאֹנוּ אִם־לֵאֵל
 9 תִּרְיִבוּן: הַטּוֹב כִּי־יִחַקֵּר אֶתְכֶם אִם־פָּה־תֵּל בְּאֲנוֹשׁ תִּהְיֶה־לּוֹ
 11 בֹּ: הוֹכַח יוֹכִיחַ אֶתְכֶם אִם־בִּפְסֹתָר פִּגְמִים תִּשְׁאֹנוּ: הִלְאֵ
 12 שְׁאֵתוֹ תִּבְעֵת אֶתְכֶם וַפְתְּהוּ יִפֹּל עֲלֵיכֶם: זִכְרֵנִיכֶם מִשְׁכִּי־
 13 אֶסֶר לְגִבִּי־חֲמֹר גְּפִיכֶם: תַּחֲרִישׁוּ מִמֶּנִּי וְאִדְבָּרֶה־אֲנִי
 14 וַיַּעֲבֹר עָלַי מָה: עַל־מָה אֶשָּׂא בְשָׂרִי בְשָׁנִי וְנִפְשִׁי אֲשִׁים
 טו בְּכַפִּי: הֵן־יִקְטֹלֵנִי לֹא אֵיחָל אֶדְּוִרְכִּי אֶל־פִּגְמִי אוֹכִיחַ:
 16 גַּם־הוּא לִי לִישׁוּעָה כִּי לֹא לִפְגְּיוֹ חֲנָף וְכוּא: שְׁמַעִי
 17 שְׁמוֹעַ מִלְּתִי וְאֶתְוִתִּי בְּאֲזִנֵּיכֶם: הִנֵּה־נָא עֲרַכְתִּי מִשְׁפָּט
 19 יִדְעִיתִי כִי־אֲנִי אֲצַדֵּק: מִי־הוּא יִרְיֵב עֲמָדִי כִי־עָתָה
 כ אֶתְרִישׁ וְאֶגְוֶה: אֶדְּוִשְׁתִּים אֶל־תַּעֲשׂ עֲמָדִי אֲזִי מִשְׁנִיָּה
 21 לֹא אֶסְתָּר: בָּפֹה מַעְלִי הַרְחֹק וְאֶמְתֵּה אֶל־תַּבְּעָתִי:
 22 וְקָרָא וְאֲנִי אֶעֱנֶה אוֹ־אֲדָבָר וְהִשִּׁיבֵנִי: פָּמָה לִי עֲנוּת
 23 וְחֻטְאוֹת פִּשְׁעֵי וְחֻטְאוֹתִי הִדִּיעֵנִי: לְמָה־סָּנִיָּה תִסְתִּיר
 כח וְתִתְּשָׁבֵנִי לְאוֹיֵב לָהּ: הִעֲלָה נִדָּה תַעֲרוֹץ וְאֶת־קֶשׁ
 26 יָבֵשׁ תִּרְדֹּף: כִּי־תִכְתֹּב עָלַי מִדְּרוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי עֲנוּת

בְּעוּרֵי: וְתִשָּׁם בְּסֹד. רַגְלֵי וְתִשְׁמֹר כָּל-אַרְחֹתַי עַל-שְׂרָשֵׁי 27
רַגְלֵי תַחֲחֶקֶה: וְהוּא בְּרָקֵב יִכְלֶה כְּבֶגֶד אֲכָלוּ עָשׂ: 28

יך 14

אָדָם יִלְדֵּי אֱלֹהִים קָצָר יָמִים וְשִׁבְע־רִגְזוֹ: כִּצִּיץ יֵצֵא וַיִּמָּלֵךְ 2
וַיִּבְרַח כְּצֶלַל וְלֹא יַעֲמֹד: אֶחָד-עַל-זֶה שִׁקָּחַת עֵינֶיךָ וְאֵתִי 3
תָּבִיא בְּמִשְׁפָּט עִמָּךְ: מִי־יִתֶּן טָהוֹר מִשְׁמָא לֹא אֶחָד: אִם- 4
חֲרוּצִים. יָמָיו מִסְפָּר־חֻדְשָׁיו אֶתָּה חָפֹץ עֲשִׂיתָ וְלֹא יַעֲבֹר: 5
שָׁעָה מֵעַלְיוֹ וַיִּחַדֵּל עַד-יִרְצֶה כְּשֹׁכֵיר יוֹמוֹ: כִּי יֵשׁ לְעֶץ 6
תִּקְוָה אִם-יִכְרֹת וְעוֹד יִחְלִיף וַיִּזְנַקְתּוֹ לֹא תַחֲדֹל: אִם- 7
יִזְקִין בְּאַרְצָן שְׂרָשָׁיו וְיִבְעָפֹר יָמוֹת גִּזְעוֹ: מֵרִיחַ מַיִם יִסְרַח 8
וְעֵשָׂה קָצִיר כְּמוֹ-נֹטֶעַ: וְגִבֹּר יָמוֹת וַיִּחַלֵּשׁ וַיִּגְוַע אָדָם י 9
וְאִינוֹ: אֲזֹל־מַיִם מִנִּיָּים וְנָהָר יִתְּרֵב וַיִּבָּשׂ: וְאִישׁ שֹׁכֵב 11
וְלֹא-יָקִים עַד-בֹּלְתֵי שָׁמַיִם לֹא יִקְיָצוּ וְלֹא-יִעָרֹו מִשְׁנָתָם: 12
מִי יִתֵּן. בְּשֹׁאֵל תִּצְפֹּנֵנִי תִסְתִּירֵנִי עַד-שׁוֹב אִפְּךָ תִּשְׁתִּית 13
לִי חֶק וְיִחַפְּרֵנִי: אִם-יָמוֹת גָּבֹר הָיִיחִיהּ כָּל-יָמֵי צָבָאִי 14
אֵיחָל עַד-בּוֹא חֲלִיפָתִי: תִּקְרָא וְאֲנֹכִי אֶעֱנֶה לְמַעֲשֵׂה טו 15
יְדִיךָ תִּכְסֹּף: כִּי-עָתָה צָעֲדִי תִסְפֹּר לֹא-תִשְׁמֹר עַל- 16
חֲטָאתִי: חֲתָם בְּצִרּוֹר שִׁשְׁעִי וְתִטְפֹּל עַל-עֹנִי: וְאֹיְלָם 17
הֲר־נוֹפֵל יִבּוֹל וְצוֹר יַעֲתֵק מִמָּקְמוֹ: אֲבָנִים. שִׁחֲקוּ מַיִם 18
תִּשְׁטֹף-סִפִּיתִיהּ עַפְר־אַרְצָן וְתִקְוַת אֲנוֹשׁ הִאֲבֹדָתָ: תַּתְּקַפְּהוּ כ 19
לְנֹצַח וַיִּהְיֶה מִשְׁנֶה סָבִיו וְתִשְׁלָתָהּ: יִכְבְּדוּ בָנָיו וְלֹא 21
יִדַּע וַיִּצְעֲרוּ וְלֹא-יָבִין לָמוֹ: אֶחָד-בָּשָׂרוֹ עָלָיו וַיִּכָּאֵב וַיִּנְשָׁשׁ 22
עָלָיו תִּאֲבָל: ס

טו 15

וַיַּעַן אֲלֵיפוֹ הַחֲתִימָנִי וַיֹּאמֶר: הִחָכְם יַעֲנֶה דַעַת־רוּחַ 2
יִמְלֵא קָדִים בְּטָנוֹ: הוֹכַח בְּדָבָר לֹא יִסְפֹּן וּמַלִּים לֹא- 3
יִזְעִיל בָּם: אֶחָד-אֶתָּה תִּסָּר וַיִּרְאֶה וְתִגָּרַע שְׂיִחָה לְפָנָי- 4
אֵל: כִּי יֵאָלֶף עֲוֹנֶךָ סִיף וְתִבְחָר לָשׁוֹן עֲרוּמִים: יִרְשִׁיעֶנָּה 5
סִיף וְלֹא-אֲנִי וְשִׁפְתִּיהּ יַעֲנוּ-בָךְ: הֲרֵאִישׁוֹן אָדָם תִּוָּלֵד 7
וְלִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלָתָ: הִבְסֹד אֵלֹהִים תִּשְׁמַע וְתִגָּרַע אֵלֶיךָ 8
חֲכָמָה: מִה־יִּדְעָתָ וְלֹא יִדַּע תָּבִין וְלֹא-עֲמָנִי הוּא: גַּם- 9

11 שָׁב גַּם־יָשִׁישׁ בָּנוּ כַּבִּיר מֵאֲבִיהֶּ וְיָמִים׃ הִמָּעַט מִמֶּךָ
 12 תִּגְדּוּמֹת אֶל וְדָבָר לֹא־ט עָמְדָה׃ מִה־יִּפְחָחֶךָ לִבָּהּ וּמִחֵ
 13 יִרְזָמוּ עֵינֶיהָ׃ כִּי־תָשִׁיב אֶל־אֶל רִוְחָהּ וְהִצֵּאתָ מִפִּיהָ
 14 מִלִּין׃ מִה־אֲנוֹשׁ כִּי־יִזְכֶּה וְכִי־יִצְדָּק יִלְדֵּה אִשָּׁה׃ תֵּן
 16 בְּקִדְשׁוֹ לֹא יֵאֱמִין וְשָׂמִים לֹא־זָפוּ בְּעֵינָיו׃ אִם כִּי־נִתְעַב
 17 וְנֶאֱלַח אִישׁ שִׁתָּה כַּמִּים עוֹלָה׃ אַחֲרָהּ שָׁמַע־לִי וְזֶה־
 18 תְּחִילָתִי וְאַסְפָּרָה׃ אֲשֶׁר־חָכְמִים יִגִּידוּ וְלֹא כִחְדוֹ מֵאֲבוֹתָם׃
 19 לָהֶם לְבָדֶם נִתְּנָה הָאָרֶץ וְלֹא־עָבַר זֶר בְּתוֹכָם׃ כָּל־יָמֵי
 21 רָשָׁע הוּא מִתְחַלֵּל וּמִסְפֹּר שָׁנִים נִצָּפְנוּ לְעֵרִיץ׃ קוֹל־
 22 סֹחָדִים בְּאֻזְנָיו פִּשְׁלוֹם שׂוֹדֵד יְבוֹאֲנוּ׃ לֹא־יֵאֱמִין שׁוֹב
 23 מִנִּי־חֲשֹׁךְ וְצָפוֹ הוּא אֶל־יִחַרְב׃ נֹדֵד הוּא לְכָל־מָוֶה
 24 יָדָע׃ כִּי־נָכוֹן בִּינְדוֹ יוֹם־חֲשֹׁךְ׃ יִבְעֶתְהוּ צָר וּמִצָּרָהּ
 26 כַּחַחֲתָקְפָהּ כְּמִלְכָּה׃ עֲתִיד לִפְדּוֹר׃ כִּי־נִטָּה אֶל־אֶל יָדוֹ וְאֶל־
 27 שָׁדָי יִתְנַפֵּר׃ יָרוּץ אֵלָיו בְּצִוָּאָר פִּעְבֵּי גִפְי מִגִּפְיו׃ כִּי־
 28 כֶּסֶה סָנְיוֹ בְּחֻלָּבוֹ וַיַּעַשׂ פִּימָה עַל־יֶכְסֵּל׃ וַיִּשְׁפּוֹן׃ עָרִים
 29 נִכְחָדוֹת בָּתִּים לֹא־יִשְׁבּוּ לָמוֹ אֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לְגִלִּים׃ לֹא־
 31 מִנִּי־חֲשֹׁךְ יִנְקָתוֹ תִּיבַשׁ שְׁלֵתֶכֶת וַיִּסּוֹר בְּרִית פִּיו׃ אֶל־
 32 יֵאֱמִין בִּשְׁוֹן נִתְּנָה כִּי־שָׂא תִהְיֶה תְּמוֹרָתוֹ׃ בְּלֹא־יוֹמוֹ
 33 תִּמְלֹא וְכִפְתּוֹ לֹא רַעֲנָנָה׃ יַחֲמֹס כַּנֶּשֶׁן בְּסִרּוֹ וַיִּשְׁלַח
 34 בָּתֵּי נִצָּתוֹ׃ כִּי־עֲדַת חֲנָף בְּלִמּוֹד וְאִשׁ אֲכָלָה אֶת־לֵי
 35 שָׂחַד׃ הִרָה עָמַל וַיִּלְדֵּה אֹן וּבִטָּנִם תִּכְיִן מִרְמָה׃ ס

ו י 16

א וַיַּעַן אֵיזֹב וַיֹּאמֶר׃ שָׁמַעְתִּי כְּאֵלֶּה רַבּוֹת מִנְּחִמִי עָמַל
 ב כָּל־כֶּם׃ הִקַּץ לְדַבְרֵי־רוּחַ אוֹ מִה־יִּמְרִיצָהּ כִּי תַעֲנֶה׃ ג
 ד אֲנִכֶּה כֶּכֶם אֲדַבְּרָה לִּי יֵשׁ נִפְשָׁכֶם תַּחַת נִפְשִׁי אֲחַבִּירָה
 ה עַל־יֶכֶם בְּמַלְּיִם וְאֲנִיעָה עַל־יֶכֶם בְּמוֹ רֹאשִׁי׃ אֲאֻמָּצְכֶם בְּמוֹ־
 ו פִּי וְנִיד שִׁפְתֵי יִחְשָׁה׃ אִם־אֲדַבְּרָה לֹא־יִחְשָׁה פִּאֲכִי וְאֲחַדְלָת
 ז מִה־מִּפִּי יִהְיֶה׃ אֲהֶ־עֲתָה הִלֵּאֲנִי הַשְׁמוּתָּ כָּל־עֲדָתִי׃
 ח וְתִקְמַטְנִי לְעֵד הִיָּה וַיִּקָּם כִּי כִחְשִׁי בִּפְנֵי יַעֲנָה׃ אִשּׁוֹ טָרַף
 ט וַיִּשְׁטַמְנִי חֶרֶק עָלַי בְּשָׁנָיו צָרִי׃ וַיִּלְטֵשׁ עֵינָיו לִּי׃ פָּעִו

15 v. בקדשיו ק 22 v. וצפוי ק 31 v. בשוא ק

11 עָלַי בְּפִתְיָם בְּחִרְפָּה חָפוּ לִחְיִי יָחַד עָלַי יִתְמָלְאוּן: וַיִּסְּרֻנִי
 12 אֶל אֵל עֵינִי וְעַל-יָדַי רִשְׁעִים יִרְטְנִי: שָׁלַח הָיִיתִי וַיִּסְרְפוּנִי
 13 וַאֲחֹז בְּעַרְפִּי וַיִּסְּפָצְצֵנִי וַיִּקְיַמְנִי לֹא לְמִטָּה: יֹסְבוּ עָלַי
 14 רַבִּי וַיִּפְלַח בְּלִיָּותַי וְלֹא יִחַמֵּל יִשְׁפֹּךְ לְאַרְץ מִרְחִי:
 15 יִסְרָצְנִי סָרָץ עַל-סַנְי־סָרָץ יִרָץ עָלַי כְּגִבּוֹר: שָׁק תִּסְרֹתִי
 16 עָלַי גִּלְגִּי וְעַל-לִחְיִי בְּעַפָּר קִרְנִי: סָנִי חֲמַרְמַרָה מִנִּי-
 17 בְּכִי וְעַל עַפְעָפִי צִלְמוֹת: עַל לֹא-חֲמֹס בְּכַפִּי וְתִסְפְּלִי זַכָּה:
 18 אֶרֶץ אֱלֹהִים דָּמִי וְאֵלֵיהִי מָקוֹם לְזַעֲקָתִי: גַּם-עָתָה
 19 הִנֵּה כַּשְׂמִים עִדִּי וְשִׁהְדֵי בְּמִדָּמִים: מְלִיצִי רָעִי אֶל-אֱלֹהִים
 20 דִּלְפָּה עֵינִי: וַיּוֹכֶה לְגִבֹּר עַם-אֱלֹהִים וּבֶן-אָדָם לְרַעְהוּ:
 21 כִּי-שָׁנוֹת מִסָּפֵר יָאֲתִיבוּ וְאַרְחָ לֹא-אָשׁוּב אֶתְלָהּ:
 22

יז 17

1 רִוְחִי חִבְּלָה יָמִי נִזְעָבוּ קִבְרִים לִי: אִם-לֹא תִתְּלִים עִמָּדִי
 2 וּבִה־מְרוֹתָם תִּלָּן עֵינִי: שִׁימָה נָא עֲרֹבְנִי עִמָּךְ מִי-הוּא לְיָדִי
 3 יִתְקַע: כִּי-רָבִם צָפְנוֹת מִשְׁכָּל עַל-פִּן לֹא תִרְמֹס: לְחִלְקָה
 4 יִגִּיד רִעִים וְעֵינִי בְּנוֹי תִּכְלָנָה: וְתִצְיִגְנִי לְמַשָּׁל עֲמִים וְתִשָּׁת
 5 לְסָנִים אֱלֹהִים: וְתִכְבֶּה מִכְעַשׁ עֵינִי וַיִּצְרֵי כָצֵל כָּלָם: יִשְׁמוּ
 6 יִשְׁרִים עַל-זֹאת וְנָקִי עַל-חֲנֹף יִתְעַרֵּר: וַיִּאֲחֹז צִדִּיק דִּרְפוֹ
 7 וַיִּסְתַּר-יָדָיו יָסִיף אֱמִץ: וְאֵלֶם כָּלָם תִּשְׁבּוּ וּבִאֵר נָא וְלֹא-
 8 אֲמַצָּא בָכֶם חֲכָם: יָמִי עָבְרוּ זִמְתִּי נִתְקַו מוֹרְשִׁי לְבָבִי:
 9 לִילָה לַיּוֹם וַיִּשְׁמֹו אֹרֶךְ קָרוֹב מִסַּנְי־חֲשֹׁךְ: אִם-אֶקְנֶה שָׂאוֹל
 10 בֵּיתִי בַּחֲשֹׁךְ רִפְדֹתִי יִצְוּעִי: לִשְׁחַת קִרְאֹתִי אָכִי אֶתָּה אֲמִי
 11 וְאֶחָתִי לְרִמָּה: וְאִיָּה אִסּוֹ תִקְוֹתִי וְתִקְוֹתִי מִי יִשׁוּרְנָה: בְּדֵי
 12 שְׁאֵל תִּרְדָּנָה אִם-יִיחַד עַל-עַפָּר נָחַת: ס

יח 18

1 וַיַּעַן בִּלְהָד הַשָּׁחִי וַיֹּאמֶר: עַד-אֵנָה תִּשְׁיָמוּן קִנְצֵי לְמַלְיָן
 2 תִּכְיִנוּ וְאַחֵר נִדְבָר: מִדּוּעַ נִחַשְׁבָנוּ בְּכַהֲמָה נִטְמִינוּ בְּעֵינֵיכֶם:
 3 טָרַף נִשְׁאָו בְּאִסּוֹ הִלְמַעְנָה תַּעֲזֹב אֶרֶץ וַיִּצְתַּק צִוֹר מִמְּקוֹמוֹ:
 4 גַּם אֹרֶךְ רִשְׁעִים יִדְעָה וְלֹא-יִפָּה שָׁכִיב אִשּׁוֹ: אֹרֶךְ חֲשֹׁךְ בְּאֶה-לוֹ
 5 וְטִרְו עָלָיו יִדְעָה: גִּצְרוּ צַעֲדֵי אוֹנֹו וְתִשְׁלִיכֶהוּ עֲצָתוֹ: כִּי-
 6 שָׁלַח בְּרָשָׁת בְּרִגְלָיו וְעַל-שִׁבְכָה יִתְהַלֵּךְ: יִאֲחֹז בְּעֶקֶב סָח

י יחזק עלי צמים: טמון בארץ חבלו ומלכדותו עלי נתיב:
 סביב בעתהו בלהות והפיצהו לרגליו: יהירעב אנו ואיד¹¹
 נכון לצלעו: יאכל בדי עורו יאכל בדי בבור מות: ונתק¹²
 ט מאהל מכותו ותצענהו למלה בלהות: תשכון באהל¹³
 16 מבלי-לו יזרה על-נוהו גפרית: מתחת שרשיו יבשו
 17 ומפעל ימל קצירו: זכר-אבד מני-ארץ ולא שם לו על-
 18 פני-חיו: יהדפסהו מאור אל-חשך ומתבל יבדהו: לא יין¹⁹
 כ לו ולא-נכד בעמו ואין שריד במגוריו: על-יומו נשמו
 21 אחרים וקדמלים אחזו שער: אה-אלה משכנות על
 וזה מקום: לא-ידע אל: כ

יט 19

א ויען איוב ויאמר: עד-אנה תזגיון נפשי ותדכאונני
 3 במלים: זה עשר פעמים תכלימוני לא-תבשו תהפרי-
 4 לי: ואפ-אמנם שגיתי אחי תלין משוגתי: אם-אמנם
 6 עלי תגדילו ותזכירו עלי חרפתי: דע-אפו כראלוקה
 7 עותני ומצודו עלי הקיף: הן אצעק חמס ולא אענה
 8 אשוע ואין משפט: אחי גדר ולא אעבור ועל-נתיבתי
 9 תשך ושים: כבדי מעלי הפשיט ויסר עטרת ראשי:
 11 יתצני סביב ואלה ויסע פצע תקותי: ויחר עלי אפו
 12 ויחשבני לו כצרו: יחד: יבאו גדודיו ויסלפו עלי דרפם
 13 ויחננו סביב לאהלי: אחי מעלי הרחיק וידעי אה-גרו
 14 מפני: חדלו קרובי ומידעי שכחוני: גרי ביתי ואמהתי
 16 לזר תחשבני נכרי היתי בעיניהם: לעבדי קראתי ולא
 17 יענה במו-פי אתחנן-לו: רוחי זרה לאשתי ויחנתי לבני
 18 בטני: גם-עוילים מאסו-בי אקומה וידברו-בי: תעבוני¹⁹
 כ כל-מתי סודי וזה-אהבתי נהפכו-בי: בעורי וקבשרי
 21 תבקע עצמי ואתמלטה בעור שני: חפני חפני אתם רעי
 22 כי יד-אלוה נגעה בי: למה תרדפני כמו-אל ומבשרי
 23 לא תשבעו: מי-יתן אפו ויפתכון מלי מי-יתן בספר
 24 ויחקו: בעט-ברזל ועפרת לעד בצור יחצבון: ואני
 26 ידעתי גאלי תי ואחרון על-עפר יקום: ואחר עורי

v. 2 א' נחה v. 10 פתח באחנה

נִקְסוּ-זֹאת וּמִבְשָׁרִי אֶחְזֶה אֱלֹהִים: אֲשֶׁר אֲנִי | אֶחְזֶה-לִּי 27
וְעֵינַי רָאוּ וְלֹא-זָר כָּלִי כְלִיתִי בְּחִקִּי: כִּי תֹאמְרוּ מִה־נִּרְדָּה- 28
לֹא וְשָׂרֵשׁ דָּבָר נִמְצָא-כִּי: גִּוְרוּ לָכֶם | מִסְפִּי-חֶרֶב כִּי-חֲמָה 29
עֲוֹנוֹת חָרַב לְמַעַן תִּדְעוּן שְׂדֵיָן: ס

כ 20

וַיַּעַן צֹפָר הַנֶּעֱמָתִי וַיֹּאמֶר: לָכֵן שָׁעִיפִי וְשִׁיבֹנִי וּבַעֲבוּרִי 2
חֹשֶׁי כִּי: מוֹסֵר כָּל־מַתִּי אֲשַׁמֶּע וְרוּחַ מִבִּיטְתִּי יַעֲנֵנִי: 3
זֶה-זֹּאת יִדְעָה מִי-עַד מִי שָׁיִם אָדָם עַל־אָרֶץ: כִּי־רִנְנָה 4
רָשָׁעִים מִקְרֹב וּשְׂמִיחַת חָנָף עַד־יִרְגֵעַ: אִם־יַעֲלֶה לְשָׁמַיִם 6
שִׁיאוֹ וְרֹאשׁוֹ לָעֵב יִגִּיעַ: כְּגִלְגָּל לִנְצַח יֹאבֵד רֹאיוֹ וְאִמְרוּ 7
אִיֹּ: כָּחֳלוֹם יֵעוֹף וְלֹא יִמָּצְאֵהוּ וַיִּדָּד כְּחִזְיוֹן לַיְלָה: 8
עֵין אֲזַפְתִּי וְלֹא תוֹסִיף וְלֹא־עוֹד תִּשְׁוֹרְפוּ מִקְמוֹ: בְּנוֹי 9
יִרְצוּ דָלִים וַיִּדְּרוּ תִשְׁכַּנֶּה אוֹנֹי: עֲצֻמוֹתַי מִלֵּאֵי עֲלוּמֹי 11
וְעַמִּי עַל־צָפָר תִּשָּׁכֵב: אִם־תִּמְתִּיק בְּשִׁיר רָעָה וְכַחֲיוֹנָה 12
תַּחַת לְשֹׁנוֹ: יַחַמֵּל עָלֶיהָ וְלֹא יַעֲזֹבֶנָּה וַיִּמְנַעֶנָּה בְּחוּף 13
חֶכְו: לַחֲמוֹ בְּמַעְיו נִהַפָּה מְרוֹת שָׁתָנִים בְּקֶרְפוֹ: חֵיל 14
בָּלַע וַיִּקְאֵנוּ מִבְּטָנוֹ יוֹר־שָׁנֹי אֵל: רֹאשׁ־שָׁתָנִים וַיִּנָּק 16
תִּהְיֶה־גִּהּוֹ לְשׁוֹן אֶפְסָה: אֶל־יִירָא בְּסִלְבוֹת נִהְרֵי נַחֲלֵי דְבֶשׁ 17
וְחִמָּאָה: מִשִּׁיב יָגַע וְלֹא יִבְלַע כְּחֵיל תְּמוֹרָתוֹ וְלֹא יַעֲלֶם: 18
כִּי־רֹצֵץ עֲזָב דָּלִים בֵּית גִּזָּל וְלֹא יִבְנֶהוּ: כִּי | לֹא־יִדַּע 19
שָׁלוֹן בְּבִטְנוֹ כְּחִמּוֹדוֹ לֹא יִמְלֹט: אִין־שָׂרִיד לֹא־כָלוֹ עַל־ 21
כֵּן לֹא־יִחֵיל טוֹבוֹ: בְּמִלְאוֹת שִׁפְקוֹ יֵצֵר לוֹ כְּלִיד עֵמֶל 22
תִּבְאָנוּ: יְהִי | לְמִלֵּא בִטְנוֹ יִשְׁלַח־בּוֹ חֲרוֹן אַפּוֹ וַיִּמָּטֵר 23
עָלֵימוֹ בְּלַחוּמוֹ: וַיִּבְרַח מִנֶּשֶׁק בְּרוֹזַל תִּחְלַפְהוּ קִשָּׁת 24
נְחוּשָׁה: שָׁלַף וַיֵּצֵא מִגִּנָּה וַיִּבְרַק מִמִּרְדָּתוֹ יִהְלֶךְ עָלָיו כַּחַת 25
אֲמִים: כָּל־חֲשֹׁךְ טָמוֹן לְצִפּוֹנָיו תִּאֲכָלֵהוּ אֵשׁ לֹא־נִפְחָה 26
יִדַּע שָׂרִיד בְּאֶהְלוֹ: יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאָרֶץ מִתְקוֹמָמָה 27
לוֹ: יִגְלֵ יְבוּל בֵּיתוֹ נִצְרוֹת בְּיוֹם אַפּוֹ: זֶה | חֶלֶק־אָדָם 28
רָשָׁע מֵאֱלֹהִים וְנִחַלֶּת אִמְרוּ מֵאֵל: ס

כא 21

וַיַּעַן אֵיזֹב וַיֹּאמֶר: שָׁמַעַי שָׁמוֹעַ מִלְּתִי וְתִהְיֶה־זֹאת 2

v. 29 שדין ק' v. 4 פתח באחנח v. 11 עלומיו ק' v. 22 יתיר ר' v. 26 מלעיל

3 תַּנְחוּמֵיכֶם: שְׂאוּנִי וְאֹנִי אֲדַבֵּר וְאַחַר דְּבָרִי תִלְעִי:
 4 הָאֹנִי לְאָדָם שִׁיתִי וְאִם־מָהוּע לֹא־תִקְצֹר רוּחִי: סָנֹאֲלִי
 6 וְהַשְׁמִי וְשִׁימוּ יָד עַל־פִּיה: וְאִם־זִכְרָתִי וְנִבְתָּלָתִי וְאַחַז
 7 בְּשָׂרִי פִלְצוֹת: מִדָּע רָשָׁעִים יִחְיוּ עֲתָקָר בַּס־צָבָרוּ חֵיל:
 8 זָרָעם נָכוֹן לִפְנֵיהֶם עַמָּם וְצֹאצְאֵיהֶם לְעִינֵיהֶם: בְּתִיהֶם
 9 יִשְׁלֹם מִפֶּחַד וְלֹא־שָׁכַב אֱלֹהִים עֲלֵיהֶם: שֹׁרְרוּ עֵבֶר וְלֹא
 11 יִנְעַל תַּפְלֹט פָּרְתוֹ וְלֹא תִשְׁבֵּל: יִשְׁלַחוּ בְצֹאֵן עֲוִילָהֶם
 12 וְיִגְלִיֵּיהֶם יִרְשְׁדוּן: יִשְׁאוּ פִתְחָם וְכִנּוּר וְיִשְׁמְדוּ לְקוֹל
 13 עֵינֵב: יִבְלוּ בְשׁוֹב יְמֵיהֶם וְכִרְגַע שְׂאוֹל יִחַתּוּ: וַיֹּאמְרוּ
 14 טו לֵאלֹהִים סוּר מִמֶּנּוּ וְדַעַת דְּרָכֶיהָ לֹא חֲסָצְנוּ: מִדֶּ־שִׁדְי כִּי
 16 נַעֲבֹדָנוּ וּמִדֶּ־נֹעִיל כִּי נִסְעָע־בוּ: הֵן לֹא בִידָם טוֹבָם עֲצָה
 17 רָשָׁעִים רַחֲקָה מִנִּי: כַּמָּה וְנִרְשָׁעִים יִדְעָה וַיָּבֹא עֲלֵיהֶם
 18 אִידָם חֲכָלִים יַחֲלֹק בְּאִפּוֹ: יִהְיוּ כְּתָבוֹן לִסְבִּירֵיהֶם וְכַמֵּץ
 19 נִבְתָּתוּ סוּפָה: אֱלֹהִים יִצְפֹּן לִבְנֵי אוֹנֵו וְשִׁלָּם אֲלֵיהֶם וַיִּדַּע:
 21 יִרְאוּ עֵינָו כִּידוֹ וּמִחֲמַת שִׁדְי יִשְׁתָּה: כִּי מִדֶּ־הַפְּצוֹ בְּבִיתוֹ
 22 אַחֲרָיו וּמִסְפָּר חֲדָשָׁיו חֲצָצְנוּ: הִלָּל יִלְמַד־דַּעַת וְהוּא
 23 רָמִים יִשְׁפוּט: זֶה יָמוּת בְּעַצָּם תָּמוּ כִּלּוֹ שְׁלֹאֲנָן וְשִׁלְיוֹ:
 24 בַּח עֲטִינוּ מִלֵּאֵי חֲלָב וּמִח עֲצָמוֹתָיו יִשְׁקָה: וְזֶה יָמוּת
 26 בְּנִפְשׁ מָרָה וְלֹא־אָכַל בְּטוֹבָה: יַחַד עַל־עֹפֹר יִשְׁכְּבוּ
 27 וְרָמָה תִּכְסֶּה עֲלֵיהֶם: הֵן יִדְעָתִי מִחֲשָׁבוֹתֵיכֶם וּמִזְמוֹת
 28 עָלֵי תַחֲמוֹסוֹ: כִּי תֹאמְרוּ אֵינָה בֵּית־נְדִיב וְאֵינָה אֱהָל וְ
 29 מִשְׁכְּנֹת רָשָׁעִים: הִלָּא אֲשַׁלְּתֶם עֹבְרֵי דָרָה וְאַתֶּם לֹא
 31 תִנְפְּרוּ: כִּי־לֵנוֹם אֵיד יִחַשְׁהָ רַע לְיוֹם עֲבָרוֹת יוֹבְלָיו: מִי
 32 יִצִּיד עַל־פָּנָיו דָּרְכּוֹ וְהוּא־עֲשָׂה מִי יִשְׁלָם־לוֹ: וְהוּא
 33 לִקְבָרוֹת יוֹבֵל וְעַל־גְּדִישׁ יִשְׁקוֹד: מִתְקוֹ לוֹ רִגְבִי נָחַל
 34 וְאַחֲרָיו כָּל־אָדָם יִמְשֹׁד וְלִפְנָיו אֵין מִסְפָּר: וְאֵיהָ תִנְחַמוּנִי
 הַכֹּל וְתִשְׁוִיכֵיכֶם נִשְׁאֲר־מַעַל: ס

כ ב 22

א וַיֵּן אֲלֵיהֶם וְהַתְּמָנִי וַיֹּאמֶר: הִלָּל יִסְכּוֹן־צָבָר כִּי־יִסְכּוֹן
 2 עֲלֵיהֶם מִשְׁכִּיל: תַּחֲסֹף לְשִׁדְי כִּי תִצְדֹק וְאִם־בָּצַע כִּי
 3 תִתֵּם דְּרָכֶיהָ: הַמִּירֵאֲתָהּ וְכִחָהּ יָבֹוא עֲמָהּ בְּמִשְׁפָּט:
 4

הֲלֹא רָעַתָּה רַבָּה וְאִיו־לִי לַעֲזֹתֶיךָ׃ כִּי־תַחֲבֹל אֶתִּיךָ׃
 חָנָם וּבְמִי עֲרֹמִים תִּשָּׁשִׁיט׃ לֹא מִים לִיךָ תִּשָּׁקָה וּמֶרְעֵב
 תִּמְנַע־לָחֶם׃ וְאִישׁ זָרוֹעַ לֹו הָאָרֶץ וְנִשְׁוֹא סָנִים יֵשֵׁב בָּהּ׃
 אֲלֻמְנוֹת תִּלְחֹחַ רִיגָם וְזִרְעוֹת יִתְמִים יִדְכָּא׃ עַל־פְּנֵי
 סִבְיַתְךָ פָּחִים וַיִּבְהַלְךָ פָּחַד פֶּתָאִם׃ אֹו חָשֶׁה לֹא
 תִרְאֶה וְשִׁפְעַת־מִים תִּכְסֶּה׃ הֲלֹא־אֱלוֹהִים גְּבוּהַ שָׁמַיִם וְרֹאֶה
 רֹאשׁ פּוֹכְבִּים כִּי־רָמוּ׃ וְאִמְרָתָּ מִה־יִּדַּע אֵל הַבְּעַד עֶרְפֶּל
 יִשְׁפּוֹט׃ עֲבִים סִתְּרוּ־לֹו וְלֹא יִרְאֶה וְחוּג שָׁמַיִם יִתְהַלֶּה׃
 הָאֲרֶחַ עוֹלָם תִּשְׁמֹר אֲשֶׁר הָרְכִי מִת־יָאֵחַ׃ אֲשֶׁר־קִשְׁטוּ
 וְלֹא־עַת נָהָר יוֹצֵק וְסוֹדִם׃ הָאֲמָרִים לֹאל סוֹר מִמֶּנּוּ
 וּמִה־יִּסְפֹּל שְׂדֵי לָמוֹ׃ וְהוּא מִלֵּא בְּתִיָּהֶם טוֹב וְעֲצַת
 יִשְׁעִים רַחֲקָה מִנִּי׃ יִרְאוּ צְדִיקִים וַיִּשְׁמְחוּ וְנָקִי יִלְעֶבֶר
 לָמוֹ׃ אִם־לֹא נִכְחַד קִימְנוּ וַיִּתְּרֵם אֲכָלָה אֲשֶׁ׃ הַסֶּפֶר־נָא עִמּוֹ
 וְשָׁלֵם בָּהֶם תְּבוֹאֲתָךְ טוֹבָה׃ קַח־נָא מִסִּי תוֹרָה וְשִׁים
 אֲמָרֶיךָ בְּלִבְכֶּךָ׃ אִם־תִּשְׁוִיב עַד־שְׂדֵי תִבְנֶה תִרְחִיק עוֹלָה
 מֵאֶהֱלֶךָ׃ וְשִׁית־עַל־עַפְּרָ בָצָר וּבָצָר נִחְלִים אוֹסִיר׃ וְהִיָּה כֹה
 שְׂדֵי בָצָרֶיךָ וְכִסֹּף תוֹעֲפּוֹת לָךְ׃ כִּי אֹו עַל־שְׂדֵי תִתְעַנֵּג
 וְתִשָּׂא אֶל־אֱלוֹהִים סָנִיךָ׃ תַּעֲתִיר אֲלִיוֹ וַיִּשְׁמַעְךָ וַיְגַדִּירֶךָ
 תִּשְׁלָם׃ וְתִגְזֹר־אָמַר וַיִּקְסֶלְךָ וְעַל־דְּרָכֶיךָ נִגְהַ אוֹר׃
 כִּי־הִשְׁפִּילֹו וְתִאֲמַר גֹּוה וְשֹׁחַ עֵינַיִם יוֹשֵׁעַ׃ וּמִלֵּט אֵי־נָקִי
 וְנִמְלֵט בְּכָר כַּפִּיךָ׃

ס

כג 23

וַיַּעַן אֵלִיֹּב וַיֹּאמֶר׃ גַּם־הַיּוֹם מָרִי שָׁחִי יוֹדִי כְּבֹדָה עַל־
 אֲנִיחָי׃ מִי־יִתֵּן יִדְעָתִי וְאִמְצָאֶהוּ אֲבוֹא עַד־תִּכְוֹנֶתוֹ׃
 אֶעֱרֹכֶה לִפְנֵיו מִשְׁפָּט וְפִי אֲמַלֵּא תוֹכְחוֹת׃ אֲדַעַה מִלִּים
 וְעֲנִי וְאֲבִינָה מֶה וְאֹמַר לִי׃ הַכֶּר־בִּפֶּת יִרִיב עַמְדִי לֹא
 אֶהְיֶה וְיָשָׁם כִּי׃ שָׁם יִשָּׁר נֹכַח עִמּוֹ וְאִפְלֻטָה לִנְצַח
 מִשְׁשָׁשִׁי הֵן קָדָם אֶהְלֶךָ וְאִינֶנּוּ וְאֶחָד וְלֹא־אֲבִין לֹו׃
 שְׁמָאוֹל בַּעֲשָׂתוֹ וְלֹא־אֲחֹז יַעֲשֶׂה יָמָיו וְלֹא אֲרֹאֶה׃ כִּי־
 יָדַע דֶּרֶךְ עַמְדִי בְּחֲנִי כֹהֵב אֲצֹא׃ בְּאֲשֶׁרוֹ אֲחֻזָּה רַגְלִי
 דְּרָכֹו שְׁמַרְתִּי וְלֹא־אָט׃ מַצּוֹת שִׁפְתֵּיו וְלֹא אֲמִישׁ מַחֲקִי

v. 6 מ' דגושח v. 15 חצי הספר בפסוקים v. 9 יחיד ו' lb. מלעיל

13 צָפַנְתִּי אֲמִרֵי־סִי: וְהָיָה בְּאַחַד יָמַי וְשִׁיבְנוּ וְנִפְשׁוּ אוֹתָהּ
 14 וַיַּעַשׂ: כִּי יִשְׁלִים חֲקִי וְכָהֵנָה רַבּוֹת עָמּוֹ: עַל־כֵּן מִסָּנִי
 16 אֶבְהֵל אֶתְבוֹנֶן וְאֶסְחָד מִמֶּנּוּ: וְאֵל הַרְהֵךְ לִבִּי וְשִׁנִּי
 17 הִבְהִילָנִי: כִּי לֹא נִצַּמְתִּי מִסָּנֵי־חֹשֶׁךְ וּמִסָּנֵי פֶתֶח־אֶפֶס:

כד 24

א מִדֹּעַ מִשְׁדֵּי לֹא־נִצַּצְנוּ עֵתִים וַיִּדְעֻו לֹא חָזוּ יָמָיו: גְּבֻלוֹת
 8 יִשְׁיִגּוּ עֵדֶר גִּזְלוֹ וַיִּדְעוּ: חֲמֹר יְתוּמִים וַיִּגְהָו וַיִּחַבְלוּ שׁוֹר
 ח אֶלְמִנָּה: יִשׁוּ אֲבִינִים מִדֶּרֶךְ יָחַד חֲבָאוּ עֲנִי־אַרְצָ: הֵן
 פָּרָאִים, בַּמִּדְבָּר יֵצְאוּ בַּסַּעֲלָם מִשְׁחָרֵי לִשְׂרָף עֲרֵבָה לֹו
 6 לָחֶם לְנֹעָרִים: בַּשָּׂדֶה בְּלִילוֹ וַיִּצְיָרוּ וְכָרִם רָשָׁע וַיִּקְשׁוּ:
 7 עָרוֹם הָלִינוּ מִבְּלִי לְבוֹשׁ וְאִין פָּסוֹת בַּקָּרָה: מִזֶּרֶם הָרִים
 8 יִרְטְבוּ וּמִבְּלִי מַחֲסֶה חֲבָקוּ־צוּר: וַיִּגְזְלוּ מִשָּׂדַי יְתוֹם וְעַל־
 י עֲנִי יִחַבְלוּ: עָרוֹם הִלְכוּ בְּלִי לְבוֹשׁ וַיִּרְעִבִים נִשְׁאָר עֶמֶר:
 11 בֵּין־שׁוּרֵתָם יִצְהִירוּ וַיִּקְבִּים יִדְרָכּוּ וַיִּצְמָאוּ: מַעִיר מֵתִים,
 12 יִנְאָקוּ וְנִפְשֵׁי־חַלְלִים תִּשְׁוֶעַ וְאַלּוֹהִים לֹא־יֵשִׁים תִּפְלָה: הֵמָּה,
 ח הִיחַ בְּמִדְיָ אֹר לֹא־הִפִּירוּ דִּרְבּוּי וְלֹא יִשְׁבּוּ בְּנִתִיבֵיהֶן:
 14 לְאֹר יָקוֹם רוֹצֵחַ וַיִּקְטֹּל־עֲנִי וְאֶבְיוֹן וַיַּכֵּי־לָהּ יְהִי כִנּוּב:
 טו וַיַּעֲזִין נֶאֱמַר, שְׁמֶרֶה נֶשֶׁף לֵאמֹר לֹא־תִשְׁוֹרְנִי עֵין וְסִחָר
 16 סָנִים יֵשִׁים: חֲתֹר בַּחֹשֶׁךְ פָּתִים יוֹמֵם חֲתֹמוֹ־לָמוֹ לֹא
 17 יִדְעוּ אֹר: כִּי יִחַדּוּ, בִּקֹּר לָמוֹ צִלְמוֹת כִּי־יִפִּיר בְּלֹהוֹת
 18 צִלְמוֹת: קֹל־הוּא, עַל־סָנֵי־מַיִם תִּקְפֹּל חֲלָקְתָם בְּאַרְץ
 19 לֹא־יִסְנֶה דֶּרֶךְ כְּרָמִים: צִיָּה גַם־הֵם וַיִּגְזְלוּ מִימֵי־שֶׁלֶג
 כ שְׂאוֹל חֲטָאוּ: יִשְׁפָּתְהוּ רַחֵם, מִתְּקֹן רַמָּה עוֹד לֹא יוֹכֵר
 21 וַתִּשְׁבֵּר פַּעֵץ עוֹלָה: רֵעִה עֲקָרָה לֹא תִלֵּד וְאַלְמָנָה לֹא
 22 יִיטִיב: וּמִשָּׁה אֲבִירִים בָּכְחוֹ יָקוֹם וְלֹא־יֵאֱמִין בְּחַיִּין:
 23 יִתְּנוּ־לוֹ לִבְטַח וַיִּשְׁעֶן וַיַּעֲיִנְהוּ עַל־דִּרְכֵיהֶם: רַמּוֹ מַעַט,
 24 כַּח וְאִינֶנּוּ וְהִמָּכּוּ כָּל וַיִּקְצֹצוּ וַיִּכְרָאשׁ שִׁבְלֹת יִמָּלּוּ: וְאִם־
 לֹא אִסּוּ מִי יִכְזִיבֵנִי וַיִּשָּׂם לְאֵל מַלְתִּי: ס

כה 25

א וַיַּעֲזִין בְּלִידַת הַשָּׁחִי וַיֹּאמֶר: הַמִּשְׁלַל וְסָחַד עָמּוֹ עָשָׂה
 8 שָׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו: תִּינַשׁ מִסָּפָר לְמִדְדוֹ וְעַל־מִי לֹא־יָקוֹם

אִרְהוֹ: וּמִה־יִצְדָק אָנוּשׁ עִם־אֵל וּמִה־יִזְכֶּה יִלּוּד אֱלֹהִים: 4
הֵן עַד־יָרַח וְלֹא יֵאָחֵל וְכֹכָבִים לֹא־יָנוּ בְּעֵינָיו: אֵת 5
קִרְאָנוּשׁ רַמָּה וּבֹרְאָדָם הוֹלֵלָהּ: 6

כו 26

וַיַּעַן אֱיֹיֵב וַיֹּאמֶר: מַה־עֲזַרְתָּ לֹא־לָכֹחַ הוֹשַׁעַת זְרוֹעַ לֹא־ 2
עָז: מַה־יִּעֲצָה לֹא חֲכָמָה וְתַשְׁיָה לְרֹב הוֹדָעָה: אֶת־מִי 3
הִגִּדְתָּ מִלֵּין וְנִשְׁמַת־מִי יִצְאָה מִמֶּנּוּ: הִרְפָּאִים יִחוּלְלוּ 4
מִתַּחַת מַיִם וְשִׁכְנֵיהֶם: עָרוֹם שָׁאֵל נִגְדוּ וְאִין כְּסוּת 5
לֹא־בָדוֹן: נָטָה צָפוֹן עַל־הָהוּ תֵּלֶה אֲרֶץ עַל־בְּלִימָה: 6
צָרָר מַיִם בְּעֵבְרִי וְלֹא־נִבְקַע עֵנָן תַּחֲתָם: מֵאֲחֻז פָּנֵי־ 7
כֶּסֶף פָּרָשׁוּ עָלָיו עֲנָנוּ: חָק חָג עַל־פָּנֵי־מַיִם עַד־תַּחֲלִיתִי 8
אוֹר עִם־חֹשֶׁךְ: עֲמֻדָי שָׁמַיִם וְרִפְסֹו וַיִּתְמָהוּ מִבְּעָרְתּוֹ: 9
בִּכְחוֹ רָגַע הַיָּם וּבְתוֹבִינָתוֹ מִחַץ רָהֵב: בְּרוּחוֹ שָׁמַיִם 10
שִׁפְרָה חִלְלָה יָדוֹ נָחַשׁ בָּרַח: הָרֹאֵלָה קָצוֹת דָּרְכּוֹ 11
וּמִה־שָׁמַיִךְ דָּבָר נִשְׁמַע־בּוֹ וְרַעַם גְּבוּרָתוֹ מִי יִתְבוֹנֵן: 12

כז 27

וַיִּסַּף אֱיֹיֵב שָׂאת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמֶר: חִי־אֵל הַסִּיר מִשְׁפָּטִי 1
וְשִׁדְּיִי הֵמָּר נִפְשָׁיו כִּי־כָל־עוֹד נִשְׁמָתִי בִּי וַיִּוָּח אֱלוֹהִים 2
בְּאָפִי: אִם־תִּדְבָּרְנָה שִׁפְתֵי עוֹלָה וְלִשְׁוֹנִי אִם־יִהְיֶה רַמִּיָּה: 3
חָלִילָה לִּי אִם־אֶצְדִּיק אֶתְכֶם עַד־אֲנוּעַ לֹא־אֲסִיר תַּמָּתִיָּה 4
מִמֶּנּוּ: בִּצְדָקָתִי הַחֲזֹקָתִי וְלֹא אֲרַפָּה לֹא־יִחַרְרָה לִבִּי 5
מִיָּמִי: יְהִי כְרָשׁע אֱיֹיֵב וּמִתְקוֹמָמִי כְּעוֹל: כִּי מִה־תִּקְוֹת 6
חָנֹּף כִּי יִבְצֹעַ כִּי יִשָּׁל אֱלוֹהִים נִפְשׁוֹ: הִצְעַקְתּוֹ וְשָׁמַע 7
כִּי־תָבֹא עָלָיו צָרָה: אִם־עַל־שִׁדְּיִי יִתְעַנֵּג יִקְרָא אֱלוֹהִים 8
בְּכָל־עֵת: אִוְרָה אֶתְכֶם בִּיד־אֵל אֲשֶׁר עִם־שִׁדְּיִי לֹא אֶכְחָד: 9
הֵן אַתֶּם כָּלְכֶם חֲזִיתֶם וְלִמָּה זֶה הַכֹּל תִּהְיֶה־לּוֹ: זֶה חֶלֶק־ 10
אָדָם רָשָׁע: עִם־אֵל וְנִחַלְתָּ עֲרִיצִים מִשְׁדֵּי יִקְחוּ: אִם־ 11
יִרְבּוּ כִנּוֹי לְמוֹד־חֶרֶב וְצֹאצְאָיו לֹא יִשְׁבְּעוּ־לָחֶם: שִׁרְיָדוֹ 12
בַּמּוֹת יִקְבְּרוּ וְאֶלְמוֹתָיו לֹא תִבְכֶּינָה: אִם־יִצְכָּר כַּעֲפֹר 13
כֶּסֶף וְכֹחֶמֶר יָכִין מִלְּבוּשׁ: גִּבּוֹן וְצִדִּיק יִלְבָּשׁ וְכֶסֶף נָטִי 14

v. 9 ה' תחת א' v. 12 ובתבניתו ק' v. 14 דרכיו ק' lb. גבורתו ק'

v. 15 שריוֹדוֹ ק'

יחלק: בנה כעש ביתו וכספה עשה נצר: עשיר¹⁸
 ושבב ולא יאסף עיניו פקח ואיננו: תשיבהו במים¹⁹
 בלהות לילה גבבתו סופה: ושאהו קדים וילה²¹
 וישגרהו ממקמו: וישלך עליו ולא יחמל מידו²²
 קרוח יברח: וישפך עלימו כפימו וישרק עליו ממקמו:²⁸

כח 28

כי יש לפסח מוצא ומקום לזהב וזקו: ברזל מעפר יסח²
 ואבן יצוק נחושה: קץ שם לחשך ולכל-תכלית הוא³
 חוקר אבן אשל וצלמות: פרוץ נחל מעס-פר הנשכחים⁴
 מני-הגל דלו מאנוש נעו: ארץ מפנה יצא לחם ותתחיה⁵
 נהפך כמו-אש: מקום-ספיר אבניה ועפרת זהב לו:⁶
 גתיב לא-ידעו עים ולא שזפתו עין איה: לא-הדריכהו⁷
 בני-שחץ לא-עדה עליו שחל: בחלמיש שלח ידו הפך⁸
 משרש הרים: בצורות יארים פקע וכל-יקר ראתה עינו:⁹
 מבכי נהרות חפש ותעלמה יצא אור: ס והחכמה¹¹
 מאין תמצא ואי-זה מקום בינה: לא-ידע אנוש ערפה¹²
 ולא תמצא בארץ החיים: תהום אמר לא ביה-היא וים¹⁴
 ואמר אין עמדי: לא-יתן סגור תחתיה ולא ישלל פסח¹⁵
 מחירה: לא-תסלה בכתם אוסיר בשם יקר וספיר:¹⁶
 לא-יערכנה זהב וזכוכית ותמורתה פלי-סז: ראמות¹⁷
 וגביש לא יזכר ומשך חכמה מפנינים: לא-יערכנה¹⁸
 כ סטודת-פוש בכתם טהור לא תסלה: ס והחכמה מאין¹⁹
 תבוא ואי-זה מקום בינה: ונעלמה מעיני כל-חי ומעוף²¹
 השמים נסתרה: אבדון ומות אמרו באזנינו שמענו שמעה:²²
 אלהים הבין דרפה והוא ידע את-מקומה: ביה-הוא לקצות²³
 בה הארץ יביט תחת כל-השמים יראה: לעשות לרוח²⁴
 משקל ומים תפן במדה: בעשתו למטר חק ודרכה לתנוז²⁶
 קלות: אז ראה ויספרה תכינה וגם-תקרה: ויאמר²⁷
 לאדם הן יראת אלני היא חכמה וסור מרע בינה: ס²⁸

כט 29

ויסח איוב שאת משלו ויאמר: מיי-תנני כירחי-קדם פימי²

אֱלֹהֵי יִשְׁמְרֵנִי׃ בְּהִלּוֹ נָרוּ עָלַי רֹאשֵׁי לְאוּרוֹ אֵלֶּה חֲשֹׁד׃ 3
 כְּאֲשֶׁר הָיִיתִי בַיּוֹם חָרַפְתִּי בְּסוֹד אֱלֹהֵי עָלַי אֶהְלִי׃ בַּעֲדֹה 4
 אֲשֶׁר עָמְדִי סָבִיבִתִּי נָעֲרִי׃ בְּרִחַץ הַלִּיכִי בַחֲמָה וְצוּר וְצוּק 6
 עָמְדִי פִלְגֵי-שָׁמֹן׃ בְּצִאתִי שָׁעַר עָלִי-סֶרֶת בְּרָחוֹב אֲכִין 7
 מוֹשְׁכִי׃ רֵאוּנִי נְעָרִים וְנַחֲבֹאוּ וַיִּשְׁיֹשִׁים קִמּוּ עֲמָדוֹ׃ שָׂרִים 8
 עָצְרוּ בַמַּלְאִים וְכַף יָשִׁימוּ לְפִיהֶם׃ קוֹל-נְגִידִים נַחֲבֹאוּ 9
 וְלִשְׁוֹנָם לַחֲכָם דְּבָקָה׃ כִּי אֲזַן שִׁמְעָה וַתֹּאשְׁרֵנִי וְעֵין רָאֵתָה 11
 וַתַּעֲרִנֵנִי׃ כִּי-אֲמַלֵּט עֲנִי מִשֹּׁעַ וַיִּתְּחֹם וְלֹא-עֲזָר לִי׃ בְּרֶכֶת 12
 אֲבָד עָלַי תִּבָּא וְלֵב אֲלֻמָּה אֲרֹן׃ ס צֶדֶק לִבְשָׁתִי וַיִּלְכָּשְׁנִי 14
 כַּמְעִיל וְצִנּוֹת מִשְׁפָּטִי׃ עֵינַיִם הָיִיתִי לְעֵינֵי וְרִגְלַיִם לַפֶּסֶח 15
 אֲנִי׃ אֵב אֲנֹכִי לְאֲרִיזִים וְרֵב לֹא-יִדְעָתִי אַחֲקָהּ׃ וַאֲשַׁכְּרָה 16
 מַתְּלָעוֹת עוֹלָם וּמִשְׁפָּרֵי אֲשֶׁלִּיהָ טָרֶף׃ וְאֹמַר עִם-קִנִּי אֲגֹדֵעַ 18
 וְכֹחֹל אֲרֶבֶה יָמִים׃ שָׂרָשִׁי סְתוּחַ אֲלֵי-מַיִם וַיִּטַּל יָלִין 19
 בַּקִּצֵּירִי׃ כְּבוֹדִי חֲדַשׁ עָמְדִי וְקִשְׁתִּי בְּיָדִי תַחֲלִיף׃ לִי-שִׁמְעוּ 21
 וַיִּחַלּוּ וַיִּדְמּוּ לָמוֹ עֲצָתִי׃ אַחֲרֵי דְבָרִי לֹא יִשְׁנֶה וְעֲלִימוֹ תִשָּׁפֶה 22
 מִקִּתִּי׃ וַיִּחַלּוּ כַּמָּטָר לִי וַיִּפְּיֵהֶם פָּעֲרוּ לְמַלְקוֹשׁ׃ אֲשַׁחֲקֶם 23
 אֲלֵהֶם וְלֹא יֵאֱמִינוּ וְאוֹר פָּנַי לֹא יִפְּלִיֹן׃ אֲבַחֵר דְּרָכָם כִּי 24
 יֵאֱשָׁכֵחַ רֹאשׁ וְאֲשַׁכּוֹן כְּמֶלֶךְ בַּגָּדִיד כְּאֲשֶׁר אֲבָלִים יִנָּחֶם׃

30 ל

וַתִּתֵּן׃ שִׁחֲקוּ עָלַי צְעִירִים מִמֶּנִּי לְיָמִים אֲשֶׁר-מֵאִסְתִּי אֶבְרוּתָם 1
 לְשִׁית עִם-פִּלְבִּי צֹאנִי׃ גִּם-פֶּתַח יְדֵיהֶם לָמָּה לִּי 2
 עֲלִימוֹ אֲבָד כָּלֹחַ׃ בַּחֲסֹר וּבְכֶסֶף גִּלְמוֹד הַעֲרָקִים צִיָּה אֲמַשׁ 3
 שְׂוֹאָה וּמִשְׁאָה׃ הַקִּטְפִּים מִפִּית עָלִי-שִׁית וְשָׂרֵשׁ רִתְמִים 4
 לַחֲמָם׃ מוֹ-צֵר וְגִרְשׁוֹ יִרְעֵוּ עֲלִימוֹ כַּנֶּבֶל׃ בַּעֲרֶץ גְּחָלִים 5
 לְשֹׁכֵן חָרִי עֶפֶר וְכֶסֶם׃ בֵּין-שִׁיתִּים יִנְהָקוּ תַחַת חֲרוּל 7
 יִסְפָּחוּ׃ בְּנֵי-גִבֹּל גִּם-פִּנֵּי כָלִי-שֵׁם נִפְאוּ מִן-הָאָרֶץ׃ וַעֲתָה 8
 נִגְיַנְתָּם הָיִיתִי וְאֵהִי לָהֶם לְמִלָּה׃ תַּעֲבֹנוּ רַחֲקוּ מִנִּי וּמִפָּנַי 9
 לֹא תִשְׁכּוּ רֶק׃ כִּי-יִתְּרוּ סִתַּח וַיַּעֲנֵנִי וַיִּרְסֵן מִפָּנַי שְׁלָחוּ׃ 11
 עַל-יָמִין פֶּרֶחַח יִקּוּמוּ רִגְלֵי שְׁלָחוּ וַיִּסְלּוּ עָלַי אֲרֻחוֹת אֵידָם׃ 12
 נַחֲסוּ נְתִיבָתִי לְהוֹתִי יוֹעִילוּ לֹא עֲזָר לָמוֹ׃ כַּפָּרֶץ רָחֵב יֵאֱתִיו 13
 תַּחַת שְׂוֹאָה הַתִּגְלָלָלוּ׃ הִהִפֵּה עָלַי בְּלֹהוֹת תִּרְדָּה בְּרוּחַ-טו 14

16 נִדְבָתִי וְקָעַב עֲבָרָה וְשָׁעָתִי: וְעָתָה עָלַי תִּשְׁתַּפֵּק נַפְשִׁי
 17 יֹאחֲזִינִי יְמִי-עָנִי: לֵילָה עֲצָמִי נִקְרַמְעָלִי וְעַרְכִּי לֹא יִשְׁפָּכוּ:
 18 בְּרֶגֶעַת יִתְחַפֵּשׂ לְבוּשִׁי כָּסִי כְתָנָתִי יִאֲזָרְנִי: הָרַגְנִי לְחֹמֶר
 19 וְאֶת־מִשְׁכְּלִי כַעֲסָר וְאֶסָּר: אֲשֻׁעַ אֶלְיָהּ וְלֹא תַעֲנֵנִי עֲמֻדָתִי
 20 וְתִתְּנֵנִי בִּי: תִּהְיֶה לְאֹכֶל לִי כַעֲצָם יִדְּהָהּ תִּשְׁטַמְנִי: תִּשְׁאֲנִי
 21 אֶל־רִיחַ תְּרִפִּיבְנִי וְתִמְגֹּגְנִי תִשְׁוֶה: כִּי־יִדְעָתִי מוֹת תִּשְׁכִּיבֵנִי
 22 וְכִית מוֹעֵד לְכָל־חַי: אַךְ לֹא־בָעִי וְשָׁלַח־יָד אֶם־כִּפְסִידוֹ לְתֹן
 23 שׁוֹעֵ: אֶם־לֹא בְּכִיתִי לְקִשְׁת־יּוֹם עֲנָמָה נַפְשִׁי לְאַבְיוֹן: כִּי טוֹב
 24 קִיִּיתִי וַיָּבֹא רָע וְאִי־חִלָּה לְאוֹר וַיָּבֹא אֶפְסָל: מִצִּי רִתְחוֹ וְלֹא־
 25 דָּמָה קִדְמָנִי יְמִי־עָנִי: קִדְרַת הַלֶּכֶתִּי בָּלֹא חֲמַת קִמְתִּי בְּקִתָּל
 26 אֲשׁוּעַ: אֶחָד הָיִיתִי לְתַנִּים וְרֹעַ לְבָנוֹת יַעֲנָה: עוֹרִי שָׁחַר מִעָלַי
 27 וְעֲצָמִי חָרָה מִנִּי־חֶרֶב: נִיתִי לְאַבֵּל כְּפָנָי וְעֲגָבִי לְקוֹל בָּכִים:

לֹא 31

א בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינֵי וַיָּמָה אֶתְּבוֹנֶן עַל־כְּתוּלָה: וַיָּמָה חֶלֶק
 2 אֱלֹהִים מִמַּעַל וַנִּחַלֶת שְׁדֵי מַמְרִים: הִלֵּא־אִיד לְעֹלָל וְלִכְרִי
 3 לְשָׁעָלִי אָנוּ: הִלֵּא־הוּא וַיֵּאֱרָא דְרָגִי וְכָל־צַעֲדִי יִסְפּוֹר: אֶם־
 4 הִלֵּכְתִּי עִם־שׁוֹא וַתַּחַשׁ עַל־מַרְמֵה רַגְלִי: וְשָׁקַלְנִי בַּמֶּאֱזֹזִי
 5 צִדֵּק וַיִּדַּע אֱלֹהִים תַּמְתִּי: אֶם־תִּשְׁתָּה אֲשֶׁר־יָמָי הִדְרָה וְאַחֲרֵי
 6 עֵינֵי הִלָּה לְפִי וּבְכַפִּי דָּבַק מָאוֹם: אֲזֻרְעָה וְאַחֲרֵי יֹאכֵל
 7 וַיִּצְאֲצְאִי יִשְׁרָשׁ: אֶם־נִשְׁתָּה לְפִי עַל־אֲשָׁה וְעַל־שִׁתָּה רָעִי
 8 אֶרְבֶּתִי: תִּטְּתֹן לְאַחֲרֵי אֲשָׁתִי וְעָלֶיהָ יִכְרְעוּן אַחֲרִי: כִּי־הוּא
 9 זֶמְדָה וְהוּא עֵלֹן פְּלִילִים: כִּי אֵשׁ הִיא עַד־אַבְדּוֹן תֹּאכֵל וּבְכָל־
 10 תְּבוּאָתִי תִשְׁרָשׁ: אֶם־אֲמַאֵם מִשְׁפָּט עֲבָדִי וְאַמְתִּי בָּרַבִּם
 11 עַמִּדִּי: וַיָּמָה אֲנִשְׁתָּה כִּי־יִקְנֹם אֵל כִּי־יִסְקַד מֵה אֲשִׁיבֵנּוּ:
 12 הִלֵּא־בִבְטֹן עֲשֵׂנִי עֲשֶׂהוּ וַיִּכְנֹפוּ בְּרִחַם אֶחָד: אֶם־אֲמַנֵּעַ
 13 מִחֶסֶךְ הַלֵּים וְעֵינֵי אֶלְמָנָה אֲכַלֶּה: וְאַבֵּל שָׁתִי לְבָדִי וְלֹא־
 14 אֲכָל יְתוֹם מִמֶּנֶּה: כִּי מִנְעוּרִי דִּדְלַנִי כָּאֵב וּמִבְטֹן אִמִּי
 15 אֲנִיחָהּ: אֶם־אֲרָאָה אֲוִיבִד מִבְּלִי לְבוֹשׁ וַאֲיִן כְּסוּת לְאַבְיוֹן:
 16 אֶם־לֹא בְּרִכּוֹנִי תִלְצֹר וַיִּמְצֵן כְּבֹשִׁי יִתְחַמֵּם: אֶם־הִנִּישָׁתִי
 17 עַל־יְתוֹם יָדִי כִּי־אֲרָאָה בְּשַׁעַר עֲזָרָתִי: פִּתְחִי מִשְׁכַּמָּה תִּפּוֹל

v. 22 תשיה ק' v. 7 א' נחה v. 11 היא ק' ib. והוא ק' v. 20 חלציו ק'

וְאֶדְעִי מִקֶּנֶה תִּשְׁכַּר: כִּי פָחַד אֱלֹהִים אִיד אֶל וּמִשְׁאֲתוֹ לֹא
 23 אֹרֵב: אִם־שִׁמְתִי זָהָב כֶּסֶף לִי וְלִפְתָּם אֲמַרְתִּי מִבְּטָחִי: אִם־
 24 אֲשַׁמַּח כִּי־רַב חֵילִי וְכִי־כִפִּיר מִצָּאָה יָדִי: אִם־אֲרֹאֶה אֹר
 26 כִּי יִהְיֶה יָרִיחַ יָקָר הַלֵּל: וַיִּשְׁפָּת בִּפְתָּר לִפִּי וַתִּשָּׁק יָדֵי לִסִּי: 27
 28 בִּסְהוּא עֵינַי פָּלִילִי כִּי־כַחֲשִׁיתִי לְאֵל מִמַּעַל: אִם־אֲשַׁמַּח
 29 בְּסִיד מִשְׁנָאִי וְהִתְעַרְרִיתִי כִּי־מִצָּאוֹ רַע: וְלֹא־נִתַּתִּי לַחֲטָא ל
 31 חֶפְזִי לְשֹׂאֵל בְּאֵלֶּה נִפְשׁוֹ: אִם־לֹא אֲמַר מִתִּי אֱהֵלִי מִי־יִתֵּן
 32 מִבְּשָׂרוֹ לֹא נִשְׁבַּע: בַּחוּץ לֹא־יִלְכִין גֵּר דִּלְתִּי לְאַרְח אִסְתַּח: 32
 33 אִם־כִּפְסִיתִי כְּאָדָם שֹׁשְׁעִי לְסִמּוֹן בַּחֲבִי עֹנִי: כִּי אֶעְרוֹץ 33
 34 הַמּוֹן רַבָּה וּבִזְמַשְׁפָּחוֹת יַחֲתִנִּי וְאָדָם לֹא אֵצֵא פִתַּח: מִי־לֹא
 35 יִתֵּן־לִי, שִׁמַּע לִי הֵן תְּהִי שְׂדֵי יַעֲנֵנִי וְסֹפֵר פֶּתַח אִישׁ רִיבִי:
 36 אִם־לֹא עַל־שִׁכְמִי אֲשַׁאנֶה אֶעֱנֶנּוּ עֲטָרוֹת לִי: מִסֹּפֵר צָעֲדִי
 37 אֶגִּידֶנּוּ כְּמוֹ־נָגִיד אֶקְרֹבֶנּוּ: אִם־עָלִי אֲדַמְתִּי תִזְעַק וְיִחַד
 38 תִּלְמִידָהּ וּבְפִיוֹן: אִם־בָּחָה אֲכַלְתִּי בְּלִי־כֶסֶף וְנִפְשָׁה בְּעַלְיָהּ 39
 40 הִשְׁתַּחֲוִיתִי: תַּחַת תַּחֲוָה יֵצֵא חֹרֶת וְתַחַת־שָׁעֲרָה בְּאִשָּׁה תִּמְנוּ מ
 41 דִּבְרֵי אִיּוֹב: פ

ל ב 32

וַיִּשְׁכַּחְתִּי שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מַעֲנֹת אֶת־אִיּוֹב כִּי הָיָא
 1 צָדִיק בְּעֵינָיו: וַיַּחַר אֵפוֹ, אֱלֹהִי הָיָא בֶן־בְּרַכָּאֵל הַבּוֹזֵז 2
 3 מִמִּשְׁפָּחַת רָם בְּאִיּוֹב חָרָה אִפּוֹ עַל־צָדִיקוֹ נִפְשׁוֹ מֵאֱלֹהִים:
 4 וּבִשְׁלֹשֶׁת רֵשָׁיו חָרָה אִפּוֹ עַל אֲשֶׁר לֹא־מִצָּאוֹ מַעֲנָה וַיִּרְשָׁעוּ
 5 אֶת־אִיּוֹב: וְאֱלֹהִי חָפָה אֶת־אִיּוֹב בְּדָכָרִים כִּי זָקְנִים־הָיָה 6
 7 מִמֶּנּוּ לְיָמִים: וַיֵּרָא אֱלֹהִי הָיָא כִּי אֵין מַעֲנָה בְּסִי שְׁלֹשֶׁת
 8 הָאֲנָשִׁים וַיַּחַר אִפּוֹ: 9 וַיַּעַן, אֱלֹהִי הָיָא בֶן־בְּרַכָּאֵל הַבּוֹזֵז
 10 וַיֹּאמֶר צָעִיר אָנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יָשִׁישִׁים עַל־כֵּן זָחַלְתִּי
 11 וַיֹּאמֶר, מִתּוֹת דַּעֲי אֲתֻכֶּם: אֲמַרְתִּי יָמִים יִדְּבָרוּ וְרַב שָׁנִים 12
 13 יִדְּעוּ חֻכְמָתִי: אָכֵן רִחַק־הָיָא בְּאִנּוֹשׁ וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְּבִינָם: 14
 15 לֹא־רַבִּים יִחַפְּמוּ וְזָקְנִים יִכְּבִּירוּ מִשְׁפָּט: לָכֵן אֲמַרְתִּי שְׁמַע־הִי 16
 17 לִי אַחֲוָה דַּעֲי אֲתֻכֶּם: הֵן הִזְחַלְתִּי, לְדַבְּרִיכֶם אֲזִין עַד־ 18
 19 תִּבּוֹלְתִּיכֶם עַד־תַּחֲקִירוֹן מִלּוֹן: וְעִדְיִכֶם אֲתַבּוֹנֵן וְהָיָה אֵין 20
 21 לְאִיּוֹב מוֹבִיחַ עֹנָה אֲמַרְיוֹ מִכֶּם: סָן־תֹּאמְרוּ מִצָּאָה חֻכְמָה 22
 23 אֶל יִדְּפָנוּ לֹא־אִישׁ: וְלֹא־עָרָה אֱלֹהִי מִלּוֹן וּבְאֲמַרִיכֶם לֹא 24

16 אָנְשִׁיכֶנּוּ: חָתוּ לֹא-עָנּוּ עוֹד הָעֲתִיקוּ מִהֶם מְלִים: וְהוֹחֲלָתִי
 17 כִּי-לֹא יוֹדְבָרוּ בִּי עָמְדוּ לֹא עָנּוּ עוֹד: אֶעֱנֶה אֶת-אֲנִי חֲלָקִי
 18 אַחֲוֶה דַעֲי אֶת-אֲנִי: בִּי מִלְּתִי מְלִים הָצִיקְתָּנִי רוּחַ בִּטְנִי:
 19 הִנֵּה בִטְנִי בִּינוֹן לֹא-יִסְתַּח כְּאִכּוֹת חֲדָשִׁים יִבְקַע: אֲדַבְּרָה
 21 וְיִרְוּח־לִי אֶסְתַּח שְׁפָתִי וְאֶעֱנֶה: אֶל-נָא אֱשֵׁא סִנְי־אִישׁ וְאֶל-
 22 אָדָם לֹא אֲכַנֶּה: כִּי לֹא יִדְעָתִי אֲכַנֶּה כְּמַעַט יִשְׁאַנִּי עֲשָׂנִי:

לג 33

א וְאוֹלָם שְׁמַע-נָא אֲנִיב מְלִי וְכֹל-דְּבָרֵי הַאֲזִינָה: הִנֵּה-נָא
 3 סִתְּחָתִי סִי דְבָרָה לְשׁוֹנִי בַחֲפִי: וְשֶׁר-לִבִּי אֲמָרִי וְדַעַת שְׁפָתִי
 4 בְּרוּר מְלָלוּ: רוּחַ-אֵל עֲשָׂתָנִי וְנִשְׁמַת שְׁדִי תִחְיֶנִּי: אִסְתַּוְּכַל
 6 הַשִּׁיבֵנִי עֲרֶכֶה לְסִנִּי תַחֲיֶכֶּה: הִקְרָאנִי כְּסִיף לְאֵל מִחֲמַר
 7 קָרָצְתִּי גִסְמָנִי: הִנֵּה אֲמָתִי לֹא תִבְעַתְךָ וְאֲכַפִּי עָלֶיךָ לֹא-
 9 יִכְבֵּד: אֲהָ אֲמַרְתָּ בְּאֲזְנִי וְקוֹל מְלִין אֲשַׁמַּע: זָה אֲנִי בְּלִי
 י שֶׁשׁ חָת אֲנֹכִי וְלֹא עָנּוּ לִי: הֵן תִּנְוֹאוֹת עָלִי וּמִצָּא יִחְשַׁבֵּנִי
 11 לְאֹיִב לִי: יִשֶׁם בְּסֵד רִגְלִי יִשְׁמַר כָּל-אַרְחָתִי: הֵן-זֹאת לֹא-
 12 צְדָקָת אֶעֱנֶה כִּי-יִרְבֶּה אֱלֹוִהּ מֵאֲנוּשׁ: מִדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹת כִּי
 14 כֹל-דְּבָרָיו לֹא יַעֲנֶה: כִּי-בְּאַחַת יוֹדְבֶר-אֵל וּבִשְׁתֵּי לֹא
 טו יִשְׁוֹרְנֶה: בְּחִלּוֹם חֲזִיוֹן לִילָה בְּנֶפֶל תִּרְדֶּמָה עַל-אַנְשִׁים
 16 בְּתַנּוּמוֹת עָלִי מִשְׁכָּב: אִזּוּ יִגְלֶה אֶזֶן אֲנָשִׁים וּבְמִסְרָם יִחָתֵם:
 17 לְהַסִּיר אָדָם מִעֲשֵׂה וְגִוָּה מִזָּכָר יִכְסֶּה: יִחַשְׁדָּה נִפְשׁוֹ מִנִּי-
 18 שְׁחַת וְחִיתוֹ מִעֵבֶר בְּשִׁלַּח: וְהוֹכַח בְּמִכְאוֹב עַל-מִשְׁכָּבוֹ
 כ וְרִיב עֲצָמָיו אֲתָן: וְזָתָמָתוֹ חִיתוֹ לָחֵם וְנִפְשׁוֹ מֵאֲכָל תִּאֲוָה:
 21 יִכַּל בְּשָׂרוֹ מִלֵּאִי וְשִׁפּוֹ עֲצָמָתוֹ לֹא רָאוּ: וְתִקְרַב לְשַׁחַת
 22 נִפְשׁוֹ וְחִיתוֹ לְמִמִּיתִים: אִם-יֵשׁ עָלָיו מִלֵּוֹךְ אַחַד
 24 מִנִּי-אֵלָף לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׂרוּ: וְיִחַנְנוּ וַיֹּאמֶר סֹדְעָהוּ מִרְדָּת
 כז שְׁחַת מִצָּאָתִי כֶסֶר: רִטְשָׁשׁ בְּשָׂרוֹ מִנֶּזֶר יִשׁוּב לִימִי עֲלוּמָיו:
 26 יַעֲתֵר אֶל-אֱלֹוִהּ: וְיִרְצֶהוּ וַיִּרְא סִנּוֹ בְּתִרְעוּעָה וַיִּשָּׁב לְאֲנוּשׁ
 27 צְדָקָתוֹ: יִשָּׁר עַל-אַנְשִׁים וַיֹּאמֶר חֲטָאִיתִי וַיִּשָּׁר הָעֵינִיתִי
 28 וְלֹא שָׁוָה לִי: סֹדָה נִפְשִׁי מִעֵבֶר בְּשַׁחַת וְחִיתִי בְּאוֹר
 29 תִּרְאָה: הֵן-כָּל-אֵלֶּה יִסְעֵל-אֵל פְּעָמִים שְׁלֹשׁ עַם-זָבָר:

v. 18 חסר א' v. 9 ד' זעירא ib. מלרע באתנח v. 19 ורוב ק

v. 21 וששו ק' ib. א' דגושה v. 28 נפשו ק' ib. וחיתו ק'

לְהַשִּׁיב נַפְשׁוֹ מִי־שָׁחַת לְאֹר בְּאֹר תַּחֲיִים: תִּקְשֹׁב אֵינֹב ל
 שְׁמַע־לִי הַחֲרֹשׁ וְאֶנְכִי אֲדַבֵּר: אִם־יִשְׁמָלִין הַשִּׁיבֵנִי דְבַר
 כִּי־חָפְצָתִי צְדָקָה: אִם־אֵין אֶתָּה שְׁמַע־לִי הַחֲרֹשׁ וְאֶאֱלָפָה
 חֲכָמָה: ס

לר 34

וַיַּעַן אֱלֹהֵימָּה וַיֹּאמֶר: שְׁמַעוּ חֲכָמִים מִלִּי וַיִּדְעִים הֶאֱזִינוּ
 לִי: כִּי אֲנִי מִלִּין תִּבְחֶן וְחָה יִטַּעַם לֹאֲכֹל: מִשְׁפָּט נִבְחָרָה
 פָּנֵי נִדְעָה בִּינִינוּ מִה־שׁוֹב: כִּי־אָמַר אֵינֹב צְדָקָתִי וְאֵלֹהִים
 הִסְכִּיר מִשְׁפָּטִי: עַל־מִשְׁפָּטִי אֶכְזֹב אֲנוֹשׁ חָצִי כְּלִי־שֹׁשֶׁעַ
 מִי־גִבֹּר כְּאֵינֹב וּשְׁתֹּה־פָּעַג כְּמִים: וְאַרְח לַחֲכָרָה עִם־
 פְּעָלִי אֲנִי וְלִלְכֹת עִם־אֲנָשֵׁי־רָשָׁע: כִּי־אָמַר לֹא יִסְכֹּךְ
 גִּבֹּר כְּרִצְתּוֹ עִם־אֱלֹהִים: לָכֵן אֲנָשִׁי לָבָב שְׁמַעוּ לִי חֲלָלָה י
 לֹאֵל מִרְשָׁע וְשִׁדְי מַעֲוֹל: כִּי פֶעַל אָדָם יִשְׁלָם־לּוֹ וּכְאֶרְח
 אִישׁ יִמְצָאֵנּוּ: אִם־אִמְנָם אֵל לֹא־יִרְשִׁיעַ וְשִׁדְי לֹא־יַעֲזֹב
 מִשְׁפָּט: מִי־סָקַד עָלָיו אֲרֻצָּה וּמִי־שָׁם תִּבְל כָּלָה: אִם־
 יִשִּׁים אֱלֹהִי לְבֹ רִחוּ וְנִשְׁמָתּוֹ אֱלֹהִי וְאִסָּה: וַיִּנֶּע כָּל־בִּשְׁטָר
 יִחַד וְאָדָם עַל־עָפָר וְשׁוֹב: וְאִם־כִּינָה שְׁמַעָה־זֹאת הֶאֱזִינוּ
 לְקוֹל מִלִּי: הֵאֵף שׁוֹנָא מִשְׁפָּט יַחְבֹּשׁ וְאִם־צָדִיק כִּבִּיר
 תִּרְשָׁיעַ: הֵאֵמַר לְמַלְךָ כְּלִיעַל רָשָׁע אֶל־נְדִיכִים: אֲשֶׁר
 לֹא־נָשָׂא פָנָי שָׂרִים וְלֹא־גִבֹּר שׁוֹעַ לְסַנִּידָל כִּי־מַעֲשֵׂה
 יָדָיו כָּלָם: רַנֵּעַ וַיִּמְתּוּ וַחֲצוֹת לִילָה יִגְעָשׁוּ־עַם וַיַּעֲבְרוּ
 וְהִסְכִּירוּ אֶבֶר לֹא כִיד: כִּי־עִינָיו עַל־דִּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־צָעָדּוֹ
 יִרְאֶה: אֵין חֶשֶׁד וְאֵין צִלְמוֹת לְהַסְתֵּר שָׁם פְּעָלִי אֲנִי:
 כִּי לֹא עַל־אִישׁ יִשִּׁים עוֹד כְּתִלָּה אֶל־אֵל בְּמִשְׁפָּט: יָרַע
 כִּבִּירִים לֹא־חָקַר וַיַּעֲמֵד אַחֲרֵים תַּחֲתָם: לָכֵן יִפִּיר מַעֲבָדֵיהֶם כֹּחַ
 וְהַפֶּה לִילָה וַיִּדְכָּאוּ: תַּחַת־רָשָׁעִים סָפְקָם בְּמָקוֹם רָאִים:
 אֲשֶׁר עַל־כֵּן סָרוּ מֵאֲחֲרָיו וְכָל־דִּרְכָּיו לֹא הִשְׁפִּילוּ: לְהִבִּיא
 עָלָיו צַעֲקַת־גָּל וְצַעֲקַת עֲנִיִּים יִשְׁמַע: וְהוּא יִשְׁקֹט וּמִי
 יִרְשָׁע וַיִּסְתֵּר פָּנָיו וּמִי יִשׁוּרְנֵהוּ וְעַל־גֹּזֵי וְעַל־אָדָם יִחַד:
 מִשְׁלָה אָדָם חֲנֹף מִמְּקָשִׁי עִם: כִּי אֶל־אֵל הֵאֵמַר נִשְׁתַּחֲוִי
 לֹא אֲחַבֵּל: בְּלִעְדִּי אֲחֻזָּה אֶתָּה הִרְגֵנִי אִם־עָוֹל פָּעַלְתִּי לֹא

33 אָסִיף: הַמַּעֲמָה וְשִׁלְמָנָה, כִּי־מֵאִסָּף כִּי־אַתָּה תִּבְחָר וְלֹא־
 34 אֲנִי וּמִה־יָדָעְתָּ דָּבָר: אֲנֹשִׁי לִבִּי וְאָמְרוּ לִי וְגִבֹּר חֲכָם
 35 שָׁמַע לִי: אִיּוֹב לֹא־כִדְעַת יִדְבָר וְיִדְבְּרוּ לֹא בְהַשְׁכִּיל: אֲבִי
 36 יִבְחֶן אִיּוֹב עַד־נֹצֵחַ עַל־תְּשֻׁבַת בְּאֲנָשֵׁי־אָנוּ: כִּי יֹסִיף
 עַל־חַטָּאתָיו שֹׁשֶׁע בִּינֵינוּ יִסְפֹּק וְיִרֵב אֲמָרָיו לְאֵל: ס

לֹא 35

2 וַיַּעַן אֱלֹהָיו וַיֹּאמֶר: הִזָּאת חֲשַׁבְתָּ לְמַשְׁפָּט אֲמַרְתָּ צְדִיקִי
 3 מֵאֵל: כִּי־תֹאמַר מִה־יִּסְכֹּךְ־לָהּ מִה־אֲעִיל מִחַטָּאתַי: אֲנִי
 4 אֲשִׁיכְנֶה מִלִּין וְאֶת־רֵעִיהָ עֲמָה: הִבֵּט שָׁמַיִם וּרְאָה וְשׁוּר
 6 שָׁחִקִים גָּבְהוּ מִמֶּנָּה: אִם־חַטָּאת מִה־תִּסְעַל־בּוֹ וְרִבּוֹ
 7 שִׁשְׁעִיהָ מִה־תִּעֲשֶׂה־לּוֹ: אִם־צִדְקָתָה מִה־תִּתֵּן־לּוֹ אוֹ מִה־
 8 מִדְּוָה יִסָּח: לֹא־יֵשׁ כָּמוֹהָ רֶשַׁעַה וּלְכֹן־אָדָם צְדָקָתָהּ:
 9 מִרֵּב עֲשׂוּקִים יִזְעִיקוּ וְיִשְׁוּעוּ מִזְרוּעַ רִבִּים: וְלֹא־אֲמַר
 11 אֵינִי אֱלֹהִים עֲשֵׂי נֶחֱן זְמֹרוֹת בְּלִילָה: מִלִּפְנֵי מִבְּהֵמוֹת
 12 אֲרִיץ וּמַעֲרֹף הַשָּׁמַיִם יַחֲכַמְנִי: שָׁם יִצְעָקוּ וְלֹא יַעֲנֶה
 13 מִפְּנֵי גִּאוֹן רַעִים: אֲה־שָׁרָא לֹא־יִשְׁמַע, אֵל וְשִׁדְיָ לֹא
 14 יִשְׁמְרֶנָּה: אָה כִּי־תֹאמַר לֹא תִשְׁוֹרְנוּ דִּין לְפָנָיו וְתִתְּחַלֵּל
 15 לּוֹ: וְעַתָּה כִּי־אֵין סָקֵד אִפּוֹ וְלֹא־יָדַע בִּפְשֵׁי מַאֲד: וְאִיּוֹב
 16 תִּכָּל יִסָּדֶה־סִּיְהוּ בְּכָל־יָדְעַת מִלִּין וְיִכְבֹּר: ס

לֹא 36

2 וַיִּסָּף אֱלֹהֵיָהּ וַיֹּאמֶר: כִּתְּרִי־לִי זַעִיר וְאֶחָוָה כִּי־עוֹד לְאֵלֹהִים
 3 מַלְּיִם: אֲשָׁא דְעִי לְמַרְחֹק וּלְסַעֲלִי אֶת־צִדְקָתִי: כִּי־אֲמַנֵּם
 4 לֹא־שָׁקַר מִלִּי חַמִּים דַּעוֹת עֲמָה: הִנֵּה־אֵל כְּפִיר וְלֹא יִמָּאֵס
 6 כְּפִיר פֶּתַח לֵב: לֹא־יַחֲיֶיהָ רֶשַׁע וּמַשְׁפָּט עֲנִיִּים יִתֵּן: לֹא־
 7 יִגְרַע מִצְדִּיק עֵינָיו וְאֶת־מַלְכִּים לִכְסֹא וַיִּשְׁיבֵם לְנֹצֵחַ
 8 וַיִּגְבְּהוּ: וְאִם־אֲסוּרִים בְּזִקִּים יִלְכְּדוּן בְּחִבְלֵי־עֵנִי: וַיַּגֵּד
 9 לָהֶם סַעֲלָם וּשְׁשִׁיעִיהֶם כִּי יִתְגַּבְּרוּ: וַיַּגֵּל אֲזָנָם לְמוֹסֵר
 11 וַיֹּאמֶר כִּי־יִשְׁכְּחוּן מֵאָנוּ: אִם־יִשְׁמַעוּ וְיַעֲבְדוּ וְכָלוּ יִמֵּיהֶם
 12 בַּשָּׁוִיב וְשִׁנֵּיהֶם בְּנֻעִימִים: וְאִם־לֹא יִשְׁמַעוּ בְּשִׁלַּח יַעֲבְרוּ
 13 וַיִּנְוְעוּ בְּכָלִי דַעַת: וְחַנְּשֵׁי־לֵב יִשְׁימוּ אָה לֹא יִשְׁלַעוּ כִּי
 14 אֲסָרָם: חֲמַת בְּנֵיעַר נִשְׁטָם וְחִיתָם בְּקַדְשִׁים: יַחֲלֹץ עֵנִי
 16 בְּעֵגְזִי וַיַּגֵּל בְּלַחֲץ אֲזָנָם: וְאָה הִסִּיתָהּ מִפִּי־צָר רַחֵב לֹא־

מוֹצֵק תַּחֲתֶיךָ וְנָחַת שְׁלַחְנֹךָ מֵלֹא דָשֵׁן: וְדִירְדָּשֶׁע מִלֵּאחַ 17
 דִּין וּמִשְׁפָּט יִתְמָכוּ: כִּי־חֲמָה פִּרְיִסִיתָהּ בְּשֹׁפֶק וְרֵב־פֶּסֶר 18
 אֶל־יִשָּׁה: הִיעֲרָה שְׁוֹעָה לֹא כָצָר וְכָל מֵאֲמָצִי־לַח: אֶל־ 19
 תִּשְׁאָף הַלִּילָה לַעֲלֹת עִמִּים תַּחֲתָם: הִשְׁמֵר אֶל־תִּפְסֹן אֶל־ 21
 אֲנֹן כִּי עַל־זֶה בְּחִרְתָּ מַעֲנִי: הֲוֹאֵל יִשְׁגִּיב בְּכַחַו מִי 22
 כְּמֵהוּ מוֹרָה: מִי־פִקֵּד עָלָיו דִּרְבֹּו וּמִי־אָמַר פִּשְׁעֶלְתָּ 23
 עֲוֹלָה: זָכֹר כִּי־תִשְׁגִּיֹא פִּקְדָּו אֲשֶׁר שִׁדְּרִי אֲנָשִׁים: כֹּל־ 24
 אָדָם חֲזֹו בֹו אֲנוֹשׁ יָבִיט מִדְּרוֹק: הֲוֹאֵל שְׁגִיֹא וְלֹא 26
 נִדַּע מִסֹּפֶר שְׁגִיֹו וְלֹא־תִקֵּר: כִּי־יִגְרַע נְטִפ־מִים יִזְקֹו 27
 מִטָּר לֵאדֹו: אֲשֶׁר־יִזְלוּ שְׁחָקִים יִרְעִפוּ עָלָיו , אָדָם 28
 רֵב: אִף אִם־יִבִּין מִסֹּפֶר־עֵב תִּשְׁאֹות סִכְתֹו: הֲוֹסֶרֶשׁ 29
 עָלָיו אֲוִרוֹ וְשִׁרְשֵׁי הַיָּם כֶּסֶה: כִּי בָם יִדִּין עִמִּים 31
 יִתְר־אֶכֶל לְמַכְבִּיר: עַל־כַּפִּים כֶּסֶה־אֹור וַיִּצֹו עָלֶיהָ 32
 בְּמִסְפָּיעַ: יִגִּיד עָלָיו רַעֵו מִקֵּנָה אִף עַל־עוֹלָת: 33

37 לו

אִף־לִזְאוֹת יִחַרְד לְבִי וַיִּתֵּר מִמִּקְדָּו: שְׁמַעֵו שְׁמוֹעַ בְּרִנָּה 2
 קָלוֹ וְהִגֵּה מִסִּיר יָצָא: תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם יִשְׁרָהוּ וְאוֹרוֹ עַל־ 3
 בְּנֵפֹות הָאָרֶץ: אֲחִירֹו , יִשְׁאֲרִקֹול יִרַעַם בְּקֹול גְּאוֹנוֹ וְלֹא 4
 יַעֲקֹבֵם כִּי־יִשְׁמַע קוֹלוֹ: יִרַעַם אֵל בְּקֹולוֹ נִסְלָאוֹת עֲשֶׂה 5
 גְּדֹלוֹת וְלֹא נִדַּע: כִּי לְשֹׁלֵג , יֹאמֵר הִוֵּא אֶרֶץ וְגִשֶׁם מִטָּר 6
 וְגִשֶׁם מִטְרוֹת עָזֹו: כִּי־דֶכֶל־אָדָם יַחֲתֹום לְדַעַת כָּל־אֲנָשִׁי 7
 מַעֲשֶׂהוּ: וַתָּבוֹא חִיָּה בְּמוֹ־אֶרֶב וּבְמַעֲלֹתֶיהָ תִּשְׁכֹּן: מִן־ 8
 תַּחֲדֵר תָּבוֹא סוּפָה וּמִמְזֹרים קָרָה: מִנְּשִׁמַּת־אֵל יִתֵּן־קֶרֶחַי 9
 וְרַחֵב מִים בְּמוֹצֵק: אִף־בְּרִי יִטְרִיחַ עֵב וְיִפִּיעַ עֲנֹן אֲוִרוֹ: 11
 וְהִוא מְסֻבּוֹת , מִתְהַפֶּה בְּתַחֲבוּלָתָהּ לְפַעֲלָם כָּל אֲשֶׁר יִצְוֶם 12
 עַל־סָנִי תֵּבֵל אֶרֶצה: אִם־לִשְׁבֵט אִם־לְאֶרֶצוֹ אִם־לְחֹסֶד 13
 יִמְצָאוּהוּ: הַאֲזִינָה זֹאת אֵיזֵב עֲמֵד וְהַתְּבוּן , נִסְלָאוֹת אֵל: 14
 הַתְּדַע בְּשׁוֹם־אֱלֹוִה עֲלֵיהֶם וְהוֹשִׁיעַ אֹור עֲנֵנוֹ: הַתְּדַע עַל־ 16
 מִסְלִי־עֵב מִסְלָאוֹת הַמִּים הָעִים: אֲשֶׁר־בְּמִידָה חֲמִים 17
 בַּהֲשִׁקֵּם אֶרֶץ מִדְרוֹם: תִּרְקִיעַ עֲמֹו לְשָׁחִקִים חֲזָקִים כְּרִאִי 18
 מוֹצֵק: הוֹדִיעֵנוּ מִה־נֹאמַר לֹו לֹא נַעֲרָה מִפְּנֵי־חֲשָׁה: 19

v. 12 בַּתְּחוּלָתִיו ק' v. 17 ק' בַּחֲרִיק

כ הַיִּסְפֶּרְלוּ כִּי אֲדַבֵּר אִם־אָמַר אִישׁ כִּי יִבְלָעַ: וְעֵתָהּ: לֹא
 22 רָאוּ אוֹר בְּתִיר הוּא בַּשָּׁחִים וְרוּחַ עֲבָרָה וְתַטְהֶרֶם: מִצָּפוֹן
 23 זָהָב וְאַתָּה עַל־אֱלֹהֵי נֹרָא הוּד: שְׂדֵי לֹא־מִצְאָנְהוּ שְׁנֵי־אֵ
 24 לַח וּמִשְׁפָּט וְרֶכֶז־צִדְקָה לֹא יַעֲנֶה: לָכֵן יִרְאֶהוּ אֲנָשִׁים לֹא־
 יִרְאֶה כָּל־חֲכָמֵי־לֵב:

ס

לח 38

א וַיַּעֲרִי־הוּא אֶת־אִיּוֹב מִנֹּת־סֻעָרָה וַיֹּאמֶר: מִי זֶה: מִחֲשִׁיךְ
 8 עֲצָה כְּמִלִּין בְּלִי דַעַת: אֲזַר־נָא לִנְכַּח חֲלָצִיךָ וְאַשְׁאֲלֶיךָ
 4 וְהוֹדִיעֲנִי: אִיפֹה הָיִיתָ בְּיַסְדֵּי־אָרֶץ הַיָּם אִם־יִדְעָתָּ בֵּינָה:
 6 מִי־שָׁם מִמְדִּיָּהּ כִּי תִדַּע אוֹ מִי־נִטָּה עָלֶיהָ קוֹ: עַל־מָה
 7 אֲדִנְיָהּ הִטְבֵּעַ אוֹ מִי־יָרָה אָכֵן שָׁנָתָה: בְּרִדְיָהּ כּוֹכְבֵי
 8 בָקָר וַיִּרְעוּ כָּל־בְּנֵי אֱלֹהִים: וַיִּסֶּךְ בְּדִלְתֵי־סִים בְּגִיחוֹ מִרְחֹם
 9 יֵצֵא: בְּשׁוּמֵי עֵנָן לִבְשׁוֹ וְעֶרְפֹּל חֲתָלָתוֹ: וְאַשְׁבֵּר עָלָיו חֲקִי
 11 וְאַשִׁים בְּרִית וּדְלָתִים: וְאָמַר עַד־פֹּה תִבּוֹא וְלֹא תִסִּיף וּפֹא
 12 יֵשִׁית בְּגֹאֲוֹן פְּלִיָּה: הַמִּימָיָה צִנִּית בָּקָר וְיִדְעָתָּ שְׁחָר מְקָמוֹ:
 13 לֹאֲחֹז בְּכַנְפוֹת הָאָרֶץ וַיִּנְעֲרוּ רַשָּׁעִים מִמֶּנָּה: תִּתְהַפֵּךְ
 14 טו פְּתוּמָר חֹותֶם וַיִּתְיַצְּבוּ כָמוֹ לְבוֹשׁ: וַיִּמְנַע מִרַשָּׁעִים אוֹרֶם
 16 וּזְרוּעַ רָמָה תִּשְׁכַּר: הִבְאֵת עַד־נִבְכִּיִּים וּבַחֲקָר תִּהְיוּם
 17 תִּתְהַלֶּכֶת: הִנֵּגְלוּ לָךְ שְׁעֵרֵי־מוֹת וְשַׁעֲרֵי צִלְמוֹת תִּרְאֶה:
 18 תִּתְבַּנֶּנֶת עַד־רַחֲבֵי־אָרֶץ הַיָּם אִם־יִדְעָתָּ כֻּלָּה: אִי־יָהּ הִדְרָה
 19 כ יִשְׁכֶּן־אוֹר וְהִשָּׁה אִי זֶה מְקָמוֹ: כִּי תִקְחֶנּוּ אֶל־צִבּוּלוֹ וְכִי־
 21 תִבְנוּ נְתִיבוֹת בֵּיתוֹ: יִדְעָתָּ כִּי־אֵז תִּוָּלַד וּמִסְפָּר יִמֶּיהָ רַבִּים:
 22 תִּבְאֵת אֶל־אֲצִרוֹת שְׁלֵג וְאוֹצְרוֹת בָּרָד תִּרְאֶה: אֲשֶׁר חֲשַׁכְתִּי
 23 לַעֲת צָר לְיוֹם קָרֹב וּמִלְחָמָה: אִי־יָהּ הִדְרָה יִחַלֵּק אוֹר יִסְף
 24 ח קָדִים עַל־אָרֶץ: מִי־סַפֵּג לִשְׁטַף תַּעֲלֶה וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז קָלוֹת:
 26 לַהֲמַטִּיר עַל־אָרֶץ לֹא־אִישׁ מְדַבֵּר לֹא־אָדָם כּוֹ: לַהֲשִׁיב
 27 שׁוּאָה וּמִשׁוּאָה וּלְהַצְמִית מִצָּא דָשָׂא: הַיֹּשֵׁל־לְמַטָּר אָב אוֹ
 28 מִי־הוֹלִיד אֶגְלֵי־טַל: מִבֶּטֶן מִי יֵצֵא הַקָּרָח וּכְפָר שְׁמִים מִי
 31 ל יִלְדוּ: גִּאֲבֹן מִים יִתְחַבֵּא וּסְנֵי תִהְיוּם יִתְלַכְדוּ: הַתְּקַשֵּׁר
 32 מַעֲדָנוֹת כִּימָה אוֹר־מִשְׁכוֹת כְּסִיל תִּפְסַחַת: תִּתְצִיא מַזְרוֹת

v. 12 ידעתה השחר ק

v. 11 א' תחת ה'

v. 1 מן הסערה ק'

v. 13. et 15 ע' חלוייה

בָּעָתוֹ וְעִישׁ עַל־בְּנֵיהֶם תִּנְחָם׃ הַיּוֹדֵעַת חָנוּת שָׁמַיִם אִם־תִּשָּׂאִים
 מִשְׁטָרוֹ בָּאָרֶץ׃ הַתָּרִים לָעֵב קוֹלָהּ וְשִׁפְעַת־מַיִם תִּכְסֶּה׃
 הַתִּשְׁלַח בָּרָקִים וַיִּלְכוּ וַיֹּאמְרוּ לָךְ הִנֵּנוּ׃ מִי־שָׁת בִּשְׂחֹת^ל
 הַכֶּמֶה אוֹ מִי־נָתַן לִשְׂכָרִי בִינָה׃ מִי־יִסְפֹּר שְׂחָקִים בְּחֶכְמָה
 זָנְבָלִי שָׁמַיִם מִי יִשְׁכִּיב׃ בָּצַקְתָּ עָפָר לְמוֹצָק וּרְגָבִים
 יִדְבְּקוּ׃ הַתְּצוּד לְלִבִּיא טָרַף וְחַיִּית פְּסִירִים תִּמְלֹא׃
 כִּי־יִשְׁחֹ בַּמַּעֲוֹנוֹת יִשְׁבֹּה בִּסְפָה לְמוֹ־אָרֶב׃ מִי יָכִין מ
 לָעֵרֵב צִידוֹ כִּי־יִלְדוּ אֶל־אֵל יִשְׁעוֹ וְתֵעֹה לְבָלִי־אֶבֶל׃
 39 לט

הַיּוֹדֵעַת עַת לָדַח יַעֲלִי־סֹלֶעַ חֹלֵל אֵילֹת תִּשְׁמֹר׃²
 יִרְחִים תִּמְלֹאנָה וְיִדְעַת עַת לְדַתְנָה׃ תִּכְרַעְנָה יִלְדִּיהֶן
 תִּסְפֹּרְנָה חֲבֻלֵיהֶם תִּשְׁפֹּרְנָה׃ יִחַלְמוּ בְּנֵיהֶם וְיָרֶבּוּ בְּכָר
 יִצְאוּ וְלֹא שָׁבוּ לָמוֹ׃ מִי־שִׁלַּח פָּרָא חֲסָשִׁי וּמִסְרוֹת עֲרוּד
 מִי סָתַח׃ אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי עֲרֶבָה בֵּיתוֹ וּמִשְׁפָּנָתִי מִלְחָה׃⁶
 יִשְׁחַק לְהַמּוֹן קָרִיָּה תִשְׁאֹת נִגְשׁ לֹא יִשְׁמַע׃ יִתּוֹר הָרִים
 מִרְעָהוּ וְאַחַר כָּל־יָרוּק יִדְרוֹשׁ׃ הַיֹּאכֶה רִים עֲבָדָה אִם־יִלְוִין
 עַל־אֲבוֹסָה׃ הַתְּקַשְׁרִים בְּתָלָם עֲבָתוֹ אִם־יִשְׁתַּד עֲמָקִים
 אֲחֻרָּיה׃ הַתְּכַסֵּחַ־בּוֹ כִּי־רֵב פָּחוֹ וְתַעֲזֹב אֵלָיו וְיִיעָה׃¹¹
 הַתְּאָמִין בּוֹ כִּי־יִשְׁוֹב זָרְעָה וְנִרְנָה יֹאסֹף׃ כְּנַת־רִנָּנִים נַעֲלָסָה
 אִם־אֲבָרָה חֲסִידָה וְנָצָה׃ כִּי־תַעֲזֹב לְאָרֶץ בִּיצִיָּה וְעַל־עָפָר
 תִּחַמֵּם׃ וְתִשְׁכַּח כִּי־רָגַל תְּזוּרָה וְחַיִּית תִּשְׁדָּה תְּדוּשָׁה׃¹⁴
 הַקָּשִׁיחַ בְּנֵיהֶם לֹלֵא־לָהּ לָרִיק וְיִיעָה כָּל־פָּחוֹד׃ כִּי־הִשָּׂה אֵלֹת¹⁶
 חֶכְמָה וְלֹא חָלַק לָהּ בַּבִּינָה׃ כָּעַת בַּמָּרוֹם תִּמְרִיא תִשְׁחַק
 לָסוֹס וְלָרֶכֶב׃¹⁸ פ הַתְּתֵן לָסוֹס גְּבוּרָה תַּחֲלִפִישׁ
 צֹאנָיו רַעְמָה׃ הַתְּרַעֲשֵׁנִי כְּאֲרֶבָה הוֹד נַחֲרוֹ אֵימָה׃ יִחַפְּרוּ
 בַּעֲמָק וְיִשִּׁישׁ בְּכַח־יָצָא לְקִרְאֹת נָשֶׁק׃ יִשְׁחַק לַפָּחוֹד וְלֹא יַחַת
 וְלֹא־יִשְׁוֹב מִסְּנִי־חֶרֶב׃ עָלָיו תִּרְנָה אֲשָׁפָה לֵּהב חֲנִית וְכִידוֹן׃²³
 בָּרַעַשׁ וְרָגַז וְנִמְא־אָרֶץ וְלֹא יֵאֱמִין כִּי קוֹל שׁוֹפָר׃ בְּדִי²⁴
 שָׁפֹר יֹאמַר הָאֵח וּמִרְחוֹק יִרִית מִלְחָמָה רַעַם שָׁרִים
 וְתִרְעָה׃ הַמְּבִינָתָה יֹאבֶר־נֶץ וּפִרְשׁ כְּנָפֹו לְחִימוֹ׃ אִם־עַל־²⁶
 27

v. 35 נ' בצירי v. 41 ילדיו ק' v. 3 פתח באתנח ib. פתח בס"פ
 v. 9 ד' דגושה v. 12 ושיב ק' v. 26 כנפיו ק'

28 אֵיךָ יִגְבִּיהַ נֶאֱשָׁר וְכִי יָרִים קִנּוֹ: סֵלַע יִשְׁכֵּן וַיִּתְּלֶנּוּ עַל-אֶשֶׁר
29 סֵלַע וַיִּמְצֹדֶה: מִשָּׁם תִּסָּר אֶכְלָ לְמִדְּחוֹק עֵינָיו יִבְיטוּ:
ל וַאֲפֹרְחוֹ יַעֲלֶה-רֹגְלָם וּבְאֶשֶׁר חָלָלִים שָׁם הוּא: ס

40 מ

א וַיַּעַן יְהוָה אֶת-אֱיֹיֵב וַיֹּאמֶר: גָּדוֹב עַם-שֹׁדֵי יִסּוּר מִזְכִּית
ב אֱלֹהִים יַעֲנֶנָּה: ס וַיַּעַן אֱיֹיֵב אֶת-יְהוָה וַיֹּאמֶר: הֵן שָׁלַחְתִּי
ג מִה אֲשִׁיבָהּ יָדַי שְׁמַחִי לְמוֹסִי: אֲהַח דְּבַרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה
ד וּשְׁתִּיבִים וְלֹא אֹסִיף: ס וַיַּעַן-יְהוָה אֶת-אֱיֹיֵב מִנֹּסְעֶרְתָּ
ה וַיֹּאמֶר: אֲזַר-נָא כְּגֹבֵר תִּלְצִיָּה אֲשָׁאֲלֶה וְהוֹדִיעֲנִי: הֲאֵת תִּסָּר
ו מִשְׁפָּטִי תִרְשִׁיעֲנִי לְמַעַן תִּצְדָּק: וְאִם-זָרוּעַ כָּאֵל לָךְ וּבִקְוֹל
ז קִמְחוֹ תִרְעָם: עֲדֵה-נָא זָאוֹן וְגִבּוֹה וְהוֹד וְהוֹדֵר תִּלְכָּשׁ:
ח הֲסֵךְ עֲבָרוֹת אֲפֹה וַיֵּרָא תְּכָאָה וְהִשְׁפִּילָהּ: רֵאָה כָּל-
ט זָאֵת הַכְּנִיעָהּ וְהִדָּה וְשָׁעִים תַּחֲתָם: טַמְנָם בְּעֶפֶר יַחַד
י סִנִּינָם חֲבֹשׁ בְּשִׁמּוֹן: וְגַם-אֲנִי אֹדֶדָּה כִּי-תוֹשֵׁעַ לֹךְ יִמְיִנָּה:
יא הִנֵּה-נָא בְּהִמּוֹת אֲשֶׁר-עָשִׂיתִי עִמָּךְ חֲצִיר בִּפְקָר יֹאכֵל:
יב תִּהְיֶה-נָא כַחַד בְּמִתְנֵוֹ וְאוֹנֹו בְּשִׁרְיֵי בִטְנוֹ: יַחֲפֹץ זִנְכוֹ
יג כְּמוֹ-אֶרֶץ גִּידֵי סַחֲדוֹ יִשְׁרָגוּ: עֲצָמָיו אֲפִיקֵי נַחֲשֵׁה גְרִמָּיו
יד בְּמִטִּיל בְּרוֹזל: הוּא רֹאשִׁית דְּרָכֵי-אֵל הָעֵשׂוֹ יִבֹּשׁ חֲרָבּוֹ:
טו בִּי-יִבּוֹל הָרִים יִשְׁאוּ-לוֹ וְכָל-חַיֵּית הַשָּׂדֶה יִשְׁחָקוּ-שָׁם:
טז תַּחַת צָאֲלִים יִשְׁכַּב בְּסַחַר קִנָּה וּבִכְזָה: יִסְכְּחוּ צָאֲלִים
יז צִלְלוֹ וְיִסְכְּחוּ עֲרֵבֵי-נַחַל: הֵן יַעֲשֶׂק נָהָר וְלֹא יִחַפּוּזוּ יִבְטַח
יח כִּי-יִיגִיחַ יִרְדֵּן אֶל-סִיָּהּ: בְּעֵינָיו יִסְחָפוּ בְּמוֹקְשִׁים יִנְקֹב-אָהָ:
יט תִּמְשָׁק לִוְיָתָן בַּחֲפָה וּבְחֹבֶל תִּשְׁקִיעַ לִשְׁנוֹ: תַּחֲשִׁים אֲגָמָן
כ בְּאֶפֶס וּבְחֻזֹּת תִּקַּב לַחֲיוֹ: הִירְבֶּה אֱלִיָּה תַחֲנוּנִים אִם-יִדְבֹּר
כא אֱלִיָּה רַפּוֹת: הִיכָרַת בְּרִית עִמָּךְ תִּקְחָנּוּ לְעַבְד עוֹלָם:
כב הַתִּשְׁחָק-בּוֹ בַּצִּפּוֹר וְתִקְשָׁרְנּוּ לְנַעֲרוֹתֶיהָ: יִכְרוּ עֲלֶיהָ
כג חֲבָרִים יִחַצְוָהּ בֵּין כְּנַעֲנִים: הַתְּמָלָא בְּשִׁנּוֹת עוֹרָו
כד וּבִצְלָצֵל דְּגִים רֹאשׁוֹ: שִׁים-עֲלֶיהָ כִּפְּסָה זָכַר מִלְחָמָה אֶל-תַּוִּסְתָּהּ:

41 נא

א תִּן-תַּחֲלִיתוֹ נִכְזָבָה הִגָּם אֶל-מִרְאִיו יִטֹּל: לֹא-אֶקְוֶה כִּי
ב יַעֲרֹכֵנוּ וּמִי הוּא לְפָנַי יִתִּיצֵב: מִי הַקְדִּימָנִי וְאֲשַׁלֵּם תַּחַת

v. 30 וַאֲפֹרְחוֹ ק' v. 6 מִן: סַעֲדָה ק' v. 17 סַחֲדוֹ ק' v. 32 פֶּתַח בִּטְנוֹ

כִּלְדֵּשׁמִים לִי־הוּא: לֹא־אֶחְרִישׁ בְּדִי וּדְבַר־צְבוּרוֹת וְחִין⁴
 עֲרָפוֹ: מִי־גִלָּה שָׁנִי לְבוֹשׁוֹ בְּכֶסֶל רִסְנוֹ מִי יְהוּא: דִּלְתִי⁵
 שָׁנִיד מִי סִתַּח סְבִיבוֹת שָׁנִי אִימָה: גִּאֲוָה אִפְיָי מִגִּנִּים⁷
 סִבִּיר חוֹתָם צָר: אֶחָד בְּאֶחָד וְגִשְׁוֹ רוּחַ לֹא־יָבֹא בִינִיהֶם: 8
 אִישׁ־בְּאֶחֱיוֹהוּ יִדְבֹקוּ וְיַחַלְכְּדוּ וְלֹא יִתְפָּרְדּוּ: עֲטִישְׁתִּיו⁹
 תִּתֵּל אוֹר וְעֵינָיו פֶּעַם־עַפִּי־שָׁחַר: מִפִּי לִפְיִים יִהְלְכוּ¹¹
 בִּידֹדֵי אֵשׁ יִתְמַלְטוּ: מִנְחִירָיו יֵצֵא עָשָׁן כְּדֹד נִסְיָח¹²
 וְאִגְמֹן: גִּשְׁשׁוֹ גִּחְלִים תִּלְהֹט וְלֹהֵב מִפִּי יֵצֵא: בִּצְוָאוֹ¹⁸
 יִלִּין עַז וְלִפְנֵי תִדְוֹץ דֹּאבָה: מִפְּלִי בִשְׂרִי דְבִקּוֹ וְצִוְקֻט¹⁴
 עָלָיו בַּל־יִמוּט: לְבֹו יִצְוֶק פְּמו־אֶבֶן וְיִצְוֶק פְּסִלַח תַּחְתִּית: 16
 מִשְׁתּוֹ יִנְדֹּה אֱלִים מִשְׁכְּבִים יִתְחַטְּאוּ: מִשְׁיִנְהוֹ חֶרֶב¹⁷
 בְּלִי תִקּוּם חֲנִית מִסֵּעַ וְשִׁרְיָה: יִחַשֵׁב לְתֶכֶן בְּרוּז לַעַץ¹⁸
 דְּקָבוֹן נְחוּשָׁה: לֹא־יִבְרִיחֵנוּ בְּרִקְשָׁת לָקֵשׁ נְהַפְכֵנוּ־לּוֹ כ
 אֲבִנְי־קִלַּע: פִּקֵּשׁ נְחֻשְׁבוֹ תוֹתַח וְיִשְׁחַק לְרַעַשׁ פִּידוֹן: 21
 תַּחְתִּיו חֲדָדֵי חֶרֶשׁ יִרְסֹד חֲרוּץ עֲלִי־טִיט: יִרְתִּיחַ פִּסִּיר²²
 מְצוּלָה יִם וְשִׁים פִּמְרִקָּה: אֶחְרִיו יֵאִיר נָתִיב יִחַשֵׁב²³
 תַּהוֹם לְשִׁיבָה: אִין־עַל־עַפֹּר מִשְׁלֹו הָעֵשׂוֹ לְבִל־יִחַח: אֶת־²⁴
 כֹּה
 כֹּה־צִבְתָּ יִרְאֵת הוּא־מֶלֶךְ עַל־כָּל־בְּנֵי־שָׁחַץ: 26
 ס

מב 42

וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמֶר: יָדַעְתָּ פִּי־כָל תּוֹכָל וְלֹא־²
 יִבְצֹר מִמֶּנָּה מְזֻמָּה: מִי זֶה מַעֲלִים עֲצָה בְּלִי דַעַת לָכֵן³
 הִנֵּדַתִּי וְלֹא אָבִין נִסְלָאוֹת מִמֶּנִּי וְלֹא אֲדַע: שָׁמַע־נָא⁴
 וְאֲנֹכִי אֲדַבֵּר אֲשַׁאלָה וְהוֹדִיעֵנִי: לְשָׁמַע אֲזֶן שָׁמַעְתִּיהָ וְעָתָה ה
 עֵינֵי רִאֲתָהּ: עַל־כֵּן אֲמַאֵס וְנִחַמְתִּי עַל־עַפֹּר וְאֶפֶר: 6
 ס
 וַיְהִי אַחֲרֵי דְבַר יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־אִיּוֹב⁷
 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אֱלֹהֵינוּ הַתִּימְנִי חֲרָת אִפִּי כָּה וּבִשְׁנֵי
 רַעֲיוֹהִי כִי לֹא דִבַּרְתָּם אֵלַי נְכוֹנָה פַּעַבְדִּי אִיּוֹב: וְעָתָה קָהוּ־⁸
 לָכֶם שִׁבְעָה פָרִים וְשִׁבְעָה אִילִים וּלְכוּ אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב
 וְהַעֲלִיתֶם עוֹלָה בְּעֹדְכֶם וְאִיּוֹב עִבְדִּי יִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם כִּי אִם־
 שָׁנִי אֲשֶׁא לְבַלְתִּין עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נִבְלָה כִּי לֹא דִבַּרְתָּם

v. 4 לו' ק' v. 8 סתח באחנה v. 26 צרי במקף v. 2 ידעתי ק'

v. 6 סתח באחנה

9 אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדֵי אֵיּוֹב: וַיָּלֶכְוּ אֲלֵיָּם הַתִּימָנִי וּבְלֹד
 הַשְׁחִיזִי צִפּוֹר הַנַּעֲמָתִי וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יְהוָה
 י וַיִּשָּׂא יְהוָה אֶת־פָּנָי אֵיּוֹב: וַיְהִי שָׁב אֶת־טַבִּיֹּת אֵיּוֹב
 כִּתְּחַלְּלֹו בְּעַד רָעָהוּ וַיִּסַּף יְהוָה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לְאֵיּוֹב
 11 לְמִשְׁנָה: וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל־אֲחֵיו וְכָל־אֲחִיָּתָיו וְכָל־יָדָעִיו
 לָפָנִים וַיֹּאכְלוּ עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיָּגִדוּ לוֹ וַיִּנְחֲמוּ אוֹתוֹ עַל
 כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־הִבִּיא יְהוָה עָלָיו וַיִּתְּנוּ־לוֹ אִישׁ קְשִׁיטָה
 12 אֶחָת וְאִישׁ נָזֶם זָהָב אֶחָד: וַיְהִי בֶרֶךְ אֶת־אֲחֵרֵית אֵיּוֹב
 מִרְאשְׁתּוֹ וַיְהִי־לוֹ אַרְבַּעַת עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֶלְפִים
 13 גְּמֻלִים וְאֶלֶף צֶמֶד בָּקָר וְאֶלֶף אֲתוֹנוֹת: וַיְהִי־לוֹ שִׁבְעֶנָה בָּנִים
 14 וְשְׁלוֹשׁ בָּנוֹת: וַיִּקְרָא שְׁם־הָאֶחָת יְמִימָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית קִצִּיעָה
 טו וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קָרֵן הַפֹּדֶה: וְלֹא נִמְצָא נָשִׁים וָפֹת בְּבָנוֹת
 אֵיּוֹב בְּכָל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבִיהֶם גְּתֻלָּה בְּתוּךְ אֲחֵיהֶם:
 16 וַיְחִי אֵיּוֹב אַחֲרֵי־זֹאת מָאָה וְאַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּרָא אֶת־בָּנָיו
 17 וְאֶת־בָּנֵי בָנָיו אַרְבַּעַת דּוֹרוֹת: וַיָּמָת אֵיּוֹב זָקֵן וְשָׁכַע יָמָיו:

v. 10 שבות ק' v. 16 ויראה ק'

ח ז ק

סכום פסוקי ספר איוב אלה ושבעים, וסמן אע, והצין אשר קמטו ולא
 עת (16, 22). וסדריו שמנה, וסמן אהב. ופסקותיו שבע, וסמן גד. וכתביו
 וקרייו חמשים וארבעה, וסמן מיד. ואותיות קטנות שלוש, ואות אתה גדולה
 ואותיות שדים תלויות:

Appendices criticae et masoreticae.

I.

Lectionum quarundam in hac editione receptarum argumenta.

[F=Cod. Francofurtensis anni 1294; H=Heidenhemianus;
J=Jamanensis; P=Petropolitanus anni 1010].

- 1, 2 מֵיִן לְדֹר cum Mercha (idque penultima sec. regulam נִסְרָג (אחור) in edd. emendatis, neque מֵיִן לְדֹר־ (Norzi) neque מֵיִן לְדֹר (Michaelis).

Ibid. מֵיִן לְדֹר fully in HP, Complut. Ven. 1515. 1521 aliisque edd., uti et מֵיִן לְדֹר 33, 29, convenienter Masorae, quae hoc vocabulum in Hagiographis ubique plene scribendum esse praecipit.

- 1, 3 מֵיִן לְדֹר cum Gaja primae in JP. Similiter מֵיִן לְדֹר Jes. 60, 6. Daūd Alphāsi ait Gaja retinendo tono inservire (*Likute kadm.* p. 133), vide *Metheg-Setzung* § 45.

Ibid. מֵיִן לְדֹר dupliciter plene itemque 42, 12 teste Masora.

Ibid. מֵיִן לְדֹר cum Gaja ex optimorum testium consensu ad regulam: כל מֵיִן לְדֹר שְׂדוּחַ בַּפִּשְׁטָא אוּ בַּמִּקָּה מִחוּג. Sic Jekuthiël Punctator in *Darke hanikkud*, cf. *Metheg-Setzung* § 32.

- 1, 5 מֵיִן לְדֹר cum Gaja syllabae primae, testibus codd., vide ad 2, 11.

Ibid מֵיִן לְדֹר cum Chatef Pathach mediae radicalis ut recte JP et edd. veteres. Eodem modo scribendum est 2 Chron. 20, 26 itemque מֵיִן לְדֹר Iob. 31, 20. מֵיִן לְדֹר 1, 11. 2, 5 secundum regulam Ben-Ascheri quam exposuimus *Luth. Zeitschrift* 1863 p. 412 cf. Praefationem ad Psalterium bilingue p. IX.

- 1, 6 מֵיִן לְדֹר plene uti et 2, 1. Pertinent ad 15 מֵיִן לְדֹר plene scribenda, cf. *Mas. magnam* ad 1 Sam. 4, 13.

1, 8 מֵיִן לְדֹר Haec est accentuum ratio in FJHP et sic ediderunt Plantin. Elon. 1618. Hartmann. Maj. Nissel. Opit. Michaelis Reinecc. Quae in edd. nunc pervulgatis reperitur accentuum positio מֵיִן לְדֹר על-עבְדֵי אֵיזֶבֶת in scitis accepta

refertur librariis, qui hunc versum ad similitudinem loci insequentis 2, 3 conformandum esse arbitrati sunt, non reputantes, Sakef non posse post se habere Sarka et non posse poni Segolta nisi in eodem versu Athnach sequatur.

- 1, 10 הָלָא cum Munach itaque sine Makkef sec. optimos testes.
- 1, 11 שְׁלֹחֶנָּה Sunt edd. nec non codd. literae ש h. l. et 2, 5 Metheg adscribentes, at falso, vide *Metheg-Setzung* § 39 not.
- 1, 15 רֶאֱמִלְטָה ex auctoritate optimorum textuum et manu scriptorum et excusorum cum duplici accentu, Darga syllabae tonicae et Kadma vicem Methegi suscipiente, ut etiam v. 16. 17. 19., cf. Jes. 32, 15.
- 1 21 כְּתֹן cum Pathach secundae in JP, Complut. Bibl. magnis omnibusque edd. veteribus. Perperam hoc vocabulum receptum est in catalogum vocabulorum apud Sakef kamessatorum (א"ב מן חור חור קמץ בזקפא), quem Biblia magna ad Lev. c. 1 exhibent. Ibi expungendum ejusque loco substituendum est Ez. 18, 16 teste Masora ad h. l. et *Michlol* 5^a.
- 2, 1 לִית חֹסֶר sine ו ut in P adnotatur: (hic ut nusquam alias defective).
- 2, 6 אֶתְּ-נִפְשֹׁי his cum accentibus in P, Bibliis magnis, ed. Norzii. Peculiarem lectionem offert J: רָק אֶתְּ-נִפְשֹׁי.
- 2, 7 וַעַד cum Mercha in codd. et edd. emendatis. Est unum de 11 vocibus sic accentu Mercha signatis, teste *Mas. magna* ad Gen. 38, 17.
- 2, 8 וַיִּקְחֻ-לָּו sine Gaja propter accentum conjunctivum, vide *Metheg-Setzung* § 28. 44.
- Ibid. וַיְהִי יָשָׁב בְּתוֹךְ his cum accentibus in J, Venet. 1515. 1521. Michaelis. Masora mscr. testatur, וַיְהִי יָשָׁב quater sic accentuatam exstare, scil. Gen. 14, 12. 24, 62. Num. 22, 5. Jud. 4, 2.
- 2, 11 אֶלְיִר Venet. 1515. 1521 per errorem אֶלְיִר.
- Ibid. וַיִּשְׁמַע וַיִּקְרָעוּ at וַיִּזְרְקוּ sine Gaja scribendum. Vide *Metheg-Setzung* § 24.
- Ibid. לְגִיד־לָו Metheg ad syllabam נִיד pertinet, ut in *Metheg-Setzung* § 11 exposuimus. Recte sic P.
- 3, 2 וַיֹּאמֶר in l. Iobi ubique Silluk habet in penultima, praecipiente Masora, testante *Michlol* 94^b, cf. *Thorath emeth* p. 46.
- 3, 4 מִמַּעַל cum pathachato מִ altero, etenim hoc vocabulum est unum eorum qui Pathach suum in pausa retinent (סוּחִין בא"ת).

- 3, 5 יִשְׁכֹּן (22, 2) ad eundem modum ut יִשְׁכֹּן (38, 19) יִשְׁכֹּן- (24, 14), quorum prima, auctore Ben-Ascher, Gaja atque altera Kamez correptum habet, cf. Ps. 121, 8.
- 3, 16 כִּנְסֵל cum Zere pariter ac Ps. 58, 9 in JP, Neapol. 1486, Bibl. magnis. In codice Lexici Kimchiani Heidenhemiano sub נִסֵּל adscriptum est: נִסֵּל אֵשֶׁת בְּחֻמֶּשׁ נְקֻדָּה, unde textum excusum corrigi oportet.
- 3, 18 שְׂאֲנָנִי cum ש pathachato ut exhibent JP, Neapol. 1486. Bibl. magna adstipulante Kimchio in Lex.
- Ibid. נִגְשׁ sine ו ut 39, 7 in codd. et edd. veteribus, idque recte teste Masora, quae hoc vocabulum tantummodo Sach. 10, 4. Dan. 11, 20 plene scribendum docet, ubique alias defective.
- 3, 25 מִלֵּל utpote אֲחֵרִי sicut Jer. 4, 12. Ex eadem lege וְיִבְרָא v. 26. 30, 26. Cf. appendicem נְקֻדָּה inscriptam.
- 3, 26 נְחֻזִּי cum Kamez pausali in P, Bibl. magnis, edd. Athiae, Clodii, Maji, van der Hooghtii.
- 4, 2 וְעֶצֶר cum Schebâ quiescente primae radicalis sec. codd. bonasque edd., suffragante Kimchio in *Michlol* 44^b; similiter וְעֶצֶר 12, 15. יַעֲשֶׂק 40, 23. Prima litera secundae dagessata est, ne per errorem וְעֶצֶר legas. Vide *Luth. Zeitschrift* 1863 p. 413 s. Praef. ad Psalterium bilingue p. IX.
- 4, 6 הִלֵּא makkefatum ut recte habet J. Cf. *Thorath emet* p. 60.
- 4, 7 מִי הָיָא his cum accentibus in J Erf. 2. 3.
- 4, 12 שְׂמִי cum Zere primae in JP, Bibl. magnis, pariterque 26, 14., approbante Kimchio in Lex.
- Ibid. מִנְהָר cum נ raphato, vide Abenesrae *Moznajim* 7^b, Kimchii *Michlol* 217^b.
- 4, 13 מִחֻזִּינִי absque ו post י quemadmodum 7, 14. Jo. 3, 1. Sach. 13, 4., teste Masora mscr.
- 4, 14 עֲצַמִּי sine ו in J et edd. veteribus ad unam omnibus, idque recte, namque est unum de octo ita sine ו scribendis. Cf. ad Ps. 35, 10.
- 4, 17 יִטְהַר makkefatum in JP, Bibl. magnis similiter ac נִשְׁאֵר-מִעַל 21, 34. וְהִגְדֵּר-אֹמֶר 22, 28. Prima Gaja habet, vide legem *Metheg-Setzung* § 28.
- 4, 20 לְעֶרֶב cum Munach ut recte exstat in J.
- Ibid. יִפְתָּה cum כ pathachato et ח dagessato sicut Jer. 46, 5. Mi. 1, 7. Pertinet ad פִּתְחֵי בֵּאֵתָהּ.
- 5, 2 כִּי makkefatum in JP.

- 5, 3 אָנִי cum Gaja ad Chatef pathach adjecto, ex praescripto Ben-Ascheri, vide *Thorath emeth* p. 41. *Metheg-Setzung* § 38.
- 5, 4 וְיִדְבָּקוּ cum ד dagessato teste Kimchio in Lex., vide appendicem חלופי נקוד inscriptam.
- 5, 7 וְכִי־וְכִי־ utrumque makkefatum in JP, Bibl. magnis, Norziana, vide *Thorath emeth* p. 40.
- 5, 12 עֲרוּמִים h. l. et 15, 5 cum מ raphato, contra 22, 6 dages-sato (עֲרוּמִים עָרִים=עָרִים). Masora regulam argute sic concepit עֲרוּמִים דְּחִיּוֹן, חֲכִימִין רַפִּין.
- Ibid. רַעֲשִׁינָה cum י tertiae radicalis sicut ubique, Masora nullum discrimen facit.
- Ibid. תַּשְׁיָה sine י in codd. editionibusque veteribus uti et 6, 13. 26, 3. 30, 22, et recte quidem auctore Masora, quae hanc vocem non nisi 11, 6. 12, 16 plene (ut summam septies) scribendam esse dicit. Cf. *Mas. magnam* ad Jes. 28, 29.
- 5, 14 יִמְשְׁשֶׁר absque Dagesch ש medii et cum Gaja ad Schebâ primae adjecto in JP, Bibl. magnis, quemadmodum 12, 25. Cf. Norzi.
- 5, 17 יוֹכַחְנוּ sine י hiphilico in H (cum nota: כֵּן כָּחִיב), P (cum nota: כֵּן כָּחִיב). Est unum de tribus cum י sine י scribendis. Cf. *Masoram magnam* ad Gen. 21, 52. Vide etiam infra ad 22, 4.
- 5, 19 יִצִּילֶךְ cum ך raphato in Erf. 1. 2. J, Neapol. 1486, sec. regulam, suffixum ך formarum hiphilicarum Dagesch non admittere. Cf. ad Ps. 81, 17.
- 5, 21 מִפְּדֹד defective in FHJP, Complut. Norz., quemadmodum omnibus locis.
- 5, 27 הִנֵּה-זֹאת חֲקִרְנָה כֹּה־הִיא Sic accentuum continuatio in JP. Vide *Thorath emeth* p. 17. כֹּה־ praeter regulam habet tenuem non adspiratam (*Michlol* 89^b).
- 6, 5 הִינֵה-קִפְּרָא cum Mercha vocum makkefatarum in JP, Bibl. magnis, Norziana, ut consentaneum est.
- 6, 8 שְׂאֵלָתִי J, Neapol. 1486. Complut. habent שְׂאֵלָתִי. Nostram scriptionem tuetur Kimchius in *Michlol* 176^b. 178^b.
- 6, 14 לְמַסֵּס Sic edd. recentiores, sic FHJP. At edd. Neapol. 1486. Soncin. 1488 atque nonnulli codd. Kennicottiani exhibent לְמַמַּס, et revera in Mas. finali Bibliorum Bombergianorum 1526 publicata hoc vocabulum 48 cum א superfluo scriptis adnumeratur. Attamen in Bibliis Buxtorfianis 1618 omissum est idque jure, nam 1) haec singularis scriptio a nullo veterum

grammaticorum et interpretum commemoratur; 2) silet de ea Masora mscr. codicis F et liber *Ochla veochla* No. 103, ubi vice ejus נֶחָא Neh. 13, 16 affertur, sicut in Masora quoque magna ad Ez. 1, 1. Iob. 1, 1.

6, 14 יִעֲזֹבֶה plene. P adnotat: לִית מְלָא.

6, 18 יִכְפֹּרֶה cum Munach secundae, servo distinctivi Dechi. Sic recte P, Bibl. magna, Norzi. Vide *Thorath emeth* p. 20.

6, 21 לֹא Sic in plerisque codd. et veteribus edd.: Neapol. 1486. Soncin. 1488. Compl. 1516. Venet. 1515. 1521. Paris. 1544 aliis. JP et Bibl. magna exhibent לֹא cum nota קרי לֹא, sed falso, nam hic Iobi locus non est e numero quindecim לֹא scriptorum et לֹא legendorum (*Mas. magna* ad Lev. 11, 21. *Ochla veochla* No. 105., item *Mas. magna* Codicis Hieros. ad 2 Reg. 8, 10). In H diserte adnotatur: אין כאן קרי וכתוב כלל אלא מחלוקת בספרים. Cf. discrepantias Orientalium et Occidentalium.

Ibid. תִּירָאָה plene et methegatum (utpote a תִּירָא in J, Compl. Soncin. Athiae Clodii, teste Kimchio quoque in Lex.

6, 27 רִיעֶכֶם cum י superfluo in codd. omnibusque bonis edd., teste Kimchio in Lex. et Mas. parva mscr. quae adnotat: לִית ומְלָא.

6, 29 שִׁבְיָה plene in H veteribusque edd. Contra וְשִׁבְיָה quod illico sequitur ad 5 defective scribenda pertinet.

6, 30 תְּהוֹת plene in FHJP et edd. omnibus. Solummodo Prov. 17, 4. 19, 13 defective תְּהוֹת scribitur, ut ibi in Mas. parva atque magna, et in Bibl. magnis et in H: ב' חסר adnotatur. In cod. Iobi Firkowiciano babylonice punctato (Nr. 3 collectionis) huic vocabulo adscriptum est ש'ל פלו h. e. שלים. etenim Masoretæ scholæ Soranæ (סורא) vocabulum etiam 6, 30 defective scribendum esse affirmaverunt, uti ex Mas. magna ad Num. 32, 41 conspicitur, quam antiquus Pentateuchi cod. Firkowicianus (Nr. 51) integriorem quam Bibl. magna continet: וְהָיָה חֶסֶד וְכוּלָּא לִישָׁנָא דְחֶסֶד בַּחִית חֶסֶר, וְכוּלָּא גְבִי הִי שְׁלִים (=מְלָא) הוּת כְּתִיב, בֵּר מִן ב' חֶסֶרִין וְסִמְנָהוּן, הוּת לֹאבִיר בֵּן כְּסִיל, עַל לִשׁוֹן הוּת, וְסוּרָאִי מוֹסִיפִין אִם חֶסֶר לֹא יִבִּין. h. e. omnes formæ vocabuli תְּהוֹת per ה scripti defectivæ sunt, e contrario omnes formæ vocabuli תְּהוֹת per ה scripti plenæ, exceptis duabus Prov. 19, 13. 17, 4. Masoretæ urbis Sora adjiciunt Iob. 6, 30. Ejusmodi scriptiones Soranorum propriæ

complures in Masora occurrunt, e. c. ad Gen. 47, 19. Ex. 36, 23. Dt. 32, 6. Jud. 14, 15. Neh. 3, 37.

7, 8 רָאִי cum accentu ultimae in codd. et plerisque edd. sicut Gen. 16, 13. 14. 24, 62. 25, 11. Solummodo 1 Sam. 16, 12 רָאִי accentum in penultima habet, namque illic substantivum est. Sic Masora Codici Hieros. adscripta: רָאִי ו' ה' מלרע וחד מלעיל, וסימנחון הגם הלם ראיתי, על כן קרא לבאר, ויצחק בא מבוא, וישב יצחק עם באר, לא תשורני, וטוב רָאִי, בחרא מלעיל, וחד אל רָאִי. Norzi hujus genuinae Masorae ignarus fuit.

7, 8 אחרי מרחיק בִּי dagessatum in codd. sec. regulam.

7, 12 הָיִם legitime in codd. cum Munach, non makkefatum. Vide *Thorath emeth* p. 40.

7, 14 וּמִחֲזִיכֹת cum accentu duplici.

Ibid. תִּבְעַתִּי cum Pathach tonicae aequae ac 9, 34. 13, 21. Refertur ad באס"ף פרחין, adstipulante *Michlol* 40^a.

7, 15 מִחֶנֶק cum Kamez ultimae in codd. (etiam P) veteribusque edd. Consentit Kimchius.

8, 8 לָדַר defective ut diserte ait Masora.

8, 10 ב' כחיבין כן יוצאן sine י. Masora parva mscr. adnotat: scilicet h. l. et 1 Reg. 10, 29. Etiam Masora magna excusa ad Num. 14, 37 hanc vocem formis hipilicis verbi יצא sine י scribendis adnumerat.

8, 11 יִשְׁנָה cum א. At Cod. Hilleli scriptum habuit יִשְׁנָה, quem sequuntur aliquot codd. et edd., etiam JP. Scriptionem a nobis receptam offerunt plerique codd. et edd., in his Venet. 1515. 1521. Et ipse Kimchius in Lex. יִשְׁנָה scribit.

8, 14 מִבְּטָחוֹ cum Pathach hincque Dagesch latente ut 18, 14. Jer. 17, 7. Ps. 40, 5 sec. optimos testes, inter hos *Michlol* 184^b.

8, 16 רָטַב defective in J, Complut. Bibl. magnis. Masora adscribit: לִית וחסר.

8, 18 מִמֶּקְמוֹ defective sicut 14, 18. 18, 4. 27, 21. 23. Non nisi semel 37, 1 plene scriptum, teste Masora. Cf. ad 20, 9.

8, 20 הָיָה cum ה segolato optimorum testium consensu ad regulam: כָּל הָיָה דְּסִמִּיךְ אֵל כָּל אֵל אֵלָה דְּכוּרָתָה נִנְקְדִין בְּסִגּוּל h. e. ubique הָיָה ante אֵל, אֵל, אֵלָה dicitur segolatum est (*Mas. magna* ad Num. 23, 13. Ben Bil'am in *Ta'ame ha-mikra*). Norzius hanc regulam non animadvertit. Vide ad 33, 6.

8, 21 וּשְׁפָתֶיהָ cum Mercha et תִּרְרַעָה cum ה raphato ad fidem codicum.

- 9, 8 שמים cum Munach quod confirmant Erfurtenses quattuor JP.
Ibid. פמתי cum Mercha primae utpote נסוג אחור, teste P. Cf.
Jes. 14, 14. 58, 14. Dt. 32, 13.
- 9, 9 עשה cum Zere status constr. in J utpotè unum de octo illis
עשה, quae Masora mscr. his vocibus memorialibus compre-
hendit: פלא פגעה אמונה בכחו בכוה מלאכה עש עשיר h. e.
Ex. 15, 11. Jes. 64, 4. Jer. 5, 1. 10, 12. 51, 15. 18, 3. Iob.
9, 9. Prov. 22, 2. Mas. magna excusa ad Ex. 15 hac in re
valde corrupta est.
- 9, 12 ומי ישיבנו cum ו copulativo in edd. Neapol. 1486.
Venet. 1515. 1521. Basil. 1536. Paris. 1546 aliis. Neque
aliter J multique codd. Kennicottii et de Rossii, Chaldaeus,
Kimchi in Lex. sub חתך, Nathan in Concordantiis sub חתך et
שוב. Masora et ipsa illud ו tuetur, namque in tabula ג' ג'
hoc vocabulum non recensetur (*Mas. fin.* 48^b *Ochla veochla* No. 240),
unde sequitur, Masoram hoc loco pariter ac 11, 10. 23, 13.
ומי legere.
- 9, 18 ממרורים dupliciter plene in J et edd. veteribus.
- 9, 19 יועדני defective sine י in J et edd. veteribus.
- 9, 20 אצדק cum Kamez in pausa minori, cf. *Michlol* 19^b.
- 9, 21 נפשי אמא his accentibus insignita in JP et Bibl. magnis,
vide *Thorath emeth* p. 47. *Accentuationssystem* XVIII. § 3.
- 9, 23 נקיה sine י plurali in HJP et Bibl. magnis, quemadmodum
haec vox praecipiente Masora ubique scribenda est, excepto uno
נקיה Jer. 2, 34. Norzius נקיה edidit, suae ipsius adnota-
tioni ad Gen. 44, 10 contradicens.
- 9, 24 אפוא cum א otiante in edd. veteribus et codd., neque enim
est ex numero quattuor אפוא scribendorum (*Mas. magna* ad
Gen. 37, 16). Nota in Bibliis magnis apposita: ד' כ"כ ex-
pungenda est.*
- 9, 28 פִּי זֶאֱזִי quemadmodum 13, 16 atque פִּי זֶאֱזִי (10, 13).
Zinnorith vocabuli פִּי simul vicem lineolae Makkef explet,
vide *Thorath emeth* p. 9 et 14.
- 9, 29 לְמַדָּה זֶה per Mercha non Makkef conjuncta in HJ et edd.
veteribus uti et 27, 12.

* Etiam in Kimchii Libro Radicum sub אפר pro אפר pro
scribi oportet אפר לא אפר (Iob. 24, 25).

- 9, 30 בִּבְר defective sicut 22, 30 in codd. et textu Complut. nec non Bibliorum magnorum.
- 9, 32 כִּי cum Mehuppach, uti exhibet J, vide ad 15, 5.
- 9, 35 כִּי לֹא־כֵן Jure sic interpungit J.
- 10, 6 וְלֹחֲטָאֲתִי תִדְרוֹשׁ cum Mercha secundum FHPJ et Biblia magna.
- 10, 7 וְאִין cum Rebia mugrasch uti habet Erfurt. 2 et F.
- 10, 8 וְיִשְׁשׁוּנִי וְיִתְּבֹלְעֵנִי utrumque cum Gaja primae syllabae in FHJ. Eodem modo וְיִתְּשֵׁלְחֵהוּ (14, 20) וְיִתְּהַרֵם (37, 21) al. ad regulam *Metheg-Setzung* § 24.
- 10, 10 וְכִבְכִּינָה Sic plerumque in codd. et edd. Attamen J, Complut. Norzi exhibent וְכִבְכֵּנָה.
- 10, 17 וְחִלּוּשׁ cum Illui secundum JP.
- 10, 18 וְלִמָּה מִרְחֹק cum Dechi et Munach in Erfurt. 2. 4 H et recte quidem.
- Ibid. הִצְאָתָנִי sine ך in codd. et Bibliis tum Complut. tum magnis convenienter Masorae adnotanti: ד' חֲסִרִין בְּלִישׁנָא. Quattuor haec sunt Iob. 10, 18. 15, 13. Jud. 6, 18. Jer. 41, 44.
- 10, 20 מָעַת dagessatum ad legem מִרְחִיק אָרִי in codd. emendatisque edd.
- 10, 22 עִיפֹתָהּ plene in HJP Erfurt. 2. 3. 4. et priscais edd.
- Ibid. וְתוֹפֵעַ plene in H sicut supra 3, 4.
- 11, 6 וְדַע JP atque ed. Jablonskii superscribunt Pazer וְדַע Vis distinctiva accentuum Pazer et Schalscheleth magni eadem est ac sola modulatio diversa, cf. varietatem interpunctionis ad Ps. 125, 5.
- 11, 15 כִּי אִזֹּו Sic h. l. edidimus secundum codd. itemque 22, 25 כִּי אִזֹּו.
- Ibid. מִצֶּק cum ץ raphato, uti hic et 1 Reg. 7, 16 codd. habent convenienter Masorae, quae his duobus locis ך deficere ait, cf. *Michlol* 188^b et quae ad Gen. 18, 6 adnotavimus.
- 12, 2 כִּי־אֵתָם cum H et quattuor Erfurtensibus.
- 12, 3 וְאֵת־מִי אִין Sic recte HJ, vide appendicem חֲלוּפֵי נְקוּדָה inscriptam.
- 12, 4 לְאֵלֹהֵי cum Segol praepositionis ut testantur JFHP. Eodem modo 36, 2. Dan. 11, 38 similiterque וְאֵלֹהֵי Iob. 24, 12. Etiam Cod. Tschufutkal. 8 babylonice interpunctus habet לְאֵלֹהֵי=לְאֵלֹהֵי.
- 12, 5 לְעִשְׂתֹוֹת in Schurek exiens sec. codd. Complut. Bibl. magna, sicut apud Kimchium quoque in Lex. sub עִשְׂתֹוֹת.

- 12, 9 יד־יהודה Tres codd. Kennicottiani, duo de Rossiani offerunt יד־אֶלֶה, quam lectionem et ipse Abenezra sequitur in *Sefer haschem* (18^b ed. Lippman). Codicum plerique omnesque editiones habent יד־יהודה, quod Nachmanidis quoque testimonio ad Iob. 3, 1 confirmatur.
- Ibid. עֲשֹׂה־זֶאת makkefatum in H et edd. veteribus. Simile est עֲשֹׂה־לָּהּ Prov. 31, 22.
- 12, 11 הִנֵּה cum Munach, non Makkef, convenienter regulae *Thorath emeth* p. 40.
- 12, 15 וַיִּבְשֵׁי F exhibet וַיִּבְשֵׁי cum nota marginali וַיִּבְשֵׁי cf. *Michlol* 98^b et Genesin nostram p. 84 not. 2.
- Ibid. וַיִּהְיֶה cum Tarcha antepenultima in JP, Bibl. magnis, vide *Thorath emeth* p. 13.
- 12, 22 עֲמֻקָּתָּה dupliciter plenum et ק raphatum, uti habent F^H et Abulvalid in *Sefer harikma* p. 145 et 166. J exhibet defectivum עֲמֻקָּתָּה.
- 12, 23 מִשְׁנִיא cum ש sinistro (*Sin*), teste Kimchio in Lex. Etiam in catalogo vocum per ש scriptarum quem Josef b. Salomo Punctator composuit in fine Masorae parvae Erfurtensis et in fine codicis *Oehla veechla* Halensis annexo illud מִשְׁנִיא adducitur.
- 13, 9 וְהִתְלַךְ cum ל dagessato, ut omnes textus castigati habent, in eundem modum atque וְהִתְלַךְ Jer. 9, 5. Vide quae de hac scriptioe Heidenheimius dixit in Pentateucho *Habanath hamikra* ad Gen. 31, 7.
- 13, 16 גִּם־הִזָּא לִי his cum accentibus in edd. veteribus idque recte.
- 13, 21 פָּחוּיִן בְּאֶסֶף de הִרְקָק, cf. *Michlol* 72^a.
- Ibid. וְאֶמְתֵּךְ sine י in FHP, Neapol. 1486, postulante Masora, quae illud ad quattuor ita scribenda refert, vide et 33, 7.
- 13, 23 הִדְעֵנִי defective in prima, plene in altera. P adscriptam exhibet notam: לִית כְּחִיב כֵּן. Consentit Masora codicis F: הִדְעֵנִי נָא אֶחָד דְּרֵכְךָ, הִדְעֵנִי כְחִיב (Ex. 33, 13), פִּשְׁעֵי וְחַטָּאתַי הִדְעֵנִי כְחִיב, וְשֹׂאֵרָא הִדְעֵנִי כְחִיבִין.
- 14, 1 וְשִׁבְע־ cum Chatef Pathach literae ש. Sic recte H propter sibilum. Similiter scribi oportet וְזֶהב Gen. 2, 12. וְשִׁבְעָה Jud. 5, 12. וְשִׁבְעָה 1 Reg. 4, 28. וְשִׁבְעָה Jes. 26, 20. וְשִׁבְעָה Eccl. 9, 7. Cf. appendicem נְקֻדַּת חִלּוּפֵי et quae ad Jes. 45, 14 adnotavimus.
- 14, 3 עֵינֶךָ sine י quippe singularis. Est unum de sex ita scribendis, teste Masora magna ad Dt. 15, 18.

- 14, 7 וַיִּנְקֹתוּ *plene in codd. et accuratis edd. ut 8, 16 itemque 15, 30. Cf. ad Ps. 8, 3.*
- 14, 12 וְלֹא־יֵעָרֵר *makkefatum, ut par est, in JP et Bibl. magnis.*
- 14, 16 תִּשְׁמַר *sine ך, ut veteres omnes et hic et 39, 1 ediderunt. Bibl. magna falso adscribunt: ד' מְלֵאִין. Nam quattuor plene scribenda sunt haecce: 13, 27. 22, 15. 1 Chr. 22, 13. 2 Chr. 7, 17. Cf. Norzi.*
- 14, 19 הַאֲבָדָה *cum Pathach tonicae in FHP, Neapol. 1486; pertinet enim ad בַּחֲזוֹן בַּחֲזוֹן, id quod Michlol 7^a confirmat.*
- 15, 5 כִּי יֵאָלֵף *cum Mehuppach (non makkefatum) in JP, Bibl. magnis, Norziana. In P adscriptum legitur: כִּי־בִטְעָם בְּרֹאשׁ סֶסֶק h. e. in l. Iobi כִּי in versus initio 25^{aa} cum Mehuppach reperitur. Sunt loci hie: 3, 10. 25, 4, 5. 5, 18. 23, 6, 4. 9, 32. 11, 15. 14, 7. 15, 5. 21, 21. 28, 23, 17. 24, 17. 27, 8. 28, 1. 29, 11. 30, 26. 31, 12. 23. 34. 32, 22. 34, 11. 23. 37, 6. Cf. Thorath emeth p. 35.*
- 15, 8 הַבִּסְדָּה *cum ב raphato absque Gaja in Erfurt. 1. 2. 3. FHJP et edd. veteribus. Eodem modo הַמַּעֲדָה v. 11, הַבַּעֲדָה 22, 13, testibus Abulvalido in Sefer harikma p. 221 et Kimchio in Michlol 54. Vide Metheg-Setzung § 23.*
- 15, 10 כִּפְיֵר מֵאֲבִיךָ *recte his cum accentibus in JP, Bibl. magnis et apud Norzium et Michaelis.*
- 15, 13 וְהִצִּיאָתָה *sine ך in Erfurt. 1. 2. 3. 4. HP et F cum nota: וְהִצִּיאָתָה בְּלִישְׁנָה ד' חֲסִידֵיךָ בְּלִישְׁנָה, vide ad 10, 18. Bibl. magna habent וְהִצִּיאָתָה cum ה vocali destituto, quod sphalma edd. posteriores propagaverunt. Revera forma וְהִצִּיאָתָה nonnisi semel 1 Reg. 17, 13 invenitur, uti docet index masoreticus יִצְיָאָה ס"ד מִיְחֲדֵיךָ בְּלִישְׁנָה יִצְיָאָה (Mas. fin. 36^b).*
- 15, 17 אֲחֻךְ *cum ך raphato in codd., adstipulantibus Abenezra in comm. ad Ex. 33, 3 et Kimchio in Michlol 134^a.*
- 15, 22 חֶתְחֻבִּי *Chethub cum Kerî חֶתְחֻבִּי sec. optimos testes. Est unum de 12 vocabulis quae in ך non scriptum terminantur, testibus Masora magna ad 7, 1. Ochla voochla No. 126.*
- 15, 29 יִעֲשֶׂה *cum ץ syllabam claudente, sicut יִעֲשֶׂה Dt. 29, 19., quod ne quis aliter legat dagessione literae syllabam insequentem ordientis indicatur, vide Michlol 73^a et supra 4, 2.*
- 16, 4 זֶרֶה *cum Zere teste Kimchio in Michlol 216^a.*
- 16, 8 וְהִתְקַמְּטִי *cum Gajae syllabae primae sec. optimos testes. Eodem modo וְהִתְקַמְּטִי v. 9. וְהִתְקַמְּטִי v. 12, vide ad 2, 11.*

- 16, 9 יִלְטֹשׁ defective in HJ et edd. veteribus, at Ps. 7, 13 plene, adjecta in codd. nota: לִיָּה מִלֵּא. In Bibl. magnis illic perperam ב' מִלֵּאִין בְּלִישְׁנָא ב' adscriptum est, quod quidem refertur ad Ps. 7, 13, 1 Sam. 13, 19.
- 16, 19 וְשִׁהְדִּי Sic P et Kimchius in Lex. Sunt vero codd. velut J et edd. veteres, in quibus וְשִׁהְדִּי scribitur. Illud rectius, at prorsus rejiciendum וְשִׁהְדִּי, quod nonnullae edd. recentiores exhibent.
- Ibid. בְּמִרְמִים sine ו in Erfurt. 1. 4. H. Masora parva mscr. adnotat: לִיָּה חֶסֶד. Mas. magna excusa ad h. l. corrupta est et ex textu Masorae ad Ps. 148 emendanda. Cf. infra ad 31, 2.
- 16, 21 וְיִוְכַח לְגַבֵּר cum duplici Munach in HJP, Bibliis magnis, Norziana.
- Ibid. וּבִן-אֶדָם cum Mercha (et Zinnorith) in HJP, Bibl. magnis idque recte ut ex *Thorath emeth* p. 43. 47 elucet.
- 17, 2 הִתְלִים cum ל raphato in FJP. Masora adnotat: לִיָּה וְכִתִּיב כֵן, ejusdem igitur formae atque עֲצָמִים Dt. 4, 38. Recte Levi b. Gersom in comm. ad hunc Iobi locum.
- Ibid. וּבִהַמְרוֹתָם cum Dagesch dirimente, vide *Michlol* 4^a.
- 17, 4 חֲרָמָם defective, contra Prov. 14, 34 plene, auctore Masora.
- 17, 5 תִּכְלְנָה sine י tertiae radicalis. Masora parva in P et Bibl. magnis adnotat: לִיָּה חֶסֶד.
- 17, 9 וְטָהֳרָה cum Chatef Kamez literae ט in codd. et edd. antiquis. Sic Kimchius in *Michlol* 172^b et Lex. sub טָהֳרָה. Quod Elias Levita objicit inscitiam ejus prodit. Veteres grammatici et punctatores cuilibet Kamez correpto Schebâ addere consueverunt. Scribebant igitur וְטָהֳרָה, vide Parchonis Lex. sub rad. מוֹל, Menachemi חֲשׂוּבֹת p. 54 et Heidenheimium ad *Monnaim* 10^b.
- 17, 10 וְאֵלֶם In H adnotat Masora parva: לִיָּה חֶסֶד וְדָגֵשׁ h. e. adverbium וְאֵלֶם hoc uno loco primam dagessatam habet, alias ubique וְאֵלֶם scribitur. At ubicunque nomen sive appellativum sive proprium est, ל raphatur, quamvis defective scribatur (אֵלֶם). Cf. Masoram ad 1 Reg. 7, 7.
- Ibid. תִּשְׁכַּר defective in codd. et edd. veteribus. In H et Masora parva mscr. adnotatur: לִיָּה חֶסֶד בְּכֹחֵבִים.
- Ibid. וְכֹחֵבִי sine *Chethib* et *Kerî* sec. optimos testes. Vide appendix de discrepantiis Occidentalium et Orientalium.

- 17, 11 זמתי defective in codd., Bibliis magnis et aliis edd. veteribus. Masora parva mscr. adnotat: לית וחסר.
- 17, 16 טאל defective ut 1 Reg. 2, 6 auctore Masora.
- 18, 11 והפיצהו cum י sine ו in Erfurt. 1. 2. 4. JP, Complut. In H addita est nota: לית וחיב כן. Sic et Mas. parva mscr.
- 18, 14 והצעדהו sine י hiphilico in codd. et Bibl. magnis. Masora adnotat: לית וחסר.
- 18, 15 מכלי-לכו In Neapol. 1486 et nonnullis, sed paucis codd. מכלי-לכו uno vocabulo scriptum est. Plerique codd. et ceterae edd. omnes, etiam Compl., מכלי-לכו interposito Makkef scribunt, quae scriptio confirmatur testimonio Chaldaei et codicum FHJP et quattuor Erfurtensium.
- 18, 21 לא-ידע מקום Haec est in veteribus accentuum ratio. Vox ידע sicut 22, 13 Gaja in fine habet ne haec syllaba festinantius legendo absorbeatur, quare hoc Gaja העמדה nomi-natur. Vide *Metheg-Setzung* § 42. 43.
- 19, 2 תוֹגִיִּין dupliciter plene in edd. veteribus. In codd. ad-scriptum reperitur: לית ומלא.
- Ibid. וְתִדְכֹּאֲרֶנִּי absque Schebâ, א in Schurek quiescit. Sic in FP et H cum nota masoretica: א' לית ומלא ודגש ולא קרי א'. Est unum de 48 vocabulis per א quiescens scriptis (*Mas. fin.* 1. *Ochla veochla* No. 103).
- 19, 3 זר cum servo Mehuppach in codd. et edd. emendatis.
- 19, 7 אַעֲנֶה cum Zere praefixi. Perperam in Bibl. magnis אַ pro אַ adscriptum est.
- 19, 8 נתיבתי sine ו in J editionibusque veteribus sicut Thren. 3, 9. In H et Mas. parva mscr. additur וחסרין ב', unde quod in Bibl. magnis adnotatur corrigatur necesse est.
- 19, 12 ייחזני סביב Haec vera accentuum ratio.
- 19, 14 קרובי plene in codd. et edd. In P recte notatur: ב' מלאין, scilicet h. l. et Ps. 38, 12. Contra Lev. 10, 3 defective. Masora magna excusa ad h. l. depravata est et sic restitui debet: קרובי ג' בלישנא חד חסר.
- 19, 15 ואמהתי defective uti ex praecepto Masorae ubique, ex-ceptis duobus locis 2 Sam. 6, 20. 22.
- 19, 17 וְחַנְתִּי sine ו in FHJP Complut. Bibliis magnis sicut Ex. 33, 19 et cum tono in ultima teste Masora, Jekuthiele in *Darche hanikkud*, Kimchio in *Michlol* 142^b.
- 19, 18 מַאֲסִיבִי makkefatum in codd. et edd. veteribus.
- 19, 23 וְיִדְקֶה cum ק raphato *Michlol* 146^a.

- 19, 24 יִקְצִצוּן cum Schebâ quamquam in pausa instar
24, 24 (*Michlol* 64^a). Vide discrepantias Orientalium et Oc-
cidentalium.
- 19, 26 אֲנָכִי cum Metheg ultimae in P sicut רִיזִי v. 17.
29, 16. אֲנָכִי 29, 13 et sim. Vide ea de re *Thorath emeth*
p. 7 not. *Accentuationssystem* II. § 1 not.
- 19, 28 נִרְדָּה cum Kamez correpto in codd. et edd. atque apud
Kimchium in *Michlol* 21^a 205^a. Masora adscribit נִרְדָּה uti et
Eccl. 3, 15. Profiat Duran (*Maase ephod* c. XVI.) נִרְדָּה
scribens Masora corrupta deceptus est. Vocabulum non pertinet
ad חֹד פָּחוּ וְחֹד קָמֶץ (*Mas. fin.* 52^b. *Ochla veochla* No. 23).
Vide et Norzium ad 35, 6.
- 20, 2 שְׁעִיפִי cum י superfluo in Neapol. 1486. H habet notam
לִיּוֹת וּמִלָּא. Idem exhibent Mas. parva mscr. et Abenezra
in libris suis grammaticis *Zachoth* 1^b et *Moznaim* 8^a; Jekuthiel
Punctator in *Darche hanikkud* (cap. de literis יִדְוָא); Joseph
Leon in grammatica *Libnath hasappir* (cap. de vocalibus).
- 20, 7 כְּבִלְלִי cum Chatef Pathach literae ל in P. Sic et Codd.
Hierosol. et Jamanensis Ez. 4, 12. 15: כְּבִלְלִי, כְּבִלְלִי. Cf.
Michlol 79^b.
- 20, 9 מְקֻמוֹ defective sicut 38, 12. 19 teste Masora, quae nonnisi
7, 10. 37, 1. plene scripta agnoscit.
- 20, 12 לְשֹׁנִי defective in Complut. sicut 40, 25. Recte, namque
haec duo inter septem plene scripta non recensentur.
- 20, 15 יוֹרְשֵׁנִי Sic P, Venet. 1615. Genuensis 1618. Plantin.
1582. Hartmann. 1595. Nissel. 1662.
- 20, 18 יָנַע cum Kamez finali utpote nomen in codd. et edd.,
testibus Kimchio in Lex. et Mose Punctatore in *Darche hanik-
kud* p. 3.
- Ibid. כְּרוֹל cum כ. Masora hanc vocem recepit inter חֹד נִסְבִּין
כֶּה בְּרִישָׁה (*Mas. fin.* 38. *Ochla veochla* No. 19).
- 20, 20 חֵי H et Mas. parva mscr. adnotant: חֵי בְּטֵעַם, cf.
Thorath emeth p. 35.
- 20, 22 שְׁפָקוּ cum ש sinistro in FHJP, Neapol. 1486. Soncin.
1488. Venet. 1515. 1521. Complut. auctore Masora, quae שָׁפַק
in l. Iobi ubique per *Sin* scribi tradit, exceptis duobus locis
34, 26. 37., ubi שָׁפַק scribendum. Idcirco Kimchius: illud
שְׁפָקוּ sub שָׁפַק adducit.
- Ibid. תְּבַאֲנִי defective, contra Prov. 10. 24. 11, 27 plene, teste
Masora.

- 20, 27 מִתְקַדֵּם cum accentu penultimae ad regulam סִגוֹן אַחֲרֵי in cunctis Erfurtensibus atque alias, quod confirmat Immanuel in grammatica *Livjath chen* IV. § 10. Vide infra נִקְדָּר חֲלוּפֵי.
- 21, 11 לִיָּהּ וְכָתִיב כֵּן sine י plurali. H et Masora parva mscr.
- 21, 12 כֵּתִיב cum כ in edd. veteribus et recte quidem sec. JPH ubi adscribitur: לִיָּהּ כִּי־וָחֶדֶת. Masora hoc vocabulum in catalogo semel per כ scriptorum adducit (אֲבִי מִן חֵד חֵד נִסְבִּין כֵּף) *Mas. fin.* 38. *Ochla voochla* No. 19). Cf. Norzium.
- 21, 13 יִכְלֶה Sic scriptum est (*Chethib*), legitur autem יִכְלֶה (*Keri*). Est unum de undecim, in quibus כ pro ב scripto legitur (*Mas. fin.* 15. *Ochla voochla* No. 149). Concordantiae perperam hunc locum ponunt sub בִּלְהֵ, par erat eum referre ad כִּלְהֵ.
- 21, 16 מִנִּי cum מ dagessato ad regulam אֲחֵרִי מִרְחִיק sicut 22, 18.
- 21, 19 אֶלֶיָּהּ cum Rebia in codd. omnibusque edd. veteribus.
- 21, 23 שְׁלֹאֲנָן cum Pathach finali in JP omnibusque edd. veteribus.
- 21, 30 פִּי־לִיָּהּ makkefatum in J quemadmodum פִּי־לִיָּהּ־אֵיד, H hosce habet accentus: פִּי לִיָּהּ־אֵיד.
- 21, 33 מִתְקַדֵּם in HJ omnibusque edd. veteribus. Vide infra חֲלוּפֵי נִקְדָּר.
- 22, 4 הַמִּבְיָנִתָּהּ his cum accentibus sicutי הַמִּבְיָנִתָּהּ 39, 26. Vide quae in *Thorath emeth* p. 20 ea de re disseruimus.
- 22, 4 יִכְלֶה dupliciter defective in Erfurt. 1. 2. Complut. Venet. 1515. 1521. *Mas. parva mscr.*: לִיָּהּ וְכָתִיב דַּחֲסֵר.
- 22, 5 עֲוֹנֵיךָ, עֲוֹנֵיךָ defective in JP, Complut. Formae עֲוֹנֵיךָ, עֲוֹנֵיךָ ubique ex praecepto Masorae sine ו quiescente scribendae.
- 22, 6 אֶחָד cum 1 numeri singularis in Neapol. 1486. Soncin. 1488. Complut. Venet. 1515. 1521. Paris. 1544. Hartmann. 1595. Nissel. 1662, patrocinantibus F, Erfurtensibus quattuor, Kennicottianis quadraginta septem. Singularem et ipse Chaldaeus transfert et Kimchius sub חֶבֶל tuetur.
- 22, 10 סִבִּירִיךָ sine ו in HJ, Complut. Vicissim Ps. 49, 9 plene, teste Masora.
- Ibid. פִּי־לִיָּהּ sine ו in codd. et edd. veteribus sicut ubique excepto Ps. 64, 8. Vide quae ibi monuimus.
- 22, 11 אֵין חֶשֶׁךְ לֵאֲמֹר his cum accentibus in codd. et edd. veteribus.
- 22, 12 רָמָה cum Dagesch affectuoso, quamobrem in codd. et Masora parva mscr. adscribitur: לִיָּהּ Assentiunt Parchon et Kimchius radicem רָמָה statuentes.

- 22, 16 וְלֹא עַת Nonnulli codd. et Complut. falso כִּלְא. Masora poscit וְלֹא, est enim haec locutio una earum quae Masora יחידאין קריין (Mas. fin. 41^b extr.) nuncupat h. e. eorum locorum qui plerumque לֹא et tantummodo semel וְלֹא adsciscunt.
- 22, 23 מֵאֵהֶלֶךְ sine י quippe singularis in plerisque codd. (in his P), Compl. Venet. 1515. 1521. Paris. 1545. Hartmann. Nissel. Pluralis vocabuli א cum Cholem habet 11, 14.
- 22, 24 וְכָצוּר Sic FJP, edd. pleraeque, Nachmanides. Falso nonnulli codicum et edd. וְכָצוּר, etenim Masora hanc vocem semel cum כ obviis non adnumerat (Mas. fin. p. 38).
- 22, 25 בְּצִירִיד cum י pluralis in FHJP et edd. omnibus.
- 22, 28 וּקְסֵם־לָהּ makkefatum in H cum nota: לִיח לֵעִיל.
- Ibid. נָהָה cum Gaja in fine, ut habet P. Cf. 18, 21.
- 23, 5 אֲדַעֲהָ cum Munach in omnibus edd. veteribus.
- 23, 6 הַפְּתִיחַת dagessatum post ה interrogativum instar הַפְּתִיחַת Gen. 37, 32. הַפְּתִיחַת 2 Sam. 3, 33. Cf. *Harikma* p. 221. *Michlol* 54^a.
- 23, 13 וְנִפְשֹׁן H exhibet notam: וְיִי חֲנִינָה זַעֲרִי h. e. octies reperitur, Vav alterum minusculum est. Cf. Norzium et discrepantias Orientalium et Occidentalium atque etiam Delitzschii Comm. ad h. l.
- 23, 14 וְכִרְבֵּהָ cum Rebia mugrasch in H Erfurtensibus omnibusque edd. antiquis.
- 24, 1 לֹא חָזוּ cum Mercha penultima in codd. castigatisque edd. attestante *Michlol* 124^a. Propterea לֹא assumit Zinnorith (*Thorath emeth* p. 9).
- 24, 2 גְּבֻלֹת priorum syllabam defective, alteram plene scriptam habent Neapol. 1486. Venet. 1515. 1521. Et in H et P adnotatur: לִיח כְּחִיב כֵּן. Idem notat Masora parva mscr. Vicissim Jes. 10, 13 genuina scriptio est גְּבֻלֹת cum nota לִיח מְלֵא דְמֵלֵא, et Ps. 74, 17 גְּבֻלֹת cum nota לִיח כְּחִיב כֵּן.
- 24, 4 עֲנִיִּי Sic ipse textus sine diversitate lectionis in FHJP Complut. Soncin. 1488. Venet. 1515. 1521 aliis, et jure quidem duce Masora quae nonnisi Am. 8, 4 vocibus per י scriptis et cum י legendis adnumerat (Mas. fin. p. 34. *Ochla veochla* No. 81). Quodsi hoc quoque Iobi loco *Chethib* esset עֲנִי, *Keri* עֲנִי, receptus esset inter illa paria vocum quae Masora recenset (Mas. fin. p. 34. *Ochla veochla* No. 139). Cf. discrepantias Orientalium et Occidentalium.

- 24, 8 מִזְרֵם cum Munach in Erfurt. 2. 4. JP idque recte.
- 24, 13 בְּמִרְדֵּי אֶרֶר Sic recte J.
- 24, 14 לְאֶרֶר sine apposito Pasek sec. Codd.
- 24, 15 נִשְׁתָּה cum Rebia in F et edd. veteribus. Nun dagessatum est ad regulam אֲחֵרִי מִדְּחִיק.
- 24, 20 לֹא עוֹד לֹא his cum accentibus in HJ et edd. veteribus.
- 24, 23 לְמִי in edd. veteribus, item J et H qui adscribit לִיחַ.
- 25, 5 וְלֹא יֵאָהֵל cum ו copulativo in plerisque codd. et edd., etiam Neapol. 1486 et Complut. Vide Norzium.
- 26, 6 לְאֶבְרֹן cum Pathach praepositionis in HJ et veteribus edd. Vide ad Ps. 88, 12.
- 26, 7 צָפֹן cum Munach, ut par est, in JP, Bibl. magnis.
- 26, 8 צָרָר cum Munach penultima sec. legem אָחֹרִי et Metheg syllabae finalis, ne pronunciatio ejus nimis acceleretur (הַעֲמִידָה). Sic in edd. veteribus. H habet notam: לִיחַ לְעִל, quocum consentit catalogus vocum quae semel habent tonum in penultima (שָׁמָּה כָּל הַדָּר הַזֶּה מְלִיעִל), *Mas. fin.* 62). Vide etiam *Thorath emeth* p. 21. *Metheg-Setzung* § 13.
- 26, 9 פִּרְשֵׁנוּ cum ש sinistro in FH. Sic legunt Chaldaeus, Talmud (*Schabbat* 88^b, *Succa* 35^a), Midrasch (ad Exod. sect. 42) et omnes veteres interpretes. Cf. *Leket zebi* p. 244.
- 26, 11 יִרְפָּסוּ defective in HJ Complut.
- 26, 13 שִׁפְרָה cum פ aspirato testibus Masora et *Michlol* 149^b.
- 27, 13 הִלְקִיָּאֵם רָשָׁעוּ his cum accentibus in HJP, Bibliis magnis. Vide *Thorath emeth* p. 17.
- 27, 15 שְׂרִידָיו sine י suffixi pluralis in edd. veteribus. In J adjecta est nota: שְׂרִידֵי קָרִי. Consentiant Erfurtenses omnes, P et Mas. parva mscr. Catalogus qui in *Mas. fin.* p. 34 et *Ochla veochla* No. 128 reperitur compluribus vitiis laborat.
- 27, 15 וְאֶלְמִנֹתָיו cum ו pluralis feminini in H, Venet. 1515. 1521 convenienter Masorae magnae ad Ps. 78, 64. Mas. parva ad h. l. typis expressa vitiosa est. Cf. ad Jes. 9, 17.
- Ibid. תִּכְפִּינָה cum י tertiae radicalis in codd. omnibusque edd. veteribus sine nota masoretica.
- 27, 21 וַיִּשְׁעִרְהוּ cum ש pathachato in FHJ, apud Kimchium, in edd. antiquis omnibus.
- 27, 22 יִחְמֹל defective. Neque enim a Masora quattuor plene scribendis adnumeratur (*Mas. magna* ad Hab. 2, 17).
- 28, 4 מִלֵּל מִלְרָה Milel, vicissim Jes. 58, 14 מִלְרָה Milra, teste Masora et docente Abenezra in *Zachoth* 55^a et *Sapha berura* 33^a.

- 28, 5 מִמְנֶה יֵצֵא his cum accentibus in Venet. 1515. 1521, etiam in J qui יֵצֵא cum Segol secundae scribit sicut Neapol. 1486. Cf. Heidenheimii Pentateuchum *Meor enajim* ad Gen. 4, 16.
- 28, 8 הִדְרִיכֶהוּ recte cum ו plurali in Compl. In H additur nota: מלא ב', דין מלא. Alter locus, ubi הִדְרִיכֶהוּ defective scribitur, est Jud. 20, 43.
- 28, 9 הִפֹּךְ מִשְׁרֵשׁ his cum accentibus in codd. omnibusque edd. veteribus.
- 28, 11 וְתַעֲלֶמְהָ cum ה mappicato *Michlol* 31^a. 186^b, cf. Delitzschium ad h. l.
- 28, 12 וְאִי-זֶה duo vocabula makkefata uti et v. 20. 38, 19. 24 teste Masora.
- 28, 16 לֹא־תִסְלֶה cum Makkef in P, vide *Thorath emeth* p. 40.
- 28, 17 וּזְכוּכִית cum Cholem pleno in Erfurt. 1. 2. 3. FHJP, Complut. Venet. 1515. 1521. Sic Kimchius quoque.
- 28, 26 קָלוֹת sine ו primae in codd. et edd. veteribus sicut 38, 25. Ambo pertinent ad sex sic scribenda.
- 28, 27 וְאֵהָה cum ה mappicato, teste Masora: לִירוֹ. Hic versus est unus de tribus, qui tres voces mappicatas continuo invicem sequentes continent: Ex. 21, 10. Jes. 5, 14 et Iob. 28, 27; itemque ad eos tres versus pertinet, in quibus omnes voces in ה exeuntes mappicatae sunt: Ex. 21, 10. Hos. 2, 13 et Iob. 28, 27. Quapropter Jekuthiel Punctator in *Darche hamikkud* (sect. de literis) et in *En hakore* (ad Ex. 21, 10) illud וְאֵהָה vocabulis mappicatis accenset.
- 28, 28 מָרַע cum ר kamezato in HP convenienter Masorae quae tantummodo Jes. 9, 16 et Prov. 17, 4 in catalogo פִּרְחִין ב' פ' tanquam pathachata adducit (*Mas. fin.* 52^b, *Ochla veechla* No. 24).
- 29, 5 סִבִּיכְתִּי sine ו in HJ, Complut. Neapol. 1486. Venet. 1515. 1521. sicut Dt. 17, 14 teste Masora.
- 29, 13 אֶבֶד sine ו in FP et omnibus edd. antiquis, et recte quidem sec. Masoram, quae hoc vocabulum nonnisi 31, 19. Prov. 31, 6 plene scriptum esse testatur.
- 29, 15 לְעֹר cum praepositione pathachata in P, Bibl. magnis. Confirmant hanc scriptionem *Harikma* p. 101 et *Michlol* 53^b.
- 29, 21 וַיִּחַלְלֵהוּ cum Dag. affectuoso *Michlol* 3^b.
- Ibid. לְמוֹעֲצָתִי aliquot in codd. uno vocabulo לְמוֹעֲצָתִי scriptum. Recte separant JP et tum Masora excusa tum H monet: ב' מלִין.

- 29, 24 אֱלֹהִים sine י in codd. et edd. veteribus. Est unum de illis 17 quae in Hagiographis defective scribuntur (*Mas. fin.* 8^b). Etiam *Mas. parva mscr.* adnotat: לִית חֹסֶר בַּסֵּפֶר.
- Ibid. כִּלְאָ יֵאֱמָנוּ cum י copulativo in plerisque cdd. et edd. Soncin. 1488. Venet. 1515. 1521. Paris. 1544. Hartmann. 1595. Sic legit Chaldaeus et hanc lectionem tuentur et Nathan in Concordantiis sub אָמֵן et Nachmanides in commentario suo.
- 29, 25 אֶבְחָר cum Chatef pathach literae ב in JP ex more Ben-Ascheri. Vide *Thorath emeth* p. 27.
- 30, 3 הַעֲרִיקִים cum Pathach articuli in P, in Bibl. magnis, Plantin. Bragadin. Elon. Nissel. Similiter הַעֲרִיקִים 2 Sam. 5, 6. 8. Jes. 42, 18. הַעֲרִיקִים Jes. 65, 11. הַעֲזָבִים Prov. 2, 13. הַעֲזָבָה ibid. 2, 17. Vide quae notavimus ad Jes. 42, 18. 65, 11.
- 30, 6 בַּעֲרֵץ defective in edd. veteribus. Sic in J quoque et H cum nota: לִית חֹסֶר.
- 30, 12 פֶּרֶחַח cum Kamez, *Michlol* 183^a.
- 30, 13 לַהֲיָתִי cum י ipsius textus (non לַהֲיָתִי *Chethib*) in HJP, Venet. 1515. 1521. Masora hoc vocabulum non adnumerat per י scriptis et cum י legendis (*Mas. fin.* p. 34 *Ochla veochla* No. 80). Vide et discrepantias Orientalium et Occidentalium.
- 30, 13 יוֹעִיכָה dupliciter plene in codd. et edd. emendatis sicut ubique, exceptis Jer. 2, 8. 12, 13 ubi י deficit.
- 30, 19 הֶרְנִי kamezatum in P, Complut. Neapol. 1486, ut testatur *Michlol* 30^a.
- 30, 20 וְתַחֲבֹנָן cum Metheg tanquam הַעֲמָדָה ultimae productae ex more Ben-Ascheri. Eodem modo וְתַחֲוֹלָל 35, 14. תְּרוֹמָם Prov. 14, 34. Vide *Thorath emeth* p. 21.
- 30, 27 מֵעִי רִתְּחוּ וְלֹא-יָמָר Haec vera accentuum ratio in FHJP et Bibl. magnis. מֵעִי pathachatum in FH et Venet. 1526 idque jure, nam Masora adnotat לִית. De accentibus hemistichii alterius v. 28 vide Delitzschii Comm. (ed. II).
- 30, 30 חֹרָה cum accentu penultimae auctore Masora.
- 30, 31 וְעֵבְבִי non dagessatum in Codd. et apud editores veteres. Masora adnotat: ב' חֹסֶר בְּלִישְׁנָא. Vide ad Gen. 18, 6 et *Michlol* 154^a.
- 31, 2 מִמְרִמִּים sine י in HP et apud Norzium. Masora ad Ps. 148 tradit, hunc pluralem nonnisi ter Jes. 33, 16. Ps. 148, 1. Eccl. 10, 6 plene cum י scribendum. Omnibus ceteris locis scriptio tralaticia est מְרִמִּים. Cf. ad 16, 19.

- 31, 7 מַאֲיִם cum א otioso pro מַיִם. Est unum de 48 vocabulis א superfluum continentibus (*Mas. fin.* p. 1. *Ochla veochla* No. 103.
- 31, 11 חֶתִּיבָה *Chethib*, קֶרִי *Keri*, teste Masora magna ad Ps. 73, 16 et *Michlol* 92^a.
- 31, 15 רִיבֶנֶפֶר sine ו medio in FHP et edd. veteribus; prius ו raphatum est, posterius dagessatum, teste P, Kimchio in *Michlol* 119^b et Complut. Cf. Norzi.
- 31, 21 הַנִּפְתִּי sine ו in edd. veteribus.
- 31, 22 מִקְנֶה, מִשְׁכָּמָה ambo cum ה raphato, testibus Masora (*Mas. fin.* 21^b) et *Michlol* 31^a.
- 31, 27 וַיִּפְתֵּי cum Munach in JP, Venet. 1515. 1521. Norziana.
- 31, 35 הֵן cum Zere et accentu Munach in edd. veteribus idque recte ut docet Ben Bil'am in *Ta'ame hamikra*. Vide ad 33, 6.
- 31, 37 צַדְדִּי cum Dechi, uti Michaelis edidit auctoritatem secutus Codd. Erfurtensium 2. 3. 4. Sic etiam JP.
- Ibid. כְּמֹר makkefatum auctore P.
- Ibid. אֶקְרַבְנִי cum Chatef Pathach literae ר ut exstat in FP ex regula Ben-Ascheri, vide ad 1, 5.
- 32, 2. 6 בִּרְכָאֵל cum ב kamezato in FHJ, Venet. 1515. 1521. Hartmann. Nissel. Reinecc.
- 32, 6 וַיֵּאמֶר Edd. Neapol. 1486. Complut. Venet. 1515. 1521. Nissel. Jablonskii habent : וַיֵּאמֶר cum Silluk et Sophpasuk. Sic et FHJ. Verum enim vero Masora 1070 libri Iobi versus computat, quorum medius sit 22, 16, unde sequitur, 32, 6 non esse singularem versum, sed וַיֵּאמֶר cum Olevejored scribendum, uti reperitur in P. Atque Masora parva mscr. expressis verbis adnotat: אֵינֶנּוּ סוּף פְּסוּק.
- 32, 10 וַיִּמְעַדְלִי cum ל non dagessato ex auctoritate codicum atque edd. veterum. Eodem modo וַיִּמְעַדְזֹאת 34, 16. וַיִּשְׁנֹאדְבוֹ Prov. 15, 17. נִגְלָה־לָּמוֹ Jes. 23, 1 sine Dag. forti conjunctivo scribenda sunt. Contra in נִבְחַרְה־לָּנוּ Iob. 34, 4 sec. legem דוּחַק litera alteram vocem ordiens dagessatur, vide de regula ad Ps. 45, 5.
- 32, 11 וַיְבַרְכֵיכֶם Syllaba secunda defective scribenda uti habet Complutensis. In codd. reperitur nota כֶּן כִּי וְכִיבִי כֶן.
- 32, 15 חֲתִיב Milra quemadmodum רִבִּי Ps. 69, 5. שְׁחִי Prov. 14, 9, cf. *Michlol* 142^b. Metheg ultimae appictum syllabam tonicam indicat. Vide de simili Milra 19, 26.
- 33, 6 הֵן־אֲנִי cum ה segolato, auctore Ben Bil'am, qui in libro suo *Ta'ame hamikra* hoc הֵן ad quinque הֵן refert sequente

- Makkef segolata: Num. 23, 9. 24. Iob. 8, 19. 33, 6. 12. In Masora excusa loco hujus הָן־אֵי falso Iob. 31, 35 הָן־אֵי ad-
ducitur. Quemadmodum sequente אֵי sic etiam sequente אֵל
vel לל semper הָן scribitur, at illud הָן־אֵי utpote Milra bisyllabum
efficere nequit, ut הָן segoletur. Et ipse Norzi ad Iob. 31, 35
citatur testimonium Masorae mscr. quae cum Ben-Bil'amo consentit.
- Ibid. כִּפֹּי cum כ adspirato *Michlol* 90^a.
- 33, 7 אֵמֶתִי defective in FHJP et edd. veteribus quippe unum
de quattuor sic scriptis. In P adnotatur: לִי־חֶסֶד, in H:
חֶסֶד־לִי. Vide ad 13, 21.
- 33, 16 אֵז cum Rebia in Codd.
- 33, 17 לְהִסְרִי cum Munach, ut recte Michaelis sequens Erfurtenses
2. 4 edidit.
- 33, 21 רֵאֵר cum א dagessato teste Masora, vide *Michlol* 63^b.
- 33, 22 לְמִמִּיתִים dupliciter plene sicut 2 Reg. 17, 26 postulante
Masora.
- 33, 25 חֶטֶף cum Chatef sicut הֶחֱטִי Jer. 22, 28, cf. *Michlol*
153^b.
- 33, 27 יִשָּׁר cum Mehuppach in Codd.
- 33, 31 הִקְשֵׁב אֵי־בִי Sic ut habet HP interpungendum, vide
Thorath emeth p. 17.
- 34, 5 אֵי־בִי cum Munach. Sic recte H, item JP, qui quidem
praecedenti אֵמֶר perperam Dechi tribuunt.
- Ibid. צִדְקָתִי cum Pathach pausali quippe unum de באֶסֶף,
quod Kimchi in *Michlol* 7^a assensu suo comprobatur.
- 34, 10 אֵנְשֵׁי cum Chatef Pathach literae נ in P ut praecipit Ben-
Ascher. Vide appendicem נֶקֶד חֲלוּפֵי.
- 34, 19 וְלֹא־נֶכֶד hoc cum accentu penultima in H cum nota:
בִּי־לֵעִל. Eadem reperitur in Mas. parva mscr. et in Mas. magna.
- 34, 32 אֵסִיף sine ו in codd. et edd. Est unum de septem אֵסִיף,
scil. 1 Reg. 12, 11. 14. 2 Reg. 21, 8. 2 Chron. 10, 11. 14.
33, 8. Iob. 34, 32. Sic Mas. magna in Cod. Hierosol. ad 2
Chron. 10 allata. In Mas. magna excusa locus Iobi praeter-
missus est. At eum huc referendum esse testatur P ubi adnotatur:
בְּכַפֵּר לִי־חֶסֶד h. e. in l. Iobi vocabulum hoc solo loco
defective scriptum. Itaque 40, 4 plene scribendum.
- 34, 33 הִמְעַמֵּד P habet הִמְעַמֵּד itemque H adjecta nota: לִי־.
Vide *Michlol* 52^b.
- 34, 37 כִּי cum Mercha in H addita nota: Sic et
Mas. magna ad Ps. 143, 3.

- 35, 9 מֵרֵב defective in FJP, Neapol. 1486. Complut.
- 35, 11 יִרְחֹמְנִי. In HJ יִרְחֹמְנִי segolatur. Ac revera Codex Halensis operis masoretici *Ochla voochla* in fine exhibet catalogum vocabulorum in pausa pathachatorum sive segolatorum (פְּחוּחִין בְּאֶסֶף), in quo hoc יִרְחֹמְנִי numero adscriptum est. At idem catalogus in P, *Ta'ame hamikra* et Bibl. magnis hoc vocabulum inter פְּחוּחִין non refert.
- 36, 11 יִכְלֶה In Erfurt. 1 et H adnotatum: הֵן דָּוָה h. e. vocabulum sec. Masoram per כ scribendum, non per ב. Vide Norzium ad 21, 13. Etiam Kimchi hunc locum sub כֹּלֵה adducit.
- 36, 18 בְּשֵׁמֶךָ cum ש sinistro in FHJ et edd. Masora et excusa et mscr. addit notam: לִירוֹ וְכֹחִיב סִי"ן. Cf. ad 20, 22.
- 36, 25 כִּלְאָדִם חֲזוֹ his cum accentibus in HJ veteribusque edd.
- 37, 8 רִבְמַעֲלִיתִיהָ sine ו et formativo et plurali in J et Compl. idque recte teste Masora mscr. Quod ad 38, 40 typis expressum est, correctione eget.
- 37, 15 דִּהְיִיתִי דִּהְיִיתִי dupliciter plene in codd. omnibusque edd. veteribus, ut ubique sine discrimine.
- 37, 18 לְשֹׁחֲקִים In Mas. parva mscr. adnotatur: ס"א לְשֹׁחֲקִים וְכֵן מִצְאֵנוּ בְּסֵפֶר מְדֻיָּק, quod confirmat F qui exhibet לְשֹׁחֲקִים. At HJP Fragm. babyl. No. 8 et edd. scriptionem לְשֹׁחֲקִים tuentur.
- 37, 23 וְרֵב־ recte cum Cholem in P Fragm. babyl. No. 8, Complut. Vide Norzium.
- 38, 1 מְנוּחָסְפָּרָה sec. *Chethib* unum vocabulum, *Keri* וְהִסְפָּרָה קֶרִי separatim. Idem redit 40, 6 מְנוּחָסְפָּרָה
- 38, 2 מִדְּשִׁיךְ עֲצָה בְּמִלִּין בְּלִי his cum accentibus in edd. antiquis.
- 38, 13 לְאֶחָד defective in JP veteribusque edd., uti ubique, nam Masora non discernit. Assentit fragmentum Iobi babyl. No. 8 (לְאֶחָד).
- 38, 27 שְׁוֹאָה plene in J veteribusque edd. Masora mscr. defectivam scriptionem nonnisi 30, 14. Jes. 47, 11. Zeph. 1, 15 agnoscit.
- 38, 31 מְשֻׁכָּרָה sine ו primae in FHJP Neapol. 1485 Bibl. magnis Complut. Ita etiam fragmentum Iobi babylonice punctatum No. 8.
- 38, 35 הִנֵּנִי Nun prius cum Zere et dagessatum, alterum raphatum in codd. et edd. In *Michlol* 215* legendum est: וְבִרְפָּה הִנֵּן וְהַשְׁנִיָּה, uti jam Norzi perspexit.

- 38, 36 לְפִתְּכֶיךָ cum Munach ultimae in omnibus edd. antiquis, quemadmodum Kimchi (in *Michlol* 175^b) et Immanuel (in *Livjath chen* 85^a) hoc vocabulum formae nominali פִּתְּכֶיךָ sub-
jiciunt.
- 39, 2 רִסְפָּר defective in JP Fragm. babyl. No. 8, Compl. Venet. 1515. 1521. Masora omnes hujus vocabuli formas sine ר scri-
bendas esse praecipit, exceptis duabus 14, 16. 31, 4.
- 39, 6 וּמִשְׁכַּנְתִּיר sine ר in codd. et Complut. Sed Jer. 30, 18 plene
scriptum, testante Mas. parva mscr.: ב' חר מלא unde quod
edi solet corrigatur necesse est.
- 39, 7 נִגַּשׁ defective in edd. veteribus. Vide 3, 18.
- 39, 9 אַחֲרֵי מִרְחִיק רֵיחַ cum ר dagessato sec. legem מִרְחִיק רֵיחַ (cf. מִנְחָה רֵיחַ Prov.
15, 1) in JPH cum nota: לִיחַ דִּנְשׁ. Idem adnotat Mas.
parva mscr.
- 39, 12 זֶרְעֶךָ cum Rebia mugrasch.
- 39, 13 וְנִצְחָה P adnotat: לִיחַ וְחִסֵּר.
- 39, 14 בִּי־צִיָּה cum י primae in F et fere omnibus et codd. et edd.
convenienter Masorae בִּצִי וְחִסֵּר בני בִּצִי וְחִסֵּר כל לִישׁנָה מִלָּא בִּר מִן ג' חִסֵּר, בני בִּצִי וְחִסֵּר בני בִּצִי וְחִסֵּר h. e. omnes hujus vocabuli formae sunt plenae ex-
ceptis tribus בִּצִי Ezr. 2, 17. Neh. 7, 23. 10, 19.
- 39, 19 וְהִתְחַנֵּן Ante hunc versum in H relictum est spatium, ad-
scripta nota: פְּחוּדָה בְּסִינִי. Etiam in fragmento Iobi babyl.
No. 8 hoc intervallum indicatum est.
- 39, 22 וְלֹא־יִשְׁרֹב וְלֹא־יִשְׁרֹב makkefatum ut Prov. 30, 30. Contra וְלֹא־יִשְׁרֹב
(v. 24) cum Mercha. Vide *Thorath emeth* p. 41.
- 39, 30 וְעִקְלָה cum ל dagessato (tanquam Piël) in H et edd. antiquis.
- 40, 4 קִלְרִי In H adnotatur: בְּהִלְלִי קִלְרִי, sed incertum manet
quorsum haec varietas pertineat, utrum ad scriptionem an ad
accentuationem (cf. Delitzschii Comment. ad 19, 17).
- 40, 11 עֲבֻרוֹת cum ע pathachato in H et Neapol. 1486, ad
exemplar Ben-Ascheri, ut Kimchi in Lex. tradit.
- 40, 13 חֲבֹשׁ defective in codd. et Complut. ex auctoritate
Masorae.
- 40, 14 חֲוֹשֶׁעַ sine י in F et Bibl. magnis. Masora et excusa et
mscr. adnotat: לִיחַ חִסֵּר יוֹד.
- 40, 17 פְּחוּדָה his cum vocalibus in HJP et plerisque edd., attestante
Michlol 169^a.
- 40, 18 נִתְּשָׁה defective sicut Lev. 26, 19 teste Masora.
- 40, 22 צִלְלוּ chatefatum in codd. ex regula Ben-Ascheri, cf.
Michlol 79^b.

- Ibid. יִסְבִּיהֶּה cum ו affirmativo in P et Complut. In H et Masora parva mscr. adnotatur: לִיָּהּ וּמֵלֵא.
- 40, 23 וְלֵא יַחְסֹז cum ו copul. in plerisque codd. et edd. Neapoli. 1486. Soncin. 1488. Venet. 1515. 1521. Paris. 1544. Hartmann. 1595. Sic Chaldaeus quoque legit et sic locum afferunt Concordantiae atque interpretes. Etiam fragmentum Iobi babylonice punctatum No. 8 exhibet וְלֵא.
- 40, 26 לְחִיָּה cum Schebâ simplice quiescente in FH sicuti לְחִיָּה Thren. 1, 2. Cf. *Darcho hanikkud* Mosis Punctatoris p. 21 (ed. Frensdorff) et Norzium ad Jos. 6, 17.
- 40, 29 הַתְּשֻׁקָּבוֹ sine Gaja literae ה in J, vicissim v. 31 הַתְּמִלָּה cum Gaja. Recte, nam sic praecipit Ben-Ascher. Vide appendicem נְקוּדַת הַלּוּפִי et *Methag-Setzung* § 23.
- 40, 32 כִּפְךָ sine י plurali. Masora in P et Bibl. magnis adnotat: לִיָּהּ חֶסֶר. Ubique alias י plurale habet.
- Ibid. אֶלְתִּרוֹסָה cum ultima pathachata, pertinet enim ad פִּתְחוֹן בְּאֶסֶף. Masora adnotat: לִיָּהּ מֵלֵא וּפִתְחוֹן.
- 41, 1 וְתִחְלְתוּ defective. Masora et excusa et mscr. adnotat: לִיָּהּ וְחֶסֶר.
- Ibid. יִטָּל defectivum et ט raphatum in Bibl. magnis, approbantibus PHF ubi adscriptum: ג' וְלִיָּהּ חֶסֶר. Masora quoque magna duo יִטָּל plena (Ps. 37, 25. Prov. 16, 33) et unum יִטָּל (Iob. 41, 1) defectivum affert. Etiam in catalogo vocabulorum praeter consuetudinem defective sine ו scriptorum illud Iobi in rationem ducitur (*Mas. fin.* 27^b).
- 41, 2 יַעֲדִירְךָ Sic in ipso textu in codd. emendatis omnibusque edd. antiquis sine וְקִיב וְקִיב. In Cod. Bernardi de Rossi 413 addita est nota: כֵּן בְּהִלְלִי. Vide Norzium et differentias Orientalium et Occidentalium.
- 41, 8 יִנְשֹׁר pathachatum in H cum nota ל'. Revera adnumeratur pathachatis in pausa (פִּתְחוֹן בְּאֶסֶף). Etiam *Michol* 21^b vocem ut pathachatam adducit.
- Ibid. יִבֵּא defective utpote ad quatuor plena libri Iobi (5, 21. 13, 16. 22, 4. 41, 5) non referendum.
- 41, 17 אֱלִים sine י primae (plur. nominis אֱלִים) sec. optimos testes, postulante Masora, quae hoc vocabulum septem אֱלִים in prophetis et hagiographis adnumerat. Contra 42, 8 scribendum אֱלִים (plur. nominis אֱלִים).
- 41, 26 אֶת־ cum Zere ante Makkef auctore Masora ad Ps. 47, 5. Prov. 3, 12 et Ben Ascher in *Dikduke hateamim*, itemque Ben-

- Bil'am in *Ta'ame hamikra* et Kimchio in *Michlol* 212^a. In H adscriptum est: לִירָה בַּמֶּקֶף.
- 42, 3 בְּלִי דָּעַת In fragmento Iobi babyl. (No. 8) his versus clauditur (בְּלִי דָּעַת:), nempe per errorem, siquidem librarius ut videtur in mente habuit 38, 2.
- 42, 8 שִׁבְעָה cum Munach (non makkefatum) in J.
- Ibid. אֵילָיִם dupliciter plene in omnibus emendatis libris, uti et Norzi et Michaelis ediderunt. In P adscriptum est: לִירָה מְלֵא בַסְפָּרָא. Cf. ad 41, 17.
- 42, 9 רִיעֵשֶׁף cum Metheg, non Munach (רִיעֵשֶׁף) in codd. et Bibl. magnis praeunte Masora, namque haec vox non refertur ad quattuor illos locos, in quibus Munach distinctivo Sakef antecedit (*Mas. fin.* p. 51).
- 42, 11. אָרָה in codd. et veteribus edd. idque recte, nam non est e numero illorum sex qui אָרָה sonant quamquam distinctivo Sakef insigniti (*Mas. magna* ad Ex. 16, 33. *Michlol* 208^b).

II.

חֲלוּפֵי סֵפֶר אִיּוֹב שְׁבִין בְּנֵי מַעֲרָבָאִי וּבֵין בְּנֵי מִדְנַחָאִי

Scripturae libri Iobi inter scholas occidentales et orientales controversae.

[S=Cod. Sappir Parisiensis; Tsch. 7. 8. 18=Fragmenta Masorae Tschufutkalensia].

Orientalis (Babylonii): Occidentales (Palaestinenses):

2, 7. עַד קִדְקְדוֹ כְּתִיב, וְעַד וְעַד כְּתִיב וּקְרִי¹

קְרִי

וְשֹׁאֵף כְּתִיב, וְשֹׁאֵף קְרִי²

5, 5. וְשֹׁאֵף צְמִים

לֹא כְּתִיב, לֹא קְרִי

6, 21. הִייתָם לֹא

וְצִבָּא כְּתִיב, וְצִבָּא קְרִי³

10, 17. חֲלִיפוֹת וְצִבָּא

לְמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ, כִּי־ד'⁴

14, 15. לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ, כִּה־א

¹ Sic recte catalogus codd. SP.

² Sic SPTsch. 7. 18^a itemque Masora magna codicis P ad h. l.

³ Deest in catalogo Bibl. magnorum, suppletur in Tsch. 7 et Masora magna codicis P ad h. l.

⁴ Sic S. In ipso textu לְמַעֲשֵׂי habet J. At Masora postulat ה, occidentales secuta. Vide et ad Ps. 8, 4.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestineses):
יבאו כתיב, ובאו קרי ¹	17, 10. תשבו ובאו נא
בְּדִי כתיב, בְּדִי קרי ²	18, 13. יאכל בְּדִי
יחַצְבֹּן בצרי ³	19, 24. בצור יחַצְבֹּן, בשבא
מִפְּנֵי רפי ⁴	21, 14. סור מִפְּנֵי, דגש
מִפְּנֵי רפי	22, 17. סור מִפְּנֵי, דגש
יִשִּׁית כתיב, וְשִׁית קרי ⁵	22, 24. וְשִׁית עַל עַפְר
ואינני כתיב, ואינני קרי ⁶	23, 8. אהלך ואינני
ונפשי כתיב, ונפשו קרי ⁷	23, 13. ונפשו אותה
עניי כתיב, עניי קרי ⁸	24, 4. עניי ארץ
ובתבניתו כתיב וקרי ⁹	26, 12. ובתבניתו מחץ רהב, ובתבניתו קרי

¹ Sic recte PSTsch. 7. 18^a uti et catalogi mscr. Heidenhemiani.

² Sic S. Tsch. 4. 7. 18^a et P in Mas. magna ad h. l. Sec. Orientales literae in textu (*Chethib*) transpositae.

³ Haec diversitas affertur in fragm. hagiographico Tsch. 2 in nota ad h. l. marginali: בני מנחם יחַצְבֹּן קריין

⁴ Ita et 22, 17. Vide ad Gen. 3, 22. Cod. babyl. anni 916 adnotat ad hoc vocabulum Jer. 4, 8. 38, 25: כ"ד, et Tsch. 94 (Proph. priores) ad Jud. 21, 1: מ' כבִּיאים למנחם. Unde sequitur, vocabulum sic diverse scriptum 24as reperiri, 9as in prophetis: Gen. 3, 22. 23, 6. 26, 16. Ex. 1, 9. 14, 12. Num. 13, 31. 31, 49. Dt. 1, 28. 2, 36. Jud. 21, 2. 1 S. 7, 8. 1 Reg. 20, 23. 2 Reg. 6, 1. Jes. 59, 9. 11. 64, 6. Jer. 4, 8. 38, 25. 2 Chr. 29, 10. Ps. 2, 3. 103, 12. Iob. 21, 14. 22, 17. Esr. 10, 14. Corrigendum est igitur quod in Delitzschii Comm. in Psalmos majori II, 459 (1860) ea de re disseruimus.

⁵ Sic codd. omnes.

⁶ Exstat in Tsch. 7.

⁷ Ex P et Tsch. 7. Inde intelligere licet Masoram a Norzio ad h. l. allatam, sequitur enim sententiam Orientalium. Ejusmodi notae masoreticae orientales hic illic inveniuntur, e. c. ב' חסרין (*Mas. fin.* 16^b). Vide Pinsker, *Einkl. in das Babyl. Punctuationssystem* p. 123.

⁸ Ex Tsch. 7, cf. Lectionum argumenta.

⁹ Sic Tsch. 7 convenienter Masorae quae haec vocem sexaginta duabus quarum literae transpositae sunt (מוקדם ומאוחר) adnumerat (*Mas. fin.* p. 27. *Ochla veochla* No. 91).

III.

חלופי נקוד של ספר איוב בין בן אשר
ובין בן נפתלי*Loci Iobi a Ben-Ascher et Ben-Naftali diverse punctis signati.*

Ben-Naftali:

Ben-Ascher:

וְהָיָה ¹	וְהָיָה 1, 1.
שָׁכַעַת-אֶלְפִי צֶאֱן ²	שָׁכַעַת אֶלְפִי-צֶאֱן 1, 3.
אֶל-יֶדְרֶשְׁהוּ	אֶל-יֶדְרֶשְׁהוּ 3, 4.
תִּשְׁכֹּן-עֲלָיו	תִּשְׁכֹּן-עֲלָיו 3, 5.
כְּמִרְיִי ³	כְּמִרְיִי <i>ibid.</i>
וַיָּבֹא רִגְזוֹ ⁴	וַיָּבֹא רִגְזוֹ 3, 26.

¹ Ben-Naftali Gaja ad Scheba initiale adjicit. Eodem modo Dt. 6, 10. 7, 12. Jud. 12, 5. Jer. 17, 6. Ez. 45, 4. Hos. 2, 1. Ben-Ascher Gaja in ejusmodi vocibus non admittit. Vide *Metheg-Setzung* § 39.

² Diversitas non in eo consistit, ut Norzius opinatur, quod Ben-Ascher שָׁכַעַת cum Gaja scribit, nam et ipse Ben-Naftali, qui in Gaja ponendo etiam largior est quam Ben-Ascher, non aliter scribit. Makkef est, de quo inter eos non convenit. Ben-Naftali ubicunque sicut h. l. tria vocabula arcte inter se cohaerent primum eum secundo per Makkef conjungit. Ben-Ascher autem primo accentum conjunctivum impertit et secundum cum tertio per Makkef conjungit. Sic e. c. Jer. 7, 10, ubi B. N.: אֲשֶׁר-נִקְרָא שְׁמִי, B. A. contra: אֲשֶׁר נִקְרָא-שְׁמִי; Ez. 43, 11, ubi B. A.: מִכָּל אֲשֶׁר-עָשָׂה, B. N.: מִכָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה; *ibid.* 35, 15 ubi B. A.: לְנַחֲלֹת בֵּית-יִשְׂרָאֵל, B. N.: לְנַחֲלֹת-בֵּית יִשְׂרָאֵל. Vide etiam ad Gen. 2, 16. Jes. 10, 22 et infra 9, 33.

³ Ben-Ascher hic regulam נסוג אחור statuit, Ben-Naftali non item. Similiter discrepant 20, 27. 30, 20. 35, 14. Ps. 105, 41. Jes. 40, 18. Cf. locum illico sequentem.

⁴ Item 30, 36. Ben-Naftali tonum in ultima relinquit, sicut in libris prosaieis וַיָּבֹא ubique perispomenon est. Ben-Ascher vero וַיָּבֹא librorum metricorum pariter tractat ac וַיָּבֹא et syllabis duabus tonicis concurrentibus tonum retrocedentem facit (נסוג אחור).

Ben-Naftali:

אֲנִי־רֹאִיתִי
וַיִּדְכָּאוּ¹
וְאֶל־מִצְנֵי
וַפְקֻדָּתָ²
וְאֶתְהָ דַע־לָךְ³
הַיִּנְהֵק־פָּרָא⁴
הַיֵּשׁ־בְּלִשׁוֹנִי
הַיִּם אֲנִי
אֶת־עֲוֹנִי
יַעֲרֹת־צֶדֶק⁵
הַיִּנְהֵא־גִמָּא⁶
אֶם־יִבְלַעְנִי
לֹא־יֵשׁ בִּי־יִינוֹ⁷
וְאִמְרוּ
וְאֶל־עֶפְרָ⁸

Ben-Ascher:

אֲנִי רֹאִיתִי 5, 3.
וַיִּדְכָּאוּ 5, 4.
וְאֶל־מִצְנֵי 5, 5.
וַפְקֻדָּתָ 5, 24.
וְאֶתְהָ דַע־לָךְ 5, 27.
הַיִּנְהֵק־פָּרָא 6, 5.
הַיֵּשׁ־בְּלִשׁוֹנִי 6, 30.
הַיִּם אֲנִי 7, 12.
אֶת־עֲוֹנִי 7, 21.
יַעֲרֹת־צֶדֶק 8, 3.
הַיִּנְהֵא־גִמָּא 8, 11.
אֶם־יִבְלַעְנִי 8, 18.
לֹא יֵשׁ־בִּי־יִנוֹ 9, 33.
וְאִמְרוּ 9, 34.
וְאֶל־עֶפְרָ 10, 9.

¹ Ben-Ascher praeformativo Chirek suum relinquit, Ben-Naftali ad ו rejectum quiescens facit. Item 34, 25. Vide ad Gen. 27, 28. In catalogo excuso haec differentia deest, in S commemoratur. Ceterum observatione dignum, JP et Neapol. 1486 exhibere וַיִּדְכָּאוּ. Vide ea de re Norzium.

² B. A. accentum in ultima, B. N. in penultima ponit. Similiter differunt Prov. 5, 11. 12 et vice versa Num. 31, 27.

³ Item 32, 5. Vide ad Ps. 89, 10.

⁴ B. A. haec per Makkef conjungit B. N. makkefationis non amans priori vocabulo accentum apponit. Sic et 8, 3. 11 al. Vide ad Gen. 1, 24. Haec quoque differentia hucusque non satis innotuit.

⁵ Similiter differunt 36, 3. 40, 29. Ps. 39, 7. Num. 13, 20. Jud. 4, 20. Vide et ad Gen. 6, 9. Norzium catalogum vitiosum ante se habuit. S recte ut supra.

⁶ B. N. priori vocabulo accentum conjunctivum impertit, quare tenuis alterius adspirata manet (גִּמָּא).

⁷ Vide ad 1, 3 et Ps. 9, 4.

⁸ Vide ad Ps. 1, 2.

Ben-Naftali:

Ben-Ascher:

וּבְעֶצְמוֹת	וּבְעֶצְמוֹת	10, 11.
וְתוֹפֵעַ ¹	וְתוֹפֵעַ	10, 22.
כִּי־יִשָּׁה לָהּ ²	כִּי־יִשָּׁה לָהּ	11, 6.
וּמִצְהָרִים	וּמִצְהָרִים	11, 17.
וְאֶת־מִי־אֵין	וְאֶת־מִי־אֵין	12, 3.
וְאִמְתָּהּ ³	וְאִמְתָּהּ	13, 21.
אֶרְחָתִי ⁴	אֶרְחָתִי	13, 27.
וּשְׁבַע רָגְזוֹ ⁵	וּשְׁבַע־רָגְזוֹ	14, 1.
תִּשְׁטַח־סְפִיחֶיהָ ⁶	תִּשְׁטַח־סְפִיחֶיהָ	14, 19.
וַיִּהְיֶה	וַיִּהְיֶה	14, 20.
וְהָיָה חֲזִיתִי	וְהָיָה חֲזִיתִי	15, 17.
בְּלֹא יוֹמוֹ	בְּלֹא־יוֹמוֹ	15, 32.
וַיָּקָם בִּי	וַיָּקָם בִּי	16, 8.
אֶל־תִּבְסִי	אֶל־תִּבְסִי	16, 18.
טָרַח ⁷	טָרַח	18, 4.
מִתְקַוֶּמָּה ⁸	מִתְקַוֶּמָּה	20, 27.
תִּנְחַוְמִתִּיכֶם	תִּנְחַוְמִתִּיכֶם	21, 2.
הָאֲנֹכִי ⁹	הָאֲנֹכִי	21, 4.
נִרְשָׁעִים	נִרְשָׁעִים	21, 17.

¹ Vide ad Ps. 89, 10.² Item 16, 8. 24, 4. 29, 6. Vide ad Ps. 19, 8.³ S hanc differentiam non continet.⁴ Sic et Kimchius in Lex.⁵ Vide lectionum a nobis receptarum argumenta.⁶ Similiter 21, 19. Ex. 21, 37. Jos. 18, 20. Vide ad Ps. 9, 9.⁷ Vide ad Ps. 50, 23.⁸ B.A. in penultima sec. legem נטוי אזור accentum ponit, B. N. tonum non retrahit, cui diversitati positio signorum Zinnorith et Metheg se conformat.⁹ B.A. accentum dat ultimae, quia distinctivo vim pausalem non concedit hincque syllaba ך Metheg accipit. Contraque B.N. accentum, ut in pausa fit, retrahens Metheg syllabae ך impertit. Masora hic et ubique Ben-Ascheri sententiam amplectitur.

Ben-Naftali:

יִצְפֹּן-לְבָנִי
 מִתְקוֹ לֹא¹
 עֲרֵבָה לֹא
 וּמִבְּלִי
 יִקְטֹל-עֲנִי
 וְצוּר יִצּוֹק
 וְתַעֲדֵנִי²
 וַיַּחֲלֵה³
 אֲשֶׁר-מֵאֲסָתִי⁴
 בְּנִי-נָבַל⁵
 וַתִּתְּבוֹנֵן⁶
 וַיִּבֹּא רֵעַ
 וַיִּבֹּא אֶסֶל
 וּבֶת מִשְׁפָּחוֹת
 וַיִּתֵּר אֶסֶן
 וְהוֹחֵלְתִּי⁷
 וְכָל-דִּבְרֵי
 עַל-מִשְׁפָּטִי

Ben-Ascher:

יִצְפֹּן-לְבָנִי 21, 19.
 מִתְקוֹ לֹא 21, 33.
 עֲרֵבָה לֹא 24, 5.
 וּמִבְּלִי 24, 8.
 יִקְטֹל-עֲנִי 24, 14.
 וְצוּר יִצּוֹק 29, 6.
 וְתַעֲדֵנִי 29, 11.
 וַיַּחֲלֵה 29, 21.
 אֲשֶׁר-מֵאֲסָתִי 30, 1.
 בְּנִי-נָבַל 30, 8.
 וַתִּתְּבוֹנֵן 30, 20.
 וַיִּבֹּא רֵעַ 30, 26.
 וַיִּבֹּא אֶסֶל *ibid.*
 וּבֶת מִשְׁפָּחוֹת 31, 34.
 וַיִּתֵּר אֶסֶן 32, 5.
 וְהוֹחֵלְתִּי 32, 16.
 וְכָל-דִּבְרֵי 33, 1.
 עַל-מִשְׁפָּטִי 34, 6.

¹ Hic quoque de accentu aut in ultima aut in penultima ponendo agitur.

² Hoc de vocabulo discrepant, non de וַתַּעֲדֵנִי ejusdem versus, ut edd. perhibent.

³ Vide ad 5, 4.

⁴ Ex cod. prisco, qui adnotat codicem qui מַחְזִירָא רַבָּא vocatur pronomini אֲשֶׁר Gaja adjicere. Hanc Gajae positionem Ben-Naftali in more habet e. c. Dt. 9, 7. 15, 20. 21, 8. Vide ad Gen. 6, 7. 22, 2. 8.

⁵ Sic H, cf. ad Ps. 18, 30.

⁶ B.A. tonum retrahit et vocali extremae Gaja tanquam וְעַמּוּדָא apponit, B.N. tonum in ultima relinquit. Idem evenit 35, 14. Prov. 14, 34. Thorath emeth p. 21.

⁷ B.A. cum accentu effert penultimam ac proinde Gaja ad Schebâ initiale adjicit (*Metheg-Setzung* § 37). B.N. ultimam cum accentu efferens antepenultimae Metheg apponit.

Ben-Naftali:

Ben-Ascher:

אֲנִשִּׁי לָכֵב ¹	אֲנִשִּׁי לָכֵב 34, 10.
וַיִּדְכָּאוּ	וַיִּדְכָּאוּ 34, 25.
וַתְּחַוֵּל לֹו	וַתְּחַוֵּל לֹו 35, 14.
אֶתֶּן צֶדֶק	אֶתֶּן צֶדֶק 36, 3.
אֲזַר־נָא כְּגִבֹר, דַּגֵּשׁ ²	אֲזַר־נָא כְּגִבֹר { 38, 3. 40, 7.
הַיֵּשׁ לַמָּטָר	הַיֵּשׁ לַמָּטָר 38, 28.
הַשֹּׁחַק	הַשֹּׁחַק 39, 18.
עֲבֻרוֹת, סְגוּלָה ³	עֲבֻרוֹת, פֶּתַח 40, 11.
הַשֹּׁחַק בּוֹ ⁴	הַשֹּׁחַק בּוֹ 40, 29.
אֵין עַל־עֶפֶר	אֵין־עַל־עֶפֶר 41, 25.

IV.

פֶּסֶקְתָּא דִּסְפֵר אִיּוֹב ז', וּסְמִנְהוּן:

Loci Iobi septem lineola Pasek notati.

חֲטָאתִי מִה אִפְעַל, לָךְ	7, 20.
הִצַּעַקְתּוּ יִשְׁמַע, אֵל	27, 9.
חֲלַק אָדָם רָשַׁע, עִם אֵל	27, 13.
אֵךְ שׁוֹא לֹא יִשְׁמַע, אֵל	35, 13.
מִן, הַסַּעֲרָה וַיֹּאמֶר	38, 1.
מִן, סַעֲרָה וַיֹּאמֶר	40, 6.
וְאִם זֶרַע כָּאֵל, לָךְ	40, 9.

¹ Sic catalogus ms. atque in ipso textu P (h. e. Cod. Petropol. 1010).

² B.A. literam כ adspirat, B.N. dagessat, quia כג sono similia iudicat. Eodem modo Ez. 17, 10., cf. *Michlol* 90^a. In catalogo excuso deest locus ille Iobi, in catalogo ms. exstat.

³ Mentionem hujus discrepantiae facit Kimechius in Lexico.

⁴ B.A. his vocibus Makkef interjicit, quare syllabae שׁ utpote secundae ante tonum Metheg tribuit, quo fit, ut in ה interrogativo omittatur (*Metheg-Setzung* § 23). B.N. contra omisso Makkef et addito voci accentu non impeditus est, quominus interrogativo ה Metheg impertiat. Cf. 8, 3.

V.

סדרים בספר איוב ח' וסמנהון:

Sectiones libri Iobi octo masoreticae.

- 1, 1. איש היה בארץ עוץ
 6, 1. ויען איוב, דבחר הנה זאת חקרנוה
 12, 1. ויען איוב, דבחר ותקותם מפח נפש
 17, 9. ויאחו צדיק דרכו
 23, 11. ויען איוב, דבחר ימלט אי נקי
 29, 14. צדק לבשתי וילבישני
 34, 1. ויען אליהוא, דבחר אם אין אתה שמע לי
 38, 35. התשלח ברקים וילכו

VI.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר איוב

Loci Iobi vocalem non productam (Pathach vel Segol) in pausa exhibentes).*

- 3, 4. אל ידרשהו אלוה ממעל
 3, 9. יקו לאור ואין
 4, 20. מבקר לערב יפתו
 5, 4. ירחקו בניו מישע
 5, 11. וקדרים שגבו ישע
 6, 6. תפל מבלי מלח
 7, 9. כלה ענן וילך

*) Contulimus quattuor hujus catalogi recensiones 1) eam quae in Bibliis magnis publicata est; 2) manuscriptam in Ben-Bil'ami *Ta'ame hamikra*; 3) eam quae ad finem codicis Halensis opus masoreticum *Ochla veochla* continentis reperitur; 4) quam cod. Petropolitanus ao. 1010 exaratus continet.

- 7,14. ומחזינות אל תבעתני
 9,22. אחת היא על כן אמרתי
 9,26. חלפו עם אניות אבה
 9,34. ואמתו אל תבעתני
 11,20. ומנוס אבד מנתם
 13,21. כפך מעלי הרחק
ibid. ואמתך אל תבעתני
 14,19. ותקות אנוש האבדת
 17,16. בדי שאל תרדנה
 19,10. יתצני סביב ואלך
 20,4. ידעת מני עד
 21,5. פנו אלי והשמו
 21,13. וברגע שאול יחתו
 27,21. ישאהו קדים וילך
 34,5. כי אמר איוב צדקתי
 34,8. וללכת עם אנשי רשע
 34,36. יבחן איוב עד נצח
 39,3. ילדיהן תפלהנה
ibid. חבליהם תשלהנה
 40,32. מלחמה אל תוסף
 41,8. אחד באחד יגשו
 42,6. על כן אמאס ונחמתי
 וכל קדם דשא צדק
 כוותה, וכל ויאמר
 ס"פ דכוותה:

VII.

חלופי קריאה בספר איוב

Loci Iobi consimiles qui facile confunduntur).*

- 1, 1 Primo תם וישר יירא אלהים וסר מרע.
- 1, 8 } Secundo
2, 3 } et Tertio תם וישר ירא אלהים וסר מרע.
- 1, 2 Primo בְּיָגְלוֹ לֹו שְׁבַעֲנָה בָּנִים.
- 42, 13 Secundo בְּיָהִי לֹו שְׁבַעֲנָה בָּנִים.
- 1, 6 Primo ויבוא גם השטן בתוכם: סוף פסוק.
- 2, 1 Secundo ויבוא גם השטן בתכם לְהִתְנַצֵּב עַל יְיָ:
- 1, 7 Primo ויאמר יי אל השטן מֵאִין תִּבָּא.
- 2, 2 Secundo ויאמר יי אל השטן אֵי מָה־תִּבָּא.
- 1, 8 Primo השמת לִבְךָ עַל עַבְדִּי אִיּוֹב.
- 2, 3 Secundo השמת לִבְךָ אֶל עַבְדִּי אִיּוֹב.
- 1, 11 Primo וְאֹלָם שְׁלַח נָא יָדְךָ וּגַע בְּכָל-אֲשֶׁר-לֹו.
- 2, 5 Secundo וְאֹלָם שְׁלַח נָא יָדְךָ וּגַע אֶל-עַצְמוֹ וְאֶל-בְּשָׂרוֹ.
- 1, 11 Primo אִם לֹא עַל פְּנִיךָ יִבְרַכְךָ.
- 2, 5 Secundo אִם לֹא אֶל פְּנִיךָ יִבְרַכְךָ.
- 1, 12 Primo הִנֵּה כָל-אֲשֶׁר-לֹו בִידְךָ.
- 2, 6 Secundo הִנֵּה בִידְךָ.
- 1, 12 Primo וַיֵּצֵא הַשָּׁטָן מִמֶּעַם פָּנֵי יְיָ.
- 2, 7 Secundo וַיֵּצֵא הַשָּׁטָן מֵאֵת פָּנֵי יְיָ.
- 1, 16 } Primo et
1, 17 } secundo עוֹד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא.
- 1, 18 Tertio עַד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא.

*) Hunc indicem excerpsimus ex cod. Francofortensi ao. 1294 exarati.

- 1, 20 Primo ויקרע את מעלו.
 2, 12 Secundo ויקרעו איש מעלו.
 4, 18 Primo הן בַּעֲבָדָיו לא יאמין.
 15, 15 Secundo הן בַּקְדָּשָׁיו לא יאמין.
 5, 9 Primo עשה גדלות ואין חקר נִפְלְאוֹת עד אין מספר.
 9, 10 Secundo עשה גדלות עד אין חקר וְנִפְלְאוֹת עד אין מספר.
 (Amos 8, 12) וסמן ונע"ו מים עד ים.
 7, 8 Primo לא תשורני עין ראי.
 24, 15 Secundo לא תשורני עין.
 7, 17 Primo מה אנוש כי תַגְדֵּלֶנּוּ.
 15, 14 Secundo מה אנוש כי יִזְכֶּה.
 8, 20 Primo הן אל לא ימאס.
 36, 5 Secundo הן אל פֶּבֶיר וְלֹא ימאס.
 9, 34 Primo ואמתו אל תבעתני.
 13, 21 Secundo ואמתה אל תבעתני.
 11, 20 Primo ועיני רְשָׁעִים תכלינה.
 17, 5 Secundo ועיני בָּנָיו תכלינה.
 13, 27 Primo וְתִשָּׁם בַּסֵּד רַגְלִי וְתִשְׁמֹר כָּל אַרְחָתִי.
 33, 31 Secundo יִשָּׁם בַּסֵּד רַגְלִי וְשֹׁמֵר כָּל אַרְחָתִי.
 14, 18 Primo ויצור יעתק ממקמו.
 18, 4 Secundo ויעתק צור ממקמו.
 15, 15 Primo וְשָׁמַיִם לֹא זָכוּ בְעֵינָיו.
 25, 5 Secundo וְכֹכָבִים לֹא זָכוּ בְעֵינָיו.
 20, 29 Primo זה חלק אדם רשע מֵאַלְהִים ונחלת אִמְרוֹ מֵאֵל.
 27, 13 Secundo זה חלק אדם רשע עִם אֵל ונחלת עֲרִיצִים מִשְׁדֵּי יָקָחוּ.
 21, 13 Primo יכלו בטוב ימיהם, יכלו כתיב.
 36, 11 Secundo יכלו ימיהם בטוב.
 21, 14 Primo וַיֹּאמְרוּ לֹאֵל סור ממנו.
 22, 17 Secundo הֲאֹמְרִים לֹאֵל סור ממנו.
 5*

- עצת רשעים רחקה מני. 21, 16 Primo
 וְעֵצַת רִשְׁעִים רַחֲקָה מִנִּי. 22, 18 Secundo
 וְהַחֲכָמָה מֵאֵין תִּמְצָא. 28, 12 Primo
 וְהַחֲכָמָה מֵאֵין תָּבוֹא. 28, 20 Secundo
 יֶאֱחֹזְנִי יָמֵי עֲנִי. 30, 16 Primo
 קִדְמָנִי יָמֵי עֲנִי. 30, 27 Secundo
 וְהוּא עוֹן פְּלִילִים. 31, 11 Primo
 גַּם הוּא עוֹן פְּלִילִי. 31, 28 Secundo
 וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְּבִינִם. 32, 8 Primo
 וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְּחִינִי. 33, 4 Secundo
 תָּמִים יְעוֹזֵר. 36, 4 Primo
 תָּמִים יְעִיר. 37, 16 Secundo
 מִפְּרָשֵׁי עֵב. 36, 29 Primo
 מִפְּלָשֵׁי עֵב. 37, 16 Secundo
 וַיַּעַן יִי אֶת אִיּוֹב מִן הַסֵּעֶרָה. 38, 1 Primo
 וַיַּעַן יִי אֶת אִיּוֹב מִן סֵעֶרָה. 40, 6 Secundo
 מִי זֶה מַחְשִׁיךְ עֵצָה בְּמִלִּין בְּלִי דַעַת. 38, 2 Primo
 מִי זֶה מַעְלִים עֵצָה בְּלִי דַעַת. 42, 3 Secundo
 וְאַשְׁאֲלֶךָ וְהוֹדִיעֲנִי. 38, 3 Primo
 אֲשָׁאֲלְךָ וְהוֹדִיעֲנִי. 40, 7 Secundo
 42, 4 et tertio
 הִגֵּד אִם יָדַעַת בִּינָה. 38, 4 Primo
 הִגֵּד אִם יָדַעַת כָּלָה. 38, 18 Secundo
 אִי זֶה הַדֶּרֶךְ יִשְׁכֵּן אֹר. 38, 19 Primo
 אִי זֶה הַדֶּרֶךְ יִתְלַק אֹר. 38, 24 Secundo

VIII.

Adnotationes masoreticae margini adscriptae.

A. De diversitate scriptionis et lectionis.

פְּתִיב (Scriptum):	קָרִי (Legendum):
1, 10. אֶתְּ (sine ה)	אֶתְּהָ (cum ה)
2, 7. עַד	וְעַד
5, 18. וִידְדוּ (h. e. וִידְדוּ)	וִידְדוּ
6, 2. וְהִתִּי (h. e. וְהִתִּי)	וְהִתִּי
6, 29. וּשְׁבִי (h. e. וּשְׁבִי)	וּשְׁבִי
7, 1. עַל (h. e. עַל)	עַלִּי
7, 5. וְגִישׁ (h. e. וְגִישׁ)	וְגִישׁ
9, 13. תַּחֲתֹו (h. e. תַּחֲתֹו)	תַּחֲתֹו
9, 30. בְּמוֹ (h. e. בְּמוֹ, cf. 16, 4. 5.)	בְּמִי
10, 20. יַחֲדָל (h. e. יַחֲדָל)	וַחֲדָל
<i>ibid.</i> יִשִּׁית (h. e. יִשִּׁית)	וְשִׁית
13, 15. } לֹא	לֹא
41, 4. }	
14, 5. חֲקֹו (h. e. חֲקֹו)	חֲקִיר
15, 15. בְּקִדְשׁוֹ (h. e. בְּקִדְשׁוֹ)	בְּקִדְשִׁיר
15, 22. וְצָפוּ	וְצָפוּ
15, 31. בְּשֹׁר	בְּשֹׁרָא
16, 16. חֲמִרְמִרָה (h. e. חֲמִרְמִרָה)	חֲמִרְמִרָה
19, 29. שְׁדִין (h. e. שְׁדִין)	שְׁדִין
20, 11. עֲלֹמֹו (h. e. עֲלֹמֹו)	עֲלֹמִיר
21, 13. יִבְלֹו (a. v. בִּלְה)	יִבְלֹו
21, 20. עֵינֹו (h. e. עֵינֹו)	עֵינִיר
24, 1. וִידְעֹו (h. e. וִידְעֹו)	וִידְעִיר

כְּתִיב (Scriptum):	קָרִי (Legendum):
24, 6. יקצירו (h. e. יקצירו)	יקצורו
26, 12. ובתובנתו (h. e. ובתובנתו)	ובתבונתו
26, 14. דרכו (h. e. דרכו)	דרכיו
26, 14. גבורתו (h. e. גבורתו)	גבורתיו
27, 15. שרידו (h. e. שרידו)	שרידיו
30, 11. יתרו (h. e. יתרו)	יתרי
30, 22. תשנה (h. e. תשנה)	תשניה
31, 11. הוא (h. e. הוא)	תִּיא
<i>ibid.</i> והיא (h. e. והיא)	והוא
31, 20. חלצו (h. e. חלצו?)	חלציו
33, 19. וריב (h. e. וריב)	ורוב
33, 21. ושפי (h. e. ושפי)	ושפיו
33, 28. נפשי (h. e. נפשי)	נפשו
<i>ibid.</i> וחייתי (h. e. וחייתי)	וחייתו
37, 12. בתחבולתו (h. e. בתחבולתו)	בתחבולתיו
38, 1. מנהסערה (h. e. מנהסערה)	מן הסערה
38, 12. ידעתה שחר (h. e. ידעתה שחר)	ידעתה השחר
38, 41. ילדו (h. e. ילדו)	ילדיו
39, 12. ישוב (h. e. ישוב)	ישיב
39, 26. כנפו (h. e. כנפו?)	כנפיו
39, 30. ואפרחו (h. e. ואפרחו?)	ואפרחיו
40, 6. מנסערה (h. e. מנסערה)	מן סערה
40, 17. פחדו (h. e. פחדו)	פחדיו
42, 2. ידעת (h. e. ידעת)	ידעתי
42, 10. שבית (h. e. שבית)	שבית
42, 16. וירא (h. e. וירא, cf. Ezech. 18, 14).	ויראה

B. De quibusdam aliis textus affectionibus.

- דגִּשָּׂה ' Alef dagessatum 33, 21.
 נָחָה ' Alef quiescens 19, 2. 31, 7.
 תַּחַת ה' ' Alef pro He 38, 11.
 זְעִירָא ג' Gimel minusculum 7, 5.
 דָּגֶשׁ אַחֲרֵי שְׁוֵיָּה Dagesch post Schurek 5, 7.
 תַּחַת ה' He pro Alef 8, 21. 26, 9.
 זְעִירָא ח' Cheth minusculum 33, 9.
 חֲסֵרָא א' Alef deficiens 1, 21. 32, 18.
 חֲצִי הַסֵּפֶר בְּסוּקִים medius versuum libri 22, 16.
 רַבְתִּי ט' Teth majusculum 9, 34.
 י' תַּחַת א' Jod pro Alef 8, 8.
 יִתִּיר ו' cum Vav abundante 20, 22. 23, 9.
 יִתִּיר י' cum Jod abundante 15, 7.
 דִּגְשָׁה כ' Caf dagessatum 5, 27.
 בְּפֶתַח ל' Lamed pathachatum 29, 15.
 דִּגְשָׁה ל' Lamed dagessatum 13, 9.
 דִּגְשָׁה מ' Mem dagessatum 17, 12. 22, 6.
 מְלֵא א' plene cum Alef 28, 18.
 מְלֵעִיל tonum habens in penultima 20, 26. 23, 9.
 מְלֵרַע בְּאַתְנַח tonum habens in ultima cum Athnach 33, 9.
 נ' בְּצִירִי Nun cum Zere 38, 35.
 תְּלוּיָה ע' Ajin suspensum 38, 13. 15.
 בְּאַתְנַח פֶּתַח 3, 4. 9, 4. 20, 9. 22, 13. 21.
 17, 16. 19, 10. 20, 4. 34, 5. 39, 3. 41, 8. 42, 6.
 בְּסוּף פְּסוּק (בְּסוּף פֶּתַח בִּס"פ) Pathach in fine versus 7, 14. 9, 34.
 13, 21. 14, 19. 21, 13. 39, 3. 40, 32.
 רַפָּה צ' Zade raphatum (lene) 11, 15.
 זְעִירָא ק' Zade finale minusculum 16, 14.

זֶרֶךְ Zere apud Makkef 41, 26.

ק' בחירק Kof cum Chirek 37, 17.

ר' דגוש Resch dagessatum 39, 9.

רַפָּהּ non dagessatum et cum accentu penultima 7, 20.

C. Clausula masoretica.

תֹּזֶק: סְבִימ פְּסִימִי סִפְרֵי אִיּוֹב
אֶלֶף וְשִׁבְעִים, וְסִמָּן אָע. וְחֲצִי
אֲשֶׁר קָמְטוּ וְלֹא עָת: וְסִמָּן
שְׁמֹנֶה, וְסִמָּן אָהֵב: וְפִסְקוֹתָיו
שִׁבְעִי, וְסִמָּן גָּד: יְכַתִּיבֵיו וְקִרְיֵיו
חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעִי, וְסִמָּן מִיד.
וְאוֹתֵיזוֹת קְטָנוֹת שְׁלֹשׁ. וְאוֹת
אֶחָה גְּדוּלָּה. וְאוֹתֵיזוֹת שְׁתֵּים
תְּלוּיֹת:

Macte esto! Summa versuum libri
Iobi est mille et septuaginta, si-
gnum (vox memorialis) אָע (1000,
70); medius eorum versuum est 22,
16. Sectiones libri sunt octo, signum
אָהֵב (א 1, ה 5, ב 2). Loci pasecati
sunt septem, signum גָּד (ג 3, ד 4);
scripta et legenda quinquaginta et
quatuor, signum מִיד (מ 40, י 10,
ד 4). Literae denique minusculae
tres, et litera una majuscula, et
literae duae suspensae.

נבאים אחרונים

ספר תרי עשר

81209

LIBER DUODECIM
PROPHETARUM

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME
EXPRESSIT, E FONTIBUS MASORAE VARIE ILLUSTRAVIT,
NOTIS CRITICIS CONFIRMAVIT

S. BAER.

PRAEFATUS EST EDENDI OPERIS ADJUTOR

FRANCISCUS DELITZSCH.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.

LIPSIAE 1878.

PRAEFATIO.

Baerianas Genesis, Jesaiae, Psalmorum atque Iobi editiones sequitur nunc τὸ δωδεκαπρόβητον sive liber Duodecim, scil. Prophetarum (masoretice תְּיָרִי=תְּיָרִי סֵפֶר), quem nomine antiquitati ignoto librum duodecim Prophetarum Minorum appellare consuevimus. Diu non potuimus quin conquereremur, quod nonnisi pauci essent qui haec studia nostra cum favore prosequerentur, iam vero eam rei condicionem aliquatenus mutatam esse gaudemus. Exstiterunt enim qui ea non solum non spernerent, sed eis etiam ad excolendam atque emendam linguam Hebraicam scientiam uterentur¹.

Quam mendosus atque incertus esset Veteris Testamenti textus, qualis vulgaribus editionibus per manus traditur, in praefationibus ad Genesin et Jesaiam multis exemplis demonstravimus. Exempla hoc loco tria certe addidisse iuvabit. In Jos. 6, 17 Athias, van der Hooght alii ediderunt הַחֲבֵאתָה cum Alef kamezato, qua lectione et Gesenius § 75 et Ewaldus § 194 nituntur, at lectio quam Masora tuetur est הַחֲבֵאתָה (sicut נִסְלֵאתָה 2 Sam. 1, 26) cum Aleph pathachato. In Jer. 13, 25 editio Athiana aliaque habent שְׂכַחְתָּ, sed codices et edd. antiquiores legunt שָׁכַחְתָּ, ita ut nullum sit discrimen inter lectionem Babyloniorum et Palaestinensium (cf. Friedr. Philipp, *Das Zahlwort Zwei im Semitischen* in *DMZ* 1878 p. 96).

¹ Quemadmodum in nostris Ed. Koenig et Jul. Ley sic inter Anglos A. B. Davidson (*Grammar* 1878 ed. III.) et S. R. Driver (*Hebrew Tenses* 1874) Baerianis scriptis scite usi sunt; nunc addere possumus Ferd. Muehlavium et Guil. Volckium, qui nuper *Lexicon Gesenianum* multis mendis purgatum multisque recens inventis locupletatum denuo ediderunt, crebro scripturas a Baerio restitutas in rem suam convertisse, et Aem. Kautzschium, qui *Grammaticae Gesenianae* editionem XXII. ad praesentem scientiae Hebraicae statum accommodavit ac passim reformavit, Baeriana studia mira cum accuratatione prosecutum esse eorumque fructus quantum licuit illic suo quemque loco condidisse.

In Zeph. 1, 17 editiones vulgatae יהִצְרִי cum accentu penultimae proferunt, id quod et Driverum (§ 110, 5) et Kautzschium (§ 49 extr.) in errorem induxit; genuina lectio est יהִצְרִי cum accentu ultimae, quem syntaxis requirit.

In praefationibus Libri Psalmorum Hebraici (1861), Genesis (1869), Jesaiae (1872), Psalterii Hebraici et Latini (1874), Iobi (1875) enarravi, quomodo critica Baerii supellex paullatim accrevisset. Nunc adiumenta, quibus in eis libris tractandis ille usus est, aliquot novis aucta sunt. Obiter commemoramus, ad editiones Bibliorum Hebraicorum, quas adhibuit, accessisse eas, quas Jac. Lombrosus (Venet. 1639), J. Simonis (Halaë 1767) et Sam. Foa (Pisae 1803) curaverunt atque illustraverunt. Maioris momenti est quod benevolentia Lehrbergeri, celeberrimi typographi Roedelhemiensis, usum eius exempli Bibliorum Rabbinicorum ai. 1526 adeptus est, quod quondam Wolfius Heidenheim possedit (No. 22 Catalogi Heidenheimiani) et cui passim adnotationes masoretici et critici argumenti adscripsit. Maximam vero utilitatem ei attulit Prophetarum Posteriorum Codex Babylonicus Petropolitanus, quem photolithographica imitatione fidissime repetitum Hermannus Strackius noster Petropoli 1876 edidit¹. Hic codex, quem Abr. Firkowitsch Karaeus 1839 in synagoga Tschufutkalensi a se inventum perhibebat, teste epigraphe, in quam non cadit suspicio, autumno ai. 916 p. Chr. (1228 aerae Seleuc.) confectus est. Non habemus antiquiorem fontem, unde systema punctationis Babylonicae, quod Palaestinesi (Tiberiensi) antecessit, cognoscere possimus, atque praeterea hic codex nobis ipsam textus Babylonici speciem ante oculos ponit, ita ut maiore quam adhuc fieri potuit perspicuitate cernamus ac videamus, quomodo textus receptus e longa variaque fluctuatione Orientalium et Occidentalium emergerit. Praeter hunc codicem, cuius lectiones et notas Baerius ex opere Strackiano deprompsit, et ipse complures codices inspexit et ad constituendum textum libri Duodecim adhibuit, quos deinceps singillatim, addita brevi descriptione, enumerabimus.

¹ Decem folia pretiosissimi huius operis (f. 179—189), quae libros Hoseae et Joelis continent, seorsim prodierunt: Hosea et Joel prophetae. Ad fidem codicis Babylonici Petropolitani edidit Herm. Strack, Lipsiae, Hinrichs 1875.

1) Fragmentum Pentateuchi, 120 foliis membranaceis formae maximae constans, quod mense Novembri ai. 1876 in apotheca synagogae viculi Geinsheim prope Magontiacum detexit. Continet Exodum et Leviticum cum Targume et utraque Masora, iuxta posito Raschii commentario, atque Haftaras cum utraque Masora et Kimchii commentario. Est liber pervetus, abhinc sexcentis, ut videtur, annis alicubi in Germania scriptus. Pars libri, quae Deuteronomium continet, in possessionem Bibliothecae Musei Britannici (vide Michaelis Catalogum No 567) transiit. Nos hunc codicem nomine codicis Haftararum insignivimus¹.

2. 3. 4. 5) Quatuor codices, quos S. L. Curtiss jr. Americanus, nunc Seminarii Theologici Chicagonensis Professor², ao. 1876 e bibliotheca ab Herm. Lotzio Lipsiensi relicta comparavit et satis diu Baerio commisit, ut eos describeret atque usurparet. Horum codicum primus (C. 1.), formae octavae, Prophetas Posteriores et Hagiographa cum Masora parva continet. Secundus (C. 2), formae quartae maioris, totum V. T. cum utraque Masora complectitur, sed interiectis lacunis. Tertio (C. 3), item formae quartae, insunt Prophetae Priores cum Masora et parva et magna. Quarto denique (C. 4), formae quartae minoris, Pentateuchus continetur, adiecta utraque Masora. Omnes hispanico litterarum ductu scripti sunt. Operae pretium erat eos conferre³.

¹ Hic codex et in textu lectiones et in margine notas masoreticas non paucas suppeditat, quae gravissimae sunt. Ad Ex. 6, 12 adnotatur: ד' קל וחומר בחוריה (cf. *Ochla ve-ochla* § 182). Ad Ex. 25, 31 ח' עשה Masora parva adnotat: ד' ולית מלא ופליגא. Ad Ex. 29, 15 אהרן adscriptum est: יש מסור' לית מלא. Lev. 5, 22 על שקר על: על ומלה במי סון h. e. in XXI versibus exstat על על ita ut vocabulum sit *éy mésoq* (cf. *Massoreth hamassoreth* p. 262 ed. Ginsburg); ad 1 Sam. 20, 27 דָּרָר: כ"ה פסוק במצע. In Haftara Paraschae *Vajikra* Jes. 44, 4 hic codex exhibet בָּבֶן (cf. adnotationem nostram ad h. l.). Quibus exemplis comprobatur hunc codicem non parvi pretii esse.

² Scriptor librorum *The Machabee* 1876. *Outlines of Hebrew Grammar* by Gust. Bickell, revised by the Author and annotated by the Translator 1877. *The Levitical Priests, a contribution to the criticism of the Pentateuch, with a Preface by Prof. Franz Delitzsch* 1877 et *Dissertationis de Aaronitici Sacerdotii atque Thorae Elohisticae origine* 1878.

³ Exempla duo afferamus. Cod. 2 in Jes. 44, 4 offert בָּבֶן,

6. 7. 8) Tres codices vetustos Bibliothecae Ministerii Erfurtensis, quos ut penitus cognosceret atque investigaret Baerius mense Julio ai. 1876 Erfurtum profectus est. Quamquam iam J. H. Michaelis in egregia sua Biblitorum Hebraicorum editione 1720 varias eorum codicum lectiones sedulo excerpsit, tamen, ut Baerius perbreui intellexit, successuris haud exiguum spicilegium reliquit. Multa sive consulto sive negligenter praetermisit, quae maiore oculorum acie et rei criticae usu nunc Baerio perspicere et in lucem protrahere contigit. Primus horum codicum (E. 1), formae maximae, totum V. T. comprehendit, in duo grandia volumina dispertitum, additis et Targume et Masoratum parva tum magna; scriptus est ao. 1343. Figura et lineamenta scripturae Germanica sunt; librario erat nomen Baruch b. Zerach (ברוך בר זרח), correctori et punctatori nomen Simson Minjamun (שמשון מינימון)¹. Codex alter (E. 2) item

adjuncta nota כן מצאתי בדללי בלא יו"ד. Eodem modo haec vox scripta exstat in cod. membranaceo Curtisiano, qui solas Haftaroth continet. Cod. 1 et 2 in Jes. 63, 11 scribit יָצִי, quam scripturam Gemara quoque palaestinae Sota V, 6 confirmat; distincte enim ait: אַר רֹעֵה צֹאנֵי אֵין כְּרִיב כֹּאן אֵלֶּה אֵת רֹעֵי צֹאנֵי מִלֵּמַד שְׂעֵשָׁה כֹּלֶם רֹעִים. In manibus meis est accurata codicum Curtisianorum descriptio a Baerio confecta, quam oblata occasione publici iuris faciam.

¹ Hoc est nomen correctoris et punctatoris in epigraphe codicis מִיִּנְיָמִין = מִיִּנְיָמוֹן Neh. 12, 17), non Simson e צִמְרִיִן, uti Zunzius (*Zur Geschichte* p. 120) habet, non Simson Memnimon, uti Jaraczewsky (*Geschichte der Juden in Erfurt* 1868). Michaelis et qui eum sequuntur usque ad de Lagardium in Symmictis 1877 nominant etiam quendam 'Brodmark' sive 'Brutmark' tanquam notarum marginalium scriptorem. At id nomen toto in codice non reperitur et tantummodo notae ad Hab. 1, 15 adscriptae, quam illi omnes male intellexerunt, debetur. Ibi enim ad הַיְצִיָּה adnotatum est: יְלִי וְאֵלֵי הַמְנֵקֵי בְרוּטְבוּרְק מִצֹּאנֵי הַתָּה פֶּתַח הַע' ר' יְרִיבֶשׁ. Inde homuncio iste nomine Brutmark, qui nullus umquam fuit, creatus est. Verum sententia verborum male et lectorum (רִי pro בִּי) et intellectorem haec est: הַיְצִיָּה nusquam alias exstat egoque punctator inveni Rothenburgi Chateph Pathach litterae Ajin adiectum, Rabbi Feibes". Itaque Rothenburgi (ad Tubarim) in codice, qui auctoritatem probi vetustique textus habebat, vocem hoc modo punctatam invenit. Est autem codex clarissimi illius Meiri Rothenburgensis (Zunz, *Zur Geschichte* p. 119), ad quem tamquam ad exemplum libri emendati punctatores non raro provocant. Neque Rabbi Feibes diversus est a Simsone Minjamun epigraphes.

excerpsit, quem a Jac. Sappiro 1868 Eugeniae Imperatrici magno pretio venditum nunc Bibliotheca Nationalis Parisiensis asservat, vide de eo, cui siglum *S* impertivimus, Praefationem in Jesaiam p. VII.

11) Apographum Regularum Ben-Ascheri et Differentiarum (חלופים) inter Occidentales et Orientales e codice celeberrimo Aleppino in gratiam Abrahami Firkowitsch factum (vide Sappiri Itinerarium אבן ספיר I p. 12^b not. 1). Firkowitschii filius hoc apographum Herm. Strackio et hic Baerio usurpandum concessit.

12) Opus grammaticum חבור הקינים a Simsone Punctatore (הנקדן) conscriptum, codex membranaceus Bibliothecae Universitatis Lipsiensis, ex quo in libro Jesurun inscripto, quem ao. 1838 edidimus, complura protulimus, quibus ostendimus, quam dignus hic liber grammaticus esset quem quis acrius conduceretur. Baerius id fecit mense Octobri ai. 1876 quo per aliquod tempus Lipsiae commorans hunc codicem diligenter pervestigavit et omnia quae ad criticam textus V. T. tractationem valent sibi inde exscripsit.

Ceterum bene fecit quod passim textum Complutensem tanquam locupletem testem produxit; namque in altera vel tertia parte Programmatis mei quod inscripsi *Studien zur Entstehungsgeschichte der Polyglottenbibel des Cardinals Ximenes* (Pars I. 1871) demonstrabo, textum Complutensem quamquam lectionibus temerariis non liberum tamen maximam partem ex duobus codicibus pretiosissimis fluxisse, quae adhuc in Bibliotheca Universitatis Madritensis reconditi sunt.

Quantam utilitatem textus masoretici utpote mirifici traditionis genuinae custodis restitutio non solum biblicae, sed universae semiticae philologiae afferat, haec quoque libri Duodecim editio compluribus exemplis confirmat; masoretica punctatio duorum triumve nominum priorum (cf. notas in p. 65. 70. 83)

II p. 157ss. antiquitatem eius artificiosamque scripturam effert, modum veritatis excedere: codex non adeo antiquus est, scriptura speciem seculi XIV vel ad summum XIII prae se fert, anni numerus in fine adscriptus, ut rasura prodit, suspectus est. Et scriptura, qua cantilena Ex. c. XV circumdata est, tantum abest, ut singulari artificio facta sit, ut litterae quamquam minutulae tamen crassae sint et eiusmodi floribus coronisque multis in codicibus obviis facile superentur.

consentit cum eorum pronuntiatione in monumentis assyriacis obvia. Parvae res sunt, in quibus studia masoretica versantur, at non parvi faciendae, quoniam in parvis magna latent. Quare speramus non defuturos esse, qui grato animo accipiant quod ut optime potuimus et fallax typographiae ars concessit longo impigroque labore exigere studuimus.

Scribebam Lipsiae ante d. VI. Idus Augustas MDCCCLXXVIII.

Franciscus Delitzsch.

Praefationi subiungimus nonnulla, quibus adnotatio critica locupletari possit. Hos. 2, 8 גִּדְרָה. Vide etiam Merxii *Archiv* I p. 31.—Hos. 4, 6 וַאֲמַאֲכָךְ. Aleph redundans Midras quoque rabba ad Exodum sect. 38 tuetur, disertis verbis dicens: וַאֲמַאֲכָךְ ג' אֲלֶפֶין יֵשׁ בּוֹ. — Hos. 4, 12 רִיזְנוּ. Cod. B 12 Bibliothecae Petropolitanae prima manu scriptum habet רִיזְנוּ, cui posthac expuncto in margine substitutum est רִיזְנוּ, vide Aug. Toettermanni *Varianten zum Propheten Hosea*, Helsingfors 1875. 4. — Jo. 2, 20, בָּאֵשׁ. Uberius de hac voce sic scribenda disserit Parchon in *Lexico s. r.* באש. In editione Lexici Parchoniani Sterniana (Posonii 1844. 4), quae non paucis lacunis et vitiis laborat, totus hic locus deest; excerpimus eum ex Codice eius Lexici qui in Bibliotheca J. Goldschmidtii Francofurti a. M. asservatur. Verba Parchonis sunt haecce: והשם ואעלה באש מחניכם (Am. 4, 10) במשקל שכול, אבל ועלה באש משפטו באש באש כמשקל ארד ארדו, וצריך היה שיהא באש במשקל תארו זתרו משום שהוא מאותיות אה"ע ובא שלא כמנהג אה"ע באש במשקל חדש גרנו מתנו. ומשקל באש מחניכם כמשקל עבוס עשו. וענין ותחת שצרה באשה (Iob. 31, 40) אע"פ שהוא מין אחר ענין קוצים לא עשו אותו במשקל ויעש באושים (Jes. 5, 2) שמשפטה באושה כמשקל חלושים חלושה. מין אחר שמשפטה באושה כמשקל חלושים חלושה. מין אחר Ex *Lexico Abulwalidi* quod Ad. Neubauer

edidit (Oxonii 1875. 4) perspicitur, Parchonem illa hoc ex fonte hausisse. Scriptio igitur בִּאֲשׁוֹ ad similitudinem formae רִחְבּוֹ Abulwalidi potissimum auctoritate defenditur, quem Parchon et Kimchi sequuntur. — Nah. I, 3 יִנְקָה Caph segolatum sec. codd. veteresque edd. Athias et qui secuti sunt יִנְקָה cum Zere ediderunt, refragante Masora, quae hanc vocem non habet in catalogo vocum semel cum Zere (קִמְץ קֶטֶן) pronuntiandarum (כ"ה מִלִּין קִמְצִין), vide Mas. fin. 54. Masora praecipit, omnes formas fut. Pi. verborum ל"ה in vocalem Segol exire adeoque in pausa e. c. יִתְחַכֶּה 2 Reg. 9, 3. אֲחִיָּה Jer. 49, 11. יִחִיָּה Ez. 18, 27. יִבְלֶה Jes. 10, 18. אֲכַלֶּה Iob. 3, 16. יִכְסֶה 9, 24. אֲכַפֶּה 32, 21. 22. יַעֲנֶה 37, 23., excepto יִתְגַּלֶּה athnachato Lev. 18, 7. 8. 12-17. — Nah. 2, 6 חוֹמָתָה E. 1. 2 exhibent He non mappicatum. E. 1 insuper adnotat: כֵּן פִּירַשׁ ר"שִׁי וַיּוֹנֵתָן תִּרְגָּם שׁוּרָא לְכֵן ה"א רַפָּה Etiam in Mas. parva ms. exstat nota: חוֹמָתָה לִית רַפָּה. Accedit Simson qui in חֲבֹר הַקּוֹנִים docet: חוֹמָתָה בְּנַחוּם ה"א At Kimchi in comm. certe Mappik postulat, assentiente Masora, quae hanc vocem non adnumerat undecim paribus vocabulorum semel mappicatorum et semel non mappicatorum, vide Mas. fin. 21^b *Ochla ve-ochla* § 44).

Conspectus siglorum

- B** Codex Babylonicus.
- C** 1. 2. 3. 4. Cod. Curtisianus primus, secundus cet.
- E** 1. 2. 3. Cod. Erfurtensis primus, secundus, tertius.
- F** Francofurtensis ai. 1294 (vide Praefationes ad Librum Psalmorum 1861 et Psalterium Hebr. et Lat. 1874).
- H** Heidenheimianus (vide Praefationem ad Jesaiam 1872 p. VI. 68 alias).
- J** Jamanensis (vide ibidem p. VI).
- P** Petropolitanus ai. 1010.
- S** Sappiri Parisiensis.

Hoseas. הושע

א 1

דבר־יהוה : אשר היה אלהי־שֵׁל בן־בארי בימי עזיהו
 יותם אחז יחזקיה מלכי יהודה ובימי ירבעם בן־יואש
 מלך ישראל : תחלת דבר־יהוה בהושע ° ויאמר
 יהוה אלהי־שֵׁל כה קח־לך אשת זנונים וילדי זנונים
 כי־זנה תזנה הארץ מאחרי יהוה : ולך ויקח את־זמר
 בת־זבלים ותהר ותלד לו בן : ויאמר יהוה אליו קרא
 שמו יזרעאל כי־עוד מעט ופקדתי את־דמי יזרעאל על־בית
 יהוא והשבתיו ממלכות בית ישראל : והיה ביום ההוא
 ושבתי את־גשתי ישראל בעמק יזרעאל : ותהר עוד
 ותלד בת ויאמר לו קרא שמה לא רחמה כי לא אוסיף
 עוד ארחם את־בית ישראל כי־נשא אשה להם : ואת־בית
 יהודה ארחם והושעתים ביהוה אלהיהם ולא אושיעם
 בגשתי ובחרב ובמלחמה בסוסים ובכפרשים : ותגמל את־
 לא רחמה ותהר ותלד בן : ויאמר קרא שמו לא־עמי כי
 אתם לא־עמי ואנכי לא־אהיה לכם : ס

ב 2

והיה מספר בני־ישראל כחול הים אשר לא־ימד ולא
 יספר והיה במקום אשר יאמר להם לא־עמי אתם יאמר
 להם בני אל־חי : ונקבצו בני יהודה ובני־ישראל יחדו
 ושמו להם ראש אחד ועלו מן־הארץ כי גדול יום יזרעאל :
 אמרו לאחיכם עמי ולאחותיכם רחמה : ריבו באמכם ריבו
 כי־היא לא אשתי ואנכי לא אישה ותסר זנוניה מפניה

וְנִאֲסִיפִיהָ מִבֵּין שָׁדֶיהָ : פֶּן־אֲסִיטְנָה עֲרֻמָּה וְהִצַּגְתִּיהָ
 בְּיוֹם הַגִּלְדָּה וְשִׁמְתִיהָ כַּמִּדְבָּר וְשִׁתְּהָ כְּאֶרֶץ צִיָּה וְהִמַּתִּיהָ
 בְּצָמָא : וְאֶת־כְּנִיָּה לֹא אֲרַחֵם כִּי־כִנִּי זְנוּנִים הָמָּה : כִּי זִנְתָה
 אִמִּם הִבִּישָׁה הוֹרַתָם כִּי אִמָּה אֵלֶכָה אַחֲרֵי מֵאֲהָבִי נָתַנִּי
 לַחֲמִי וּמִיָּמִי צִמְרִי וּפִשְׁתִּי שָׁמְנִי וְשִׁקְוִי : לָכֵן הִגְדִּי־שֶׁךְ
 אֶת־דִּרְכָּךְ בַּסִּירִים וּבְדִרְתִּי אֶת־דִּרְתָּה וְנִתְיַבֹּוּתִיהָ לֹא תִמָּצָא :
 וְרִדְפָה אֶת־מֵאֲהָבֶיהָ וְלֹא־תִשָּׁג אִתָּם וּבִקְשַׁתָּם וְלֹא תִמָּצָא
 וְאִמָּה אֵלֶכָה וְאֲשֻׁכָּה אֶל־אִשִּׁי הָרֹאשׁוֹן כִּי טוֹב לִי אֵל
 מִעֲתָה : וְהִיא לֹא יָדְעָה כִּי אֲנִכִּי נָתַתִּי לָהּ הַדָּגֵן וְהַתִּירוֹשׁ
 וְהַיִּצְהָר וְכֶסֶף הַרְבִּיתִי לָהּ וְזָהָב עֵשׂ לְכַעַל : לָכֵן אֲשׁוּב
 וְלִקְחֹתִי דָגָנִי בַעֲתוֹ וְתִירוֹשִׁי בְּמוֹעֲדוֹ וְהִצַּלְתִּי צִמְרִי וּפִשְׁתִּי
 לְכִסּוֹת אֶת־עֲרוֹתַי וְעֵתָה אֲגַלֵּחַ אֶת־נִבְלָתָה לְעֵינֵי מֵאֲהָבֶיהָ
 וְאִישׁ לֹא־יִצְוִילָנָה מִיָּדִי : וְהִשְׁכַּחְתִּי כָל־מִשְׁוֹשָׁה חֲנוּהָ חֲדָשָׁה
 וְשִׁבַּתָּה וְכָל מוֹעֲדָה : וְהִשְׁמַלְתִּי בַסָּבָה וְתִאֲנַתָּה אֲשֶׁר אִמָּה
 אֲתַנֶּה הַמָּתָ לִי אֲשֶׁר נָתַנּוּ־לִי מֵאֲהָבִי וְשִׁמְתִים לְעֵר
 טו וְאִכְלָתָם חֵית הַשָּׂדֶה : וּפִקְדוֹתִי עָלֶיהָ אֶת־יָמֵי הַבָּעֲלִים אֲשֶׁר
 תִּקְטִיר לָהֶם וְתַעַד נִזְמָה וְהִלִּיתָה וְתִלְךָ אַחֲרֵי מֵאֲהָבֶיהָ
 וְאֵתִי שִׁכְחָה נֹאס־יְהוָה : ס לָכֵן הִנֵּה אֲנִכִּי מִשְׁתַּחֲוִיתָה
 וְתִלְכְּתִיהָ הַמִּדְבָּר וְדִבַּרְתִּי עַל־לִבָּהּ : וְנָתַתִּי לָהּ אֶת־כְּרָמֶיהָ
 מִשֵּׁם וְאֶת־עֵמֶק עֲבוֹר לַפֶּתַח תִּקְנוּהָ וְעִנְתָה שָׂמָה בְּיָמֵי
 נַעֲרֻתָהּ וּכְיוֹם עֲלוֹתָהּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם : ס וְהִיָּה בְּיוֹם
 הַהוּא נֹאס־יְהוָה תִּקְרָאִי אִשִּׁי וְלֹא־תִקְרָאִי לִי עוֹד בַּעֲלִי :
 וְהִסְתַּחֲתִי אֶת־שִׁמּוֹת הַבָּעֲלִים מִפִּיהָ וְלֹא־יִזְכְּרוּ עוֹד בְּשִׁמָּם :
 כ וְכִרְתִּי לָהֶם כְּרִית בְּיוֹם הַהוּא עִם־חַיִּית הַשָּׂדֶה וְעִם־עוֹף
 הַשָּׁמַיִם וְרֹמֶשׁ הָאֲדָמָה וְקִשָּׁת וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה אֲשַׁבֵּר מִן־
 הָאָרֶץ וְהַשִּׁפְכָתִים לְכַסֹּחַ : וְאֶרְשָׁתִּיהָ לִי לְעוֹלָם וְאֶרְשָׁתִּיהָ
 21 לִי בְצֹדֵק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים : וְאֶרְשָׁתִּיהָ לִי
 בְּאֵמוּנָה וַיִּדְעַת אֶת־יְהוָה : פ
 23 וְהִיָּה בְּיוֹם הַהוּא אֲעֲנֶה נֹאס־יְהוָה אֲעֲנֶה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְהֵם
 24 יַעֲנֵנִי אֶת־הָאָרֶץ : וְהָאָרֶץ תַּעֲנֶה אֶת־הַדָּגֵן וְאֶת־הַתִּירוֹשׁ
 כה וְאֶת־הַיִּצְהָר וְהֵם יַעֲנֵנִי אֶת־יִזְרְעֵאל : וְזִרְעֻתִּיהָ לִי בָאָרֶץ

וְהִתְמַתִּי אֶת־לֹא רַחֲמָה וְאָמַרְתִּי לֹא־עָמַל עֲמִיאָתָה וְהָיָא
יֹאמֶר אֱלֹהִי: פ

ג 3

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי עוֹד לָךְ אָהֵב אִשָּׁה אֲחֻבַת רַע וּמִנְאֻפֶּת *
כְּאֲהֻבַת יְהוָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵם פְּנִים אֶל־אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְאֲהַבִּי אֲשִׁישֵׁי עֲנָבִים: וְאֶפְרָה לִּי כַח־מַשָּׁה עָשָׂר כָּסֶף וְחָמֵר *
שְׁעָרִים וְלִתְּךָ שְׁעָרִים: וְאָמַר אֵלֶיהָ יָמִים רַבִּים תִּשָּׁבִי לִּי *
לֹא תִזְנִי וְלֹא תִהְיֶינִי לְאִישׁ וְגַם־אֲנִי אֶלֶיהָ: כִּי יָמִים רַבִּים *
יָשָׁבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵין מֶלֶךְ וְאֵין שׁוֹר וְאֵין זָבַח וְאֵין מִצְבָּה
וְאֵין אִסּוּד וְתַרְסִים: אַחֲרֵי יָשָׁבוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִקְשׁוּ אֶת־ח
יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִיד מֶלֶכָם וַיִּסְתַּדּוּ אֶל־יְהוָה וְאֶל־טוֹבוֹ
כְּאֲחֻרִית הַיָּמִים: פ

ד 4

שָׁמַעַי דְּבַר־יְהוָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי רִיב לִיהוָה עִם־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ *
כִּי אֵין־אֱמֶת וְאֵין־חֶסֶד וְאֵין־הַדַּעַת אֱלֹהִים בָּאָרֶץ: אָלָה וְכֹהֵשׁ *
וְרֹצֵחַ וְגֹבֵב וְנֹאֵף שֹׁרְצֵי וְדָמִים בְּדָמִים נִגְעִי: עַל־כֵּן תִּאָּבֵל *
הָאָרֶץ וְאֶמְלֹל כְּלִי־זָשָׁב כִּי בְּחִיַת הַשָּׂדֶה וּבְכַעֲף הַשָּׂמַיִם
וְגַם־דָּגֵי הַיָּם יִאֲסָפוּ: אֵךְ אִישׁ אֶל־יָרֵב וְאֶל־יִנְכַח אִישׁ וַעֲמָה *
כְּמַרְיָבִי כֹהֵן: וְכַשְׁלַת הַיּוֹם וְכַשְׁל גַּם־נִבְיָא עִמָּה לִיכֹה *
וְדַמִּיתִי אִמָּה: נִדְמוּ עִמִּי מִכְּלֵי הַדַּעַת כִּי אֲתָה הַדַּעַת מְאֻסֶּת *
וְאֶמְאָסָאָה מִכֶּתֶן לִי וְתִשָּׁפַח תּוֹרַת אֱלֹהֵיהָ אֲשַׁכַּח בְּנִיָּה גַם־
אֲנִי: פָּרָפֶם בֶּן חֲטָאוֹ־לִי כְּבוֹדֶם בְּקָלוֹן אָמִיר: חֲשֹׂאת עִמִּי *
יֹאכְלוּ וְאֶל־עוֹנֶם יִשְׁאוּ נֶפְשׁוֹ: וְהָיָה כַּעַם כִּפְתָּן וַיִּסְתַּדּוּ עָלָיו *
דִּרְכָיו וּמַעַלְלָיו אֲשִׁיב לוֹ: וְאֹכְלוּ וְלֹא יִשְׂפְּעוּ הַזֶּנֶב וְלֹא י
יִסְרְצוּ כִּי־אֲתִי־יְהוָה עֲזָבוּ לְשֹׁמֵר: זָנוּת יֵין וְתִירֹשׁ יִקַּח *
לֵב: עָמִי בַעֲצוֹ יִשְׁאָל וּמִקְלוֹ יִגִּיד לוֹ כִּי רֵיחַ זְנוּנִים הִתְעָה *
וַיִּזְנוּ מִתַּחַת אֱלֹהֵיהֶם: עַל־רֹאשֵׁי הַהָרִים יִזְבְּחוּ וְעַל־הַנִּבְעוֹת *
יִקְטְרוּ תַחַת אֱלֹן וְלִבְנָה וְאֵלָה כִּי טוֹב צִלָּה עַל־כֵּן תִּזְנִינָה
בְּנוֹתֵיכֶם וּבְלוֹתֵיכֶם תִּנְאָפְנָה: לֹא־אֶפְקֹד עַל־בְּנוֹתֵיכֶם כִּי *
תִּזְנִינָה וְעַל־בְּלוֹתֵיכֶם כִּי תִנְאָפְנָה כִּי־הֵם עַם־הַזֵּנוּת יִסְרְדוּ
וְעַם־הַקְּדָשׁוֹת יִזְבְּחוּ וְעַם לֹא־יָבוִין יִלְבֹּט: אִם־זָנוּת אֲתָה *
ט

v. 4 קמץ בוקק v. 6 יחיר א' v. 12 קמץ בוקק v. 13 פוח ב' פ

יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי־אֲשָׁם יְהוּדָה וְאֶל־תְּבֹאֹ הַגִּלְגָּל וְאֶל־תַּעֲלוּ בֵּית
 16 אֲנִי וְאֶל־תִּשְׁבְּעוּ חֵי־יְהוָה: כִּי כָסְפָה סִרְיָה סָרַר יִשְׂרָאֵל
 17 עֲתָה יָרַעַם יְהוָה כְּכֹבֶשׂ בַּמֶּרְחָב: חֲבוּר עֲצָפִים אֲפָרִים
 18 הִפְתִּי־לָו: סָר סְבָאָם הַזֶּה הַזֶּה אֲהַבּוּ הָבּוּ קֶלֶוֹן מִגִּנְיָה:
 19 צָרָר רֵיחַ אוֹתָהּ בְּכֹנְסֶיהָ וַיִּבְשּׁוּ מִזִּבְחֹתָם: פ

ה 5

א שְׁמַעו־זֹאת הַכֹּהֲנִים וְהַקָּשִׁיבּוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּבֵית הַמֶּלֶךְ
 הָאֲזִינוּ כִּי לָכֶם הַמִּשְׁפָּט כִּי־פָחַ הָיִיתֶם לַמִּצְפָּה וְרִשְׁת
 2 סְרוּשָׁה עַל־תְּבוּר: וְשִׁחֲטָה שָׁטִים הַעֲמִיקוּ וְאֲנִי מוֹסֵר
 3 לָכֶם: אֲנִי יִדְעִיתִי אֲפָרִים וְיִשְׂרָאֵל לֹא־נִכְחַד מִמֶּנִּי כִּי
 4 עֲתָה הַזִּנִּית אֲפָרִים נִטְצָא יִשְׂרָאֵל: לֹא יִתְנוּ מַעֲלִילֵיהֶם
 לָשׁוּב אֶל־אֱלֹהֵיהֶם כִּי רֵיחַ זָנוּנִים בְּקִרְבָּם וְאֶת־יְהוָה לֹא
 ה יָדְעוּ: וְעַתָּה גֵּאוּ־יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁנִי וְיִשְׂרָאֵל וְאֲפָרִים וְכָשְׁלוּ
 6 בַּעֲלֵהֶם כָּשָׁל בְּסִי־יְהוּדָה עִמָּם: בְּצֹאנָם וּבְכֶבֶדָם יִלְכוּ לְבִקֵּשׁ
 7 אֶת־יְהוָה וְלֹא יִמָּצְאוּ חֶלֶץ מִהֶם: בִּיהוָה בָּנְדוּ כִּי־בָנִים
 זָרִים יִלְדוּ עֲתָה יֹאכְלֶם חֹדֶשׁ אֶת־חֶלְקֵיהֶם: פ

8 תִּקְרְעוּ שׁוֹפָר בְּבִבְעָה תִּצְצֶרֶה בְּרָמָה הָרִיעַל בֵּית אֲנִי אַחֲרֶיהָ
 9 בְּנִימִין: אֲפָרִים לִשְׁמָה תִּהְיֶה בַּיּוֹם תּוֹכַחְתָּ בְּשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל
 י הוֹדַעְתִּי נֶאֱמָנָה: הִיוּ שָׂרֵי יְהוּדָה כְּמִסְיָגִי גָבֹל עֲלֵיהֶם
 11 אֲשַׁוֶּה כַּמִּים עֲבַרְתִּי: עָשׂוּק אֲפָרִים רָצוּץ מִשְׁפָּט כִּי
 12 הוֹאִיל הִלָּה אַחֲרֵי־צָו: וְאֲנִי כַּעַשׁ לְאֲפָרִים וְכָרֶקֶב
 13 לְבֵית יְהוּדָה: וַיֵּרָא אֲפָרִים אֶת־חֲלוֹו יְהוּדָה אֶת־מִזְרֹו
 וַיִּלָּה אֲפָרִים אֶל־אֲשׁוּר וַיִּשְׁלַח אֶל־מֶלֶךְ יָרָב וְהוּא
 14 לֹא יוֹכֵל לָרַפָּא לָכֶם וְלֹא־יִגְדָה מִכֶּם מִזְרֹו: כִּי אֲנִי
 כָּשַׁחֵל לְאֲפָרִים וְכַפְסִיר לְבֵית יְהוּדָה אֲנִי אֲסָרָה
 טו וְאַלֶּהָ אֲשָׁא וְאִין מִצִּיל: [אֵלֶּה אֲשׁוּבָה אֶל־מְקוֹמִי
 עַד אֲשֶׁר־יֵאֲשָׁמוּ וּבִקְשׁוּ פָנַי בְּצָר לָהֶם וְשִׁחֲרַנְנִי:

כ כ כ

6 1

✓

א לָכוּ וְנִשְׁוֹבָה אֶל־יְהוָה כִּי הוּא טָרָף וַיִּרְפָּאֵנִי יְהוָה וַיִּתְּבֶשְׁנוּ:
 2 וַיִּחַיֵּנוּ מִיָּמִים בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְקָמְנוּ וְנִחַיָּה לְפָנָיו: וְנִדְעָה
 3 נִרְדָּפָה לִדְעַת אֶת־יְהוָה כָּשָׁחַר נָכוֹן מִצָּאוּ וַיָּבֹאוּ בְּגֶשֶׁם לָנוּ

בְּמִלְקוֹשׁ יוֹרֵה אֶרְעָא מִה אַעֲשֶׂה-לָּהּ אֶפְרַיִם מִה אַעֲשֶׂה-לָּהּ
 יְהוּדָה וְחִסְדֹּכֶם בַּעֲנֹן-בִּקְרָ וְכִשְׁל מִשְׁפִּים חֲלָהּ: עַל-פְּנֵי
 חֲצִבְתִּי בְּנֻבִיָּאִים תְּרַגְתִּים בְּאִמְרֵי-סִי וּמִשְׁפָּט(וְ) אִזְרִי יִצְחָק
 כִּי חִסֵּד חֲפָצְתִּי וְלֹא-זִכָּח וְדַעַת אֱלֹהִים מַעֲלֹת: וְהִמָּה
 בְּאִדָּם עָבְרוּ בְּרִית שָׁם בְּגִדוֹ כִּי: גִּלְעָד קְרִית פִּעֲלִי אֲנִי עֲקֵבָה
 מִדָּם: וּכְתִיב־אִישׁ גִּדּוּדִים חֶבֶר פְּהִלִים דָּרָה יִרְצָחוּ-שְׁכֻמָּה
 כִּי זִמָּה עָשִׂי: בְּבֵית יִשְׂרָאֵל רְאִיתִי שְׁעָרֶיהָ שָׁם זְנוּתִי
 לְאֶפְרַיִם נִטְמָא יִשְׂרָאֵל: גַּם-יְהוּדָה שָׁת קָצִיר לָהּ בְּשֹׁבֶי 11
 שְׁבוּת עָמִי: ס

7 ו

כְּרַפְאִי לְיִשְׂרָאֵל וְנִגְלָה עֲנִי אֶפְרַיִם וְרַעוֹת שְׁמִרוֹן כִּי פִעֲלֹא
 שָׁקָר וְגִבּוֹ יָבֹא שָׁשֶׁט גִּדּוּד בַּחוּץ: וּבְלִי-אִמְרוֹ לְלִבְכֶם פֶּל-2
 רַעְתֶּם זָכַרְתִּי עֲתִיד סִבְבוֹם מַעֲלִיָּהֶם נִגְדַּ פְּנֵי הָיוּ: בְּרַעְתֶּם 3
 יִשְׁמַחוּ-מִלָּה וּבְכַחֲשִׁיהֶם שָׁרִים: כָּלֶם מִנְאֻפִּים כִּמּוֹ תַפּוּר 4
 בּוֹעֵרֶת מֵאִשָּׁה יִשְׁבֹּת מַעִיר מְלוֹשׁ בַּצֶּק עַד-חֲמֻצָּתוֹ: יוֹסֵחַ
 מִלְּפָנָיו הִחֲלֹ שָׁרִים חֲמַת מִיּוֹן מִשָּׁה יָדוֹ אֶת-לְצָצִים: כִּי-6
 קָרְבוּ בַתְּפוּר לִפְסָם (בְּאֶרְבָּם) כִּלְהִלִּילָה יִשָּׁן אֶפְרַיִם בִּקְרָ הוּא
 בַּעַר פֶּאֶשׁ לְהִבָּה: כָּלֶם גִּחְמוֹ פִתְפּוּר וְאָכְלוּ אֶת-שְׁפָטִיהֶם 7
 כָּל-מִלְכֵיהֶם נָפְלוּ אִין-קִרְאָ בָּהֶם אֱלֹהִי: אֶפְרַיִם בַּעֲמִים הוּא 8
 יִתְבּוֹלֵל אֶפְרַיִם הָיָה עֲגָה בְּכִי הַפּוּכָה: אָכְלוּ זָרִים פֶּחוֹ 9
 וְהוּא לֹא יָדַע גַּם-שִׁיבָה זָרָה בּוֹ וְהוּא לֹא יָדַע: וְעָנָה י
 גִּאֲוֹן-יִשְׂרָאֵל בַּפִּנּוֹ וְלֹא-שָׁבֹ אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְלֹא
 בִקְשָׁהוּ בְּכָל-זֹאת: וַיְהִי אֶפְרַיִם פְּיוֹנָה פּוֹתָה אִין לֵב 11
 מִצְרִים קָרְאוּ אֲשִׁיר הִלְכוּ: בְּאִשָּׁר יִלְכוּ אֶפְרַיִם 12
 עֲלֵיהֶם רִשְׁתִּי כַעֲוָה הַשְׁמִים אֲוִרִידָם אִיסִירָם כַּשְׁמַע
 לְעַדְתָּם: ס אֲוִי לָהֶם כִּי-גִדּוּדוֹ מִפְּנֵי שֵׁד לָהֶם 13
 כִּי-פִשְׁעוּ כִּי וְאִלֵּךְ אֶפְרַיִם וְהִמָּה דִבְרוּ עָלֵי כְזָבִים: וְלֹא-14
 זָעְקוּ אֱלֹהִי בְּלִפְסָם כִּי יִשְׁלָחוּ עַל-מִשְׁכְּבוֹתָם עַל-דָּגָן וְתִירוֹשׁ
 יִתְגּוֹדְרוּ וְסוּרוֹ כִּי: וְאֲנִי יִשְׁרָתִי תִזְקֹתִי זְרוּעֹתָם וְאֱלֹהֵי 15
 יִחְשְׁבוּ-רַע: וְשׁוּבוּ לֹא עַל הָיָה כַּקֶּשֶׁת רִמְיָה וְסָלוּ 16
 בַּחֲרֹב שָׁרִיהֶם מִזֶּעַם לְשׁוֹנָם זֶה לַעֲגָם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:

ח 8

א אֶל־חֶבְרוֹן שָׁמַר פֶּנֶסֶר עַל־בֵּית יְהוָה יַעַן עָבְרוּ בְּרִיתִי
 2 וְעַל־הוֹרָתִי פָשְׁעוּ: לִי יוֹצְקוּ אֱלֹהֵי יִדְעֹנָה וְיִשְׂרָאֵל: זָנַח
 3 יִשְׂרָאֵל טוֹב אוֹיֵב יִרְדָּפוּ: הֵם הַמְלִיכִי וְלֹא מִמֶּנִּי הַשִּׁירָה
 4 וְלֹא יִדְעֹתִי בְּסֹסֶם וַיִּהְיֶם עָשׂוּ לָהֶם עֲצָבִים לְמַעַן יִפְרֹת:
 ח זָנַח עֲגֹלָה שְׁמֵרוֹן חָרָה אִשִּׁי בָם עַד־מָתִי לֹא יוֹכְלוּ נִקְוֹן:
 6 כִּי מִיִּשְׂרָאֵל וְהוּא חָרָשׁ עָשָׂהוּ וְלֹא אֱלֹהִים הוּא כִּי־שֹׁבְבִים
 7 יִהְיֶה עֲגֹל שְׁמֵרוֹן: כִּי רֹחַ יִזְרְעוּ וְסוּפָתָה יִקְצְרוּ קָמָה
 אֵין־לֹו צִמַּח בְּלִי יַעֲשֶׂה־קָלֶמֶח אוֹלֵי יַעֲשֶׂה זָרִים יִבְלַעְהוּ:
 8 נִבְלַע יִשְׂרָאֵל עֲתָה הֵיוּ בְּגוֹיִם כִּכְלִי אֵין־חֶפֶץ בּוֹ: כִּי־
 י הֵמָּה עָלוּ אֲשׁוּר שָׂרָא בּוֹדֵד לֹו אִפְרַיִם הִתְנַו אֲהָבִים: גָּם
 כִּי־יִתְּנֻ בְּגוֹיִם עֲתָה אֲסַבְּצֶם וַיִּתְּלוּ מַעֲט מִמֶּשָׂא מִלְּךָ
 11 שָׁרִים: כִּי־הִרְבָּה אִפְרַיִם מִזְבָּחוֹת לַחֹטָא הָיוּ־לֹו מִזְבָּחוֹת
 12 לַחֹטָא: אֲכַתּוֹב־לֹו רִבּוֹ הוֹרָתִי כְּמוֹ־טֹר נָתַשְׁבוּ: זָבָחִי
 13 הִבְהִי יִזְבָּחוּ בָשָׂר וַיֹּאכְלוּ יְהוָה לֹא רָצָם עֲתָה יִזְכֹּר
 14 עֲוֹנָם וַיִּסְקֹד תִּשְׁאָתֶם הֵמָּה מִצָּרִים יָשׁוּבוּ: וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל
 אֶת־עֲשָׂהוּ וַיִּכֵּן הַיְכָלוֹת וַיַּהַדֶּה הִרְבָּה עָרִים בָּצָרוֹת
 וַשְׁלַח־תִּי־אֲשׁ בְּעָרָיו וַאֲכָלָה אֶרְמִנְתִּיהָ: ס

ט 9

א אֶל־תִּשְׁמַח יִשְׂרָאֵל אֶל־גִּיל כְּעַמִּים כִּי זָנִיתָ מֵעַל אֱלֹהֶיךָ
 2 אֲהַבָּתָ אֶתְנֵן עַל כָּל־צָרֹנוֹת דָּגָן: גֵּרֹן וַיִּקֶּבֶל לֹא יָרַעַם וַתִּירֹושׁ
 3 וַיִּכְתַּשׁ בָּהּ: לֹא יִשְׁכְּבוּ בָאָרֶץ יְהוָה וַיִּשָּׁב אִפְרַיִם מִצָּרִים
 4 וּבְאֲשׁוּר טָמְא יֹאכְלוּ: לֹא־יִסְכְּבוּ לַיהוָה יִיזֹן וְלֹא יַעֲרְבוּ־לֹו
 זִבְחֵיהֶם כָּל־חֶם אוֹגִים לָהֶם כָּל־אֲבָלָיו יִשְׁמְאוּ כִּי־לַחֲמָם
 ח לְנַפְשָׁם לֹא יָבוֹא בֵּית יְהוָה: לְיוֹם מוֹעֵד וּלְיוֹם
 6 חֲבִיָּהוּ: כִּי תִהְיֶה הָלָכָה מִשְׁתֵּי מִתְּקַבְּרִים
 7 מִחֲמַד לְבִסְסָם קְמוּשׁ יִירָשָׁם בָּאוּ יָמֵי
 8 הַפְּקוּדָה בָּאוּ יָמֵי הַשְׁלָם יִדְעִי יִשְׂרָאֵל אֲנִי הַנְּבִיא מִשְׁעַל
 אִישׁ הָרוּחַ עַל רֹב עֲוֹנוֹת רַבָּה מִשְׁטָמָה: צַפָּה אִפְרַיִם
 עַם־אֱלֹהֵי נָבִיא פָח יָקוּשׁ עַל־כָּל־דָּרְכָיו מִשְׁטָמָה בְּבֹתָ

אֱלֹהֵיוֹ: הָעֲמִיקוּ שְׁתַּחֲוּ פִימִי הַגְּבֻעָה יִזְכֹּר עֲוֹנָם יִסְקֹד
חֲטָאתָם: פ

כַּעֲנָבִים בַּמִּדְבָּר מֵצֵאתִי יִשְׂרָאֵל בְּכַבֹּדָה בְּתֹאנָה בְּרֹאשִׁיתָהּ
רֵאִיתִי אֲבוֹתֵיכֶם הִמָּה בָּאוּ בַעַל-פְּעֹר וַיִּפְזְרוּ לְבָשֶׁת וַיְהִיו
שָׂקֻדִּים כְּאַהֲבָם: אִסְרִים פְּעֹרָה יתְעַשֶּׂה כְּבוֹדָם מִפְּדָה
וּמִבְטָן וּמִהֲרִיוֹן: כִּי אֲסִיגְדִּלוּ אֶת-בְּנֵיהֶם וְשִׁבְלֵתִים מֵאֲדָם
כִּי-גַם-אֹזִי לָהֶם בְּשׂוּרֵי מֵהֶם: אִסְרִים כְּאֲשֶׁר-רֵאִיתִי לְצֹר
שְׂתוּלָה בְּנוֹה וְאִסְרִים לְהוֹצִיא אֶל-הָרֹג בְּנָיו: תִּן-לָהֶם
יְהוָה מִהֲתִתָּן תִּן-לָהֶם רַחֵם מִשְׁפִּיל וְשָׂדִים צִמְקִים: כָּל-ט
רַעְתָם בְּגִלְגָּל כִּי-שָׁם שְׂנֵאתִים עַל רַע מַעַלְלֵיהֶם מִבֵּיתִי
אֲנִישָׁם לֹא אוֹסֵף אֲהַבְתָּם כָּל-שְׂרִייתָם סוֹרְרִים: הִפָּה
אִסְרִים שָׁרָשָׁם יִבֹּשׁ פָּרִי בְלִי-יַעֲשׂוֹן גַּם כִּי יִלְדוּן וַתִּהְיֶינָה
מִחֲמַדִּי בְטָנָם: וּמֵאֵס אֱלֹהֵי כִי לֹא שָׁמְעוּ לֹא וַיְהִיו נִדְרִים
בְּבוֹיִם: ס

10

בָּסֶן בַּקֶּץ יִשְׂרָאֵל פָּרִי וְשִׁנְהֵלֹו כָּרִב לְסָרְיוֹ הַרְבֵּה לְמִזְבְּחוֹת
פְּטוֹב לְאַרְצוֹ הִטִּיבוּ מִצְבֹּת: חֲלֶק לָכֶם עֵתָה יֵאָשְׁמוּ הִוא
יַעֲרֹף מִזְבְּחוֹתָם יִשְׁדֹּד מִצְבֹּתָם: כִּי עֵתָה וְאָמְרוּ אִין מֶלֶךְ
לָנוּ כִּי לֹא יִרְאֵנוּ אֶת-יְהוָה וְהַמֶּלֶךְ מִהֲיַעֲשֶׂה-לָנוּ: דְּבָרוּ
דְּבָרִים אֲלוֹת שׁוֹא פָּרַת בְּרִית וּפָרַח פְּרָאשׁ מִשְׁפָּט עַל
תִּלְמִי שִׁדִּי: לְעִגְלוֹת בֵּית אֹן יִגֹּדוּ שִׁכָּן שְׁמִרֹן כִּי-אֲבֵלָה
עָלְיוֹ עֲמֹ וּכְמָרְיוֹ עָלְיוֹ יִגִּלוּ עַל-כְּבוֹדוֹ כִּי-גִלָּה מִפָּנָיו: גִּם-
אוֹתוֹ לֹא-שׂוֹר יוֹכֵל מִנְחָה לְמֶלֶךְ יִרְבַּ בְּשֹׁנָה אִסְרִים יִקָּח
יִיבֹשׁ יִשְׂרָאֵל מֵעֲצָתוֹ: נִדְמָה שְׁמִרֹן מִלִּפְנֵי פִקְצָה עַל-
פְּנֵי-מִים: וְנִשְׁמְדוּ בְּמֹת אֹן חֲשֵׁאת יִשְׂרָאֵל קוֹץ וְדִרְזֵר
יַעֲלֶה עַל-מִזְבְּחוֹתָם וְאָמְרוּ לְהָרִים פִּסּוּנוֹ וְלִגְבְּעוֹת נִפְלֹו
עָלֵינוּ: ס מִימֵי הַגְּבֻעָה[חֲשֵׁאת יִשְׂרָאֵל שָׁם עָמְדוּ
לֹא-תִשְׁיִגַּם] בְּגֻבְעָה מִלְחָמָה עַל-בְּנֵי עֲלוֹהָ: בְּאוֹתֵי וְאִסְרֵי
וְאִסְפִּי עֲלֵיהֶם עַמִּים בְּאִסְרֵם לְשִׁתִּי עֵינֵתָם: וְאִסְרִים עֲגִלָּה
מִלְמָדָה אֲהַבְתִּי לְדוֹשׁ וְאֲנִי עֲבָרְתִּי עַל-טוֹב צוּאָרָה אֲרִכִּיב
אִסְרִים יַחְרוֹשׁ יְהוָה יִשְׁדֹּד-לֹא יַעֲקֹב: זָרְעוּ לָכֶם לְצִדְקָה

קצרו לפי־חֶסֶד נירו לָכֶם נִיר וַעַת לְדָרוֹשׁ אֶת־יְהוָה עַד
 13 יָבוֹא וַיֹּרֶה צָדֵק לָכֶם: חֲרָשְׁתֶּם רָשָׁע עֹלְתָה קִצְרֹתֶם
 14 אֲכַלְתֶּם סָרִי־כַחַשׁ כִּי־בִטַּחְתָּ בְּדֶרֶךְ בָּרָב בְּבוֹרֶיהָ: וְקֹאֵם
 שְׂאוֹן בְּעֵמִידָהּ וְכָל־מִבְצָרֶיהָ יוֹשֵׁד כָּשֵׁד שָׁלֹמֹן בֵּית אֶרְכָּאֵל
 טו בָּיִת מִלְחָמָה אִם עַל־בָּנִים רָשָׁעָה: פָּכָה עָשָׂה לָכֶם
 בֵּיתֶאֱל מִסְנֵי רַעַת רַעַתְכֶם בַּשָּׂחַר נִדְמָה נִדְמָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל:

יא 11

א כִּי נָעַר יִשְׂרָאֵל וְאֶהְבֵּהוּ וּמִמְצָרִים קָרָאתִי לִבִּי: קִרְאִי
 2 לָהֶם בֶּן הַלְבִי מִסְנֵיהֶם לִבְעָלִים יִזְבְּחוּ וְלַפְסָלִים יִקְשְׁרוּ:
 3 וְאֲנֹכִי תִרְגְּלֹתִי לְאִסְרִים קָחֹם עַל־זְרוֹעֹתָיו וְלֹא יָדָעוּ כִּי
 4 רָפָאתִים: בְּחִבְלֵי אָדָם אֲמַשְׁכֶּם בַּעֲבֹתוֹת אֶהְבֶּה וְאֶהְיֶה
 5 לָהֶם כַּמְרִימִי עַל עַל־לְחִיתָהֶם וְאֵט אֲלִיוֹ אוֹכִיל: לֹא יָשׁוּב
 6 אֶל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֲשׁוּר הָיָא מִלְכּוֹ כִּי מֵאֲנֹ לְשׁוּב: וְחָלָה
 7 חֲרָב בְּעָרָיו וְכָלְתָּהּ בְּדִירָהּ וְאֶכְלָה מִמִּעְצְוֹתֶיהֶם: וְעָמִי
 8 יִהְיֶה אֶתְנֹן אִסְרִים אֲמַנֶּנָּה יִשְׂרָאֵל אִיהָ אֶתְנֹן כְּאִדְמָה
 9 אֲשִׁימָה כַּעֲבָאִים נְהַפֵּךְ עָלַי לְבִי יַחַד נִכְמְרוּ נְחוּמִי: לֹא
 י אֶעֱשֶׂה חֲרוֹן אַפִּי לֹא אֲשׁוּב לְשִׁתּוֹת אִסְרִים כִּי אֵל אֲנִכִּי
 11 וְלֹא־אִישׁ בְּקֶרֶבְךָ קָדוֹשׁ וְלֹא אָבּוֹא בְּעִיר: אֲחֲרֵי יְהוָה
 יִלְכוּ כְּאֶרְצָה יִשְׁאָג כִּי־הוּא יִשְׁאָג וַיַּחֲרֹדוּ בָנִים מִיָּם:
 11 יַחֲרֹדוּ כַּצֹּהֵר מִמִּצְרַיִם וּכְיוֹנָה מֵאֶרֶץ אֲשׁוּר וְהוֹשִׁבְתִּים
 עַל־פְּתִיחֵיהֶם נֹאם־יְהוָה: ס

יב 12

א סָבַבְנִי בְּכַחַשׁ אִסְרִים וּבְמִרְמָה בֵּית יִשְׂרָאֵל וַיְהוֹדָה עַד רֹל
 2 עַם־אֵל וְעַם־קְדוֹשִׁים נֶאֱמָנוּ: אִסְרִים רַעִיה רוּחַ וְרִנָּה קָדִים
 3 כָּל־חַיִּים קִזָּב וְשֹׁד יִרְבָּה וּבָרִית עַם־אֲשׁוּר יִכְרֹתוּ וְשָׁמֹן
 4 לְמִצְרַיִם יוֹכֵל: וְרִיב לַיְהוּדָה עַם־יְהוּדָה וְלַפָּקֵד עַל־יַעֲקֹב
 5 בְּדֶרְכָיו כַּמִּעֲלָיו וְשׁוֹב לוֹ: בַּפֶּטֶן עָקַב אֶת־אֲחִיו וּבְאֹזְנוֹ
 6 שָׁרָה אֶת־אֱלֹהִים: וַיִּשְׁאֵר אֶל־מִלְאָהּ וַיִּכָּל בָּכָה וַיִּתְחַנֵּן־לוֹ
 6 בֵּיתֶאֱל יִמְצָאֵנוּ וְשֵׁם יִדְבָר עֲמָנוּ: וַיְהוֹה אֶלְהֵי הַעֲבָאוֹת

v. 14 מלא א' ib. דגש אחר שורק וקמץ בזקף. ib. א' נחה
 v. 6 ב' טעמים v. 8 כצבורים קרי v. 10 קמץ בזקף v. 5 קמץ בזקף

7 יהוה זכרו: ואתה באלהיה תשוב חסד ומשפט שמר וקנה
 8 אל-אלהיה תמידן בנען בידו מאזני מרמה לעשק אהב:
 9 ויאמר אפרים אה עשרתי מצאתי און לי כל-יגיעי לא-
 10 ימצאוי-לי עון אשר-חטא: ואנכי יהוה אלהיה מארצי
 11 מצרים עד אושביה באהלים בימי מועד: ודברתי על-
 12 הנביאים ואנכי חזון הרביתי וכיד הנביאים אדמה: אם-
 13 גלעד און אה-שוא היו בגלגל שורים זבחו גם מזבחותם
 14 בגלים על תלמי שדי: ויברח יעקב שדה ארם
 15 ויעבד ישראל באשה ובאשה שמר: ובנביא העלה
 16 יהוה את-ישראל ממצרים ובנביא נשמר: הכעים אפרים
 17 תמורים ודמיו עליו ישוש וחרפתו ושיב לו אדניו:

יג 13

1 קדבר אפרים רתת נשא הוא בישראל ויאשם בפעל וימת:
 2 ועתה יוספו לחטא ויעשו להם מסכה מכספם כתבונים
 3 עצבים מעשה חרשים פלה להם הם אמרים זבתי אדם
 4 עגלים וסקון: לכן יהיו בענו-פקר וכשל משפים הלך פמל
 5 יסער מזון וכעשן מארבה: ואנכי יהוה אלהיה מארצי
 6 מצרים ואלהים זולתי לא תדע ומושיע אין בלתי: אני
 7 ידעתיך במדבר בארץ תלאבות: כמרעיתם וישבעו שבעי
 8 ויגרם לבם על-כן שבעוני: ואהי להם פמו-שחל פנמר על-
 9 דרך אשור: אפגשם בלב שכול ואקרע סגור לבם ואכלם
 10 * שם כלביא חית השדה תבקעם: שחתה ישראל כירבי
 11 בעזרה: אהי מלפך אפוא וישיעה בכל-עריה וספטיה
 12 אשר אמרת תנה-לי מלך ושדים: אתו-לך מלך
 13 באפי ואקח בעברתי: צרור עון אפרים
 14 צפונה חטאתו: חבלי יולדה יבאו לו הוא-בן לא
 15 * חכם כיעת לא-יעמד במשבר בנים: מיד שאל
 16 אפלים ממות אנאלם אהי דבריה מות אתי קטבה
 17 שאל נחם וסתר מעיני: כי הוא בין אחים יפריא
 18 יבוא קדים רוח יהוה ממדבר עלה ויבוש מקורה
 19 ויחרב מעינו הוא ישסה אוצר כל-פלי חמדה:

v. 2 פלו קרי v. 4 קמץ בזקת v. 12 קמץ בזקת

יד 14

א תִּשְׁמְרוּן כִּי מִרְתָּה בְּאַלְהֵיהָ בְּחֶרֶב וּפְלֹא עֲלֵיהֶם
 ב יִרְשְׁשׁוּ וְהָרִיתוּ יִבְקְעוּ: ס שׁוֹכֵה יִשְׂרָאֵל עַד
 ג יִהְיֶה אֱלֹהֵיהָ כִּי כִשְׁלֹת בְּעֹקֶה: קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ
 ד אֶל־יְהוָה אֱמָרוּ אֵלָיו כִּלְתֵּשָׁא עֵן וְנִשְׁלָמָה פָּרִים
 ה שְׁפָתֵינוּ: אֲשׁוּר: לֹא יוֹשִׁיעֵנו עַל־סוֹס לֹא נִרְפָּב וְלֹא־נֶאֱמַד
 ו עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעַשֵׂה יְדֵינוּ אֲשֶׁר־בָּהּ יִרְתָּם יְתוֹם: אֲרָפֵא
 ז מִשׁוֹבָתָם אֲהֵבֶם נִדְבָה כִּי שָׁב אִפִּי מִמֶּנּוּ: אֲהִיָּה כִשְׁלִ
 ח לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח כִּשְׁוֹשְׁנָה וְהָ שָׁרְשׁוֹ פִלְכָנוֹן: גִּלְכֹּ וְנִקְוֹתֵיו
 ט וְיִהְיֶה כְּיַת הַזֶּדֶד וְרִית לוֹ פִלְכָנוֹן: יִשְׁבֹּ וְשָׁבִי בְּצִלּוֹ וְיִחִי
 י דָּגוּ וְיִסְרְחוּ כִּפְסֹן זָכְרוּ פִּינִין לְכָנוֹן: אֲפָרִים מִה־לִּי עוֹד
 יא לְעַצְפִּים אֲנִי עֲנִיתִי וְאֲשׁוּרְנִי אֲנִי כְּבוֹשׁ הָעֵן מִמֶּנִּי פָּרִיזָה
 יב נִמְצָא: מִי חָכֵם וַיִּבֶן אֱלֹהֵ נִבֹּן וַיִּדְעֶם כִּי יִשְׂרָאֵל דְּרָבִי
 יִהְיֶה וְצִדִּיקִים יִלְכוּ בָּם וְשֹׁשְׁעִים יִפְשְׁלוּ בָּם:

סד פסוקים של הושע מאה וחששים ושבעה, ומנן קבצ"ה:

יואל Joel.

א 1

א דְּבַר־יְהוָה אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יוֹאֵל בֶּן־פְּטוּיָאֵל: שְׁמַעְזֹאחַ
 ב הַזְקֵנִים וְהָאֲזִינוּ כֹל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַיְּהוּדָה זֹאת בְּיָמֵיכֶם
 ג וְאִם בְּיָמַי אֲבִיתִיכֶם: עֲלִיָּה לְבָנֵיכֶם סִפְרוּ וּבָנֵיכֶם לְבָנֵיהֶם
 ד וּבָנֵיהֶם לְדוֹר אַחֵר: יִתֵּר הַזֶּזֶם אֲכַל הָאֲרָבָה וַיִּתֵּר הָאֲרָבָה
 ה אֲכַל הַיֵּלֶק וַיִּתֵּר הַיֵּלֶק אֲכַל הַחֲסִיל: הִקְיֹצוּ שְׁפוֹרִים וּבָלוּ
 וְהִילְלוּ כָל־שְׁתֵּי יוֹן עַל־עֲסִים כִּי נִכְרַת מִפִּיכֶם: כִּי־גֹי
 ו עָלָה עַל־אֲרָצִי עֲצוֹם וְאִין מִסְפָּר שְׁנֵי שָׁנִי אֲרִיָּה וּמִתְלַעֵת
 ז לָבִיא לוֹ: שֵׁם גִּפְסִי לְשִׁמָּה וַתֹּאמַרְתִּי לְקַצֵּפָה חֲשֹׁף הַשָּׁפָה
 ח וְהַשְׁלִיָּה הַלְכִינוּ שְׂרִיגֶיהָ: אֵלֵי כְּבוֹדָהּ תִּגְרַת־שֶׁק עַל־בַּעַל
 ט נַעֲרִיָּה: הִכְרַת מִנְחָה וְנִסָּה מִבֵּית יְהוָה אֲכָלוּ תַפְהִלִּים
 י מִשְׁרָתִי וְהוֹהוּ: שְׁנֵי שָׁנִי אֲכָלָה אֲדָמָה כִּי שְׁנֵי דָגֵן הַזֶּבֶשׁ

4 v. קמץ בוקה

תִּירוֹשׁ אֲמַלֵּל וְצֹהַר: הַבִּישׁוֹ אֶפְרַיִם הַלִּילֹה פְּרָמִים עַל־ 11
 חֹטֵה וְעַל־שָׁעֲרָה כִּי אֶבֶד קֶצֶיר שְׂדֵה: הַנָּסֹן הוֹכִישָׁה 12
 וְהַתְּאֵנָה אֲמַלֵּה רַמּוֹן גִּסְתָּמֵר וְתַפּוּחַ כָּל־עֵצֵי הַשָּׂדֶה 13
 יִבְשׁוּ כִּי־הָבִישׁ שָׁשׁוֹן מִן־בְּנֵי אָדָם: חֲגָרִי וְסִסְרִי הַכְּהָנִים 14
 הַלִּילֹה מִשְׁרָתִי מִזִּבְחַ בָּאוּ לִינוּ בַשָּׁלִים מִשְׁרָתִי אֶלְתִּי כִּי 15
 נִמְנַע מִבֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִנְחָה וְנִסָּה: קִדְשֵׁי־צֹאן קִרְאוּ עֲצֹרָה 16
 אֲסֹפוּ זָקֵנִים כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְזַעְקוּ אֵל־ 17
 יְהוָה: אֲתָה לָגֹם כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה וּבָשָׂד מִשְׁדֵּי יָבוֹא: טו 18
 תִּלְוֹא נֹגֵד עֵינֵינוּ אָכַל נִכְרַת מִבֵּית אֱלֹהֵינוּ שִׁמְחָה וְגִיל: 19
 עֲבֹשׁוּ סָרְדוֹת תַּחַת מְגִרְשֵׁיתֵיהֶם נִשְׁמֹו אֲצֵרוֹת נְהַרְסִי 20
 מִמִּגְדָּוֹת כִּי הָבִישׁ דָּגָן: מִה־נִּפְאֲנָחָה כְּהִמָּה נִבְכּוּ עֲדָרֵי בָקָר 21
 כִּי אֵין מִרְעָה לָהֶם גִּסְעֲדָרֵי הַצֹּאן נֶאֱשָׁמוּ: אֲלִיָּה יְהוָה 22
 אֶקְרָא כִּי אֵשׁ אֲכָלָה נֹאוֹת מִדְבָּר וְלִהְבֵּה לְהִטָּה כָּל־עֵצֵי 23
 הַשָּׂדֶה: גִּסְבְּתֵּי־מֹוֹת שְׂדֵה תַעֲרוֹג אֲלִיָּה כִּי יָבֹשׁוּ אֲפִיקֵי מַיִם כ 24
 וְאֵשׁ אֲכָלָה נֹאוֹת הַמִּדְבָּר: ס

ב 2

תִּקְעוּ שׁוֹפָר בְּצִיּוֹן וְהִרְעִי בְּתֹר קִדְשִׁי יִרְגְּזוּ כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ א 1
 כִּי־בָא יוֹם־יְהוָה כִּי קָרוֹב: יוֹם תִּשָּׂה וְאִפְלָה יוֹם עָנָן וְעֶרְפֶּל 2
 כְּשֹׁחַר פָּרָשׁ עַל־הָהָרִים עִם רֶב וְעֲצֹמִים כְּמָהוּ לֹא נִהְיָה מִן־ 3
 הָעוֹלָם וְאַחֲרָיו לֹא יוֹסִף עַד־שָׁבִי דוֹר וָדוֹר: לִפְנֵי אֲכָלָה 4
 אֵשׁ וְאַחֲרָיו תִּלְהֹט לְהַבֵּה כְּגֹד־עֵדֶן הָאָרֶץ לִפְנֵי וְאַחֲרָיו 5
 מִדְבָּר שְׁמָמָה וְגַם־סִלְיָטָה לֹא־הִיְתָה לוֹ: כְּמִרְאָה סוֹסִים 6
 מִרְאֵהוּ וּבְכַשְׂרֵשִׁים כֵּן יִרוּצֹן: כָּקוֹל מִרְפָּבוֹת עַל־רֹאשֵׁי־הָ 7
 הָהָרִים יִרְעֲדוּן כָּקוֹל לֵהָב אֵשׁ אֲכָלָה קֶשׁ פָּעַם עֲצֹמִים עָרוֹה 8
 מִלְחָמָה: מִשְׁנֵי יִחִילוּ עַמִּים כָּל־סָנִים קִבְצוֹ סֹארוֹר: 9
 כְּגִבּוֹרִים יִרְצֹן כְּאִנְשֵׁי מִלְחָמָה יַעֲלוּ חוֹמָה וְאִישׁ בְּדֶרֶכִּי־וֹ 10
 יִלְכִּין וְלֹא יַעֲבֹטוּן אֲרֻחוֹתָם: וְאִישׁ אֲחִיו לֹא יִדְחֲקוֹן גִּבּוֹר 11
 בַּמִּסְלָח וְיִלְכֹּן וּבְעֵד הַשִּׁלַּח יִפְלוּ לֹא יִכָּצְעוּ: בַּעֲרִי יִשְׁקוּ 12
 בַּחוֹמָה יִרְצֹן בַּבָּתִּים יַעֲלוּ בְּעֵד הַחֲלוֹנִים יָבֹאוּ כְּגִבּוֹרִים לִפְנֵי־י 13
 רִגְזָה אֶרֶץ רַעֲשׂוּ שָׁמַיִם שִׁמְשׁ וְיָרֵחַ קִדְרוּ וְכוֹכָבִים אֲסֹפוּ 14
 נִבְהָם: וַיְהִיָּה נָתַן קוֹלוֹ לִפְנֵי חִילוֹ כִּי רַב מְאֹד מִתְּהַוֵּו 15

כִּי עָצוּם עָשָׂה דְּבָרוֹ כִּי־גָדוֹל יוֹם־יְהוָה וְנוֹרָא מְאֹד וְמִי
 12 יִכְלֹנוּ: וְגַם־עָתָה נֹאס־יְהוָה שָׁבוּ עָדִי בְּכֹל־לִבְכֶּם וּבְצֹם
 13 וּבִכְבִּי וּבְמִסְפָּד: וְקִרְעוּ לִבְכֶּם וְאֶל־בְּגְדֵיכֶם וּשְׁוֹבוּ אֶל־
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי־חֲנוּן וְרַחוּם הוּא אֲרָךְ אַפָּיִם וְרַב־חֶסֶד
 14 וְנָחֵם עַל־הִרְעָה: מִי יוֹדַע יָשׁוּב וְנָתַם וְהַשָּׂאִיר אַחֲרָיו בְּרָחָה
 טו מִנִּחָה וְלִסְדָּה לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ס תִּקְעוּ שׁוֹפָר
 16 בְּצִיּוֹן קְדַשְׁר־צוֹם קְרָאִי עֲצָרָה: אִסְפוּ־עַם קְדָשִׁי קָהֵל קִבְּצִי
 זָקֵנִים אִסְפוּ עוֹלָלִים וְיוֹנָקֵי שָׂדִים יֵצֵא חֲתָן מִחֲדָרוֹ וְכִלָּה
 17 מִחֻסְתָּהּ: בֵּין הָאוֹלָם וְלִמְזִבַּח יִכְפֹּל הַפְּתָנִים מִשְׁרָתִי
 יְהוָה וְיֹאמְרוּ חוֹסֶה יְהוָה עַל־עַמּוּהוֹ וְאֶל־חֲתָנָהּ נִחַלְתָּהּ
 לְחִרְפָּה לְמַשְׁלָבִים גּוֹיִם לְמָה יֹאמְרוּ בְּעַמִּים אֵיזָה אֱלֹהֵיהֶם:
 18 וְיִקְנֹא יְהוָה לְאַרְצוֹ וַיַּחַמֵּל עַל־עַמּוּ: וַיַּעַן יְהוָה וַיֹּאמֶר
 19 לְעַמּוֹ הִנְנִי שֹׁלַח לָכֶם אֶת־הַדִּיקָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וּשְׁבַעֲתָם
 כ אֲתוֹ וְלֹא־אֲתָן אֶתְכֶם עוֹד חִרְפָּה בְּגוֹיִם: וְאֶת־הַצִּפּוֹרִי
 אֶרְחִיק מִעֲלֵיכֶם וְהִדַּחְתִּיו אֶל־אֶרֶץ צִיָּה וּשְׁמַמָּה אֶתְשָׁנוּ
 אֶל־הֵימָּה הַקְּדַמְנִי וְסָפּוּ אֶל־הֵימָּה הַאֲחֵרוֹן וְעָלָה בְּאִשׁוֹ
 21 וַתַּעַל צִנְחָתוֹ כִּי הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת: אֶל־תִּירָאִי אֲדָמָה חֵילִי
 22 וּשְׂמֹחִי כִּי־הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת: אֶל־תִּירָאֵה בְּהַמּוֹת שָׁנִי
 כִּי דָשָׂאוּ נְאוֹת מִדְּבַר כִּי־עָלָן נָשָׂא פָרִיו תִּאֲנֶה וְנָשָׂן נַחְנוּ
 23 חֵילִים: וּבְנֵי צִיּוֹן חֵילוּ וּשְׂמַחוּ כִּי־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כִּי־נָתַן
 לָכֶם אֶת־הַמּוֹרָה לְצִדְקָה וַיִּוֹרֵד לָכֶם גֶּשֶׁם מוֹרָה וּמִלְקוֹשׁ
 24 בְּרֹאשׁוֹן: וּמִלְאוּ הַתְּרֻנּוֹת בָּר וְהַשִּׁיקוּ הַיִּקְבִּים תִּירוֹשׁ
 כח וַיִּצְהָר: וּשְׁלַמְתִּי לָכֶם אֶת־הַשָּׂנִים אֲשֶׁר אָכַל הָאֲרָבָה
 הַיֵּלֶק וְהַחֲסִיל וְהַזֶּזֶם חֵילִי הַגָּדוֹל אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי בָכֶם:
 26 וְאָכַלְתֶּם אֱכוֹל וּשְׂבֹעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 27 אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַסְלִיֹּא וְלֹא־יִבָּשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: וַיִּדְעָתֶם
 כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי וְאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאִין עוֹד וְלֹא־
 יִבָּשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: פ

3 ג

א וְהָיָה אַחֲרֵי־כֵן אֲשַׁפּוּה אֶת־רוּחִי עַל־כָּל־בָּשָׂר וְנִבְּאוּ
 בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם זָקֵנִיכֶם חֲלֵמוֹת יַחַלְמוּן בַּחוּרֵיכֶם חֲזוֹנוֹת

יִרְאוּ: וְגַם עַל-הַעֲבָדִים וְעַל-הַשָּׂחָתִים בַּיָּמִים הַהֵמָּה
אֲשֶׁר אֶת-רוּחִי: וְנָתַתִּי מוֹסָתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ גַּם
וְאֵשׁ וְתִימָרוֹת עֲשֹׂן: תִּשְׁמַשׁ יְהִשָּׁךְ לַחֲשֹׁךְ וְהִיָּחָה לָדָם
לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא: וְהָיָה כָּל אֲשֶׁר-ח
יִקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה יִמָּלֵט כִּי בְהִרְצִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם תִּהְיֶה
פְּלִיטָה בְּאֶשֶׁר אָמַר יְהוָה וּבְשִׁירֵידִים אֲשֶׁר יְהוָה קָרָא:

4 7

כִּי הִנֵּה בַּיָּמִים הַהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא אֲשֶׁר אֲשִׁיב אֶת-שָׁבוֹת א
יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם: וְקִבַּצְתִּי אֶת-כָּל-הַגּוֹיִם וְהַיּוֹדֵתִים אֶל-
עִמָּק יְהוּשָׁפָט וְנִשְׁפָּטְתִּי עִמָּם שָׁם עַל-עַמִּי וְנִחַלְתִּי יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר שָׁדְרוּ בַּגּוֹיִם וְאֶת-אֶרֶצִי הִלְקוּ: וְאֶל-עַמִּי יִדְּן גּוֹרֵל
וַיִּתְּנִי הַלֵּל בַּזֹּנָה וְהִילָּחָה מִכְרוּ בִּינוֹן וַיִּשְׁתּוּ: וְגַם מֵה-
אֲתָם לִי צָר וְצִידוֹן וְכָל גְּלִילוֹת סִלְשַׁת הַגָּמוּל אֲתָם
מִשְׁלָמִים עָלַי וְאִם-גָּמְלִים אֲתָם עָלַי קָל מֵהָרָה אֲשִׁיב
גָּמְלָם בְּרֹאשָׁם: אֲשֶׁר-פָּסְפִי וַיִּזְהָבִי לְקַחְתָּם וּמִחֲמַדִּי ח
הַטְּבִי' הִבֵּאתָם לְהִיכְלִיכָם: וּבְנִי יְהוּדָה וּבְנִי יְרוּשָׁלַם
מִכְרָתָם לִבְנֵי הַיּוֹנִים לְמַעַן הִרְתִּיקָם מֵעַל גְּבוּלָם: הַנְּנִי
מַעֲרִים מִן-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-מִכְרָתָם אֲתָם שָׁמָּה וְהִשְׁבַּתִּי
גָּמְלָם בְּרֹאשָׁם: וּמִכְרָתִי אֶת-בְּנֵיכֶם וְאֶת-בָּנוֹתֵיכֶם בְּיַד
בְּנֵי יְהוּדָה וּמִכְרוּם לְשָׂבָאִים אֶל-גְּוֵי רְחוֹק כִּי יְהוָה
דִּבֶּר: ס קְרָאוּ-זֹאת בַּגּוֹיִם קְדָשׁוּ מִלְחָמָה הָעִיר
הַגְּבוּרִים יִגָּשׁוּ יַעֲלֵוּ כָּל אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה: פִּתּוּ אֲתִיכֶם
לְחֻרְבוֹת וּמִזְמֶרְתֵיכֶם לְרִמָּחִים הַחֲלָשׁ יֹאמַר גְּבוּר אֲנִי:
עִישׁוּ וּבֹאוּ כָּל-הַגּוֹיִם מִסָּבִיב וְנִקְבְּצוּ שָׁמָּה הַנִּחַת יְהוָה
גְּבוּרִיה: יַעֲזְרוּ וַיַּעֲלֵוּ הַגּוֹיִם אֶל-עִמָּק יְהוּשָׁפָט כִּי שָׁם אֲשִׁיב
לְשָׁפָט אֶת-כָּל-הַגּוֹיִם מִסָּבִיב: שָׁלְחוּ מִגָּל כִּי בָשָׁל קֶצֶיר
כָּאוּ רִדּוֹ פִּרְמִלָּהָה זֹאת הַשִּׁיקוּ הַיָּבֹבִים כִּי רַבָּה רָעָתָם:
הַמּוֹנִים הַמּוֹנִים בְּעִמָּק הַחֲרוֹץ כִּי קָרֹב יוֹם יְהוָה בְּעִמָּק
הַחֲרוֹץ: שָׁמָּה וַיִּרַח קֶדְרוֹ וְכוֹכָבִים אִסְפוּ נִגְהָם: וְיִהְיֶה
מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלַם יִתֵּן קוֹלּוֹ וַיַּעֲשֵׂוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ

v. 1 אֲשִׁיב ק' v. 4 קִמְץ בִּזְקָה v. 8 א' נִחָה v. 11 ד' בִּפְתָח
v. 16 קִמְץ בְּרִבִּיעַ

17 וַיְהִי־הָיָה מִחֲסֵה לַעֲמֹו וּמַעֲזֹו לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל׃ יִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן הֶרֶם־קֹדֶשׁ יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם קֹדֶשׁ
 18 וְהָרִים לֹא־יַעֲבֹרֻבָה עוֹד׃ ס וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא
 יִשְׁפּוּ הַהָרִים עֵסִים וְהַגְבְּעוֹת תִּלְכְּנָה חֶלֶב וְכָל־אֲסִיקֵי
 יְהוּדָה יִלְכוּ מִיָּם וּמַעֲזֹן מִבַּיִת יְהוָה יֵצֵא וְהַשְׂקָה אֶת־נַחַל
 19 הַשָּׁשִׁים׃ מִצְרִיִם לִשְׁמָמָה תִּהְיֶה נְאֻמוֹם לְמַדְבָּר שְׁמָמָה
 תִּהְיֶה מִחֲמַס בְּנֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׁכְרוּ דָם־נַקִּיָּא בְּאֶרְצָם׃
 20 וַיְהוּדָה לְעוֹלָם תִּשָּׁב וִירוּשָׁלַם לְדֹוֹר וָדֹוֹר׃ וְנָקִיתִי דָמָם
 לֹא־נָקִיתִי וַיְהִי־הָיָה שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן׃

סך פסוקים של יואל שבעים ושלשה וסמן מג"ל :

Amos. עמוס

א 1

א דִּבְרֵי עָמוֹס אֲשֶׁר־הִיָּה בְּנִקְדִים מִתְקוֹעַ אֲשֶׁר חָזָה עַל־
 יִשְׂרָאֵל בַּיָּמִי ׀ עֲזִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבִיָּמֵי יִרְבֵּעָם בֶּן־יֹאשָׁא
 2 מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שְׁנָתַיִם לִסְנֵי הָרַעַשׁ׃ וַיֹּאמֶר ׀ יְהוָה מִצִּיּוֹן
 יִשְׁאָג וּמִירוּשָׁלַם יִתֵּן קוֹלֹו וְאָבֵלוּ נְאוֹת הָרָעִים וַיִּבֹשׁ
 3 רֹאשׁ הַבְּרָמֶל׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי
 דָּמָשֶׁק וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבָנּוּ עַל־דֹּושָׁם בְּחִרְצוֹת תַּבְרוֹל
 4 אֶת־הַגִּלְעָד׃ וְשַׁלַּחְתִּי אִשׁ בְּבֵית חֲזָאֵל וְאָכְלָה אֶרְמְנוֹתַי בָּרֶךְ
 ח הָהָד׃ וְשַׁבְּרְתִּי בְרִיחַ דָּמָשֶׁק וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מִבְּקַעַת
 אֲנֹו וְתוֹמֶךְ שִׁבְט מִבַּיִת עֲדֹו וְגִלּוֹי עַם־אֲרָם קִירָה אָמַר
 6 יְהוָה׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי עֵזָה
 וְעַל־אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבָנּוּ עַל־הַגְלוֹתָם גְּלוֹת שְׁלֹמָה לְהַסְגִּיר
 7 לְאֲדוֹם׃ וְשַׁלַּחְתִּי אִשׁ בְּחוֹמַת עֵזָה וְאָכְלָה אֶרְמְנוֹתֶיהָ׃
 8 וְהִכְרַתִּי יוֹשֵׁב מֵאֲשְׁדּוֹד וְתוֹמֶךְ שִׁבְט מֵאֲשַׁקְלוֹן וְהַשִּׁיבוֹתִי
 יָדַי עַל־עֲקֹוֹן וְאָבֵדוּ שְׁאֲרֵית פְּלִשְׁתִּים׃ אָמַר אֲנֹו
 9 יְהוָה׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־שְׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי־צֹר

v. 19 יחיר א' v. 2 סמך בוקף v. 5 סגול באחנחתא

וְעַל-אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל-הַסִּבִּירִים גְּלוּת שְׁלֵמָה לְאֲדוֹם
וְלֹא זָכְרוּ בְּרִית אֲחִים: וְשַׁלַּחְתִּי אִשׁ בְּחוֹמַת צָר וְאָכְלָה י
אֶרְמְנוֹתֶיהָ: ס כֹּה אָמַר יְהוָה עַל-שָׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי 11
אֲדוֹם וְעַל-אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל-דָּדָו בְּחָרֵב אֲחִיו
וְשַׁחַת רַחֲמָיו וַיִּטְרַף לְעַד אִפּוֹ וַעֲבָרְתוּ שְׁמֵרָה נֶצַח:
וְשַׁלַּחְתִּי אִשׁ בְּתִימָן וְאָכְלָה אֶרְמְנוֹת בְּצָרָה: ס כֹּה 12
אָמַר יְהוָה עַל-שָׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי בְנֵי-עַמּוֹן וְעַל-אַרְבָּעָה 13
לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל-בִּקְעָם הַרְוֹת הַגִּלְעָד לְמַעַן הִרְחִיב אֶת-
גְּבוּלָם: וְהִצַּחְתִּי אִשׁ בְּחוֹמַת רִבְּה וְאָכְלָה אֶרְמְנוֹתֶיהָ 14
בְּתִירוּעָה בְּיוֹם מִלְחָמָה בִּסְעָר בְּיוֹם סוּפָה: וְהִלָּךְ מִלִּבָּם טו
בְּגוֹלָה הָיָא וְשָׁרְיוֹ יִחְדּוּ אָמַר יְהוָה: ס

ב 2

כֹּה אָמַר יְהוָה עַל-שָׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי מוֹאָב וְעַל-אַרְבָּעָה לֹא א
אֲשִׁיבֶנּוּ עַל-שָׂרְפּוֹ עֲצָמוֹת מֶלֶךְ-אֲדוֹם לְשִׂיד: וְשַׁלַּחְתִּי-אִשׁ 2
בְּמוֹאָב וְאָכְלָה אֶרְמְנוֹת הַקְּרִיּוֹת וּמַת בְּשֹׂאן מוֹאָב בְּתִירוּעָה
בְּקוֹל שׁוֹפָר: וְהִכְרַתִּי שׁוֹפֵט מִקְרָבָה וְכָל-שָׂרֶיהָ אֲהַרְוֶג עַמּוֹן 3
אָמַר יְהוָה: ס כֹּה אָמַר יְהוָה עַל-שָׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יְהוּדָה 4
וְעַל-אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֶנּוּ עַל-מֵאֲסָם אֶת-תּוֹרַת יְהוָה וְחָקוּר
לֹא שָׁמְרוּ וַיִּתְּעוּם כְּזָבִיהֶם אֲשֶׁר-הֵלְכוּ אֲבוֹתָם אַחֲרֵיהֶם:
וְשַׁלַּחְתִּי אִשׁ בְּיְהוּדָה וְאָכְלָה אֶרְמְנוֹת וַיְרוּשָׁלַם: ס כֹּה ה 5
אָמַר יְהוָה עַל-שָׁלֹשָׁה פְּשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל-אַרְבָּעָה לֹא 6
אֲשִׁיבֶנּוּ עַל-מִכְרָם בַּפֶּסֶף צִדִּיק וְאֲבִיוֹן בַּעֲבוּר נְעָלִים:
הַשְׂאֵפִים עַל-עַפְרָא-אֶרֶץ בְּרֹאשׁ דָּלִים תִּדְרֶה עֲנִיִּים יִשׁוּ וְאִישׁ 7
וְאִבּוֹ יִלְכוּ אֶל-הַנֶּעֱרָה לְמַעַן חָלָל אֶת-שֵׁם קֹדֶשׁ: וְעַל- 8
בְּגָדִים חִבְלִים יִשׁוּ אֵצֶל כָּל-מִזְבֵּחַ וַיֵּן עֲנוּשִׁים וַיִּשְׁתּוּ בֵּית
אֱלֹהֵיהֶם: וְאֲנֹכִי הִשְׁמַדְתִּי אֶת-הָאֱמֹרִי מִסְּנִיָּהם אֲשֶׁר פָּלְכָה 9
אֲרָזִים גִּבְהוֹ וְחֶסֶן הוּא כְּאֵלֹנִים וְאֲשִׁמִּיד סְרִיף מִמַּעַל
וְשָׂרְשָׁיו מִתַּחַת: וְאֲנֹכִי הִעֲלִיתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֹלְכֶה י
אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה לְרִשְׁתָּ אֶת-אֶרֶץ הָאֱמֹרִי: וְאֵקִים 11
מִבְּנֵיכֶם לְגִבְיָאִים וּמִבְּחֹרֵיכֶם לְנֹזְרִים הָאֵף אֵין-זֹאת בְּנִי
יִשְׂרָאֵל נֹאס־יְהוָה: וַתִּשְׁקוּ אֶת-הַנְּזִירִים יַיִן וְעַל-הַנְּבִיאִים 12

13 צויתם לאמר לא תנבאוי: הנה אנכי מעיק תחתיתכם כאשר
 14 תעיק הענלה המלאה לה עמיר: ואבד מנוס מקל וחנק
 טו לא-יאמץ פחו וגבור לא-ימלט נפשו: ותפש הקשת
 לא יעמד וקל ברגליו לא ימלט ורכב הסוס לא ימלט
 16 נפשו: ואמיץ לבו בגבורים ערום ינוס ביום-ההוא נאם
 יהוה:

ס

ג 3

א שמעו את-הדבר הזה אשר דבר יהוה עליכם בני ישראל
 2 על כל-המשפחה אשר העליתי מארץ מצרים לאמר: רק
 אתכם ידעתי מכל משפחות האדמה על-כן אפקד עליכם
 3 את כל-עונותיכם: הילכו שנים יחדו בלתי אס-נועדו:
 4 הישאג אריה בעיר וטרף אין לו היתן פסיר קולו ממענתו
 ה בלתי אס-לכד: התפל צפור על-פח הארץ ומוקש אין
 6 לה היעלה-פח מן-האדמה ולכוד לא ולכוד: אס-יתקע
 שופר בעיר ועם לא יחרדו אס-תהיה רעה בעיר ויהוה לא
 7 עשה: כי לא יעשה אדני יהוה דבר כי אס-עלה סודו אל-
 8 עבדיו (הנביאים) אריה שאג מי לא יורא אדני יהוה דבר
 9 מי לא ינבא: השמיעו על-ארמנות באשדוד ועל-ארמנות
 בארץ מצרים ואמרו האספו על-תרי שמרון וראו מהומת
 י רבות בתוכה ועשויקים בקרבה: ולא-ידעו עשות-נכחה
 11 נאם-יהוה האצרים חמס ושד בארמנותיהם: ס לכן
 פה אמר אדני יהוה צר וסביב הארץ והורד ממזל עזה
 12 ונבזו ארמנותיה: פה אמר יהוה כאשר יציל הרעה מפני
 הארי שתי כרעים או בדל-אזן פן וינצלו בני ישראל
 13 הישבים בשמרון בפאת מטה ובדמשק ערשו: ס שמעו
 והעידו בבית יעקב נאם-אדני יהוה אלתי הצבאות: כי
 ביום סקדי פשע-ישראל עליו ופקדתי על-מוצחות ביתאל
 טו ונגדעו קרנות המזבח ונסליו לארץ: ותפיתי בית-החורף
 על-בית הגניץ ואכלו בתי השן וספו בתיים רבים נאם
 יהוה:

ס

4 7

שְׁמַעוּ הַדְּבָר הַזֶּה פָּרוֹת הַבֶּשֶׁן אֲשֶׁר בָּהֶר שְׁמֹרֹן הַעֲשָׂקוֹת א
 וְלִים הַרְצָצוֹת אֲבִיוֹנִים הָאֲמָרוֹת לְאֲדִינֵיהֶם הִבִּיאה וְנִשְׁתָּה:
 נִשְׁבַּע אֲדֹנִי יְהוָה בְּקֹדֶשׁוֹ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים עֲלֵיכֶם וְנִשְׂא 2
 אֶתְכֶם בְּצִנּוֹת וְאֶחָרִיתְכֶן בְּסִירוֹת דּוֹגָה: וּפְרָצִים תִּצְאֶנָּה 3
 אֲשֶׁה נִגְדֶּה וְהִשְׁלַכְתֶּנָּה הַהֲרָמוֹנָה נְאֻם־יְהוָה: בָּאוּ בֵּיתְאֵל 4
 וּפְשָׁעֵי הַגִּלְגָּל הִרְבּוּ לִפְשָׁע וְהִבִּיאוּ לִפְקֹר זְבוּחֵיכֶם לְשִׁלְשֵׁת
 יָמִים מִעֲשֻׁרְתֵּיכֶם: וְקִשָּׁר מִחֻמֶּן תּוֹדָה וְקִרְאוּ נִדְבוֹת ה
 הַשְּׁמִיעוּ כִּי כֵן אֶהְבֶּתֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם אֲדֹנִי יְהוָה: וְגַם־ 6
 אֲנִי נִתַּחֲתִי לָכֶם נְקִיוֹן שְׁלִים בְּכָל־עֲרִיכֶם וְחֹסֶד לָחֶם בְּכָל־
 מְקוֹמֵתֵיכֶם וְלֹא־שִׁבְתֶּם עָדִי נְאֻם־יְהוָה: וְגַם אֲנֹכִי מִנְעָתִי 7
 מִכֶּם אֶת־הַנֶּשֶׁם בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים לִקְצִיר וְהַמְטַרְתִּי עַל־
 עֵיר אַחַת וְעַל־עֵיר אַחַת לֹא אֲמַטִּיר חֶלְקָהּ אַחַת תִּמְטֹר
 וְחֶלְקָהּ אֲשֶׁר־לֹא־תִמְטֹר עָלֶיהָ תִּיבָשׁ: וְנָעוּ שְׂתִימִם שְׁלֹשׁ 8
 עָרִים אֶל־עֵיר אַחַת לִשְׁתוֹת מַיִם וְלֹא יִשְׁבְּעוּ וְלֹא־שִׁבְתֶּם
 עָדִי נְאֻם־יְהוָה: הִפְיָתִי אֶתְכֶם בְּשִׁדְדוֹן וּבִירְקוֹן הַרְבּוֹת 9
 גִּזְיֹתֵיכֶם וּכְרִמֵּיכֶם וְחֲאֲנִיכֶם וְזִינֵיכֶם יֹאכְלוּ תַּגְזָם וְלֹא־
 שִׁבְתֶּם עָדִי נְאֻם־יְהוָה: שִׁלַּחֲתִי בָכֶם דִּבָּר בְּדֶרֶךְ מִצְרַיִם י
 הֲרַגְתִּי בַּחֶרֶב בְּחֻרֵיכֶם עִם שָׂבִי סוֹסֵיכֶם וְאֶעֱלֶה בָאֵשׁ
 מִחֲנִיכֶם וּבְאִפְסֹכֶם וְלֹא־שִׁבְתֶּם עָדִי נְאֻם־יְהוָה: הִפְכֹּתִי בָכֶם 11
 כְּמַהֲפֹכֶת אֱלֹהִים אֶת־סֹדֶם וְאֶת־עֲמֹרָה וְתַהֲוֶה כְּאוֹד מִצָּל
 מִשְׁרָפָה וְלֹא־שִׁבְתֶּם עָדִי נְאֻם־יְהוָה: 12

לָכֵן כֹּה אֶעֱשֶׂה־לָּךְ יִשְׂרָאֵל עַקֵּב כִּי־נָאֹת אֶעֱשֶׂה־לָּךְ הַכּוֹן 12
 לְקִרְאֵת־אֱלֹהֶיהָ וְיִשְׂרָאֵל: כִּי הִנֵּה יוֹצֵר הָרִים וּבֹרֵא רוֹת 13
 וּמַגִּיד לְאָדָם מַה־שָּׁחַז עָשָׂה שֹׁחַל עֵינָהּ וְדָרָה עַל־בִּמְתִּי
 אֶרֶץ יְהוָה אֱלֹהֵי־צִבְאוֹת שְׁמוֹ: 14

5 7

שְׁמַעוּ אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי נֹשֵׂא עֲלֵיכֶם קִינָה בֵּית א
 יִשְׂרָאֵל: נִפְלָה לֹא־תוֹסִיף קוֹם בְּחוּלָת יִשְׂרָאֵל נִשְׁשָׁה עַל־ 2
 אֲדָמָתָה אֵין מְקִימָה: ס כִּי כֹה אֲמַר אֲדֹנִי יְהוָה הָעֵיר 3
 הַיִּצְאָת אֶלֶף תִּשְׁאִיר מֵאָה וְהַיִּצְאָת מֵאָה תִּשְׁאִיר עֶשְׂרֵה
 לְבֵית יִשְׂרָאֵל: ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה לְבֵית יִשְׂרָאֵל 4

4 דְּרָשׁוּנִי וְחַיּוּ: וְאֶל־תִּדְרָשׁוּ בֵּיתֶאֱלֹהִים וְהַגְלָל לֹא תִבְאֶה וּבָאָר
 שָׁבַע לֹא תַעֲבֹרוּ פִּי הַגְלָל גְּלָה יִגְלֶה וּבֵיתֶאֱלֹהִים יִהְיֶה לְאֵנוּ:
 6 דְּרָשׁוּ אֶת־יְהוָה וְחַיּוּ שְׁוִי־צִלָּח כְּאֵשׁ בֵּית יוֹסֵף וְאִכְלָה
 7 וְאִין־מִכְבֹּה לְבֵיתֶאֱלֹהִים: הַהֹפְכִים לְלַעֲנָה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
 8 לְאַרְצָן הַפִּיחִיו: עֲשֵׂה כִימָה וּכְסִיל וְהַפֵּה לְבָקָר צִלְמוֹת
 יוֹם לַיְלָה תְּחַשִּׁיחַ הַקּוֹרָא לְמִי־הֵיִם וַיִּשְׁפֹּכֶם עַל־שָׁנִי
 9 הָאָרֶץ יְהוָה שָׁמוּ: הַמְכַלֵּיג שָׂדַע עַל־עֵז וְשָׂדַע עַל־מִבְּצָר
 11 יְבוֹא: שָׁנָא בְּשַׁעַר מוֹכִית וְדִבֵּר תָּמִים יִתְעַבּוּ: לָכֵן יֵעַן
 בּוֹשְׁסֵכֶם עַל־דָּל וּמִשְׁאַת־בֶּרֶךְ תִּקְחוּ מִמֶּנּוּ בְּתִי גִזִּית בְּנִיתֶם
 12 וְלֹא־תָשׁבוּ בָּם פְּרִמִּי־חֶמֶד נִטְעַתֶם וְלֹא תִשְׁתּוּ אֶת־יַיִנִם: פִּי
 יִדְעֵתִי רַבִּים שֹׁשְׁעֵיכֶם וְעַצְמִים חֲטָאִיתִיכֶם צָרְרִי צְדִיק
 13 לְקַחִי כֶסֶף וְאִבְיוֹנִים בְּשַׁעַר הַשֹּׁר: לָכֵן הַמִּשְׁפִּיל בַּעַת
 14 הֵהִיָּא יֵלֶם פִּי עֵת רָעָה הִיָּא: דְּרָשׁוּ־טוֹב וְאֶל־רַע לִמְעַן
 תִּחְיִי וַיְהִי־כֵן יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֲתָכֶם כְּאֵשׁ אֲמַרְתֶּם:
 טו שָׁנְאוּ־רַע וְאֶהְבֵּי־טוֹב וְהִצִּיגוּ בְּשַׁעַר מִשְׁפָּט אוֹלֵי יַחֲנוּ
 16 יְהוָה אֱלֹהֵי־צְבָאוֹת שְׁאֲרִית יוֹסֵף: ס לָכֵן פֹּה
 אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֲדֹנָי בְּכִל־רַחֲכוֹת מִסָּפַד וּבְכִל־
 חִוּצוֹת וְאָמְרוּ הוֹדִיָּה וְקָרְאוּ אֶבֶר אֶל־אֲבָל וּמִסָּפַד אֶל־
 17 יוֹדְעֵי נְהִי: וּבְכִל־פְּרָמִים מִסָּפַד פִּיר־אֲעֹבֵר בְּקִרְבְּךָ אָמַר
 18 יְהוָה: ס הוּי הַמִּתְאַנִּים אֶת־יָוֶם יְהוָה לְמַהֲדָה
 19 לָכֶם יוֹם יְהוָה הוּא־תִּשְׁפֹּךְ וְלֹא־אֹר: כְּאֵשׁ יִנָּס אִישׁ
 מִפְּנֵי הָאָרֶץ וּשְׁנֵעֵי הַדֵּב וּבָא הַפִּית וְסָמָךְ יוֹד עַל־
 כ הָקִיר וּנְשָׁכוּ הַנִּקְחָשׁ: הֵלֹא־תִשְׁפֹּךְ יוֹם יְהוָה וְלֹא־אֹר
 21 וְאֶסֶל וְלֹא־נִבְּה לֹו: שָׁנָתִי מֵאִסְתִּי חֲזִיכֶם וְלֹא אֲרִית *
 22 בַּעֲצָרְתִּיכֶם: פִּי אִם־תַּעֲלֶה־לִּי עֲלוֹת וּמִנְחֹתֵיכֶם לֹא אֲרִיזָה
 23 וְשָׁלֵם מְרִיאִיכֶם לֹא אֶבִּיט: הִסֵּר מַעְלֵי הַמֶּזֶן שְׂרִיד
 24 וְזִמְרַת נְבִלָּה לֹא אֲשַׁמֵּעַ: וַיִּגַּל כְּמִים מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בְּנַחַל
 כח אֵיתָן: הַזֹּכְחִים וּמִנְחָה הַנִּשְׁתֵּם־לִי בַמִּדְבָּר אֲרַבְעִים
 26 שָׁנָה בֵּית יִשְׂרָאֵל: וּנְשָׂאתֶם אֶת סִפּוֹת מִלְּכָכֶם וְאֵת
 פִּינוֹן צִלְמִיכֶם כּוֹכַב אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם לָכֶם:
 27 וְהִגַּלְתִּי אֲתָכֶם מֵהַלָּאָה לְדַמְשֶׁק אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי־
 צְבָאוֹת שָׁמוּ: ס

דִּרְשׁוּ

גִּזִּית

יבט

6 1

יהוי השפאננים בציון והבטחים ביהר שמורון נקבי ראשית א
 העולם ובאו להם בית ישראל: עברו כלנה וראו ולכו 2
 משם חמת רבה ורדו: בנת פלשתים הטובים מן הממלכות
 האלה אסרב גבולכם מבבלכם: המנדים ליום רע ותגשון 3
 שבת חמס: השכבים על-משות שן וסרחים על-ערושתם 4
 ואכלים פרים מצאן ועגלים מתוך מרפק: השרטים על-ח
 פי הנבל [פדויד] חשכו להם פלי-שיר: השתים במזקלי 5
 יין וראשית שמנים ומשחו ולא נחלו על-שכר יוסף: 6
 לכן עתה יגלו בראש גלים וסר מרזח סרחים: נשבע 8
 [אדני] יהוה בנפשו נאם-יהוה אלהי צבאות [מתאב אנכי
 את-באון יעקב וארמנתיו שנאתי והספרתי עיר ומלואה:
 והיה אסיונתו עשירה אנשים בבית אחד ומתו: ונשא 9
 הדוד ומסרפו להוציא עצמים מן-הבית ואמר לאשר
 בירפתי הבית העוד עמד ואמר אסס ואמר הוה כי לא
 להזכיר בשם יהוה: 10
 והנה הבית הגדול רסיסים והבית הקטן פקעים: הירצון 11
 בפלע סוסים אסיונתו בפקרים פיהפכתם לראש משפט
 ופרי צדקה ללענה השמחים ללא דבר האמרים תלוא 18
 בחזקנו לקחנו לנו קרנים: פלי הנני מקים עליכם בית 14
 ישראל נאם-יהוה אלהי הצבאות גוי ולחצו אתכם מלכוא
 חמת עד-נחל הערבה: 5

7 1

פה הראני אדני יהוה והנה יוצר גבי בתחלת עלות א
 הלקש והנה לקש אחר גבי המלך: והיה אס-פלח לאכול 2
 את-עשב הארץ ואמר אדני יהוה סלח-לא מי יקום יעקב
 פי קטן הוא: נחם יהוה על-זאת לא תהיה אמר 3
 יהוה: 4 פה הראני אדני יהוה והנה קרא לרב
 באש אדני יהוה ותאכל את-תהום רבה ואכלה את-ח
 החלק: ואמר אדני יהוה חול-לא מי יקום יעקב פי קטן 6
 הוא: נחם יהוה על-זאת בסיחא לא תהיה אמר אדני

7 יהוה! ס פה הראני והנה אדני נצב על-חומת
 8 אנה ובידו אנה: ויאמר יהוה אלי מה-אתה ראה עמוס
 ויאמר אנה ויאמר אדני הנני שם אנה בקרב עמי ישראל לא-
 9 אוסר עוד עבור לו: ונשמו במות ישחק ומקדשי ישראל
 וחרבו וקמתי על-בית ירבעם בחרב: ס וישלח
 י אמציה פהן ביתאל אל-ירבעם מלך-ישראל לאמר
 קשר עליה עמוס בקרב בית ישראל לא-תוכל הארץ
 11 להכיל את-פלדבריו: פי-לה אמר עמוס בחרב ומות
 12 ירבעם וישראל בלה יגלה מעל אדמתו: ויאמר אמציה
 אל-עמוס חזוה לך ברח-לך אל-ארץ יהודה ואכל-
 13 שם לחם ושם תנבא: וביתאל לא תוסר עוד להנבא פי
 14 מקדש-מלך הוא ובית ממלכה הוא: ויען עמוס ויאמר
 אל-אמציה לא-נביא אנכי ולא בן-נביא אנכי פי-בוקר
 15 אנכי ובולס שקמים: ויקחני יהוה מאחרי הצאן ויאמר
 16 אלי יהוה לך הנבא אל-עמי ישראל: ועתה שמע דבר
 יהוה אתה אמר לא תנבא על-ישראל ולא תסור על-בית
 17 ישחק: לכן כה-אמר יהוה אשתך בעיר תזנה ובגידה ובגדתך
 בחרב יפלו ואדמתך בחבל תחלק ואתה על-אדמה
 טמאה תמות וישראל בלה יגלה מעל אדמתו: ס

ח 8

א פה הראני אדני יהוה והנה פלוב קוץ: ויאמר מה-אתה
 ראה עמוס ויאמר פלוב קוץ ויאמר יהוה אלי בא הקץ
 3 אל-עמי ישראל לא-אוסר עוד עבור לו: והיללו שירות
 היכל ביום ההוא נאם אדני יהוה רב הפגר בכל-מקום
 4 השליך הס: ס שמעו-זאת השאפים אביון
 5 ולשבת עניי-ארץ: לאמר מתי יעבר החדש ונשבירה
 שבר והשבת ונפתה-הגר להקטין איפה ולהגדיל שקל
 6 ולעשות מאזני מרמה: לקנות פסס דלים ואביון בעבור
 7 נעלים ומפל בר נשפיר: נשפע יהוה בגאון יעקב אם-
 8 אשפח לנצח כל-מעשיהם: העל-זאת לא-תרגז הארץ
 ואכל כל-יושב בה ועלתה כאר בלה ונגרשה ונשק ה

4. v. עניי קרי 8. v. ונשקעה קרי

9 פִּיאֹר מִצָּרִים: וְהִיָּה בַּיּוֹם הַהוּא נָאֵם אֲדֹנִי יְהוָה
 וְהִבֵּאתִי הַשֹּׁמֵשׁ בַּצִּהָרִים וְהַחֲשֹׁכִי לָאָרֶץ בַּיּוֹם אֹר:
 וְהַשִּׁכִּי חַיִּיכֶם לֹאֲכַל וְכָל־שִׁירֵיכֶם לְקִינָה וְהַעֲלִיתִי עַל־
 כָּל־מִתְנִים שֶׁק וְעַל־כָּל־רֹאשׁ קָרְחָה וְשִׁמְתִּיהָ כָּאֵבֶל יָחִיד
 וְאַחֲרִיתָהּ בַּיּוֹם מָר: ס הִנֵּה יָמִים בָּאִים נָאֵם
 אֲדֹנִי יְהוָה וְהִשְׁלַחְתִּי רֶעֶב בָּאָרֶץ לֹא־רֹעֵב לֶפְחֵם וְלֹא־צָמָא
 לַמַּיִם כִּי אִם־לְשֹׁמֵעַ אֶת דְּבָרֵי יְהוָה: וְנָעוּ מַיִם עַד־יָם
 וּמִצָּפוֹן וְעַד־מִזְרָח וְשׁוֹטְטִי לְבָקֶשׁ אֶת־דְּבַר־יְהוָה וְלֹא
 יִמָּצָא: בַּיּוֹם הַהוּא תִתְעַלֶּפֶנָּה הַבְּחוּלֹת הַיְּסוֹת וְהַבְּחוּרִים
 בַּצָּמָא: הַנִּשְׁבָּעִים בְּאִשְׁמֵת שִׁמְיוֹן וְאָמְרוּ חַי אֱלֹהֵיךָ דָּן
 וְחַי דָּרְךָ בְּאֵר שֶׁבַע וְנִסְלִי וְלֹא־יִקְוֶמוּ עוֹד: ס

ט 9

רֵאִיתִי אֶת־אֲדֹנִי נֹצֵב עַל־הַמִּזְבֵּחַ וַיֹּאמֶר הֲנֶה הַכִּפְתֹּר
 וַיִּרְעֲשׂוּ הַסָּפִים וּבִצְעֵם בְּרֹאשׁ כָּלֶם וְאַחֲרֵיתָם בַּחֲרֵב אַהֲרָג
 לֹא־יָנוּס לָהֶם נָס וְלֹא־יִמְלֹט לָהֶם פְּלִיט: אִם־יִחַתְּרוּ בְּשֹׁאֵל 2
 מִשָּׁם יָדִי תִקְחֵם וְאִם־יַעֲלֹו הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם אֲוִירֵיהֶם: וְאִם־ 3
 יִחַבְּאוּ בְּרֹאשׁ הַכְּרָמַל מִשָּׁם אַחֲפָשׁ וְלִקְחֻתִּים וְאִם־יִסְתָּרוּ
 מִנֶּגֶד עֵינִי בְּקִרְקַע הַיָּם מִשָּׁם אֲצִוֶּה אֶת־הַנֶּחֱשׁ וְנִשְׁכָּם:
 וְאִם־יִלְכוּ בְּשִׁבְי לִפְנֵי אִיבִיהֶם מִשָּׁם אֲצִוֶּה אֶת־הַחֲרֵב 4
 וְהִרְגֵתָם וְשִׁמְתִי עֵינִי עֲלֵיהֶם לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה: וְאֲדֹנִי 5
 יְהוָה הַצִּבְאוֹת הַנוֹגֵעַ בָּאָרֶץ וְתִמּוֹג וְאָכְלוּ כָל־יֹשְׁבֵי בָהּ
 וְעַלְתָה כִּיֹּאר פֶּלֶה וְשִׁקְעָה פִּיאֹר מִצָּרִים: הַבּוֹנֶה בְּשָׁמַיִם 6
 מַעַלְתָּו וְאַגִּדְתָּו עַל־אָרֶץ יִסְדֶּה הַקָּרָא לְמִי־הֵיטָב וַיִּשְׁפֹּכֶם
 עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ יְהוָה שָׁמוּ: ס הֲלוֹא כִבְנִי כְּשִׁיִּים 7
 אֲתָם לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל נֹאֲמִי־יְהוָה הֲלוֹא אֶת־יִשְׂרָאֵל הַעֲלִיתִי
 מֵאָרֶץ מִצְרַיִם וּפְלַשְׁתִּיִּים מִכַּפְתֹּר וְאַרְם מִקִּיר: הִנֵּה 8
 עֵינִי אֲדֹנִי יְהוָה בְּמַמְלָכָה הַחֲשָׂאָה וְהַשְׁמַדְתִּי אֶתָּה מֵעַל
 פְּנֵי הָאָדָמָה אֲפֹס כִּי לֹא הַשְׁמִיד אֲשִׁמִּיד אֶת־בֵּית יַעֲקֹב
 נֹאֲמִי־יְהוָה: כִּי־הִנֵּה אֲנֹכִי מִצִּיּוֹה וְהַנְעוֹתִי בְּכָל־הַנּוֹיִם אֶת־ 9
 בֵּית יִשְׂרָאֵל כְּאִשֹּׁר יִזְעַל בַּכְּבֹּרָה וְלֹא־יִפּוֹל צִרֹר אָרֶץ:
 בַּחֲרֵב יִמּוּתוּ כָל חֲטָאֵי עַמִּי הָאֲמֹרִים לֹא־תִגִּישׁ וְתִקְדִּים י

11 בַּעֲדֵינוּ הִרְעָה: בַּיּוֹם הַהוּא אָקִים אֶת־סֶכֶת דָּוִיד הַנִּפְלֹתָ
וּמִדְרָתִי אֶת־שְׂרָצֵיהֶן וְהִרְסֵתִיו אֲלֵים וּבְנֵיהֶיהָ בַּיּוֹמִי עוֹלָם:
12 לְמַעַן יִירָשׁוּ אֶת־שְׂאֵרֵית אֲדוֹם וְכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי
עָלֵיהֶם נֶאֱסִי־הֵיחָה עִשָּׂה זֹאת: פ
13 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נֶאֱסִי־הֵיחָה וְנִגַּשׁ חוֹרֶשׁ בְּקוֹצֵר וְדָהָה עֲנָבִים
בְּמַשָּׁה הַזֶּרַע וְהַשִּׁיפוּ הַהָרִים עָלֵים וְכָל־הַגְּבֻעוֹת
14 תִּתְמוּגְגֶנָה: וְשִׁבְתִּי אֶת־שִׁכּוֹת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וּבְנֹו עָרִים
נִשְׁמֹות וַיִּשְׁבּוּ וְנִטְעוּ כִרְמִים וְשָׁתוּ אֶת־יַיִנָם וְעָשׂוּ גִּזְוֹת
15 וַיִּאָּכְלוּ אֶת־סְרִיקָהֶם: וְנִטְעוּתִים עַל־אֲדָמָתָם וְלֹא יִפְתְּשׁוּ עוֹד
מֵעַל אֲדָמָתָם אֲשֶׁר נִתְּתִי לָהֶם אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם:

סך פסוקים של עמוס מאח וארבעים וששה וסמן קמ"ו

Obadia. עבדיה

א חֲזֹן עֲבֹדָה כְּהֶאֱמַר אֲדֹנִי יְהוָה לְאֹדֹם שְׁמוּעָה שְׁמִעָנִי
מֵאֵת יְהוָה וְצִיר בְּצִוִּים שָׁלַח קוֹמוּ וְנִקְוָמָה עָלֶיהָ לְמַלְחָמָה׃
ב הִנֵּה קָטָן נִתְחַיָּה בְּצִוִּים כְּצִוִּי אֶתְּהָ מָאֹד׃ זָדוֹן לִכְפֹּר הִשְׁיֵאנֶה
ג שְׁכֵנִי בְּחִגְוֵי־סֹלֶעַ מְרוֹם שְׁכַבְתּוּ אִמְרָ בְּלִפְנֵי מִי יוֹרְדְנִי אֶרֶץ׃
ד אֶסְתַּגְּבִיָּה בְּנֶשֶׁר וְאֶסְבִּין בִּזְכָּכִים שִׁים קִנְיָ מִשֵּׁם אוֹרִידָה
ה נֶאֱסִיָּהוּ׃ אֶסְפָּנָכִים בָּאוּ לָהּ אֶסְשׁוּדֵי לִילָה אֵיךְ
נִדְמִיתָה הִלֹּא וַיִּגְבּוּ הַיָּם אֶסְכָּצָרִים בָּאוּ לָהּ הִלֹּא יִשְׁאִירוּ
ו עֲלָלוֹת׃ אֵיךְ נִחַפְשָׁיו עָשׂוּ נִבְעֵי מִצְפּוֹנָיו׃ עֲדַת־גְּבוּל
ז שְׁלַחְוָה כָּל אֲנָשֵׁי בְרִיתָהּ הִשְׁיֵאוּהָ וַיְכָלוּ לָהּ אֲנָשֵׁי שְׁלֵמָה
ח לַחֲמָה וַיְשִׁימוּ מִזֹּר תַּחֲתֶיהָ אֵין תְּבוּנָה בּוֹ׃ הִלֹּא בָּיוֹם
הַהוּא נֶאֱסִיָּהוּ וְהַאֲבֹדְתִי חֲכָמִים מֵאֹדֹם וּתְבוּנָה מִהֵרָ
ט עָשׂוּ׃ וַחֲתוּ גִבּוֹרֶיהָ תִימָן לְמַעַן יִפְרֹת־אִישׁ מִתֵּר עָשׂוּ
י מִקְטָל׃ מִחֲמַם אַחִיהָ יַעֲקֹב תִּבְסֹת בּוֹשָׁה וְנִבְרָתָ לְעוֹלָם׃
יא בָּיוֹם עֲמַדְתָּ מִלְּמַד בָּיוֹם שְׁכֹת זָרִים חִילָו וְנִבְרָים בָּאוּ
יב שְׁעָרוֹ וְעַל־יְרוּשָׁלַם יְהוּ גִזְלָל גַּם־אֶתְּהָ כָּאֶחָד מֵהֶם׃ וְאֶל־

1. v. קבלת בזה

v. 13 פתח בס"ס

11 v. סגול באתנחתא

v. 11 שְׁעָרֵי קָרִי

תָּרָא בְיוֹם-אֲחִיזָה בְּיוֹם נָסִיוֹ וְאֶל-תַּשְׁמַח לְבַנְיָהוּדָה בְּיוֹם
 אָבָדָם וְאֶל-תַּגְדֵּל פִּיָּה בְּיוֹם צָרָה: אֶל-תָּבוֹא בְּשַׁעַר-עַמִּי 13
 בְּיוֹם אִידָם אֶל-תָּרָא גַם-אֶתָּה בְּרַעְתּוֹ בְּיוֹם אִידּוֹ וְאֶל-
 תִּשְׁלַחנָה בְּחִילּוֹ בְּיוֹם אִידּוֹ: וְאֶל-תַּעֲמַל עַל-הַפֶּרֶק לְהַכְרִית 14
 אֶת-פְּלִיטָיו וְאֶל-תַּסְגֵּר שְׂרִידָיו בְּיוֹם צָרָה: פִּירְקוֹב מִ-
 יוֹם-יְהוָה עַל-כָּל-הַגּוֹיִם כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ יַעֲשֶׂה לָּךְ גְּמֻלָּה 15
 יָשׁוּב בְּרֹאשָׁהּ: כִּי כַּאֲשֶׁר שָׁתִיתָם עַל-הָר קִדְשִׁי יִשְׁתּוּ כָל- 16
 גְּזוֹיִם תַּמְיִד וְשִׁתּוֹ וְלָעוֹ וְהָיוּ כְּלוֹא הָיוּ: וּבִתְרָ צִיּוֹן תִּהְיֶה 17
 פְּלִיטָה וְהָיָה קֹדֶשׁ וְיִרְשׁוּ בַּיִת יַעֲקֹב אֶת מוֹרְשֵׁיהֶם: וְהָיָה 18
 בַּיִת-יַעֲקֹב אִשׁ וּבֵית יוֹסֵף לְהִבָּה וּבֵית עִשָׂו לְקֹשׁ וְהָלְקוּ
 בָּהֶם וְאֶכְלוּם וְלֹא-יִהְיֶה שְׂרִיד לְבֵית עִשָׂו כִּי יְהוָה דִּבֶּר: 19
 וְיִרְשׁוּ הַנֶּגֶב אֶת-הָר עִשָׂו וְהַשְׂפֵּלָה אֶת-פְּלִשְׁתִּים וְיִרְשׁוּ 19
 אֶת-שָׂדֵה אֲפֹרִים וְאֶת שָׂדֵה שְׁמֶרֶץ וּבְנִימָן אֶת-הַגִּלְעָד:
 וְגִלָּת הַחֹל-הַזֶּה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-כִּנְצָנִים עַד-צָרְפָּת 20
 וְגִלָּת יְרוּשָׁלַם אֲשֶׁר בְּסֹפֶר יִרְשׁוּ אֶת עָרֵי הַנֶּגֶב: וְעָלוּ 21
 מוֹשָׁעִים בָּהָר צִיּוֹן לְשֹׁפֵט אֶת-הָר עִשָׂו וְהָיְתָה לַיהוָה
 הַמְּלוּכָה:

סך פסוקים של עבודת עשרים ואחד וסמן א"ך:

Jonas. יונה

א 1

וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֶל-יוֹנָה בֶן-אָמִתַּי לֵאמֹר: קוּם לָךְ אֵל- 2
 נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקֹרָא עָלֶיהָ כִּי-עָלְתָה רַעְתָּם לִפְנֵי:
 וַיֵּקֶם יוֹנָה לְבְרוּחַ תְּרַשִּׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּרֶד יָפוֹ וַיִּמְצָא 3
 אֹנִיָּה וּבָאָה תְּרַשִּׁישׁ וַיֵּתֶן שָׂכָרָה וַיֵּרֶד בָּהָ לָבוֹא עִמָּהֶם
 תְּרַשִּׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה: וַיְהִי הַטִּיל רֹחַ-גְּדוֹלָה אֶל-הָיָם 4
 וַיְהִי סֶעֱר-גָּדוֹל בָּיָם וְהָאֹנִיָּה תִשְׁבָּה לְהַשְׁבֵּר: וַיִּירָאוּ 5
 הַמִּלְחָיִם וַיִּזְעַקוּ אִישׁ אֶל-אֱלֹהֵי וַיִּטְלוּ אֶת-הַפְּלִים אֲשֶׁר

בְּאֵינִיָּה אֱלֹהִים לְהַקֵּל מֵעֲלֵיהֶם וַיִּזְנֶה יָרֵד אֶל־יָרֵכְתִי
 6 הַסְפִּינָה וַיִּשְׁקָב וַיִּרְדָּם: וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב הַחֵבֶל וַיֹּאמֶר לוֹ
 מִה־לָּהּ נִרְדָּם קוּם קִרְא אֶל־אֱלֹהֶיהָ אוֹלֵי יִתְעַשֶּׂת הָאֱלֹתִים
 7 לָנוּ וְלֹא נֹאכֵד: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לָכוּ וְנִפְסִילָה גּוֹרָלוֹת
 וְנִדְעָה בְּשִׁלְמֵי הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ וַיִּפְסְלוּ גּוֹרָלוֹת וַיִּפֹּל
 8 הַגּוֹרָל עַל־יוֹנָה: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַיִּידֹהֵא לָנוּ בְּאִשֶּׁר לִמִּי־
 הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ מִה־מְלֹאכְתָּהּ וּמֵאִין תִּבּוֹא מִה אֶרֶץְךָ וְאִי־
 9 מִהָּ עִם אֶתָּה: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֲבְרִי אֲנֹכִי וְאֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי
 י הַשָּׁמַיִם אֲנִי יָרָא אֲשֶׁר־עָשָׂה אֶת־הַיָּבֵשָׁה: וַיִּירָאוּ
 הָאֲנָשִׁים וַרְאָה גְּדוּלָּה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מִה־זֹּאת עָשִׂיתָ כִּי־יִדְעוּ
 11 הָאֲנָשִׁים כִּי־מִלְפָּנֵי יְהוָה הוּא בָּרַח כִּי הִנֵּה לָהֶם: וַיֹּאמְרוּ
 אֵלָיו מִה־נַּעֲשֶׂה לָּךְ וַיִּשְׁתַּק הַיָּם מֵעֲלֵינוּ כִּי הָיָה הַיָּלֶה
 12 וְסֵעַר: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׂאוּנִי וְהַטִּיכֵנִי אֶל־הַיָּם וַיִּשְׁתַּק הַיָּם
 מֵעֲלֵיכֶם כִּי יוֹדַע אֲנִי כִּי בְשָׁלִי תִסָּעַר הַגְּדוֹל הַזֶּה עֲלֵיכֶם:
 13 וַיַּחֲתְרוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב אֶל־הַיָּבֵשָׁה וְלֹא יָכְלוּ כִּי הָיָה
 14 הַיָּלֶה וְסֵעַר עֲלֵיהֶם: וַיִּקְרְאוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ אֲנָה יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ נֹאכְדָה בְּנֶפֶשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְאֶל־תָּתֵן עָלֵינוּ דָּם נִקְיָא
 טו כִּי אֶתָּה יְהוָה בְּאִשֶּׁר חִסַּפְתָּ עֲשִׂיתָ: וַיִּשְׁאֲלוּ אֶת־יוֹנָה
 16 וַיִּטְלֵהוּ אֶל־הַיָּם וַיַּעֲמֵד הַיָּם מוֹדָעוֹ: וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים
 וַרְאָה גְּדוּלָּה אֶת־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ־זֶבַח לַיהוָה וַיִּדְּרוּ נְדָרִים:

ב 2

א וַיֵּמֶן יְהוָה דָּג גָּדוֹל לִבְלָע אֶת־יוֹנָה וַיְהִי יוֹנָה בְּמִעֵי הַדָּג
 2 שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלֹת: ס וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה
 3 אֶל־יְהוָה אֱלֹהָיו מִמִּעֵי הַדָּגָה: וַיֹּאמֶר קָרָאתִי מִצָּרָה לִּי
 אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי מִכַּטָּן שָׁאוֹל שְׁנֵעֵתִי שְׁמַעַת קוֹלִי:
 4 וַתִּשְׁלִיכֵנִי מִצוּלָה בְּלִבְבַּי יָמִים וְנָהָר וְסִבְבֵּנִי כָל־מַשְׁפָּרִיף
 ח וַגְּלִיָּה עָלַי עֲבָרוּ: וְאֲנִי אֲמַרְתִּי נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ אֵהָא
 6 אוֹסִיף לְהִבִּיט אֶל־הַיָּבֵל קִדְשָׁה: אֲסַפְּנִי מִיָּם עַד־נֶפֶשׁ תְּהוֹם
 7 וְסִבְבֵּנִי סוּף חָבוּשׁ לְרֹאשִׁי: לְקַצְבֵּי הָרִים יִרְדְּתִי הָאָרֶץ
 בְּרַחֲמֶיהָ בַּעֲדִי לְעוֹלָם וַתַּעַל מִשְׁחַת חַיִּי יְהוָה אֱלֹהֵי:
 8 בְּהִתְעַשֵּׂשׁ עָלַי נִפְשִׁי אֶת־יְהוָה זָכַרְתִּי וַתִּבּוֹא אֵלַיָּה תִּפְסְלָתִי

אֶל־הַיֵּכָל קִדְשָׁהּ׃ מִשְׁמָרִים הַכְּלִי־שָׁוָא חֲסִדִּים יַעֲזֹבוּ׃ וְאֲנִי⁹
 בְּקוֹל תּוֹדָה אֲזַבְּחָהּ־לָּהּ אֲשֶׁר נִדְרָתִי אֲשַׁלֶּמָּה וְיִשְׁעָתָה
 לִיהוָה׃ ׀ וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדָג וַיֵּקֶא אֶת־יֹנָתָן אֶל־¹¹
 הַיַּבֶּשֶׁת׃ ׀

ג 3

וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יֹנָתָן שְׁנִית לֵאמֹר׃ קוּם לָךְ אֶל־נִינְוָה²
 הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקֵרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹבֵר
 אֵלֶיהָ׃ וַיָּקֶם יֹנָתָן וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינְוָה בְּדִבְרֵי יְהוָה וַנִּינְוָה הָיְתָה³
 עִיר־גְּדוֹלָה לְאֱלֹהִים מִהֶלֶךְ שָׁלֹשֶׁת יָמִים׃ וַיַּחַל יֹנָתָן לָבוֹא⁴
 בְּעִיר מִהֶלֶךְ יוֹם אֶחָד וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר עוֹד אֲרַבְּעִים יוֹם וַנִּינְוָה
 נִהְפָּסֶת׃ וַיֵּאמְרֵנוּ אֲנָשֵׁי נִינְוָה בְּאֱלֹהִים וַיִּקְרְאוּ־צוֹם וַיִּלְבָּשׁוּ⁵
 שָׂקִים מִגְּדוֹלָתָם וְעַד־קֶטֶנָּם׃ וַיִּבְעַד הַדָּבָר אֶל־מֶלֶךְ נִינְוָה וַיָּקֶם⁶
 מִכְסָּאוֹ וַיַּעֲבֵר אֶת־רֹאשׁוֹ מֵעִלְיוֹ וַיִּכַּס שָׁק וַיֵּשֶׁב עַל־הָאֲפֶסֶר׃
 וַיִּזְעַק וַיֹּאמֶר בְּנִינְוָה מִשָּׁעַם הַמֶּלֶךְ וַגְּדָלְיוֹ לֵאמֹר הָאֲדָם⁷
 וְהַבְּהֵמָה הַבָּקָר וְהַצֹּאן אֶל־יִטְעֲמֻ מִמָּוֶמָה אֶל־יָרְעֵי וַיָּמִים
 אֶל־יִשְׁתִּי׃ וַיִּתְּפֹסוּ שָׂקִים הָאֲדָם וְהַבְּהֵמָה וַיִּקְרְאוּ אֶל־⁸
 אֱלֹהִים בְּחִזָּקָה וַיֵּשְׁבוּ אִישׁ מִדֶּרֶכוֹ הָרָעָה וּמִן־הַחֲטָאִים אֲשֶׁר
 בָּכַשְׁתֶּם׃ מִי־יִדְעַ שׁוֹב וְנָחַם הָאֱלֹהִים וְשָׁב מִחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא⁹
 נֹאכֵד׃ וַיֵּרָא הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדֶּרֶכָם הָרָעָה־י
 וַיִּנָּחֶם הָאֱלֹהִים עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה׃

ד 4

וַיִּרַע אֶל־יֹנָתָן רָעָה גְּדוֹלָה וַיַּחַר לּוֹ׃ וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה²
 וַיֹּאמֶר אֲנִי יְהוָה הַלּוֹא־אֲנִי דֹבְרִי עַד־הַיּוֹתֵל עַל־אֲדָמָתִי עַל־
 כֹּן קִדְמָתִי לְבָרַח תִּרְשִׁישָׁה כִּי יִדְעָתִי כִּי אֶתָּה אֶל־חֲנוּן
 וְרַחוּם אַתָּה אֲפִלָּים רַב־חֶסֶד וְנָחַם עַל־הָרָעָה׃ וְעַתָּה יְהוָה³
 קַח־נָא אֶת־נִפְשִׁי מִמֶּנִּי כִּי טוֹב מוֹתִי מֵחַיִּי׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה⁴
 הַהִיטֵב חָרָה לָּךְ׃ וַיֵּצֵא יֹנָתָן מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב מִקְדָּם לָעִיר⁵
 וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סֶפֶה וַיֵּשֶׁב תַּחְתָּיהָ בַּצֵּל עַד אֲשֶׁר יֵרָאֶה מֶה־
 יְהִיָּה בָּעִיר׃ וַיִּמָּן יְהוָה אֱלֹהִים קִיקְיוֹן וַיַּעַל ׀ מַעַל לְיֹנָתָן⁶
 לְהַיּוֹת צֵל עַל־רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל לּוֹ מִרְעָתוֹ וַיִּשְׁמַח יֹנָתָן עַל־
 הַקִּיקְיוֹן שִׁמְחָה גְּדוֹלָה׃ וַיִּמָּן הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת בַּעֲלֹת⁷
 הַשָּׂחַר לְמַחֲרַת וַתֵּךְ אֶת־הַקִּיקְיוֹן וַיִּיכָשׁ׃ וַיְהִי ׀ בְּזֶרַח⁸

הַשָּׁמַשׁ וַיִּמָּן אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים חֲרִישִׁית וַתֵּךְ הַשָּׁמַשׁ עַל־
 רֹאשׁ יוֹנָה וַתַּעֲלֶקָה וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר טוֹב
 9 מוֹתִי מַחְיִי: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יוֹנָה הֲהִיטָב חֲרָה־לָּךְ עַל־
 י הַקִּיקָיוֹן וַיֹּאמֶר הִיטָב חֲרָה־לִּי עַד־מוֹת: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵתָה
 חֲסִתָּ עַל־הַקִּיקָיוֹן אֲשֶׁר לֹא־עָמְלָתָ בּוֹ וְלֹא גִדַּלְתָּו שָׁבָךְ
 11 לְלֵלָה הִיא וּבֹךְ־לְלֵלָה אָבָד: וְאֲנִי לֹא אֲחוּס עַל־נִינְוָה הָעִיר
 הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יִשְׁכְּנָה הָרַבָּה מִשְׁתִּים־עֹשֶׂהָ רַבּוֹ אָדָם אֲשֶׁר
 לֹא־יָדַע בְּיָדַיִמִּינוּ לְשִׁמְאֹלָו וּבְהִמָּה רַבָּה:

סך פסוקים של יונת שמנת וארבעים, וסמן חז"ל:

מיכה. Micha.

א 1

א דְּבַר־יְהוָה: אֲשֶׁר הָיָה אֶל־מִיכָה הַפְּרָשְׁתִּי בִּימֵי יוֹתָם אֲחִי
 2 יְחִזְקִיָּה מֶלֶכִּי יְהוּדָה אֲשֶׁר חָזָה עַל־שָׁמְרוֹן וַיְרוּשָׁלַם: שְׁמַעוּ
 עַמִּים כְּלָם הַקְשִׁיבִי אֶרֶץ וּמְלָאָה וַיְהִי אֲדֹנִי יְהוָה בְּכֶם לַעַד
 3 אֲדֹנִי מְהִיכַל קִדְשׁוֹ: כִּי־הִנֵּה יְהוָה יֵצֵא מִמְּקוֹמוֹ וַיֵּרֶד וַתֵּךְ
 4 עַל־בְּמֹתַי־אֶרֶץ: וְנִמְסוּ הַהָרִים תַּחֲתָיו וְהַעֲמָקִים יִתְפַּקְעוּ
 5 כַּדּוֹנָג מִפְּנֵי הָאֵשׁ כְּמִים מִזָּרִים כַּמּוֹרֵד: בְּפֶשַׁע יַעֲקֹב כָּל־
 6 זֹאת וּבַחֲטָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל מִי־פֶשַׁע יַעֲקֹב הָלֹוא שָׁמְרוֹן וּמִי
 7 בְּמוֹת יְהוּדָה הָלֹוא יְרוּשָׁלַם: וְשָׁמַתִּי שָׁמְרוֹן לְעִי הַשָּׂדֶה
 8 לְמִשְׁעֵי כְרִם וְהַנֶּרְתִּי לְפִי אֲבִלְיָה וַיִּסְדֶּיהָ אֲנִלָּה: וְכָל־
 9 פְּסִילֶיהָ יִפְתּוּ וְכָל־אֲתָנֶיהָ יִשְׁרְפוּ כָאֵשׁ וְכָל־עֲצָבֶיהָ אֲשִׁים
 8 שְׂמֵמָה כִּי מֵאֲתָנָן זִנְהָ קִבְּצָה וְעַד־אֲתָנָן זִנְהָ יִשְׁוּבוּ: עַל־
 9 זֹאת אֲסַפְּדָה וְאִילִילָה אֵילָכָה שִׁיִּלָּל וְעִרוֹם אֶעֱשֶׂה מִסְפּוֹ
 9 פְּתִיחַ וְאֶכֶל כִּבְנוֹת יַעֲנָה: כִּי אֲנוּשָׁה מִפּוֹתֶיהָ כִּי־בָאָה
 י עַד־יְהוּדָה נָגַע עַד־שַׁעַר עַמִּי עַד־יְרוּשָׁלַם: בְּגַת אֶל־תַּגִּיזוּ
 11 בְכוֹ אֶל־תִּבְכּוּ בְּבֵית לַעֲפֹרָה עָשָׂר הַתַּפְּלִשְׁתִּי: עֲבְרִי לָכֶם

v. 11 ש' רפה v. 3 יחיר ו' v. 5 מלא ו' v. 8 שולל קרי

v. 10 התפלשי קרי

יִשְׁכַּבְתָּ שָׁפִיר עֲרִיה־בֶּשֶׁת לֹא יִצְאָהּ יוֹשֶׁבֶת צֹאנָן מִסֶּסֶל
 12 בֵּית הָאֵזֶל יִקַּח מִכֶּם עֲמֻדָתוֹ: כִּי־חָלָה לְטוֹב יוֹשֶׁבֶת מְרוֹת
 13 כִּי־יִרֵד רֵעַ מֵאֵת יְהוָה לְשַׁעַר יְרוּשָׁלָּם: רַחֵם הַמְרַבֶּבֶה
 לְרַכֵּשׁ יוֹשֶׁבֶת לְכִישׁ רֵאשִׁית חֲטָאֵת הִיא לְבַת־צִיּוֹן
 14 כִּי־בָהּ נִמְצְאוּ שְׂשָׁעֵי יִשְׂרָאֵל: לָכֵן תִּתְּנִי שְׁלוּחִים עַל
 מִזְבְּחַת גָּת בְּתִי אֶכְזִיב לְאֶכְזִיב לְמַלְכִי יִשְׂרָאֵל: עַד־טו
 הִירָשׁ אֶכְרִי לָךְ יוֹשֶׁבֶת מִרְשָׁה עַד־עֲדָלָם יָבוֹא פְכוּד
 יִשְׂרָאֵל: קָרָחִי וְגִזִּי עַל־בְּנֵי תַעֲנִיגִיךָ הַרְחֲכִי קִרְחָתְךָ 16
 בַּשָּׂעִר כִּי גָלוּ מִמֶּךָ: ס

ב 2

הִנֵּה חֲשָׁבִי־אָנוּן וּפְעִלֵי רָע עַל־מִשְׁכָּבוֹתֶם בְּאוֹר הַפֶּקֶר יַעֲשִׂיהָ א
 כִּי יִשְׁלָאֵל יָדָם: וְחֲמִדּוּ שְׂדוֹת וּגְזָלוּ וּבָתִּים וְנִשְׁאָו וַעֲשֻׁקוּ 2
 צָבָר וּבִיתוֹ אִישׁ וּנְחָלָתוֹ: ס לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה 3
 הִנֵּנִי חֹשֶׁב עַל־הַמִּשְׁפָּחָה הַזֹּאת רָעָה אֲשֶׁר לֹא־תִמְשֹׁךְ מִשָּׁם
 צִוְּאֻתֵיכֶם וְלֹא תִלְכוּ רוּמָה כִּי עַתָּה רָעָה הִיא: בַּיּוֹם הַהוּא 4
 יִשָּׂא עֲלֵיכֶם מִשָּׁל וְנָהַל נָהִי נָהִיָּה אָמַר שְׂדוּד נִשְׁדָּנוּ חֶלֶק
 עַמִּי וְיָמִיר אִידָּהּ יָמִישׁ לִי לְשׁוֹכֵב שְׂדֵינִי וְיַחֲפֹק: לָכֵן לֹא־יִהְיֶה־ח 5
 לָךְ מִשְׁלִיךְ חֹבֶל בְּגוֹרֵל בְּקֶהֱל יְהוָה: אֶל־תִּשְׁפּוּ וְיִשְׁפּוּן 6
 לֹא־יִשְׁפּוּ לְאֹלֶה לֹא יִסַּג בְּלִמּוֹת: הֲאִמּוֹר בֵּית־יַעֲקֹב תִּקְצֹר 7
 רוּחַ יְהוָה אֶסְאֶלֶה מִצִּלָּיו הֲלֹא דְבָרִי יִיטִיבוּ עִם הַיָּשָׁר
 הַלֵּךְ: וְאֶת־מֹוֹל עַמִּי לְאוֹיֵב יְקוּמִם מִמּוֹל שְׁלָמָה אֲדָר 8
 תַּפְשֻׁטוּן מִעֲבָרִים בָּטַח שׂוֹכֵי מִלְחָמָה: נָשִׂי עַמִּי תִגְרָשׁוּן 9
 מִבֵּית תַּעֲנִיגִיהָ מֵעַל עֲלָלֶיהָ תִּקְחוּ הַדָּרִי לְעוֹלָם: קוּמוּ וּלְכוּ־י
 כִּי לֹא־זֹאת הַמְּנוּחָה בַּעֲבוּר סִמָּאָה תַּחֲבֹל וְחֹבֶל נִמְרָץ: 10
 לֹא־אִישׁ הַלֵּךְ רוּחַ וְשֹׁקֵר כִּי־ב אִשָּׁף לָךְ לֵיזֵן וְלִשְׁכָּר וְהָיָה 11
 מִשִּׁיף הָעָם הַזֶּה: אִסָּף אֶאֱסֹף יַעֲקֹב בְּלָךְ קִבְּץ אֶסְבֹּץ 12
 שְׂאֵרִית יִשְׂרָאֵל יַחַד אֲשִׁימְנֶה פָצֵאן בְּצָרָה פֶּעֶדֶר בְּתוֹךְ
 הַדְּבָרֹו תִהְיֶמְנָה מֵאֲדָם: עֲלֶה הַסָּרֵץ לִסְנִיָּהֶם פֹּרְצוּ וַיַּעֲבְרוּ 13
 שָׁעַר וַיִּצְאוּ כֹו וַיַּעֲבֹר מִלִּפְנֵם לִסְנִיָּהֶם וַיִּהְיֶה בְּרֹאשָׁם:

ג 3

וְאָמַר שְׂמַע־נָא רָאשֵׁי יַעֲקֹב וּקְצִינֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלֹא לָכֶם א

2 לָדַעַת אֶת־הַמֶּשֶׁשׁ: שְׁנָאֵי טוֹב וְאַחֲבֵי רָעָה גָזְלֵי עוֹרֶם
 3 מִעֲלֵיהֶם וַשָּׂאֲרָם מֵעַל עֲצָמוֹתָם: וְאַשֶּׁר אָכְלָה שָׂאֲרָ עִמִּי
 וְעוֹרֶם מִעֲלֵיהֶם הַפְּשִׁיטוּ וְאֶת־עֲצָמֹתֵיהֶם פָּצְחוּ וּפָרְשׁוּ
 4 כַּאֲשֶׁר בִּסּוֹר וּכְבֹּשֶׁר בְּתוֹךְ קִלְחָת: אֲזִי יוֹעֲקֹוֹ אֶל־יְהוָה וְלֹא
 יַעֲנֶה אוֹתָם וַיִּסְתֵּר פָּנָיו מֵהֶם בַּעֲת הַהִיא כַּאֲשֶׁר הִרְעִי
 ה מִעֲלֵיהֶם: ס כֹּה אָמַר יְהוָה עַל־הַנְּבִיאִים
 הַמַּתְעִים אֶת־עַמִּי הַנָּשָׁכִים בְּשִׁנְיָהֶם וְקִרְאוּ שָׁלוֹם וְאַשֶּׁר
 6 לֹא־יִתֵּן עַל־שִׁינָהֶם וְקִדְּשׁוּ עַלְיוֹ מִלְחָמָה: לָכֵן לִילָה לָכֶם
 מַחְזוֹן וְהַשְׁכָּה לָכֶם מִקֶּסֶם וּבָאָה הַשְּׁמֶשׁ עַל־הַנְּבִיאִים
 7 וְקָדַר עֲלֵיהֶם הַיּוֹם: וּבָשׂוּ הַחֲזִים וְחִפְּרוּ הַקֶּסֶם מִיָּם וְעָטוּ
 8 עַל־שָׁסִם כָּלָם כִּי אֵין מַעֲנֶה אֱלֹהִים: וְאוֹלָם אֲנֹכִי מִלְּאֲתִי
 כָּח אֲתִירֹת יְהוָה וּמִשְׁשֶׁט וּגְבוּרָה לְהַפִּיד לְיַעֲקֹב שִׁשְׁעוֹ
 9 וּלְיִשְׂרָאֵל חֲשָׁאתוֹ: ס שְׁמַעֲנָא זֹאת רֹאשִׁי
 בֵּית יַעֲקֹב וּקְצִינִי בֵּית יִשְׂרָאֵל הַמְתַּעֲבִים מִשְׁפָּט וְאֵת כָּל־
 י הַיִּשְׂרָאֵל וַעֲקֹשׂוּ: בָּנָה צִיּוֹן בְּדַמִּים וַיְרִישְׁלָם בַּעֲוֹנָתָהּ:
 11 רֹאשִׁיָּהּ, בַּשִּׁחַד וַשֶּׁשֶׁט וְכִהְיֶינָהּ בְּמַחֲרִיר יוֹרֵוּ וּגְבִיאֶיהָ
 בְּכֶסֶף וּקֶסֶם וְעַל־יְהוָה יִשְׁעֵנִי לֵאמֹר הֲלוֹא יְהוָה בְּקִרְבִּנִי
 12 לֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה: • לָכֵן בְּגִלְגָּלָם צִיּוֹן שִׁדָּה תַּחֲרֹשׁ
 וַיְרִישְׁלָם עֵינֵי תְהִלָּה וְהָרַ הַבַּיִת לְבָמוֹת יָעַר: ס

ד 4

א וְהִנֵּה, בְּאַחֲרִית הַיָּמִים יִהְיֶה הָר בֵּית־יְהוָה נִכּוֹן כְּרֹאשׁ
 2 הַהָרִים וְנִשָּׂא הוּא מִבְּעוֹת וְנִהְרֹו עָלָיו עַמִּים: וְהָלָכוּ גוֹיִם
 רַבִּים וְאָמְרוּ לָכֵן, וְנַעֲלָה אֶל־הַר־יְהוָה וְאֶל־בֵּירוֹ אֱלֹהֵי
 יַעֲקֹב וַיּוֹרֶנּוּ מִדְּרָכָיו וְנִלְכְּהָ בְּאַרְחֻתָיו כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה
 3 וּדְבַר־יְהוָה מִירוּשָׁלַם: וַשֶּׁשֶׁט בֵּין עַמִּים רַבִּים וְהוֹכִיחַ לְגוֹיִם
 עֲצָמִים עַד־דְּחוּק וּבְתֹתֵי חֲרֻבְתֵּיהֶם לְאַתִּים וַחֲנִיתֹתֵיהֶם
 לְמִזְמוֹרוֹת לֹא־יִשְׁאֹו גּוֹי אֶל־גּוֹי חֲרֹב וְלֹא־יִלְמְדוּן עוֹד
 4 מִלְחָמָה: וַיִּשְׁכּוּ אִישׁ תַּחַת גִּפְסֹו וְתַחַת תְּאֻנָּתוֹ וְאֵין מִחְרִיד
 ה בִּי־פִי יְהוָה צְבָאוֹת דִּבֶּר: כִּי כָל־הָעַמִּים יִלְכּוּ אִישׁ
 בְּשֵׁם אֱלֹהֵיו וְאִנְחָנוּ נִלְךָ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם
 6 וָעַד: ס בַּיּוֹם הַהוּא נֹאם־יְהוָה אֶסְפֶּה הַצִּלְעָה

7 וְהִנֵּחָהּ אֶקְבָּצָהּ וְאֲשֶׁר הִרְעֵתִי וְשִׁמְתִּי אֶת־הַצִּלָּהּ
 לְשֹׂאֲרֵית וְהִנֵּחָלָאָה לְגֹי עֲצוּם וּמֶלֶךְ יִהְיֶה עָלֶיהֶם בְּהֵרָא
 8 צִיּוֹן מִעֵתָה וְעַד־עוֹלָם: • וְאַתָּה מְגֹד־לִיעֲדָר
 עֶסֶל בַּת־צִיּוֹן עֲדִיךָ תֵּאֵתָהּ וּבָאָה הַמִּמְשָׁלָה הָרִאשֹׁנָה
 מִמְּלֻכַת לְבַת־יְרוּשָׁלַם: עֵתָה לָמָּה תִרְעִי רַע הַמֶּלֶךְ אֵין
 9 בָּהּ אִסִּיּוּעֶצֶל אֲבָד כִּי־הִחְזִיקָה חֵיל כִּיּוֹלָדָה: חֹלִי וְגִחִי
 בַת־צִיּוֹן כִּיּוֹלָדָה כִּי עֵתָה תִצָּאִי מִקְרִיָּה וְשִׁכְנָתָה בַּשָּׂדֶה
 וּבָאֵת עַד־כָּכָל שָׁם תִּפְצָלִי שָׁם יִגְאָלָהּ יְהוָה מִכַּף אִיָּבִיָּה:
 11 וְעֵתָה נֹאסְפוּ עָלֶיךָ גּוֹיִם רַבִּים הָאֲמָרִים תִּחַנֶּנָּה וְתַחַז בְּצִיּוֹן
 12 עֵינֵינוּ: וְהָמָּה לֹא יִדְעוּ מִחֻשְׁבוֹת יְהוָה וְלֹא תִבְיֵנו עֲצָתוֹ
 13 כִּי קִבְּצָם פָּעֲמִיר וְזָרְנָה: קוֹמִי וְדוֹשִׁי בַת־צִיּוֹן כִּי קָרְנָה
 אֲשֵׁים בְּרוֹץ וּפִרְסֵתֶיךָ אֲשֵׁים נְחוּשָׁה וְהִדְקוֹת עַמִּים רַבִּים
 14 וְהִחֲרַמְתִּי לִיהוָה בְּצֻלָם וְחִילָם לְאֹדוֹן כָּל־הָאָרֶץ: עֵתָה
 תִּתְגַּדְּרִי בַת־גִּדּוּד מִצּוֹר שָׁם עָלֵינוּ בַּשֹּׁבֶט וְכֹף עַל־הַלְחִי
 אֵת שֵׁשֶׁט יִשְׂרָאֵל: ס

ח 5

וְאַתָּה בֵּית־לַחֶם אֶפְרָתָה צִעִיר לְהִיּוֹת בְּאֶלְפֵי יְהוּדָה מִמֶּנָּה א
 לִי יֵצֵא לְהִיּוֹת מוֹשֵׁל בְּיִשְׂרָאֵל וּמוֹצֵאֲתִיו מִקֹּדֶם מִיָּמִי
 עוֹלָם: לָכֵן יִתְּנֶם עַד־עַת וְיִלָּדָה וְיִלָּדָה וְיִתָּר אֲחִיו וְשׁוֹבוֹן 2
 עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְעַמֹּד וְרָעָה בָּעַז יְהוָה בְּנֶאֱוֹן שָׁם יְהוָה 3
 אֱלֹהֵיו וַיִּשָּׁבּוּ כִּי־עֵתָה יִגְדֹּל עַד־אֶפְסֵי־אָרֶץ: וְהִיָּה זֶה 4
 שְׁלֹם אֲשׁוּר וְכִי־יָבֹא בְּאֶרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בְּאֶרְמְנוֹתֵינוּ
 וְהִקְמֵנוּ עָלָיו שִׁבְעָה רַעִים וְשִׁמְנָה נְסִיכֵי אָדָם: וְרָעוּ אֶת־ה־
 אָרֶץ אֲשׁוּר בְּחָרֵב וְאֶת־אָרֶץ נִמְרֹד בְּפִתְחֶיהָ וְהִצִּיל מֵאֲשׁוּר
 כִּי־יָבֹא בְּאֶרְצֵנוּ וְכִי יִדְרֹךְ בְּגִבּוֹלֵינוּ: ס וְהִיָּה 6
 שֹׂאֲרֵית יַעֲקֹב בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים פֶּטֶל מֵאֵת יְהוָה כְּרִבִּיבִים
 עַל־יַעֲשֹׁב אֲשֶׁר לֹא־יִקְוָה לְאִישׁ וְלֹא יִיחַל לִבְנֵי
 אָדָם: ס וְהִיָּה שֹׂאֲרֵית יַעֲקֹב בְּגוֹיִם בְּקֶרֶב עַמִּים 7
 רַבִּים כְּאִרְיָה בְּבִהְמוֹת יָעַר כְּכַסִּיר בְּעֵדְרֵי־צֶאֱן אֲשֶׁר אִם־
 עָבַר וְרָמַס וְטָרַף וְאֵין מִצִּיל: תֵּלֶם יִדָּה עַל־צִרְיָה וְכָל־8
 אִיָּבִיָּה יִפְרֹתוּ: ס וְהִיָּה בַּיּוֹם הַהוּא נֹאם־יְהוָה 9

י וְהִכְרַתִּי סוּסֶיךָ מִקֶּרְבְּךָ וְהִאֲבֹדְתִי מִרְכָּבְתֶּיךָ: וְהִכְרַתִּי
 11 עָרֵי אֲרָצְךָ וְהִרְסֹתִי כָל-מִבְצָרֶיךָ: וְהִכְרַתִּי כְשָׁפִים מִיָּדְךָ
 12 וּמַעֲוֹנִים לֹא יִהְיוּ-לָךְ: וְהִכְרַתִּי סִסִּילֶיךָ וּמַצְבֹּתֶיךָ מִקֶּרְבְּךָ
 13 וְלֹא-תִשְׁתַּחֲוֶה עוֹד לַמַּעֲשֵׂה יָדֶיךָ: וְנִתְּשַׁתִּי אֲשִׁירֶיךָ מִקֶּרְבְּךָ
 14 וְהִשְׁמַדְתִּי עָרֶיךָ: וְעָשִׂיתִי בָאָף וּבַחֲמָה נָקָם אֶת-הַגּוֹיִם
 אֲשֶׁר לֹא שָׁמְעוּ: ס

6 1

א שָׁמְעוּ-לֹא אֶת אֲשֶׁר-יְהוָה אָמַר קוֹם רִיב אֶת-הַהָרִים
 2 וְתִשְׁמַעְנָה הַגְּבָעוֹת קוֹלְךָ: שָׁמְעוּ הָרִים אֶת-דְּרִיב יְהוָה
 וְהָאֲתָנִים מִסְּדֵי אֶרֶץ פִּי רִיב לִיהוָה עַם-עַמּוֹ וְעַם-יִשְׂרָאֵל
 3 יִתְנוּכָה: עַמִּי מִה-עָשִׂיתִי לָךְ וַיָּמָה הִלַּאתִיךָ עֲנֵה בִּי: פִּי
 4 הֶעֱלִיתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמִבֵּית עַבְדִּים פָּדִיתִיךָ וְאֲשַׁלַּח
 5 לְפָנֶיךָ אֶת-מִשְׁחָה אֲהֲלֵן וּמִרְיֹם: עַמִּי זָכַר-נָא מִה-יֵצֵא בְּלֶךְ
 6 מִלֶּךָ מוֹאָב וַיָּמָה-עָנָה אֹתוֹ בְּלַעַם בֶּן-בְּעֹזַר מִן-הַשָּׁפְטִים עַד
 7 הַגִּלְגָּל לְמַעַן דַּעַת צִדְקוֹת יְהוָה: בַּמָּה אָקִידֶם יְהוָה אִפְּךָ
 8 לְאֵלֶיךָ מָרוֹם הָאֲקִידֶמֶנּוּ בְּעוֹלֹת פַּעֲגָלִים בְּנֵי שָׁנָה: תִּירָצָה
 9 יְהוָה בְּאֵלָפֵי אֵילִים בְּרִבְבֹּת נַחֲלֵי-שָׁמֶן הִקְאֲתָן בְּכוֹרֵי
 10 שִׁשְׁלֵי שָׂרֵי כְּטָנֵי חֲטָאת נִפְשָׁי: הִגִּיד לָךְ אָדָם מִה-טוֹב
 11 וּמִה-יְהוָה דּוֹרֵשׁ מִמֶּךָ פִּי אִם-עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וְאֶה-בֶּת-חֶסֶד
 12 וְהִצַּנֵּעַ לָכֶת עַם-אֱלֹהֶיךָ: ס קוֹל יְהוָה לְעִיר
 13 יִקְרָא (וְתִישָׁיָה יִרְאֶה שְׁמֶךָ) שָׁמְעוּ מִשְׁחָה וּמִי יַעֲדָה: עוֹד
 14 הָאֵשׁ בֵּית רָשָׁע אֲצֻרוֹת רָשָׁע וְאִיפֹת רָזוֹן זְעוּמָה & הָאֲזֻפָּה
 15 בְּמֵאזְנֵי רָשָׁע וּבְכִיס אֲבָנֵי מְרֻמָּה: אֲשֶׁר עֲשִׂירֶיהָ מִלֵּאֵי
 16 חֲמָם וַיִּשְׁכְּתֶיהָ דְּבָרֵי-שָׁקָר וַיִּלְשׁוּנֶם רִמְיָה בְּפִיָּהֶם: וְגַם
 17 אֲנִי הִחֲלֵיתִי הַכּוֹתָהּ הַשָּׁמַם עַל-חֲטָאתָהּ: אֶתָּה תֹאכַל
 18 וְלֹא תִשְׂבֹּעַ וַיִּשְׁתַּחֲ בִקְרָבָהּ וַתִּסָּג וְלֹא תִפְלִיט וְאֲשֶׁר
 19 תִּפְלֹט לַחֲרִיב אֲתָן: אֶתָּה תִּזְרַע וְלֹא תִקְצֹר אֶתָּה
 20 תִּדְרֹךְ-זֵית וְלֹא-תִסְקֶיהָ שָׁמֶן וְתִירֹשׁ וְלֹא תִשְׁתַּה-יַּיִן:
 21 וַיִּשְׁתַּמְּרֵן חֲקוֹת עַמִּרֵי וְכָל מַעֲשֵׂה בֵית-דֹּאחָאֵב וַתִּלְכּוּ
 22 בְּמַעֲצוֹתֶם לְמַעַן תִּהְיֶי אֶתָּה לְשִׁמָּה וַיִּשְׁכְּתֶיהָ לְשָׂרָקָה וַחֲרֹפֶת
 עַמִּי תִשָּׂאוּ: ס

7 ו

אֲלֵלִי לִי כִי הָיִיתִי בְּאֶסְפִּירֶיךָ כְּעֹלֹלֶת בְּצִיר אֶיךָ אֲשָׁפֹל א
לֵאכֹל בְּבוֹרָה אֶתְּהָ נִשְׁפָּט אֲבֹד חֶסֶד מִדְּהָאָרֶץ וַיֵּשֶׁר 2
בְּאָדָם אֵין כָּלָם לְדָמִים יֵאָרְכוּ אִישׁ אֶת־אֲחִיהוּ וַיִּצְדּוּ חֶרֶם:
עַל־הָרֶע פְּשִׁים לְהִיטִיב הַשָּׁר שָׁאֵל וְהַשְׁפֹּט בְּשָׁלוֹם 3
וְהַגְדֹּל זִכְרֵה הַנּוֹת נִשְׁפָּט הוּא וַיַּעֲבֹתוּהָ: טוֹבָם כִּי־חָדַק יֵשֶׁר 4
מִמְּסֻכָּה יוֹם מִצְפִּיָּה פִקְדֹתֶיהָ לָאָה עֲתָה תִהְיֶה מְבוֹכָתָם:
אֶל־תֵּאֱמִינוּ כִּרְע אֶל־תִּבְטְחוּ בְּאֵלֹתָ מִשְׁכַּכְת חִיקָה שָׁמַר 5
סִתְּחִי־סִיָּה: כִּי־בֹן מִנְבֵּל אֵב בַּת קָמָה בְּאֵמָה כָּלָה בְּחֻמָּתָה 6
אֵיבִי אִישׁ אֲנָשִׁי בִיתוֹ: וְאֵנִי בִיהוָה אֲצַפֶּה אוֹחִילָה לֵאמֹר 7
יִשְׁעִי יִשְׁמְעֵנִי אֱלֹהִי: אֶל־תִּשְׁמָחִי אֵיבִיתִי לִי כִי נִשְׁלַחְתִּי קָמָתִי 8
כִּי־אֲשִׁב בַּחֲשֹׁךְ יִהְיֶה אוֹר לִי: ס זַעַם יִהְיֶה אֲשָׁא 9
כִּי חֲטָאתִי לֹא עַד אֲשֶׁר יִרְיֵב רִיבִי וְעֲשָׂה מִשְׁפָּטִי וַיִּצְיָאֵנִי
לְאוֹר אֲרָאָה בְּצִדְקָתוֹ: וְתִרָא אֵיבִיתִי וְתִכְסֶּה בִישָׁה הָאֲמָרָה־י
אֱלִי אֵין יִהְיֶה אֶלְתִּיָּה עֵינִי תִרְאִינָה בָּה עֲתָה תִהְיֶה
לְמַרְמָס פְּטִיט חוֹצֹת: יוֹם לְבָנוֹת גְּדִרְיָה יוֹם הַהוּא 11
יִרְחַק־חֶק: יוֹם הוּא וְעִדְיָה יָבוֹא לְמַנִּי אֲשֶׁר וְעָרִי מִצֹּר 12
וְלִמְנִי מִצֹּר וְעַד־נֶהָר וַיִּם מַיִם וְהָר הָהָר: וְהִיָּתָה הָאָרֶץ 13
לְשִׁמְמָה עַל־יִשְׁבִּיָּה מִשָּׁרִי מַעַלְלֵיהֶם: ס רָעָה עֲמָה 14
בְּשִׁבְטָה צֶאֱן נִחַלְתָּה שְׁכֵנִי לְבָדֵד יַעַר בְּתוֹךְ פְּרָמֶל יִרְעוּ
כֶּשֶׁן וּגְלַעַד כִּימֵי עוֹלָם: כִּימֵי צִאֲתָה מֵאָרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ טו
נִשְׁלָאוֹת: וְרָאוּ גוֹיִם וַיִּבְשּׁוּ מִכָּל גְּבוּרָתָם וַיִּשְׁמְדוּ יָד עַל־ 16
שָׁה אֲזִינֵיהֶם תִּחַרְשָׁנָה: וְלַחֲכוּ עָשָׂר כְּנָחֵשׁ כְּנָחֵלִי אֶרֶץ 17
יִרְגְּזוּ מִמְּסֻכְרֵיתֵיהֶם אֶל־יִהְיֶה אֱלֹהֵינוּ וַיִּפְחֲדוּ וַיִּרְאוּ מִמֶּנָּה:
מִי־אֵל כְּמוֹהָ נִשָּׂא עוֹן וְעֵבֶר עַל־שָׁשׁ לְשֹׁאֲרֵית נִחַלְתָּה 18
לֹא־הִחְזִיק לְעַד אֲפֹו כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא: וְשׁוֹב יִרְחַמְנוּ 19
יִכְבֹּשׁ עֲנֻתֵינוּ וְתִשְׁלָה בְּמִצְלוֹת יָם כְּלִחְשֹׁאֲתָם: תִּתֵּן אֲמָת־
לִי־עֹלָב חֶסֶד לְאֲבָרֵיהֶם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לְאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם:

v. 16 פתח בס"פ

סד פסוקים של נבואת מיכא מאח חמשה, וסמן על"ה:

Nahum. נחום

א 1

2 מִשָּׂא נִינְוָה סֶסֶר חֲזֹן נָחֻם הָאֱלֹקִשִׁי: אֵל קִנּוּא וְנָקָם
 יִהְיֶה נָקָם יְהוָה וּבְעַל חֶמֶד נָקָם יִהְיֶה לְצָרָיו וְנוֹטֵר הוּא
 3 לְאֹיְבָיו: יְהוָה אֲרֵךְ אַפַּיִם וּגְדוֹל־כֹּחַ וְנָקָה לֹא יִנְקָה יְהוָה
 4 בְּסוֹסֶת וּבִשְׂעָרָה וּרְכֹז וְעֵנָן אֶבֶק רִגְלָיו: גֹּזֵר בַּיָּם וַיִּבְשֶׁהוּ
 וְכָל־הַנְּהָרוֹת הִחָרִיב אִמְלָל בָּשָׂן וְכִרְמֶל וַיִּפְרַח לִבְנוֹן
 5 אִמְלָל: הָרִים רָעֲשׂוּ מִמָּוֶה וְהַגְּבָעוֹת הִתְמַגְּגוּ וַתִּשָּׂא הָאָרֶץ
 6 מִסָּגִיו וַתִּבֹּל וְכָל־יוֹשְׁבֵי בָהּ: לִסְנִי זַעֲמוֹ מִי יַעֲמֹד וּמִי
 יָקוּם בַּחֲרוֹן אַפּוֹ חֲמָתוֹ נִתְּכָה כְּאֵשׁ וְהַצָּרִים נִתְּצוּ מִמָּוֶה:
 7 טוֹב יְהוָה לְמַעֲזוֹ בַּיּוֹם צָרָה וַיִּדַּע חֲסִי בּוֹ: וּבִשְׂטָף עֲבִיר
 8 כָּל־הָיַעֲשָׂה מְקוֹמָהּ וְאֹיְבָיו יִרְדּוּ־חֲשָׂה: מִה־תִּתְחַשְּׁבוּן אֶל־
 9 יְהוָה כָּל־הָיָה עֲשֵׂה לֹא־תִקוּם שְׂעָמִים צָרָה: בִּי עֲדֹ
 סִיָּרִים סִבְכִּים וּכְסָבָאִם סְבוּאִים אִפְּלוּ פָקַשׁ יִבֹּשׁ מָלֵא:
 10 מִמֶּה יֵצֵא חֲשֹׁב עַל־יְהוָה רַעַה יַעַץ בְּלִיעַל: ס כֹּה
 11 אָמַר יְהוָה אֱסֹשְׁלָמִים וְכֵן רַבִּים וְכֵן נִגְזְרוּ וְעָבְרָה וְעָנְתָה
 12 לֹא אֶעֱנֶה עוֹד: וְעָתָה אֲשַׁבֵּר מִטְּהוֹ מַעְלִיָּה וּמוֹסְרִיתָהּ
 13 אֲנַתְק: וְצִוְּהָ עָלֶיהָ יְהוָה לֹא־יִזְרַע מִשְׁמֶה עוֹד מִבֵּית
 14 אֱלֹהֶיהָ אֲכָרִית פֶּסֶל וּמִסִּכָּה אֲשִׁים קִבְרָה כִּי קָלוֹת: פ

ב 2

א הִפֵּה עַל־הַהָרִים רִגְלֵי מְבַשֵּׁר מִשְׁמִיעַ שְׁלוֹם חֲגִי יְהוּדָה
 חֲגִיָּה שְׁלָמִי נִדְרֶיהָ כִּי לֹא יוֹסִיף עוֹד לַעֲבוֹר־בָּהּ בְּלִיעַל
 2 כָּל־הָנִכְרֶת: עֲלָה מִפִּיֶךָ עַל־שִׁנֶּיךָ נִצְוֹר מִצִּוְרָה צִפְּרָה
 3 דָּרָה חֹזֵק מְתַנִּים אִמָּץ כֹּחַ מְאֹד: כִּי תָבֹא יְהוָה אֶת־חֲזָאוֹן
 יַעֲקֹב בְּגִאוֹן יִשְׂרָאֵל כִּי בִקְקוֹם בְּקָקִים וּזְמִירֵיהֶם שִׁחֲתוּ:
 4 מִגֵּן גְּבוּרָתוֹ מְאֹדִם אֲנָשִׁי־חַיִל מִתְּלָעִים בְּאֵשׁ־שְׂלָחַת
 5 הַרְכֵב בַּיּוֹם הַכִּינּוֹ וְהַבְרָשִׁים הָרַעְלָו: בַּחוּצוֹת יִתְהוֹלְלוּ
 הַרְכֵב וַשִּׁתְקַשְׁקֹן בְּרַחֲבוֹת מְרִאִיהֶן פִּלְשִׁי־דִים בְּבָרְקִים

v. 3 יתיר ו' ib. ס' זעירא v. 1 יתיר ו' ib. כלו קרי

ירוּצְצוּ: יִזְכֹּר אֲדִירָיו יִכָּשְׁלוּ בַּהֲלוֹכָתָם וַיִּמְהָרוּ חוֹמֹתָהּ 6
 וְהָלַן הַסִּפְקָה: שְׁעָרֵי הַנִּהָרֹת נִסְתָּחוּ וְהַיִּקְל נִמּוּג: וְהָצַב 7
 גִּלְתָּהּ הַעֲלָתָהּ וְאִמְהָתֶיהָ מִנְהַגֹּת כָּקוֹל יוֹנִים מִתַּפְסֹת עַל- 8
 לִבְבָּהּ: וְנִינְיָה כְּבָרְכַת-מִים מִימֵי הָיָא וְהָמָּה נָסִים עֲמָדוֹ 9
 עֲמָדוֹ וְאִין מִסְנָה: בָּזוּ כֶסֶף בָּזוּ זָהָב וְאִין קֶצֶה לִתְכוּנָהּ 10
 בְּכַד מִכָּל כְּלֵי חֲמָה: בּוּקָה וּמְבוּקָה וּמְבֻלָּקָה וְלֵב נָמַס 11
 וּסָק בְּרָפִים וְהִלְחִלָה בְּכָל-מַחֲנִים וּסְנִי כָּלָם קִבְּצוּ פֶּאֶרְיוֹ: 12
 אִיהָ מְעוֹן אֲרִיֹת וּמַרְעָה הִוא לְכַסְרִים אֲשֶׁר הִלָּךְ אֲרִיָּה 13
 לָבִיא שָׁם גִּיּוֹר אֲרִיָּה וְאִין מִחְרִיד: אֲרִיָּה טָרַף בְּנֵי גֵרְתָיו 14
 וּמִחֲנֶק לְלִבְאֹתָיו וּנְמַל־טָרַף חֲרִיו וּמַעֲלֹתָיו טָרַף: הִנְנִי 15
 אֵלֶיךָ נָאִם יְהוָה צָבָאוֹת וְהִבְעַרְתִּי בְּעֹשֶׁן רֶבְבָהּ וּכְפִירֶיהָ
 תֹאכַל חֲרֵב וְהִכְרַתִּי מֵאֶרֶץ טָרַף וְלֹא-יִשְׁמַע עוֹד קוֹל
 מִלְּאֲבִיבָה: ס

ג 3

הִוִּי עִיר דְּמִים בָּלָה בַּחֹשׁ פָּרַק מִלְּאָה לֹא יָמִישׁ טָרַף: קוֹל 2
 שׁוֹט וְקוֹל רֶעֶשׂ אוֹפֶן וְסוֹס דָּהָר וּמְרֻבָּבָה מְרַקְדָּה: פֶּרֶשׁ 3
 מַעֲלָה וְלֹהֵב חֲרֵב וּבָרֶק חֲלִית וְרֵב חֲלָל וְלִבְד פֶּגֶר וְאִין 4
 קֶצֶה לְגוֹיָה יִכָּשְׁלוּ בְּגוֹיָתָם: מִרְבַּז זְנוּנֵי זִוְנָה טוֹבַת חֵן 5
 בַּעֲלַת כְּשָׁפִים הַמְכַרְת גּוֹיִם בְּזִנוּנֶיהָ וּמִשְׁפָּחוֹת בְּכִשְׁפֶּיהָ: 6
 הִנְנִי אֵלֶיךָ נָאִם יְהוָה צָבָאוֹת וְגִלְתִּי שׁוֹלְיָה עַל-שְׁנֵיךָ 7
 וְהִרְאִיתִי גּוֹיִם מַעֲרָה וּמִמְלָכוֹת קְלוֹנָה: וְהִשְׁלַכְתִּי עֲלֶיךָ 8
 שְׁקָצִים וְנִבְלָתֶיךָ וּשְׁמֹתֶיךָ כְּרָאִי: וְהָיָה כְּלִי-רֹאשׁ יְדוּד 9
 מִמֶּךָּ וְאָמַר שְׂדֵדָה נִינְיָה מִי יָנִיד לָהּ מֵאִין אֲבִקֵּשׁ מִנְחָמִים 10
 לָהּ: הִתִּיטְבִי מִנָּא אֲמִין הִישָׁבָה בִּי-אֲרִים מִים סָבִיב לָהּ אֲשֶׁר- 11
 חִיל יָם מִים חוֹמָתָהּ: כּוּשׁ עֲצָמָה וּמַצְרִים וְאִין קֶצֶה שׁוֹט 12
 וְלוֹכִים הָיוּ בַּעֲזָרְתָהּ: גִּם-הִיא לִגְלָה הִלְכָה בְּשִׁבְי גִּם- 13
 עֲלָלֶיהָ יִרְשָׁשׁוּ בְּרָאשׁ כָּל-חֻצּוֹת וְעַל-נִכְבְּדֶיהָ יִהְיֶה גוֹרֵל
 וְכָל-גְּדוּלָּתָהּ רִתְקוּ בְּזָקִים: גִּם-אֶת תִּשְׁכָּרִי תִהְיֶה נַעֲלָמָה 14
 גִּם-אֶת תִּבְכָּשִׁי מַעֲזוּ מְאוּיָב: כָּל-מְבַצְרֶיהָ תֵּאֱנִים עִם- 15
 בְּכוֹרִים אִסִּי-וְלֹעֵז וְנִכְשָׁלוּ עַל-פִּי אוֹכַל: הִנֵּה עֲמָה נָשִׁים 16
 בְּקֶרְבָּהּ לֹא-יִבֶּה סֶתוּחַ נִסְתָּחוּ שְׁעָרֵי אֶרֶץ אֲכָלָה אֲשֶׁ

v. 6 בהליכתם קרי v. 11 א' נחה v. 3 וכשלו קרי

14 בְּרִיחֶיהָ: מִי מְצֹרֶה שְׁאֵבִי-לָהּ חֲזִיקִי מִבְּצֻרֶיהָ בְּאֵי בָשִׁיט
טו וְרִמְסִי בְּחֶמֶר הַחֲזִיקִי מִלְּבָן: שָׁם תִּאֲכָלֶנָּה אֲשֶׁר תִּכְרִיתָהּ
16 חֶרֶב תִּאֲכָלֶנָּה פִּילָק הַתַּפְּכָד פִּילָק הַתַּפְּכָדִי פָּאֲרָבָה: הִרְבִּיתָ
17 רֶכְלֶיהָ מִפְּזֻכָּי הַשָּׁמַיִם יִלָּק שָׁשִׁט וְיִעָף: מִנְּזֻלֶיהָ פָּאֲרָבָה
וּשְׂסָרֶיהָ פָּנֹב גִּזְרֵי הַחֲזִיקִים בְּגִדְרוֹת בְּיוֹם קָרָה שָׁמַשׁ
18 זָרְחָה וְנֹדַד וְלֹא-נֹדַע מְקוֹמוֹ אֵימָּה: נָמוּ רַעֲיוֹה מִלָּה אֲשֶׁר
19 יִשְׁכְּנוּ אֲדִירֶיהָ נִשְׁשִׁי עִמָּה עַל-הַהָרִים וְאִין מִקְבֵּץ: אִין
כֹּהֵה לְשִׁבְרָה נִחְלָה מִכְתָּה כָּל־שְׁמַעֲי שְׁמַעֲנָה תִּקְעוּ כֹף
עֲלֶיהָ כִּי עַל-מִי לֹא-עֲבָרָה רַעַתָּה תִּמְיֵד:

סך פסוקים של נבואת חבוקק ארבעים ושבעת, וסמן יז"ל:

Habacuc. חבוקק

א 1

2 א הַמֶּשֶׁא אֲשֶׁר חָזָה חֲבֻקֻק הַנָּבִיא: עַד-אַתָּה יְהוָה שְׁוֹעֲתִי
3 וְלֹא תִשְׁמָע אֲזַעַק אֵלֶיךָ הַמָּס וְלֹא תוֹשִׁיעַ: לָמָּה תִרְאַנִי
אֲנִי וְעָמַל תִּבְשִׁי וְשָׂדִי וְחֲמֹס לִנְגְדִי וַיְהִי רִיב וּמִדּוֹן וַיֵּשֶׁא:
4 עַל-כֵּן תִּסְפֹּג הַזֹּרֶה וְלֹא-יֵצֵא לְנֹצָח מִשְׁפָּט כִּי רָשַׁע מִכְתִּיר
ח אֶת-הַצְדִּיק עַל-כֵּן יֵצֵא מִשְׁפָּט מֵעֵקֶל: רָאִי בַגִּזְיִם וְהַבִּישׁוּ
וְהַתְמָהוּ תִמְהוּ כִּי-פָעַל פָּעַל בְּיַמֵּיכֶם לֹא תִאֱמִינוּ כִּי יִסְפָּר:
6 כִּי-הִנְנִי מְקִים אֶת-הַפְּשָׁדִים הַגִּזִּי הַמֶּר וְהַנִּמְהָר הַזֶּה לָהּ
7 לְמִרְחֵב־אֶרֶץ לְרֹשֶׁת מִשְׁפָּנוֹת לֹא-לִי: אֵלִים וְנוֹרָא הֵוא מִמֶּנּוּ
8 מִשְׁפָּטוֹ וַיִּשְׁאַתּוּ יֵצֵא: וְקָלוּ מִנְּמָרִים סוֹסִיוֹ וַחֲדָו מִזֹּאֲבֵי עֶרֶב
וַיִּשְׁשִׁי פִרְשָׁיו וַיִּשְׁרָשִׁיו מִרְחֹק וַיָּבֹאוּ יָעֲפוּ כְנֶשֶׁר חֹשׁ לֹא-כֹול:
9 כָּלֵה לְחֲמֹס יִבֹּא מִגִּמַּת פְּנִיָּהֶם קְדִימָה וַיִּיאָסֶף פֶּחֹל שָׁבִי:
י וְהֵוא בַּמִּלְכִּים יִתְקַלָּס וְרוֹזְנִים מִשְׁחָק לֵו הֵוא לְכָל-מִבְצָר
11 יִשְׁחָק וַיִּצְבֵּר עֶסֶר וַיִּלְבְּדָהּ: אִין חֵלֶה רוּחַ וַיַּעֲבֹר וַאֲשֶׁם
12 זֶה כַּחוֹ לֹא-לֵהוּ: הִלֹּא אֵתָה מִקֶּדֶם יְהוָה אֱלֹהֵי קִדְשִׁי לֹא

v. 9 בִּלְדִי קרי v. 10 bis קמץ בזקף

נְמוּת יְהוָה לְמַשְׁפָּט שִׁמְתּוֹ וְצִיר לְהוֹכִיחַ יִסְדָּתוֹ: טהור 13
 עֵינַיִם מֵרְאוּת רָע וְהָבִיט אֶל-עַמּוּל לֹא תוֹכֵל לָמָּה תִּבְיֵט
 בּוֹגְדִים תַּחֲרִישׁ בְּכָל־עַד רָשָׁע צָדִיק מִמֶּנּוּ: ותצטח אדם פדני 14
 הַיָּם כְּרֹמֶשׂ לֹא-מִשָּׁל בּוֹ: פִּלֵּה בְּחִפָּה הָעֵלָה יִגְרֶהוּ בְּחֶרְמוֹ טו
 וַיֹּאסְפֶהוּ בְּמִכְמַרְתּוֹ עַל-כֵּן יִשְׁמַח וַיִּגִּיל: על-כן יזבח 16
 לְחֶרְמוֹ וַיִּקְשֶׁר לְמִכְמַרְתּוֹ כִּי בַהֲמָה שָׁמֵן חָלְקוֹ וַיִּמְאַכְלוּ
 בָּרָאָה: הָעַל-כֵּן יִרִיק חֶרְמוֹ וְתַמִּיד לְהִרְגַּב גּוֹיִם לֹא 17
 יִחְמוּל: ט

ב 2

עַל-מַשְׁמַרְתִּי אֶעֱמֹדָה וְאֶתִּיצְבָּה עַל-מִצְוֹר וַאֲצַפֶּה לְרְאוּת א
 מִה־יִּדְבַּר-בִּי וּמָה אֲשִׁיב עַל-תּוֹכַחְתִּי: וַיַּעֲנֵנִי יְהוָה וַיֹּאמֶר ב
 כְּתֹב חֲזוֹן וּבָאֵר עַל-הַלְחֹת לְמַעַן יִרְוֶץ קוֹרֵא בּוֹ: כִּי עוֹד ב
 חֲזוֹן לַמּוֹעֵד וַיִּסַּח לִפְנֵי וְלֹא יִכָּזֵב אִם-יִתְמַתְמָה חִפָּה-לִּי
 כִּי-כֹא יָבֹא לֹא וְאַחֵר: הִנֵּה עֹשֶׂלָה לֹא-יִשְׁתָּרָה נִפְשׁוֹ בּוֹ 4
 וְצָדִיק בְּאֻמוֹנָתוֹ יִחְיֶה: וְאַף כִּי-הֵינּוּ בִּגְדֵי גִבּוֹר יִהְיֶה וְלֹא ה
 יִנָּה אֲשֶׁר הִרְחִיב כְּשֹׂאוֹל נִפְשׁוֹ וְהוּא כְּמוֹת וְלֹא יִשְׁפַּע
 וַיֹּאסֶסֶת אֵלָיו כְּלִי-הַגּוֹיִם וַיִּקְבֹּץ אֵלָיו כְּלִי-הָעַמִּים: הֲלֹא אֵלָה ב
 כָּל־כֶּסֶם עָלָיו מִשָּׁל וַיִּשְׁאֹר וַיִּמְלִיצָה חַיִּדוֹת לוֹ וַיֹּאמֶר הִוֵּי
 הַמִּרְבֶּה לֹא-לוֹ עַד-מָתַי וּמִכְבִּיד עָלָיו עַבְדִּיט: הֲלֹא פָתַע ז
 יָקוּמוּ נִשְׁלִיךְ וַיִּקְצֹו מוֹעֲזֵיָהּ וְהָיִיתָ לְמַשְׁפּוֹת לָמוֹ:
 כִּי-אַתָּה שָׁלוֹת גּוֹיִם רַבִּים וְשָׁלוֹה פְּלִיטָה עַמִּים מִדְּמֵי 8
 אָדָם וְחַמְס־אֶרֶץ קָרִיָּה וְכָל-יֹשְׁבֵי בָּהּ: ט
 הִוֵּי בָצַע בָּצַע רָע לְבִיתוֹ לָשׁוּם בְּמִרוֹם קַנּוֹ לְהַנְצִל מִכָּת- 9
 רָע: יַעֲזֹת בִּשְׁתַּת לְבִיתָהּ קְצוֹת-עַמִּים רַבִּים וְחוֹטֵא נִשְׁטָה: י
 כִּי-אַכֵּן מִקִּיר תִּזְעַק וְכָסִים מַעַן יַעֲנֶנָּה: טו 11
 בָּנָה עִיר בְּדָמִים וְכוֹנֵן קִרְיָה בְּעוֹלָה: הֲלֹא הִנֵּה מֵאֵת 12
 יְהוָה צָבָאוֹת וַיִּיגְעוּ עַמִּים בְּדִי-אֵשׁ וּלְאָמִים בְּדִי-רִיק 13
 יַעֲסוּ: כִּי תִמְלֹא הָאֶרֶץ לְדַעַת אֶת-כְּבוֹד יְהוָה פָּמִים וְכֶסֶף 14
 עַל-יָם: טז הִוֵּי מִשְׁקָה רַעֲהוּ מִסִּסְחַח חֲמַתָּה טז
 וְאַתָּה שֹׁפֵר לְמַעַן תִּבְיֵט עַל-מַעֲוִרֵיהֶם: שִׁבְעָתָ קָלוֹן מִכְּבוֹד 16
 שָׁתָה גַם-אַתָּה וְהָעָרַל תִּסּוֹב עָלֶיהָ בּוֹס יָמִין יְהוָה וַיִּקְלָלוּ

17 על־כבודך: כי חמס לבנון וכסף ושד בהמות וחייתן
 18 מדמי אדם וחמס־ארץ קריה וכל־ישבי בה: ס מה
 הועיל פסל כי פסלו יצרו מסכה ומורה פֿסקר כי בטח
 19 יצר יצרו עליה לעשות אלילים אלמים: ס הוי
 אמר לעל הקיצה עורי לאכן דומם הוא יורה הנה־הוא
 ב תפוש זהב ולָסָף וכל־רוח אין בקרבן: ויהיה בהיכל
 קדשו הם מפניו כל־הארץ: פ

3 ג

א תפלה לחכבוק הנביא על שגילות: יהיה שמעתי שמעך
 2 יראתי יהיה פעלה בקרב שנים חיהו בקרב שנים תודיע
 3 ברנז רחם תפזר: אלוה מתימן יבוא וקדוש מה־ר־פארן
 4 סלה פסה שמים הודו ותתלתו מלאה הארץ: ונמה
 ח כאור תהיה קרנים מידו לו ושם חביון עזה: לפניו ילה
 6 דבר ויצא רשף לרגליו: עמד וימדד ארץ ראיה ויתר
 גוים ויתפצצו תרריעד שחו גבעות עולם תלכות עולם
 7 לו: תחת און ראיתי אהלי כושן ירזון וריעות ארץ
 8 מדין: ס תבנהרים חרה יהיה אם בנהרים אפה
 אס־בים עברתה כי תרפב על־סוסיך מרפכתיך ישועה:
 9 עריה תעור קשתה שבעות משות אמר סלה בהרות
 י תבקע־ארץ: ראיה וחילו הרים זרם מים עבר נתן
 11 תהום קולו רום ידיו נשא: שמש ירח עמד זבלה
 12 לאור תציה יהלכו לנגה ברק חניתה: פזעם תפצער
 13 ארץ באה תדוש גוים: יצאת ליגע עמך ליגע את
 משיחה מחצת ראש מבית רשע ערות יסוד עד־צואר
 14 סלה: ס נקבת במשיר ראש פרוץ יסערו
 טו להפיצני עליצתם פמו־לאכל עני במסתור: דרכת בים
 16 סוסיך חמר מים רבים: שמעתי ו תרגז בטני לקול
 צללי שפתי יבוא רגב בעצמי ותחתי ארגז אשר אניח
 17 ליום צרה לעלות לעם יגדפו: פיתאנה לא־תפזר ואין
 יבול בגפנים פחש מעשה־זית ושדמות לא־עשה אכל
 18 גזר ממכלה צאן ואין פקר ברפתים: ואני ביהיה אעלוזה

v.17 פתח באחנחתא v.4 עוז קרי v.14 פרוץ קרי v.17 קמץ ברביע

אֲנִי־לֹה בְּאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: יְהוָה אֱדַנִּי חֵילִי וַיִּשָּׁם רַגְלִי פְּאִילֹת 19
וְעַל-בְּמוֹתַי יִדְרֹכְנִי לְמַנְצָח בְּנִינְתִּי:

סך פסוקים של נבואת חבקוק חמשים וששד, וסמן לכו"ר:

Zephania. צפניה

א 1

דִּבְרֵי-יְהוָה: אֲשֶׁר הָיָה אֶל-צְפַנְיָה בֶן-בוּשִׁי בֶן-גְּדַלְיָה בֶן-אֲמַרְיָה בֶן-חֲזַקְיָה בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ בֶן-אֲמֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה:
אֲסֹף אֲסֹף כָּל מַעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה נְאֻם-יְהוָה: אֲסֹף אֲדָם 2
וּבְהֶמָּה אֲסֹף עֹדֵי-הַשָּׁמַיִם וְדָגֵי הַיָּם וְהַמְּכַשְׁלוֹת אֶת-
הָרִשָּׁעִים וְהַכֹּרֶתִי אֶת-הָאָדָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה נְאֻם-יְהוָה:
וְנָטִיתִי יָדִי עַל-יְהוּדָה וְעַל כָּל-יְוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם וְהַכֹּרֶתִי 4
מִן-הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת-שָׂאֵר הַבָּעַל אֶת-שֵׁם הַכֹּמָרִים עִם-
הַכֹּהֲנִים: וְאֶת-הַמִּשְׁתַּחֲוִּיִּים עַל-הַגָּזוֹת לְצִבְיָה הַשָּׁמַיִם וְאֶת- 6
הַמִּשְׁתַּחֲוִּיִּים הַנִּשְׁבָּעִים לַיהוָה וְהַנִּשְׁבָּעִים בַּמִּלֻּכִּים: וְאֶת- 7
הַנְּסֻוִּים מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְאֲשֶׁר לֹא-בִקְשׁוּ אֶת-יְהוָה וְלֹא
דָּרָשׁוּהוּ: הֵם מִפְּנֵי אֱדַנִּי יְהוָה כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה כִּי-יִהְיֶה 8
יְהוָה זָכַח הַקָּדִישׁ קָרְאוּ: וְהָיָה בַּיּוֹם זָכַח 9
יְהוָה וּפְקַדְתִּי עַל-הַשָּׂרִים וְעַל-בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְעַל כָּל-הַלְבָּשִׁים
מִלְּבוּשׁ נֹכְרִי: וּפְקַדְתִּי עַל כָּל-הַדּוֹלֵג עַל-הַמִּסְתָּן בַּיּוֹם הַהוּא 10
הַמִּמְלָאִים בֵּית אֲדֹנֵיהֶם חֲמָס וּמְרָמָה: וְהָיָה 11
בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם-יְהוָה קוֹל צִעָקָה מִשְׁעַר הַדָּגִים וְיִלְלָה מִן-
הַמִּשְׁנָה וְשֹׁכֵר גָּדוֹל מִהַגְּבָעוֹת: הִילִילוּ וְשִׁבְּי הַמִּכְתָּשׁ כִּי 12
נִדְמָה כָּל-עַם פִּלְעֹן נִכְרְתוּ כָּל-נְטִילֵי כֶסֶף: וְהָיָה 13
כַּעַת הַהִיא אֲחַפֵּשׂ אֶת-יְרוּשָׁלַם בַּנְּרוֹת וּפְקַדְתִּי עַל-
הָאֲנָשִׁים הַקָּפָאִים עַל-שְׁמֵרֵיהֶם הָאֲמָרִים בְּלִבָּבָם לֹא-
יִיטִיב יְהוָה וְלֹא יִרְעַ: וְהָיָה חֵילָם לְמִשְׁפָּה וּבְתֵיהֶם 14
לְשִׁמְמָה וּבְנֵי בָתִּים וְלֹא יִשְׁבּוּ וְנָטְעוּ כִרְמִים וְלֹא יִשְׁתּוּ
אֶת-יַיִנָּם: קָרוֹב יוֹם-יְהוָה הַגָּדוֹל קָרוֹב וּמִתֵּר מֵאֵד קוֹל יוֹם 15

טו יהוה מר צרת שם גבור: יום עברה היום והוא יום צרה
ומצוקה יום שאה ומשואה יום חשך ואסלה יום ענן
וערפל: יום שופר ותרועה על הערים הבצורות ועל
16 הפנות הנבהות: והצרתי לאדם והלכתי פתחים פני ליהוה
17 חטאו ושפך דמם פשעו ולחמם בגללים: גם כספם גם
זהבם לא יוכל להצילם ביום עברת יהוה ובאש קנאתו
תאכל כל הארץ כי כלה אהבהלה יעשה את פלישטי
הארץ: פ

ב 2

א התקוששו וקשו חזוי לא נכסח: בטרם לדת חק פמיץ עבר
יום בטרם: לא יבוא עליכם חרון אפייהוה בטרם לא
8 יבוא עליכם יום אפייהוה: בקשו את יהוה כל ענני
הארץ אשר משפטו שכלו בקשו צדק בקשו ענה
4 אולי תסתרו ביום אפייהוה: כי עזה עזובה תהיה
ואשקלון לשממה אשוד בצהרים וגרשוה ועקרון
ח תעקר: ס הוי ושבי חבל הים גוי כרתים דבר
יהוה עליכם בלען ארץ פלשתים והאבותיה מאין יושב:
7 והיתה חבל הים נות פרת רעים וגדרות צאן: והיה חבל
לשארית בית יהודה עליהם ירעון בבתי אשקלון בערב
8 ירכצון כי יפקדם יהוה אלהיהם ושב שבותם: שמעתי
חרפת מואב וגדסי בני עמון אשר חרפו את עמי ויגדלו
9 על גבולם: לכן חי-אני נאם יהוה צבאות אלהי ישראל
כי מואב פסדם תהיה ובני עמון פעמרה ממשק חרול
ומכרה מלח ושממה עד-עולם שארית עמי יבואו ויתר גוי
י ינחלום: זאת להם תחת גאונם כי חרפו ויגדלו על-עם
11 יהוה צבאות: נורא יהוה עליהם כי רזה את כל-אלהי
12 הארץ וישתחוו-לו איש ממקומו כל איי הגוים: גם-אתם
13 פושטים חללי חרפי הקמה: ויש ידו על-צפון ויאבד את
14 אשור וישם את-ניניה לשממה ציה פמדבר: ורכצו
בתובה עדרים כל-חיתו-גוי גם-קאת גם-קפד בכשתריה
טו ולינו קול ישורר בחלון חרב פסח כי ארזה ערה: זאת

v. 7 שביחם קרי v. 14 ה' רפה v. 15 ב' טעמים

הָעִיר הָעֲלִיזָה הַיּוֹשֶׁבֶת לְבִטָּח הָאֹמְרָה בְּלִבָּהּ אֲנִי וְאֶסְכֵּי
עוֹד אֵינִי הִיָּתָה לְשִׁמְחָה מִרְבֵּץ לְחַיָּה כֹּל עוֹבֵר עָלֶיהָ
יִשְׂרָק וְיִנֵּי יָדָיו: ס

ג 3

הָיָה מִרְאָה וְנִגְאָלָה הָעִיר הַיּוֹנָה: לֹא שִׁמְחָה בְּקוֹל לֹא אֲ
לִקְחָה מוֹסֵר בִּיהוָה לֹא בִטָּחָה אֱלֹהֵיהָ לֹא קִרְבָּה:
שָׁרֶיהָ בְּקִרְבָּה אֲרֻזֹּת שְׂאֵגִים שְׁשֻׁטִיָּה זָאֲבֵי עָרֵב לֹא גִרְמוּ
לְבָקָר: נְבִיאֶיהָ שִׁחֲזִים אֲנָשִׁי בְמִדּוֹת פְּהִלִּיָּה חִלְּלִי-קֹדֶשׁ
חֲמִסוֹ תוֹרָה: יְהוָה צְדִיק בְּקִרְבָּה לֹא יַעֲשֶׂה עוֹלָה בַּבֶּקֶר
בַּבָּקָר מִשְׁפָּטוֹ יִתֵּן לְאוֹר לֹא נִעְדָּר וְלֹא-יִוָּדַע עוֹל בִּשְׁתִּי:
הִכְרַתִּי גוֹיִם נִשְׁמָו שְׁנוֹתָם הִתְרַבְּתִי חוֹצוֹתָם מִכְּלִי עוֹבֵר
נִצְדָּדוּ עֲרֵיהֶם מִכְּלִי-אִישׁ מֵאִין יוֹשֵׁב: אֲמַרְתִּי אֶה-תִּירָאִי
אוֹתִי תִקְחִי מוֹסֵר וְלֹא-יִפְרֹת מְעוֹנָה כֹּל אֲשֶׁר-פָּקַדְתִּי עָלֶיהָ
אֲכֹן הַשְׁכִּימוֹ הַשְׁחִיתוֹ כֹּל עֲלִילוֹתָם: לִכֵּן חֲבוּ-לִי נָא-ס
יְהוָה לְיוֹם קוֹמִי לְעֹד כִּי מִשְׁפָּטִי לְאִסְתָּה גוֹיִם לְקַבְּצִי
מִמְּלָכוֹת לְשִׁפּוֹחַ עֲלֵיהֶם זַעֲמִי כֹל חֲרוֹן אַפִּי כִּי בָאֵשׁ קִנְאָתִי
תֹאכַל כָּל-הָאָרֶץ: כִּי-אֲזֹ אֶהֱפֹחַ אֱלֹהִים שֹׁפֵחַ בְּרוּרָה
לְקַרֵּא כָל־ס בְּשֵׁם יְהוָה לְעַבְדּוֹ שְׂכָם אֶחָד: מַעֲבֵר לְנִהְרֵי-כּוֹשִׁי
עֲתָרִי בַת-שׁוּצִי יוֹכְלוֹן מִנְּחֹתִי: בַּיּוֹם הַהוּא לֹא תִבּוֹשִׁי מִכָּל
עֲלִילוֹתֶיךָ אֲשֶׁר שָׁשְׁעָתָ כִּי כִי-אֲזֹ אֶסִּיר מִקִּרְבְּךָ עֲלִיזִי
גִּמְלוֹתֶךָ וְלֹא-תוֹסִפִּי לִגְבֹּהָה עוֹד בְּהָר קֹדֶשִׁי: וְהִשְׁאֲרֹתִי
בְּקִרְבְּךָ עִם עָנִי וְדָל וְחִסּוֹ בְּשֵׁם יְהוָה: שְׂאֲרִית יִשְׂרָאֵל לֹא-
יַעֲשֶׂה עוֹלָה וְלֹא-יִדְבְּרוּ כָזָב וְלֹא-יִמָּצֵא בְּסִיחֵם לְשׁוֹן
תְּרֻמִּית כִּי-תִהְיֶה יָרֵעוּ וְהִבְצִי וְאִין מִחְרִיד: ס רָנִי
בַת-צִיּוֹן הָרִיעוּ וְיִשְׂרָאֵל שִׂמְחִי וְעֲלִזִּי בְּכָל-לֵב בַּת יְרוּשָׁלַם: טו
הִסִּיר יְהוָה מִשְׁפָּטֶיהָ שֹׁפֵחַ אֵיבָה מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל: יְהוָה
בְּקִרְבְּךָ לֹא-תִירָאִי רַע עוֹד: בַּיּוֹם הַהוּא יֹאמֵר לִירוּשָׁלַם
אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל צִיּוֹן אֱלִירְסוּ יְדֹה: יְהוָה אֱלֹהֵיךָ בְּקִרְבְּךָ גִּבּוֹר
יֹשִׁיעַ וְשׂוֹשֵׁעַ עָלֶיךָ בְּשִׁמְחָה יַחְרִישׁ בְּאַהֲבָתוֹ יִגִּיל עָלֶיךָ
בְּרַנָּה: נוֹגֵי מִמוֹעֵד אֶסְפְּתִי מִמֶּךָ הִי מִשְׁאֵת עָלֶיהָ חֲרָפָה: יז
הִנְנִי עֹשֶׂה אֶת-כָּל-מַעֲשֶׂיךָ בַּעַת הַהוּא וְהוֹשַׁעְתִּי אֶת-הַצֹּלָעָה 19

והנדיחה אקפץ ושמתי לטהרה ולשם בכל־הארץ
 ב בשתם: בעת ההיא אביא אתכם וכעת קבצו אתכם פיר
 אתו אתכם לשם ולטהרה בכל עמי הארץ בשובי את
 שבותיכם לעיניכם אמר יהוה:

סך פסוקים של נבואת צפניה חמשים ושלשת, וסמן ג' :

Haggai. ח נ

1 א

א בשנת שתים לקרונוש המלך בחדש הששי ביום אחד
 לחדש ה' דבר־יהוה ביד־חגי הנביא אל־זרובבל בן־
 שאתיאל שחת יהוה ואל־יהושע בן־יהוצדק הפתן
 2 הגדול לאמר: כה אמר יהוה צבאות לאמר העם הזה
 3 אמרו לא עת־בא עת־בית יהוה להבנות: ויהי דבר־
 4 יהוה ביד־חגי הנביא לאמר: העת לכם אתם לשבת בבתיכם
 ח סופינים והבית הזה חרב: ועתה כה אמר יהוה צבאות
 6 שימו לבבכם על־דרכיכם: זרעתם הרבה והבא מעט
 אכול ואין־לשבעה שתו ואין־לשכרה לבוש ואין־לחם לו
 7 והמשפח ממשפח אל־צור נקוב: כה אמר
 8 יהוה צבאות שימו לבבכם על־דרכיכם: עלו ההר והבאתם
 9 עץ וקנו תבית וארצה־בו ואפכו אמר יהוה: פנה אל־
 הרבה והנה למעט והבאתם תבית ונפתחי בו יען מה
 נאם יהוה צבאות יען ביתי אשר־הוא חרב ואתם רצים
 י איש לביתו: על־כן עליכם פלאו שמים משל והארץ
 11 פלאה ובוֹלה: ואקרא חרב על־הארץ ועל־ההרים ועל־
 הדקן ועל־התירוש ועל־היצהר ועל אשר תוציא האדמה
 12 ועל־האדם ועל־הבהמה ועל כל־יגיע פסים: וישמע
 זרובבל בן־שאתיאל ויהושע בן־יהוצדק הפתן הגדול
 וכל שארית העם בקול יהוה אלהיהם ועל־דברי חגי

v. 6 קמץ ברביע v. 8 ואכבדה קרי v. 9 קמץ בזקת

הַנְּבִיאַ פֶּאֶשֶׁר שָׁלְחוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וַיִּירָאוּ הָעָם מִפָּנָיו
 יְהוָה: וַיֹּאמֶר חֲצִי מִלֵּאָהּ יְהוָה בְּמִלְאָכֶיךָ יְהוָה לָעָם 13
 לֵאמֹר אֲנִי אֶתְכֶם נֹאס־יְהוָה: וַיַּעַר יְהוָה אֶת־רוּחַ זָרְבָבֶל 14
 בֶּן־שִׁלְתַּיָּאל שַׁחַת יְהוָה וְאֶת־רוּחַ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹזָדָק
 הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶת־רוּחַ כָּל שְׂאִרֵּי הָעָם וַיִּבְאֵל וַיַּעֲשֵׂהוּ
 מִלְאָכָה בְּבֵית־יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם: ס בְּיוֹם 15
 עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ בַּשָּׁשִׁי בַּשָּׁנָה שְׁתַּיִם לְדַרְיוֹשׁ הַמֶּלֶךְ:

ב 2

בַּשָּׁבִיעִי בְּעֶשְׂרִים וָאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְּבַר־יְהוָה בְּיַד־חֲצִי
 הַנְּבִיאַ לֵאמֹר: אֲמַרְנָה אֶל־זָרְבָבֶל בֶּן־שִׁלְתַּיָּאל שַׁחַת 2
 יְהוָה וְאֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹזָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֶל־שְׂאִרֵּי
 הָעָם לֵאמֹר: מִי בָכֶם הִנָּשְׂאָר אֲשֶׁר רָאָה אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה 8
 בַּכְּבוֹדוֹ הָרִאשׁוֹן וְמָה אֵתָם רָאִים אִתּוֹ עַתָּה הֲלֹא כְּמָהוּ
 פָּאִין בְּעֵינֵיכֶם: וְעַתָּה חֲזַק זָרְבָבֶל, נֹאס־יְהוָה וְחֲזַק יְהוֹשֻׁעַ 4
 בֶּן־יְהוֹזָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְחֲזַק כָּל־עַם הָאָרֶץ נֹאס־יְהוָה
 וַעֲשֵׂהוּ כִּי־אֲנִי אֶתְכֶם נֹאס יְהוָה צְבָאוֹת: אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר־ח 1
 פָּרַחְתִּי אֶתְכֶם בְּצִאתְכֶם מִמִּצְרָיִם וְרוּחִי עִמָּדָת בְּתוֹכְכֶם אֶל־
 תִּירָאוּ: ס

כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד אֶחָת מְעַט הָיָה וְאֲנִי 6
 מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וְאֶת־הַיָּם וְאֶת־הַחֲרָבָה:
 וְהָרַעְשְׁתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹלִים וּבָאוּ חֲמֹדַת כָּל־הַגּוֹיִם וּמִלֵּאָתִי 7
 אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה כְּבוֹד אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: לִי הַפֶּסֶף וְלִי 8
 הַזֵּהָב נֹאס יְהוָה צְבָאוֹת: גָּדוֹל יְהוָה כְּבוֹד הַבַּיִת הַזֶּה 9
 הָאֶחָדוֹן מִן־הָרִאשׁוֹן אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וּבִמְקוֹם הַזֶּה אֶתֵּן
 שְׁלֹם נֹאס יְהוָה צְבָאוֹת: ס

בְּעֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי בַּשָּׁנָה שְׁתַּיִם לְדַרְיוֹשׁ הָיָה דְּבַר־י
 יְהוָה אֶל־חֲצִי הַנְּבִיאַ לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שְׂאֵל־ 11
 נָא אֶת־הַכֹּהֲנִים תּוֹרָה לֵאמֹר: הֵן יִשְׂאֵא־אִישׁ בִּשְׂר־קֹדֶשׁ 12
 בִּכְנָסוֹ בְּגָדוֹ וְנָעַע בְּכִנְסָו אֶל־הַפֶּחָם וְאֶל־הַפִּזִּיד וְאֶל־הַיֵּין
 וְאֶל־שֶׁמֶן וְאֶל־כָּל־מֵאֻכָּל הַיְּקֹדֶשׁ וַיַּעֲשֵׂנוּ הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ לֹא:
 וַיֹּאמֶר חֲצִי אִם־יִנָּע טִמְא־נַפְשׁ כָּל־אִלָּה הִיטָמָא וַיַּעֲשֵׂנוּ 13
 הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמְרוּ וַיִּטָּמָא: וַיֵּעַן חֲצִי וַיֹּאמֶר כֵּן הָעֵם־הַזֶּה וְכֵן־ 14

תִּזְוִי הַזֶּה לְסֵנִי נְאֻם־יְהוָה וְכֵן כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם וְאֲשֶׁר
 טוֹקְרִיבוּ שָׁם טָמֵא הוּא: וְעַתָּה שִׁימוּ־נָא לְבַבְכֶּם מִן־הַיּוֹם
 הַזֶּה וּמַעַלָּה מִשָּׁרֵם שׁוּם־אָכֵן אֶל־אָכֵן בְּהִיבֵל יְהוָה:
 16 מִהֵיוֹתָם בָּא אֶל־עֲרֻמַּת עֲשָׂרִים וַהֲיִתָּה עֲשָׂרָה בָּא אֶל־הַקֵּב
 17 לַחֲשָׁף חֲמִשִּׁים פֹּרָה וַהֲיִתָּה עֲשָׂרִים: הַבִּיתִי אֶתְכֶם בְּשִׁדְוֹן
 וּבִירְקוֹן וּבִפְרֹד אֶת כָּל־מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם וְאִין־אֶתְכֶם אֵלַי נְאֻם־
 18 יְהוָה: שִׁימוּ־נָא לְבַבְכֶּם מִן־הַיּוֹם הַזֶּה וּמַעַלָּה מִיּוֹם
 עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה לַתְּשִׁיעִי לַמָּוֶת־הַיּוֹם אֲשֶׁר־יִסַּד הַיִּכְלִי־הַזֶּה
 19 שִׁימוּ לְבַבְכֶּם: הַעוֹד הַזֶּרַע בְּמַגֻּרָה וְעַד־הַגֶּשֶׁן וְהַתְּאֵנָה
 כ וְהַרְמוֹן וְעֵץ הַזֵּית לֹא נִשְׂא מִן־הַיּוֹם הַזֶּה אֲבָרָה: ס וַיְהִי
 דְּבַר־יְהוָה: שְׁנִית אֶל־חֲגִי בְּעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ לְאַמֵּר:
 21 אֲמַר אֶל־זָרְבָבֶל שְׁחַת־יְהוָה לְאַמֵּר אֲנִי מַרְעִישׁ אֶת־הַשָּׂמִים
 22 וְאֶת־הָאָרֶץ: וְהַשְׁכַּתִּי כֹסֶא מַמְלָכוֹת וְהַשְׁמַדְתִּי הֲזֶק מַמְלָכוֹת
 הַגּוֹיִם וְהַשְׁכַּתִּי מִרְפָּדָה וּרְכָבֶיהָ וַיִּרְדּוּ סוֹסִים וּרְכָבֵיהֶם
 23 אִישׁ בְּחֶרֶב אֶחָיו: בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה צְבָאוֹת אֶקְחָה
 זָרְבָבֶל בֶּן־שַׁאֲלִימָאֵל עַבְדִּי נְאֻם־יְהוָה וְשִׁמְתִּיהָ כְּחוֹתֶם
 כִּי־בִנְתָּ בְּחֻרְתִּי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת:

סך פסוקים של נבואת חגרי שלשים ושמונה, וסמן גל"ה:

Zacharia. זכריה

א 1

א בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בַּשָּׁנָה שְׁתַּיִם לְדַרְיוֹשׁ הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־
 2 זְכַרְיָה בֶן־בְּרַכְיָה בֶן־עֲדִי הַנִּכְיָא לְאַמֵּר: קֶצֶף יְהוָה עַל־
 3 אֲבוֹתֵיכֶם קֶצֶף: וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
 שׁוּבוּ אֵלַי נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת וְאָשׁוּב אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה
 4 צְבָאוֹת: אֶל־תִּתְּנוּ כְּאֲבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר קָרְאוּ אֲלֵיהֶם הַנִּכְיָאִים
 הָרָאשִׁנִּים לְאָמַר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שׁוּבוּ נָא מִדְּרֻכֵּיכֶם
 הָרָעִים וּמַעַלְאֵיכֶם הָרָעִים וְלֹא שִׁמְעוּ וְלֹא־הִקְשִׁיבוּ אֵלַי
 ח נְאֻם־יְהוָה: אֲבוֹתֵיכֶם אֵי־הֵיָם וְהַנִּכְיָאִים הַלְעוֹלָם יְחִיו:

v. 4 יחיר ה'

אָה : דְּבָרֵי וְחָלִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶת־עַבְדִּי הַנְּבִיאִים הָלֹוא
הַשִּׁיגוּ אֶבְרִיכֶם וַיָּשׁוּבוּ וַיֹּאמְרוּ כֹּאֲשֶׁר זָמַם יְהוָה צְבָאוֹת
לַעֲשׂוֹת לָנוּ פִּדְרֹנֵנוּ וּכְמַעֲלֵינוּ כֵּן עָשָׂה אִתָּנוּ : פ
כּוֹס עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה לַעֲשֵׁתִי־עֶשֶׂר חֹדֶשׁ הוּא־חֹדֶשׁ שָׁבַט 7
בְּשִׁנֹּת שָׁתַיִם לְדִרְגוֹשׁ הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־זַכְרְיָה בֶן־
בְּרָכְיָהוּ בֶן־עֲדוּא הַנְּבִיא לֵאמֹר : רְאִיתִי תְּפִלָּה וְהִנֵּה־אִישׁ 8
רֹכֵב עַל־סוּס אֲדָם וְהוּא עֹמֵד בֵּין הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּמִצְלָה
וְאַחֲרָיו סוּסִים אֲדָמִים שָׂרָקִים וּלְכָנִים : וַאֲמַר מִה־אֵלֶּה 9
אֵלֶּה : וַיֹּאמֶר אֵלֵי הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי אֲנִי אֲרֹאךָ מִה־הַמָּה
שָׁלַח יְהוָה לְהַתְּהַלֵּךְ בָּאָרֶץ : וַיַּעַן אֶת־מַלְאָךְ יְהוָה הָעֹמֵד 11
בֵּין הַיְּהוּדִים וַיֹּאמְרוּ הַתְּהַלֵּכְנוּ בָּאָרֶץ וְהִנֵּה כָּל־הָאָרֶץ
יִשְׁכַּת וְשָׁקֶטָה : וַיַּעַן מַלְאָךְ־יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה צְבָאוֹת עַד־ 12
מָתִי אֵתָּה לֹא־תִרְחַם אֶת־יְרוּשָׁלַם וְאֵת עָרֵי יְהוּדָה אֲשֶׁר
זַעֲמָתָה זֶה שָׁבָעִים שָׁנָה : וַיַּעַן יְהוָה אֶת־הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר 13
בִּי דְּבָרִים טוֹבִים דְּבָרִים נְחֻמִּים : וַיֹּאמֶר אֵלֵי הַמַּלְאָךְ 14
הַדֹּבֵר בִּי קְרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת קְנֹאתִי
לְיְרוּשָׁלַם וּלְצִיּוֹן קְנֹאתִי גְדוּלָּה : וְקִצְצָה גְדוּלָּה אֲנִי קִצְצָה 15
עַל־הַגּוֹיִם הַשָּׂאֲנָנִים אֲשֶׁר אֲנִי קִצְצָתִי מֵעַתָּה וְהָמָּה עֲזָרוּ
לָרָעָה : ס לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה שִׁכַּחְתִּי לְיְרוּשָׁלַם 16
כְּרַחֲמִים בֵּיתִי יִבְנֶה כֹּה נֶאֱמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְקוֹה יִקְטֶה עַל־
יְרוּשָׁלַם : עוֹד קְרָא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד 17
תִּסְוָצְנָה עָרֵי מְשׁוֹב וְנַחֲם יְהוָה עוֹד אֶת־צִיּוֹן וּבָחַר עוֹד
בְּיְרוּשָׁלַם : ס

ב 2

וַאֲשָׁא אֶת־עֵינַי וַאֲרָא וְהִנֵּה אַרְבַּע קַרְנוֹת : וַאֲמַר אֶל־ 2
הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי מִה־אֵלֶּה וַיֹּאמֶר אֵלֵי אֵלֶּה הַקַּרְנוֹת אֲשֶׁר
זָרַן אֶת־יְהוּדָה אֶת־יִשְׂרָאֵל וְיְרוּשָׁלַם : ס וַיִּרְאֵנִי 3
יְהוָה אַרְבָּעָה חֲרָשִׁים : וַאֲמַר מִה־אֵלֶּה בָּאִים לַעֲשׂוֹת וַיֹּאמֶר 4
לֵאמֹר אֵלֶּה הַקַּרְנוֹת אֲשֶׁר־זָרַן אֶת־יְהוּדָה כְּסִי־אִישׁ לֹא־
נִשָּׂא רֹאשׁוֹ וַיָּבֹאוּ אֵלֶּה לְהַחֲרִיד אֹתָם לְיִדּוֹת אֶת־קַרְנוֹת

ח הגוים הנפלאים קרן אל־ארץ יהודה לזוֹרחה: ס ואִשָּׁא
 6 עִינֵי וְאָרָא וְהִנֵּה־אִישׁ וּבְיָדוֹ חֶבֶל מִדָּה: וְאָמַר אֲנִה אֶתָּה
 הִלֵּךְ וַיֹּאמֶר אֵלַי לְמַד אֶת־יְרוּשָׁלַם לְרֹאוֹת כַּמֶּה־רַחֲמָה
 7 וּכְמֶה אֶרֶפָּה: וְהִנֵּה הַמֶּלֶאךָ הַדֹּבֵר בִּי יֵצֵא וּמֶלֶאךָ אֲחֵר
 8 יֵצֵא לְקִרְאָתוֹ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו רִץ דֹּבֵר אֶל־הַנֶּעֱר הַזֶּה לֵאמֹר
 9 פְּרִזּוֹת תִּשָּׁב יְרוּשָׁלַם מֶלֶכְ אֲדָם וּבְהִמָּה בְּתוֹכָהּ: וְאֲנִי
 אֶת־הַיְהוּדִים נֹאס־יְהוָה הוֹמַת אֲשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה
 י בְּתוֹכָהּ: ס הָיוּ הָיוּ וְנָסוּ מֵאֶרֶץ צָפוֹן נֹאס־יְהוָה
 11 כִּי כִּארְבַּע רֹחוֹת הַשָּׁמַיִם פָּרַשְׁתִּי אֶתְכֶם נֹאס־יְהוָה: הָיוּ
 12 צִיּוֹן הַמֶּלֶטִי יוֹשֶׁבֶת בַּת־בְּקָל: ס כִּי כֹה אָמַר
 יְהוָה צְבָאוֹת אַחֲרַי כְּבוֹד שְׁלַחְנִי אֶל־הַגּוֹיִם הַשְּׂלָלִים אֶתְכֶם
 13 כִּי הִנֵּנִי בְּכֶם נֹגֵעַ בְּבִבְתַּי עֵינָיו: כִּי הִנֵּנִי מִנִּיחַ אֶת־יְדֵי
 עֲלֵיהֶם וְהָיוּ שְׂלָל לְעַבְדֵּיהֶם וַיִּדְעֻתָם כִּי־יְהוָה צְבָאוֹת
 14 שְׁלַחְנִי: ס רָפִי וְשִׁמְחִי בַת־צִיּוֹן כִּי הִנְנִי־בָא
 טו וּשְׂכַנְתִּי בְּתוֹכָהּ נֹאס־יְהוָה: וְנִלְוֹה גוֹיִם רַבִּים אֶל־יְהוָה
 בָּנוֹם הַהוּא וְהָיוּ לִי לְעָם וּשְׂכַנְתִּי בְּתוֹכָהּ וַיִּדְעֻתַי כִּי־יְהוָה
 16 צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי אֵלֶיהָ: וְנִחַל יְהוָה אֶת־יְהוּדָה הִלְקֹן עַל
 17 אֲדָמַת הַקָּדֶשׁ וּבִתּוֹר עוֹד בִּירוּשָׁלַם: הֵם כָּל־בָּשָׂר מִפְּנֵי
 יְהוָה כִּי נִעֲזֹר מִמֶּעֶזֶן קִדְשׁוֹ: ס

ג 3

א וַיִּרְאֵנִי אֶת־יְהוֹשֻׁעַ הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל עֹמֵד לִפְנֵי מֶלֶאךָ יְהוָה
 2 וְהַשֹּׁטָן עֹמֵד עַל־יְמִינוֹ לְשַׁטֵּנוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשֹּׁטָן וְגַעַר
 יְהוָה בְּךָ הַשֹּׁטָן וַיִּגְעַר יְהוָה בְּךָ הַבַּחֲר בִּירוּשָׁלַם תִּלְוָא
 3 זֶה אִוֵּד מִצָּל מָאֵשׁ: וַיְהוֹשֻׁעַ הָיָה לְבָשׁ בְּגָדִים צִוְּאִים וְעֹמֵד
 4 לִפְנֵי הַמֶּלֶאךָ: וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֶל־הַקְּלָמָדִים לְפָנָיו לֵאמֹר הִסִּירוּ
 הַבְּגָדִים הַצִּוְּאִים מֵעָלָיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו רֵאאֵה הָעֵבֶרֶתִי מַעֲלִיָּה
 ח עֲלֶיךָ וְהַלְבַּשׁ אֶתָּה מַחֲלָצוֹת: וַאֲמַר וַיְשִׁימוּ צִנּוֹף טְהוֹר
 עַל־רֹאשׁוֹ וַיְשִׁימוּ הַצִּנּוֹף הַטְּהוֹר עַל־רֹאשׁוֹ וַיִּלְבָּשֻׁהוּ בְּגָדִים
 6 וּמֶלֶאךָ יְהוָה עֹמֵד: וַיַּעַל מֶלֶאךָ יְהוָה בִּיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר:
 7 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־בְּדַרְכֵי תִלְךָ וְאִם־אֶת־מִשְׁמְרֵתִי
 תִּשְׁמֹר וְגַם־אֶתָּה תִּדִּין אֶת־בֵּיתִי וְגַם תִּשְׁמֹר אֶת־חֻצְרֵי

וַנִּתְּתִי לָהּ מֵהַלָּלִים בֵּין הָעַמִּידִים הָאֵלֶּה: שְׁמַע־נָא 8
 יְהוֹשֻׁעַ, הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֶתְּהָ וְרַעֲיָהּ תִּישָׁבִים לִסְנִיָּהּ כִּי־
 אֲנֹכִי מוֹשֵׁת הִמָּה כִּי־הִנֵּנִי מִבֵּיא אֶת־עַבְדִּי צִמְחָה: כִּי, הִנֵּה 9
 הָאֲבֹן אֲשֶׁר נִתְּתִי לִסְנִיָּהּ יְהוֹשֻׁעַ עַל־אֲבֹן אֶחָת שְׂבָעָה עֵינַיִם
 הִנֵּנִי מִפְּתַח פֶּתְחָהּ נֹאם יְהוָה צָבָאוֹת וּמִשְׁתִּי אֶת־עֵין
 הָאֶרֶץ־הַזֹּאת בְּיוֹם אֶחָד: בְּיוֹם הַהוּא נֹאם יְהוָה צָבָאוֹת י
 תִּקְרָאוּ אִישׁ לְרַעְיָהוּ אֶל־תַּחַת גֹּפֶן וְאֶל־תַּחַת תְּאֵנָה:

4 ד

וַיָּשָׁב הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי וַיַּעֲרֵלֵנִי פֶּאִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲזֹר מִשְׁנָחוֹ: א
 וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאֶה וַיֹּאמֶר רָאִיתִי וְהִנֵּה־מְנוּרָת זָהָב 2
 כְּלָהּ וְגִלְגָּה עַל־רֹאשָׁהּ וְשְׂבָעָה נִרְתִּיָּהּ עָלֶיהָ שְׂבָעָה וְשְׂבָעָה
 מוֹצָקוֹת לַנְּרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ: וּשְׁנַיִם זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד 3
 מִיָּמִין הַגִּלְגָּה וְאֶחָד עַל־שְׂמָאלָהּ: וְאֶעֱן וַיֹּאמֶר אֶל־הַמַּלְאָךְ 4
 הַדֹּבֵר בִּי לֵאמֹר מָה־אֵלֶּה אֲדֹנִי: וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ הַדֹּבֵר בִּי 5
 וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ מִה־הִמָּה אֵלֶּה וַיֹּאמֶר לֹא אֲדֹנִי:
 וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר זֶה דְּבַר־יְהוָה אֶל־זֶרְבָבֶל לֵאמֹר לֹא 6
 כְּחִיל וְלֹא כֹכַח בִּי אִם־בְּרוּחִי אָמַר יְהוָה צָבָאוֹת: מִי־אַתָּה 7
 הַרְהַבְדוֹל לִסְנִיָּהּ זֶרְבָבֶל לְמִישֹׁר וְהוֹצִיא אֶת־הָאֲבֹן הָרֹאשָׁה
 הַשְּׂאֵלֹת חֵן וְחֵן לָהּ: 8 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר:
 יָדִי זֶרְבָבֶל וַיִּסְדּוּ הַבַּיִת הַזֶּה וַיִּדְּיוּ הַבְּצָעָנָה וַיַּדְעַתְּ כִּי־ 9
 יְהוָה צָבָאוֹת שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם: כִּי מִי בֹד לְיוֹם קִטְנוֹתִי
 וְשִׁמְחוֹ וְרָאוּ אֶת־הָאֲבֹן הַבְּדִיל בֵּינִי זֶרְבָבֶל שְׂבָעָה־אֵלֶּה 10
 עֵינֵי יְהוָה הִמָּה מְשׁוּטְטִים בְּכָל־הָאָרֶץ: וְאֶעֱן וַיֹּאמֶר אֵלָיו 11
 מִה־שְּׁנֵי הַזֵּיתִים הָאֵלֶּה עַל־יָמִין הַמְּנוּרָה וְעַל־שְׂמָאוֹלָהּ:
 וְאֶעֱן שְׁנֵית וַיֹּאמֶר אֵלָיו מִה־שְּׁתֵּי שִׁבְלֵי הַזֵּיתִים אֲשֶׁר בֵּינִי 12
 שְׁנֵי צִנְתָּרוֹת הַזֵּהָב הַמְּרִיקִים מֵעֲלֵיהֶם הַזֵּהָב: וַיֹּאמֶר אֵלַי 13
 לֵאמֹר הֲלוֹא יָדַעְתָּ מִה־אֵלֶּה וַיֹּאמֶר לֹא אֲדֹנִי: וַיֹּאמֶר 14
 אֵלֶּה שְׁנֵי בְנֵי־הַיִּצְחָר הָעַמִּידִים עַל־אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ:

5 ה

וַאֲשׁוּב וַאֲשָׂא עֵינֵי וַאֲרָאָה וְהִנֵּה מְגִלָּה עֹפָה: וַיֹּאמֶר אֵלַי 2
 מָה אַתָּה רֹאֶה וַיֹּאמֶר אֲנִי רֹאֶה מְגִלָּה עֹפָה אֲרָפָה עֶשְׂרִים

8 בְּאַמְלָה וְרַחֲבָה עָשָׂר בְּאַמְלָה: וַיֹּאמֶר אֵלַי זֹאת הָאֵלֶּה
הַיּוֹצֵאת עַל-פָּנַי כָּל-הָאָרֶץ כִּי כָל-הַגִּבּוֹר מִזֶּה כְּמוֹהָ נִקְחָה
4 וְכָל-הַנְּשָׁפֵעַ מִזֶּה כְּמוֹהָ נִקְחָה: הַיּוֹצֵאתֶיהָ נָאֻם יְהוָה צְבָאוֹת
וּבָאֵה אֶל-בֵּית הַגִּבּוֹר וְאֶל-בֵּית הַנְּשָׁפֵעַ בְּשָׁמַי לִשְׁמֹר וּלְנַחֵ
ח בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וּכְלָתוֹ וְאֶת-עֲצָיו וְאֶת-אֲבָנָיו: וַיֵּצֵא הַמַּלְאָךְ
הַדּוֹבֵר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי שָׁא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מָה הַיּוֹצֵאת
6 הַזֹּאת: וְאָמַר מִה־הִיא וַיֹּאמֶר זֹאת הָאִיפָה הַיּוֹצֵאת
7 וַיֹּאמֶר זֹאת עֵינָם בְּכָל-הָאָרֶץ: וְהִנֵּה כֶּפֶר עֹפֶרֶת נִשְׁאֵת
8 וְזֹאת אִשָּׁה אַחַת יוֹשֶׁבֶת בְּתוֹךְ הָאִיפָה: וַיֹּאמֶר זֹאת הָרִשְׁעָה
וַיְשַׁלְּךָ אֶתָּה אֶל-תּוֹךְ הָאִיפָה וַיְשַׁלְּךָ אֶת-אֶבֶן הָעוֹפֶרֶת אֶל-
9 פִּיהָ: וְאִשָּׁא עֵינֵי וְאָרָא וְהִנֵּה שְׁתֵּים נָשִׁים יוֹצֵאוֹת וְרוּחַ
בְּכַנְסִיָּהֶם וְלִהְיוֹת כְּנָפִים כְּכַנְפֵי הַחֲסִידָה וְתִשְׁכַּח אֶת-הָאִיפָה
י בֵּין הָאָרֶץ וּבֵין הַשָּׁמַיִם: וְאָמַר אֶל-הַמַּלְאָךְ הַדּוֹבֵר בִּי
11 אֵלֶּה הַמָּה מוֹלְכוֹת אֶת-הָאִיפָה: וַיֹּאמֶר אֵלַי לְבָנוֹת
לָהּ בֵּית בְּאֶרֶץ שְׁנַעַר וְהַיּוֹכֵן וְהַנִּיחָה שָׁם עַל-מְכַנְתָּהּ:

6 1

א וְאִשָּׁב וְאִשָּׁא עֵינֵי וְאָרָאָה וְהִנֵּה אַרְבַּע מִרְקָבוֹת וַיֵּצְאוּ
2 מִבֵּין שְׁנֵי הַהָרִים וְהַהָרִים הָרִי נִחֲשֶׁת: בְּמִרְקָבָה הָרִאשׁוֹנָה
3 סוֹסִים אַדְמִיִּים וּבְמִרְקָבָה הַשֵּׁנִית סוֹסִים שְׁחֹרִים: וּבְמִרְקָבָה
הַשְּׁלִישִׁית סוֹסִים לְבָנִים וּבְמִרְקָבָה הָרְבִיעִית סוֹסִים בְּרָדִים
4 אֲמָצִים: וְאֶעֱנֶן וְאָמַר אֶל-הַמַּלְאָךְ הַדּוֹבֵר בִּי מִה-אֵלֶּה אֲדֹנָי:
ח וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ וַיֹּאמֶר אֵלַי אֵלֶּה אַרְבַּע רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם
6 יוֹצֵאוֹת מִהַתְּיָצֵב עַל-אֲדוֹן כָּל-הָאָרֶץ: אֲשֶׁר-בָּהּ הַסּוֹסִים
הַשְּׁחֹרִים וַיֵּצְאוּ אֶל-הָאָרֶץ צָפוֹן וְהַלְבָּנִים וַיֵּצְאוּ אֶל-
7 אַחֲרֵיהֶם וְהַבְּרָדִים וַיֵּצְאוּ אֶל-הָאָרֶץ הַתִּימָן: וְהָאֲמָצִים
וַיֵּצְאוּ וַיִּבְקָשׁוּ לָלֶכֶת לְהַתְּהַלֵּךְ בְּאֶרֶץ וַיֹּאמֶר לָכֵן הִתְּהַלְכוּ
8 בְּאֶרֶץ וְתַתְּהַלְכֶנָּה בְּאֶרֶץ: וַיִּזְעַק אֹתִי וַיְדַבֵּר אֵלַי לֵאמֹר
רְאֵה הַיּוֹצֵאוֹת אֶל-הָאָרֶץ צָפוֹן תִּנְיְחוּ אֶת-רוּחֵי בְּאֶרֶץ
9 צָפוֹן: ס וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: לָקוּחַ
מֵאֵת הַגּוֹלָה מִחֻלָּי וּמֵאֵת טוֹבִיָּה וּמֵאֵת יִדְעִיָּה וּבֵאֵת
אֶתְּהָ בְּיָוִם הַהוּא וּבֵאֵת בֵּית יִאֲשִׁיָּה בֶן-צִפְנִיָּה אֲשֶׁר-בָּאוּ

מִבְּבֹל: וְלִקְחַתָּ בְּסֶף-וְזָהָב וְעָשִׂיתָ עֲטָרוֹת וְשָׂמַתָּ בְּרֹאשׁ
 12 יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-יְהוֹצָדָק הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל: וְאָמַרְתָּ אֵלָיו לֵאמֹר כֹּה
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר הִנֵּה-אִישׁ צָמַח שְׁמוֹ וּמִתְחַתִּיו
 13 יִצְמַח וּבָנָה אֶת-הַיִּכָּל יְהוָה: וְהָיָה וּבָנָה אֶת-הַיִּכָּל יְהוָה
 וְהָיָה-יֵשׁוּעַ הוֹד וְיֵשֵׁב וּמֹשֶׁל עַל-כִּסְאוֹ וְהָיָה כֹהֵן עַל-כִּסְאוֹ
 14 וַעֲצַת שָׁלוֹם תִּהְיֶה בֵּין שְׂנֵיהֶם: וְהָעֲטָרוֹת תִּהְיֶה לְחֹלָם
 וּלְטוֹבִיָּה וּלְיִדְעִיָּה וּלְחֹן בֶּן-צִפְנִיָּה לְזָכְרוֹן בְּהַיִּכָּל יְהוָה:
 וּרְחוּקִים יִבָּאוּ וּבָנוּ בְּהַיִּכָּל יְהוָה וַיַּדְעֻתָם כִּי-יְהוָה צְבָאוֹת
 שָׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם וְהָיָה אִם-שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּן בְּקוֹל יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם: פ

7 ו

וַיְהִי בַשָּׁנָה אַרְבַּע לְדָרוֹשׁ הַמֶּלֶךְ הָיָה דְּבַר-יְהוָה אֶל-
 זְכַרְיָה בֶּן-אֶרְבֶּעָה לְחֹדֶשׁ הַחֲשֵׁעִי בְּכֶסֶלוֹ: וַיִּשְׁלַח בֵּית־אֵל
 שְׂרָאָזָר וְרֵנָם מֶלֶךְ וְאֶנְשָׁיו לַחֲלוֹת אֶת-סִגְיִי יְהוָה: לֵאמֹר
 אֶל-הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר לְבֵית-יְהוָה צְבָאוֹת וְאֶל-הַנְּבִיאִים לֵאמֹר
 הֲאֵבֶדָה בַּחֲדָשׁ הַחֲמִשִּׁי הַנֶּזֶר כִּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי זֶה כִּמְהָ
 שָׁנִים: ס וַיְהִי דְּבַר-יְהוָה צְבָאוֹת אֵלָי לֵאמֹר: 4
 אֹמַר אֶל-כָּל-עַם הָאָרֶץ וְאֶל-הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר כִּי-צִמְתָּם
 וְסָפֹד בָּחֲמִשִּׁי וּבִשְׁבִיעִי וְזֶה שָׁבָעִים שָׁנָה הָיוּ צִמְתָּנִי
 אֲנִי: וְכִי תֹאכְלוּ וְכִי תִשְׁתּוּ תִּלְוֹא אִתְּם הָאֲכָלִים וְאִתְּם
 הַשִּׁתִּים: תִּלְוֹא אֶת-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר קָרָא יְהוָה בְּיַד הַנְּבִיאִים
 הַקְּרָאשִׁים בְּהַיֹּת יְרוּשָׁלַם יֵשֵׁבָת וּשְׁלֹחַ וְעָרִיָּה סְבִיבֹתֶיהָ
 וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׂפֵלָה יֵשֵׁב: ס וַיְהִי דְּבַר-יְהוָה אֶל- 8
 זְכַרְיָה לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר מִשְׁפַּט אָמַת
 שָׁפְטוּ וַחֲסֹד וְרַחֲמִים עֲשׂוּ אִישׁ אֶת-אֶחָיו: וְאֶלְמְנָה וַיִּתּוֹם
 זָר וְעָנִי אֶל-תַּעֲשֶׂקוּ וְרַעַת אִישׁ אֶחָיו אֶל-תַּחֲשֹׁבוּ בְּלִבְבְּכֶם:
 וַיִּמְאַנּוּ לְהַקְשִׁיב וַיִּתְּנוּ כֶּתֶף סָרְרַת וְאֶזְנוֹתֵהֶם הִכְבִּידוּ 11
 מִשְׁמוֹעַ: וְלָבָם שָׁמוּ שְׁמִיר מִשְׁמוֹעַ אֶת-הַתּוֹרָה וְאֶת- 12
 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח יְהוָה צְבָאוֹת בְּרוּחוֹ בְּיַד הַנְּבִיאִים
 הַקְּרָאשִׁים וַיְהִי קֶצֶף גָּדוֹל מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת: וַיְהִי כֹאֲשֶׁר- 13
 קָרָא וְלֹא שָׁמְעוּ בֶן יִקְרָאוּ וְלֹא אֶשְׁמָע אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת:

14 וְאַסְפְּרֵם עַל כָּל־הַזֹּהִים אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּם וְהָאָרֶץ נִשְׁמָת
אֲחֵרֵיהֶם מֵעֵבֶר וּמִמָּגֵב וַיָּשִׁימוּ אֶרֶץ חֲמֹדָה לְשִׁמָּה: ס

ח 8

א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר: כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
8 כִּנְאֹתִי לְצִיּוֹן קִנְיָה גְדוֹלָה וְחִמָּה גְדוֹלָה כִּנְאֹתִי לָהּ: כֹּה
אָמַר יְהוָה שְׂבָבְתִי אֶל־צִיּוֹן וְשִׁכְנֹתִי בְתוֹךָ יְרוּשָׁלַם
וְנִקְרָאָה יְרוּשָׁלַם עִיר הָאֱמֶת וְהַר־יְהוָה צְבָאוֹת הָר
4 הַקֹּדֶשׁ: ס כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַד יִשְׁבֹּב
זַקְנִים וְזַקְנוֹת בְּרַחְבוֹת יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ מִשְׁעֲנָתוֹ בִּידוֹ מִלֵּב
ח יָמִים: וּרְחָבוֹת הָעִיר וּמָלְאוּ יְלָדִים וְיִלְדוֹת מִשְׁחָקִים
6 בְּרַחֲבֹתֶיהָ: ס כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כִּי
יִפְלֹא בְּעֵינֵי שְׂאִירֵי הָעָם הַזֶּה בְּיָמִים הָהֵם גַּם־בְּעֵינֵי
7 יִפְלֹא נָאִם יְהוָה צְבָאוֹת: ס כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת הִנְנִי מוֹשִׁיעַ אֶת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מִזְרָח וּמֵאֶרֶץ מְבֹוא
8 הַשָּׁמֶשׁ: וְהִבֵּאתִי אֹתָם וְשִׁכְנֹו בְתוֹךָ יְרוּשָׁלַם וְהָיִי־לִי לְעָם
9 וְאֲנִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים בְּאֱמֶת וּבְצִדְקָה: ס כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת תַּחֲזֹקְנָה יְדֵיכֶם הַשְׁמַעִם בְּיָמִים הָאֵלֶּה אֵת
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה מִפִּי הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר בְּיוֹם יוֹסֵד בֵּית־יְהוָה
י צְבָאוֹת הִהִיכַל לְהַבְנוֹת: כִּי לִפְנֵי הַיָּמִים הָהֵם שָׁכַר
הָאָדָם לֹא נָהִיָּה וּשְׁכַר הַבְּהֵמָה אֵינָנָה וְלִיּוֹצֵא וּלְבֹא אֵין־
11 שָׁלוֹם מִן־הָצָר וְאֲשַׁלַּח אֶת־כָּל־הָאָדָם אִישׁ בְּרַעְהוֹ: וְעַתָּה
לֹא כִיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים אֲנִי לְשִׂאֲרֵי הָעָם הַזֶּה נָאִם יְהוָה
12 צְבָאוֹת: כִּי־זָרַע הַשָּׁלוֹם הִנָּחַן תַּתֵּן פְּרִיָּה וְהָאָרֶץ תִּתֵּן
אֶת־יִבּוּלָהּ וְהַשְׁמִים יִתְּנוּ טָלָם וְהִנֵּחַ לִתִּי אֶת־שְׂאִירֵי הָעָם
18 הַזֶּה אֶת־כָּל־אֵלֶּה: וְהָיָה כִּאֲשֶׁר הָיִיתֶם קָלָה בַּעֲוֹנוֹת בֵּית
יְהוָה וּבֵית יִשְׂרָאֵל בֶּן אוֹשִׁיעַ אֲתָכֶם וְהָיִיתֶם בְּרֻכָּה אֶל־
14 תִּירָאוּ תַּחֲזֹקְנָה יְדֵיכֶם: ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת כִּאֲשֶׁר זָמַמְתִּי לְהַרְע לָכֶם בְּהַקְצִיף אֲבֹתֵיכֶם אֹתִי
ט וְאָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְלֹא נִחַמְתִּי: כֵּן שְׂבָבְתִי זָמַמְתִּי בְּיָמִים
הָאֵלֶּה לְהִיטִיב אֶת־יְרוּשָׁלַם וְאֶת־בֵּית יְהוָה אֶל־תִּירָאוּ:
16 אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ דְבַר אֱמֶת אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ אֱמֶת

17 וּמִשְׁפַּט שְׁלֹם שִׁסְטִי בְּשַׁעֲרֵיכֶם: וְאִישׁ אֶת־רַעַת רִעְהוּ
 אֶל־תַּחֲשֹׁבוּ בְּלִבְכֶּם וּשְׁבַעַת שֹׁקֵר אֶל־תִּאָּהֲבוּ כִּי אֶת־כָּל־
 18 אֱלֹהֵי אֲשֶׁר שָׁנְאֵתִי נֹאס־יְהוָה: ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
 19 צְבָאוֹת אֵלַי לֵאמֹר: כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת צֹם הָרִבִּיעִי
 וְצֹם הַחֲמִישִׁי וְצֹם הַשְּׁבִיעִי וְצֹם הָעֲשִׂירִי יְהִי לְבֵית־
 יְהוּדָה לְשָׁשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמַעֲדִים טוֹבִים וְהָאֵמֶת וְהַשְּׁלֹם
 אֶהְיֶה: ס כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עַד אֲשֶׁר יָבֹאוּ ב
 עַמִּים וַיִּשְׁבִּי עָרִים רַבּוֹת: וְהָלְכוּ יוֹשְׁבֵי אֲחֻזַּת אֶל־אֲחֻזַּת
 21 לֵאמֹר נִלְכָּה הַלֹּל לַחֲלוֹת אֶת־סָנִי יְהוָה וּלְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה
 22 צְבָאוֹת אֲלֹכֵה גִּם־אֲנִי: וְבָאוּ עַמִּים רַבִּים וְגוֹיִם עַצִּימִים
 לְבַקֵּשׁ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת בִּירוּשָׁלַם וּלְחַלּוֹת אֶת־סָנִי
 יְהוָה: ס כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת בַּיָּמִים הָהֵמָּה
 23 אֲשֶׁר יִחְזִיקוּ עֲשָׂרָה אָנָשִׁים מִכָּל לְשָׁנוֹת הַגּוֹיִם וְהַחֲזִיקוּ
 בְּכִנּוֹף אִישׁ יְהוּדִי לֵאמֹר נִלְכָּה עִמָּכֶם כִּי שָׁמַעְנוּ אֱלֹהִים
 עִמָּכֶם: פ

ט 9

מִשָּׂא דְבַר־יְהוָה בָּאָרֶץ חֲדָרָה וְדַמְשֶׁק מִנְּחֻתוֹ כִּי לִיהוָה עֵינֶי
 אָדָם וְכָל שִׁכְטֵי יִשְׂרָאֵל: וְגִם־חֲמַת תִּגְבַּל־בָּהָ צָר וְצִידוֹן כִּי
 2 חֲכֻמָּה מָאֵד: וְתָכֵן צָר מְצֹר לָהּ וְתִצְבֹּר־כֶּסֶף כַּעֲפֹר וְחָרוֹץ
 3 כְּטִיט חוֹצוֹת: הִנֵּה אֲדֹנִי יוֹרֵשָׁנָה וְהַכְּהָה בֵּינָם חִילָה וְהִיא
 4 בָּאֵשׁ תִּאָּכַל: תֵּרָא אֲשַׁקְלֹן וְתִירָא וְעֵזָה וְתַחִיל מֵאֲדָה
 וְעַקְרוֹן כִּי־הוֹכִישׁ מִבֶּטֶה וְאָבַד מֶלֶךְ מַעֲזָה וְאֲשַׁקְלֹן לֹא
 5 תִּשָּׁב: וַיֵּשֶׁב מִמֶּזֶר בְּאַשְׁדּוֹד וְהַכְּרַתִּי גִזָּוֹן פִּלְשֶׁתִּים:
 6 וְהַסְרֹתִי דָמָיו מִסָּוִי וְשִׁקְצָיו מִבֵּין שָׁפָיו וְכִשְׂאֵר גִּם־הִוא
 7 לֹא־הָיָה וְהָיָה כְּאֵלֶּה בִּיהוּדָה וְעַקְרוֹן כִּיבֹסִי: וְחֲלִיתִי
 8 לְבֵיתִי מִצְבָּה מַעֲבָר וּמִשָּׁב וְלֹא־יִצְבֹּר עֲלֵיהֶם עוֹד נִגְשׁ כִּי
 9 עֲתָה רָאִיתִי בְּעֵינַי: ס גִּילִי מָאֵד בַּת־צִיּוֹן הָרִיעָלָה
 בַּת־יְרוּשָׁלַם הִנֵּה מִלִּפְנֵי יָבוֹא לָהּ צָדִיק וְנוֹשֵׁעַ הִוא עָנִי
 וְרֹכֵב עַל־תְּמוֹר וְעַל־עֵיר בֶּן־אֲתָנוֹת: וְהַכְּרַתִּי רֶכֶב מֵאַפְרָיִם
 וְסוֹס מִירוּשָׁלַם וְנִכְרַתָּה קִשָּׁת מִלְחָמָה וְדִבֶּר שְׁלֹם לְגוֹיִם
 11 וּמִשְׁלֹל מִיָּם עַד־יָם וּמִנְּהַר עַד־אֶפְסֵי־אָרֶץ: גִּם־אֵתִי בְּדָם

13 בְּרִיתְךָ שְׁלֵחַתִּי אֲסִירָהּ מִבּוֹר אֵין מַיִם בּוֹ: שְׂוֹבוּ לְבָצְרוֹן
 אֲסִירִי הַתְּקוּהָ גַם־הַיּוֹם מִגִּיד מִשְׁנֵה אֲשִׁיב לָהּ:
 15 בִּידְלֹכְתִּי לִי יִהְיֶה קִשְׁת מַלְאָתִי אֲפָרִים וְעוֹרֹרְתִי
 14 כְּנִיךְ צִיּוֹן עַל־כְּנִיךָ יִגֹּן וְשִׁמְתִּיהָ כְּתָרָב גְּבוּר: וַיְהִי
 עֲלֵיהֶם יִרְאָה וַיָּצֵא כְּבָרֶק חֲצֹו וְאִנִּי יִהְיֶה בְּשׁוֹפָר
 טוֹיִתְלַע וְהִלֵּךְ בְּסַעֲרוֹת תִּימָן: יִהְיֶה צְבָאוֹת יִגֹּן עֲלֵיהֶם
 וְאֶכְלוּ וְכִבְשׁוּ אֲבִנִי־קָלַע וְשָׁתוּ וְהָמוּ כְּמוֹ־יֵין וּמִלְאָה
 16 בַּמִּזְרָק כְּזוּרֹת מִזְבֵּחַ: וְהוֹשִׁיעַם יִהְיֶה אֱלֹהֵיהֶם בַּיּוֹם
 17 הַהוּא כְּצֹאן עֲמֹו כִּי אֲבִנִי־נֹזֵר מִתְּנוּסָוֹת עַל־אֲדָמָתוֹ: כִּי
 מִה־שְׂוֹבוֹ וּמִה־יִּשְׁפּוּ דָגָן בְּחֹרִים וְתִירוֹשׁ יִנוֹכַב בְּתִלּוֹת:

10 י

א שְׂאֵלוֹ מִי־הָיָה מָטָר בַּעֲת מִלְקוֹשׁ יִהְיֶה עֲשֵׂה תְּזִיזִים וּמִטֶּר־
 2 גֶּשֶׁם יִתֵּן לָהֶם לֹאִישׁ עֲשֹׁב בַּשָּׂדֶה: כִּי הַתְּרָפִים דְּבַר־אֶזְנוֹן
 וְהַקּוֹסְמִים חֲזוֹ שֶׁקֶר וְחִלְמוֹת הַשָּׁוֵא יִדְּבֹרוּ הֶכֶל וְנַחֲמֹון
 3 עַל־כֵּן נִסְעוּ כְּמוֹ־צֹאן יִעֲנוּ כִּי־אֵין רִצָּה: ס עַל־
 הָרָעִים חֲרָה אֲפִי וְעַל־הַעֲתוּדִים אֲפָקוֹד כִּי־פָקֹד יִהְיֶה
 צְבָאוֹת אֶת־עֲדָרוֹ אֶת־בֵּית יִהְיֶה וְשֵׁם אוֹתָם כְּסוֹם הוֹדוּ
 4 בַּמִּלְחָמָה: מִמֶּנּוּ סָפֶה מִמֶּנּוּ יִתֵּן מִמֶּנּוּ קִשְׁת מִלְחָמָה מִמֶּנּוּ
 ה יֵצֵא כָל־נוֹגֵשׁ יַחְדּוֹ: וְהָיוּ כְּגִבּוֹרִים בּוֹסִים בְּטִיט חוֹצוֹת
 בַּמִּלְחָמָה וְנִלְחָמוּ כִּי יִהְיֶה עִמָּם וְהִבִּישׁוּ רִכְבֵּי סוּסִים:
 6 וּגְבַרְתִּי אֶת־בֵּית יִהְיֶה וְאֶת־בֵּית יוֹסֵף אוֹשִׁיעַ וְהוֹשִׁבוּתִים
 כִּי רַחֲמָתִים וְהָיוּ כְּאִשֶּׁר לֹא־זִנְחָתִים כִּי אֲנִי יִהְיֶה
 7 אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱנֶם: וְהָיוּ כְּגִבּוֹר אֲפָרִים וְשִׁמַּח לָבָם כְּמוֹ־יֵין
 8 וּבְנֵיהֶם יִרְאוּ וְשִׁמְחוּ יִגַּל לָבָם בִּיהוָה: אֲשַׁרְקָה לָהֶם
 9 וְאֶקְבָּצֶם כִּי פָדִיתִים וְרָבוּ כְּמוֹ רָבוּ: וְאֶזְרַעם בַּעֲמִים
 י וּבְמִרְחָקִים יִזְכְּרוּנִי וְחִיר אֶת־בְּנֵיהֶם וְשָׁבוּ: וְהִשְׁבּוּתִים
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאֲשׁוּר אֶקְבָּצֶם וְאֶל־אֶרֶץ גִּלְעָד וּלְבָנוֹן
 11 אָבִי־אֵם וְלֹא יִמָּצֵא לָהֶם: וְעֵבֶר בָּיִם צָרָה וְהִגָּה בָיִם
 גָּלִים וְהִבִּישׁוּ כָל מְצוּלוֹת יָאֵר וְהוֹרֵל גָּאוֹן אֲשׁוּר וְשָׁכַט
 12 מִצְרַיִם יִסִּיר: וּגְבַרְתִּים בִּיהוָה וּכְשָׁמוֹ יִתְהַלְכוּ נָאֻם
 יִהְיֶה: ס

יא 11

פֶּתַח לִבְנוֹן וְלַתִּיבָה וְתֹאכַל אֶשׁ בְּאַרְצָהּ: הַיֵּלֶל בְּרוֹשׁ כִּי-
 נָפַל אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲדָרִים שָׁדָדוּ הַיֵּלִילוּ אֶלּוֹנֵי כֶּשֶׁן כִּי יָרַד יַעַר
 הַבְּצֹר: קוֹל יִלְלַת הָרָעִים כִּי שָׁדָדָה אֲדָרְתָם קוֹל שֹׁאֲנֵת
 כְּפִירִים כִּי שָׁדָד גִּאֲזוֹן הַיַּרְדֵּן: ס כֹּה אָמַר יְהוָה
 אֱלֹהֵי רָעָה אֶת-צֹאֵן הַהֲרָגָה: אֲשֶׁר קָנִיתָן יְהֻרְגֵן וְלֹא יִשְׁמְוּ
 וּמִכְרִיתָן יֵאמָר בְּרִיךְ יְהוָה וְאֶעֱשֶׂר וְרַעֲיָהֶם לֹא יִחְמָלוּ
 עֲלֵיהֶן: כִּי לֹא אֶחְמָלוּ עוֹד עַל-יִשְׂרָאֵל הָאָרֶץ נֶאֱמַר-יְהוָה
 וְהִנֵּה אֲנֹכִי מִמְּצִיא אֶת-הָאָדָם אִישׁ בְּיַד-רֵעֵהוּ וּבְיַד מִלְכּוֹ
 וּבְתַחְתּוֹ אֶת-הָאָרֶץ וְלֹא אֶצִּיל מִיָּדָם: וְאַרְעָה אֶת-צֹאֵן
 הַהֲרָגָה לָכֵן עֲנִי הַצֹּאֵן וְאֶפְחֵל-לִי שְׁנֵי מַקְלוֹת לְאֶחָד קָרָאתִי
 נָעַם וְלְאֶחָד קָרָאתִי חֻבְלִים וְאַרְעָה אֶת-הַצֹּאֵן: וְאֶכְחָד אֶת-
 שְׁלֹשֶׁת הָרָעִים בְּיָרֵחַ אֶחָד וְתִקְצֹר נַפְשִׁי בָהֶם וְגַם-נַפְשָׁם
 בְּחֻלָּה בִּי: וְאָמַר לֹא אֲרַעָה אֶתְכֶם הַמַּתָּה תָמוּת וְהַנִּכְחָדוֹת
 תִּכְחָדוּ וְהַנִּשְׁאָרוֹת תֵּאבְלָנָה אֲשֶׁה אֶת-בְּשָׁר רַעֲיָתָה: וְאֶפְחֵי
 אֶת-מִקְלִי אֶת-נָעַם וְאֶגְדַּע אֹתוֹ לְהַפִּיר אֶת-בְּרִיתִי אֲשֶׁר
 כָּרַתִּי אֶת-כָּל-הָעַמִּים: וְתִסָּר בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּדְעוּ כֵן עֲנִי
 הַצֹּאֵן הַשְּׂמֵרִים אֲתִי כִּי דְבַר-יְהוָה הוּא: ס וְאָמַר
 אֱלֹהִים אֲסֻטֹּב בְּעֵינֵיכֶם הִבּוּ שִׁכְרִי וְאֵם-לֹא יִחְדְּלוּ וַיִּשְׁקְלוּ
 אֶת-שִׁכְרִי שְׁלֹשִׁים כֶּסֶף: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הַשְׁלִיכֵהוּ אֶל-
 הַיּוֹצֵר אֲדָר הַיָּקָר אֲשֶׁר יִקְרָתִי מֵעֲלֵיהֶם וְאֶפְחֵה שְׁלֹשִׁים
 הַכֶּסֶף וְאֶשְׁלִיךְ אֹתוֹ בֵּית יְהוָה אֶל-הַיּוֹצֵר: וְאֶגְדַּע אֶת-מִקְלִי
 הַשְּׁנִי אֶת הַחֻבְלִים לְהַפִּיר אֶת-הָאֲחֻזָּה בֵּין יְהוּדָה וּבֵין
 יִשְׂרָאֵל: ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי עוֹד קַח-לָךְ כָּלִי רַעָה טִי
 אֹלָי: כִּי הִנֵּה אֲנֹכִי מִקִּים רַעָה בָּאָרֶץ הַנִּכְחָדוֹת לֹא-יִסְקָדוּ
 הַנֶּעַר לֹא-יִבְקָשׁ וְהַנִּשְׁבֵּרֶת לֹא יִרְפָּא הַנִּנְצָבָה לֹא יִכְלָל
 וּבְשָׁר הַבְּרִיאָה יֵאָכֵל וּפְרִסִּיהֶן יִפְרֹק: ס הוּי רַעִי
 הָאֵלִיל עֲזָבִי הַצֹּאֵן חָרַב עַל-זְרוּעוֹ וְעַל-עֵין וּמִיָּגוֹ זָרְעוֹ
 יָבוֹשׁ תִּיבָשׁ וְעֵין וּמִיָּגוֹ כָּהֵה תִכָּהֵה: ס

יב 12

מִשָּׁא דְבַר-יְהוָה עַל-יִשְׂרָאֵל נֶאֱמַר-יְהוָה נֹטָה שְׁמַיִם וַיִּסְדֵּא

v. 2. הַבְּצִיר קָרִי v. 5. א' נַחַה v. 17. קִמְץ בִּזְקָה

2 אֶרֶץ וַיָּצֵר רוּחַ-אָדָם בְּקֶרְבוֹ: הִנֵּה אֲנֹכִי שָׁם אֶת-יְרוּשָׁלַם
 כְּתֻרְעַל לְכָל-הָעַמִּים סָבִיב וְגַם עַל-יְהוּדָה יִהְיֶה בְּמִצּוֹר
 3 עַל-יְרוּשָׁלַם: וְהָיָה בְּיוֹם-הַהוּא אֲשִׁים אֶת-יְרוּשָׁלַם אֲבֹן
 מַעֲמָסָה לְכָל-הָעַמִּים כָּל-עֲמָסִיהָ שָׁרֵט וְשָׁרְטוּ וְנִאֲסָפוּ
 4 עָלֶיהָ כָּל-זִוְיֵי הָאָרֶץ: בְּיוֹם הַהוּא נֹאס־יְהוּדָה אֲפָה כָּל-סוֹס
 בַּתְּמָהוֹן וְרָכְבוֹ בַּשָּׂנְעוֹן וְעַל-בֵּית יְהוּדָה אֶפְקָח אֶת-עֵינַי
 ח וְכָל סוֹס הָעַמִּים אֲפָה בַּעֲרוֹן: וְאָמְרוּ אֵלַיִּי יְהוּדָה בְּלִבָּם
 6 אֲמָצָה לִי וְשָׁבִי יְרוּשָׁלַם בְּיְהוּדָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵיהֶם: בְּיוֹם
 הַהוּא אֲשִׁים אֶת-אֵלַיִּי יְהוּדָה כְּכִיּוֹר אֵשׁ בַּעֲצִים וּכְלָפִיד
 אֵשׁ בַּעֲמִיר וְאֶכְלוּ עַל-יָמִין וְעַל-שְׂמָאוֹל אֶת-כָּל-הָעַמִּים
 7 סָבִיב וַיָּשֻׁבָה יְרוּשָׁלַם עוֹד תַּחֲתֶיהָ בִּירוּשָׁלַם: וְהוֹשַׁע יְהוָה
 אֶת-אֱלֹהֵי יְהוּדָה בְּרָאשֹׁנָה לְמַעַן לֹא-תִגְדַּל תִּפְאָרֶת בְּיַד
 8 דָּוִיד וְתִפְאָרֶת יֵשֵׁב יְרוּשָׁלַם עַל-יְהוּדָה: בְּיוֹם הַהוּא יִגַּן
 יְהוָה בַּעַד יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וְהָיָה הַנִּכְשָׁל בָּהֶם בְּיוֹם הַהוּא
 9 בְּדָוִיד וּבֵית דָּוִיד כָּאֱלֹהִים כָּמֶלֶךְ יְהוָה לִפְנֵיהֶם: וְהָיָה
 בְּיוֹם הַהוּא אֲבִיקָשׁ לְהַשְׁמִיד אֶת-כָּל-הַגּוֹיִם הַנִּפְאִים עַל-
 י יְרוּשָׁלַם: וְשִׁפְכְתִּי עַל-בֵּית דָּוִיד וְעַל יוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם רוּחַ
 חַן וְתַחֲנוּנִים וְהִבִּיטוּ אֵלַי אֶת אֲשֶׁר-דִּקְרוּ וְסָפְדוּ עָלָיו
 11 כְּמִסְעַד עַל-תֵּיחֹדִד וְהִמָּר עָלָיו כְּהִמָּר עַל-הַבְּכוֹר: בְּיוֹם
 הַהוּא יִגְדַּל הַמִּסְעַד בִּירוּשָׁלַם כְּמִסְפֹּד הַדֹּדֵרִמּוֹן בְּבִקְעַת
 12 מַגְדּוֹן: וְסָפְדָה הָאָרֶץ מִשְׁפָּחוֹת מִשְׁפָּחוֹת לְבָד מִשְׁפָּחָה
 בֵּית-דָּוִיד לְבָד וְנִשְׁיָהֶם לְבָד מִשְׁפָּחָה בֵּית-נָתָן לְבָד וְנִשְׁיָהֶם
 13 לְבָד: מִשְׁפָּחָה בֵּית-לֵוִי לְבָד וְנִשְׁיָהֶם לְבָד מִשְׁפָּחָה הַשֹּׁמֵעִי
 14 לְבָד וְנִשְׁיָהֶם לְבָד: כָּל-הַמִּשְׁפָּחוֹת הַנִּשְׁאָרוֹת מִשְׁפָּחוֹת
 מִשְׁפָּחָה לְבָד וְנִשְׁיָהֶם לְבָד:

יג 13

א בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה מְקוֹר נִפְתָּח לְבֵית דָּוִיד וְלִיֹּשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם
 2 לְחֻטָּאת וּלְנִדָּה: ס וְהָיָה בְּיוֹם הַהוּא נֹאס יְהוָה
 צְבָאוֹת אֱכָרִית אֶת-שְׁמוֹת הַעֲצָבִים מִן-הָאָרֶץ וְלֹא יִזְכְּרוּ
 עוֹד וְגַם אֶת-הַנִּבְיָאִים וְאֶת-רוּחַ הַשְּׁמָאָה אֲצַבִּיר מִן-הָאָרֶץ:
 3 וְהָיָה כִּי-יִנְבְּאָ אִישׁ עוֹד וְאָמְרוּ אֵלָיו אָכִיו וְאָמַר יִלְדֹּי לֹא

תהיה כי שָׁמַר דְּבַרְתָּ בְּשֵׁם יְהוָה ודָּקְרָהוּ אֲבִיהוּ וְאִמּוֹ וְלִדְדוֹ
 בְּהַנְבֵּאָו: ס והיה | בַּיּוֹם הַהוּא יִבְשׁוּ הַנְּבִיאִים 4
 אִישׁ מִחֻזֵּינֹו בְּהַנְבֵּאָתוֹ וְלֹא יִלְבָּשׁוּ אֹהֶרֶת שֶׁעַר לְמַעַן פָּחַשׁ:
 וְאָמַר לֹא נָבִיא אֲנִכִּי אִישׁ עֹבֵד אֲדָמָה אֲנִכִּי כִּי אָדָם הִקְנֵנִי 5
 מִנְּעֻרָי: וְאָמַר אֵלָיו מַה הַמַּכּוֹת הָאֵלֶּה בֵּין יְדֶיךָ וְאָמַר 6
 אֲשֶׁר הִפֵּיתִי בֵּית מִאֲהָבִי: ס חָרֵב עִירִי עַל־רַעֲלִי 7
 וְעַל־גִּבּוֹר עֲמִיתִי נָאִם יְהוָה צְבָאוֹת הֵךְ אֶת־הָרָעָה וְתַפְּסֻצִּין
 הַצֹּאֵן וְהַשִּׁבְתִּי יְדֵי עַל־הַצֹּעְרִים: וְהָיָה כָּל־הָאָרֶץ נָאִם־ 8
 יְהוָה שִׁי־שָׁנִים בָּהּ יִפְרֹתוּ יִגְוְעוּ וְהַשְׁלֵשִׁית יִוָּתֵר בָּהּ:
 וְהִבֵּאתִי אֶת־הַשְּׁלֵשִׁית בָּאֵשׁ וְצִרְפָּתִים כִּצְרָף אֶת־הַכֹּסֶף 9
 וּבַחֲנָתִים כִּבְחֹן אֶת־הַזָּהָב הוּא: יִקְרָא בְּשֵׁמִי וְאֲנִי אֲעַנֶּה
 אֹתוֹ אֲמַרְתִּי עֲמִי־הוּא וְהוּא יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי: ס

יך 14

הִנֵּה יוֹם בָּא לַיהוָה וְחִלַּק שָׁלָלָהּ בְּקֶרֶבָהּ: וְאֶסְפָּתִי אֶת־ 2
 כָּל־הַגּוֹיִם | אֶל־יְרוּשָׁלַם לְמַלְחָמָה וְנִלְכְּדָה הָעִיר וְנִשְׁפּוּ
 הַבָּתִּים וְהַנְּשִׁים תִּשְׁגָּלְנָה וְיֵצֵא חֲצִי הָעִיר בַּגּוֹלָה וְיִוָּתֵר 3
 הָעָם לֹא יִפְרֹת מִן־הָעִיר: וְיֵצֵא יְהוָה וְנִלְחַם בַּגּוֹיִם הַהֵם 4
 בַּיּוֹם הַלַּחֲמֹו בַּיּוֹם קָרֵב: וְעַמּוֹ רַגְלָיו בַּיּוֹם־הַהוּא עַל־הָר־ 5
 הַחִיָּתִים אֲשֶׁר עַל־שְׁנֵי יְרוּשָׁלַם מִקֶּדֶם וְנִבְקַע הָר הַחִיָּתִים
 מִחֻצֵּיו מִזִּרְחָה וְיִמָּה בָּיָא גְדוֹלָה מְאֹד וּמִלֵּשׁ חֲצִי הָהָר 6
 צִדְוֹנָה וְחֻצֵּיו נִגְבָּה: וְנִסְתָּם בְּיֹאֲהֲרֵי כִי־יִנְיַע בְּיֹהֲרִים אֶל־ 7
 אֶצֶל וְנִסְתָּם כָּאֲשֶׁר נִסְתָּם מִשְׁנֵי הָרָעַשׁ בִּימֵי עֲזִיָּה מֶלֶךְ־ 8
 יְהוּדָה וּבָא יְהוָה אֱלֹהֵי כָל־קְדָשִׁים עִמּוֹ: וְהָיָה בַּיּוֹם 9
 הַהוּא לֹא־יִהְיֶה אוֹר וְקִרְוֹת יִקְסְאוּן: וְהָיָה יוֹם־אֶחָד הוּא 10
 יִוָּדַע לַיהוָה לֹא־יִנּוֹם וְלֹא־לָלָה וְהָיָה לְעַת־עָרֵב יִהְיֶה־ 11
 אוֹר: ס והיה | בַּיּוֹם הַהוּא יֵצֵאוּ מִיָּם חַיִּים 12
 מִיְרוּשָׁלַם חֲצִים אֶל־הַיָּם הַקָּדְמוֹנִי וְחֲצִים אֶל־הַיָּם הָאֲחֵרוֹן
 בִּקְיִץ וּבַחֲרֹף יִהְיֶה: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם 13
 הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד: יִשׁוּב כָּל־הָאָרֶץ כְּעֶרְבָה־ 14
 מִגִּבֵּעַ לְרִמּוֹן נֹגֵב יְרוּשָׁלַם וְרֹאמָה וְיִשְׁבָּה תַּחְתֶּיהָ לְמִשְׁעַר
 בְּנִימָן עַד־מִקּוֹם שֶׁעַר הָרֹאשׁוֹן עַד־שֶׁעַר הַסָּנִים וּמִגִּדֵּל חֲנַנְיָל

11 עד יקבי המלך: ויגביו בזה וחרם לא יהיה עוד ויגבה
 12 וירושלם לבטח: וזאת: תהיה המנפה אשר יגב יהוה
 את כל העמים אשר צבאו על ירושלם המק: בשור
 והוא עמד על דרגליו ועינו תמקנה כחריהו ולשונו תמק
 13 בפיהם: ויהיה ביום ההוא תהיה מהומת יהוה
 רבה בהם והחזיקו איש יד רעהו ועלתה ידו על יד רעהו:
 14 וגם יהודה תלחם בירושלם ואסף חיל כל העמים סביב
 15 וזהב וכסף ובגדים לרב מאד: וכן תהיה מנפת הסוס
 הסור הנמל והחמור וכל בהמה אשר יהיה במחנות
 16 ההמה במנפה הזאת: ויהיה פלינותו מכל העמים הבאים
 על ירושלם ועלו מדי שנה בשנה להשתחוות למלך יהוה
 17 צבאות ולחג אדחג הספות: ויהיה אשר לא יעלה מארץ
 משפחות הארץ אל ירושלם להשתחוות למלך יהוה
 18 צבאות ולא עליהם יהיה הנשם: ואם משפחת מצרים
 לא תעלה ולא באה ולא עליהם תהיה המנפה אשר יגב
 19 יהוה את העמים אשר לא יעלו לחג אדחג הספות: זאת
 תהיה חטאת מצרים וחטאת כל העמים אשר לא יעלו
 20 לחג אדחג הספות: ביום ההוא יהיה על מצלות הסוס
 קדש ליהוה ויהיה הסירות בבית יהוה במזרקים לפני
 21 המזבח: ויהיה פלסיר בירושלם וביהודה קדש ליהוה
 צבאות ובאו כל העזבים ולקחו מהם ובשלו בהם ולא
 יהיה כנעני עוד בבית יהוה צבאות ביום ההוא:

סך פסוקים של נבואת זכריה מאזים ואחד עשר וסמן יר"א:

Malachi. מלאכי

א 1

2 משא דבר יהוה אלי ישראל ביד מלאכי: אהבתי אתכם
 אמר יהוה ואמרתם במה אהבתנו הלא אה עשו ליעקב
 3 ואם יהוה ואהב את יעקב: ואת עשו שנאתי ואשים את
 4 הריו שממה ואת נחלתו לתנות מדבר: כרת אמר אדום

רָשָׁעֵנוּ וְנִשְׁוֹב וְנִבְנֶה חֲרֻבוֹת כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הַמָּה
 יִכְבֹּד וְאֲנִי אֶהְרֹס וְקִרְאִי לָהֶם גְּבוּל רָשָׁעָה וְהָעָם אֲשֶׁר־זָעַם
 יְהוָה עַד־עוֹלָם: וְעִינֵיכֶם תִּרְאִינָה וְאַתֶּם תֹּאמְרוּ יִגְדַּל יְהוָה
 מֵעַל לְגְבוּל יִשְׂרָאֵל: כֵּן יִכְבֹּד אֹב וְעַבְדֹּ אֲדֹנָיו וְאִם־אֹב אֲנִי
 אֵינִי כְבוֹדִי וְאִם־אֲדֹנִים אֲנִי אֵינִי מוֹרְאִי אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת לָכֶם הִפְתִּינִים בּוֹזֵי שְׁמִי וְאַמְרָתֶם בְּמִה בִּזְיוֹנוֹ אֶת־
 שְׁמִי: מִגִּישִׁים עַל־מִזְבְּחִי לֶחֶם מִגָּאֹל וְאַמְרָתֶם בְּמִה
 גִּאֲלִינִה בְּאַמְרָכֶם שְׁלַחַן יְהוָה נִבְזָה הוּא: וְכִי־תִגְשׁוּן
 עוֹר לְזִפְחֹ אֵין רֹעַ וְכִי תִגִּישׁוּ פֶסֶחַ וְחֹלֶה אֵין רֹעַ תִּקְרִיבֶהוּ
 נָא לְפָנֶיךָ הִירָצָה אוֹ הַיֵּשָׁא פִלִּינִה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת:
 וְעַתָּה חֲלוּ־נָא סִנְיָאֵל וִיחַנְנִי מִיָּדְכֶם הֵיטָה זֹאת הַיֵּשָׁא
 מִכֶּם פְּנִים אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: מִי גַם־בָּכֶם וּיסָגֵר דְּלָתַיִם
 וְלֹא־תֹאֲרִירוּ מִזְבְּחִי חֲנֹם אֵין־לִי חֹסֶן בָּכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
 וּמִנְחָה לֹא־אֶרְצֶה מִיָּדְכֶם: כִּי מִמְזֻרַח־שָׁמֶשׁ וְעַד־מְבוֹאוֹ
 גְּדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם וּבְכָל־מְקוֹם מִקְטֹר מִגָּשׁ לְשָׁמִי וּמִנְחָה
 טְהוֹרָה כִּי־גְדוֹל שְׁמִי בַּגּוֹיִם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: וְאַתֶּם
 מִחֲפָלִים אוֹתוֹ בְּאַמְרָכֶם שְׁלַחַן אֲדֹנִי מִגָּאֹל הוּא וְנִיבֹ
 נִבְזָה אֲכָלוּ: וְאַמְרָתֶם הִנֵּה מִתְלַאֶה וְהִפְחַתֶּם אוֹתוֹ אָמַר
 יְהוָה צְבָאוֹת וְהִבְאֵתֶם גְּדוֹל וְאַתִּה־פֶסֶחַ וְאַתִּה־חֹלֶה
 וְהִבְאֵתֶם אֶת־הַמִּנְחָה הָאֶרְצָה אוֹתָהּ מִיָּדְכֶם אָמַר יְהוָה:
 וְאַרְוִיר נֹכַח וְיֵשׁ בַּעֲדָרוֹ זָכָר וְנוֹדֵר וְזָבַח מִשְׁחַת לְאֲדֹנִי
 כִּי מֶלֶךְ גְּדוֹל אֲנִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְשָׁמִי נוֹרָא בַּגּוֹיִם:

ב 2

וְעַתָּה אֲלֵיכֶם הַמִּצְוָה הַזֹּאת הִפְתִּינִים: אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ^א
 וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ עַל־לֵב לִתֹּת כְּבוֹד לְשָׁמִי אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת וְשִׁלַּחְתִּי בָכֶם אֶת־הַמְּאֹרָה וְאֲרוֹתִי אֶת־בְּרֻכּוֹתֵיכֶם
 וְגַם אֲרוֹתֶיהָ כִּי אֵינְכֶם שָׁמִים עַל־לֵב: הִנְנִי גֹעַר לָכֶם אֶת־
 הָרֹעַ וְזִרְתִּי פָרֹשׁ עַל־פְּנֵיכֶם פָּרֹשׁ תִּצְיֹכֶם וְנִשָּׂא אֶתְכֶם
 אֲלֵיו: וְיִדְעַתֶּם כִּי שִׁלַּחְתִּי אֲלֵיכֶם אֶת הַמִּצְוָה הַזֹּאת
 לְהִיזוֹת בְּרִיתִי אֶת־לִבִּי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: בְּרִיתִי הֵיטָה
 אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשְׁלֹום וְאַתֶּנָּם־לִּי מוֹרָא וְיִירָאֵנִי וּמִסָּנִי שְׁמִי
 נִתַּת הוּא: תוֹרַת אֱמֶת הֵיטָה בְּפִיהוּ וְעוֹלָה לֹא־נִמְצָא^ב

בשפתי בְּשָׁלוֹם וּבְמִשׁוֹר הִלֵּךְ אֱתִי וְרַבִּים הִשְׁיִיב מַעֲוֹן׃
 7 כִּי־שִׁפְתֵי כַהֵן יִשְׁמְרוּ־עֵת וְתוֹרָה יִבְקְשׁוּ מִפִּיהוּ כִּי מִלֵּאָה
 8 יִהְיֶה־צָבָאוֹת הוּא׃ וְאַתֶּם סֹרֶתֶם מִן־הַדֶּרֶךְ הַכֹּשֵׁלֶתֶם רַבִּים
 9 בַּתּוֹרָה שָׁחַתְתֶּם בְּרִית הַלְוִי אָמַר יְהוָה צָבָאוֹת׃ וְגַם־אֲנִי
 נִתְּתִי אֶתְכֶם נְכִזִּים וּשְׁפָלִים לְכָל־הָעָם כִּפְּי אֲשֶׁר אֵינְכֶם
 י שֹׁמְרִים אֶת־דִּבְרֵי וְנִשְׁאִים פָּנִים בַּתּוֹרָה׃ ס הֲלוֹא
 אֵב אֶחָד לְכָלֵנוּ הִלֵּא אֵל אֶחָד בְּרָאֵנוּ מִדֹּעַ נִבְדָּד אִישׁ
 11 בְּאֶחָיו לְחַלֵּל בְּרִית אֲבֹתֵינוּ׃ בְּגִדָה יִהְיֶה וְחוֹעֶבֶת
 נַעֲשֶׂתָה בְּיִשְׂרָאֵל וּבִירוּשָׁלַם כִּי חָלָל יִהְיֶה קֹדֶשׁ יִהְיֶה
 12 אֲשֶׁר אָהֵב וּבָעַל בַּת־אֵל נָכַר׃ יִכְרֹת יִהְיֶה לְאִישׁ אֲשֶׁר
 יַעֲשֶׂהָ עַר וְעֵנָה מֵאֵהָלֵי יַעֲקֹב וּמֵאִישׁ מִנְּחָה לַיהוָה
 13 צָבָאוֹת׃ ס וְזֹאת שְׁנִית תַּעֲשׂוּ פְסוֹת דְּמָעָה אֶת־
 מִזְבֵּחַ יִהְיֶה בְּכִי וְנֹאנָה מֵאִין עוֹד פְּסוֹת אֶל־הַמִּנְחָה וְלִקְחַת
 14 רִצּוֹן מִדְּכֶם׃ וְאַמְרַתֶּם עַל־מָה עַל כִּי יִהְיֶה הַעִיד בֵּינֵךְ
 וּבֵין אִשְׁתְּ נַעֲרִיךָ אֲשֶׁר אֶתָּה בְּגִדְתָּה בָּהּ וְהִיא חִבְּרִתְךָ
 טו וְאַשְׁתְּ בְּרִיתְךָ׃ וְלֹא־אֶחָד עָשָׂה וּשְׁאָר רֵוַח לוֹ וּמָה הָאֶחָד
 מִבְּקֶשׁ זֶרַע אֱלֹהִים וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחְכֶם וּבְאִשְׁתְּ נַעֲרִיךָ
 16 אֶל־יִבְדָּד׃ כִּי־שָׁמָּה שָׁלַח אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וּכְפַר
 חָמֶם עַל־לְבוּשׁוֹ אָמַר יְהוָה צָבָאוֹת וְנִשְׁמַרְתֶּם בְּרוּחְכֶם
 17 וְלֹא תִבְדְּדוּ׃ ס הוֹנֵעֲתֶם יִהְיֶה בְּדַבְּרֵיכֶם
 וְאַמְרַתֶּם בְּמָה הוֹנֵעֲנוּ בְּאַמְרֵיכֶם כָּל־עֲשֵׂה רָע טוֹב׃ בְּעֵינֵי
 יְהוָה וּבָהֶם הוּא חֹשֶׁן אוֹ אִיָּה אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט׃

ג 3

א הִנְנִי שֹׁלַח מַלְאָכִי וּסְפֹה־דֶרֶךְ לְפָנַי וּסְתַאֵם יְבוֹא אֶל־
 הַיִּכְלֹ הָאֲדוֹן׃ אֲשֶׁר־אַתֶּם מִבְּקָשִׁים וּמִלֵּאָה הַכְּרִית אֲשֶׁר
 2 אַתֶּם חֹפְצִים הִנֵּה־בָּא אָמַר יְהוָה צָבָאוֹת׃ וּמִי מְכַלְפֵּל
 אֶת־יוֹם בּוֹאוֹ וּמִי הֶעֱמִיד בְּהִרְאוֹתָיו כִּי־הוּא כָּאֵשׁ מִצְרָה
 3 וּכְבָרִית מִכְּבָסִים׃ וְיָשָׁב מִצְרָה וּמִטְהַר פֶּסֶת וְטָהַר אֶת־
 בְּנֵי־לְוִי וְזָקַק אֶתֶם בְּזִהֵב וּכְפָסָה וְהָיוּ לַיהוָה מֵאִישֵׁי מִנְחָה
 4 בַּצִּדְקָה׃ וְעָרְכָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם כִּי־מִי עוֹלָם
 ט וּכְשָׁנִים קֹדֶם־גִּוִּית׃ וְקִרְבֹּתֵי אֲלֵיכֶם לַמִּשְׁפָּט וְהִיִּיתִי ׀ עַד
 מִמָּהֵר בְּמִכְשָׁפִים וּבְמִנְאָפִים וּבְנִשְׁפָּעִים לַשֹּׁאֵר וּבְעֲשָׂתִי

שְׂכִיר אֲלֻמָּנָה וַיְתוֹם וּמִטִּיגֵל וְלֹא יִרְאוּנִי אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת: כִּי אֲנִי יְהוָה לֹא שֹׁנֵיתִי וְאַתֶּם בְּנֵי־עֶלְבָב לֹא
 כְּלִיתֶם: לְמִימֵי אֲבֹתֵיכֶם סִרְתֶּם מִחֻקִּי וְלֹא שָׁמַרְתֶּם וְשִׁבוּ
 אֵלַי וְאִשׁוּכָה אֲלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת וְאַמַּרְתֶּם בְּמֶה
 נָשׁוּב: הִיָּקַבַּע אָדָם אֱלֹהִים כִּי אַתֶּם קֹבְעִים אֹתִי וְאַמַּרְתֶּם
 בְּמֶה קֹבְעֵנוּךָ הַמַּעֲשֶׂה וְהַתְרוּמָה: בְּמִאֲרֵה אַתֶּם נְאֻרִים
 וְאֹתִי אַתֶּם קֹבְעִים הַגּוֹי כָּלֹ: הִבִּיאוּ אֶת־כָּל־הַמַּעֲשֶׂה אֵלַי
 בֵּית הָאוֹצָר וַיְהִי טָרָף בְּבִיתִי וּבְחֻנּוּנֵי נָא בְּזֹאת אָמַר יְהוָה
 צְבָאוֹת אִם־לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֶת אֲרֻכּוֹת הַשָּׁמַיִם וְהִרִיקֹתִי
 לָכֶם בָּרֶכֶת עַד־בְּלִי־דֵי: וְגַעַרְתִּי לָכֶם בְּאֹכֶל וּלֹא־יִשְׁתַּחֲוּ
 לָכֶם אֶת־עֲרֵי הָאֲדָמָה וְלֹא־תִשְׁפֹּל לָכֶם הַגֶּשֶׁן בַּשָּׂדֶה אָמַר
 יְהוָה צְבָאוֹת: וְאַשְׁרוּ אֶתְכֶם כָּל־הַגּוֹיִם כִּי־תִהְיוּ אִתָּם אֶרֶץ
 חֹסֶץ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: ס חֲזָקוּ עָלַי דְּבָרֵיכֶם
 אָמַר יְהוָה וְאַמַּרְתֶּם מֶה־נִּדְבָּרְנוּ עָלֶיךָ: אָמַרְתֶּם שׁוֹא עֶבֶד
 אֱלֹהִים וּמֶה־פָּצַע כִּי שָׁמַרְנוּ מִשְׁמֵרָתוֹ וְכִי הִלְכְנוּ קִנְיָנִית
 מִפָּנֵי יְהוָה צְבָאוֹת: וְעַתָּה אֲנַחְנוּ מֵאַשְׁרִיִּים זָדִים וְסִנְבְּנוּ
 עֲשֵׂי רָשָׁעָה גַם בְּחֻנּוּ אֱלֹהִים וַיִּמְלֹטוּ: אִזּוּ נִדְבָּרוּ יִרְאִי
 יְהוָה אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיִּקְשָׁב יְהוָה וַיִּשְׁמַע וַיִּפְתַּח סֵפֶר
 זִכְרוֹן לִפְנֵי לִירְאֵי יְהוָה וּלְחֹשְׁבֵי שָׁמוֹ: וְהָיוּ לִי אָמַר
 יְהוָה צְבָאוֹת לַיּוֹם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה סִגְלָה וְחִמְלָתִי עֲלֵיהֶם
 כַּאֲשֶׁר יִחְמַל אִישׁ עַל־בְּנוֹ הַעֲבָד אֹתוֹ: וְשָׁבְתֶם וּרְאִיתֶם בֵּין
 צִדִּיק לְרָשָׁע בֵּין עֶבֶד אֱלֹהִים לְאֲשֶׁר לֹא עֲבָדוֹ: ס כִּי
 הִנֵּה הַיּוֹם בָּא בַּעַר פִּתְגוֹר וְהָיוּ כָל־זָדִים וְכָל־עֹשֶׂה רָשָׁעָה
 קָשׁ וְלֹהֵט אִתָּם הַיּוֹם הַזֶּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר לֹא־
 יִגְזֹב לָהֶם שָׂרֵשׁ וְעֵנָף: וְזָרְחָה לָכֶם יִרְאֵי שָׁמַיִ שְׁמֵשׁ
 צִדְקָה וּמִרְפָּא בְּכִנְסִיָּה וַיִּצְאֲתֶם וּשְׁאֲתֶם כְּעֶגְלֵי מִרְבֶּק:
 וַעֲשׂוֹתֶם רָשָׁעִים כִּי־יִהְיוּ אִשָּׁר תַּחַת כַּפּוֹת רִגְלֵיכֶם בַּיּוֹם
 אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: ס וְכָלוּ תוֹרֹת
 מִשְׁה עֲבָדֵי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בְּחֵרֵב עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל חֲקִים
 וּמִשְׁפָּטִים: הִנֵּה אֲנִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנִּבְיָא
 לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא: וְהַשִּׁיב לְבָאֲבוֹת

על־בָּנִים וְעַל־בָּנוֹתָם פֶּן־אֲבֹא יְהוֹפִי־אֶת־
הָאָרֶץ הַזֶּה:

הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני ברא יום יהוה
הגדול והנורא:

חוק

סך פסוקים של מלאכי חמשים וחמשה, סמן ה"ך:
סכום הפסוקים של ספר תרי עשר אלף וחמשים, וסמן אכ"ל, וחציון לכן בגללכם
ציון (Micha 3, 12). וסדריו עשרים ואחד, וסמן אהי"ה. ופסקותיו עשר, וסמן
ז"ג. וכתביו וקרייו שלשים ושש, וסמן ל"ו: שנות הספר שלש מאות ועשרים
ושבע שנים, מן עזיחו המלך עד השנה שבא אלכסנדר:

סמן סדר שנים עשר נביאים ה"י ע"י מנ"ת צ"ח ז"ם:

סכום הפסוקים של כל הנביאים תשעה אלפים ומאתים ותשעים וארבעה, וסמן
ט"ר צ"ד, וחציון ונשבת מבצר מאפרים (Jes. 17, 9):

Appendices criticae et masoreticae.

I.

Lectionum receptarum argumenta et rationes.

[De siglis Codicum quorum testimonia protulimus vide hujus editionis Praefationem].

Hosea.

- 1, 2 בְּהוֹשֶׁעַ Post hoc Prophetæ nomen spatium intra lineam, quale סְחֻמָּה nominatur, relictum est in B E 2. 3 et P. In Mas. parv. manuscr. expresse adnotatur: ב' וּכ"ח פסוקין פיסקא (hic et 2 Reg. 17, 4) atque hic versus libri Hoseae est unus de duodetriginta, quibus in mediis (post Athnach) spatium interjectum est. Hi XXVIII loci medio Piska insignes sunt Gen. 35, 22. Ex. 20, 14. Num. 26, 1. Deut. 2, 8. 5, 18. Jos. 4, 1. Jud. 2, 1. 1 Sam. 10, 11. 22. 14, 12. 19. 36. 16, 12. 19, 21. 20, 27. 23, 2. 11. 12. 2 Sam. 5, 19. 7, 4. 24, 10. 11. 1 Reg. 13, 20. Jer. 38, 28. Ez. 3, 16. Hos. 1, 2. 1 Chron. 17, 3. 2 Chron. 34, 26. In Masora typis exscripta nusquam exstat illorum versuum enumeratio. Cod. E 1. eam habet in Mas. magna ad Gen. 35, 22., sed valde corruptam et mancā. Nos eam accurate collatis compluribus codicibus fide dignis integravimus.
- 1, 3 וְתִפְחָרַר sic cum Zakef magno, sequentibus Mercha et Tifcha in E. 3.
- 1, 4 יִזְרְעָאֵל E 1. 2. 3. et J literae ז ubique Zere subjiciunt (יִזְרְעָאֵל sicut יִזְרְעָאֵל). At Kimchi (*Michlol* 207*) et Mose Punctator (in *Darche hanikkud*) Segol subjiciendum esse testantur.
- 1, 6 כִּי לֹא-אֶרְסִיף E 3. habet hosce accentus: כִּי לֹא-אֶרְסִיף.
- 1, 7 בְּכִסְוִים B adnotat: בְּכִסְוִיָּה מוֹנֶה h. e. „sic scriptum in textu emendato“, * non וּבְכִסְוִים, uti habent nonnulli codd. et editio Brixienſis (*Brescia*).

* Singularis non indicat certum quendam codicem, nam si ita esset, codex nominatus esset (e. c. בְּכִסְוִיָּה h. e. in cod. Sinaitico, בְּכִסְוִיָּה in cod. Simsonis Punctatoris).

- 1, 9 לֹא-עָמִי et לֹא-עָמִי makkephata in E 3. sicut 2, 1. 25.
- 2, 1 אֲשֶׁר cum Kadma in bonis codd. et veteribus edd. Eodem modo 2, 2 בְּנִי kadmatum est.
- 2, 3 לִית וּמְלֵא dupliciter plene. Masora adnotat: לִית וּמְלֵא.
- 2, 5 וּשְׁתָּה defective sine Jod. Masora parva et impressa et manuscripta adscribit לִית וּחֹסֶר, itemque E 1. 2. et H.
- 2, 6 חֹד מִן י"א cum Cheth segolato in E 3., adjecta nota: חֹד מִן י"א באחנחא; eandem praebebat Masora parva impressa. Etiam Ex. 33, 19 hoc vocabulum pathachatis (סגול=סחא קטן): סגול פתחין דספרא adnumeratur.
- 2, 7 חִיִּשָּׁה defective sine Vav in Complut. itemque P et E 3. adjecta nota: כֵּן כְּחִיב. Idque recte teste Mas. parva, quae ad Joel 1, 12 לִית מֵלֵא adnotat.
- 2, 8 גִּדְרָה Literae He recte Mappik injiciunt Complut. Lombroso Jablonski et Michaelis, assentientibus codd. Hoc vocabulum pertinet masoretice ad septem paria vocum feminine exeuntium, quarum septenae singulari גִּדְרָה, septenae plurali גִּדְרֹת terminantur (חד מֵשֶׁט וְחֹד רִבּוּי), cf. Mas. magna ad Num. 5, 16. Itaque hoc גִּדְרָה non referendum est in numerum earum formarum femininarum, quarum Mappik excidit, de quibus Ewaldus agit § 21^f.
- 2, 12 תִּפְחָה מֵרְחָה Tifcha Mercha. Sic recte JHP E 1. 2. 3.
- 2, 13 וְהִשְׁמַחְתִּי cum Rebia, quapropter Gimel sequentis vocabuli dagessatum. Sic E 1. 3. HJP et edd. veteres.
- 2, 15 וְתִפְחָה Bibl. rabb. 1526. 1618 eaque sequens Norzi perperam וְתִפְחָה scribunt.
- 2, 17 שְׁחִין dagessatum in codd. convenienter regulae אחי מרחיק.
- Ibid. וְכִיּוֹם עֲלוֹתָהּ מֵאֲרָץ Haec est genuina accentuum consecutio in FHJ E 1. 2. 3. Ven. 1518. 1521.
- 2, 18 וְהִיָּה בֵּינָם Sic H E 1. 3.
- Ibid. וְלֹא-תִקְרָאֵי לִי Mercha Tebir uti in H E 2. 3. et edd. veteribus.
- Ibid. אֲיִן Ajin habet Scheba simplex quiescens praeaeuntibus codd. in Complut. quemadmodum etiam formae בְּעִלְיָהּ בְּעִלְיָהּ Cf. Jecuthielis *En hakore* ad Deut. 24, 4. Est. 1, 16 et Norzium.
- 2, 19 וְהִכְרִיתִי dupliciter defective in codd. et edd. Nonnisi Ps. 81, 7 et 1 Chron. 17, 13. hoc vocabulum plene scribendum.

- Scholion Raphaelis Basileensis h. l. in *Minchath schaj* additum non recte se habet.
- 2, 25 וְהָיָה יִמְרָא Mercha Tifcha sicut in E 1. 2.
- 3, 1 מִנָּח Munach sicut in J E 1. 3.
- 4, 1 יִשְׁבִּי defective sine Vav in Compl. aliisque edd. veteribus, adstipulantibus FH atque etiam B addita nota חֲסִי; namque hoc יִשְׁבִּי non pertinet ad XXXVII plene scribenda.
- 4, 4 יִרְכָּה cum Munach penultima in E 1. 2. FH et Caph cum Metheg sive הִעֲמִידָה. Masora adnotat: לִיח בִּטְעָם. Cf. Heidenheimium in Praefatione ad Pentateuchum *Meor enajim* p. VII.
- 4, 6 וְאַמְסָאָה Vav habet Scheba in E 2. JPS atque Compl., Norzio quoque teste. Litera א ante suffixum ה vocali destituta est.
- 4, 7 נִפְשָׁם Nonnulli Codd. exhibent נִפְשָׁם, sed contra Masoram, quae hunc ipsum locum ad eos refert, in quibus נִפְשָׁם legendum esse suspicari ideoque facile falli possis (ג' מִטְעִין בְּדוּק). Sunt tres loci: Hoseanus, Ps. 109, 31 et Iob. 31, 30.
- 4, 11 יֵן Sic sine ו copulativo in edd. Compl. et Pisarensi (*Pesaro*), itemque in 18 codd. Kennicott et 19 codd. de Rossi. Etiam Concordantiae et Kimchii Liber Radicum (sub radice זֶה Codicis mei itemque Heidenheimiani) hoc vocabulum loci Hoseani tanquam copula carens adducunt atque abesse copulam diserte testatur Abenezra in comm. ad h. l. Masora quoque hoc יֵן non refert in numerum eorum, quae Vav habent, atque etiam Gemara *Joma* 76^b locum Hoseanum allegans יֵן non יֵיֵן scribit.
- 4, 12 יִיזְכֶּר In E 2. quasi mendum tollitur et substituitur יִיזְכֶּר.
- 4, 14 וְזִכְרִית semper sine ו mediae syllabae, excepto uno loco Prov. 20, 3.
- 4, 15 וְאַל-תִּבְאֵר Ven. 1518. 1521. Basil. 1531 habent וְאַל- sine Vav contra Masoram (vide 11, 9), quae iis versibus, in quibus idem vocabulum quater exstat, primum bis sine Vav copul., deinde bis cum eo, hunc Hoseae non adnumerat sed nonnisi unum locum, in quo וְאַל וְאַל וְאַל deinceps se excipiant, agnoscit, scilicet Deut. 20, 3. Etiam in B וְאַל posthac in וְאַל mutatum est, adjecta nota: וְאַל וְאַל וְאַל בַּפֶּסוּק.
- 4, 17 הִנֵּה- cum Gaja utriusque syllabae in libris emendatis sicut הִנֵּה- V. 11. Vide *Metheg-Setzung* § 44.

- 4, 18 הָבָה cum accentu ultimae sicut אָפִי Ex. 16, 23.
- 4, 19 צָרָה cum Mercha penultimae (sec. regulam אָחֹרִי (לטג אָחֹרִי) et Metheg syllabae posterioris ut העֲמִידָה teste *Michlol* 80^a.
- Ibid. מִזְבְּחוֹתָם plene cum ׀ plurali in BJ E 2. 3. Complut. itemque apud Norzium.
- 5, 1 וְרֵשֶׁת פְּרוּשָׁה Mercha Tifcha in codd. et edd. veteribus.
- 5, 2 וְשָׁחָה cum ׀ pathachato in plerisque codd. et edd. quemadmodum וּבְשָׁחָתָם Ex. 23, 39., teste *Michlol* 16^b. 37^b.
- Ibid. שָׁחָה cum ׀ sinistro; idem vocabulum Ps. 101, 3. שָׁחָה scribitur, teste Masora.
- Ibid. הָעֲמִידָה Syllaba prima literâ ׀ concluditur, quae Schebâ quiescens habet in Complut. auctoritate codicum. Eodem modo scribendum 9, 9. Jer. 49, 8, teste *Michlol* 70^b. Cf. ad Jes. 7, 10.
- 5, 15 אֵלֶּךְ אֲשׁוּבָה In F exstat haec Masorae parvae nota: לִיָּה. Etiam ad Mal. 3, 6., ubi Masora magna sex אֲשׁוּבָה enumerat, hic Hoseae locus non ex numero est. Nota Masorae impressae ad Gen. 50, 5. vitiosa est.
- 6, 2 יִחְיֶה cum solo Jod mediae radicalis in Complut. atque in B E 3. JPS. Idque recte. Cf. ad Ps. 143, 11.
- 6, 3 מִשְׁכָּן cum Tifcha Mercha in BJP, et jure quidem. Infra 13, 3 edd. quoque usitatae eam accentuationem exhibent.
- 6, 9 וְיָחֳזֵר cum praepositione כ (non ב), teste Mas. fin. 25^a. 28^b. *Ochla ve-ochla* 39. Ceterum in E 1 recte Gerschaim: וְיָחֳזֵר superscriptum est.
- Ibid. חָזַר cum duplici Segol (vide Kimchii Librum Radicum). At n. propr. חָזַר in Jud. c. IV Zere habet in priori syllaba.
- Ibid. יִרְצֶהּ per Makkef conjuncta in E 2. JP pariter ac יִשְׁמְחוּ-מִלֵּךְ (7, 3). Sic duce Ben-Ascher, cujus haec punctuationis ratio est.
- 7, 4 מְנַאֲפִים Nun kamezatum (*Michlol* 65^a).
- Ibid. בּוֹעֶרָה plene et cum accentu penultimae in Complut. HF additâ Masorâ ומֵלֵעִל מֵלֵא לִיָּה, contra ac Jes. 34, 9. scribi oportet, ubi Masora בּוֹעֶרָה postulat: לִיָּה חֹסֶר וּמֵלֵרִי. Hanc descriptionem tralaticiam esse evincitur etiam catalogo vocum tantummodo semel obviarum, quem Mas. fin. 14^b col. 2 exhibet. Hic catalogus a litera ב (בא, בב, בג cet.) incipiens indeque literarum ordinem persequens post בְּהַשְׁמִיעַם ponit בּוֹעֶרָה. Frensdorff in *Ochla ve-ochla* No. 36 בּוֹעֶרָה scribens, qua de causa hoc vocabulum afferatur, non perspexit.

- 7, 4 יִשְׁכַּח defective in ed. Soncin., sicut omnes hujus futuri formae scribendae sunt. F h.l. habet notam לִיר (h. e. ἀναξαρταμμένον).
- 7, 7 אֵין-קִרָּא sine Vav copul. At Jes. 64, 6 teste Masora רֵאִין קִרָּא scribendum.
- 7, 8 עָנָה raphatum in codd. et edd. veteribus. Cf. ad Gen. 18, 6.
- 7, 9 זָרְקָה 3 fem. Kal in omnibus quae prodierunt textus recensitionibus et interpretum commentariis. Attamen E 2 exhibet Pual זָרְקָה adjunctâ in margine nota critica ס"א זָרְקָה.
- 7, 15 זְרוּעֵתָם Edd. vulgatae exhibent זְרוּעֵתָם cum munachato. Salman Hanau in libro accentuologico זמרה שער sect. 3. § 4. hoc Munach inter exceptiones a regula refert. At neque Masora neque Punctatores hanc anomaliam noverunt. Est sphalma typographicum quod postquam irrepsit serpere coepit. Codd. non Munach, sed Metheg habent, et sic recte Basil. 1516.
- 7, 16 לְעָנֹם 'Ajin cum Schebâ quiescente et Gimel dagessatum in Compl. C. 1. E 1. 2. 3. JP atque etiam apud Norzium.
- 8, 3 יִרְדֹּפוּ, Ed. van der Hooght falso יִרְדֹּפוּ.
- 8, 5 זָנַח עֲגֹלָיִךְ Mehuppach Paschta in E 1. 3 et recte quidem. Ibid. נִקְיוֹן plene in omnibus edd. veteribus uti in J E 1. 2. 3, ubi adnotatur לִיר; adstipulatur Masora parva ms.
- 8, 6 פִּי מִיִּשְׂרָאֵל וְהוּא E 3 habet hosce accentus: וְהוּא פִּי מִיִּשְׂרָאֵל.
- 8, 10 וְיִחְלוּ E 3 copulam simplicem praebet: וְיִחְלוּ itemque B, sed refragante Masora, quae hanc vocem inter quatuor נִיחְלוּ numerat. Neque si יִחְלוּ scribi oporteret, deesset in catalogo vocum a ו incipientium quae tantummodo semel reperiuntur (Mas. fin. 29^b).
- Ibid. מִמֶּמֶם Mem dagessatum in codd. iisque praeceuntibus in Complut., non sec. regulam מרחיק אחי, sed ne צַם legendo conjungas, cf. קִימוֹ צַמֵּי Gen. 19, 14.
- 8, 13 וְיִאֲכֹלוּ Nonnulla edd. exhibent וְיִאֲכֹלוּ, sed contra Masoram, quae tantummodo tres locos 2 Reg. 4, 41. 42. 43. agnoscit, quibus ו hujus vocis mere copulativum est.
- Ibid. יִזְכֹּר sine Vav in codd. et edd. veteribus. At 9, 9. Masora postulat plenam scriptionem יִזְכֹּר.
- 8, 14 וְשִׁלַּחְתִּי־אֶשׁ makkephatum et munachatum in C 1. JP quemadmodum Am. 2, 2.
- Ibid. אֶת־אֲרַמְנִיתָה E 1. habet אֶת־אֲרַמְנִיתָה.
- 9, 1 יִשְׂרָאֵל cum subsequente Pasek in B E 1. 3. JP propter concursum similiter sonantium אֶל et אֵל. Eodem modo v. 4 post לִידֹנַי ladonaj propter sequens jaj-in.

9, 6 כַּי cum Munach in E 3.

Ibid. קַמֶּזֶשׁ sic scriptum in E 1. 2. 3. FJP et B. Priorem syllabam dagessatam esse ait Parchon in Lexico s. v. רַבָּה et literam postremam שׁ sinistrum (שׁ) esse testatur Simson Punctator in opere grammatico חֲבוּרֵי הַקְּרִיבִים, ubi vocabula per שׁ scribenda enumerat. Etiam Joseph Punctator in suo horum vocabulorum catalogo, qui in fine Halensis *Ochla veechla* et Erfurtensis Masorae parvae ms. reperitur (unde Paulus de Lagarde in Symmictis p. 144 ss. eum descripsit, at crebro falso lectum et intellectum*) scriptioni per שׁ suffragatur. Moses Algazi in שֵׁשׁ אִמֶּת et Tschelebi in שְׁמַל יִשְׂרָאֵל (Constantinopoli 1723 et 1799. 8) hujus vocis inter sic scribendas obliti sunt. Ceterum cf. ad Jes. 34, 13.

9, 8 צָפָה sine Vav in codd. et ed. Soncin., contra ac scribi oportet Ps. 37, 32 et Cant. 7, 4., ubi Masora plenam scriptionem tuetur.

9, 9 יִפְקֹד Nonnulli codd. per errorem habent יִפְקֹד, vide Differentias Occidentalium et Orientalium.

Ibid. הַשְׁאֵרָה sine Vav post Alef in E 1. 2. Complut. aliisque antiquis edd. Cf. Norzi.

9, 10 הַמָּה E 3. adscribit Legarmeh : הַמָּה.

9, 13 הָרֶג sine Vav in E 2. 3. P et Complut., etiam in B cum nota: חֲסֵר כְּתִיב, et recte quidem; namque nonnisi Ez. 21, 16 hoc vocabulum teste Masora plene scribendum (vide מִלִּין מִלִּין אלִּין מִלִּין in Mas. fin. 27^b), ubi Masora parva adscribit: לִית מִלָּה. In Bibliis rabbinicis hoc quoque loco Hoseae adscriptum est ל' מִל', at perperam, repugnantibus codd.

9, 14 תָּן utrumque cum Zere in E 1. 2. 3. JP Complut. cf. *Michlol* 85^a.

* Falso legit וְהַשְׁהִיבִים (quod in Semiticis suis 1878 p. 8 repetit) pro וְהַשְׁהִיבִים (Jud. 8, 21. Jes. 3, 19), uti omnes ejus catalogi textus atque etiam Erfurtensis exhibent, scriptionis varietatem, quae prorsus inaudita est, excogitans; item falso לְשׁוֹן בִּר, quod sensu caret, pro לְשׁוֹן רַבִּי; falso כְּלִישׁוֹן פְּשָׁתִים pro כְּלִישׁוֹן פְּשָׁתִים; falso וְעִמְשֵׁי וְעִמְשֵׁי pro וְעִמְשֵׁי וְעִמְשֵׁי (1 Chr. 6, 10); compendium scribendi בְּמִ"א (בר מן אחוה) non intellectum ad suam voluntatem in בְּעִינָא אַחֲרֵינָא mutavit; דִּילְטוֹר בְּגִ' רַכִּיל (h. e. דִּילְטוֹר per gematriam sive numero literarum computato idem est quod רַכִּיל) transscripsit: דִּילְטוֹר בְּגִיא דְּהַנֵּם רַכִּיל, excuso ex illo בְּגִ' igne geennae.

- 10, 1 בִּקֶּץ sine Vav in E 3. J, at Jes. 24, 1 plene. Mas. parva in F ad locum Jesaianum adnotat מִלֵּא וְלִירָה ב', hic vero nil nisi ב' adscriptum est. Inde adnotatio typis excusa corrigenda est.
- 10, 9 הָטְטָרָה sic feminine (non הָטְטָרָהּ) in J. Confirmat hanc lectionem Raschi, et לִירָה quod Masora adnotat eam postulat. Cf. etiam Norzi.
- 10, 10 וְאֶפְרַיִם Samech habet Chatef Komez (*Michlol* 20^a).
- 10, 14 יִרְשָׁד In E 1. adjecta est Masorae parvae adnotatio: לִירָה מִלֵּא וְרִגָּשׁ; item in Mas. parva ms. Cf. *Michlol* 146^a.
- Ibid. שֶׁלֹּמֶן dupliciter kamezatum et ita quidem ut efferendum sit *'Saleman*.* Sic in E. 1. 2. 3. F et J itemque Complut.
- Ibid. אֶרְבָּאֵל cum Gaja apud Resch et Beth raphato in C 1. E 1. 2. FJP Complut. aliisque edd. veteribus. Sic et Norzi. Sic scribendum esse Jekuthiel in דְּרִכֵּי הַנֶּקֶד et Simson in חֲבוּר הַקּוֹנִים expresse praecipiunt.
- 10, 15 בִּיתָאֵל unum vocabulum in E 3. Cf. ad Gen. 12, 8.
- 11, 3 וְאֶנְכִי תִרְגְּלִתִּי Sic cum E 1. 2 interpungendum.
- 11, 6 מִפְּעֻצֵּיהֶם Silluk cum praecedente servo Meajla, teste Masora (v. Heidenheimii *Mischpete hateamim* 30^b). Syllabam secundam cum codd. et Complut. defective scribi oportet.
- 11, 8 כְּצִבְאוֹת Alef quiescit et Jod vice consonae fungitur. Sic in Complut. et codd. In F accedit nota לִירָה וְמִלֵּא i. e. hoc uno loco plene (cum Alef); in E 2. atque etiam B nota discrepat, sed eandem scriptionem postulat: כְּצִבְאוֹת קָרִי.
- 11, 10 יִלְכֶּה E 3. formam pausalem יִלְכֶּה exhibet; in E 2., qui יִלְכֶּה habet, alios libros (ס"א) יִלְכֶּה exhibere in margine adnotatur. Etiam in B יִלְכֶּה scriptum erat, quod manus posterior in יִלְכֶּה mutavit.
- Ibid. יִשָּׁא cum Alef kamezato in B E 2. 3. J Complut. Lombros. convenienter Masorae (Mas. fin. sub r. שֵׁא p. 56^b) et Kimchio in *Michlol* 20^a.
- 12, 2 אֶפְרַיִם cum Rebia in codd. et edd. veteribus.
- 12, 5 בִּיתָאֵל unum vocabulum in E 1. 2. FJ. Vide supra 10, 15.
- 12, 9 לֹא-יִמְצְאוּ-לִי עוֹן Sic se accentus excipiunt in libris emendatis ad unum omnibus.

* Cf. Schrader, *Die Keilinschriften u. das A. T.* (1872), qui illum שלמן eundem esse exstimat ac Salamanu, regem Moabitarum, quem Tiglatpileser II subditum sibi esse gloriatur.

- 13, 1 אֶלֶף Alef syllabam claudit, eodem modo in אֶלֶף 14, 1., vide *Michlol* 95^b et Abenezrae *Safa berura* 18^b.
- 13, 2 כְּתוּבָם cum praepos. כ. כ (non ב) in codd. et edd. veteribus, inter has Complutensi.
- 13, 5 חֲלָאֲבוֹת Sic scriptum in Complut. aliisque edd. veteribus, sic et in B E 1. 2. 3 ubi addita est nota כִּן וכתיב כן; item in Mas. parva ms.
- 13, 14 דְּבָרֶיךָ Aliquot codd. et edd. exhibent דְּבָרֶיךָ sine Jod, contra Masoram, quae hoc hujus loci vocabulum non adnumerat tredecim defective scribendis. Cf. Norzi ad Jud. 13, 12. Etiam commentarii veteres plenam scriptionem pro non dubia sumunt.
- 13, 15 אָזְזִים, E 3 H et Complut. exhibent אָזְזִים kamezatam. Sic Raschi quoque et Abenezra legerunt.
- 14, 3 אָמַר, non וְאָמַר, quod in aliquot codd. et edd. irrepsit. Hoc vocabulum a Masora non refertur in numero sex a Vav copulativo ordientium.
- 14, 7 יוֹנְקוֹתָיו dupliciter plene in edd. veteribus, assentientibus E 2. et F ubi adnotatur מֵלֵא חֶסֶד וְא' א' חֶסֶד; aliter Ez. 17, 22., ubi primam syllabam defectivam esse his verbis praecipitur: ב' חֶד מֵלֵא. Cf. ad Ps. 8, 3.
- 14, 9 לְעֶצְבִּים Lamed pathachatum est in Complut. aliisque edd. veteribus, quae scriptio comprobatur auctoritate codicum E 1. 2. 3. FHJ.
- 14, 10 וְיִבֶּן cum accentu in penultima et Metheg (הַעֲמִידָה seu מֵאֲרִיךְ) ultimae, ne Zere negligenter corripiatur. Sic omnes libri emendatiores, cf. *Michlol* 80^a. In E 1. caute notatur: כִּן בְּכָל הָאֲסֻפִּים הַבִּי"ה בְּצִירִי וּמֵאֲרִיךְ

Joel.

- 1, 5 וְהִלָּלְךָ Syllaba media defectiva in BHFP E 1. 2. cum nota: לִיח וכתוב כן. Sic et in Mas. parva ms.
- 1, 11 שְׁעָרָה sine Vav in FJPB E 2. 3. ex fide Masorae, quae hoc vocabulum ubique defective scribendum esse docet (כל לישנא חסר)
- 1, 16 הָלֹא plene in B E 3. P Complut. et ed. Manassis ben-Israel, et sic, teste Masora, ubique in libro Duodecim Prophetarum, excepto Am. 5, 20., cf. Norzi.
- 1, 17 מְגִרְפְּתֵיהֶם, J et E 3. Mem praeformativo Chirek subscribunt; E 2 habet Segol, sed addita nota marginali: ס"א מְגִרְפְּתֵיהֶם. Kimchi in Lex. vocalem Segol tuetur.

- * Quis sit ille מיכל (quod est שם חור sive nomen vernaculum pro nomine synagogali מיכאל), ignoramus. R. Salman est idem qui Jekuthiel Punctator, vide Zunz, *Zur Geschichte und Literatur* p. 115.

- 2, 24 הַפְּנוּת Gimel chatefatum in codd. Complut. aliisque veteribus edd. Item 1. Sam. 23, 1.
- 3, 1 וּבְנוֹתֵיכֶם plene cum Vav in codd. editionibusque veteribus sicutי בְּנוֹתֵיכֶם (4, 8), secundum Masoram, quae hoc vocabulum in libris Prophetarum ubique plene scriptum esse testatur.
- Ibid. חֲזִינוּת בחוריכם Tifcha Mercha. Ita recte J E 1. 3.
- 3, 3 וְיִמְרוּת cum Jod primae syllabae in C 1. E 2. FP, ut Masora praecipit, cf. Norzi. Mem habet Chatef-Pathach in codd. et edd. veteribus.
- 4, 4 הַמְּרוֹל Gimel raphatum in J, sicut Bragadinus quoque 1678 edidit, et recte quidem, ut הַ interrogativum a הַ articuli discernatur. Vide Am. 5, 25.
- Ibid. עָלִי cum Kamez pausali apud Sakef, teste Masora, cf. *Michlol* 34^b.
- 4, 8 לְשֹׁכְאִים Alef quiescit et Jod vim consonae habet. Similiter פְּתָאִים (*Michlol* 196^a), cf. ad Hos. 11, 8. Kimchii commentarius ad h. l. depravatus est, ibi legatur oportet: חֲנוּטָה דִּירָד בְּחִירָק וְהֵאֱלָף נָחָה.
- 4, 9 קָרְאֵר Kuf cum Gaja in codd. sicut 1 Reg. 21, 9
- 4, 10 פָּתַר In E 1. adjecta est nota: כֵּן נִקְדַּ בְּמִקְרָא חֲרִיגוֹת, וּבִכ"ד עֲבָרִי נִקְדַּ פָּתַר, qua פָּתַר in Cod. hebraico Targum continente, פָּתַר in Cod. mere hebraico exstare traditur.
- Ibid. וּמִזְמֹרֵיכֶם defective sine Vav in Complut., adstipulantibus E 3. JP. Mas. parva ms. notat: לִיָּהּ וְחֹסֶר. Etiam B defectivam scriptionem postulat: חֹסֶר וְיָ בֵּעַ בְּאִמְצָע.*
- 4, 14 הַמּוֹנִים utrumque plene cum Vav in Complut. Sic scribendum esse documento sunt JP E 1. 2. 3. et B ubi adscriptum est ומלא; idem notat Mas. parva ms.
- 4, 15 וְכֹכְבִּים plene cum Vav in B E 2. JP Complut. et Norzi.

Amos.

- 1, 5 וְשֹׁכְרֵי cum Paschta ultimae sicut Hos. 1, 5.
- 1, 10 אֲרַמְנוֹתֶיהָ plene, neque enim ad quatuor sine Vav scribenda (Jes. 34, 13. Hos. 8, 14. Am. 1, 7. 6, 8.) pertinet.
- 1, 11 בְּחֹרֵב, J exhibet בְּחֹרֵב, sicut van der Hooght edidit, sed

* h. e. בעלמא באמצע. Illud חֹסֶר וְיָ בֵּעַ ex abbreviatum esse apparet ex nota masor. ad Lev. 26, 30 Pentateuchi Curtisiani; idem significare videtur quod „ut inter omnes constat.“

- falso, namque non est in numero octo פ praefixum habentium (Mas. magna ad 1 Sam. 17, 45).
- 2, 9 מפניהם, Nonnulli codd. et ed. Soncin. offerunt מפניהם, uti exstat in B E 1. 2. 3. FHJPS
- 2, 11 לנביאים dupliciter plene in codd. et melioris notae edd.
Sic ubique in Terésar, exc. Sach. 1, 5.
- 2, 13 המלאה Vide Delitzschii Comment. in Ecclesiasten p. 432.
- 2, 16 ואמין plene in codd. Tantummodo Jes. 28, 2 sine Jod scriptum est, teste Masora ad Iob. 9, 4.
- 3, 1 בני. In B scriptum est בירת sed cum marginali emendante: 'בני h. e. recta lectio (*גרסה רוקנית) est בני. Namque Masora praecipit, in libro Duodecim usque ad Am. 3, 11 ubique בני ישראל legi exceptis quatuor locis, ad quos hic Amosianus non pertinet (Mas. fin. 37^b).
- 3, 4 לית וחסר defective, ut in FH adnotatur: לית וחסר כן. et Mas. parva ms.: לית וחסר כן.
- 3, 5 התשל defective in codd. et edd. veteribus. Non refertur inter octo plene scribenda.
- 3, 10 האצרים Mercha ante Tebir. Par est ישועה 8, 12. Vide *Mischpete hateamim* p. 26^b.
- 3, 11 והורד sine Jod in Complut. P E 1. 2. 3 cum nota: לית וחסר ירד; idem notat Mas. parva ms. J legit passive והורד, cf. Norzium et Differentias Occidentalium et Orientalium.
- 3, 12 ובדמשק cum ש dextero, ut testantur Abenezra, Parchon et tum in Lexico tum in comm. ad h. l. Kimchi. Cf. et Norzi.
- 3, 14 ביתאל unum vocabulum in E 2. 3. item 4, 4. 5, 5. 7, 10. et ubique alias. Vide ad Hos. 10, 15.
- 4, 1 שמעו את הדבר sic, non uti alias שמעו את הדבר, teste Masora. In Venet. 1521 perperam hoc quoque loco את additum est. In Venet. 1615 et Lombros. את omisum est, sed tanquam קרי suppletur, quod item falsum est.
- 4, 2 בצנרת, Nonnulli codd. et edd. inserto articulo scribunt בצנרת, contra Masoram, quae לית adnotat.
- 4, 7 אהת, non אהת ut in quibusdam edd.; non est e numero

* Sic hoc scribendi compendium ג' ד' explicari oportet, non איכא דאמר ut a Strackio in adnotatione ad Jes. 39, 4 Codicis Babylonici explicatur; nam litera prior non est Alef, ut ei visum est, sed Gimel.

sex apud Sakef pathachandorum, vide Masoram ad Ex. 16, 33. *Michlol* 208^b.

- 4, 13 וְבִרְא defective in E 2. 3. PF cum nota: לִיז חסר. Accentus positus est in ultima. Sic recte E 3. JP, duce Masora, quae nonnisi unum וְבִרְא Jes. 45, 7., cujus accentus retrocesserit, agnoscit.
- 5, 2 תּוֹסִיף dupliciter plene in codd. Complut. aliisque veteribus edd. Est unum de sex ita scribendis. Vide ad Ps. 61, 7.
- Ibid. אֵין Mas. parva adnotat: יסד (h. e. sic recte), non אֵין uti Orientales scribunt.
- 5, 14 יְהוּדָה אֶלְהִי Kadma Darga in codd. et edd. veteribus.
- 5, 15 וְאַהֲבִי makkephatum in J, Codice Curtisiano et edd. antiquis.
- 5, 21 בַּעֲצָרֵיכֶם Zade dagessatum (*Michlol* 4^a). In E 1. et Mas. parva ms. addita est nota: לִיז ורגש.
- 5, 22 עֲלֹת sine Vav primae in codd. et edd. veteribus, sicut ubique in libris Prophetarum, exceptis duobus locis Ez. 45, 17. Micha 6, 6., ubi עֲלֹת dupliciter plene scriptum. Vide Masoram ad Gen. 41, 3.
- 5, 25 הַזְּבָחִים He interrogativum Gaja habet (a dextra vocalis, ut in He interr. fieri solet) et Zajin sequens raphatum est in E 2. 3. C et Ven. 1518. 1521. Nissel. aliis. Simson quoque Punctator in חִבּוּר הַקּוּנִים vocabulum ita lineolâ Gaja insignitum adducit.
- 6, 2 בְּלָנָה Vide quae de hoc nomine ad Genesin p. 79. observavimus. Caf habet Gaja in CFP.*
- Ibid. וְרָדָה וְרָדָה his cum accentibus in J E 3. Aliter Venet. 1518. 1521 ubi וְרָדָה וְרָדָה. Accentuatio vulgarum edd. וְרָדָה וְרָדָה fundamento caret.
- 6, 3 וְרַגְשָׁן sine Jod in E 1. 2. 3. FJ Venet. 1518. 1521. Norziana, quam scriptionem confirmant F et Mas. parva ms. adjicientes notam: לִיז וחסר
- 6, 4 עֲרִשְׁוֹתָם plene in codd. et veteribus edd.
- 6, 13 הַלֵּוֹא Vide ad Joel 1, 6.
- 6, 14 אֶלְהִי הַצְּבָאוֹת In Bibl. rabb. Basil. 1619 falso צְבָאוֹת.

* Gaja vocalem extinctam indicat, quo confirmatur id quod Frider. Delitzsch, *Chaldäische Genesis* p. 293, ait, hoc nomen assyriace *Kul-unu* sonuisse, cf. quae de scriptione nominis כְּרִגּוֹן ad Jes. p. 71 et Iobum p. VII observavimus.

- 6, 14 אֶחָדָם cum Sakef recte in E 1. 2. J
- 7, 13 וּבִיהֶאֱלַל cum Rebia in C 1. Sakef vulgatarum edd. contrarium est Masorae ad Gen. 35, 16. Vide etiam ad Gen. 12, 8.
- 7, 14 אֶחָדָי unum de iis, quae extra pausam accentum habent in penultima (vide Masoram ad Gen. 3, 10).
- 8, 8 הַעֲלֵה makkephatum in E 1. 2. 3. sicut הַעֲלֵה־כֶּן (Hab. 1, 17.) הַעֲלֵה־אֵלֶּה Jes. 64, 11. Jer. 5, 29. 9, 8.
- 8, 13 הַבְּתוּלָה recte sine Vav ultimae in B E 3. JP Compl. Ven. 1518. 1521. Norzi. Cf. ad Ps. 45, 14.
- 8, 14 בָּאָר cum Munach in CJ et recte quidem auctore Punctatore Jekuthiel in *En hakore* ad Gen. 21, 14.
- 9, 1 וּבְצֵעַם Milel atque Zade kamezatum, Ajia pathachatum. Etiam וְהִרְגֵתָם v. 4 Milel est, Gimel kamezatum, Tav pathachatum, vide *Michlol* 30^b, 33. Mas. ad Ex. 18, 8.
- 9, 6 מַעֲלֵתִי sine Vav et sine Jod in J sicut Ez. 40, 6.
- Ibid. הִקְרָא defective in CJ Compl. et edd. emendatis. Masora hanc vocem 5, 8., sed non hujus loci decem plene scribendis adnumerat.
- 9, 11 דְּהוּא cum Rebia recte in JHF et edd. veteribus.
- 9, 15 אֲשֶׁר cum Munach velut in CHJP.

Obadia.

- 1 מֵאֵת יְהוָה Munach Rebia in E 1. 2. 3. FHJ idque recte.
- 3 יוֹרְדָנִי sine Jod hiphilico in C E 1. 3. P Complut. In B addita est nota: חֹסֶר יוֹרְדִי. Assentit Masora parva ms.: כֵּן כְּחִיב.
- 5 אֶסְ-גִּנְבִים בָּאָר Kadma Mehupach in H idque recte ut e *Michlol* 111^b apparet.
- Ibid. שְׂוֹדְדִי plene in JB et P cum nota: לִיחַ מֵלֵא; sic Norzi quoque.
- 6 מִצְפּוֹנִי plene cum Vav schurekato in E 1. 2. FH Soncin.
- 7 עַד E 3. exhibet עַד
- 11 עֲמֹד Kamez methegatum in plerisque codd. et melioribus edd. Cf. Norzi. Haec lectio confirmatur Masorae quoque parvae ms. testimonio. In E 1. adnotatur: כֵּן נִקְדַּ בְּמַכְלוּל וּבְמִקְרָא חֲרָגוֹם וּמִיכָל כּוֹלָם נִקְדַּ עֲמֹד
- 16 תָּמִיד Aliquot codd. et ed. Soncin. per errorem exhibent סָבִיב (cf. Eliae Levitae *Masoreth hamasoreth* II c. 8 extr.). Etiam in F scriptum erat. סָבִיב, sed postmodo substitutum

בספרים ישנים E 1. adnotat: כן הוא תמיד, adjecta nota: במקרא תרגום מיכל משה ר' יעקב כולם מוחקים סביר וכוחבים תמיד

20 Zere methegatum, vide *Metheg-Setzung* Cap. 1. § 11. In E 3. vicem Methegi implet Munach: הַחֵל

21 sine Jod medio in codd. et edd. veteribus. Aliter Neh. 9, 7., ubi, teste Masora, dupliciter plenum. Consentit H: ב' דין חסר; in B explicatius: ב' דין מושעים כתיב, וכרחמיך מושעים כתיב

Jona.

1, 3 לְבָרוּחַ plene in F ut praecipit Masora ad Ex. 36, 33. Mas. fin. p. 18 (cf. Frensdorff, *Masoret. Wörterb.* p. 39).

1, 5 רִיטָל defective. Masora et ms. et typis excusa adnotat: לית וחסר.

Ibid. אֶת־הַכִּלִּים In F et codice Haftararum quem possideo sic interpungitur: אֶת־הַכִּלִּים אֲשֶׁר־

1, 7 גִּמֵּל Gimel dagessatum sec. regulam אחרי מרחיק

1, 8 אֲרָצָה Sic in E 1. 2 et cod. Haftararum.

1, 11 מִדִּי־נֶעֱשָׂה cum Munach. Vide ad Jes. 28, 18.

1, 14 אֶפְדָּה aequae ac 4, 2 cum He pro Alef (אָפָה) atque ut semper ubi exclamantis est cum accentu ultimae. Metheg priori adjectum Kamez producendum indicat. Vide *Metheg-Setzung* Cap. 1. § 17.

Ibid. כִּי cum Jethib in E 1. et codice Haftararum, uti recte veteres ediderunt, pariter ac Gen. 30, 26.

2, 3 לִי Lamed sine Dagesch in codd. omnibus, sicut etiam 4, 9. et לִי 4, 4. In Bibl. rabb. adnotatur: כלהון רמין. Cf. *Thorath emeth* p. 29 not.

2, 7 בְּרַחֲיָה sine Jod medio. Masora parva tum ms. tum excusa adnotat: לית כתיב כן; eadem nota reperitur in E 2. et cod. Haftararum.

3, 9 וְנָחַם Cheth pathachatum. Est unum de sex formis hujus verbi vocales perfecti habentibus. In B sic recensentur: נָחַם וְנָחַם ר' פתחין, וסמן, אמנון (2 Sam. 13, 39) פריעה (Ez. 32, 21), זאח (Am. 3, 7) זאח (7, 6) ציון (Zach. 1, 17) ואלהים (Jon. 3, 9). Cf. Norzi ad Joel 2, 13.

4, 6 יְהוָה cum Munach in E 2. 3. HJ et codice Haftararum.

4, 10 חֶסֶת In B et E 3. adjecta est nota: לית וחסר h. e. non חֶסֶת, ut in nonnullis codd. scribitur et Soncinas edidit.

- 4, 11 מִשְׁתֵּיִם Mem methegatum et Schin raphatum. Masora adnotat: לִית שִׁי"ן רִסָּה. Cf. Kimchi in comm. et *Michlol* 156. Codex Haftararum literae ׁ Chatef pathach impertit (מִשְׁתֵּיִם) convenienter sententiae Simsonis in חֲבוּרָה דְּקוּיִים*.

Micha.

- 1, 1 אֲשֶׁר הָזָה Munach Sakef, ut recte in edd. veteribus. Sic E 1. 2. J.
 1, 2 הַקְשִׁיבִי אֶרֶץ Mercha Tifcha in E 1. 2. 3.
 1, 3 מִמֶּקְוֹמוֹ plene in BC E 1. 2. P Soncin. Complut. Non habetur in numero sex defective scribendorum, vide Masoram ad Ezr. 1, 4.
 1, 10 לֶעֱפָרָה E 3. adnotat: לִית פֶּחַח עֵין, B: מִפֶּק ה' א'.
 1, 11 בֶּת רָפָחֻת Beth raphatum consensu codicum. Vide ad Iob. 32, 10.
 1, 15 עֵד cum Rebia in C 2. E 1. 2. J. Cf. Norzi.
 1, 16 כִּי גִלּוֹ cum Mercha, itaque non makkephatum in JP.
 2, 1 וּפְעָלִי cum Mercha penultima sec. regulam נֶסַג אַחֲרֵי in CJ et edd. veteribus velut Norziana.
 2, 2 אִישׁ sine Vav copul. in Soncin. Venet. 1518. 1521. Lombros. Pisana aliis. Ita B E 1. 2. 3. et plerique codd. (36 Kennicotiani, 24 Bernardi de Rossi), neque aliter legerunt transcriptores veteres. Etiam Kimchi testatur copulam abesse.
 2, 3 אֲשֶׁר cum Telischa parvo in E 1. 2. 3. et edd. veteribus.
 2, 6 וַתִּשָּׂא defective pariter ac וַתִּשָּׂא in P E 1. 2. 3. Utrique adscribitur: לִית וַחֲסֵר. Sic etiam B et Masora parva ms.
 2, 7 הִלָּךְ defective in B E 1. 2. Neque enim numeratur in undecim plene scribendis librorum propheticorum.
 2, 10 תֶּתֶּךָ Teth cum Kamez methegato in E 1. 2. F Lombros. Norziana, quae est Abenezrae quoque et Kimchii (in comm. et sub r. עֲבַר) lectio. Attamen E 3. scribit תִּמְאַה. Ita scriptam Raschi hanc vocem ante se habuisse videtur. Tertiam lectionem E 2. in margine adnotat: תִּמְאַה. Sic Venet. 1518. 1521
 2, 12 תִּהְיֶינָה sine Jod ante Nun et id ipsum raphatum optimo-

* Sagacissime de hujus numeralis origine atque scriptione Babylonica et Tiberiensi egit Frid. Philippi in DMZ XXXII. p. 21 ss.; ibi etiam de varia scriptione illius מִשְׁתֵּיִם latius et uberius disserit p. 85. 89. 91. 97.

rum codd. consensu, ita ut sit 3 pl. fem. E 3. exhibet תְּהִימָנָה cum nota תְּהִימָנָה קָרִי.

3, 11 הָלֹאָה plene cum Vav in codd. itemque v. 11. Vide ad Joel 1, 16.

4, 1 עָזָר Cod. de Ross. 782 adnotat: יסֵד (h. e. recte), ne quis perperam scribat אָזָר sicut Jes. 2, 2. Vide illic חֲלוּסֵי קְרִיאָה p. 86.

4, 3 לֹא־יִשְׁאָר In F adjuncta est haec Masorae parvae nota: לִיֹּת h. e. nonnisi hoc uno loco sic conjunctum. Etiam Mas. fin. p. 42 hoc par vocum unicum esse testatur.

4, 8 וְהָאָהּ unum de undecim qui accentum habent in ultima (Mas. fin. 15^b).

4, 9 אֵין הַמֶּלֶךְ his cum accentibus recte in E 2. 3.

4, 13 קִרְמִי cum Legarmeh in H. Peculiaris est accentuatio codicis E 3: קִרְמִי וְדָשִׁי בַת־צִיּוֹן.

5, 4 יבֹאָה plene ex fide codicum. Non adnumeratur septem defective scribendis librorum prophetiorum.

5, 5 נִמְרֹד defective in JP, quemadmodum hoc nomen ubique scribitur excepto uno loco 1 Chron. 1, 10.

Ibid. בְּגִבּוֹלֵינוּ plene cum Jod plurali in C E 1. 2. 3. J Soncin. Complut.

5, 9 וְהִלָּה בֵּינוֹם Kadma Mehupach in E 3. J sicut Hos. 2, 18.

6, 2 מִסְדִּי sine Vav primae radicalis in Complut. Masora adnotat: לִיֹּת חֹסֶר; eandem scriptionem confirmat B: חֹסֶר כְּחִיב בַּעֲלָמָא.

6, 3 עָמִי recte cum Sakef in E 1. 2.

Ibid. עֵנָה recte cum Tifcha et בִּי dagessatum in B E 1. 3. FJ.

6, 5 מִה־יַּעַן cum Rebia in codd. et castigatis edd. Peculiarem scriptionem exhibet E 3: מִה־יַּעַן בְּלֶךְ מֶלֶךְ-

Ibid. לִמְעַן, C et J alio accentu: לִמְעַן.

6, 8 וְאֶהְיֶה makkephatum in E 2. 3. FJ.

6, 13 הִחֲלִיתִי sine Jod tertiae radicalis in Soncin. sicut in E 3. In E 2. הִחֲלִיתִי scriptum erat, sed Jod expunctum.

Ibid. חֲטָאָתָה sine Vav et Jod plurali in Soncin. Complut. et plerisque codd. F adnotat: לִיֹּת חֹסֶר; Masora parva ms.: חֲטָאָתָה לִיֹּת כְּחִיב; B: חֹסֶר דְּחֹסֶר. Cf. ad Jes. 44, 22.

6, 15 יִין Jod dagessatum sec. regulam דְּחִיק Masora ms. docet, hoc vocabulum ter ita dagessatum reperiri: h. l., Jer. 35, 6. Prov. 23, 11.

7, 1 אֶלְלִי cum accentu penultima, contra ultima Iob. 10, 15: אֶלְלִי

- 7, 1 כָּאֶסְפִּי Pe dagessatum in JP ad exemplum formarum מִסְפָּחָה, רָחֲבֹה.
- Ibid. לֹא־כֹל^ל plene in codd. Complut. Venet. 1518. 1521, ut praecipit Masora.
- 7, 2 חָרֶם. Masora ad hanc vocem adnotat: סוֹף מֶסוֹק h. e. bis reperitur in exitu versus (hic et Mal. 3, 24). Auctore Kimchi (in *Michlol* 167^b. 168, et Lexico r. חָרֶם) solo hoc loco syllaba prior Zere habet, ubique alias Segol (חָרֶם). At omnes nostrae editiones exhibent חָרֶם, quod confirmat Ben Bil'am (in *Taame hamikra*), hanc proponens regulam: כָּל שֶׁאֵין יכול לבוא באחחחח וסוף מֶסוֹק בקמץ גדול לא יחכן להחלח החיבה להיות כי אם בצרי וסופה בסגול כמו אֶפֶר חָרֶם תֵּלֶק וכו'.
- 7, 3 שֶׁאֵל defective in codd. et edd. veteribus sicut omnibus omnino locis.
- 7, 4 עֵתָה מֵרְחָה Tifcha Mercha in E 1. 3. J idque recte.
- 7, 9 אֶרְאָה, E 1. 3. habent רֶאֶרְאָה, repugnante Masora, quae hanc vocem quinque a Vav copul. incipientibus non adnumerat.
- 7, 10 מִלְרָא Milra cum Zere ultimae in E 1. 2. J Complut., sicut Kimchi quoque in comm. testatur. Masora adnotat: לִירָא ומלרע. Eodem modo יִרְאָה (Sach. 9, 5). Cf. ad Gen. 41, 33.
- Ibid. אֶל־הֵיךְ In Venet. 1518. 1521. atque etiam J per errorem אֶל־הֵיךְ. Masora habet hanc vocem inter sex יִרְאָה אֶל־הֵיךְ (Mas. magna ad Jer. 2, 19).
- Ibid. נִנְדָא Nun dagessatum teste Masora, cf. *Michlol* 22^a.
- Ibid. לִמְרָמָם kamezatum ex communi codicum et edd. veterum testimonio.
- 7, 12 קָמֶץ In E 1. et Masora parva ms. addita est nota: קָמֶץ, scilicet h. l. Ps. 65, 6. Iob. 28, 14.
- 7, 16 אֶזְנִיָּהם Soncinas edidit רֶאֶזְנִיָּהם. Sic E 3. itemque E 2., sed adjiciens in margine „פִּלְיָנָה” (h. e. controversum). Etiam in B prima manu scriptum erat רֶאֶזְנִיָּהם, attamen Vav oblitteratum. Masora nostra tuetur אֶזְנִיָּהם adscribens לִירָא. Sic citatur a Kimchio in *Michlol* 22^b et Lex. r. חָרֶם. Vide praeterea Differentias Occidentalium et Orientalium.
- 7, 17 מִמִּסְגְּרִיָּהם h. l. defective sine Vav velut in Complut., contra Ps. 18, 46. plene, ut praecipit Masora in F atque etiam Mas. parva ms.
- 7, 19 יִכְנָש defective in Complut. sicut in CJP atque E 3. ubi adscriptum est: כָּל לִישָׁנָה חָסֶר. Cf. Norzi.
- Ibid. וְחָשָׁה defective in E 3. Masora parva ms. adnotat: לִירָא וְחָסֶר.

- 7, 19 במצלות sine Vav medio in BCJP. In Bibl. rabbinicis exstat nota: לית וכל ממצלות כוונה.
 Ibid. כל-חטאתם Mas. parva adnotat: מטעין בה ספרי, sunt enim librarii (velut E 1.) oscitanter אַת-כל-חטאתם scribentes.

Nahum.

- 1, 1 האלקושי plene cum Vav in B C 1. E 1. F Soncin., adstipulante Masora parva ms.: לית ומלא.
 1, 3 בסיפה cum Samech minusculo ex praecepto Masorae.
 1, 10 אפל cum Sakef magno in E 1. 3. idque recte.
 1, 12 ננוהי plene cum Vav ante Zajin dagessatum. F addit notam: לית ומלא.
 2, 4 גבורהו sine Jod plurali, teste *Michlol* 161^b. Ita ediderunt Soncinas et Menasse ben-Israel, auctoritatem multorum codd. et Masorae parvae ms. secuti.
 Ibid. והברשים sine Vav in Complut. sicut P E 2. 3. cum nota: לית וחסר
 2, 6 בהלכותם Sic in textu scribi oportet, כריב hujus est בהליכותם. Haec vox pertinet ad eas, in quibus Vav scribitur, Jod legitur (Mas. fin. p. 34. *Ochla ve-ochla* 81). Orientales in ipso textu ponunt בהלכותם. Editiones quae בהלכותם tamquam כריב exhibent emendandae sunt.
 2, 8 מתפפת dupliciter defectivum in E 1. 2. 3. P Complut., assentiente Masora parva ms.
 Ibid. לכבהו sine Jod plurali in Complut., vide *Michlol* 164^a.
 2, 10 קצה Kuf segolatum in C 2. E 1. J pariter ac 3, 3. 9. Vide ad Jes. 2, 7.
 2, 11 וסק defective in edd. melioribus, praeeruntibus codd., in quibus adnotari solet: לית וחסר.
 2, 13 ומענתיו sine Vav et radicali et plurali in codd. cum nota: לית וחסר דחסר. Cf. ad Iob. 37, 8.
 2, 14 מלאכה B adnotat ל (h. e. nusquam alias cum duobus Zere sic se excipientibus). Vide Kimchii *Michlol* 160^b et Lexicon r. לאך.
 3, 5 מערה Ajin syllabam claudit in codd. Sic Norzi quoque edidit.
 3, 7 ינוד לה Aliquot codd. (quibuscum facit Soncin.) habent ינוד לה. Attamen J tuetur לה plerarumque edd.; item E 1. cum nota לית. Sic et Mas. parva ms.; etiam in Bibl. rabbinicis adscriptum est: בספר מרגה (h. e. sic textus emendatus).

3, 17 וְנָדָר sine Vav in B E 1. cum nota: לִית וְחָסֵר; idem reperitur in Mas. parva ms. Daleth pathachatum est in plerisque libris convenienter Masorae quae לְ adnotat. Vide Kimchium in comm. et *Michlol* 110^a.

3, 18 מִלְרָ Milra, teste *Michlol* 111^b.

Ibid. נִפְשָׁר Schin non dagessatum in edd., assentientibus plerisque codd. Masora parva et manuscripta et excusa adnotat: לִית וְחָסֵר (itaque a verbo cavo פָּרַשׁ). At E 1. scribit נִפְשָׁר לִית וְדָגֵשׁ שׁ (a v. geminato מַשַּׁשׁ) idque urget addita nota: לִית וְדָגֵשׁ שׁ.

Habacuc.

1, 1 חֲבֻקִּיק, E 3. exhibet חֲבֻקִּיק sicut Complutenses ediderunt.

1, 2 רִיב וּמְדוֹן his cum accentibus in libris emendatis. Est unus de quatuordecim locis, in quibus Mercha duplex ante Tifcha positum est.

1, 5 כִּי יִסְפָּר cum Mercha in JP.

1, 6 לֹא-כֹל cum Makkef et Dagesch orthophonico prioris Lamed in CP Complut.; eodem modo 2, 6. Haec scribendi ratio est Ben-Ascheri propria. In P hanc dagessionem expressis verbis commemorat Masora magna ad Prov. 26, 17. Cf. etiam quae Lonzanus dicit ad Gen. 38, 9.

1, 8 וְהָיָה וְהָיָה utrumque cum accentu ultimae, vide *Michlol* 142^a.

1, 13 רֵעַ Vide nostram Jesaiae editionem p. 87.

1, 14 מִשָּׁל defective. Non referendum ad quatuordecim plene scribenda, vide Masoram ad Koh. 9, 17.

1, 15 הָעֵלָה unum de viginti quinque anomalum Zere continentibus, vide Mas. fin. p. 54. *Michlol* 128^b.

1, 17 הָעֵל-בֵּן makkephatum in FJ. Vide ad Am. 8, 8.

2, 3 וְלֹא יִכּוֹז cum Vav copul., contra Prov. 14, 5. לֹא יִכּוֹז. Hi duo loci pertinent ad ea paria in quibus לֹא et וְלֹא alternant (Mas. fin. p. 42).

Ibid. חֲכֵה-לֹל Lamed non dagessandum. Sic recte, fundamento codicum nixi Hartmann, Menasse ben-Israel, Norzi, Michaelis.

Ibid. לֹא יֵאָדָר pariter ac Deut. 7, 10. Falso aliquot codd. וְלֹא יֵאָדָר.

2, 5 בָּגַד defective in E 1. 2. sicut Prov. 22, 12. Utrique Masora ms. addit notam: ב' חָסֵר.

2, 7 וַיִּקְצֹר Nonnulli codd. atque Complut. scribunt plene וַיִּקְצֹר (similiter וַיִּיָּעַר v. 13.) repugnante testimonio Raschii, Abenezrae et Kimchii (*Michlol* 106^b). Chajug diserte monet:

- דוד' שהוא במלת וְקָצַץ מועמד בהארכה (Metheg) להורות
 יקץ. Cf. Norzius quoque et Parchon r. שאחריו יוד נעלם.
- 2, 8 יִשְׁלַךְ Schin pathachatum in J Complut. aliisque edd.
 veteribus, quod Abenezra quoque et Kimchi comprobant.
- 2, 9 מַכְּפֶתֶר makkephatum in JP idque recta.
- Ibid. קָע kamezatum in C 2. F Complut. Item Zeph. 3, 15.
 Haec duo קָע non sunt in numero pathachandorum.
- 2, 16 אֶתְּהָה cum accentu ultimae in JF E 1. 2. 3. absque nota. In
 Bibl. rabbinicis falso adscriptum est: ר"ד בטעם לעיל. Falso,
 namque hoc אֶתְּהָה non est in numero viginti sex cum accentu
 penultimae enuntiandorum (Mas. fin. 13^b. Cf. de computatione
 Heidenheim in comm. שום שכל inscripto ad Gen. 22, 12).
- Ibid. וְהֵעֵרָל He cum Zere imperativi niphatici. Falso Venet.
 1518. 1521. Segol adscribunt; וְהֵעֵרָל (1 Sam. 17, 26) nomen
 est cum articulo, qua de re Ben-Bilam agit in המקרא
 sect. 7. apographi mei. Masora parva Pentateuchi Curtisiani
 ad Lev. 26, 41 adnotat: כלהין פחדון במא שחה גם אחה וְהֵעֵרָל
- 3, 6 הַלְכוּת sine Jod, teste Masora ad Ps. 68, 25. Huic scrip-
 tioni innititur Haggada in tractatu *Megilla* 28^b et *Nidda*
 versus finem.
- 3, 13 לִישַׁע Cod. Haftararum adnotat: 'ג'.
- Ibid. רֶשֶׁשׁ Resch dagessatum sec. regulam מרחיק in CF et
 Cod. Haftararum. Huic scriptioni Kimchi quoque in *Michlol* 63^b
 et Simson Punctator in חבור הקינים patrocinantur.
- 3, 14 בֶּתְּמַטִּיר Beth dagessatum in E 2. 3. FH Compl. conveni-
 enter regulae de vitanda adspiratione in בְּמ et בָּמ, de qua
 egimus in Praefatione Psalterii Hebraici atque Latini (1874)
 p. IX not. 6.*
- 3, 16 יִבְרַכְּךָ defective cum Kibbuz teste Masora ad Gen. 49, 19.
- 3, 17 תִּפְרֹחַ Resch kamezatum, vide *Michlol* 19^b.
- 3, 19 כַּנְגִּילָתִי sine Vav plurali in Soncin. praeuntibus plerisque
 codd., etiam nostro Haftararum. E 1. addit notam: לית כחריב
 כן, idem adnotat Mas. parva ms. Ita scribendum esse docet
 Mas. magna ad Ps. 4.

* Hoc Psalterium exhibet textum translationis Hieronymianae
 qualis a Martiana et Vallarsio editus est. Lagardiana ejus textus
 recensio posterius prodiit. Caput propositi nostri erat masoretica
 hebraici textus recensio, quae licet non omni labe immunis tamen
 perfectior esset quam ad nostram usque memoriam ulla.

- 3, 13 בֶּתִּיהֶם Beth dagessatum, item בְּסִיהֶוּ (Mal. 2, 6) sec. regulam בֶּתִּי, vide ad Hab. 3, 14.
- 3, 15 תִּירָאִי cum Jod radicali prioris syllabae methegatae in Complut. B C 1. 2. E 1. 2. JP itemque Norzi. Cod. de Ross. 413 adnotat כֵּן בְּהִלְלִי (h. e. sic in Hilleliano).
- Ibid. קָמֶזְאֵד kamezandum. Sic in Complut. C E 1. 2. FP. Vide ad Hab. 2, 9.
- 3, 18 עֲלֶיהָ In F et E 2. adnotatur, in textu exactissimo (במרויך) reperi in B revera sic manus posterior correxit. Notatu dignum est, Chaldaicum hanc lectionem reddere videri. At Raschi, Abenezra et Kimchi in comm. lectionem quam recepinus tumentur.

Haggai.

- 1, 8 וְאַחֲבָד Alef chirekatum in J atque ita ediderunt Complut. Athias Clodius Reineccius Majus Opitius. Masora nullum discrimen scriptionis inter h. l. et Ex. 14, 4. 17 agnoscit.
- 1, 9 וְהָנָה Munach in C E 1. 2. 3. JP.
- 1, 12 שְׁאֵלֶתִּיאֵל E 3. h. l. atque v. 14. et 2, 2: שְׁאֵלֶתִּיאֵל scriptum exhibet cum Alef raphato s. quiescente.
- 1, 14 וְאַתִּירֶה cum Sakef magno in J idque recte.
- 2, 10 אֶל־הָגִי Sic edd. veteres velut Soncin. Venet. 1518. 1521. Basil. 1536 et plerique codd., in his E 1. 3. P et B, ubi Mas. parva adnotat: בִּי לְחֹשֶׁעִי שְׁנִיָּה h. e. אֶל־הָגִי bis exstat: in versu לְחֹשֶׁעִי (hic) et שְׁנִיָּה (v. 20). Sunt vero libri בִּי־הָגִי exhibentes, quae erat lectio codicis Hilleliani, ut ex nota de Rossiani 575 cognoscitur: בְּהִלְלִי בִּי־ד, וּבְסִפְרֵיהֶם, יִשְׁנִים אֶל.
- 2, 12 הֵן־הֵן unus de undecim locis, in quibus distinctivum Legarmeh illico sequitur Kadma veasla, ut Masora ad h. l. docet, cf. Heidenheimii *Mischpete Hateamim* p. 34. Itaque accentus cum lineola directa quae sequitur est Legarmeh et Masora finalis 60^b hanc lineolam inter פִּסְקָהא libri referens in errore versatur. Atqui in E 3. tota protasis versus hocce diverso modo interpuncta est: הֵן־יִשְׂאֵלֶשׁ בְּשֵׁר־קָדֵשׁ. בְּכִנֶּה. בְּגִדֵּי וְנִגְעַי בְּכִנֶּה אֶל־הֵלֶחֶם וְאֶל־הַנֶּזֶד בְּשֵׁר. פִּסְקָה. הֵן־קָדֵשׁ.
- 2, 14 הֵעֵם־הֵזֶה Metheg sic ponendum. Vide nostram Genesis editionem p. 86. not. 4.

Sacharia.

- 1, 1 בְּרָכִיָּה, C 1. E 3. has vocales habent: בְּרָכִיָּה (Zere Segol).
- 1, 4 כִּאֲבָחִיכֶם sine Vav pluralis in codd. et Complut. Nonnisi ter in libro Duodecim Prophetarum haec vox plene cum Vav scripta est: 1, 2. 5. Hos. 9, 10.
- Ibid. וּמַעֲלִיכֶם Chethib cum Jod otioso post Lamed. E 3. sicut Soncinas exhibet וּמַעֲלִיכֶם. B uti nos edidimus: וּמַעֲלִיכֶם, sed addita emendatione וּמַעֲלִיכֶם cum nota: ג' ר' (גרסה דוקטרינא) h. e. haec est recta lectio. Ergo וּמַעֲלִיכֶם est lectio Orientalium. Cf. Differentias.
- 1, 6 לָנוּ cum Rebia, non Sakef.
- 1, 8 בְּמַצֵּלָה sine Vav, cum Lamed raphato. Est unum de quadraginta octo מְלִין מִיחֲדֵין חֲסִידִים h. e. vocabulis quae nonnisi semel sine Vav scripta sunt (Mas. fin. 27^b). Unde E 2. 3. P et Mas. parva ms. adnotant: לִיָּהּ וְחֶסֶד. In Bibl. rabbinicis nota sic se habet: לִיָּהּ חֶסֶד וְדָגֶשׁ. Recte, nam דָּגֶשׁ Mem dagessatum testatur, hanc vocem discernens a בְּמַצֵּלָה Ps. 107, 24.
- 1, 13 מִמַּרְחֵם Mem raphatum sicut Jes. 57, 18. Masora adnotat: ב' וְחֶסֶד.
- 1, 16 וְקָרַן pathachatum in Complut. aliisque edd. veteribus auctoritate codicum. Vide ad Jes. 18, 2.
- 1, 17 תְּפִלָּתָה sine Jod et Nun raphatum in codd. et edd. veteribus. Cf. *Michlol* 114^a.
- 2, 2. 4 זָרָה cum accentu ultimae.
- 2, 13 לְעִבְדֵיהֶם Sic recte omnes edd. veteres cum C E 1. 2. FHJP et plerisque codd. Editio tertia Bibliorum rabb. (Venet. 1568) participialiter scribit לְעִבְדֵיהֶם cum perpaucis codd., quae scriptio inde manavit in edd. Athiae Clodii aliorum. Nullus veterum interpretum et grammaticorum ei favet (cf. Norzi). Letteris (Berolini 1869) ad antiquam et genuinam scriptionem לְעִבְדֵיהֶם rediit.
- 3, 2 יִהְיֶה וּפָקֶה cum interposito Pasek in E 2. 3. addita nota: ד' וּפָקֶה; item Masora parva ms.: פָּקֶה וּפָקֶה.
- 3, 3 לָכֵשׁ sine Vav. Tantummodo 1 Sam. 17, 5. 2 Reg. 10, 22 hoc vocabulum in libris Prophetarum plene scribi debet.
- 3, 7 וְאִם-אֵתֶּר makkephatum in codd. et edd. veteribus.
- 3, 10 אִישׁ לְרַעְיוֹנָהוּ Sic omnes veteres edd. cum in B C 1. 2.

E 1. 2. 3. FHJS. Sic Nathan quoque in Concordantiis hunc locum allegat. Cf. Norzi.

4, 4 מֶה־אֵלֶּה makkephatum in JP sicut 6, 4.

4, 7 לְמִישָׁר sine Vav cum E 3. P. Non pertinet ad decem plene scribenda (Mas. ad 1 Reg. 20, 23).

Ibid. הָן , הָן cum interposito Pasek in C E 2. 3. addita nota פסק; item Masora parva ms.: לִית וּפֶסֶק.

4, 10 קִטְנוּת In E 1. adnotatur: אַךְ בַּמְכַּלּוּל, נִקְדָּה קִטְנוּת (??). At in vulgatis Kimchiani *Michlol* editionibus nullum hujus scriptionis vestigium invenitur, immo Liber Radicum r. כִּבְר et קֶטֶן tralaticiam punctationem agnoscit.

4, 12 מֶה־שְׁחִי Schin sine Dagesch (*Michlol* 156*) propter Dagesch illico sequens. Cf. ad Jon. 4, 11.

5, 4 מִלֵּל ut 3. perf., non מִלְרָא ut Mi. 4, 8 quae est participii pronuntiatio.

5, 9 בַּכִּנְפִיָּה J offert בכנפיהם.

Ibid. וְלִהְיֶה כִנְפִים כִּנְפִי Sic recte in edd. veteribus accentus sese excipiunt.

6, 3 הַרְבַּעִית הַשְּׁלִישִׁית utrumque sine Jod medio uti et 13, 8. 9. Sic C E 3. P. Complut. alique edd. veteres.

6, 10 וּמֵאֵת טוֹבִיָּה Sic recte habent Soncin. Venet. 1518. 1521. Basil. 1536. Hartmann 1595. Lombrosus Norzi. Confirmant hanc lectionem B C 1. E 1. 2. 3. JP et plerique codd.

7, 2 בֵּית־אֵל in E 1. Vide ad Am. 3, 14.

Ibid. שְׂרָאָצֵר cum ש sinistro in C E 1. 2. 3. JP Complut. Cf. ad Jes. 37, 38.

7, 3 הַחֲמִשִּׁי Recte Schin raphatum in codd.

7, 5 וְהָ E 3. B habent וָה sine Vav (fortasse secundum recensio- nem Orientalium).

7, 6 הָלוֹא plene uti et in proximo versu. Vide ad Joel 1, 16.

7, 12 אֶת־הַתּוֹרָה E 3. peculiari accentuum consecutione: אֶת־הַתּוֹרָה וְאֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־שָׁלַח יְהוָה

7, 14 מִן־הָאֲשֵׁרִים Munach locum syllabae ם occupat in E 3. P aliisque codd. emendatis. Recte quemadmodum הַצִּבּוֹרִי Gen. 45, 4.

8, 1 צְבֹאֲרוֹת לְאֹמֶר Sic (sine אֶלִי) sec. Masoram.

8, 8 וְאֵנִי distinctivo Paschta insigniendum.

8, 11 אֵנִי B E 1. 2. et pausaliter: אֵנִי.

8, 9. 23 מִן־הָאֲשֵׁרִים munachatum (non makkephatum) in codd.

- 9, 1 חֲדָרָה In E 3. et J חֲדָרָה pathachatum.*
- 9, 3 צַר defective sicut v. 2 in B C 1. 2. E 1. 2. 3. FJP Complut.
Non est in numero duodecim plene scriptorum.
- 9, 5 תִּרְאָה Resch cum Zere in J E 1. 2. 3. Vide ad 7, 10.
- 9, 8 כִּי עֲתִידָהּ רֵאִיתִי בְעֵינַי Haec est accentuum consecutio in C 2. E 1. 2. 3. JF. "Ad עֲתִידָהּ כִּי notatur: י"ג בַּעֲשֶׂה h. e. „tredecies כִּי ante עֲתִידָהּ accentuatum, non makkephatum occurrit," et hisce quidem locis: Gen. 22, 12. 29, 33. 31, 42. Ex. 9, 15. Num. 22, 29. 1 Sam. 2, 16. 13, 13. 14, 30. Jes. 49, 13. Hos. 5, 3. 10, 3. Zach. 9, 8. Dan. 10, 11.
- 9, 11 בְּדָם גַּם־אֶת־ his cum accentibus recte in E 3. J.
- 9, 15 וְהָמוּ cum Vav copul. in Soncin. cum E 1. 2. F et Masora parva ms.: וְהָמוּ ג'. Etiam Masora typis excusa (Mas. fin. 24^b). tria וְהָמוּ enumerat: Jer. 5, 22. 51, 55. Zach. 9, 15.
- 9, 17 בְּתִלְוֹת Vide ad Ps. 45, 15.
- 10, 4 מִמֶּנּוּ cum Sakef magno in edd. veteribus, quod confirmant E 1. 3. J.
- 10, 11 יָאֵר defective; non est inter sex plene scribenda.
- 11, 2 אֲהָרִים sine Jod medio in codd. et edd. veteribus.
- 11, 3 יִלְלָת Lamed chatephatum in codd. et edd. veteribus. Vide *Michlol* 79^b. et Psalterium nostrum Hebraicum atque Latinum p. 170 not. 2.
- 11, 5 וְאֶעֱשֶׂר Vav habet Pathach; Alef quiescit, Ajin syllabam claudit. Est unum eorum quorum Alef non pronuntiatur (Mas. fin. 1).
- Ibid. עֲלִיהֶן a Masora septem feminine exeuntibus adnumeratur. Falso igitur Soncinas עֲלִיהֶן. Vicissim Complut. cum nonnullis codd. exhibet וְרֵעִיהֶן, repugnantibus plerisque codd. et reliquis edd., quibuscum וְרֵעִיהֶן scribi oportet.
- 11, 10 לְהַשִּׁיר cum Jod otioso post Zere (Masora: לִירָה וּמִלָּא), similiter הִבִּיֵּא (1 Sam. 20, 40). B exhibet לְהַשִּׁיר sine Jod et absque nota masoretica.
- 11, 12 אֲלֵיהֶם recte cum Sakef in codd. et edd. veteribus.
- 11, 17 הָוִי cum Rebia in E 1. 2. 3. sicut Jes. 5, 8. 20.
- 12, 3 עָרִים defective cum F et J, ut recte Soncinas.
- 12, 5 אֲמַצְדָּה, E 3. scribit אֲמַצְדָּה־לִּי (imper. Piel); F אֲמַצְדָּה־

* In assyriaca Notitia Dignitatum hoc ipsum חֲדָרָה *mat Ha-ta-ri-ka* nominatur, v. Schrader, *Die Keilschriften u. das A. T.* p. 356 (bis).

- לִי (praet. Kal.), ut Raschi quoque et Abenezram legisse credideris. At Kimchi in comm. et *Michlol* 176^b punctuationem vulgatam, quam et ipsi recepimus, tuetur.
- 12, 9 הַצִּבְאִים de Rossianus 319 adnotat: הַצִּבְאִים. Haec lectio Masorae contradicit, quae הַצִּבְאִים praeter Num. 31, 42. Jes. 29, 7. 8 reperiri negat.
- 12, 10 וְהָמָר עָלָיו כְּהָמָר his cum accentibus recte in E 1. 2. 3.
- 12, 11 הַדְּרִמּוֹן בֵּן הַדְּרִמּוֹן בבקעת In E 2. scriptum erat הַדְּרִמּוֹן בֵּן הַדְּרִמּוֹן בבקעת at Punctator duo vocabula טברִימון a punctuatione exclusa oblitteravit, idque merito, nam irrepserunt e paraphrasi Chaldaica, quae in tr. *Megilla* 3^a et *Moed katon* extr. comprobatur, quamquam perverse *Hadadrimmon* cum *Tabrimmon* 1 Reg. 15, 18 componit et nomen regis Syriaci esse somniat.
- 12, 14 כָּל־הַמִּשְׁפָּחוֹת makkephata in codd. et edd. veteribus.
- 13, 4 יִלְבָּשׁוּ עוֹד יִלְבָּשׁוּ Pauci quidam codd. habent יִלְבָּשׁוּ quos Soncinas sequitur. Verum Chaldaeus quoque et Kimchi (in comm.) hanc lectionem ante oculos habuisse videntur.
- 13, 7 וְהַשְׁבֵּתִי cum accentu ultimae cum E 1. 2. FJP et edd. veteribus. Contra in penultima tonum habet Am. 1, 8. Ez. 20, 22 teste Masora.
- 13, 8 וְהַשְׁלֵשִׁית vide ad 6, 3.
- 13, 9 עֲמִידֵהוּא makkephandum cum J aequae ac Jes. 51, 16. Am. 2, 25.
- 14, 1 יָזַם הַנֶּפֶחַ his cum accentibus in E 2. J et cod. Haftararum. Jure sic edidit Jablonski.
- 14, 5 וְנִסְתָּח In E 3. scriptum est וְנִסְתָּח, cujus diversitatis rationem reddit librarius ad marginem: כְּחִיב (?) כְּחִיב בְּסֵפֶר מִזְרֵי ה' וְנִסְתָּח וּמִסִּיעַ לִיהַ חֲרֹגוֹם יְהוֹנָתָן דְּמִתְגַּמֵּינָן וְאִסְתָּחִים חֵיל טוֹרִיא Vide Differentias Occidentalium et Orientalium.
- Ibid. וְנִסְתָּח Complures codd., in his E 2. habent וְנִסְתָּח, etiam in F וְנִסְתָּח in וְנִסְתָּח mutatum est. Kimchi vero tuetur וְנִסְתָּח.
- Ibid. קְדָשִׁים עִמָּךְ In H haec nota adscripta est: בְּסֵפֶר מִזְרֵי ה' וְנִסְתָּח וּמִסִּיעַ לִיהַ חֲרֹגוֹם יְהוֹנָתָן דְּמִתְגַּמֵּינָן וְאִסְתָּחִים חֵיל טוֹרִיא רְאִיתִי קְדָשִׁים עִמָּךְ וְכֵן נִרְאָה בְּעִינֵי גַם יוֹנָתָן חֲרֹגוֹם קְדָשִׁים עִמָּךְ At masoretica lectio est קְדָשִׁים, nam teste Masora קְדָשִׁים nonnisi his (Deut. 33, 3. Ps. 34, 10) reperitur. Ceterum עִמָּךְ scriptum esse Kimchi expresse testatur.
- 14, 8 יִצְחָק מִים Sic interpungendum cum E 1. 2. 3. FJ.
- 14, 10 כַּפְּרָה Kaf pathachandum cum E 1. 3. FJ. Vide ad Jes. 33, 9.

- 14, 10 וְרֵאמָה J scribit וְרֵאמָה cum Alef quiescente (sicut דרכי הנקוד). Ita Moses quoque Punctator in libro suo וְרֵאמָה. Cf. tabulam III qua diversitates punctationis recensentur.
- 14, 13 E 3. habet בִּיד, item cod. Haftararum, sed adnotata lectionis varietate יד ס"א.
- 14, 18 אֶת־הַגּוֹיִם Complures codd., in his C 1. E 1. J legunt אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם, quos Soncinas sequitur. Atqui Targum et Peschito istud כָּל non reddunt, itaque jure Norzi illum lectionem rejicit. In cod. meo Haftararum prius scriptum erat אֶת־כָּל־הָעַמִּים, quod postmodo in אֶת־הַגּוֹיִם mutatum est. Vide Differentias Occidentalium et Orientalium.

Malachi.

- 1, 6 וְאִם־אֵב In CF exstat nota: וְאִם וְאִם (cf. Masora ad Jos. 22, 23. *Ochla vs-ochla* 344). Itaque falsa est scriptio וְאִם, quam E 3. et J exhibent.
- 1, 12 אֲרוֹרָה plene in codd. et edd. veteribus sec. Masoram. Item v. 13. 3, 22.
- Ibid. אֲדֹנִי Sic h. l. Deus nuncupatur testantibus C 2. E 1. 3. P et H cum nota קל"ד h. e. unum de 134 illis אֲדֹנִי quae non modo leguntur, sed scripta sunt. Vide Mas. fin. p. 3.
- 1, 14 וְנֹדֶד cum Vav in edd. veteribus convenienter Masorae.
- Ibid. מִשְׁחָה Cheth kamezatum in E 2. PH addita nota 'ב.
- 2, 10 אֲבִתֵּינוּ Mirum est, Abravanelem et in comm. et in libro עֲטַר זָקִים cap. 14. ubi hunc locum Malachiae allegat אֲבִתֵּינוּ scribere. Omnes versiones et edd. consentiunt in אֲבִתֵּינוּ. Solus J habet בְּרִית אֱלֹהִים, sed ab eadem manu in margine in אֲבִתֵּינוּ immutatum.
- 2, 17 עֶשֶׂה Sin cum Zere in edd. veteribus, etiam Norziana. Eodem modo 3, 19.
- 3, 5 וּבְנִשְׁבָּעִים לְשָׁקֵר Aliquot codd. velut E 3. J explicatius scribunt וּבְנִשְׁבָּעִים בְּשֵׁמִי לְשָׁקֵר. Cf. Norzi.
- Ibid. וּמִטֵּי In Mas. magna ad II Sam. 21, 21 et Mas. fin. p. 34 (*Ochla vs-ochla* 116) hoc vocabulum iis adnumeratur, quae cum Jod extremo scribuntur (כתיב) et per He leguntur (קרי). Attamen Mas. parva in hoc vocabulo כתיב et קרי non discernit, sed notat simpliciter: לִית כתיב יו"ד. Quod confirmat B, comprobatur Norzi.

II.

חלופי ספר תרי עשר בין בני מערבאי ובין בני
מזרחאי

*Scripturae libri Duodecim inter scholas occidentales
et orientales controversae.*

Orientales (Babylonii): Occidentales (Palaestinenses):

ומקולו כתיב ומקלו קרי ¹	ומקלו Hos. 4,12.
ויפקוד ²	יפקוד „ 9,9.
כל כתיב קרי ³	כלי כתיב כל קרי „ 9,16.
אהבתי כתיב אהבת קרי ⁴	אהבתי „ 10,11.
בעזרך כתיב בעזרך קרי ⁵	בעזרך „ 13,9.
ממני כתיב ממנו קרי	ממנו „ 14,5.
וכל-עצי כתיב כל-עצי קרי ⁶	כל-עצי Joel 1,12.
מן-בני כתיב מבני קרי ⁷	מן-בני <i>ibid.</i>
לא יעבטון ⁸	ולא יעבטון „ 2,7.
שדה כתיב שני קרי ⁹	שני „ 2,22.
שמה כתיב שם קרי	שמה „ 4,7.
עשה ה' מסיק	עשה ה' רפי Am. 3,7.

¹ Adducitur in catalogo codicis P. Etiam in B ad Hos. 4, 12 in margine adnotatur: ומקולו כתיב ופולגא. Vide quae ibi Strackius observavit.

² Sic B. Masora occidentalem textus recensionem confirmans tantummodo duo ויפקד Jer. 14, 10. Hos. 8, 13 agnoscit.

³ Sic B.

⁴ Sic B ubi adscriptum est יל' ק (לא קרי). Cf. Pinsker, *Einleitung* p. 102.

⁵ Sic B.

⁶ Sic B.

⁷ Masora stat a partibus Occidentalium; adnumerat hanc vocem quatuor מן-בני scribendis (Mas. magna ad Lev. 14, 30).

⁸ Sic B.

⁹ Sic B.

והוריד מלא ¹	והוריד חסר יוד	Am. 3,11.
ואין מקימה ²	אין מקימה	„ 5,2.
לא ננה ³	ולא ננה	„ 5,20.
אלהי ישׁראל ⁴	אלהי צבאות	„ 6,8.
בני ישראל כתיב בית ישראל	בני ישראל	„ 9,7.
קרי ⁵		
ולא ישאר ⁶	לא ישאר	Mi. 4,3.
ומוצאתיו כתיב ומוצאתיו קרי ⁷	ומוצאתיו	„ 5,1.
למעשי ביו"ד ⁸	למעשה בה"א	„ 5,12.
מי יעץ כתיב מה יעץ קרי ⁹	מה יעץ	„ 6,5.
ואל תבטחו ¹⁰	אל תבטחו	„ 7,5.
ואזניהם ¹¹	אזניהם	„ 7,16.
כלפדים חסר יו"ד קדמא ¹²	כלפדים מלא דמלא	Nah. 2,5.
בהליכתם כתיב וקרי ¹³	בהליכתם כתיב	„ 2,6.
	בהליכתם קרי	

¹ Sic P ubi ad locum adnotatum est: למדכו מלא. Etiam in B manus posterior defectivam scriptionem in plenam mutavit addita nota בלא.

² Sic B.

³ Sic B.

⁴ Ex catalogo in P.

⁵ Sic B.

⁶ Ex catalogo in P. Orientalem lectionem exhibet B. At Masora, quippe quae cum Occidentalibus faciat, hanc vocem Mi. 4,3 non refert inter quatuor ולא ישאר (Mas. ad Ez. 28, 43).

⁷ Sic B.

⁸ Sic B. Cf. differentias ad Cant. 7, 2. Koh. 5, 5. Ps. 8, 4. Iob. 14, 15.

⁹ In catalogis quos P atque S continent. Masora quoque parva ad locum hanc differentiam commemorat.

¹⁰ In catalogo P. Vide Pinskeri *Einleitung* p. 132.

¹¹ Teste E 2. ubi ad hanc vocem adnotatur: פליגא h. e. disceptatur. Lectionem Orientalium, qui ך addunt, sequitur ut solet Chaldaeus. Vide adnotationem criticam.

¹² Teste Masora in E 3. ad Ex. 20, 15. Ideo B prius Jod omittit.

¹³ In catalogo typis excuso ordo auctoritatum hic perperam inversus est. Cf. adnotationem nostram criticam.

הוא כתיב והוא קרי	Nah. 2,12. הוא
התייבכי כתיב התייבכי קרי	„ 3,8. התייבכי
אתה כתיב את קרי ¹	„ 3,11. את חבקשי
לא ישבע ²	Hab. 2,5. ולא ישבע
אל כבודך	„ 2,16. על כבודך
בגיונותי כתיב בגיונותי קרי ³	„ 3,19. בגיונותי
בני יהודה כתיב בית יהודה	Zef. 2,7. בית יהודה
קרי ⁴	
תקחו כתיב תקחי קרי	„ 3,7. תקחי
ולעבדו ⁵	„ 3,9. לעבדו
עלילותך כתיב עלילותיך קרי ⁶	„ 3,11. עלילותיך
משאת עליה ⁷	„ 3,18. משאת עליה
ומפעליליכם ⁸	Sach. 1,4. ומפעליליכם
על הגוים ⁹	„ 2,12. אל הגוים
לפני זרבלל כתיב ביד זרבלל	„ 4,10. ביד זרבלל
קרי ¹⁰	
בתולות מלא ומלא ¹¹	„ 9,17. בתולות

¹ Sic B.

² Sic B. Masora recensioi occidentali se applicat, hunc versum iis adnumerans, in quibus ולא bis legitur (Mas. fin. p. 41^b).

³ Sic catalogi codicis Aleppensis atque codicum SP. Consentit adnotatio in B.

⁴ Sic B.

⁵ Sic E 3. ubi ad לעבדו adnotatur: 'סלוג' (h. e. una lectionum inter Orientales et Occidentales controversarum.) Ideo B לעבדו scribit.

⁶ Sic B.

⁷ Vide Adnotationem criticam.

⁸ Sic B. Masora a partibus recensioi occidentalis stat, quam ob causam hoc vocabulum deest in catalogo vocabulorum a literis וממ incipientium (Mas. fin. p. 44. Ochla vs-ochla p. 32).

⁹ Sic B.

¹⁰ Sic B.

¹¹ Teste Masora in F ad Ex. 22, 16. Hanc ipsam notationem

לְהַפִּיר חֹסֶר יוֹד ¹	לְהַפִּיר מִלָּא יוֹד ²	Zach. 11, 10.
וְהִבִּיטוּ אֵלָיו ³	וְהִבִּיטוּ אֵלַי	„ 12, 10.
עֲמִיתוֹ כְּתִיב עֲמִיתִי קָרִי	עֲמִיתִי	„ 13, 7.
וְעֲמְדוֹ רִגְלָיו אֶל הָרִי ⁴	וְעֲמְדוֹ רִגְלָיו בַּיּוֹם	„ 14, 4.
	הָהוּא עַל הָרִי	
וְנִסְתָּם גִּיא ⁵	וְנִסְתָּם גִּיא	„ 14, 5.
אֶל יָד	עַל יָד	„ 14, 13.
אֶת־כָּל־הָעַמִּים ⁶	אֶת־הַגּוֹיִם	„ 14, 18.
יִשְׁחָת מִלָּא ⁷	יִשְׁחָת חֹסֶר יוֹד	Mal. 3, 11.
עֲבֹד מִלָּא ⁸	עֲבֹד	„ 3, 14.
אֶל כְּתִיב עַל־קָרִי ⁸	עַל־כָּל יִשְׂרָאֵל	„ 3, 22.

citat Frensdorffius in opere suo quod *Masoretisches Wörterbuch* inscripsit p. 40.

¹ Teste B. Vide Adnotationem criticam. Similiter differunt Jes. 59, 4. Neh. 7, 3.

² Sic H in marginali ad locum.

³ Differentia est duplex: 1) Orientales formulam יהוה ביום omittunt, ut catalogi P et H testantur, adstipulante nota in B: בבֹּלֵאִי לֹא כְּתִיב וְלֹא קָרִי (cf. observationem Strackii ad locum). 2) Occidentales scribunt עַל, Orientales אֶל, ut perhibet catalogus S.

⁴ Hujus differentiae mentionem facit Abenezra in comm. B cum Orientalibus scribit וְנִסְתָּם. Cf. Norzi et Pinskeri *Einleitung* p. 2. Masora assentit Occidentalibus.

⁵ Sic B. Vide adnotationem criticam ad h. l.

⁶ Teste Masora ms. ad Deut. 4, 16. Prima manus in B ita scripserat, sed supervenit alius qui differentiae nescius Jod expunxit.

⁷ Sic B, ubi עֲבִיד scriptum est cum nota hujus emendationis veritatem confirmante: לִיָּהּ וּמִלָּא. Nostra Masora recensionem textus occidentalem tuetur, etenim nullas illius infinitivi plenas formas agnoscit praeter מַעֲבִיד Jer. 40, 9 et duo לְעִבְדוֹ II Chr. 33, 16. 34, 33. Ceterum male Pinnerus, *Prospect* p. 26, refert B עֲבִיד exhibere eoque Geigerum, *Urschrift* p. 483, in errorem induxit, vide Pinsker, *Einleitung* p. XLIII.

⁸ Sic B.

III.

חלוּפִי נקוד של ספר תרי עשר בין בן אשר
ובין בן נפתלי*Loci libri Duodecim Ben-Ascher et Ben-Naftali diverse
punctis signati.*

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
וְהָיָה ¹	וְהָיָה	Hos. 2,1.
אֲשֶׁר-לֹא יִמָּד	אֲשֶׁר לֹא-יִמָּד	„ 2,1.
אֵין אֶמֶת וְאֵין תֶּסֶד וְאֵין ²	אֵין-אֶמֶת וְאֵין	„ 4,1.
	תֶּסֶד וְאֵין	
יִרְצֶתִי שְׂכֵמָה ³	יִרְצֶתִי-שְׂכֵמָה	„ 6,9.
יִלְכֶּה ⁴	יִלְכֶּה	„ 7,14.
אֶכְזֹב-לֹו ⁵	אֶכְזֹב-לֹו	„ 8,12.
כִּי-אֵם יִגְדֶּלֶה ⁶	כִּי אֵם-יִגְדֶּלֶה	„ 9,12.
וְלֹא אִישׁ	וְלֹא-אִישׁ	„ 11,9.

¹ Ben-Naftali ad Schebâ vocabuli distinctivo insigniti Gaja adjicit. Ut supra e. c. etiam Jud. 12, 5. Deut. 6, 10. 7, 12. Jer. 17, 6. Ez. 45, 5. Non ita Ben-Ascher. Cf. *Metheg-Setzung* II § 39.

² Ita discrepant. B.N. qui makkephationem quoad fieri potest recusat vocabulo אֵין pro Makkef accentum conjunctivum impertit, unde accentuum consecutio ab ea, quam B.A. praefert, diversa proficiscitur. Eadem differentia nobis occurrit 11, 9. Jon. 4, 2. 11. Hab. 1, 6. Hagg. 2, 15. Sach. 14, 7. Vide Genesin nostram p. 81. not. 3. p. 83. not. 4.

³ B.A. illa vocabula per Makkef conjungit quemadmodum קִטְרוֹ-שְׂמָה Ex. 28, 41. וְכִהְנוּ-לִי 7, 15. וְחִשְׁבוּ-רֵרֶס 7, 3. וְשִׁמְחוּ-בְמִלְךָ 2 Reg. 23, 8. B.N. contra prius vocabulum accentu conjunctivo notat. In catalogo excuso haec differentia deformata est.

⁴ Vide differentiam eorundem Jes 15, 2.

⁵ Masora sequitur punctationem Ben-Ascheri, illam vocem inter וְחִשְׁבוּ וְרֵרֵס קְמָצִין referens Mas. fin. p. 28.

⁶ Vide differentiam eorundem Jes. 10, 22.

וַיִּתְחַנֵּן לוֹ ¹	וַיִּתְחַנֵּן לוֹ	Hos. 12,5.
וַיִּנְשָׁלָמָה ²	וַיִּנְשָׁלָמָה	„ 14,3.
אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם ³	אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם	Joel 4,2.
עַל־הַמִּזְבֵּחַ	עַל־הַמִּזְבֵּחַ	Am. 9,1.
עַל־כָּל־הַגּוֹיִם	עַל־כָּל־הַגּוֹיִם	Ob. 15.
הַחֲלִי'הָ ⁴	הַחֲלִי'הָ	„ 20.
אֶל חֲנָן	אֶל־חֲנָן	Jon. 4,2.
עַל־נִינְוָה	עַל־נִינְוָה	„ 4,11.
בֵּין יְמִינוֹ	בֵּין־יְמִינוֹ	<i>ibid.</i>
אִם־יִוָּעַצֶּה ⁵	אִם־יִוָּעַצֶּה	Mi. 4,9.
וַיִּמְעֹנְנִים ⁶	וַיִּמְעֹנְנִים	„ 5,11.
תִּדְרֹה־זֵית ⁷	תִּדְרֹה־זֵית	„ 6,15.
מִה־תִּחְשְׁבוֹן ⁸	מִה־תִּחְשְׁבוֹן	Nah. 1,9.
לָרֶשֶׁת מִשְׁכָּנוֹת לֹא לוֹ ⁹	לָרֶשֶׁת מִשְׁכָּנוֹת לֹא־לוֹ	Hab. 1,6.

¹ Vide differentiam eorundem Gen. 6, 9.

² Vide differentiam eorundem Gen. 2, 6.

³ Eodem modo Obad. 15.

⁴ Ita differentia se habet, similiter atque in דְּהִתְקִי־לָהּ Ez. 43, 17; vide quae in catalogo ad Gen. 45, 14. Jes. 26, 21 observavimus. In catalogo excuso perperam loco hujus vocabuli allatum est אֲשֶׁר־כִּנְעָנִים ejusdem versus, ubi Gaja legitime et non controverse positum est.

⁵ In ejusmodi vocabulis bisyllabis quae Cholem habent in priori syllaba B.A. huic non apponit Gaja, B.N. contra apponit sine exceptione. Similiter Lev. 23, 44. Ez. 45, 17. 2 Chr. 13, 9. Cf. *Metheg-Setzung* II. § 26.

⁶ B.A. literae Nun non dat Schebâ simplex, sed Chatef pathach, B.N. in Schebâ simplice acquiescit (cf. ad Jes. 45, 20). De Gaja primae syllabae consentiunt.

⁷ B. N. syllabam posteriorem vocabuli makkephati corripit, B.A. Cholem intactum sinit. Similiter discrepant Ex. 21, 37. Jes. 18, 20. Vide ad Ps. 9, 9.

⁸ De Gaja hic nulla est controversia, verum de forma verbi; B.A. Piel, B.N. Kal praeferit.

⁹ B.A. לֹא־ per Makkef cum לוֹ conjungit et literam Lamed

המרבה לא־לוֹ	המרבה לא־לוֹ	Hab. 2, 6.
הַעֲלִיזָה פתח ¹	הַעֲלִיזָה קמץ	Zef. 2, 15.
הַעֲסִיזָה ²	הַעֲסִיזָה	Hag. 2, 14.
מִטָּרִם שׁוּם אֶכֶן	מִטָּרִם שׁוּם אֶכֶן	„ 2, 15.
וְעִשִּׂיתָ מִלֵּעַ ³	וְעִשִּׂיתָ מִלֵּעַ	Sach. 6, 11.
וְהָיָה לְעֵת עֶרֶב	וְהָיָה לְעֵת עֶרֶב	„ 14, 7.
וְרִאֲמָה ⁴	וְרִאֲמָה	„ 14, 10.
בְּמִחְנֹת ⁵	בְּמִחְנֹת	„ 14, 15.
וּפְנֵה־דָרָה ⁶	וּפְנֵה־דָרָה	Mal. 3, 1.
וּבְעֶשְׂקִי	וּבְעֶשְׂקִי	„ 3, 5.

IV.

חלופי קריאה בספר תרי עשר

Loci libri Duodecim consimiles qui facile confunduntur.

בימי ציה יותם אחז יחזקיה מלכי יהודה Hos. 1, 1 Primo

בימי יותם אחז יחזקיה מלכי יהודה Mi. 1, 1 Secundo

dagessat, B.N. contra Mercha pro Makkef ponit et dagessione abstinere. Eodem modo discedunt 2, 6. Gen. 38, 9. Prov. 26, 17. Vide supra p. 77 adnotationem criticam.

¹ B. N. articulum cum Pathach, B. A. cum Kamez effert. Vide Norzium et quae ad Iob. 30, 3 observavimus.

² Sicut Ex. 3, 21. Vide ad Gen. 45, 15. In catalogo typis exscripto ille locus Haggaei deest.

³ Hanc differentiam commemorant Kimchi in comm. et *Michlol* 6^b. atque Simson Punctator in חבורי דקוניים. Similiter dissentiunt Num. 31, 27.

⁴ B.N. Alef valore consonae privat et ad Schebâ initiale apponit Gaja, B.A. Gaja omittit et literae Alef tanquam consonae impertit Chatef-Pathach. Vide Norzi et adnotationem nostram criticam.

⁵ Deest in catalogo excuso. Similiter Gen. 32, 8.

⁶ Vide *Metheg-Setzung* § 28. not.

ותהר ותלד לו בן	Hos. 1, 3	Primo
ותהר ותלד בן	„ 1, 8	Secundo
אלֶּכָּה וְאִשׁוּכָה	Hos. 2, 9	Primo
אֵלֶּה אִשׁוּכָה	„ 5, 15	Secundo
נתתי לה הדגן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר	Hos. 2, 10	Primo
וְהָאֶרֶץ תַּעֲנֶה אֶת הַדָּגָן וְאֶת הַתִּירוֹשׁ וְאֶת הַיִּצְהָר	„ 2, 24	Secundo
שִׁלַּח לָכֶם אֶת הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר	Joel 2, 19	Tertio
שָׁמְעוּ זֹאת הַכֹּהֲנִים	Hos. 5, 1	Primo
שָׁמְעוּ זֹאת הַזִּקְנִים	Joel 1, 2	Secundo
עֲתָה יִזְכֹּר עֲוֹנֵם וְיִפְקֹד חַטָּאתָם	Hos. 8, 13	Primo
יִזְכֹּר עֲוֹנֵם וְיִפְקֹד חַטָּאתָם	„ 9, 9	Secundo
וּשְׁוֹבוּ אֵלַי	Hos. 14, 3	Primo
וּשְׁוֹבוּ אֵלַי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם	Joel 2, 13	Secundo
כִּי אֲשֶׁר אֲכָלָה נֹאֶת מְדַבֵּר	Joel 1, 19	Primo
וְאֲשֶׁר אֲכָלָה נֹאֶת הַמְדַּבֵּר	„ 1, 20	Secundo
מִי יוֹדֵעַ יֵשׁוּב וּנְחָם	Joel 2, 19	Primo
מִי יוֹדֵעַ יֵשׁוּב וּנְחָם הָאֱלֹהִים	Jon. 3, 9	Secundo
יְיָ מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג	Joel 4, 16	Primo
יְיָ מִצִּיּוֹן יִשְׁאָג	Am. 1, 2	Secundo
שָׁמְעוּ אֶת הַדְּבָר הַזֶּה	Am. 3, 1	Primo et Tertio
שָׁמְעוּ אֶת הַדְּבָר הַזֶּה	„ 5, 1	Tertio
שָׁמְעוּ הַדְּבָר הַזֶּה	Am. 4, 1	Secundo
כָּאוֹד מִצֵּל מִשְׁרָפָה	„ 4, 11	Primo
אוֹד מִצֵּל מֵאֵשׁ	Sach. 3, 2	Secundo
יְיָ אֱלֹהֵי צִבְאוֹת שְׁמוֹ	Am. 4, 13	Primo et Tertio
יְיָ שְׁמוֹ	„ 5, 27	Tertio
יְיָ שְׁמוֹ	„ 5, 8	Secundo et Quarto
יְיָ שְׁמוֹ	„ 9, 6	Quarto
סִלַּח נָא מִי יָקוֹם יַעֲקֹב	Am. 7, 2	Primo
חֲדַל נָא מִי יָקוֹם יַעֲקֹב	„ 7, 5	Secundo

- Am. 7, 3 Primo נחם יי על זאת לא תהיה אמר יי
 „ 7, 6 Secundo נחם יי על זאת גם היא לא תהיה אמר
 אדני יי
- Am. 8, 8 Primo ואכל כל יושב בה
 „ 9, 5 Secundo ואכלו כל יושבי בה
- Am. 8, 8 Primo ועלתה כאר כלה ונגרשה ונשקעה כיאור
 מצרים
 „ 9, 5 Secundo ועלתה כַּיָּאֵר כלה ושקעה כיאור מצרים
- Jon. 1, 2 Primo וקרא עֲלֵיהָ
 „ 3, 2 Secundo וקרא אֶלֶיהָ
- Jon. 1, 11 Primo כי הים הולך וסער
 „ 1, 13 Secundo כי הים הולך וסער עליהם
- Mi. 3, 1 Primo שמעו נא ראשי יעקב וקציני
 „ 3, 9 Secundo שמעו נא זאת ראשי בית יעקב וקציני
- Mi. 5, 4 Primo כי יבוא בארצנו וכי ידרך בארמנותינו
 „ 5, 5 Secundo כי יבוא בארצנו וכי ידרך בגבולינו
- Mi. 5, 6 Primo והיה שארית יעקב בקרב עמים רבים
 „ 5, 7 Secundo והיה שארית יעקב בגוים בקרב עמים
 רבים
- Hab. 1, 15 Primo ויאספהו בַּמְּכַמְרָתוֹ
 „ 1, 16 Secundo ויקטר לַמְּכַמְרָתוֹ
- Zef. 1, 18 Primo וְכָאֵשׁ קִנְאָתוֹ תֹאכַל כָּל הָאָרֶץ
 „ 3, 8 Secundo כִּי בָאֵשׁ קִנְאָתִי תֹאכַל כָּל הָאָרֶץ
- Zef. 3, 14 Primo רְנִי בֵּת צִיּוֹן
 Sach. 2, 14 Secundo רְנִי שְׂמֵחִי בֵּת צִיּוֹן
- Hagg. 1, 5 Primo ועתה כה אמר יי צבאות שימו
 „ 1, 7 Secundo כה אמר יי צבאות שימו
- Hagg. 2, 2 Primo אמר נא אל זרבבל בן שלתיאל פחת
 „ 2, 21 Secundo אמר אל זרבבל פחת

וְעַתָּה שִׁמּוּ נָא לִבְכֶּם מִן הַיּוֹם הַזֶּה וּמַעַלָּה Hagg. 2, 15 Primo

שִׁמּוּ נָא לִבְכֶּם מִן הַיּוֹם הַזֶּה וּמַעַלָּה „ 2, 18 Secundo

שׁוּבוּ אֵלַי נָא יְיָ צְבָאוֹת וְאֲשׁוּב אֲלֵיכֶם Sach. 1, 3 Primo

אָמַר יְיָ צְבָאוֹת

שׁוּבוּ אֵלַי וְאֲשׁוּבָה אֲלֵיכֶם אָמַר יְיָ צְבָאוֹת Mal. 3, 7 Secundo

זֶה שְׁבָעִים שָׁנָה Sach. 1, 12 Primo

זֶה שְׁבָעִים שָׁנָה „ 7, 5 Secundo

קִנְיַתִּי לִירוּשָׁלַם וְלָצִיּוֹן קִנְיָה גְדוֹלָה Sach. 1, 14 Primo

קִנְיַתִּי לָצִיּוֹן קִנְיָה גְדוֹלָה „ 8, 2 Secundo

וַיִּדְעָתֶם כִּי יְיָ צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי (ס"ב) Sach. 2, 13 Primo

וַיִּדְעָתֶם כִּי יְיָ צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי אֵלַי „ 2, 15 Secundo

וַיִּדְעָתֶם כִּי יְיָ צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם „ 4, 9 Tertio

וַיִּדְעָתֶם כִּי יְיָ צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם „ 6, 15 Quarto

וְאֵינִי וְאָמַר אֵל הַמֶּלֶךְ הַדָּבָר בִּי לֵאמֹר מַה Sach. 4, 4 Primo

אֱלֹהֵי אֲדָנִי

וְאֵינִי וְאָמַר אֵל הַמֶּלֶךְ הַדָּבָר בִּי מַה „ 6, 4 Secundo

אֱלֹהֵי אֲדָנִי

וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ הַדָּבָר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלִי Sach. 4, 5 Primo

וַיַּעַן הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר אֵלִי „ 6, 5 Secundo

וַיֹּאמֶר אֵלִי הֲלֹא יָדַעְתָּ מַה הִמָּה אֱלֹהֵי Sach. 4, 5 Primo

וַיֹּאמֶר אֵלִי לֵאמֹר הֲלֹא יָדַעְתָּ מַה אֱלֹהֵי „ 4, 13 Secundo

בְּאִמְרָכֶם שְׁלַחְנִי יְיָ נִכְזָה הוּא Mal. 1, 7 Primo

בְּאִמְרָכֶם שְׁלַחְנִי אֲדָנִי מִגָּאֵל הוּא וְנִיבֹ „ 4, 12 Secundo

נִכְזָה אֲכָלִי

כִּי מִמְזֻרָה שָׁמֶשׁ יָעַד מִבְּרֹא Mal. 1, 6 Primo

מִמְזֻרָה שָׁמֶשׁ עַד מִבְּרֹא Ps. 50, 1 }Secundo

„ 113, 3 }et tertio

V.

פתחין באתנה וסוף פסוק בספר תרי עשר

Loci libri Duodecim vocalem non productam in pausa retinentes.

- ואת בניה לא ארחם Hos. 2, 6.
 והשכבתים לכַּטח „ 2, 20.
 וכלותיכם תנאפנה „ 4, 13.
 ירצחו שַׁקמה „ 6, 9.
 מבית עֶדן Am. 1, 5.
 שמרה נַצח „ 1, 11.
 סכת דויד הנפֿלח „ 9, 11.
 הגבעות תתמוגֿגנה Am. 9, 13.
 אשר בספרד Ob. 20.
 את ערי הפֿגב *ibid.*
 וישכב וירדם Jon. 1, 5.
 על מרשת גַּת Mi. 1, 14.
 אצרות רֶשֶׁנ „ 6, 10.
 אזניהם תחרֿשֶׁנה „ 7, 16.
 וּצִרִים ואין קֶצה Nah. 3, 9.
 וּשְׂדֵה בַּהֲמוֹת יַחֲיִתֶּן Hab. 2, 17.
 לַיּוֹם קוֹמִי לַעֲד Zeph. 3, 8.
 את עבדי צָמח Sach. 3, 8.
 וידיִו תבצֿענה „ 4, 9.
 והנשים תשכֿבנה „ 14, 2.
 וחציו נִגְבֶּה „ 14, 4.
 וישבה ירושלם לכַּטח; „ 14, 11.
 וכל יזרעאל, מֶלֶךְ, הַמֶּלֶךְ כוֹוֹתֶהוּן :

VI.

פסקתא דספר תרי עשר י' וסמנהון

Loci libri Duodecim lineola Pasek notati.

- Hos. 9, 1. אל תשמח ישראל, אל גיל
 „ 9, 4. ולא יסכו ליי, יין
 Zef. 3, 15. מלך ישראל, יי בקרבך
 Hagg. 1, 15. וישמע זרבבל, בן שאלתיאל
 „ 2, 4. ועתה חזק זרבבל, נאם יי
 „ 2, 20. ויהי דבר יי, שנית
 Sach. 3, 2. יגער יי, בדך השטן
 „ 4, 7. תשאות חן, חן לה
 „ 11, 12. ואם לא, חדלך
 „ 14, 2. ואספתי את כל הגוים, אל ירושלם

VII.

סדרים בספר תרי עשר כ"א, וסמנהון

Sectiones libri Duodecim masoreticae.

- Hos. 1, דבר יי אשר היה
 „ 6, 1. לכו ונשובה אל יי
 „ 10, 12. זרעו לכם לצדקה
 Joel 1. דבר יי אשר היה אל יואל
 „ 3, 1. והיה אחרי כן אשפוך
 Am. 1. דברי עמוס
 „ 5, 14. דרשו טוב ואל רע
 Obadia. חזון עבדיה
 Jon. 1. ויהי דבר יי אל יונה
 Mi. 1. דבר יי דמיכה
 „ 4, 6. ביום ההוא, דבחר כי כל העמים ילכו
 Nah. 1. משא נינוה ספר

Duodecim Prophetarum Minores.

Hab. 1. המשא אשר חזה

Zef. 1. דבר יי אשר היה אל צפניה

Hagg. 1. בשנת שתים לדכיוש דריש חגי

Sach. 1. בחדש השמיני בשנת

„ 4, 1. וישב המלאך הדבר, ויאמר אלי מה אתה ראה

„ 7, 1. ויהי בשנת ארבע לדכיוש

„ 8, 7. כה אמר יי, יהנני מושיע

„ 9, 1. משא דבר יי בארץ הדרך

Mal. 1. משא דבר יי ביד מלאכי

VIII.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. Varietas scriptiois et lectionis (כתיב וקרי).

Scriptum: כְּתִיב

Legendum: קָרִי

Hos. 4, 6. וַאֲמַאכָּךְ (cum Alef tertio otioso)

וְאִמְאָכָךְ

„ 6, 10. שַׁעֲרֵירִיָּה (h. e. שַׁעֲרֵירִיָּה)

שַׁעֲרֵירִיָּה

„ 8, 12. אֶכְתּוֹב (h. e. אֶכְתּוֹב)

אֶכְתּוֹב

„ *ibid.* רִבּוֹ (h. e. רִבּוֹ)

רִבּוֹ

„ 9, 16. בָּלִי (h. e. בָּלִי)

בָּלִי

„ 10, 10. עֵינֶתָם (h. e. עֵינֶתָם)

עֵינֶתָם

„ 11, 8. כְּצַבָּאִים (h. e. כְּצַבָּאִים)

כְּצַבָּאִים

„ 13, 2. כָּלָה (h. e. כָּלָה)

כָּלָה

Joel 4, 1. אָשׁוּב (h. e. אָשׁוּב)

אָשׁוּב

Am. 8, 4. עֲנִי (h. e. עֲנִי)

עֲנִי

„ 8, 8. וְנִשְׁקָה (h. e. וְנִשְׁקָה)

וְנִשְׁקָה

„ 9, 6. מַעֲלָתוֹ (h. e. מַעֲלָתוֹ)

מַעֲלָתוֹ

Obad. 11. שַׁעֲרָיו (h. e. שַׁעֲרָיו)

שַׁעֲרָיו

Mi. 1, 3. בְּמוֹתֵי (h. e. בְּמוֹתֵי)

בְּמוֹתֵי

„ 1, 8. שִׁלָּל (h. e. שִׁלָּל)

שִׁלָּל

Scriptum: פְּתִיב	Legendum: קְרִי
Mi. 1, 10. הַתַּפְּלָשְׁתִּי (h. e. הַתַּפְּלָשְׁתִּי)	הַתַּפְּלָשְׁתִּי
„ 3, 2. רָעָה (h. e. רָעָה)	רָעָה
Nah. 1, 3. וַגְּדוֹל (h. e. וַגְּדוֹל)	וַגְּדוֹל
„ 2, 1. לַעֲבוֹר (h. e. לַעֲבוֹר)	לַעֲבוֹר
„ <i>ibid.</i> כֻּלָּה (h. e. כֻּלָּה)	כֻּלָּה
„ 2, 6. בַּהֲלוֹכְתָם (h. e. בַּהֲלוֹכְתָם)	בַּהֲלוֹכְתָם
„ 3, 3. יִכְשָׁלוּ (h. e. יִכְשָׁלוּ)	יִכְשָׁלוּ
Hab. 1, 9. 15. כֻּלָּה (h. e. כֻּלָּה)	כֻּלָּה
„ 3, 4. עֲזָה (h. e. עֲזָה)	עֲזָה
„ 3, 14. פֶּרֶזוֹ (h. e. פֶּרֶזוֹ)	פֶּרֶזוֹ
Zef. 2, 7. שְׁבוּתָם (h. e. שְׁבוּתָם)	שְׁבוּתָם
Hagg. 1, 8. וְאַכְבֵּד (h. e. וְאַכְבֵּד)	וְאַכְבֵּדָה
Sach. 1, 4. וּמַעֲלִילֵיכֶם (h. e. וּמַעֲלִילֵיכֶם)	וּמַעֲלִילֵיכֶם
„ 1, 16. יִקְרָה (h. e. יִקְרָה)	יִקְרָה
„ 2, 8. אֵלֶי (h. e. אֵלֶי)	אֵלֶי
„ 4, 2. וַיֹּאמֶר (h. e. וַיֹּאמֶר)	וַיֹּאמֶר
„ 11, 2. הַבְּצִיר (h. e. הַבְּצִיר)	הַבְּצִיר
„ 14, 2. תִּשְׁגַּלְנָה (h. e. תִּשְׁגַּלְנָה)	תִּשְׁכַּבְנָה
„ 14, 6. יִקְפְּאוּן (h. e. יִקְפְּאוּן)	יִקְפְּאוּן

B. Adnotationes masoreticae.

א' נְחֻה Alef quiescens. Hos. 10, 14. Jo. 4, 8. Nah. 2, 11.
Sach. 11, 5.

ב' טַעֲמִים duo accentus. Hos. 11, 6. Zef. 2, 15. Sach. 7, 14.

דָּגֶשׁ אַחֲרֵי שְׁוֶרֶק Dagesch post Schurek. Hos. 10, 14.

ה' בְּפֶתַח He cum Pathach. Jo. 4, 11.

ה' מַפְּיֵק He cum Mappik. Sach. 4, 2.

ה' רָפָה He raphatum. Zef. 2, 14. Sach. 5, 11.

ז' רַבְתִּי Sajin majusculum. Mal. 3, 12.

- בְּקָמֶץ ח' Cheth cum Kamez. Jo. 2, 13.
 חֶסֶר א' Deficiens Alef. Mi. 1, 15.
 חֶסֶר יוֹד Deficiens Jod. Mi. 6, 10.
 חֲצִי הַסֵּפֶר Dimidium libri. Mi. 3, 12.
 יִתִּיר א' Abundans Alef. Hos. 4, 6. Jo. 4, 19. Jon. 1, 14.
 יִתִּיר ה' Abundans He. Mi. 3, 12.
 יִתִּיר ו' Abundans Vav. Hos. 8, 12. Mi. 1, 13. Nah. 1, 3. 2, 11.
 יִתִּיר י' Abundans Jod. Hos. 9, 16. Sach. 1, 4.
 בְּשׁוּרֶק מ' Mem cum Schurek. Mi. 2, 8.
 מִלֵּא א' plene cum Alef. Hos. 10, 14.
 מִלֵּא ו' plene cum Vav. Mi. 1, 5.
 מְלֵעִיל cum tono in penultima. Hos. 7, 4.
 מְלָרַע cum tono in ultima. Sach. 9, 9.
 זַעֲרָא ס' Samech minusculum. Nah. 1, 3.
 סֶגוֹל בְּאַתְנַחְתָּא Segol apud Athnachta. Am. 1, 5. 9, 11. Mi. 6, 10.
 סֶגוֹל בְּס"פ (בְּסוֹף פְּסוּק) Segol in fine versus. Hos. 2, 6.
 פְּסָקָא בְּאַמְצַע Intervallum in medio versus. Hos. 1, 2.
 פַּתַּח בְּאַתְנַחְתָּא Pathach apud Athnachta. Obad. 20. Mi. 1, 14.
 Hab. 2, 17. Zef. 3, 8. Sach. 4, 9.
 פַּתַּח בְּס"פ (בְּסוֹף פְּסוּק) Pathach in fine versus. Hos. 4, 13.
 Am. 9, 13. Mi. 7, 16.
 קָמֶץ בְּזָקָף Kamez (pausale) apud Sakef. Hos. 3, 9. 4, 12. 8, 10.
 10, 6. 14. 11, 10. 12, 5. 13, 4. 12. 14, 4. Jo. 1, 20. 4, 4.
 Am. 1, 2. 2, 14. 6, 10. Ob. 1. Mi. 4, 9. 11. 6, 14. Hab. 1, 10.
 2, 5. Hagg. 1, 9. Sach. 1, 15. 6, 12. 7, 13. 9, 14. 11, 17. 12, 1.
 Mal. 3, 16.
 קָמֶץ בְּטִפְחָא Kamez (pausale) apud Tifcha. Hos. 4, 17. 6, 1.
 Am. 3, 8.
 קָמֶץ בְּרִבְיַע Kamez (pausale) apud Rebia. Jo. 4, 16. Hagg. 1, 6.
 Hab. 3, 17.
 שִׁין רַפְּתָא Schin raphatum. Jon. 4, 11. Sach. 4, 12.

C. Clausula masoretica.

I. Summa versuum Hoseae est centum et nonaginta septem, signum קבצה ($p=100$, $b=2$, $z=90$, $h=5$).

II. Summa versuum Joelis est septuaginta tres, signum מגל ($m=40$, $n=3$, $l=30$).

III. Summa versuum Amosi est centum et quadraginta sex, signum קמור ($p=100$, $m=40$, $r=6$).

IV. Summa versuum Obadiae est viginti unus, signum אך ($a=1$, $j=20$).

V. Summa versuum Jonae est quadraginta octo, signum חיל ($h=8$, $i=10$, $l=30$).

VI. Summa versuum Michae est centum et quinque, signum עלה ($c=70$, $l=30$, $h=5$).

VII. Summa versuum Nahumi est quadraginta septem, signum יזל ($i=10$, $z=7$, $l=30$).

VIII. Summa versuum Habacuci est quinquaginta sex, signum לכו ($l=30$, $k=20$, $r=6$).

IX. Summa versuum Zephaniae est quinquaginta tres, signum גן ($g=3$, $j=50$).

X. Summa versuum Haggaei est triginta octo, signum גלה ($g=3$, $l=30$, $h=5$).

XI. Summa versuum Sachariae est ducenti et undecim, signum ירא ($i=10$, $r=200$, $a=1$).

XII. Summa versuum Malachiae est quinquaginta quinque, signum חלק ($h=5$, $l=30$, $j=20$).

סך פסוקים של הושע מאה ותשעים ושבעה, וסמן קבצה"ה:

סך פסוקים של יואל תשעים ושבעה, וסמן מג"ל:

סך פסוקים של עמוס מאה וארבעים וששה, וסמן קמ"ו:

סך פסוקים של עבדיה עשרים ואחד, וסמן א"ך:

סך פסוקים של יונה שמונה וארבעים, וסמן ח"ל:

סך פסוקים של מיקה מאה ותשעה, וסמן ע"ה:

סך פסוקים של נחום ארבעים ושבעה, וסמן יז"ל:

סך פסוקים של חבקוק חמשים וששה, וסמן ל"כ"ו:

סך פסוקים של צפניה חמשים וששה, וסמן ג"ן:

סך פסוקים של חגי תשעים ושמונה, וסמן גל"ה:

סך פסוקים של זכריה מאתים ואחד עשר, וסמן יר"א:

סך פסוקים של מלאכי חמשים ותשעה, וסמן ח"ל"ה:

Bibl. O.T. Hebrew, Selections, 1869,

[Biblia hebraica ... 1869-95]

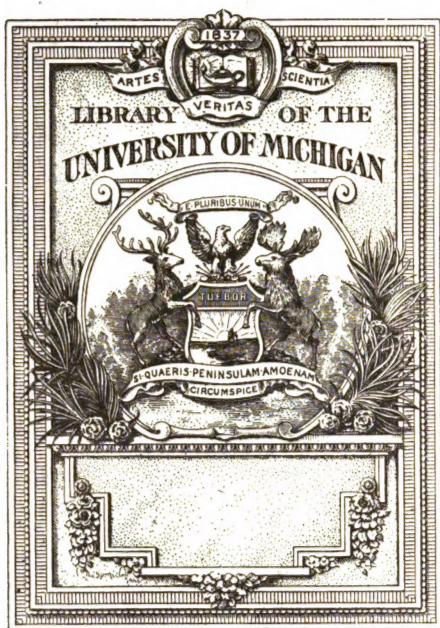
BS

1099

H4

1869

v.1

B 441556

DUPL